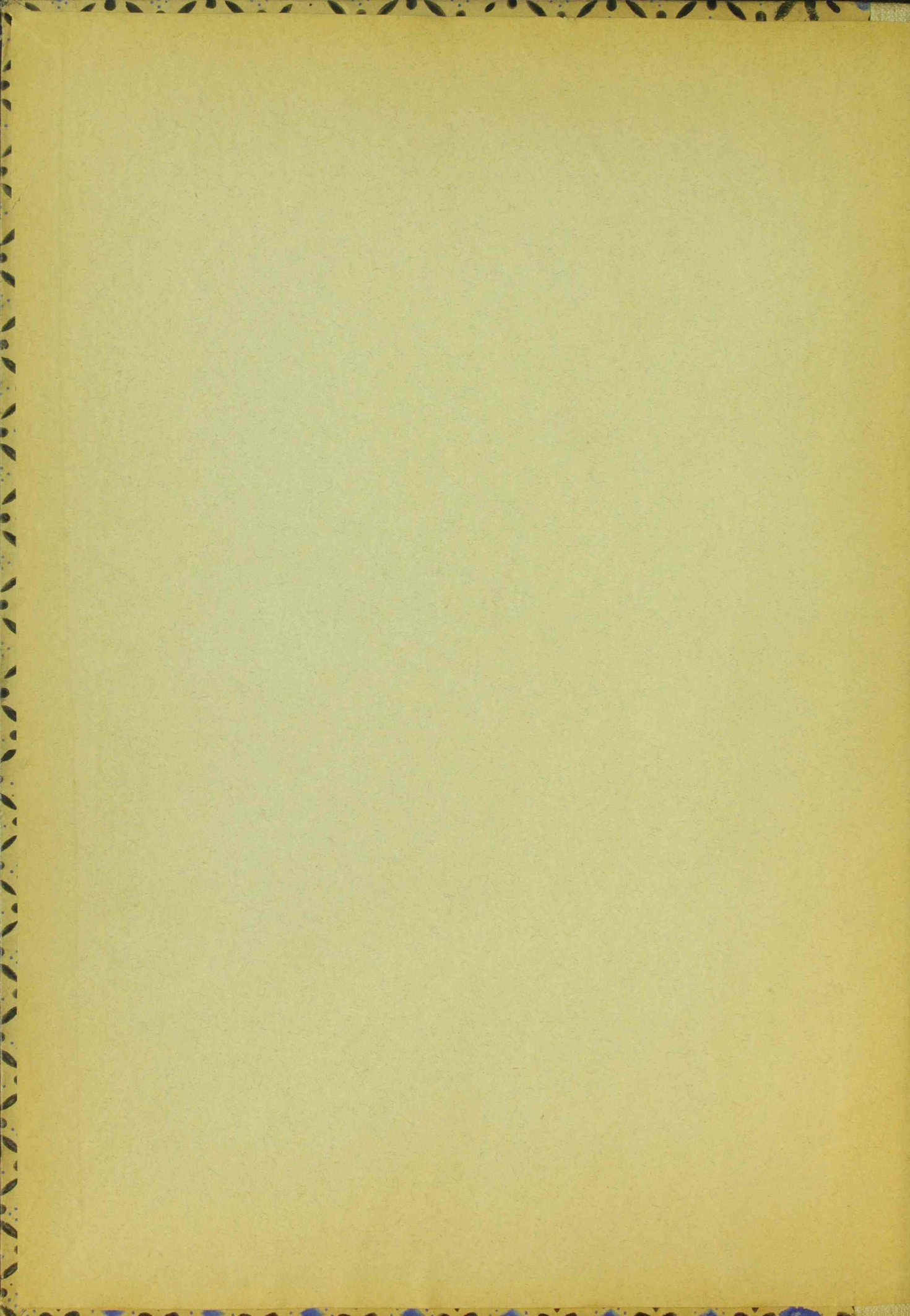

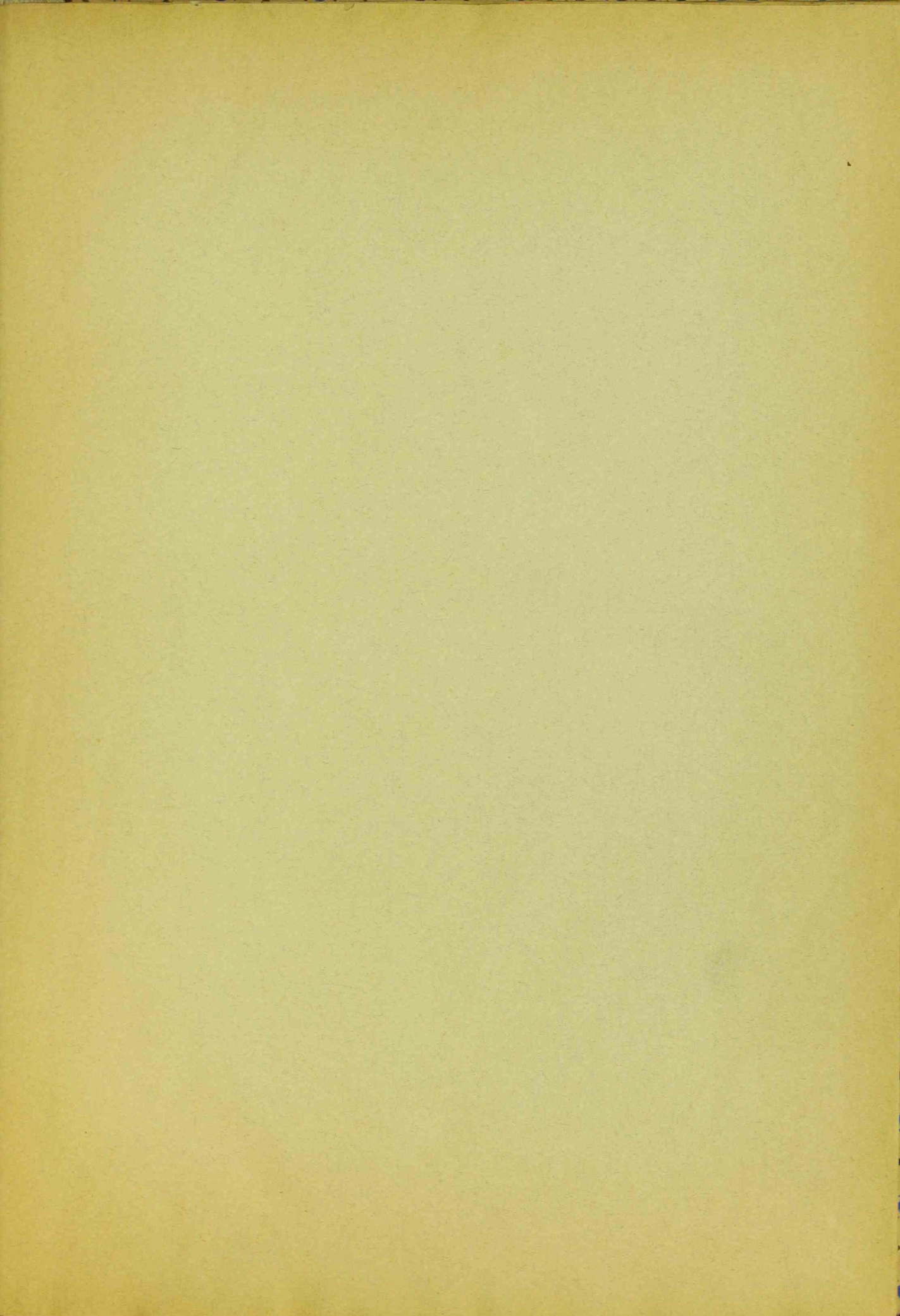
II

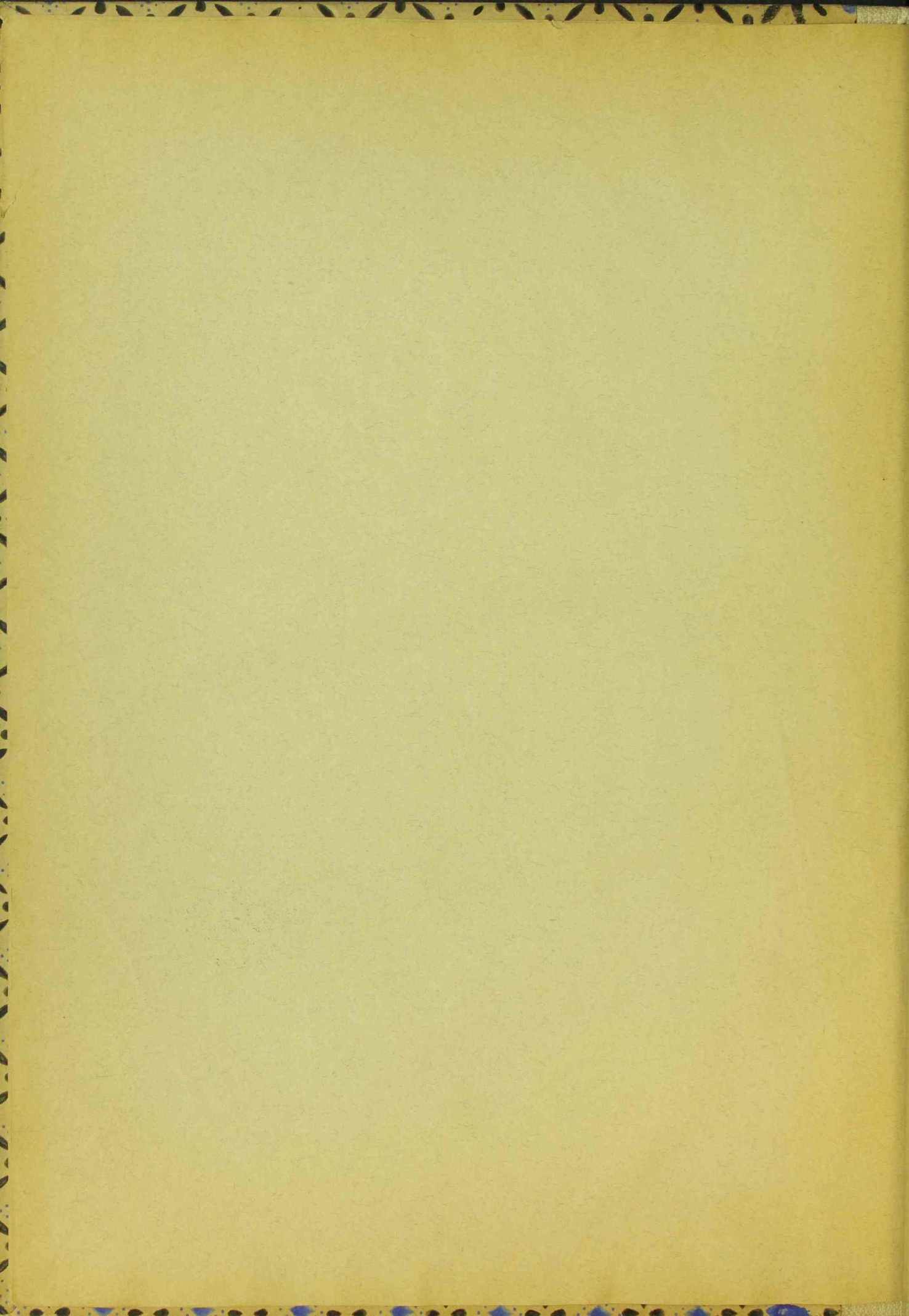
8579

Incunabel

MS

II
8579.
Incunabel

Questiones Antonij andree super
duodecim libros methaphysice.

2. Kempter 1886 343757

Tabula

Liber primus.

- Q**uod ens simpliciter sumptum sit subiectum methaphisicorum. qđ prima. 2.
- U**trum ista ppositio sit vera. oēs boies naturaliter scire desiderant. 3.
- U**trum visus faciat magis scire. 4.
- U**trum prudentia sit in brutis. 5.
- U**trum ex experimentis generetur ars. 6.
- U**trum experientia non habet artē certam operis artificis incepto. 7.
- U**trum oēs actus et generationes sunt circa singularia. 8.
- U**trum singularitas sit ratio formalis obiectiua scilicet. 9.
- U**trum ad methaphisicū pertinet cognoscere oēs quoditates rerum in particulari. 10.
- U**trum magisyllia sint difficiliora ad cognoscendum. 11.
- U**trum methaphisica sit scia practica vel speculatiua. 12.
- U**trum scia speculatiua sit nobilior practica. 13.

Liber secundus

- Q**uod prima principia complexa sint nobis naturaliter cognita. qđtio prima. 2.
- U**trum difficultas cognoscendi res sit ex parte intellectus. 3.
- U**trum subiecta imales possint cognosci secundum suas quoditates. 4.
- U**trum sit ponere statum in omni genere. 5.
- U**trum infinitum possit cognosci a nobis. 6.

Liber tertius

- Q**uod in immobili sit causa efficiens et finalis. qđtio prima. 2.
- U**trum genus predicet se de ordine. 3.
- U**trum idem nunc vel istas sit in toto tpe. 4.

Liber quartus.

- Q**uod ens vniuersale habeat distinctam formalitatem ab affirmatione. qđtio prima. 2.
- U**trum vniuersale et ens significant eandem naturam. 3.
- U**trum illud principium impossibile est idem esse et non esse sit firmissimum. 4.
- U**trum illud principium impossibile est sit simpliciter primum. 5.
- U**trum iter predictoria sit dare medium. 6.

Liber quintus

- Q**uod eiusdem effectus sint plures cause per se. questio prima. 2.
- U**trum finis sit principium. 3.
- U**trum causa particularis et in actu simul sit et non sit cum effectu. 4.
- U**trum necessaria habeat causas sui esse. 5.
- U**trum materia que est altera pars ppositi sit causa diuinationis. 6.
- U**trum secunda diuisione vniuersalis que est logica sit ueniens. 7.
- U**trum ens distiguat in decem predicamenta. 8.
- U**trum possibile sit duo accidentia differētia loco numero esse in eodem subiecto. 9.
- U**trum ratio prioris sit bene assignata. 10.
- U**trum propria ratio quantitatis secundum quod est generalissimus sit diuisibilitas. 11.
- U**trum tempus sit idem quod motus. 12.
- U**trum philosophus conuenienter et sufficēter assignet tres modos relatiuorum. 13.
- U**trum primus modus relatiuorum fuerit bene assignatus. 14.
- U**trum secundus modus relatiuorum sit bene assignatus. 15.
- U**trum tertius modus sit bene assignatus. 16.
- U**trum tertius modus distiguat a duobus primis. 17.
- U**trum idem referat ad duo vel ad plura. 18.

Liber sextus

- Q**uod scia practica foriat eē practica a fine. qđ prima. 2.
- U**trum practicum et speculatiuum sint differentie

essentiales scientie.

- U**trum diuisio tribus scientie speculatiue sit ueniens. 2.
- U**trum de ente per accens primo modo sit per se scia. 3.
- U**trum de ente per accens secundo modo sit scientia. 4.
- U**trum ens vniuersale debeat separari a consideratione methaphisici. 5.

Liber septimus.

- Q**uod ibereia sit de eentia accētis. qđtio prima. 2.
- U**trum subiecta sit per oī accidente tpe. 3.
- U**trum subiecta sit per oī accēte diffinitione. 4.
- U**trum substantia sit per oī accēte cognitione. 5.
- U**trum forma sit per materiam et pposito et magis est ytroq. 6.
- U**trum materia sit ens. 7.
- U**trum quod quod est sit idem cum eo cui est quod quod est. 8.
- U**trum generata per putrefactiones et per propagationes differant specie. 9.
- U**trum tunc ppositum ex materia et forma generet primo. 10.
- U**trum ratio philosophi concludat contra platonē de ideis. 11.
- U**trum materia reze naturalium sit aliquid per forme generade. 12.
- U**trum in naturalibus materia sit pars quoditatis specificce. 13.
- U**trum singulare sit per se a nobis intelligibile. 14.
- U**trum conceptus generis sit alius a conceptu ordine. 15.
- U**trum differētia diuisiua generis inferioris includat formam liter differētia superioris. 16.
- U**trum vniuersale sit aliquid in rebus. 17.
- U**trum distinctio formalis priuatiua organicarum animalium sit per plures formas reales reals aut specificce distinctas. 18.
- U**trum ppositum dicat aliam entitatem a partibus. 19.

Liber octauus.

- Q**uod in motu alteratiōis oī materia idem subiectum. qđ prima. 2.
- U**trum ad formatōes plures materia aliquid actie cooperet. 3.
- U**trum in omni generatione et corruptiōe fiat resolutio versus ad materiam primam. 4.
- U**trum substantia corporis sempiterni puta celi sit pposita vere ex materia et forma. 5.
- U**trum accens sit cōpositum ex partibus distinctis. 6.
- U**trum in quiditate formarum naturalium suscipientium magis et minus sit dare gradus. 7.
- U**trum ex materia et forma constituat per se vniuersale. 8.

Liber nonus

- Q**uod aliquid possit moueri a seipso. qđtio prima. 2.
- U**trum differētia quā assignat philosophus inter potētias racionales et irracionales sit ueniens. 3.
- U**trum eorum sit prior potētia secundum rationem. 4.
- U**trum actio sit in passio sicut in subiecto. 5.

Liber decimus

- Q**uod primum motor sit mēsurā oīum que sunt d gñe subiecti. 2.
- U**trum vniuersale et multa opponant contrarie. 3.
- U**trum diuisibile sit prius diuisibili. 4.
- U**trum possibile sit transmutatio a priuatiua ad bitum. 5.
- U**trum media priorum sint vere potētia ex extremis. 6.
- U**trum formalis repugnātia que est inter formas substantiales sit repugnātia contrarietatis. 7.
- U**trum corruptibile et incorruptibile differant genere. 8.

Liber undecimus

- Q**uod generatio et corruptio sit mutatio successiua. qđtio prima. 2.

Liber duodecimus

- Q**uod omnis productio vel inductio cuiuscunq. forme sit vniuersale. questio prima. 2.
- U**trum primum celum moueat immediate a principio. 3.
- U**trum Aristoteles posuerit oēs intelligētiās vniuersales infinite. 4.
- U**trum principium et regnum vniuersi possit transire vniuersum. 5.

Finis

Altissimi doctoris Antony adree seraphici ordinis minorum questiones subtilissime super duodecim libros methaphisice Aristotelis feliciter capiunt.

Ali girum cir

cuius sola. Ecclesiastici. xxiiij. Secum doctrinam Aristo. et eum coiter sequenti scia metha. q theologia pboru z sapia noiat. versat circa totuz ans. z signanter circa substantias sepatas vt circa nobiliores pres sui subiecti pmi. Et ideo quia est circa nobilissima etia: nobilissima scia e iter oes scias

naliter adiuetas. Nobilitas. n. sciaz ex nobilitate oritur subiecto ex pmo de aia. qd in psona huius scie pgrue pot dici. Hic celi etc. Ubi describitur eius dignitas admiranda qtu ad quattuor. s. qtu ad amplexu ambitiois magnifice. qn fluxu correctiois auertere. Actu igitur amplifice. Et gradu platons mirifice. Primum pbat ipsius giri continetia generalis. cu pmittit qz ad istu. n. cuiuslibet giri vel circuli q e figura capacissima fm geometricos: scia metha. oia ambit. Nam vt dicitur pmo huius. i. plogo. sapientia metha. e oia scire vt dicitur. Scia enim metha. girat oia etia sine sint imobilia z incorruptibilia. siue mobilia z corruptibilia: in qtu i eis repit ro etis p quo pot itelligi illud eccle. 43. Uide arcu z benedic q fec illu. valde spectofus est in splendoze suo. giravit celu i circuitu glie sue. Pabit qdem meth. e qda arc mystic iaciens sagittas vitat. tra hostes falsitatis. id e qst arc refulges iter nebulas glie. eccle. 50. Uide igit ipm z bndic q fec illu. Na giravit celu. i. totaz vniuersitate entiu. z spalt entiu quoz hitatio est in celo. Cz pbat ipsi flueta virtual cu addit eeli. Sic. n. celu ifluit i bec oia iferioza: sic scia metha. in oes alias scias humanas. vt pote q hnt ista sciaz oes alias z eaz pncipia pncipioz corrigere vga veritat. defedere hasta pbitat. approbare z roborare norma eqtatis. sicut inuit Aristo. in primo poste. parum anto illud capitulum. Difficile est autem noscere. Accirco de hac scientia potest etia intelligi illud eccle. 43. Altitudine fundamentum pulchritudo eius species celi in visione glorie. Cz probat efficacia regularis cum subiungitur circuitui. Circuit quidem inquirendo de omnibus veraciter sine deceptione. Et plurimum efficaciter sine defectoe. z gnalf sine exceptoe. id i figura ipa e ille fluii p bison de quo dicitur genesis. 2: q ipse circuit oem terra eiulath vbi nascit auru. s. sapie. z auz terre illi us optimu est. Eiulath interpretatur solidus. cuiusmodi sunt oes scientie humane de se. metha. excepta. Quar tu probat eius eminencia solitaria cu cluditur sola. Inter oes. n. scias humanas ista sola precellit z oibus pncipat. ipsa enim sola est cui nulla alia assimilaf. Sola. n. est cui ois alia famulat. Sola est qua omnis alia admirat vt admiratine dicere possumus illud trenomum pmo. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo. etc. certe sedet vt regina omnium scientiarum.

Quia secundum

doctrina Aristoteli. primo poster.

notitia subiecti presupponit totis scie. Na de subiecto oportet presupponere. qz e qd est. Accirco ad expositionem libri metha. manu extedes oides de dñi bonitate d subo meth. tale pfero qone. Utz

ens simplr sumtu qd est coe deo z creature sit scie metha. subiectu pmi pmitate adeqtioids. Et arguit q no. Na vni scie real est vni subiectu reale. sed ens acceptu vt comune deo z creature no e aliqd vni reale. metha. aut est vna scia realis. p. g. ens sic coe n e subiectu metha. maior pbat tu qz dtingit vno hitu vt innotu: vnus actus est vni obiectu. ergo vni hitus e vni obm. p. sic pria ps. tu z qz no maioris entitatis est effect? qz ca. z mensuratim qz mensura. sed obm causat sciam z mensurat. ergo si e sciarea lis obiectum no e ens ronis sed ens reale: z sic p. scda ps. minor pbat. qz que sut se totis distincta nihil coe reale habet i quo conuenit. oppositu pdicati ifert oppositum subiecti. s. deus z creatura sut se totis distincta. alr de? no eet su me simplex. qz haberet quo conueniret z quo differret a creatura. ergo ens coe deo z creature non est aliqd vnum reale. Preterea illud quo scia formalr distinguif: z a quo formalr denoiaf est d. subiectu pmi: sed ens sic coe no est huiusmodi respectu scie metha. ergo etc. maior est euides. be. n. sunt oides subiecti pmi. s. q. denoiet sciam formalr z q. distinguat ea a quibz alia. Scie. n. secant que. admodu z res. ex tertio de aia. minor pbat pmo qstuz ad pnam pte de distinctoe. qz sexto metha. caplo pmo. disti guit Aristo. tres pres scie speculatiue vicēs physica e e cir ca ifeparabilia. z mobilia. mathematica circa in separabilia z imobilia. pnam vero phia circa separabilia: z imobilia: cuiusmodi sunt substantie separe. Si ergo bec distinctio sciaz sit ueniens videt q sit per subiecta ppria ipsaz. z ps minoris de denoiaoe ps ex. 6. hui? vbi vocat hac sciaz theologia. qd pbat duplr tu qz si alicubi diuinu existit. in tali na existit hoc e in imobili z separabili. de qua pdixit hac sciaz considerare. tu. qz honorabilissima sciata oz ee cir ca honorabilissimuz gen. sed ista scia e honorabilissima ex plogo hui? z gen? substt iarū separtarū e nobilissimū ergo etc. Confirmaf. qz i plogo hui? vocat phs hac sciaz diuinā qz est diuinorū. Preterea si ens sic coe e subm metha. ergo ispeculatoe entl sic cois pstitit felicitas nāl. pns est saltu. ergo z ans. pbatio nne. scdm Aristo. io. ethi cozu felicitas nālis pstitit i actu metaphisicali vel sapientiali qd ide e. Tūc sic. notitia subiecti i scia virtualr dting totā notitia illi scie ergo e pfectior quacuqz alia i illa sci entia. qz qd dtingit virtualr aliud e eo pfecti. si ergo felicitas consistat i aliquo actu sapientie vel metha. maxime erit circa actu cognoscēdi subiectu metha. qd est ens p se cas ille actus sit pfectissimus in metha. falsitas aut cōsequen tis patet ex hoc. qz notitia entis vt ens e simplr iperfectif. fima. Preterea si ens sic coe est subiectu pmi scie metha. ergo scia metha. subalternat sibi oes alias scias. pns e falsu. ergo z ans. pbatio nne. qz tunc subm vniuscuiusqz scie eet sub subiecto metha. bec. n. e cōditio scie subalter nate. vt pz ex p posteriorū. falsitas pntis pz sexto metha. vbi Aristo. distinguif tres pres eēntiales scie speculatiue qd no esset si oes alie subalternerent metha. pbo. qz scie subalterne vel ponūt numez. vel nō. si sic. ergo plures essent qz tres cū multe sint scie subalterne amplius qz tres. si nō ponūt numez. ergo p hif. z mathe. nō subalter nanē metha. Preterea de subiecto scie oz norū ee si e z qd e ex primo poste. capitulo p. sed in ista scia nō e notū de ente qd est. g. ens nō est subm in ista scia. pbo mi. tu qz ens e equocu. vt ait Por. ca. de spē. si qs etc. Equocu at nō habet qd. tu. qz dato q sit vniocou est cōsistimū non hns genus supra se nec dñā. nec pns diffinitionē g nec qd. qz diffinitio dicit qd e ee rei ex p topi. Preterea de subz scie bz passiones de ipo demōstrabiles ex p post. s. ens nō est bz. pbo minorē duplr. tu. qz passio dñt eēntialr a subo. ens at non e bz qz es e de eēntia cuiuslibet. tum qz passio

predicat de notatiue de subo: r subz de passione non nisi p accis. qz pdicatōes p se nō uertunt. ex pmo post. ēs aut pdicat de quolibet in qd. vt videt. **P**reterea subm cu iuslibet scie bz pncipia ppria r pres. ex p post. ca. illo. cer/ tior at. sz ens cōe sic nō ē huiusmodi. g rē. pbo. mi. tum qz ente nihil est pri^o prin^m at est pri^o pncipiato. tū qz si ens iqtū ē r vt sic cōe hret pncipia. g qdlibz ens hret pncipi/ pia. sic. n. arguit pbs p po. ca. d reduplicatōe. si iusticia eēt bonū i eo qz bonū oē bonū eēt iusticia. pns ē flm. qz rē eēt pcessus in infinitū i pncipys r pncipis. **P**reterea suba ē p mū subm bui^o scie. g nō ē ens. pna pz. qz eiusdē scie nō pnt eē pla subiecta pma. anis pbat p Aristo. qrtō metha. c. pmo. q ait. **U**biqz vō primi pprie ē scia ex quo alia depē dēt r pp qd dnr. g si hoc ē sba substātie oz pncipia r cās hre subz primū. tū ex. s. meta. c. p. s. hārū qrunf cause r pncipia. sz illd cui^o cāe r pncipia qrunf i scia est subm primū illius scie. tū. ex. 4. metha. ca. 3. tot ū t partes pbie. qz sūt substantie. p qd inuif qz fm diuisionē sube vt subz primi distiguit scia ista. **C**ōtra Ari. 4. metha. ē scia q specula tur ens iqtū ens. r illa nō ē aliq pncipia. vñ fm cō. logē de metha. cui^o ibi statuit subz. **P**reterea Auic. p meth. ca. z. primū subz bui^o scie ē ens in iqtūz ens.

Respondeo i ista qōe sic pcedā. **P**rio qōis titu/ lū breuiter dclarabo. z. qdam opi. quā n teneo ptractabo. 3. ad qōnē r ad argumēta rñdebo **Q**uātū ad primū sciēdū ē qz i titulo qōnis ponit vtz ēs simplr. p i simplr itelligit vniuersalr r abstracte. sz qz ens cōsiderat cōissime r pncipia qrunf i scia est subm primū entitat/ abstrahēs a qōcūqz rōe ētis spālis. **C**ōtra ponit cōe deo r creature. **A**d cui^o euidentia ē notādū qz diuifio entis in. x. pdicamēta nō est prima entis diuifio. sed alia ē prior ista. s. qz ens diuidit i ens finitū r i ens ifinitū: r aclepiēdo alterz mēbzoz. s. ens finitū diuidit z. diuifione i decē pdi camēta. ex qbus pz cōrelarie qz de^o cadit sub altero mē/ bzo prime diuifionis. r. x. pdicamēta ub alio. oē. n. ens p/ dicamētale est finitū. iō de^o est extra oē genus. **Q**uestio g accipit ens vt diuidit prima diuifione: r nō vt diuidit pā diuifione. iō positū ē ens qd est cōe do r creature. **T**er tio ponit primū pmitate adeqtōis. vñ notādū ē qz qrtū ad pns sufficit duplex ē pmitas. s. pmitas pfectionis: r pmitas adeqtōis. pmitas pfectōis in qōcūqz scia pseqē gradū entitat/ rei. vt illud dicat primuz tali pmitate qd ē nobilius ens quocūqz alio ad illā sciaz pntēte. sicut i p/ positū ponit primū ens qd est de^o qz ē nobili^o ens fm gra dū entitat/ qōcūqz alio ente ad cōsiderationē scie metha. pntēte. sed pmitas siue prioritas adeqtōis aorat eqli/ tatē pncipā subiecti ad scias qn. s. scia nō ccedit subm nec ecōuerso. **S**z qcgd cadit aliq mō sub cōsideratiōe scie: ca dit s b rōe formalis subz: r ecōuerso qcgd pncipat rōnē for malē subiecti cadit sub cōsideratiōe illi^o scie. verbigra si ēs iqtū ens ponit subm primū metha. tali pmitate. qcgd pncipat rōnē entis vt sic: cadit sub cōsiderationē metha. r qcgd metha. cōsiderat sub rōe entis cōsiderat. **E**st ergo sēsus qōis. **T**rtū ens cōissime sūptū vt sub se pnter omne ens finitū r ifinituz. r sub ppria r formali rōe entitatis. i. ens in iqtū ens sit subiectū primū scie metha. sic adeqtū qz nihil subterfugiat cōsiderationē huius scie vt pncipi/ pat rationem entis

Quāntum ad z^o vna opi. **C**ōmen. s. qz deus r in/ telligentie siue qd illud ē gen^o subaz separatarū est subz primū bui^o scie. vnde ptra Auic. g po/ suit subiectū eē ens iqtū ens diē sic p pbi. pmetorltimo. q dicit qz prima pbia nitit/ pbare ētia separabilia eē pec/ cat. gen^o. n. entū separatorum eē nō demonstrat nisi i scia naturali. bec. n. entia sunt subm prime pbie. r ipossibile ē

aliqz sciam demonstrare suū subiectū eē. sed cōcedit ipsuz esse aut qz ē manifestū p se. aut qz est demonstratū in alia scia. **U**ñ peccauit Auic. g. d. primū p m demonstrare pri mū pncipiū esse. bec cōmentator. **C**ōtra at opi. tria po nit vt pz itueti. primū dictū ē qz nulla scia pbat suū subm eē. sz est primā pbia nō posse pbare deū esse sz tantū nā/ lē. tertū ē qz genus entū separatorz est prime pbie subm primū. **P**ro ista opione arguit p scōdas rōnē positā i pe de qōis. **I**llo quo scia formalr distiguit rē. **P**reterea. hic i plogo pbat Ari. qz bec scia est speculatiua circa pria pncipia r primas cās. ex descriptōe sapiētie. huiusmodi aut sūt sube separe. **P**reterea su bustāe separe nō sūt oino nobis ignote cum de ipsis multa signa deamus. g co gnitio eaz tradit aliq scia. nō naturali vel mathema. pz. ergo i ista. cū tñmō sint tres pres scie speculatiue. ex sexto metha. **P**reterea scia cōsiderans aliq pfa attributa ad aliqz vnu primū maxime cōsiderat illud primū tanqz p/ priū subiectū ad qd aliqua attribuūt. sed primum ens. i. prima cā est ad qd oia entia attribuunt. ergo de illo prio maxie est bec scia vt de pprio subiecto. ma. est euides ex qrtō metha. vbigz vere pprie primi scie ex quo alia de/ pendēt r pp qd dnr. **S**ed bec opio nō placet iō arguit i ipsa. **C**ōtra primū dictum sic. **D**is scia vtiē vt pōt vti demonstratōe. qz. g. pbat vel pōt pbare suū subiectū esse. ma. est euides. qz sicut per cām pbat effect^o pp qd: ita ecō/ uerso p effectum pbat cā qz. pna ondit sic. q. s. ois scia qz demonstrat suū subiectū eē. qz p effectū demonstrat aliqz de cā. s. eē. ex b. n. qz effect^o nō pōt esse sine tali cōditōe in cā: effect^o nō pōt eē sine eē cāe. ergo si effect^o eē cā ē. **C**ō firmat qz appet iductiue qz scia aliq pōt demonstrare suū subm eē. r hoc a posteriori. sicut i libro elenc. demonstrat syllogismū sophisticū eē p simile. patet ibi. **S**ilr pncipia/ libro cōstructionū ondit orōnē cōstructā eē p silēz modū habēdi lraz ad dictōes. r dictionū ad orōnes. **A**duer tendū tñ qz nulla scia demonstrat suū subiectū eē demon/ stratione ppter qd r a priori. qz ipsū subiectum est primo cognitū pōitate nature. pōt tñ dñare suū subm eē dñatōe qz. sic itelligēdo qz scia qz p supponit cceptū aliquem puta qd nois apd itellectū de subo r d illo cōceptū p effectum arguit p qz sit. fo qz alia sibi sicut. **C**ōtra sz dcm arguo p qz vtraqz tā pbia prima qz ēt nālis pōt pbare deū eē sic. **D**is pprietates cōsiderata i effectū quā ipole ē sibi icē nisi ēt cā sic. cōcludit cāz eē dñatione qz. **S**ed tam pprietates cō/ siderata in scia methaphisicali. qz ēt in naturali de effectu nō pōt sibi iesse nisi primū mouēs r primū ens sit: g vtra qz scia pōt ipm pbare eē dñatiōe qz. **P**reterea. fo qz b magis possit prima pbia qz naturalis arguit sic. scia cōsi/ deras cōditiones effect^o que ducunt i cognitionem excel/ lentiozem cāe magis pōt demonstrare cām esse. sz prima pbia est huiusmodi respect u nālis. g rē. ma. ē euides. sed minor pz ex hoc qz gnāles pprietates entis qz cōsiderant in scia metha. magis ducūt i cognitionē positiuaz primi entis p excellentiā qz spāles cōditōes cōsiderate i scia na/ turali. min^o. n. excellēs videt pmitas mouēdi tñ quā pbat pbs nālis. s. pbi. qz eē primū ens simplr qd pbat prim^o pbs. **T**ertio arguit qz pbi. nō pōt pbare deū eē sic. qz si sic. g pbi. sic ē simplr prior: metha. pns est eui/ dētē fallū. g rāns. pba. iō pñe. tu ponis deū eē primū co gnitū r primū notū i ista scia r eē nobis p cognitū ex aliq medio naturali. **S**i g ponis deū eē simplr p cognitū. v ex ta li medio. r h p suppositū iqtū sit cognitū. g scia naturalis simplr ē prior ista. qz notissimo hic ē aliqd ibi simplr no/ ti^o. **C**ōfirmat. qz tūc illa qz ē simplr i pbi. s. deū eē eēt hic prima ppō simplr idemōstrabilis. r ita pbi. s. effect pōz metha. **P**reterea seqē qz saltē qrtū ad istā cō lōnē

deus esse. metha. subalternare est phys. siue p̄hie nāli. sic ci-
 rurgia subalternat geometrie q̄tū ad istā cōclusionem q̄
 vulnera circularia tardius curant. s̄ oio non sit s̄le hic et
 ibi vt pz. **Cōtra** 3^m dictū arguit sic. vnus scis ē vnus
 subiectū. ex p̄mo post. si ergo de² et intelligētie sunt hic sub-
 iectū o3 assignare illis aliq̄d cōe et vniuocum a quo h3 ista
 sciaynitatē. illud vel est ens vel suba. Nihil. n. aliud vide-
 tur eis posse assignari cōe vniuocū. Cū ens imediate diui-
 dat post p̄mā diuisionē in. x. gnā. et suba imediate p̄ corpo-
 reā et icorpozeā. si illud cōe sit ens. ergo habeo p̄positū. qz
 ens erit hic subiectū. et p̄ oīs nō tm̄ substātie imateriales
 imo materiales. et gnāl̄ oē ens subiectū cōsideratiōi scie
 huius vt subm̄. Ens. n. cōe nō magis abstrahit a substāty
 materialib⁹ q̄ imaterialib⁹. Si aut̄ illud cōe sit suba. **Cō-**
 tra multipl̄. **Tū**. qz de² caderet i genere p̄ se. et p̄ oīs eēt
 diffinibilis. **Tū**. qz vt sic metha. nō magis erit de substā-
 ty imaterialib⁹ q̄ mālib⁹ cū suba eōl̄r abstrahat ab ytrif
 qz. **Cōfirmat̄**. qz scia cōis nō magis est d̄ vna sp̄e q̄ de
 a lia. pz aut̄ ex dictis q̄ i nullo sp̄ali magis vniuocat̄ de² et
 sube separte q̄ de² et sube corpee. ḡ si p̄ aliq̄ vnionem vel
 yntitē sit totū illud gen⁹ entū ponēdū vnū subm̄. pari rōe
 et gen⁹ substāty corpozeay. **Alterius** tra opti. istā fa-
 ciūt oēs rōnes posteri⁹ ponēde q̄ ens in q̄tū ens est subm̄
 p̄mū met. qz si sic. ergo nō gen⁹ entū separtoy. cū vni⁹ scie
 sit tm̄ vnū subm̄ p̄mū. nec rōnes cogūt. Ad p̄mū postū i
 pede. q. dicit̄ r̄idēdo ad rōes p̄ncipales. **Ad 2°** cū d̄r
 q̄ hic in plogo pbat q̄ h̄ scia ē speculatiua circa p̄mā p̄n⁴
 dico q̄ hoc nō pbat substāty separtas eē hic subiectum
 p̄mū. nam q̄l3 scia cōsiderat p̄ncipia sui subiecti et passiōes
 et partes et multa alia fm̄ q̄ diuersimode ad subiectū p̄-
 mū habēt attributionē. **Ad tertiū** cū d̄r. sube separte n̄
 sūt nobis totalr̄ ignote. **R̄ndeo** sicut dicit̄ sexto libro de
 substāty separtis. sūt multe p̄petates cognoscibiles q̄tū
 ē ex pte illay. s̄ nō a nobis via s̄elus. iō aliq̄ scia speculati-
 ua ē possibilis h̄ri de eis sed nō a nobis. p̄prietates at̄ que
 sūt scibiles a nobis via s̄elus de illis substāty sūt sole pas-
 siones entis. **Tū** verū ē q̄ ille substātie sunt subm̄ alicui⁹
 scie speculatiue possibilis intellectui potenti cognoscerē
 ipsas sed non nobis. et iō q̄tū ad ea que sunt scibilia de eis
 cadūt sub cōsideratōe metha. nō vt subm̄ p̄mū. sed vt ali-
 qd cōrentū sub subiecto p̄ qd est ens vt pz. **Ad 4°**. cū d̄r
 scia cōsiderā s̄ aliq̄ plā r̄c. **Ista** rō pōt reduci tra ip̄s. naz
 assūpta maiori addo istā minozē. sed suba ē ad quā oia en-
 tia attribuant̄. 4. metha. vbiq̄ vō p̄mū p̄prie r̄c. ergo de
 suba ē maxime ista scia. et per oīs nō de deo vl̄ de genere
 entū separtoy. **Ad formā** argumētī cōcedo maiorez
 cū ista specificatōe si illud tale h3 oēs conditiōes requisi-
 tas ad subiectum p̄mū. tūc minor est falsa vt pz ex p̄di-
 ctis. qz illud genus non est aliq̄ vnū ab ente vel substan-
 tia. et tunc vt prius.

Quantum ad tertiū articulū dicēdū q̄ ē s̄ q̄tū
 ens qd ē cōe deo et creature ē subm̄ p̄-
 mū metha. **Ad cui⁹** euidētia declaro aliq̄ cōclusiones. scz
 gnqz. **Prima** cōclusio sit ista. ens qd ē cōe deo et creatu-
 re dicit̄ vnū ceptū p̄priez aliuz a ceptū dei vel creatu-
 re. **Dāc** cōclusiōe oñdo sic. impossibile est eūdē ceptum
 eidē intellectui simul eē certū et dybiū. sed aliq̄ intellect⁹
 cert⁹ de aliquo q̄ sit ens pōt dubitare ytrum sit deus vel
 creatura. ḡ iste intellect⁹ h3 vnū ceptū entis aliū a ceptū
 dei et creature. maior videt̄ euidēs ex terminis qz negare
 p̄dicatū ē negare subiectū. minor pbat̄. qz fidelis dispu-
 tās cū ifidelivtrū a. sit de². nō dubitat vtrū. a. sit ens. imo
 ē cert⁹ tā ille q̄ aduersari⁹. nā vterq̄ supponit tā q̄ vepz et
 certū q̄. a. sit ens. et tm̄ dubitat an a. sit de² vl̄ creatura. ali-
 as eē vana cor̄ disputatio. **Preterea** impossibile ē aliq̄

plura in eodē vno ceptū vuenire et differre. s̄ de² et crea-
 tura vueniūt i ente vel ceptū entis. qz vtrūq̄ vere ē ens.
 d̄nt aut̄ p̄prie ceptib⁹ sicut pa. qz nō ē idē ceptū dei et
 creature. ḡ ceptū entis ē ali⁹ a ceptū dei et creature. ma-
 pz. nō. n. ē intelligibile oppositū. **Preterea** q̄tū ē q̄ ē s̄
 p̄dicat̄ de deo et de creatura. ergo vel p̄m aliū ceptūz vel
 eūdē. si s̄ eūdē sic erit p̄dicatio eiusdē de seipso. ḡ s̄ aliū
 ceptū. et ille ali⁹ est vnus in se. aliq̄n tot eēt entia cois̄i
 ma quot iferioza. **Cōfirmat̄** aliz vel ceptū entis est idē
 cū ceptū dei et creature vel ali⁹ vnus. si ali⁹ h̄r p̄positum. si
 idē vel idē alteri vel vtriq̄. si alteri. ergo nō p̄dicabit̄ d̄ al-
 tero. et sic de² vel creatura nō eēt vere ens qd ē absurdū.
Si. n. ē idē vtriq̄. ergo et illi sūt idē iter se. qz que sunt idē
 vni tertio iter se sūt idē eo mō quo sunt idē illi. 3. **Tūz** igr̄
 ceptus dei et creature sit vn⁹ et idē p̄ oīs seḡ q̄ accipiēdo
 deū accipit̄ creatura et eōuerso. qd est absurdū vt patet.
Preterea ceptū entis ē p̄o nāliter ceptū di et creatu-
 re. ergo ali⁹. a. n̄s pz. qz ille ceptus naturalr̄ ē p̄o a quo n̄
 quertit̄ subsistēdi p̄sequētia ex libro p̄dicamētoy et ex. 5.
 metha. caplo de prior. sed cōceptus entis est h̄. qz seḡ ē
 deus ḡ ens et nō eōuerso. **Silr** si est creatura ḡ ens et non
 eōuerso. ḡ cōceptus entis est nālr̄ prior. p̄batio p̄sequē-
 tie. p̄i⁹ i suo priori nō depēdet a posteriori nec q̄tū ad eē
 nec q̄tū ad cognosci. qz vt sic. nō repugnat sibi eē sine po-
 steriori. ergo ē aliud a posteriori. **Preterea** iter ceptū
 qd itatiuos solus ceptū entis ē simplr̄ simplex. ergo ali⁹ a
 quocūq̄ ceptū entis iferiozis cuiusmodi sunt de² et crea-
 tura. a. n̄s suppono p̄ nūc. p̄ia pz. qz ipole ē eūdē cōceptū
 eē simplr̄ simplicē et non simplr̄ simplicē. nullus ceptū
 entis iferiozis est simplr̄ simplex oio. **Ex p̄dictis** cōclu-
 do correlatiū q̄ ceptus entis ē vniuocus deo et creature
 qz si alius et vnus. ergo vniuocus de q̄ vniuocatōe dicitur
 amplr̄ i. 4. hui⁹ d̄no cōcedē. **Cōclusio** sit ista. ceptū
 entis cois̄ deo et creature est vnus realiter. h̄c ostēdo sic.
Dis ceptū q̄ p̄dicat̄ i qd de aliq̄bus p̄dicatiōe dicē-
 te hoc ē s̄. ē vnus ceptus realr̄. sed ceptū entis ē h̄. ḡ r̄c.
 m̄. ē euidēs qz oppositū p̄dicati ifert̄ opposituz subiecti
 Dato. n. q̄ nō sit vnus realr̄. iā non p̄dicabit̄ i qd de plu-
 ribus. nullū. n. ens rōnis p̄dicat̄ de ente reali essētiāl̄ et in
 qd. minor pbat̄ sili mō quo arguit̄ Aristo. p̄ topi. p̄ illud
 p̄dicat̄ i qd de aliquo p̄ qd r̄ndet̄ ad interrogatiōē factā
 p̄ qd de eo. huiusmodi ē ens. qz si q̄ras qd ē deus r̄ndetur
 q̄ ens. silr̄ est de creatura. **R̄ndet̄** forte q̄ ens non h3
 cōit̄ ergo aliq̄ realē. sed solū q̄tū ad q̄dā idifferētiā accipiē-
 di. cū ergo d̄r q̄ p̄dicat̄ in qd. nō ē intelligēdū q̄ sit aliq̄d
 cōe reale qd p̄dicet̄ i qd de pl̄ibus. sed vnū mō accipiē-
 di cōtinent̄ pl̄es res q̄z q̄l3 p̄dicat̄ de hoc et de illo seorsū
 puta realitas dei et ēta sub vno mō accipiēdi ens i cois̄ p̄di-
 cat̄ de deo. et realitas creature et ēta sub alio mō accipiē-
 di ens d̄ creatura. **Cōtra**. qz si sic. tūc p̄dicatio entis de
 deo non eēt p̄dicatio supiozis de iferiozi. sed eiusdem de
 seipso. similiter et de alijs. quod nullus sane mentis dice-
 ret. **Preterea** ad principale vnus potentie vnus est
 obiectum adequatum. sed ens cōmune deo et creature ē
 p̄mū obiectū itellect⁹. scd3 Auic. p̄mo metha. caplo q̄nto:
 ens et res p̄mā ipressiōe iprimunt̄ in aia. ḡ ens sic cōe est
 aliq̄d vnū. nō vnū scd3 rōnē. ḡ vnū realr̄. p̄batio assūpti.
 obiectū potētie p̄cedit naturalr̄ actū potētie ergo non est
 vnū p̄ itellectū. qz in suo p̄ozi est aliq̄d vnū. **Preterea**
 circūscripto oī itellectū de² et creatura h̄nt aliq̄ vuenien-
 tiā. qz plus vueniūt q̄ ens et nihil. ergo illa vuenientia est
 realis. et ita fundamētū istius vueniētie est reale. qz nulla
 relatio realis pōt fundari sup ens rōis. nō. n. maioris entī
 tatis ē res fūdada q̄ fūdans. fūdamētū illi⁹ vuenientie ē
 vnū cū sit relatio de p̄mo mō relatiuoz. ex q̄nto metha.

capitulo de ad aliqd. g. de^o 2 creatura hnt aliqz vnitatem realē. 2 hec est vnitas entis i quo cōueniūt deus 2 creatura. **C** Preterea itellect^o itelligēs 2 s cōe dō 2 creature: aut est verus aut ē falsus. si ē falsus nihil ad ppositū. si verus. g. sic o3 eē ex pre rei qd aliqd realr sit cōe. tunc. n. itellectus ē verus qm̄ itelligit sicut se h3 in re. h3 **Aristo.** 9. metha. capitulo vltimo. **C** Confirmat qz alr vniversalitas entis eēt quoddā fictitiū vt chimera nisi itellectus a pre rei cogeret ad sic abstrahendū vnū aliqd cōe. vnde o3 qd oī vnitati alicuius veri conceptus cōueniat aliqz vnitas ex natura rei. **C** Tertia conclusio sit ista. ens cōe dō 2 creature ē subm̄ primū metaphisice scie. 2 hec 2 ē directe ad qōnē. **P**āc oīdo sic. pmo auctoritatib^o. 2. rōibus. **A**ucte sic. **Arist.** postqz distinxit. 6. metha. tres partes scie speculatiue: mouet dubitatiōez. vtrū prima pbia sit vltis. aut circa aliquod genus determinatū. **E**t videt soluerē qd sit vltis. vñ circa finē solonis dicit de ente iquantū ens. hui^o vtiqz erit speculari. **C** Preterea ibidē i 6. dicit qd si n̄ ē altera suba pter nā dīstēs: tūc pbyca erit pma scia. qz pbyca tūc eēt de oibus entibus: sicut nūc ē de oibus naturalibus. qz tunc oia entia eēt naturalia. s3 nūc ē ita de oibus naturalibus qd p̄mū subm̄ eius ē aliqd cōe oibus naturalibus: 2 n̄ aliqd primū ad qd oia attribuānt. sicut **Aui.** vlt p̄ metha. c. 2. 2 mētator. 4. metha. 2 mē. i. g. subm̄ prime scie ē aliqd cōissimū. alr 2na **Aristo.** nulla eēt. 2 illud cōmunitimū n̄ ē nisi ens. **C** Preterea. metha. 2 siderat primas cās. vt pbat in plogo metha. g. o3 2 siderare effectuz primaz causaz. qz eīusdē scie ē 2 siderare cām 2 effectū. primaz aut cause sunt p se 2 fm̄ se cause entiu: inquantū sit entia. g. ens inquantū ens 2 siderat in ista scia vt subm̄ primū. **C** Preterea bexp̄sse dicit **Lōmē.** in pbemio metha. qd subiectū vtriusqz scie. s. metha. 2 disputatiue ē ens inqz tū ens. **A**d cōclonē istā arguit ēr p rōnes. **P**rimo sic. illud ē subiectū cuiuslibet scie cuius per se primo sunt passiones que 2 siderant per se i illa scia. s3 nihil aliud ab ēre ē h3. q. i. passiones metha. sūt p se p̄ illi^o. g. ens 2 nihil aliud ē subm̄ primū scie metha. maior est euidēs accipiendō. li pmo vt accipit **Aristo.** primo post. capitulo de vlti. qd. i. est sibi scdm̄ qd ipm̄ 2 nō per aliud. s3 oī aly iest per ipm̄. **P**ec. n. est cōditio p̄mi subiecti cuiuslibet passionis. sed m. p. quātū ad vtrāqz partē. qz passioēs metha. puta vnū bonū verū vnū. 2 multa actus 2 potētia 2c. nō sunt alicuius iferioris entis per se pmo. sed cuiuslibet inquantū ens. nā als nō cōuenirēt oī enti. ergo sūt per se pmo passioēs entis inqz tū ens. **I**stā rōnē pōdero. **C** Preterea si ens inqz tū ens nō est subm̄ primū scie metha. g. o3 dare q̄tūbz scias ipeculatiuas essentialr distinctas. 2 n̄ ē falsū 2 2 ph3 in sexto huius. q. ponit tñ tres. ergo 2 n̄. pbatio 2 n̄. ens inqz tū ens est scibile 2 h3 pprias passioēs demonstrabiles de ipō. vt dicit ifra. ergo in scia aliq. non pbica nec mathe. nec in ista pre ḡ in aliq. alia. ergo quattuor. qz illa eēt speculatiua 2 nō practica. qz speculatio entl inqz tū ens nō est directiua i aliq. vera paxi. vt h3 declarari infra. 6. hui^o. **C** Preterea si scia metha. ē de aliq. gñe determinato 2 nō de ente inqz tū ens. ergo aliq. scia erit p̄or 2 supior ad istā. 2 n̄ ē falsū. qz iā ista iproprie diceret ab **Aristo.** 6. hui^o. 2 p̄ de generatione. 2 alibi frequēter p̄ma pbia. qz nihil est pri^o p̄. pbatio 2 n̄. illud gen^o determinatū de quo esset metha. h̄ret aliqd sup̄ ad ipsū qd h̄ret aliqz passioē demonstrabile de ipō i alia scia. ergo eadē passio eēt demonstrabilis de subiecto hui^o scie accipiēdo p medio illud subiectū superi^o cuius eēt p̄ma passio sicut h̄re tres demonstrat de isocbele accipiēdo p medio triāgulū qd est subiectū hui^o passionis primū. arguēdo in 3^a figura sic. **D**is triangulus h3 tres angulos. aliqz triangulus ē isocbeles. g. isocbeles

h3 tres. **S**ilr ē in pposito. 2 ita illa scia de subiecto cōiori demonstrabit aliquid tanqz conclusionē qd accipiet hic p principio 2 sic simplr illa scia erit p̄ior 2 supior qz ista. **C** Preterea maxima scia ē circa maxime scibilia h3 **Aristo.** hic in plogo. sed metha. ē maxima scia fm̄ eūdē ibidem. g. ē circa maxime scibilia. **M**axime scibilia āt dñr duplr vel qz p̄ oium sciunt sine qbus nō pnt alia sciri. cuiusmodi sunt cōissimayt ens inqz tū ens. 2 qcqd cōsequitur ens iquantū ens. vel dñr maxime scibilia. qz sunt certissima cōgnoscibilia cō sunt p̄cipia 2 cause. 2 tanto fm̄ se certiora sūt. quāto sūt p̄iora. ex illis. n. depēdet tota certitudo posteriorū. ergo ista scia 2 siderabit maxime scibilia vtroqz mō nō seorsū ppter vnitatē scie 2 seruandā. ergo sub aliq. rōne cōi. hec est rō entis inqz tū ens. 2 nulla alia. **C** Confirmat. nam istā sciam vocamus metaphisicā. que dicit a metha. qd est trās. 2 pbis. qd est scia. quasi trascendens scia. qz est de trascēdētib^o. **C** Quarta conclusio sit ista. ens qd est subm̄ metha. scie h3 veras 2 pprias passioēs. **P**āc oīdo sic. **Aristo.** i q̄rto methaphisice: in p̄n^o est scia q̄ speculari ens inqz tū ens: 2 que huic iūt fm̄ se. **C** Preterea. ibidē caplo. 3. qd icipit. 2 pbi. 2c. vult exp̄sse qd ens inqz tū ens h3 pprias passioēs. vnde dicit sic. quoniam sicut sūt numeri 2 inqz tū numer^o. pprie passioēs vt paritas 2 iparitas. cōmēsuratio. eēlitas. excellētia 2 defectio. 2 hec fm̄ se ad iuicē i sunt numeris. **S**ilr āt 2 i solido. 2 mobili 2 mobili 2 leui 2 graui sūt alia ppria: sic 2 enti inqz tū ens sunt qdaz ppria. 2 ea sūt de qbus pbi ē perscrutari veritatē. hec **Aristo.** qd plani^o: hoc idē vult **Aristo.** 2 cōmētor in q̄rto 2 alibi frequēter. **C** Preterea. qd ē pfectōis in q̄cunqz scia: simplr nō est negandū in scia pfectissima 2 nobilissima. s3 habere pprias passiones est pfectōis i q̄cunqz scia. nā omnis scia realis 2 siderat pprias 2 reales passiones circa subiectum. g. b̄ nō est negandū i scia methaphisice q̄ est nobilissima. **C** Confirmat. nā scia pprie supra est habit^o cōclūsiōis de mōstrate. ex p̄ poste. demonstratio vō includit ppriā passionem de subo. q̄ modo ergo saluabit metaphisicā esse verā sciam. si nō habet pprias passioēs scibiles vel demonstrabiles de subo: **C** Sed 2 istā cōclūsiōnē arguit sic. si ens inquantū ens 2 fm̄ suā totā cōitatē habet aliquā ppriā passiōnē. sit. a. tūc sic. si ens habz passioē. a. ergo. a. ē nihil. 2 n̄ ē falsū. g. 2 n̄. falsitas 2 sequētis p3. qz nihil nō est passio vera alicui^o. pbatio 2 n̄. oē subm̄ est ex eētā passionis. cū cadat in diffinitōe ei^o vt addituz. vt habet ex septimo methaphisice. sed qcquid est ex essentiā entis est nō ens. 2 per 2 n̄s nihil. **S**eq̄ etiā qd ens fm̄ suā totā cōitatē nō p̄ dicitur i qd de quoz. **C** Preterea. si dicas qd ens aliquo mō p̄dicet de. a. in qd. ergo. a. erit passio sui. 2 sequēs ē falsum. qz nihil est passio sui. pbatio 2 n̄. qcqd ē passio superioris ē passio inferioris. per se. s3 est p̄. si ergo ens p̄dicatur in qd de. a. ergo. a. ē iferi^o ad ens. si ergo. a. est passio entl est fer passio sui. 2 per 2 n̄s esset demonstrabilis ppter qd de se ipso p̄ ens tanqz p mediū. qz passio que est p̄ superioris ē demonstrabilis ppter qd de qlibet iferiori p̄ illud sup̄ tanqz p mediū. sicut h̄re tres ē demonstrabile ppter qd de p̄so cbele p̄ triāgulū tanqz p mediū. ergo. a. esset simplr not^o tā de ente qz de seipso. 2 sic eēt q̄rere ppter qd. a. est. a. qd est 2 tra p̄m̄ septimo methaphisice. caplo vltimo. q̄rere ppter qd ipm̄ est ipsū. nihil ē q̄rere. **C** Preterea. **A**uicēna p̄ methaphisice dicit qd vnū 2 multa sunt q̄s passioēs entl: sicut suba 2 quantitas sunt spēs. **T**unc sic. qd est quasi tale non est vere tale. sed ens habet quasi passiones. ergo nō habet vere passiones. **C** Sed iste rationes nō cogunt. **A**d primam nego consequentiā. qz. a. non esse simpliciter nihil. ad pbatioē cū dicitur qd omne subiectū est extra eētiam passionis. si per esse extra essentiā intelligis eē extra

ceptū formalē alicui? sic concedo. nā subiectū distinguitur formalr a sua ppria passione. et sic cadit in eius diffinitionē ut additū. si autē per eē ex essētiā itelligis distinctionē realem q̄ iter rem et rē. sic nego. nā ppria passio nō distinguitur a subiecto realr. et per cōsequētia. est ens realr. et nō nihil. non tamē est ens formaliter. Et enim dare medium inter ens formaliter et nihil. scz aliquid quod nec est hoc nec illud. tamē iter ens realr et nihil nō ē dare mediū. Ad additū q̄ tūc ens scdm suā totā cōitatē nō predicat in qd de oib? nō hēo p incōueniētiā. imo p necio. qz impossibile ē ens pdicari de vltimis differētis vel de pprijs passioibus vel de suis pprijs trahētibus quibus trahit ad ens creatū vel increatū. sic ostēdā deo dāte in q̄rto metha. Ad se cū dū nego suppositū. q̄ ens aliquo mō pdicē in qd de a et per dñs tot? pcessus rōnis nullus est. qz ruinoso et falso initiū fūdamento. Ad auice. dico q̄ vba sua sunt ista. ex p̄se quētibus ens in quātū ens qdā sunt ei q̄si spēs. vt substantia. quāritas. q̄litas. et qdā sūt ei vt accidētalia p̄a. vt vnū et multa potētia et act? et c. h ille. p̄z q̄ nō dicit q̄si passioēs. Et dato qd diceret q̄si: ad formā rōnis dico q̄ ly q̄si non semp est additio distrabēs. imo aliqui est distractiua. aliq̄uādo affirmatiua. Exēplū p̄mi. eccli. 24. Ego q̄si viti fructificauit. et ly quasi dicit similitudinē. nō pprietatē. et id quodam mō distrabit. Exēplū sc̄di Boānis p̄mo. Vidim? gloriā ei? gloriā quasi vni geniti a patre. i. illi? qui est vni genit? patris. sic i? ppositio ens hz quasi passioēs id est ens hz v̄as passioēs. stat ergo dēlo. Quia conclusio fit ista. ens qd ē subz p̄mū metha. hz v̄as et pprias passioēs d̄m̄rabiles de ipso. p̄a cōiōdo sic. scdm p̄m in plogo metha. sapiētia. ē certissima sciētia. certior autē est scia ppter qd q̄z. p̄io postē. ḡ methaphica q̄ est pprie sapia ex plogo metaphisice ē scia ppter qd. s̄z ois scia pp̄ qd dēmonstrat passioē de subo. etia dēmonstratione potissima vt p̄z. C̄ Preterea. vt supra arguit. qd est pfectōis in q̄libet scia nō est negandū in scia pfectissima. sed pfectōis est in q̄cūq; scia q̄ d̄mōstret pprias passioēs de subiecto qz fm̄ Aristo. p̄mo postē. vna scia est vni? generis subiecti ptes et passioēs ei? cōsiderās. ḡ hoc nō ē negandū in scia nobilissima. Adfirmatur. qz scia est habit? dēclusiois dēmonstrate. ex p̄mo postē. cōclusio autē dēmonstratōis cōtinet passioē dēmonstratā de subo. Uñ multi vident v̄ilificare methaphicā. q̄ negāt eā posse dēmonstrare. maxie cū ipsa cōsiderat p̄ma p̄ncipia dēmonstrationis q̄b? vtunt alie scie dēmonstrātes vt p̄z ex q̄rto et sexto methaphice. C̄ Et cōtra istā cōclusionē arguit. nā i dēmonstratōe potissima ois sumi p̄ medio aliquid mediās iter subm et passioē. sed iter ens et suā passioēm nō cadit mediū. ḡ de ente non potest aliqd dēmonstrari dēmonstratione potissima. p̄bo minoz. iter subiectū cui? cōceptus est simplr simplex et suā passioē nō p̄t eē aliqd mediū. sed cōcept? entis est simplr simplex. ḡ rē. p̄batio minoris p̄ illi. nā illud mediū aut esset diffō passiois. aut diffō sub. aut mixtū ex diffōne huius et illius. sed subiectū et passio q̄ habēt cōceptū simplr simplicē cuiusmodi sūt ens et sua passio. nō possūt diffiniri. ergo iter ens et suaz ppriam passioē nullū dēmonstratiū mediū p̄t assumi. C̄ Preterea. ois dēmonstratio est ex p̄ncipis pprijs. ex p̄mo postē. Unde in dēmonstratione potissima vnū tantū mediū ē ad v̄nā dēclusionē. augēt enī dēclusioēs vel d̄mōstrationes non per media. sed i post assumendo. ex p̄mo postē. sed q̄cūq; cōsiderata a metha. sunt cōia et nō ppria. ergo rē. C̄ Preterea. nullū subiectū est in potentia cōtradictōis ad suas passioēs dēmonstrabiles de ipso. sed ens ē in potentia cōtradictionis ad ea que ponunt passioēs d̄mōstrabiles de ente. ḡ illa que ponunt passioēs entis nō sūt passioēs entis dēmonstrabiles de ipso. maior patet. qz alr

passio d̄tingēteriet subiecto. et per dñs non esset dēmonstrabilis nec scibilis de subiecto. minor p̄ba induciue. p̄mo i passioibus d̄iūctis. puta act? et potētia. cā et causatū d̄tingēs vel necessariū rē. Nā potētia icludit negationē act? et econuerso. ergo si ens est i actu vel potētia p̄t esse i actu et nō i actu. potētia et nō potētia. C̄ Et ostēdo i passio nib? vnicijs. puta i vno. vnū. n. dī vno mō vna? cōtinuitate. ex 5. metha. ca. p̄mo. Ad inuū autē dē est diuisibile et p̄t fieri plura. et p̄ dñs non vnū. ergo vnū et non vnū. C̄ Preterea. Nulla passio dēmonstrabilis de subiecto pdicatur in qd de subiecto nec de aliquo cōtento sub subiecto. p̄z. sed aliqd qd ponit passio dēmonstrabilis de ente putā vnū pdicatur in qd de p̄tentijs sub ente. ḡ rē. p̄batio minoris. 4. metha. capitulo. 3. i fine dicit Arist. q̄ sicut ens pdicatur eādem nām et non aliā de quāto et quali rē. ita vnū de his de q̄b? pdicatur: sed ens ita pdicatur nām dē cōdicamento q̄ pdicatur de eis i qd. ergo vnū de his de q̄bus pdicatur. si similitudo Aristo. valet. Et nota q̄ iste due vltime rōnes eq̄ vel magis dēcludūt p̄tra q̄rta dēclusioē sicut p̄tra q̄ntam vt p̄z itūēti. C̄ Sed iste rōnes nō cogit. C̄ Ad p̄mū non cogit sciētiā artē dēmonstrādī. cū dī q̄ i dēmonstratione potissima ois sumi rē. concedo maiorē. sed minor est falsa. Ad p̄bationē ē dēcedū q̄ diffō est duplex. quēdā dicēs qd ē. qdā pp̄ qd est. mediū at dēmonstratōis nō est diffō dicēs qd est simplr. sed diffinitio dicēs pp̄ qd. Ad p̄positū inter ens et passioēs entis p̄t sumi diffinitio dicēs pp̄ qd ipsi? passiois. non obstāte q̄ passio hēat cōceptū simplr simplicē. Ad cui? euidētiā notandū est q̄ subz hñs plures passio nes sic hz respectu eaz q̄ ipse passioēs fluūt ab ipso subiecto fm̄ ordinē quēdā nālem. qz vna mediātē alia. ita q̄ p̄rior passio ē cā pp̄ qd inherētie sc̄de. et p̄t sumi p̄ medio ad dēmonstrādū sc̄dam de subiecto. Exēplū. h̄re āgulū extriscū egpollētē duob? rectis intrinsecis oppositis. et h̄re tres angulos eq̄les duob? rectis. sunt due passioēs trianguli hñtes se ad triangulū fm̄ ordinē nāle. qz vna iest mediante altera. et vna p̄t sumi p̄ medio ad p̄bandū aliam dēmonstratiue. Nam p̄ h̄re āgulū extriscū p̄bat triangulus h̄re tres. Et nūqd h̄re āgulū extriscū ē diffinitio h̄re tres: ē vtiq; diffinitio ei?. nō dicēs qd s̄z pp̄ qd. Nam diffinitio dicēs pp̄ qd ē mediū dēmonstrationis. et isto mō ois cā ē dicēs pp̄ qd effect?. vñ Aristo. 2. postē. iuxta p̄ncipiū ait. id ē mediū et cā. et ibidē iuxta mediū libri. ondit quō p̄ oēs cās d̄tingit dēmonstrare. C̄ Vtē. 7. hui? capitulo vltimo ostendens Aristo. q̄ questio pp̄ qd semper querit aliquid de aliquo. dicit sic. palam igit q̄ querit causam. hoc at ē q̄ qd erat esse vt est dicere logice quod i q̄busdā qdem est cū? cā. h̄ finis. vt forsan in domo aut lecto. in qui busdam vero quod mouit p̄mum. i. cā efficiēs. Uñ exp̄sse dicit q̄ logice loquēdo cāe etiam extriscē p̄tinent ad q̄ qd est rei. et per dñs q̄ q̄libet cā possit eē mediū dēmonstrationis sumēdo q̄ qd p̄ pp̄ quid. C̄ Ad p̄positū cuz entis sint plēs passioēs nō ois q̄rere diffinitionem qd est ad p̄bandū passioē de ente vt arguit rō. sed sufficit diffinitio pp̄ qd. hec aut ē vna passio respectu alteri?. s. p̄o respectu posterioris. Sic. n. diffinitio vel rō a. s. p̄mi termini. i. passiois est mediū dēmonstratōis. vt dicitur. 2. postē. quod itelligendum est de oī dēmonstratione potissima dēmonstrante passioē de subiecto excepta p̄ma passioē que vt non ē dēmonstrabilis vel dēmonstrat de subiecto per diffinitionē subiecti. passioēs ergo entis habēt quēdā ordinē ad ens: et vna potest sumi p̄ medio ad dēmonstrandū alia: esto q̄ ens et ppria passio quelibet entis sit idiffinibilis diffinitione dicere quid est. quia cōcept? simpliciter simplex nō est diffinibilis vt p̄z p̄ Aristo. 6. metha. cōtra platonē. C̄ Et hic ē vnū dubiū q̄ passio sit p̄rior et que p̄

sterior in possessione entis ut sic vna possit alia demonstrare.
Concedo saluo meliori iudicio quod sit de alijs passionibus quia nimis pluri et difficile est videre hoc de omnibus passionibus entis: tamen videtur quod vnu sit simpliciter prima passio entis: tunc quia de ea specialiter probat Aristoteles quod significat eadem naturam cum entis: methaphysico capitulo secundo et ibidem dicit quod eadem sunt partes entis et vnius: tunc quia in xi. methaphysico capitulo tertio dicit quod nihil differt omnia entia reducere ad ens et ad vnu cum idem significet convertibiliter vnu ibi videtur quod sit logice vniformiter de ente vno. Post vnu videtur esse. 2^a vix. 3^a at bonum. Nam rationis videtur esse prior ex natura rei ratione bonitatis. sicut intellectus naturalis est prior voluntate. sic potest dici de alijs passionibus consequenter quod subtiliori doctori reliquo. quod si ita est ipsum vnu potest sumi per medio ad probandum et demonstrandum ens esse vix. 2^a vix. ad probandum ens esse bonum et sic de alijs. Ipsum autem vnu remanet idem demonstrabile de ente. vel propter defectum medij. vel quia ipsius esse enti est per se notum vel propter virtutes. **C**Ad 2^m dico quod proprietates medij demonstratois est respectu conclusiois demonstrade. ut vni conclusiois sit tamen vnu mediu. sicut aliquid esse proprium vni et. cetera pluribus alijs forma alia rationes non repugnat. Considerata ergo a metha. sunt propria sibi et cetera alijs scientijs proportionabiliter cuilibet. **C**Ad 3^m cum dicitur nullum subesse in potentia dictionis et. dicitur ad maiorem quod vera est loquendo de passionibus vniuersis et non distictis et sic mihi est falsa. Contra quia passio disticta vel eterna vel due. si est vna. g. necessario inest enti et cuilibet enti inferiori. g. oens vel est in actu vel in potentia cetera vel causatur et rigens vel necessarium. et sic nullum ens esset alterum determinate. quod est absurdum. Si sint due. idem quod prius: imo absurdum sequitur quod cum quolibet passio superioris sit passio inferioris quodlibet ens non solum esset contingens vel necessarium sub distictione imo determinate quodlibet ens esset necessarium et quodlibet contingens sit. **C**Dices quod passiones distictae non sunt proprie passiones illi ceteris cui assignantur sicut proprie inferiori. **R**eplum par et impar dicuntur passiones numeri. non tamen sunt proprie passiones ipsius numeri ceteri. quia nullus numerus est qui sit par et impar. sed sunt passiones distictae et superiorum numerorum. **S**icut in proposito in passionibus distictis ipsius entis. **C**Contra. ois talis propria passio habet aliquid subiectum cui inest per se sic quod non inest illi forma ratione alteri: sicut ois alij per rationes eius ex parte post. sed passio disticta siue ponatur vna siue due non habet aliquid tale primum subiectum nisi ipsum esse. quia nulli alteri convertibiliter inest. per quod illud esse est ei subiectum primum. et tunc idem est quod prius. **C**Aliter ergo dicitur est quod passio disticta realiter vel quantum ad illud quod significat est vnica. quia in illa passio vnica est ignota nobis non possumus eam nominare vno nomine. sed circumloquimur eam per aliquid duo nomina disticta eo modo quo loquitur Aristoteles. io. methaphysice. de medio trium in omnia: quod circumloquimur per abnegationem vtriusque. ut quod nec est bonum neque malum. **D**ico ergo quod per contingens et necessarium circumloquimur vnam passionem quod sit. a. et ad. a. non se habet ens in potentia contradictiois. imo necio oens est. a. sicut de alijs. **S**i arguas. g. oens est necesse vel contingens sit. **D**ico quod si per hec duo intelligis ipsum. a. concedo. aliter non. et sic nihil mali sequitur. non tamen oens est contingens vel necesse. accipiendo necessarium et contingens forma propria significatur. **C**Ad aliud quod additur quod idem ens puta primum aliquid vnum. aliquid multa et non vnum. **D**ico quod vnum accipitur dupliciter. vno modo simpliciter. alio modo sicut quod. per modo est passio vnica nec opponitur multitudini imo ipsa multitudine est aliquid motum vna sicut et est. 2^a modo est passio disticta et opponitur multitudi. multitudo. n. comparata ad vnum non est vnum simpliciter. **P**rius modo ens non est in potentia dictionis. per. 2^a modo dicitur est sic dicitur est de alijs passionibus distictis. **C**Ad 4^m dicitur quod illa similitudo non currit quattuor pedibus. vix. quod est quod sit ens significat eandem naturam realiter cum quolibet de quo predictur.

atur. sic et vnu. quia vnu cum sit propria passio entis non differt realiter a quocumque ente. sed est disticta. quia ens est idem formaliter cuilibet inferiori de quo predicatur. et idem predicatur in quod non sic vnum. ideo non predicatur in quod sicut in quale. et denotatur: sicut passio est sub forma. passio enim et si sit idem realiter cum subiecto: tamen est sibi non idem formaliter. ut dicitur pluri. 4. huius.

Ad argumenta principalia in oppositum facta. **A**d questionem maiorem concedo quod vni scientie realis est vnum subiectum reale. sed nego maiorem. quia ens est esse deo et creature dicitur vnum conceptum reale. vix. probatur est supra. **C**Ad probationem dico quod deus et creatura sunt seipsum totum disticta in realitate. sicut non in conceptu reali. sicut quo modo hoc est possibile sciendum est. **C**Sciendum ad hoc evidenti quod qui intelligit aliquid realitas cum suo intrinseco iste conceptus non est ita simpliciter simplex: quia possit concipi illa realitas absque modo isto. sed tunc est conceptus imperfectus illi rei potest esse concipi sub isto modo et tunc est conceptus perfectus et adequatus illi rei. **R**eplum. si esset albedo in tertio gradu intensiois. possit esse quod esset oino simplex in re: possit tamen concipi sub ratione albedinis tate. et tunc perfecte concipere conceptu adequatum ipsi rei. vel possit concipi perfecte sub ratione albedinis. et tunc concipere conceptu in perfecto et deficiente a perfectione rei. **A**ceptus autem iste imperfectus possit esse ceteris albedini isti et alij. **A**ceptus autem perfectus esse proprius. requiritur ergo distinctio inter illud a quo accipitur conceptus ceteris. et illud a quo accipitur conceptus proprie. non ut distinctio realitatis et realitatis. sed ut distinctio realitatis et modi intrinseci eiusdem realitatis. que distinctio sufficit ad habendum conceptum perfectum vel imperfectum de eodem. quorum imperfectus sit ceteris et perfectus sit proprius. **C**Ad oppositum. **A**ceptus entis ceteris deo et creature descendit in conceptum dei et creature non per aliam et aliam realitatem. sed per modos intrinsecos alteri et alteri realitatis. sicut per finitum et infinitum. ita quod sic conceptus albedinis abstracta a tate et gradu albedinis: et est conceptus imperfectus et adequatus huic et illi albedini. ita quod conceptus entis respectu dei et creature. deus ergo et creatura sunt se totum disticta in realitate et in conceptu reali perfecto et adequato realitati cuiusque. sicut hoc non obstat veniunt in aliquid conceptu reali imperfecto et adequato realitati. cuiusmodi est conceptus entis qui ut sic abstracta ab ois modo intrinseco realitatis dei et creature. g. sunt finitum et infinitum. **U**n conceptus entis formalis non est finitus nec infinitus postriue. sed ceteris vtriusque abstracta ab vtroque. **C**Ad 3^m cum dicitur quod illud quo scia formalis distinguitur. et. dico quod ista maior non est vniuersaliter vera. **C**Ad cuius evidenti sunt duo notanda. **C**Prius nota est. quod scia non solum videtur esse circa aliquid tanquam circa subiectum principalem consideratum. sicut et circa casus subiecti. **R**eplum in phisica tractatur de natura. quantum nullum ponatur naturam esse subiectum illi scientie. sicut aliquid eius natura est principium. **S**icut in libro de anima tractatur de diffinitioe anime et passionibus et principibus eius. quibus subiectum illi scientie ponatur corpus anime. cuius anime est principium. et sic de multis alijs. **C**ontra sicut est in proposito. nam circa casus altissimas est consideratio huius scientie. cetera sunt substantie imales. non tanquam circa subiectum principale. sicut tanquam circa principia subiecti. nam in principio sexti huius dicitur quod principia et cause continentur entium quantum entia sunt. sicut tanquam principia subiecti. **U**n in principio quarti metha. ostendit Aristoteles. hanc scientiam esse circa ens. ex eo quod est circa primas causas. quia ille casus sunt cause sicut se effectus primi. quod est ens quantum ens. **I**dem concedit quod prime cause causantur et ita efficitur. **A**lie autem cause scilicet continentur determinata et ita vel talitatem entium. **C**onsiderat g. metha. causas altissimas: ut principia sui subiecti. vel et aliter considerat eas ut principaliores partes sui subiecti. nam sunt nobilissima etia. **C**2^a est notandum quod sunt imales et immobiles non pertinent ad considerationem alie scientie preclarum non bene nota ex parte naturalium. non naturalium. quia non sunt mobilia. non mathematica. quia non sunt quanta. sicut eorum consideratio pertinet ad aliquam scientiam superiorem: cuius consideratio

Primus

abstrahit a motu rōto. hec autē est metha. Unde in ista scia nō solū cōsiderant tāq̄ cause sui subī: s; tanq̄ pncipales pres subī. q̄ scōm eē sūt abstracte illa abstractioe q̄ p pzia est huic scie. q̄ abstractio scōm cōsiderationē vel rōnē cōpetit alyis cōsideratis in hac scia. Quicqd. n. cōsiderat bic: cōsiderat nō inq̄tū: aut inq̄tū mobile. Et iō qdlibet bic cōsideratū abstrahit scōz cōsiderationē r a q̄to r a motu. r p pncipue cōsiderant bic illa q̄ scōm eē abstrahūt ab vtroq; h; sūt subī sepeate. nō q̄ cōsiderent sub rōe q̄ tales subī. s; semp sub rōne entis cōsiderat metha. qcqd cōsiderat. Tunc ad rōnē r auctoritatē phi. sexto metha. de distinctioe scie speculatiue: dicitū q̄ scōz Aristō. pmo poste. caplo illo. Tertio aut scia. altera aut scia est ab altera q̄rū cūq; pncipia neq; ex eisdē: neq; ex alterutrī sūt. Distinguitur igit scie nō solū penes diuersa subā: s; etiā penes pncipia diuersa. r forsā h; distinctio pncipia ē por r eēntialior q̄ illa q̄ est p subā. q̄q; p subā aliq̄n fiat distinctio. vt pbat illa auctas tertie de aia. Secant. r. Sic igit itelligi pōt illa distinctio vel diuisio sciaz speculatiuaz. 6. metha. r l; duaz. s. phice r mathematice ponāt ibi subiecta distinguētia. v; forte pncipia. tñ hui? scie ponūt ibi pncipia: n̄ subā: p q̄ ab alyis distinguit. Alr pōt dici iūz z^o notabile q̄ ista scia cōsiderat oia illa q̄ alie scie pticulares cōsiderant. licet sub rōe cōior r magis abstracta. Aliq̄ tñ cōsiderat metha phica qb? ouenit tāta abstractio i eēndo: q̄ta nō ouenit cōsideratū i alyis sciētys. r iō qñ distinguit h; scias ab alyis: cōueniēter h; fit p illa cōsiderabilia i qbus n̄ ouenit cū alyis sciētis. s; i qb? distinguit. vnde hec scia ē circa sepabilia r imobilia. nō tāq̄ circa subā: sed tāq̄ circa pncipales pres subiecti. que non participāt rōnē subiecti alicui? alterius sciētie. per idē respondēt ad aliā partē mioris d̄ denoatione. hec enī sciētia pōt dici theologia nō a subiecto. s; a cā. sicut nālis scia d̄ a natura: que nō ē subiectū illi? sciētie sed pncipiū illi? subiecti. patz ergo ex p̄dicti q̄ illa maior nō est vlr vā. licet aliq̄n sit vera. C Ad cōfirmationē q̄ ista scia d̄ diuina d̄ vt p̄ri? C Ad tertiū nego p̄nam. ad p̄bationē dico q̄ aliqd eē p̄fecti? pōt eē duplr. v; pmissiue. vel positiue. pmo mō. q̄to vltius: tāto p̄fecti?. scō mō. oē iferi? est p̄fecti? suo supiori. qz ēt icludit aliqd positiue qd addit supra supi?. Exēplū. aial ē p̄fecti? musca pmissiue: p tāto qz aial pōt eē in aliq̄ p̄fectiori q̄ musca. puta in boie. s; musca ē p̄fectior aiali positiue. inq̄tū icludit aial: r aliqd aliud qd addit supra aial. Ad p̄posito. notitia subī i scia ē p̄fectior pmissiue r vtuāl. nō aut oz q̄ sit p̄fectior positiue. p̄fectior. n. ē cognitio q̄ scif. q̄ p. mū ens itelligit p̄ essentia suā qd pbat duodecimo metha. r. q̄ scire q̄ ens inq̄tū ens ē vñū. Cū g ait Ari. decimo ethicoz. q̄ in actu methaphicali cōsistit felicitas: h; h; vitate p q̄to subī imāles sūt de cōsideratōe metha. mō p̄posito. in q̄z cōtēplatiōe cōsistit felicitas nālis scōz ipz. h. n. est p̄fectior notitia positiue q̄ notitia entis inq̄tū ens. nō obstante q̄ illa sit p̄fectior vtuāl r pmissiue. C Cōtra. oē vtuāl r cōtētiū ali cui? ē p̄fecti? eo ē positiue. sed notitia subī cōtinet vtuāl r oēz aliā notitia i illa scia. g. r. Cū deo. cōtinere vtuāl ali qd pōt eē duplr. vel vtuāl actual. vel vtuāl potētial. p̄ma cōtinetia arguit maiorē p̄fectionē positiue. z^o solū pmissiue. sic ē i p̄posito. maxime de vna scia vnitare generis p̄xiū v; remoti. d̄ q̄ dicit i sexto hui? C Ad q̄rtū cū arguit q̄ si sic: methaphica oēs alias s; blaternaret sibi. nego p̄naz. ad p̄bationē dico q̄ p̄cedit ab insufficienti. nā ad sciaz subalternatā nō suffic̄ bre subz sub subo. s; plura alia regunt. iter q̄ est vñū. q̄. s. subz scie subalternate ad dat aliq̄z d̄iaz acc̄ntalē supra subz scie subalternātis. quo mō se h; musca ad arismetica. r p̄spectiua ad geometriā nō sic i p̄posito. Cū caueāt illi q̄ ens mobile ponūt subm

Secunda

scie nālis. qm̄ non poterūt euadere qn scia nālis subalterne methaphice. cū mobilitas sit q̄si d̄ia acc̄ntal. C Ad q̄ntū cū d̄ q̄ de subo oz scire si ē. r qd ē. r. ccedo. sed minor ē falsa. Ad p̄mā p̄bationē cū d̄ q̄ ens nō ē vñū. dico q̄ falsū ē. vt h; declarari q̄to hui?. r ibidē dicit ad porphiriū. entia. n. r si equocant̄ realr r phicē loq̄ndo. nō tñ equocant̄ in cōceptu entī logice r metha. loquēdo. Ad scōz p̄bationē cū d̄ q̄ ens nō h; qd. cū sit cōsistimū r trāscēdēs. dico q̄ h; icludit gnāl r eq̄lr de oī gnālissimo. qz nullū gnālissimū h; qditatē p̄pe dictā. r tñ qdlibet h; qd qz alias nō p̄dicat i qd de aliq̄. vñ p̄po ista ē i suffic̄ies. i. qz si nō h; diffinitionē p̄pe dictā. qd nō h; qd. non. n. seq̄ nisi de qditate sp̄ci cui? ē p̄prie diffinitio. l; qz ens nō hēat qd qd ex p̄miis p̄ diffinitionē sic arguit r p̄batio illa. tñ hēat qd eo mō q̄ hēt eēntiā. oportet. n. in diffinitōib? deuenire ad aliq̄ simplr idiffinibilia. qz nō ē p̄cessus i i finitū i rōnib?. fm phz. 4. metha. C Ad tertiū d̄ q̄ ens hēt p̄pas passionē demonstrabiles de ipso. vt patet ex. 4. r. 5. cōtōnib?. Ad p̄mā p̄bationē cū d̄ q̄ passio differt essentialr a subo. dico q̄ falsū est. nisi p h; eēntialr itelligas idē q̄ formalr. Subm. n. r passio sūt idē eēntialr r realr. licet hēant non idēntitatē formalē. vt dicit q̄to hui?. Ad scōz rōnē ccedo q̄ passionē entis p̄dicant̄ denoatiue de ente. r ens d̄ passionibus nō nisi p acc̄tis. r cū d̄ q̄ ens p̄dicat̄ in qd de quolibet. dico q̄ falsū est. vt iā dixi in corpe qōnis. C Ad septimū cū d̄ q̄ ens inq̄tū ens nō hēt pncipia. dicitū q̄ pncipia subī pnt itelligi in duplici genere. vel cōplexa. v; icōplexa. r vtroq; mō ens habet pncipia. nā pncipia icōplexa entis inq̄tū ens sunt p̄me cause. s; substātie imāles. nā ipse sunt cause p̄mi effectus: qui est rei entitas. p̄bat etiā pncipia cōplexa. i. pncipia p̄prietatū q̄ sūe p̄prietates sibi p̄herēt. qz de ipso s; ē d̄ demonstratio ppter qd. vt iā p̄nsum est. C Cū ad p̄bationē. cū d̄ q̄ ente nihil est prius. pncipiū aut est prius pncipiato. dico q̄ si sit sermo de pncipio icōplexo: ens cōe vt sic nō habet pncipiū. qz cū sit cōe cause r causato abstrahit ab vtroq;. r neutrū icludit in sua qditiua rōne. sed bene ens habet pncipiū vt p̄seruat in suis iferioribus. nā plura sunt entia qbus cōuenit pncipiū habere r esse pncipiata. r hoc modo ens habet aliqd p̄prius se. Si fit sermo de pncipio cōplexo: cōcedo q̄ tale pncipiū nō est prius ente. sed p̄prietate entis cuius est pncipiū. vt p̄dictū est. Ad scōam p̄bationē q̄. s. tūc omne ens haberet pncipiū vel pncipia. si entis inq̄tū ens eēnt pncipia. Cū deo si loq̄mur de pncipio icōplexo: sic dico q̄ ens inq̄tū ens habet pncipia. accipiendo ly inq̄tū specificatiue: r nō reduplicatiue. r tūc est sensus. entis inq̄tū ens. id est entis scōm suā entitatē. sicut dicimus. homo inq̄tū albus videt. id est scōz suā albedinē. r tūc cū inferē. ergo qdlibet ens habet pncipiū. negāda est cōsequētia. qz cōsequētia nō valet ab inquantū ad vñūer sale: nisi quādo inquantū tenet reduplicatiue eo mō quo loquit̄ Aristō. primo prior. vt allegatū est de iusticia. Si vltō loq̄mur de pncipio cōplexo que sunt p̄p̄ones imēdiate ad p̄bādū passionē de subiecto. sic dico q̄ entis inquantū ens sunt pncipia. etiā accipiendo ly inq̄tū reduplicatiue. r sic omne ens habet pncipiū. qz passionē entis sūt demonstrabiles de quolibet ente pncipia cōplexa. nā ois passio superioris est passio inferioris cuiuslibet per se. licet nō per se primo. ergo patet q̄ argumētū accipit minorē falsam. C Notādum aut ad euidentia p̄dictōz q̄ ly inquantū r quelibet alia dictio reduplicatiua: dupliciter accipit. aliquādo specificatiue. r aliquādo reduplicatiue. Reduplicatiue accipitur quando denotat illud cui inungitur esse formalem causam precisam r propriā inherētie predicati ad subiectum. Exēplum. homo inquantū homo

est risibilis. hic. n. ly. Iquan' u' denotat q' homo qui segtur
 immediate ly in q'stu. r cui p'ungit ly in q'stu est causa p'ca
 ppria r formalis q're risibilitas iest subiecto qd est ho. na
 risibilitas iest hoi scdm ppria rone humanitatis vt p' cas
 r tuc valet p'na ab in q'stu ad vniuersale. na si ho in q'stum
 ho est risibilis. ergo vis ho. Accipitur aut specificatiue qn
 no notat tale cam sed solu illud cui addit accipi scdm ra
 tionem formale. Ex p'lu. ho in q'stu ho est albus. est sensus.
 ho in q'stu ho. id est illud qd est homo est albus. solu enim
 specificat r no reduplicat sic accipied' ly in q'stu. r tuc no
 valet p'na ab in q'stu ad yle. no enim segtur. homo in q'stu
 ho est albus: ergo ois ho est albus. hoc etiā modo accipit
 Aristo. tertio phicoz. r est ex p'lu aprius ad p'positu: vbi
 diffiniens motu dicit. q' motus est actus entis in potentia
 inq'atu in potetia. cu. n. mobile habeat in se duas rones
 qz est ens in actu r ens in potetia: motus est actus eius no
 p'imo mo. sed scdm odo. r isto modo significat ly in q'stu
 quado accipit tm specificatiue. qz si reduplicatiue. i ferret
 vniuersale. ergo omne ens in potetia mouet. qd est falsuz
 quo modo ait Aristo. primo prioz. q' si iusticia est bonus
 inq'atu bonu: iusticia e od bonu. qd est falsum. Sic in p/
 posito p'imo mo accipit reduplicatio p'p'issime. scdm mo
 minus pprie. Ad octauu cu arguit q' substātia est pri
 mu subiectu ergo no est ens. nego ams. r ad oes auctozita
 tes q' adducuntur dicēdu q' nihil vult plus dicere p'ba nisi
 q' de substātia e pncipalior intetio metha. sic de priozi no
 biliori r notiozi parte sui subiecti pmi. Sic eni queruntur
 pncipia substātie no vniuersali sed pncipali. r isto mo in
 tēdit aristo. pbare in pncipio septimi methaphi. vbi pbat
 substātia esse prioze omni ete triplici priozitate. q're d sub
 stātia pncipali e agēdu. r qd sit subiectu metha. parz.

Omnes homines natura scire desiderat.

Veritur Quis dicit pma ppositio sit vera. Et videt
 q' no. na si sic: ergo oes homines naturalr
 sciut se scire. ois e falsu. g' r ams. falsitas
 oit p'z. tu qz no oes hoies sut sciētes. nec
 p' ois sciut se scit. tu qz scire se scire e act'
 reflex': no at oes hoies reflectut se supra
 actu rectu sciēdi. vt sic sciāt nāl'r se scire. tu qz multi cre
 dūt se scire r no sciūt. si aut nāl'r sciret se scire: nunq' decē
 perētur in tali opinione qz actus nālis semp est rect'. oia
 p'z. qz nihil desiderat nisi cognitū. scdm Augustinu. 9. de tri
 nitate. Inuisa inq' diligere possum: incognita neq'quam
 Preterea ad pncipale. si sic: ergo oes hoies amoto ipe
 dimēto scirēt. ois est falsum. qz aia nost'ra est sic tabula ra
 sa in qua nihil depictū est. ex tertio de aia. et extrifeco ipe
 dimēto amoto. oia p'z in oib' nālibus. na ignis qz nāl'iter
 iclinat sursum statim mouet sursum si sit extra locū illum
 amoto ipediūto. Preterea. si sic: ergo oes hoies non
 habēt sciētia. vel saltē hīs no desiderat. scqns e falsum
 quātū ad p'mā pte euidēter. na videm' q' multi habēt sciē
 tia. quātū ad scdam partē e etiā falsum. alr p'p' no est
 vlr va. r sic hētur ppositū. oia tm pbat. qz desiderū no e
 nisi respū rei no hite. si ergo d'siderāt no hāt: vel hīs no
 desiderat. Preterea aliqui desiderāt ignorātia. g' non
 oes nāl'r desiderāt sciam. oia e euidēs. sz ams pbat. qz est
 aliq' ignorātia affectata. Contra e aristoteles hic in lfa.
 In ista qōne sic pcedā. pmo pmit
 ta vna distinctionē. z: oia dā triplicē

Respondeo ad vna distinctionē. z: oia dā triplicē
 rone. 3° qdā dubia pertractabo. Quātū ad p'mū notā
 dū. q' triplex est appetitus vel desiderū in rebus. Quidā
 enim est appetitus nālis. Quidam sensitiuus sine aialis.
 Quidā intellectualis: siue ronalis. Dicit appetitus nālis i
 clinatio vel tendētia quedā qua vnaqueq' res tēdit r in

clinat ad finē suū r pfectionē. Appetitus aut aialis dicit
 qui psequit sensum scōz que qlibet sensus tēdit r iclinat
 ad obiectū ueniēs r fugit discoueniens. Sed appetitus
 ronalis dicit ipsa volūtas psequēs ipsum intellectū. sicut
 appetitus sensitiuus sequit ipm sensum. Et nota q' isti
 appetitus differūt ad inices. pmo qz appetitus ronalis est
 formalr liber. no sic appetitus aialis v' nālis. Secūdo qz
 appetitus ronalis r sensitiuus aliquādo noiant potētia.
 aliquādo actū elicitū. appetitus aut nālis nec noiat potē
 tia nec actū elicitū. sed est qdā tēdētia ois nāz rei no dif
 ferēs realr ab ipsa nā rei. na quecūq' res seipsa iclinat ad
 suū finē r pfectionē. Tertio appetitus sensitiuus se hz in
 plus q' intellectiuus. na vbiq'q' reperit intellectiuus repe
 rit r sensitiuus. r non ecōuerso. r hoc in mortalibus. vt d'
 scdo de aia. s'lr appetitus nālis se hz in plus q' sensitiuus
 vel intellectiuus. na vbiq'q' illi reperunt. r ipse. r no ecō
 uerso. vñ etiā ipsemet appetitus sensitiuus r intellectiuus
 vt sunt qdā nature habēt appetitū naturalē r inclinationē
 quādā r tēdētia q' tēdūt in suū finē r pfectionē. Un ap
 petitus ronalis in mortalibus: est iferior r in paucioribus
 simplr. r post ipz appetitus aialis. simplr aut p'oz p'ozitate
 cōitatis r in plus se hīs e appetitus naturalis. Quarto dif
 ferūt. qz appetit' aialis r ronalis in suis actibus semp p'sup
 ponūt actū p'ozē alterius potētie cognitīue. puta volūtas
 actū intellectus. r appetitus sensitiuus actū sensus. Appeti
 tus aut naturalis nullū actū alicuius potētie p'supponit.
 vbi gra. graue appetit' cētrū appetitū naturalis. Quē aliuz
 actū p'supponit: videt q' nullum.

Quantum ad 2^m sit ista pma p. Des hoies. rē. no e
 intelligēda de appetitu vel desiderio rō
 nali. P'ac sic oīdo. ois talis appetitus ronalis p'supponit
 actū intellect'. sz appetit' quo oes hoies naturalr scire desi
 derāt no p'supponit actū intellect'. g' rē. maior p'z ex pcedē
 tib'. minor pbat. qz appetit' r si e aliq' respū hiti: no tm
 necio e respū hiti. dca at p'p' supponit eē vltis r necia. si
 at iste appetit' supponeret necio actū intellect'. cu act' intel
 lect' sit scire. iste appetit' eēt necio respū hiti. Preterea.
 ois appetit' ronalis e formalr liber. sz appetit' q' oes hoies
 nā scire d'siderāt no e formalr liber. g' rē. pbatio minoris
 qz si sic. g' possent no desiderare scire. r sic dca p'p' no eēt
 necia sz rrigēs. Cz' d'clo sit ista. q' p'p' ika. Des hoies.
 rē. no e intelligēda de appetitu v' d'siderio aiali. P'ac oī
 do sic. ois appetit' aialis est tm respū sensibiliū. sz apper
 titus quo oes hoies scire desiderāt no est h'z. g' rē. maior e
 euidēs. qz appetit' aialis r sensitiu' sequit ad eētē ipz sen
 sum. minor p'z. qz no tm appetit' scire sensibilia. imo etiā
 isensibilia. r plus. Adfirmat. qz tuc bruta appeterēt scire.
 cu appetitū sensitiuū hēant. Cz' d'clo. ista p'p'. Des ho
 mines. rē. intelligēda est de appetitu nāli. Hoc p'z p' locū a
 diuisione. qz no restat ali' appetit'. g' oes hoies scire desi
 derāt nāl'r. i. nāli appetitu. qz vnaq'q' res tēdit r iclinat ad
 suū finē r pfectionē. na Aristo. scdo phicoz. pbat nāz age
 re. ppter finē. alr. n. no accideret ibi error nec frustratio.
 nā ergo itēdit finē. ergo hz appetitū. r tm non cognoscit. g'
 est aliq's appetitus sine cognitione. r cu pfectio sit aliquo
 mo finis pfectibilis. ex scdo phicoz. qz etiā est finis mo
 tus. id ponit appetit' siue desiderū naturale in oib' ordi
 natis ad finē aliū a se r pfectibilibus pfectōe differēte ab
 eētia sua. qd dico ad excludēdu p'mū ens. r isto mo dicit
 graue appeterē cētrū r materia formā. r sic de alijs.

Quantum ad tertiu pncipale est p'mū dubiū.
 Ad ista ppositio. quam ista Aristo.
 probat a posteriori r a signo: possit etiā a causa r a p'oz de
 clarari. C'bi sciendū q' quidā expozitor nititur eam a
 causa declarari tripliciter. p'imo sic. omne imperfectuz

naturalr appetit suā pfectionē. ex pmo phicoz. caplo vl-
 timo. aia aut hois de se est iperfecta scōz itellectinā potē
 tiā. cū sit sicut tabula rasa in q̄ nihil depigif. ex tertio de
 aia. ḡ nāl̄ desiderat scire. qd̄ est pfectio ei⁹ scōz potētiā i-
 tellectiā. **S**ecdo sic. vnūq̄q̄ inclinā ad suā p̄p̄iam
 opationē. sic calidū ad calefaciēdū. opatio aut hois inq̄-
 tū hō: est itelligere p̄ h̄. n. distiguit ab oib⁹ alyz. ḡ hō natu-
 ralr desiderat r̄ inclinā ad itelligere. ḡ r̄ ad scire. **T**er-
 tio sic. vnūq̄q̄ naturalr appetit cūgi suo p̄cipio. hō at
 cūgi substātys sepatis p̄ itelligere. sic pbat **A**rsto. de
 cimo ethicoz. q̄ in speculatiōe vitatis hō maxime assimi-
 lat substātys sepatis. r̄ ibi dcludit r̄ pbat b̄titudinē n̄f̄az
 d̄sistere. ḡ hō naturalr appetit scire. **S**ed iste pbatōes eo
 mō q̄ valēt vident̄ coincidere: r̄ ab iuicē nō distigui. **A**d
 cui⁹ euidētiā notādū q̄ sic est duplex act⁹. s. p̄mus r̄ scōs.
 ex scdo de aia. ita est duplex pfectio. s. p̄ma r̄ scda. p̄ma est
 forma vel habitus. z. ipsa opatio d̄ns formā. vnūq̄q̄ at
 naturalr appetit vtrāq̄ pfectionē. cū opatio sit finis habi-
 tus. **I**ta ḡ ppō. vnūq̄q̄ appetit suā pfectionē. ostēdit p̄
 positū tā de scia de qua pcedit p̄ria rō q̄ de itelligere de
 q̄ pcedit scda rō. r̄ sic scda coincidit in idē cū p̄ria. **P**re-
 terea. tertia rō nō v̄t disticta a scda. qz hō nō ē nat⁹ con-
 iūgi suo p̄cipio nisi p̄ opationē. nec videt̄ eē alia rō desi-
 derādi opationē nisi p̄pter talē diuinctionē r̄ id eodē appe-
 titu appetit̄ h̄ r̄ illud. cū ḡ z. coincidat cū p̄ma. r̄ tertia cū
 z. p̄ma erit eadē cū z. r̄ tertia. r̄ sic sunt realr vna. **E**t
 istis ḡ trib⁹ rōnib⁹ pōt colligi vna rō sic. vnūq̄q̄ nāl̄ ap-
 petit suā pfectionē tā p̄mā q̄ est forma. q̄ scōz q̄ est p̄p̄a
 opatio p̄ quā etiā pōt cūgi suo p̄cipio. ḡ hō nāl̄ appetit̄
 sciaz q̄ est p̄ma pfectio. r̄ itelligere qd̄ est scda pfectio: per
 quā cūgi suo p̄cipio. **S**ecōz dubiū ē circa p̄dicta. cū
 hō nāl̄ appetat vtrāq̄ pfectionē. s. p̄mā r̄ scda: vt p̄ eodē
 appetitu vel vniuoe dicto: appetat vtrāq̄. vel appetit̄
 equoe dicto. **E**t videt̄ q̄ equoe. nā sic potētia d̄r eg-
 uoe de potētia eēntiali q̄ est ad formā. r̄ de accēntali q̄ est
 ad opationē d̄ntez formā. ex scdo de aia. ita videt̄ equocū
 eē desideriu illud qd̄ est ad formā. r̄ illud qd̄ est ad opera-
 tionē d̄ntez formā. **A**d qd̄ pōt dici q̄ pōt eē vniuoe r̄
 equoe alr r̄ alr sumptus. sicut r̄ ipsa potētia. vniuoe qd̄
 qz eodē desiderio vel saltē vniuoe dicto appetit̄ scia ime-
 diate: itelligere aut̄ mediate. qz mediate scia. qd̄ qd̄ desi-
 deriu corrūdet potētie eēntiali. qz nō h̄ns formā est⁹ po-
 tētia eēntiali ad actū p̄mū r̄ z. r̄ est eadē potētia resp̄cū
 vtriusq̄ act⁹. **S**ilr eodē appetitu r̄ desiderio eēntiali pōt
 appeti forma r̄ opatio. licet diuersimode cūgi ad media-
 te r̄ mediate appeti. r̄ h̄ q̄ neutrū habet̄: s̄ vtrūq̄ defi-
 cit. forte etiā eodē appetitu r̄ desiderio eēntiali pōt appe-
 ti mediate opatio vt finis. r̄ ipsa forma p̄pter finē. nō cu-
 ro siue sic. siue ecōuerso. **P**ōt etiā dici qd̄ desiderio eg-
 uoe dicto appetit̄ vtrāq̄ pfectio. qd̄ p̄z. qz possunt separa-
 ri. nā bita forma est appetit⁹ ad opationez nō ad formā. r̄
 si sic. tūc scia appetit̄ mediate r̄ itelligere mediate qd̄ li-
 bet suo p̄prio appetitu. **P**rim⁹ appetit⁹ corrūdet potētie
 eēntiali. r̄ pōt dici appetitus ad formā. r̄ appetit⁹ eēntia-
 lis. **S**ecōs corrūdet potentie accēntali. r̄ pōt dici appetitus
 d̄ns formā. r̄ appetitus accēntalis. **V**trāq̄ via est p̄babi-
 lis. sed prima magis. qz pluralitas nō videt̄ ponenda esse
 sine necessitate. **E**t sic patet ad questionem.

Ad argumenta **A**d primū cū d̄r. ḡ oēs sciūt se
 scire. nego d̄nam. d̄na. n. tene-
 ret. si illud desideriu sciēdi eēt actus elicitus volūtatis de
 quo loquit̄ **A**ugu. vbi allegat̄. tali. n. desiderio nihil desi-
 derat̄ nisi cognitū. s̄ nō est ita hic. **I**llud. n. desideriu sciē-
 di est qd̄ā inclinatio nālis ipsi⁹ itellect⁹ ad sciēdū. sic q̄ libet
 potētia h̄z nāle inclinatio ad suā pfectionē. r̄ tale deside-

riu nō p̄exigit necio cognitionē in ipso desiderato. grate
 .n. desideras cētz quā notitiā h̄z de cētro. **A**d 2^m cum
 d̄r. ḡ amoto ipedimēto oēs scirēt. nego d̄nam. **A**d p̄batio-
 nē notādū q̄ vt dictū est i corpore q̄ōnis. duplex est appe-
 titus. eēntialis r̄ accēntalis. eēntialis p̄cedit formā r̄ p̄fe-
 ctionē primā. accēntalis est d̄ns formā. **D**e primo appetitu
 dico q̄ nō est vez q̄ amoto ipedimento necio illud h̄eāf
 ad qd̄ est iclinatio. qz exigit agēs extrisecū iducēs formā.
De scdo appetitu d̄do q̄ saltē pōt. h̄ns. n. formā r̄ hituz
 amoto ipedimēto pōt exire i actū habit⁹. sine etiā aliquo
 extriseco agēte. de primo appetitu itelligēda ē ppō. nō de
 scdo. **A**d exēplū qd̄ ponit̄ de igne. dico q̄ ignis appetit
 surfū appetitu accēntali. qz h̄ns primū actū. s. formā leuis
 pōt exire i actū amoto ipedimēto. nō. n. appetit appetitu
 eēntiali. vt p̄z. r̄ iō nihil mali seq̄t̄. **A**d tertiu cū arguit̄.
 ḡ oēs nō h̄nt sciaz. vel h̄ns nō desiderat. nego d̄nam cūgi
 ad vtrūq̄ d̄ns. r̄ ad p̄bationē cū d̄r. q̄ desideriu nō est ni-
 si respectu nō habiti. dico q̄ falsū ē. imo pōt eē etiā resp̄cū
 habitū vt pbat̄ p̄ quādā glōfā supra scōz canonicā **P**etri
 sup illud. **I**n quē desiderat̄ angeli p̄picere. ponit̄. n. desi-
 deriu respectu habitū. ne fastidiū generēt̄. glōfā tñ illa lo-
 quit̄ de desiderio qd̄ est actus eliciti⁹ volūtatis. r̄ illud for-
 te nō manet desiderato hito. **I**uxta illud **A**ugustini. nono
 de trinitate. appetit⁹ ihiātis fit amor tenētis. vel fructus.
 qd̄ tñ sit de isto desiderio desideriu nāle de quo ē p̄mo
 nō corrūpit̄ habito ipso desiderato. qz tūc eēt p̄cipiū ap-
 periedi suā corruptionē. sicut de p̄uatōe arguit̄ p̄mo p̄bi-
 sicoz. vñ idē videt̄ oīno desideriu nāle. r̄ dilectio nālis.
 qd̄ ex h̄ p̄z. qz **A**ristoteles pbat̄ dictā ppōnē p̄ dilectionē
 nāle sensuū quos nō appetimus tñ vt habitos: sed habi-
 tos amamus. **A**lter dicit̄ q̄ p̄positio itelligitur de omni
 hoie scōm se cōsiderato. sicut aia de se semp est nuda ab oī
 cognitione. r̄ sic d̄ns est vez. q̄ oēs hoies nō sciūt scōm se
 cōsiderati. sed prima solutio verior est. **A**d quartū cū di-
 cit̄ q̄ aliqui desiderat̄. r̄. dico. simul stat q̄ hō nāl̄ desi-
 derat scire desiderio nāli. r̄ tñ accēntalr r̄ volūtarie velit
 d̄nd. voluntas enim in nobis ex sua libertate pōt moueri
 cōtra naturalē iclinationē. nunq̄ tamē per se vult nō scire
 sed per accidēs. puta qz aliqd̄ aliud vult magis actu elici-
 to. vt pigriciā vel nō habere remozsum. cōscientie: q̄ scire
 ad qd̄ est iclinatio naturalis. equiuocat̄ ergo in argumē-
 to de appetere naturali r̄ appetere voluntario seu libero.
 aliqd̄. n. appetit̄ naturaliter: quod voluntarie oditur.

Hic maxime sensuum cognoscere nos facit:
 r̄ multas differētiās demonstrat.

Queritur **Q**uāto iter oēs sensus. vi-
 sus faciat nos magis sci-
 re. **E**t videt̄ q̄ nō. qz dicit̄ phus in li-
 bro de sensu r̄ sensato q̄ ceci nati haben-
 tes auditū sunt magis sapientes q̄ surdi
 nati habētēs visum. ergo si sensus magis
 diligit̄ qz magis cognoscitiuus secundū
 q̄ cognitio ordinat̄ ad sciētiā. sequit̄ q̄ auditus sit ma-
 gis diligēdus. **P**reterea. **A**eo in sermone **P**alce p̄fert
 tactū thome visui quo ad certitudines cognitionis. vnde
 palpās clamauit. d̄ns meus r̄ deus meus. **I**te cōtra hoc
 q̄ dicit̄ visū plures differētiās demonstrare. nā tactus plu-
 res demonstrat. qz sensus qui est duapz cōtrarietatū plures
 differētiās demonstrat q̄ ille qui est vni⁹ tñ. sed sensus ta-
 ctus est duapz cōtrarietatū. s. calidi. r̄ frigidi. bumidi r̄ sic-
 ci. visus aut̄ est vnius tantū. s. albi r̄ nigri ex secūdo de ani-
 ma. ergo r̄. **P**reterea **A**rsto. scēdo de generatione.
 prime qualitates sūt per se tāgibiles. sed posterius nō iue-
 nitur sine priori. ergo ybicūq̄ iuenitur qualitas visibilis

inuenerit et quilibet tangibilis et non e converso. ergo plures dicitur nobis demonstrat tactus quam visus. **P**roterea dicitur quod dicitur quod sensus visus magis diligimus. probo quod non. nam illud sensus magis diligimus cuius oppositum magis odimus. ex 2° probo capto illo. quoniam autem extremata severtuntur. in ultima regula dicitur quod magis eligendo magis fugiendum opponitur. sed magis odimus oppositum tactus quam oppositum visus. quod oppositum tactus destruit aial. non autem oppositum visus. ergo tactum magis diligimus quam visum.

Respondeo. Iste rationes non cogunt. **A**d primum dicitur quod visus magis facit ad cognitionem se siue ad sciam quod est per iunctionem. sic vult Aristoteles. in de sensu et sensato. ubi supra. **A**d primum dicitur quod sic ipse ibidem vult. auditus solus per accens magis facit ad cognitionem siue ad sciam quod est per doctrinam. ex hoc quod vox audibilis quod mouet auditum est significatiua conceptum mentis. et hoc accidit voci secundum quod imurat auditum. si. n. eedevocis formarentur quod modo. et non eent signa istituta conceptibus auditio eaz nihil iuuaret ad disciplinam. etiam si signa visibilia iposita eent ad significandum conceptus oes. sicut monachi hnt de multis. tuc visus pillu modum referret ad disciplinam. per quem modum refert nuc auditus. sed voces sunt signa proptisim. et propter illud videtur ligna esse data hoibus. ex secundo de aia. sic ergo per quod quatuor ad sciam habitata per iunctionem visus facit magis ad sciam quam auditus. sed quatuor ad sciam habitata per doctrinam auditus magis facit ad sciam non per se. sed per accens. quod suum obiectum ex institutioe facti est signum conceptus. per quam institutionem nihil sibi accrescit. vni per accens auditus magis facit scire. visus autem per se et directe mediante lumine naturali ipso intellectu. **A**d illud leonis dicitur quod profert tactum visui non quo ad per se primum obiectum vtriusque. sed forte quatuor ad illud corpus christi magis experiendum per visum et per tactum sicut quod per visum solum. **A**d aliud dicitur quod tactus est duarum dicitur. visus autem vni. et ex hoc forte sequitur quod tactus non est simpliciter vni sensus. de quo alias. tunc ex hoc non sequitur quod tactus color in pluribus corporibus reperiuntur quod oes quilibet res tangibiles si eent mille. et quod cognoscimus subas per sua accitua. vt dicitur septimo huius. quodone illa. vtz suba sit poroizus entiu cognitione. et obiectum visus in pluribus reperit quod obiectum tactus. vel cuiuslibet alteri sensus particularis. quod oia corpora tam inferiora quam superiora luce vel colore participat. non autem alias quilibet. puta tangibiles. audibiles. et hoc. id visus plures res demonstrat. et magis facit ad sciam. ideo magis diligimus. **A**d illud de secundo de generatione dicitur potest quod hoc veritate quoniam plus est de eentia posterioris. sic aial de eentia hois. sed non sic in opposito. quod iste quilibet primum non sunt de eentia lucis. sicut iste quilibet tangibiles non sunt simpliciter primum. sed sunt primum respectu susceptiu eaz. cuiusmodi sunt hec inferiora. vni etiam male allegat illa auctas. dicitur. n. sic. quoniam igitur quoniam sensibilibus corporis principia. hoc autem est tangibile. id sole dicitur scdz tactum faciunt spes corporis. et principia corporis sensibilis. de quo ibi iteredit. et sequitur. quoniam visus sit per tactum. quod propter et subas plus. s. obiectum. sed non est corporis tangibilis passio scdz quod tangibile. sed scdz quod aliud. et si dicitur plus nam. i. fm aliis nam eoz corpori generabili. de quo iteredit. et corpori celesti. cuiusmodi forsan est nam pspicui. per ergo quod auctas est ad oppositum. quod obiectum visus trigit esse plus. s. positate cotatis. et id est in plus. **A**d vltimum de illa regula scdi probo. dicitur quod fallit per exemplum in terminis. nam melius est bene viuere quam viuere. et tunc magis odimus oppositum viuere. quam oppositum bene viuere. quod oppositum viuere destruit viuere. et bene viuere. vni Aristoteles. et thopicoz glosat illas proponit sic. nisi cum aliter ifert aliter. et vult quod illa regula non tenet quoniam magis eligendum includit minus eligendum. sic in exemplo posito bene viuere includit viuere. sicut in opposito sensus visus includit sensum tactus. et oppositum tactus destruit visum et tactum.

Et sensibus autem quibusdam quidem ipsorum memoria non fit. quibusdam vero fit. et propter hoc alia quidem prudentia sunt. alia vero disciplinabiliora non potentibus memorari.

Queritur. **U**trum prudentia sit in brutis. **R**espondeo. **V**idetur quod non. nam prudentia est recta ratio agibilium. ex 6° ethicoz. bruta non habent rationem. ergo nec prudentiam. **P**roterea. prudentia includit prudentiam de futuro cum memoria preteritorum. quod non potest esse sine collatione preteriti ad futurum. et ferre autem est actus rationis. sed bruta non habent rationem. ergo nec prudentiam. **P**roterea. bruta nihil cognoscunt nisi per sensus. sensus autem non est per se nisi sensibilium. propter hoc vel comens. sed prudentia est circa nociuum et vtile quod non sunt sensibilia nec comens nec prudentia. per ergo quod bruta non habent prudentiam. **C**ontra Aristoteles. in littera.

Respondeo. **D**uplex est prudentia. prout dicitur. et methaphorice dicitur. hoc supposito dico duo ad quoniam. **P**rimo quod in brutis non est prudentia prout dicitur. sic bene probatur per 2° ad oppositum. **S**ecundo dico quod in brutis est prudentia methaphorice dicitur. **C**irca quod dicitur vni expositio quod in brutis est prudentia methaphorice dicitur. et hoc respectu illorum quod naturali instinctu persequuntur. vni secundum eum prudentia in animalibus aliis ab homine est naturalis estimatio de uenientibus. persequendis et nociuis fugiendis. sic agnus sequitur matrem. et fugit lupum. et sic de aliis puta irudo facit nidum. et formica colligit grana et hyemem. **C**ontra dicitur Aristoteles. in littera. memoria est pars prudentie brutorum. nam prudentia est prudentia de futuro ex memoria preteritorum. sed formica gnata in estat enim meminit hyemis. quod nunquam vidit hyemem. et tunc colligit grana. ergo prudentia non est in eis respectu eorum ad quod habent naturale instinctum. **P**roterea prudentia est habitus consiliatiui. et ethicoz. consiliu autem non est de fine. sed de his quod sunt ad finem. non circa neciam. sed circa contingencia quod possunt aliter se habere. ergo prudentia in brutis dicitur poni circa ea quod possunt sic vel aliter agere. sed ea circa quod se habent ex naturali instinctu non sunt contingencia hoc modo. quod cum consequantur totam speciem ita necessario persequuntur illa quod ad ista magis necessitatur et magis aguntur quam agant. ergo respectu talium non est prudentia in istis. **D**icitur ergo aliter quod in brutis est prudentia methaphorice. non tamen respectu illorum ad quod inclinatur ex instinctu naturali. sed respectu contingencia ad quod sic se possunt habere. vel aliter. puta quod formica grana congregat vel reponat in hoc loco vel in illo. et accipiat ex hoc cumulo vel ex illo et hoc ex memoria loci vbi primum grana posuit. et cumuli vnde primum grana sustulit. **P**er hoc prudentia aranea facit telam vbi est maior copia muscarum. et irudo facit nidum vbi difficilior est accessus. prudentia ergo non est ponenda in brutis respectu eorum ad quod naturaliter inclinantur et necessario. vbi grana in formica respectu huius quod est aggregare grana simpliciter. sed respectu eorum ad que se habent contingenter. puta aggregare grana in hoc foramine et non in illo. vel accipere hoc cumulo. et non de illo. et hoc est memoria loci vbi posuit plus. et vnde accepit. sicut de aliis. **A**d argumenta in oppositum. illa diffinitio Aristoteles. est de prudentia proprie dicitur. quod tamen est in homine non in brutis. sed propter ista potest esse alia methaphorice quod non requirit rationem. et illa potest esse in brutis. **A**d 2° dicitur quod prudentia est prudentia futurorum cum recordatione preteritorum. et hec est in brutis. et cum dicitur hoc non fit sine collatione. dico quod bruta experimeti partem participat. vt dicitur in littera. et sicut habet aliquo modo experimeti. ita et collatione aliter. sed non illam que appropriat rationi quod est per discursum a noto ad ignotum. talis. n. collatio est in homine. de qua percedit argumentum. **A**lia est ipsoe supra. puta aliis ex memoria vni facit illud et non aliud. et ista non est necio requirit rationem. et hec est in brutis. **A**d 3° dicitur quod per cognitionem sensitiuam

interiore: puta p estimatiua pōt aliqd cognosci. qđ nō cognoſcit p ſenſu exteriorē. lz forte ſpes illi⁹ ſit i ſeſu exteriori. ſic ponit de cognitione ſube p intellectū quā nullus ſeſus cogſcit. licet ſcōz eos ſubā mltiplicet ſpēs ſua cū ſpe accūtiōis. qđ aut ſenſus nō cogſcit ſpēs illā qđ tñ eſt i ipō ſenſu. lz ē pp defectū vtrutis ſeſtue. nō ſpēi repñtātis. ſic mediū nō videt colorē: lz i medio ſit ſpēs coloris. qđ ſit de ſubā. Exēpla. n. ponim⁹ non vt ita ſint ex pmo pōz. tñ pbabile videt qđ cū ſpe accūtiō ſit mltiplicet ſpēs nociūi z vtilis: lz nō pceptat nociūi z vtile ſenſu exteriori ppter defectū ſeſus illi⁹. tñ pceptat a ſeſu interiori. puta ab estimatiua qđ ſb itentōib⁹ ſeſat ſubſodit itētōides nō ſeſatas ſcōz Auice. ſic n. ouis vidēs lupū ſtati apphēdit inimicitia lupi. z lz mō pōt bñe actū prudētie circa talia. ſ. fugiēdo vl pſequēdo.

Uominibus autem ſcia z ars per experimētum enenit: experiētia quidem enim artē fecit: vt ptholo. recte dicens. lz in expiētia caſū.

Queritur. **A**rs ex experimētis gñet ars. Et videt qđ nō. nam ſcōz p̄m i ſra. bñe qđē acceptionē in mlti ſingularib⁹ experimēti ē. bñe aut i oib⁹ artē ē. lz ex mlti nō pōt cluđi oia. qđ eēt fallā ſnt. ḡ ex experimēt nō gñat ars. **P**retere rea. habet ex ſra ſequeti qđ expi ſciūt qđ

ſolū. lz artifex pp qđ. ex cognitōe aut qđ. nō cluđi i cognitio pp qđ. qđ nobili⁹ o3 eē iſerens qđ illatū. z gnāns gnāto. ſalte nō ipſecti⁹. ḡ zc. **P**retere. ſi ex experimētis ſit ars opz qđ ly ex dicat circūſtātā alicui⁹ cāe. qđo cui⁹: nō ſinalis. p3. qđ ſinis ē poſterior in eē eo cui⁹ eſt ſinis. experimētū aut pcedit artē. nec formalis. vl mālis. qđ forma z mā ſūt ptes rei z i exiſtūt rei. cognitio aut experimētalis ē ſingula riū qđ nō eſt ps cognitōis vly qđ habet p artē. nec dicit habitudinē efficiētis. qđ vel vniuoci. vel equoci. nō pmo mō qđ tūc cātū z efficiēs eēt eiūſdē ſpēi. qđ eſt falſū. nec ſcōdo mō. qđ tūc cā efficiēs eēt nobilioz ſuo effectu. qđ eſt falſū i ppoſito. qđ ars nobilioz eſt experimēto. **P**retere. ars z ſcia iſit nobis a nā. ḡ nō generant ex experimēto. oñtia eſt euidēs. añs pbat a Platone. ipe. n. plato queſiuit ab vno puero de geometria directe qđ nunqđ didicit eā. qđ recte interrogat⁹ d p̄cipys geometrici z dclōnib⁹. recte rñdit ad oia. tē ſic. nullus tēte interrogat⁹ recte rñdet ad eā qđ iſrat. lz iſte puer recte interrogat⁹ recte rñdit. z tñ nunqđ didicit. ergo a nā habuit. **P**retere. ſicut ex vna memoria nō generat vñū experimētū. nec ex vno experimēto ars. vt patet in ſra. ergo necio ex multis. ſed multa experimenta ſunt multe cognitiones eiūſdē ſpēi. qđ multoz ſingulariū in vna ſpecie. ſed multa accūtia eiūſdē ſpēi nō poſſunt eē in eodē ſubiecto. ex gnto hui⁹. ergo nec multe tales cognitiones in eadē potētia experimētatiua. ſiue illa ſit cogitativa. ſiue alia qđcūq. ergo nunqđ generat ars ex experimētis. qđ nō poſſūt eē plura ſimul. **P**retere. Auguſti. i libro 83. qñſtionū capto vltimo dicit. qđ a ſenſibilib⁹ nō eſt expectāda ſincera vitas. qđ pbat. qđ oē ſenſibile eſt oñtinue mutabile. lz de talib⁹ nō eſt certa apphēſio ſenſitiua. z p oñs ex talibus nō habet ars qđ eſt certa notitia. **C**ōtra. p̄hs bic in littera. z ſecundo poſterior.

Respondeo. In iſta qōne p̄mo p̄mittā aliqua neceſſaria. **S**cōdo dicā ad qōnē.

Quantum ad p̄mū p̄mitto vñū. ſ. qđ ars vel ſcia dupl̄r habet in nobis vel p iuētione. vel p doctrinā. omne. n. qđ qđ nouit. aut diſcēs: aut iuēniens nouit. p̄mo poſterior. **C**irca qđ dico tria p ordi nē. p̄mo dico qđ ſcia habita p iuētione eſt ſimplr p̄ioz. **P**robatio huius. nullus. n. docet niſi qđ didicit p doctrinā

nā ab alio vel p iuētione. ſi p iuētione: habet ppoſitū. ſi p doctrinā ab alio. qñt de illo alio. qđ vel habuit per doctrinā. vel p iuētione. z tūc vt prius. vel ergo erit p̄ſſus in iſinitū. vel ſtabit ad habentē ſciam p iuētione. **C** z^o dictū eſt qđ de iſtis modis ſciēdi eſt ſicut de ſanatione. qñ qđ enim nā eſt ita potēs qđ ſine adiutorio extriſeco iducit ſanitatē. qñ qđ aut ppter ſui debilitatem idiget adiutorio extriſeco: z a ſe nō ſufficit. lz patet ad ſenſū. tunc etiā illud reqñſtū extriſecū eſt tanqđ iſtrumētū. ipſa aut natura adiuta eſt p̄cipalr ſanās. ſiſtr in ppoſito. nā in ḡbuſdā naturale lumē intellect⁹ eſt ita potēs qđ ex ſe ſufficit qđ applicet p̄cipia ad dclōnes. z tūc dī ſcia generari vel acqri p iuētione. qñ qđ aut a ſe nō pōt. z tūc iuuat ex ḡbuſdā ſignis ſenſibilib⁹ ſibi a docēte ppoſitis p qđ docēs exprimit applicatiōne p̄cipioz ad dclōnes qđ apud ſe h3. z ad iſcēs qđ capit z in vtrūte luminis. p̄p̄y intellectus dclōni aſſentit quam videt eē deductā ex p̄cipiis ſibi prius notis. ita qđ illa ſigna ſe habēt vt iſtrumētū. lz lumē intellectus ſe h3 vt agēs p̄cipale iducēs ſciētiā. z tūc ſciētiā dī acqri p doctrinā.

Tertiu dictū eſt qđ ſeqtur ex ſcōdo qđ ſcia dita p iuētione nē aſſimilat prime ſanatiōi qđ nō idiget extriſeco adiutorio. habita aut p doctrinā ſcōde ſanatiōi. p3 de ſe. **S**cōz qđ p̄mitto eſt. qđ ois nra cognitio ſiue p̄inet ad ſenſitiuā interiorē puta imaginatiuā. memoriā. ſenſum cōez. zc. ſiue ad intellectiua: oñt a ſenſu. **D**e ſeſitiua interiori quo mō depēdet z oñt a ſenſu. pōt colligi ex dictis Aui. ſexto naturalū. z i libro de dīa ſpūs z aie. **A**d cui⁹ euidētiā nō rādū qđ ſic colligit ex dictis libris cerebrū aīalis diuidit in duas ptes. anteriorē: qđ maior ē. z poſteriorē que minor eſt. Et in pte anteriori ſunt duo vētriculi. vnus altior alio z ante aliū. In poſtrema parte eſt vnus tantū. z qñ inter iſtas duas partes eſt vnus vētriculus medius hñs duas partes. vnā ſuperiorē. z alia iſeriorē. ita qđ eſt vna ſita ſup alia. z iter illū mediū vētriculū z partē poſteriorē eſt qđ dā corpus ad modū v̄m̄is: z claudit z aperit cū opus fuerit memorari. z vergit verſus partē poſteriorē. **D**e iſtis ergo per ordinē dicamus. **P**rimo ergo vētriculo prime partis pcedūt ſeptē paria neruoz. quoz vñū deſiūt v̄tuti viſiue. z oñt vnus neruus a dextera parte illius primi vētriculi. alius a ſiniſtra. z qui oñt a ſiniſtra tēdit ad dexterā. z qui a dextera ad ſiniſtrā. ita qđ d̄currūt z iterfecāt ſe ad modū crucis. p̄tēdunt aut iſti nerui z elōgant⁹ quoz eſqz recipiūt in ſuis ozificiis ipſos oculos. **N**ota etiā qđ in illo d̄curſu eſt qđā d̄cauitas per quā poteſt eſſe trāſitus iſpius ſpiritus ab oculis vſqz ad illū primū vētriculū prime partis cerebrū. z ab illo eſt via vſqz ad ventriculū mediū. z ab illo vſqz ad poſteriorē. **H**is p̄miſſis notādū qđ in illo d̄curſu neruoz duoz eſt organū virtutis viſiue cuius eſt colores apphēdere. qđ ſi alibi viſus iudicaret de obiecto. cū recipiat duas ſpēs in duobus oculis: ſemper iudicaret vñū eſſe duo. **V**irtus aut ſenſitiua interior p̄pin qoz v̄tuti viſiue eſt ſenſus cōis. cuius organū eſt in primo vētriculo anterioris partis cerebrū. cui⁹ oñt eſt apphēdere oia ſeſibilia ſenſu p̄iculariū. z iudicare dīaz eoz. vt habet ſcōdo de aīa. z ad hūc ſenſū vident⁹ d̄currere organa ſenſu p̄iculariū. ſicut ad centrū vel ad p̄ictum. vt ait **A**riſtoteles ibidē. hec etiā virtus vocat⁹ fantaſia. vnde idē eſt dicere fantaſiā z ſenſum cōmunē. de hoc ſenſu loq̄tur Aui. 6. naturalū. libro. 4. capitulo primo. **P**oſt ſenſum aut cōez eſt imaginatio. cuius organū eſt poſterior vētriculus anterioris partis cerebrū. cuius officiū eſt retinere illud qđ ſibi tradit a ſenſu cōi. retinet enim ſpecies illoz que apphēdūtur tā a ſenſibus particularibus qđ a ſenſu cōmuni. non tamen diſcernit. vt dicit Aui. 6. naturalū. libro. 4. capitulo primo. diſcernere aut cōuenit ipſi

sensui communi. et particulari. et cuilibet suo modo. **C** Post imaginatiua est virtus cogitativa. cuius organum est in inferiori parte ventriculi medii. officium eius est facere compositionem iter ea quae sunt in imaginatiua. ut vult Avicenna. libro eodem. capitulo primo. per hanc potentiam possunt cogitare vel cognoscere solent viridis vel motus aurei. sed non viderim ea distincta. nisi species solis et viridis habeo seorsum in imaginatiua. forte hec est vis experimentativa de qua nunc est sermo in conclusione. **C** Post cogitativa est estimativa cuius organum est in superiori parte ventriculi medii. officium eius est apprehendere intentiones non sensatas. quod si nunquam ceciderunt sub apprehensione alicuius sensus particularis. tamen apprehendit eas sub intentionibus sensatis quod si ceciderunt sub particulari sensu. Per hanc virtutem apprehendit omnis inimicitiam lupi videns lupo. licet non apprehenderit species inimicitiae per sensum particularem. et ideo videns lupo fugit estimans eum esse inimicum. Et hoc vult Avicenna. ubi supra. capitulo eodem. sed et ibidem apprehendunt aliqui intentiones sensate quod si sensus particularis natus est apprehendere. licet non apprehendat. puta cum videmus aliquod ceruellum iudicamus et existimamus illud esse mel et dulce. hoc enim non ostendit nobis sensus. **C** Ultimo est vis memorativa. cuius organum est in ventriculis posterioribus partis cerebri. officium eius est retinere ea quae apprehensa sunt per estimationem. vnde sic se habet ad estimatiua sicut imaginatio ad sensum communem. sicut enim sensus communis apprehendit quae sibi reddunt a sensibilibus particularibus. et non retinet aliquid nisi forte per modicum tempus vel quantum est in actu sentiendi. imaginatio autem illa retinet et conseruat. sicut vis memorativa retinet et conseruat ea quae in estimatiua non remanent nisi quantum est in actu apprehendendi. et hoc dicit Avicenna. sexto naturali capitulo sexto. libro primo. **C** Ex predictis patet evidenter quod omnis cognitio sensitiva iterior omni a sensu exteriori. **C** Sed circa predicta est vnum dubium. nam Aristoteles. libro de somno et vigilia vult quod primum sensitivum quod vocat sensum communem est situm in corde. eodem etiam libro ostendit quod omnes sensus radicantur in corde. et tamen organa omnium sensuum assignata sunt modo esse in cerebro. Licet de hoc sint multe opinioniones tamen possunt concordari. **C** Circa dicendum quod omnes sensus sunt a corde radicaliter et originaliter ut dicit Aristoteles. tamen formaliter et quasi subiective sunt in organo situati iuxta cerebrum modo perposito. sic etiam ipse Aristoteles accedit de visu. auditu. odoratu. de sensu et sensato. libro primo. capitulo 2o. licet de tactu et gustu asserat habere organum circa cor. **C** De cognitione intellectiva patet etiam quod oritur a sensu. siue sit habitus per inventionem siue per doctrinam. De habitus per inventionem patet. de habitus etiam per doctrinam patet ibidem. licet aliquid dicatur vnum. nam adfectus non potest cognoscere nisi cognoscat ad quod instituta sunt signa quae proponit docere. et illa apprehendit per aliquem sensum. vnde si cecus a nativitate doceret ab aliquo de coloribus. nunquam haberet de eis habitum scientificum. sed tamen habitum fidei vel credulitatis. quod posset credere docenti quod color est tale ens. vel forte non haberet nisi conceptum nominis. vel habitum vocalem. et ideo dicit aristoteles. primo postea. quod deficere sensu deficit scia quae habet de sensibilibus illius sensus quam impossibile est accipere. omnis ergo scia oritur a sensu. nam si illa scibilia sunt sensibilia. patet. si autem non sint sensibilia. puta subiecta imales et intentiones non sensate. et hoc tunc etiam talia accipiunt ab intellectu primo actu intellectus non sine apprehensione sensibilibus ex quibus cognoscunt. vel per discursum. ut forte subiecta. vel quod multiplicat species suam cum species sensibilibus. ut intentiones non sensate et subiecta secundum aliam opinionem. ergo nullo actu intellectus cognoscit aliquid a nobis. nisi processerit cognitio sensitiva in sensu.

Quantum ad principia notandum quod omnis cognitio intellectiva. vel est principiorum. vel est conclusionum. et utroque modo dividitur. quod vel est notitia complexa

puta de terminis principii vel conclusionis. vel est notitia complexa. de complexione. scilicet huius vel illius.

His dictis respondeo ad questionem. et sit ista prima conclusio: quod ad habendam notitiam complexam de principii quod est de terminis simplicibus necessaria est cognitio sensitiva seu experimentalis. hoc patet ex predictis. nam ex parte cognitionis particulari sensitiva generaliter inter cognitiones posteriores in sensu communi. quod facta sunt. et sic vltima. et quod illud quod existit in virtute factiva. ut ibi existit. est inproportionatum ad movendum intellectum possibile secundum quod dicitur. id est attribuit sibi aliquam formam ab intellectu agente abstractam quod sit illa forma virtute cuius potest movere intellectum possibile. et sic intelligit terminos complexos. **C** Secunda conclusio sit ista. ad habendum de principii notitiam complexam. non est necessaria simpliciter cognitio sensitiva seu experimentalis. bene tamen est utilis et coadiuvans ut complexioni principii citius assentiat. **C** Prima pars conclusionis declaratur sic. nam ipse intellectus acceptus modo perpositus terminis simplicibus potest virtute propria ipsos componere vel dividere. ita quod acceptus tales complexi si sint principiorum primo cognoscunt esse veri lumine naturali intellectus quod principia cognoscimus in quantum terminos cognoscimus. primo postea. et ideo cognitio sensitiva vel experimentalis non est simpliciter necessaria per tali complexa cognitione de principii huiusmodi. et per declaratur sic. quod tales acceptus complexi potest cognosci quod veri sunt ex frequenti cognitione sensitiva et memorativa et experimentalis. quatenus per eas cognoscimus terminos talis principii in suis singularibus. et re esse distinctos. sic sensus frequenter videt hanc totalitatem et hanc maioritatem distinctam. et ex hoc intellectus citius assentit huic principio. de totum maius est sua parte. sic quod patet ex predictis quod cognitio experimentalis valet ad cognoscendum illud quod est principium artis et scie. de quo habet 2o posteriorum. quod et propter cognitionem simplicium quod cognitione sensitiva apprehendunt. et propter cognitionem veritatis et ratione modo perposito. **C** Notandum tamen ad maiorem declarationem veritatis duarum conclusionum dicitur quod quantum ad cognitionem terminorum de principii non est cognitio experimentalis seu frequenter acceptio sensibilibus necessaria. sed aliquid apprehensio sensibilibus est ita necessaria quod sine illa ipse est ab intellectu accipi vel apprehendi quod est terminus principii vel ipsius compositum quod ita verum est de conclusionem sic de principio. ut dicitur. quantum autem ad cognitionem complexionis principii inuatur cognitio experimentalis ut citius assentiat principio affirmatiuo si per sensum cognoscatur distinctio extremorum in singularibus. et negatiuo: si in sensu sit distinctio. sed non est simpliciter necessaria nec ipsa. nec aliquid sensitiva. licet. n. nunquam per aliquem sensum videatur distinctio vel separatio in re sed tamen ex sensibus apprehenduntur termini et intellectus componat vel dividat ipse per virtutem assentit imo ubi sensus accipit distinctio singularium terminorum in re: adhuc certius adhereret principio per lumine naturale intellectus quod propter aliquam apprehensionem sensus si. n. i. apprehensione sensus esset error: adhuc intellectus circa illud principium non erraret. quantum ad veritatem rationis. et iudicaret etiam sensum errare circa hoc: non obstante quod a sensu errate acciperet notitiam simplicium. et illa proponeret ex sua virtute. **C** Tertia conclusio sit ista. ad habendam notitiam incomplexam de conclusionem quod est notitia terminorum necessaria est cognitio sensitiva seu experimentalis. ista declaratur sicut prima. et eius probatio patet ex predictis: quod nihil est in intellectu quod prius fuerit in sensu aliquo modo. quod vel per se vel color. vel per partes suas ut motus aureus. vel in suo remisso ut albedo intensa. vel in suo simili. ut anti-proportio. vel in suo effectu. ut intelligentia. vel aliquo alio modo. **C** Quarta conclusio sit ista. ad habendam de conclusionem notitiam complexam inuatur cognitio sensitiva et experimentalis. non tamen est necessaria simpliciter. hoc patet per 3o. nam cognitio experimentalis inuatur ex frequenti memoria genita quod si conclusio ista vera est. quod per sensum videtur distinctio conclusionis in terminis singularibus. vltima cum intellectus assentit conclusioni quod vera est ex frequenti cognitione

fenfibilitatē. r cognofcit illud cui affentit non eſſe per ſe no-
tū. nec eē p̄mū p̄cipiū. cognofcit illud eē vez. r hoc qz bz
cām. r fic icitat ad ingrendū ppter qd illi veri. vñ exp̄i
de p̄clōne qz eſt. vident ſe h̄re circa illā ſicut admirantes
ndubc cās eius. qd cognofcūt qz vez eſt. r ex hoc icipiunt
p̄biloſophari r cām ingreſſe. patet in l̄fa. ſed oīa eſt inter
admiratiōe r experimētū qz admiratiō minus eſt q̄z co-
gnitio experimētalis. qz admiratiō pōt eſſe ex vnico actu
ſentiēdi. r experimētū nō. **Ex p̄dictis p̄z v̄itas qōnis.**
qz ex experimētis generat̄ ars. ſiue quo ad p̄cipia. ſiue
q̄ ad p̄clōnes. qz cognitio exp̄imētalis ſeu notitia ſēſitiua
q̄tū ad notitiā cōplexā nō eſt totalis cā nec necia ſimplr.
verūtū eſt vtilis r coadiuuās mō p̄dicto. eſt tñ necia ſim-
pliciter q̄tū ad notitiā incōplexam. Sic ad questionem.

Ad argumenta nō poſſunt p̄cludi oīa. d̄r̄vno
mō q̄ ſcōm Aristo. s. thopicoz. iducēt̄ in mult̄ ſingula-
rib⁹ oportet v̄le p̄cedere. vel iſerre iſtantiā. aliogn p̄ter-
uit n̄dēs. exp̄tus aut̄ bz notitiā de multis. r in nullo iſerē
iſtantiā. ergo pōt accip̄ q̄ ſic eſt de oib⁹. **Sed** oīa. q̄z
uis p̄cludat̄ n̄dēt̄ dyaletice ſcōm artē nunc dictā tñ ſcia
nō generat̄ p̄ hoc. nā lz ita ſit in multis. n̄ tñ necē ē ita eē
i oib⁹. lz neſciat̄ q̄ iſerre iſtantiā. r q̄d̄iū nō ē necēſe ita eē
In oib⁹ nō eſt ſirma adheſio q̄ ſit ita in oib⁹. **Alr** ergo
dicēdū q̄ argumētū bñ pbat q̄ cognitio experimētalis
q̄tū cūqz frequēs nō iſerit necio ita eē in oib⁹ ſed tñ p̄ba-
bilr. r ex b̄ ſequit̄ q̄ non eſt ſufficiēs cā ad cāndū artē vel
ſciaz. lz tñ coadiuuās r occasionalis. qd̄ p̄ceſſū eſt in cor-
pore qōnis. **Ad** ſcōz cū d̄r̄ q̄ ex cognitione qz nō iſerē
cognitio ppter qd̄ dicēdū vt p̄i⁹ q̄ ex exp̄imēto nō ſeq̄r̄
ppter qd̄ notitiā ſciētifica. lz ex exp̄imēto cogſcēt̄ q̄ eſt
daſ occasio ingređi cāz. r ſic iueſtigādi ppter qd̄. r p̄ d̄is
q̄ ita ſit in oib⁹. nā exp̄t̄ p̄ ſingularia arguit p̄ ſiſe q̄ ſicut
eſt de vno ſingulari. ita eſt de plurib⁹. r ſicut eſt de mult̄:
ita r de oib⁹. ex ml̄t̄. n. ſingularib⁹ cū hac p̄pōne. nā agit
vniſormiter vt in plurib⁹ niſi ipediā. ſequit̄ v̄lis. r ſi non
ſit cā ipediēs ſequit̄ ſimplr q̄ ſic ſit in oib⁹. **Ad** tertiu
dicēdū q̄ ly ex. pōt ibi noiare cām efficiētē non p̄cipale.
ſed iſtrumētale. nec talē q̄lis eſt notitia p̄cipioz reſp̄cū
p̄clōnis. ſed minozē qz occasionalē. mō p̄p̄oſito. efficiēs
aut̄ p̄cipale in omni acq̄ſitiōe ſcie tā h̄ q̄ etiā p̄clōnū ex-
p̄cipus eſt iſte. intellectus v̄tute luminis nālis. p̄p̄oſ. q̄z al-
legata de efficiētē q̄ vel eſt p̄fect⁹ effectū. vel nō minus
p̄fectū. vera eſt de cā p̄cipali. r totali. ſm cōmēta. xi. me-
tha. **Ad** q̄rtū nego aūis. qz ſcia nō iſt nobis a nā. **Ad** p̄-
batione platonis dico q̄ plato docuit p̄uez in illa iſterro-
gatiōe. ſicut r oēs alij docētes. nihil. n. poteſt docēs facere
quo ad aſſenſus p̄bendū cōplexis. niſi vt debito ordine p̄po-
nere p̄cipia nota diſcipulo. r alia ſequētia ex illis in illo
ordine quo ſequunt̄. r ipe diſcipulus p̄p̄a v̄tute intellectus
acq̄ſcit illis ſic ordinate p̄poſit̄ qz ſylogiſm⁹ p̄fect⁹ nul-
l⁹ idiget. ex p̄mo p̄oz. **Ad** q̄ntū de pl̄ib⁹ exp̄imēt̄ rē.
dictū eſt i corpore qōnis quō cognitio ſēſitiua ſuffic̄ ad noti-
tiā p̄cipiū ſi v̄tra intellect⁹ abſtrahat r cōponat. **Ad** noti-
tiā aut̄ p̄clōnis plus valēt ml̄te memorie. r plura exp̄imē-
ta vt faciētēs cogſcere qz. r ingreſſe ppter qd̄. cū autēz d̄r̄
q̄ multa accēta eiūſdē ſp̄ei nō p̄nt eē ſil̄ i eodē. dico q̄ nō ē
vez v̄liter nec in p̄poſito. **Ad** Aristo. diceſt i q̄nto quō in-
telligēdus ſit. **Ad** v̄ltimū auguſti. dicēdū q̄ nō oīa ſen-
ſibilia ſūt r̄tinue mutabilia nec i fieri vt diceſt i q̄rto hui⁹
p̄heraclitū. **Sed** ad auctatē Augu. ſaluādā pōt dici q̄ ſin-
cera v̄itas nō cogſcit̄ a ſenſu. ita q̄ ſenſus cogſcat̄ imutabi-
litatē v̄tatis nec obm̄ in q̄tū ſic immobile niſi p̄ns r dū eſt
p̄ns. nō aut̄ ſemp eſt p̄ns poſito etiā q̄ ſemp r̄tinuaret̄ vi-
ſio mea circa obm̄ aliq̄d qd̄ ſit. a. ſic in p̄mo iſtātī non p̄ci-

pio imutabilitatē. a. p̄ſenſū qz p̄ tūc nō p̄cipio niſi quō. a.
ſe h̄z vt tūc qz nō p̄cipio ip̄z niſi vt ē tūc p̄ns. illa ē i tota v̄-
ſione q̄tū cūqz r̄tinua nūq̄ p̄cipiā imutabilitatē. a. ſed p̄
q̄ nūc p̄cipiā quō ſe h̄z p̄ tūc. nō ſic ē de intellectu qz poſſū
itelligere rē ſcōz q̄ ip̄a imutabilis eſt r ip̄ſa rē i mutabili-
tatē. **Alr** d̄r̄ q̄ a ſenſib⁹ nō ē expectāda ſincera v̄itas tanq̄
a cā p̄cipali effectiua. tñ a cognitōe ſēſitiua tāq̄ ab occa-
ſiōe acq̄riſt̄ ſincera v̄itas r imutabilis qz oīs n̄ra cognitio
ic̄ipit a ſēſu lz ab eo n̄ h̄eat totalē cālitatē. **Alr** d̄r̄ q̄ au-
guſti. loq̄t̄ d̄ q̄dā coḡitōe ſup̄iori i diuinis v̄l r̄gul̄ eternis
i q̄b⁹ ſolū v̄l p̄fēē vez. r ad iſtā n̄ attigit cognitio ſēſitiua.
Ad agere quidē igit̄ exp̄iētia nihil ab arte dif-
ferre videt̄. lz r̄ exptos magis p̄ficere videm⁹
ſine experientia rationem habentibus.

Veritur Utz vez ſit q̄ exp̄t̄ non
h̄ns artē cert⁹ opat̄ artifi-
ce in exp̄to. v̄l q̄ nō qz ſic prudētia ē h̄it⁹
cognitū⁹ circa agibilia. ita ars circa ſc̄ibi-
lia. ex. 6. ethi. lz nullus cert⁹ agit circa agi-
bilia q̄z prudēs. ḡ nec circa ſc̄ibilia q̄z arti-
fex. **Preterea** agens p̄ cognitōne q̄to
cert⁹ cogſcit. tāto cert⁹ opat̄. lz artifex certius cogſcit q̄z
exp̄t̄ ex l̄fa qz cognofcit cāz r ppter qd̄. exp̄t̄ tñ qz. ḡ rē.
Preterea q̄ p̄fectius ſcit qd̄ itate alicuius p̄fectus ſcit
illud. ſed artifex p̄fectius ſcit qd̄ eſt ſanare q̄z exp̄tus. ergo
p̄fectius ſcit ſanare. p̄batio minoris. qz qd̄ itas ſanatiōis ē
v̄le r p̄ ſe etiā reſp̄icit obm̄ v̄le. v̄le aut̄ magis ſcit ab artifi-
ce q̄z ab exp̄to. ergo. **Coītra** Aristo. in littera.

Respondeo planū ē q̄ exp̄t̄ cert⁹ opat̄ artifice
i exp̄to. cui⁹ rō eſt quā ponit p̄hs qz
cognitio exp̄imētalis ē p̄ ſe ſinglar̄i circa qd̄ p̄ ſe ē opatio.
cognitio at̄ art̄l̄ ē v̄lis p̄mo r p̄ ſe. qz ſi eſt ſinglar̄l̄ h̄ eſt ex-
p̄t̄ r p̄ acciēs. qz ḡ exp̄t̄ p̄fect⁹ cogſcit opabile q̄z artifex
iō p̄fectius opat̄. r h̄ eſt qd̄ ait Aristo. hic in l̄fa. ſi igit̄ ſine
exp̄imēto q̄z rōnē h̄eat. r v̄le qd̄ cogſcat. in h̄ aut̄ ſingula-
re ignorat. multotiēs qd̄ ē in curatione peccabit.

Ad argumenta ad p̄mū dicēdū q̄ i aliq̄ ſil-
tudo. ſ. q̄ ſic prudētia eſt h̄it⁹
cognitū⁹ circa agibilia. ita ars circa ſc̄ibilia. lz eſt diſſilitu-
tudo in alio qz prudētia nō generat̄ i nobis niſi ex actib⁹
n̄ris iō nullus ē prudēs qn̄ fuerit exp̄t̄. ars at̄ nō generat̄
ſolū p̄ exp̄imētū. lz ē p̄ doctrinā ſine exp̄imēt̄. p̄z. r ideo
pōt aliq̄s h̄re artē q̄ nō ē exp̄t̄. q̄re min⁹ certe cogſcit opa-
bile p̄ ſe q̄z exp̄tus. r iō cert⁹ opabit̄ q̄z exp̄t̄. **Coītra** h̄
dicit Aristo. q̄ ars generat̄ ex experimēto. nō ergo poteſt
gn̄ari p̄ doctrinā ſine exp̄imēto. **R̄ndeo**. d̄m̄ phi nō
ē v̄l r vez. ſic. n. eſt vez q̄ ex experimēto generat̄ ars: lz n̄
oīs ars. **Alr** pōt dici q̄ exp̄imētū dupl̄ pōt ſumi. vno
modo p̄ cognitōe experimētali adhibito opere exteriori
alio mō n̄ adhibito ope exteriori exercitato. ſcōdo mō oīs
ars generat̄ ex experimēto. p̄mo mō nō oīs. nō ſic de pru-
dētia qz oīs exercere act⁹ prudētie ſi h̄ō d̄beat eē prudēs:
ſic aut̄ loq̄t̄ i p̄poſito. **Ad** ſcōm de agēte per cognitōes
dicēdū q̄ argumētū p̄cederet ſi artifex certius cogno-
ſceret ſingulare circa quod ē operatio per ſe q̄z expertus.
qd̄ falſū eſt. qz artifex certius cognoſcit v̄le. expertus aut̄
cert⁹ ſingulare circa quod ē operatio per ſe. **Coītra** qz
tūc videt̄ ſequi q̄ artifex nō cognoſcit particulare qd̄ eſt
contra multos: vel ſi ſic. tūc argumētū p̄cedit. qz tūc co-
gnoſcit particulare ppter qd̄. ſicut vniuerſale. qd̄ non fa-
cit expertus. r per d̄ns certius cognoſcit operabile. r tūc
illud qd̄ p̄ns. **R̄ndeo** q̄d̄ ſit de cognitōe particulari
v̄t̄z p̄ ſe poſſit̄ itelligi r cognoſci. forte diceſt ſeptimo hui⁹.
tamen cōcedat̄ p̄ nunc. tūc ad formā rōnis d̄r̄ vno mō q̄

artifex ex hoc solo est artifex perfectus qz habet habitū pfectū in vli que hñe pōt nō applicādo ad pticulare. que nit. n. scire in vli ignorādo in pticulā. scdo pziop. pole est igit artifex eē pfectū z tñ nō p se cogscere pticulare circa qd est opatio. Exptū aut est ipole eē pfecte exptū nisi pfe cte cogscat singulare. qz cognitio expimētalis p se ē ipsius singularis. artifex ergo ex eo qz artifex nō o3 qz ita cogno/ scat opabile sic exptus: tñ ex h nō sequit qn pole sit artifi cē ita per se z perfecte cognoscere singulare sic expertū si applicet cognitionē vlem quā hēt ab ipm singulare. Est qz itelligendū dictū Aristo. de bis habitib⁹ p se consideratis i respectu ad illa quoz sunt principia cogscēdi ex se. nō aut de his q pnt cognosci p applicationē hoz bituum ad alia. **Alr** dī qz in singulari circa qd est opatio p se sunt mltra pter naturā cōem q multū diuersificāt actionē. nā aliter oportet agere circa hūc infirmū in h loco. z h tpe. qz circa illū infirmū eadē infirmitate in spē laborātē in alio loco z in alio tpe. Ista aut annexa cogscit exptus ex multa frequē/ tatiōe z cognitōe singulariū z qstū ad se z qstū ad annexa q nō oportet cognoscere artificē vt artifex est. qz lz in sin/ gulari possit cognoscere p se ppter qd si applicet. nō tñ co/ gnoscat annexa p habitū artis. ideo exptus certius ope/ rat. **Alr** dī qz qd sit de cognitōe artis z experimenti qz exptus cuius est frequēter agere habet habitū in potētia mo: iua q exequit operationē vel forte in mēbro quo agit aliū ab habitu potētie experimētatiue iteroris sensitīue vt citbareduy. habet quēdā habitū in manu qlē nō habet artifex in exptus. z qz iste habitus multū facit ad expedit/ te agēdū. ideo exptus habēs talē habitū expeditius vcer/ tius operat. **Ad** tertiū cū dī q pfectius scit z c. dicēdū q maior ē vera de scire speculatiuo. z m. s. ltr. sed dclō nō pōt sumi nisi p scire practico. qz li scire struif cū ifinitiuo sanare. qd ex cōi mō loquēdi significat operationē. iō rō nī valet qz dclō practica nō sequit ex pmissis speculatiuis. **Sed** ptra qz artifex in qstū talis nihil cognoscit specu/ latīue. cū ars sit habitus practicus. g. minor est vera de co/ gnitiōe practica. maior aut de vtraz. qz qz cūqz cognitōe siue practica siue speculatiua pfecti⁹ cognoscit qd est ali/ qd: eadē pfectius cognoscit illud. g. dclō est vera de cogni/ tione practica. **Preterea.** scia practica. cū sit habitus i/ tellectus est circa obm vle qd est obm itellect⁹. g. magis ē circa obm vle qz circa pticulare. z tunc sequit ppositū. qz pfectiorē sciaz practica hz q p se cogscit vle. cuiusmodi est artifex z p dñs pfectus opat. **Rñdeo.** ad pñm dico qz scire practiciū ē duplex. s. scire opari. z scire ordinatiū ad opari. pñm pprie est practiciū. z stricto mō. x⁹ vō min⁹ p/ prie z cōiter dī practiciū. pñm scire est experti q imediate opat. z m⁹ ē artificl cui⁹ est ordinare potētiā exequētē opatiōnē. z iō artifex mediate z remote opat. h vō imediate. ois g artifex scit practice. nō pmo mō. s. scdo mō. Scire at scdo mō pōt dici speculatiū respectu pmi. cū aliq ltr rece/ dat a ppziissime scire practico. z sic accedit ad spectatiū. qñ. n. sūt duo extrema opposita: qñ aliqd recedit ab vno: videt accedere ad aliud. Sic g itelligēda est solutio data. qz dclō rōis ē ppziissime practica. minor aut ē practica. s. nō ppe. z iō ē speculatiua respectu dclōnis. dclō aut practi/ ca nō sequit ex ambab⁹ pmissis speculatiuis. **Ad** scdm dicēdū qz scire practiciū pmo mō est p se circa singulare z nunqz acgrif nisi ex expiētia. vñ est eiūsdē potētie cui⁹ est cognitio expimētalis. puta cogitatiue forā. s. scire practi/ cuz scdo mō pōt eē circa vniuersale. z est in intellectu ex/ tendente cognitionem ad vniuersale operabile. circa qd nō est opatio actualis.

Actus autem z omnes generationes circa singulare sunt zc.

Veritur **Utrū** hoc sit vey. **Et** videt q nō. qz si sic. ergo actus itellectus est circa singulare. dñs ē falsū. g. z añs. falsitas dñtis p3. qz act⁹ itel ligēdi nō est circa singulare: s. circa vle p se. nā ex scdo de aia. singulare duz sentit. vle vñ itelligit. pbario dñe. qz act⁹ itelli/ gēdi est ppzius actus artis z scie. g. aliqs actus. **Pretē/ rea.** si sic. g. singulare est p se subm motus z gnāriōis. z tar/ liū passionū. dñs est falsū. ergo z añs. dñia p3. sed qz dñs sit falsū pbo. qz tūc tales passionē cū p se ifint singulari. nō poterūt demonstrari de subiecto in aliq scia. cū singulare nō sit p se subm alicuius artis vel scie nā singularia relin/ quēda sūt ab arte scdm porphiriū. **Preterea.** si sic. g. ex numerali distinctiōe obiectoz sequit numeralis distinctio potētie. dñs est falsū. qz eodē visu videmus hoc albū z il/ lud. pbario dñe. sicut ex vnitāte p se obiecti vel diuersita/ te est vnitāte vel diuersitas actus. ita ex vnitāte vel diuer/ sitate actus est vnitāte vel diuersitas potētie. g. si singulare est p se obiectū actus: sequit qz ali⁹ ē actus circa singulare hoc z illud. z per cōsequens alia potētia. sic ergo est alius z alius actus quo videt hoc albū. z illud. sic alia z alia po/ tentia. **Preterea** arguit logice sic. sortes p se sanat sor/ tes per se est hāmo. ergo homo per se sanat. sed hō nō est p se singulare. ergo nō oēs act⁹ sunt per se circa singularia **Preterea** si sic. aut circa hoc singulare tātū. aut circa singulare abstractū ab hoc z ab illo. si primū. ergo ita cir/ ca hoc q nō circa illud. qre potētia visīua ita erit circa h albū q nō circa illud. qd est absurdū. si scdm de f. ergo cir/ ca vle. qz abstractū ab hoc z ab illo est vniuersale. **Co/ tra** arist. hic in littera zc.

Respondeo duplex est act⁹ vel opatio. vna trā/ stens in exteriorē māz. sic edificare. alia est manēs in agē/ te. sic itelligere. z velle. de quo dicēdū est amplius alias. **His** pmissis dicēdū p qz ppō Aristo. va est de actibus trāseūtibus. z hoc f3 qz existit extra reb⁹ z habet eē exi/ stētie. nō fm qz cōsiderant ab itellectu z habet eē cogni/ tū. **Itaqz** duo dicunt i glosādo ppōnē pbi. **primū** dictū ē. qz ppō pbi ē itelligēda d actu trāseūte i materiā extra. z m⁹ dictū est. qz ppositio nō ē itelligēda de actu imanēte. **primū** dictū pbat sic. nullū singulare existit in subo vli sed. singulari. sed act⁹ trāsies ex est per se singularis z exi/ stit i aliquo sic in subo. cū sit accūs. ergo illd i quo existit ē neōio aliqd singulare z nō vle. sed illud est subm vel obie ctū circa qd. ergo. **Sz** cōtra. qz ois actio ē i agēte vt in subo. s. obiectū act⁹ nō ē agēs. ergo act⁹ nō est i eo. quare rō nihil cōcludit. **Rñdeo.** duplex est actio. actio respect⁹. z actio acta. pma vtriqz est in agēte. que non dicit aliud qz respectū quendā agētis ad passū. vt trāsmutātis ad trāsm/ mutatū. z actio ē ipse mor⁹ vel forma q terminat motū z pducit per motū. z ifa ē in passo. sic z motus in mobili. ex. 3. phicoz. de z logmur. nō de pma. qre tenet rō. **Dixi** at vt existit i reb⁹ extra. z nō fm qz cōsiderant ab itelle ctu. qz act⁹ vlis z cōsiderat ab itellectu respicit obiectuz vle: vt iferi⁹ dicit: quicūqz sit act⁹ ille. **Secundū** dictum pbat per oppositū. nam act⁹ imanēs existit in agente sic in subiecto. z nō i obiecto. sicut itellectio lapidis est subie ctīue i itellectu. nō in lapide. z ideo talis act⁹ est singulari qz existit i subo singulari. sic p3 d itelligere. s. obiectū cir/ ca qd est sic per se vniuersale.

Ad argumenta **Ad** primū patet qz procedit d actu imanēte. de quo nō itelli/ git ppositio. **Ad** scōz dicitur qz quodlibet moueri exi/ stens in natura est in aliquo pticulari. tñ ab hoc moueri z ab illo pōt abstrahi vñ cōe moueri. z pōt eē passio p se p

demōstrabilis de aliquo subō cōi in aliq̄ sc̄ia. c̄s̄ est subīn
nālis phic. p̄batio huius. qz qd̄ icti multī vniuoce r̄ n̄ vni
p̄altez o3 qz p̄s̄it vni cōi illis per cui⁹ nāz̄ isit illis multī.
ois enī act⁹ v̄t̄ v̄l̄s̄ r̄ cōsideratōe itellect⁹ existēs ē circa
obiectū v̄l̄e r̄ nō singulare. v̄t̄ p̄dixi. Ad tertiū nego cō/
sequētiā. Ad p̄bationē dico qz nō ex q̄cūqz v̄nitate vel
diuersitate obiecti vel actus seq̄tur v̄nitas vel diuersitas
potētie. sed ex v̄nitate vel diuersitate f̄m gen⁹. Cōfirmat̄
a simili. nam sic potētia receptiua materie resp̄cū forma
rū ē eadē respectu oīuz formaz̄ eiusdē ḡn̄is phisi. sic r̄ po
tētia cognitiua resp̄cū obiectoz̄. Cōfirmat̄ z̄ per Aristo.
z̄ postē. dicētē. qz sensus est v̄l̄s̄. v̄t̄ bois. nō callie bois. sē
t̄ire v̄o singularis. Cōtra hāc rōnē arguit̄. nā sequunt̄
tria icōuenientia. p̄mū. qz si sic. ḡ aliqd̄ f̄m rōnē v̄l̄s̄ ec̄
p̄ se obiectū sensus. p̄batio n̄ie. qz obiectū f̄m v̄nitate ge
neris est per se v̄l̄e. falsitas n̄is p̄bā. qz tūc nō distigē/
rent̄ sensus r̄ itellect⁹ p̄nes obiecta f̄m rōnes formales.
qz v̄traqz potētia ec̄t̄ circa obiectū v̄l̄e. z̄ qz si sic. v̄l̄itas
p̄cederet oēz actū itellect⁹. qd̄ ē v̄tra d̄mēta. qvult qz itel
lect⁹ fac̄ v̄l̄itate i reb⁹. p̄batio n̄ie. qz qd̄ ē p̄us p̄ore ē p̄us
posteriorē. s̄z act⁹ sensus p̄cedit actū itellect⁹. obm̄ at̄ s̄s̄us
p̄cedit actū s̄s̄us. ḡ r̄ p̄cedit actū itellect⁹. si ḡ obiectū sen
sus h̄z v̄nitate generis v̄t̄ tu dicis. cū ista v̄nitas sit v̄nitas
v̄l̄s̄ seq̄tur qz v̄niuersalitas p̄cedit actuz̄ itellectus. z̄ qz
si sic. ḡ potētie cognitiue puta sensus est aliqd̄ per se obm̄
f̄m aliqz rōnē f̄m quā ip̄ossible est illā potētiā illud per
se obiectū cognoscere. n̄is ē euidenter falsū. p̄batio n̄ie.
qz s̄s̄us nihil cognoscit nisi s̄t̄iēdo. s̄t̄ire ē solus singu
laris per se v̄t̄ p̄cedit et̄ n̄is r̄ ex. z̄ posteri. Cōr̄ideo si
cut probabit̄ i septimo o3 dare p̄ter v̄nitate v̄l̄s̄ i actu ali
qz v̄nitate reale minorē v̄nitate numerali que ē p̄or ex
natura rei v̄nitate v̄niuersalis. a qua mouet̄ itellectus ad
causandū aliqd̄ cōe abstractū ab hoc singulari r̄ illo eius
dem sp̄ei. magis qz diuersaz̄. aliter v̄niuersale ec̄t̄ pura fi
ctio. r̄ p̄bā etiā v̄nica rōnē p̄ nūc. qz circūscripto oī itel
lectu h̄c albedo magis conuenit euz̄ hac albedine qz cū
aliquo alteri sp̄ei vel generis. ista v̄nitas cum sit de
p̄rimo nō relatiuoz̄ fūdat̄ super v̄nū. ḡ ista v̄nitas est rea
lis. qz relatio realis non p̄t̄ fundari supra ens rōnis tātū.
s̄z h̄c v̄nitas nō ē numeralis. p̄z. ergo erit aliq̄ minor. V̄n
dicēdū qz istud v̄nū reale p̄cedēs actū itellect⁹ n̄ ē v̄nū in
multis q̄tū est de se. sed est v̄nū p̄ter multa vel de multis
per itellectū abstractētē r̄ p̄dicantē illud de multis. r̄ tūc
ē actū v̄niuersale. r̄ nō p̄r̄. qz ambe cōditiones regrunē
ad v̄niuersale. p̄ postē. Cōdicēdū ergo ad icōueniētia ad/
ducta qz v̄nitas obiecti sensus quā dixi v̄nitate generis nō
est aliqz v̄nitas v̄niuersalis i actu de qz cōcludit̄. s̄z est aliqd̄
v̄nū v̄nitate p̄iore q̄ ē v̄nitas realis. minor tamen v̄nitate
numerali. Cōs̄z. illd̄ v̄nū ē aptū natū p̄dicari de pluri
bus. ergo ē actū v̄niuersale. Cōp̄terea illud v̄nū vel est
v̄niuersale vel ē singulare. qz nō ē dare mediū. nō est v̄ni
uersale per te ergo singulare. r̄ tūc redit̄ argumētū. qz re
spectu diuersoz̄ singulariū sūt vel erūt diuerse potētie.
Cōr̄ideo. ad p̄mū dico qz illud v̄nū reale ē aptū natū
p̄dicari de plurib⁹ aptitudine remota. sed sit aptū aptitu
dine p̄p̄qua per itellectū. p̄ima aptitudo non sufficit ad
v̄niuersale actu. sed sc̄da est necessaria cū p̄ima. r̄ iō illud
v̄nū reale nō ē v̄niuersale actu. Cōad z̄ dico s̄z Auic. s̄z
metha. qz equitas t̄n̄ est equitas. nec est v̄na nec p̄les. nec
ē v̄niuersale nec particularē r̄c. sed abstracta a q̄cūqz tali
p̄ditōe. r̄ iō est mediū iter v̄niuersale r̄ particularē per ab
negationē v̄triusqz. Cōnotādū t̄n̄ qz Auic. nō negat v̄nita
tē simplr̄ de q̄ditate cū ait qz nō est v̄na neqz plures. s̄z ne
gat v̄nitate numeralē r̄ multitudinē sibi oppositā. ad quā
q̄ditas ē de se idifferēs r̄ de se ad neutrū d̄terminat̄ nec

ad v̄niuersale nec ad singulare. r̄ v̄t̄ sic i se p̄sideratuz̄ sine
v̄troqz illoz̄ est obiectū sensus. h̄z tamē sp̄v̄nitate sibi cō
petētē. nā oē v̄nū ē v̄nū v̄nitate sibi p̄p̄ria. h̄c est v̄nitas
mānoz̄ v̄nitate numerali aut p̄oz̄ v̄nitate v̄l̄s̄ i actu v̄t̄ p̄di
ctuz̄ est. Cōad 4° p̄ncipale qd̄ ē argumētū loḡicū r̄ndet
qz accepit duas singulares ex qb⁹ nihil seq̄t̄ sicut ex dua/
bus idēfinitis. Cōaliter d̄r qz argumētū est in 3^a figura.
vbi sp̄ est p̄clusio particularis. cū igit̄ p̄cludit̄. ergo hō per
se sanat̄. li hō h̄z sup̄panere p̄ p̄ncipari r̄ sic nihil v̄tra p̄po
sitū imo magis p̄. Cōtra. li hō eodē mō sup̄ponit i p̄clu
sione quo p̄dicat̄ i minorē. sed ibi p̄dicat̄ v̄t̄ v̄niuersa/
le cū d̄r fortē p̄ se ē hō. ergo s̄t̄r in cōclusionē. Cōr̄ideo
nego maiorē. nā aliter ex v̄l̄s̄ nō posset p̄cludit̄ p̄ticularē
i tertia figura. qd̄ est falsū. p̄z i p̄mo r̄ i sc̄do mō. nō qz o3 qz
eodē mō sup̄ponat̄ i cōclōne quo p̄dicat̄ i p̄missa. Cōaliter
d̄r qz licet ex necessariis nūqz seq̄tur nisi necessariū. sicut
ex veris nō nisi v̄ez. t̄n̄ ex p̄ se p̄t̄ seq̄ nō per se. Cōratio
p̄mi est. qz āns nō p̄t̄ eē necessariū nec v̄ez nisi etiā tale
sit n̄is. aliogn posset eē v̄ez sine illo. p̄missa at̄ se habēt v̄t̄
āns. p̄clusio v̄t̄ n̄is. Cōratio sc̄di est. qz āns est separabile
a n̄te q̄tū ad cālitatē. qz āns p̄t̄ eē causa n̄is. nō ec̄d̄
uerso. ista aut̄ cālitatē ē p̄positōib⁹ v̄is per se. qz subiectū
p̄t̄ h̄re cām in se q̄re p̄dicatū sibi isit. nō at̄ ec̄ouerso. r̄ iō
p̄positio per se nō quertit̄ i per se ex p̄mo postē. alias v̄l̄s̄
affirmatiua per se ec̄t̄ simplr̄ quertibilis. qz p̄positio p̄ se
eḡp̄ollet v̄niuersali i argumētō. ergo est fallacia acc̄ntis.
qz nō valet si duo v̄ueniūt in v̄na cā. ergo v̄nū ē cā alteri.
sic i p̄posito. ista ergo cōclusio seq̄tur q̄ est per acc̄ns. ergo
hō sanat̄. Cōad v̄ltimū dico qz h̄c act⁹ ē circa h̄z singula
re. r̄ act⁹ singularis i cōi ē circa singulare i cōi. r̄ actus f̄m
naturā circa obiectū f̄m nāz̄. r̄ actus v̄niuersalis circa ob
iectū v̄niuersale. r̄ p̄ tātō ē v̄ez illud sc̄di post. s̄s̄us ē v̄ni
uersalis. s̄t̄ire singulare. qz qlibet v̄n⁹ actus s̄t̄iēdi ē cir
ca v̄nū singulare t̄m. multi aut̄ circa multa. r̄ oēs illi act⁹
sūt ab eadē potētia. ex q̄ cōcludit̄ qz nullū v̄nū singulare
ē p̄mū obm̄ potētie. s̄z aliqd̄ v̄nū i multis qd̄ ē qd̄ d̄ v̄ni
uersale mō exposito. licet aut̄ qd̄libet sentire sit t̄m̄ circa
singulare nō tamē v̄t̄ circa p̄mū obiectū. s̄z est circa illd̄
v̄nū reale qd̄ est i singulari. de quo amplius in septimo r̄ i
questione sequente.

C Ampli⁹ autē s̄s̄us neqz v̄niuz sapias eē poni
m⁹. cūz his singuloz̄ cognitiōes maxie p̄p̄rie
sunt. sed p̄pter quid de nullo dicunt.

Veritur v̄t̄z obz̄ p̄ se sensus sit ali
qd̄ sub rōe singlaritatis ita
qz singlaritas sit formal rō obīua sensus.
v̄t̄ qz sic. nā dic̄ phs̄ p̄ meth. qz cognitiōes
singlariū sūt maxie p̄p̄e s̄s̄us. Cōp̄te
rea. z̄ d̄ aia singlarē dū s̄t̄iē. v̄l̄e dū itelli
gīt̄. Cōfirmat̄. qz alr̄ idē s̄z eadē rōnē
erit qz s̄s̄us r̄ itellect⁹ nā singlaritas n̄ ē rō obīua s̄s̄us
erit ip̄a nā subiecta singlaritati. s̄z nā talē obm̄ itellect⁹.
quō ḡ ponef̄ d̄tia s̄s̄us r̄ itellect⁹. cū diuersaz̄ potētiar̄ di
uersa sint oba. nō v̄r̄. Cōp̄terea cui⁹ ē act⁹ ei⁹ ē potētia.
s̄z Arist. p̄ d̄ s̄no z̄ v̄gilia iuz̄ p̄n̄m. s̄z s̄t̄ire ē ip̄i singlar
v̄t̄ singulare ē. ḡ r̄ ip̄e s̄s̄us. p̄batio maioris s̄z p̄h̄z sc̄do po
ste. s̄t̄ire ē singlarē. Cōs̄z. Arist. sc̄do postē. s̄s̄us ē v̄l̄s̄
v̄t̄ bois. sentire v̄o singlarē. Cōp̄terea. sic se h̄z potētia
receptia m̄ae resp̄cū formaz̄. sic po⁹ cognitiua sensitua
resp̄cū oboz̄. s̄z potētia receptia m̄ae ē eadē respectu oīuz
formaz̄ eiusdē ḡn̄is phisi. qz iter oēs formas tales ē tran
smutatio. ex nono metha. r̄ ām̄utatio aut̄ n̄ ē nisi iter for
mas q̄ h̄nt̄ idē susceptibile r̄ idē gen⁹ phisi. qd̄ idē ē. ḡ idē/
t̄itas potētie s̄s̄t̄iue iudicabit̄ respectu v̄nitate obiecti s̄z

genus. **P**reterea. singularitas vt sic est eiusdē rōnis in colore et sono etc. ergo singularitas nō ē formalis rō obiectiua. pbatio nō. qz p formalē rōnē obiectiua distiguūtur potētie vel ostēdunt esse distincte. ergo si sic eadē potentia sūt respectu soni et coloris. qd ē manifeste falsum.

Preterea. vel hec singularitas est formalis rō subiectiua. vel abstracta ab hac et ab illa. non pmo mō. qz tunc aliqd singulare non sentiret. si scōdo. mō. illa singularitas est cōmuniis vniuersalis.

Respondeo **D**ico qz singulare sub rōe singularitatis nō ē obiectū p se ipsius sēsus sed obiectū p se ipsi sēsus ē aliqd reale vnus vnitate vniuersal' et min' vnū qz vnū numero. vt pdixi iā. **U**bi notādū qz i singulari ē duo cōsiderare. s. ipsaz singularitatē qz pot' v' ocar' becheitas. et nām subiectā singularitati qz d' se ē idifferēs ad eē hoc. et vt si idifferēs pcedit ipsam singularitatē. et illo suo pozī quo pcedit hz illā idifferētiā vniatē realē minorē vniatē numerali. cū ergo sentit' singulare ipa nā subiecta singularitati ē formalis rō obiectiua: hz totū singulare sēlat' vt qd. **S**i qras quō se habeat ipa singularitas vel becheitas ad obiectū cū nō sit rō formal' obiecti. **D**ico qz se hz ad modū quo cā sine qz nō. **S**icut illi gēdo qz ipsa p'prietas indiuidualis nō ē rō agēdi sed bñ est cōditio agētis. ipsa. n. nā est rō mouēdi et agēdi i sensu. sed nō sine singularitate obz. ergo sensus est ipa nā idifferēs: nō tñ sentit' sine singularitate. vt pz i sili qz color nō videt' nisi sub cōtitate licet cōtitas nō sit formalis rō ipsius obiecti. est tñ ratio sine qua nō.

Ad argumenta **A**d p'mū dicēdū qz p tātō cognitiones singlariū dñr p'p'e sensib' qz rō singularitate est req'sita ad actū sēsus. nō vt rō formalis obiecti. sed vt causa sine qua nō. **A**d illud scōdo de aia p idē. **A**d cōfirmationē de distinctōe sensus et intellect' p obiecta. dico qz si s'm vna opinione vniuersale i actu eēt p se obiectū intellect' possibilis. et cāret ab intellectu agēte. tūc nō seq'ret' icōueniēs. qz nā q' est obiectū sēsus nō est actū yle. **S**i vero dicat' s'm aliā opinione qz intellect' agēs nō causat' yle. s. intellect' possibilis cōsiderās istā qditate illimitatā causat' i eā vniuersale. ita qz vniuersale actu nō est p se obiectū intellect' sed cōsequitur etiā actionēz p'mā intellect' possibilis. ita qz qditas s'm se sicut est obiectū sēsus vt cōcessū est. ita et intellect'. si sic dicat': tūc argumētū h'et apparentiā. **S**i potētie distiguant' p oba. tunc rñdeo qz potentiaz qdā sūt disperate. qdā subordinate. **S**i disperate tūc dico qz etiā habēt obiecta disperata. ex plū. potētie sēstine p'culares. iō vnus sensus pura vifus non pōt i obiectū alteri' puta auditus. si sūt subordinate vel sūt eiusdē generis. puta si ambe sūt cognitīue. vel alteri' generis. puta si vna est cognitīua altera appetitiua. si sunt subordinate eiusdē generis hñt etiam obiecta distincta subordinate scōm cōmuni' et minus cōe et tñ potentia superior pōt i oē i qd pōt et inferior. **E**xemplū sēsus cōis et sensus particularis. qz sensus cōis est potētia superior et hz obiectum cōis vñ pōt i oē illd i qd pōt vifus et adhuc plus pz scōdo d' aia. **S**ilr de potentys subordinate alteri' generis. nā si potentia cognitīua ē cōior qz appetitiua. habebit obiectū cōis. si sint eqlis ambit' vt i qd cūqz pōt vna pōt et reliqua. tunc habēt idē obiectū ambe et sub eadē rōne qz tū ē ex parte obiecti sicut hñt se vt credo itellectus et volūtas de quo alias. **A**d p'positū. itellect' et sensus sunt potētie subordinate et eiusdē generis qz ambe cognitīue distiguant'. ergo penes obñ cōis et min' cōe. vñ i qd cūqz pōt sensus pōt et itellect'. sed nō cōuertitur. eadē g' nā idifferēs et nondum actualr vly poterit cognosci ab vtraqz: et nihil mali seq'tur. **A**d illud de somno et vigilia

cuius est act' etus est potētia. d' vno mō qz v' est subiectiue. nō obiectiue. ita qz cui' subiectiue est potētia ei' subiectiue est act'. ex hoc. n. pbat' **A**risto. ibi qz sicut actus sētiendi est cōpositi. ita et potētia. et non aie tñ. **P**ōt etiā dici in p'posito qz eiusdē est actus et potētia etiā obiectiue. ita qz sicut potētia sensitīua habet p obiecto illā naturā sic idifferētē: sic et act'. qd pbat'ur. tum. qz alr nō esset idē obiectū potētie et actus. tū. qz alias potētia sensitīua h'et aliqd p se obiectū s'm aliqā rōnē s'm quā ipossibile essz illā potētiā cognoscere actu obiectū illud. qd ē absurdū. et qz sensus cognoscat obiectū s'm nām cōez et non scōz singularitatē pbat' sic. qz ois potētia cognitīua cognoscat obiectū sub illa vniatē qz distiguat' ipm ab oī alio. qd non est vñū ista vniatē. sed sensus putayifus actu vidēs obiectū non distiguat' ipm ab oī alio qd non est vñū vniatē numerali et singulari. ergo nō cognoscat ipm sub vniatē numerali vel singulari. ergo sub aliq' alia. illa est vniatē nature realis minor vniatē numerali. pbatio minoris. qz licet radius i medio cōtinuo mouēt' et sit alius et alius numero. vifus tñ nō distiguat' sed iudicat' ipm quasi vñū cōtinuo p' manentē. **S**ilr si p diuinā potētia fieret duo corpora s'il i eodē loco eiusdē cōtītatis et coloris: nunqz sensus distiguaret iter illa sed iudicaret vñū corpus nūero se sentire. hec est vna rō ad pbādū illā vniatē iter illas potētiāz 7. metha. **S**icut ergo negādū est de potētia sensitīua qz sit p se r' pmo circa singulare. ita negādū est d' actū. **A**d d' scōdo post. sentire ē singulare. et cūqz s'ilia adducunt eadē hñt vniatē quatenus singularitas ē ratio sine qz nō.

CItaqz p'mū existimamus sapientē oīa maxime scire vt contingit etc.

Queritur **V**trū ad metha. in q'tum talis p se p'ceat cognoscere oēs qditates rez i p'culari. et vt sic nā s'm philosphū sexto huius iuxta p'ncipiū. nulla alia scia facit cōsiderationē d' ipo qd qd ē. g' ista hz cognoscere oēs qditates. nā pbat' qz qditates rez sūt note. si g' i nulla alia scia seq' qz i ista. **P**reterea cognitio tñ i vniuersali ē imperfecta eo qz cōfusa et idistincta. g' si metha. nō cognoscat qditates rez i p'culari sed tñ i vly. eēt imp'fecta hñs et alij p'fecte. qd est cōtra pbz h in p'logo. **P**reterea a s'ili. sicut ē in potētyz ordinatis. sic ē i bitib'. s. sic ē in potētyz ordinatis qz potētia supior pōt oēm rōnē app'prehēdere quā pōt inferior. ergo habitus supior cognoscat oīa que cognoscut' i p'cularib'. sed habitus inferior cognoscut' i p'culari. ergo et superior. metha. ē bit' sup'mus. ergo etc. **C**ōtra. si sic. ergo oēs alie sup'fluerēt. qd est absurdū dicere.

Respondeo **D**ico qz sic. s. sunt duo modi dicendi. vñ mod' ē qz ad metha. p'iet' cognoscere quālibet qditate hz qz qditas ē et hz qz hec qditas. nō tñ hz oēs rōnē cuiuscūqz accētis huc qditati. s. hz p'inet ad alias scias. **P**ro isto mō arguit' p sic. qditas h' ē pōz cognitōe diffōne et t'pe. motu et cōtitate. et cūqz alio accētite. ex septiobi'. g' pōt cōsiderari absqz ill' accētib'. qz pus i suo pōzi nō d'p'cedet a suo posteriori. nec cōtū ad eē nec cōtū ad cognosci. alr iā nō eēt pus. s. qditas vt sic nō cōsiderat' i scia nāli. qz illa nō abstractit a motu. nec i mathēatica. qz illa nō abstractit a cōto. g' relinq' qz i methaphica. **P**reterea. si h' qditas p'clar' nō cōsiderat' a metha. g' ab aliq' alio. nō ē falsū. pbatio. qz illa scia cōcūqz sit erit subalterna methaphice. qz cū methaphica cōsideret qditate i cōi. si illā cōsideret i p'culari. hz subz sub subo. qd ē diffō scie sub alterne. **P**reterea. si nō. g' sup' et infer' p se ad eadē scias

nō ptinebūt. q̄s est falsū. qz eiusdē scie est cōsiderare nū-
 merū & binariū. triāgulū & ifochelē. &c. cōtia pz. qz h̄ qd̄i-
 tas ē inferior ad qd̄itatē in cōi. **P**reterea. p̄ma cognitio
 de re ptinet ad methaphicū. qz est prim⁹ scies. s̄z p̄ma cog-
 nitione de re cognoscit̄ sua qd̄itas. ergo r̄c. minor. p̄bat̄.
 qz illud qd̄ ē d̄ re oīno iostēbili: cognoscit̄ de re p̄ma cog-
 nitiōe. h̄ est qd̄itas p̄zia que habet̄ per diffōnē. s̄m il-
 lud septimi methaphice ca. vltimo. q̄rere enī quare h̄ō ē
 h̄ō. nihil est q̄rere. **U**nde ibi ost̄dit aristo. qz qd̄ ē rei h̄z rō-
 nem cāe & p̄ncipy idemōstrabilis. nec p̄t de eo formari
 qd̄ p̄pter qd̄. **A**li⁹ mod⁹ dicēdit enēs eandē cōlonē est.
 qz qd̄itas hec & p̄ricularis ē p̄or accitibus. & accidētia per
 se respectu illi⁹ qd̄itatis sūt p̄zia accitibus p̄ accis. licet
 ergo qd̄itas s̄m qz hec p̄ricularis. & ē q̄tū ad p̄ se accitū
 ptineat ad metha. tñ iquātū mobile vel h̄ō que sūt accitū
 tia per accis. i. yr formalter itellecta sub aliquo accidē-
 te per accidēs ptinet ad aliā sciaz. qz sic est posterior sc̄ipa
 itellecta sine illis accitibus q̄ sūt accitū p̄ accis. **A**mbo
 isti modi cōueniūt in h̄ qz alie scie nō cōsiderāt qd̄itatē:
 nec h̄ac qd̄itatē i se sed tantū accidētia sibi. **S**ed differūt
 qz p̄mus modus dicit qz methaphica cōsiderat quidita-
 tem: & hanc qd̄itatem tantū yr qd̄itas est. **S**cōs modus
 dicit qz methaphica cōsiderat qd̄itatē. & h̄ac qd̄itatē: non
 tantū yr qd̄itas est. sed etiā quantū ad per se accidentia.
Sz illud i quo ueniūt arguit̄. qz si sic. ergo oēs alie
 scie cōsiderant de ente p̄ accis. cōis ē falsū. & p̄tra Aristo.
 sexto metha. ḡ & aīis. cōtia est euidēs. qz qd̄itas cū accitē
 p̄ accis cōstituit ens p̄ accis. s̄z p̄bz s̄z methaphice. ca. de
 ente & vno. **A**ueat̄ ḡ illi q̄ dicit̄ qz de corp̄ mobili in q̄tū
 mobile ē scia nālis. & qz mobilitas sit formal̄ rō subiectia:
 ne habeat̄ cedere qz naturalis scia sit d̄ ente per accis. d̄
 quo alias. s̄ in p̄ma qōne libri p̄bicoz proluxis recole me
 dixisse. **C**ōfirmat̄ rō. qz necesse ē p̄cognoscere de subie-
 cto quid est. ex p̄mo posterior. s̄z ens p̄ accis nō h̄z qd̄. qz
 omne habēs qd̄ vel est gen⁹. vel in ḡne. s̄z ens p̄ accis non
 in ḡne. imo distinguit̄ oīa ḡna. sexto metha. **C**ōtra illd̄
 in q̄ scōs modus distinguit̄ a p̄ arguit̄ sic. qz si sic. ḡ oēs alie
 scie erūt scie methaphice subalterne. cōis ē falsū. yr ēt̄
 dicit̄. ḡ & aīis. p̄batio cōie. qz tūc nulla passio remanet cō-
 siderāda i alijs sciētys. qz sola methaphica cōsiderat p̄pas
 & p̄mas passiones. alia autē accitū p̄ accis. & p̄ cōis nulla
 alia demōstrat p̄mā passionē iesse. s̄z p̄supponit̄ d̄mōstrā-
 ri i alia. s̄z cōlo vbi d̄mōstrat̄ p̄ma passio ē p̄n⁹ i inferiori
 scia. vbi demōstrat̄ posterior passio. vel aliqd̄ aliō. s̄z hec ē cō-
 ditio scie subalternātis & subalternate. ḡ oēs alie scie sunt
 subalternate scie methaphice. **A**lr̄ ḡ dicēdū qz ad me-
 thaphicā iquātū tal̄ nō p̄riet̄ cōsiderare oēs qd̄itates i p̄-
 culari: s̄z i vlt̄ tñ & sub rōne entis. & h̄ p̄bat̄ rō facta. qz alr̄
 oēs alie supfluerēt. **U**n̄ & aris. mltū tempore dīc̄ sic d̄cet̄
 & yr uenit. qz sapiētis nō ē scire oīa q̄cūqz mō. s̄z yr cōgit̄
 i. i cōi & i vlt̄. nec rōnes alteri⁹ opionis cogūt. **A**d p̄mū
 dico qz q̄z qd̄itas nō ē p̄or oī accitē. s̄z solū qd̄itas substā-
 tie. nō aut̄ qd̄itas quātūtat̄is vel q̄litaris. qz si sic. ēēt p̄rius
 sc̄ipo. **C**ōtra. adhuc stat̄ argumētū. qz qd̄itas ignis est
 p̄or oī motu & q̄titate. ḡ yr sic nō cōsiderat̄ a nāli nec a ma-
 thēatica. ḡ a methaphica. & h̄r̄ p̄pō. **R**ūdeo. mobili-
 tas nō ē formal̄ rō subiectua sub i nāli. yr alias dixi. **S**ul⁹ vna
 ē rō p̄nūc. qz sub h̄z sub rōne sub i p̄us est nāliter passione.
 ḡ i suo p̄ori passio nō ē formal̄ rō cognoscēdi ip̄z ex q̄ poste-
 ri⁹. & mobilitas autē ē passio i scia nāli. **D**icēdū ḡ qz qd̄i-
 tas igniscū illo qd̄ appropriat̄ ip̄z q̄cqd̄ sit illd̄ yr p̄p̄riuz
 sub h̄z mor⁹ cōsiderat̄ i scia nāli. ḡ talis qd̄itas yr qd̄itas cō-
 derabit̄ a philofop̄o nāli. illd̄ vō qd̄ appropriat̄ ip̄z yr sit
 sub h̄z mor⁹ nō est mor⁹. qz p̄ri⁹ nālr̄ h̄z rōnē illā: q̄z sit sub h̄z
 mor⁹. **A**d 2⁹ cū iferē qz illa ē subalternata methaphice.

dico qz p̄t̄ reduci p̄tra eos. nā s̄z eos illa alia h̄z subiectū
 sub subiecto. & vltra qd̄deret differētiā accitālē ad sub h̄z
 methaphice. nā qd̄itas s̄z te q̄tū ad accidētia p̄ accidens
 cōsiderat̄ ab alia scia. hec ē aut̄ vna de conditionibus scie
 subalterne. qz addat̄ d̄riam accidētālē. **A**d for̄mā. p̄ce-
 dit̄ ab ifufficiētī. **A**d cui⁹ euidentiā notandū. qz vna cōditio
 scie subalterne est. qz suuz sub h̄z sit sub sub h̄z scie subalter-
 nātis. **A**lia qz sciat̄ qz. vbi sup̄ior scit̄ p̄pter quid. & a sup̄io-
 ri accipit̄ sua p̄icipia a p̄bādū cōclusiones. **A**lia qz sub h̄z
 addat̄ d̄riaz accidētālē. sicut sonus additur numero. & vī-
 suale linēe. **A**d p̄positum. licet naturalis & mathematica
 habeat̄ sub h̄z sub subiecto methaphice: qz illa cōsiderat̄ qz
 d̄itatē in cōmuni. iste quiditatē i particulari. i. in sp̄ali: non
 tñ addūt̄ d̄riaz accitālē: sed cōntialē. puta hanc qd̄itatē:
 sup̄ qd̄itatē. **A**d tertiū dicēdū. qz ad eādē sciam ptinet
 cōsiderare sup̄eri⁹ & inferi⁹. gen⁹ & sp̄m s̄m rōnē sup̄ioris. s̄
 cut p̄z i exēplo qd̄ adducit̄. qz arismet̄icus cōsiderat̄ d̄ num-
 mero & binario s̄m rōnem numeri. & sic methaphica s̄m
 rōnem entis i cōi cōsiderat̄ de oī ente. tñ de sup̄iori & i fe-
 riori p̄t̄ eē alia & alia scia s̄m aliā & aliā rōnē p̄zia. vū s̄
 binari⁹ h̄ret̄ aliq̄s passiones p̄p̄rias demōstrabiles de ip̄o n̄ p̄
 rōnē nūeri. ei⁹ cōsideratio ptinet̄ ad aliā sciaz ab arismet̄i-
 ca. sic dicēdū i p̄posito. **A**d vltimū dicēdū qz p̄zia cog-
 nitiō de revel̄ evl̄is vel ē p̄riculari. p̄zia vlt̄ cognoscit̄ illd̄
 qd̄ p̄ test̄ sibi i vlt̄. sicut ens & h̄ō. p̄ma vero p̄riculari cog-
 noscit̄ p̄ qd̄ sibi test̄ in p̄riculari. s̄ sua p̄p̄a qd̄itas. metha-
 phica at̄ nō ē p̄ma scia p̄ricularis de hoīe in p̄riculari. s̄z
 p̄ma vlt̄ de ip̄o in q̄tū ens vel substancia.

Ad primum. **A**d p̄mū itēdit̄ qz nulla alia scia confide-
 rat̄ qd̄ i cōmuni metha. **A**d s̄m q̄n̄ d̄r̄ qz cognitio in vlt̄
 ē i p̄fectior & c. d̄ vno mō qz l̄z p̄fectio & sit cognitio scie
 i p̄riculari vt̄ p̄ticulare includit̄ vlt̄. q̄z in vniuersali tñ. tñ
 vbi p̄ticulare nō cōcludit̄ vlt̄: vlt̄ nō ē i p̄fecti⁹. **A**li-
 ter d̄r̄ qz licet aliquo mō cognitio p̄ricularis sit p̄fectior i
 se sup̄ta p̄cise. tñ cognitio vlt̄ de p̄prio cognoscibili ē cer-
 tior s̄m p̄portionē. q̄z cognitio p̄ricularis de suo cognosci-
 bili. qz plus dat̄ cognoscere vlt̄ q̄tū cognoscibile ē q̄z p̄ti-
 culare. **A**d 3⁹ de fili d̄ potētys ordiat̄ dico qz n̄ ē s̄le
 d̄ potētys & h̄itib⁹. qz ex q̄ sup̄ior po⁹ h̄z maiorē v̄tutē: s̄
 species pluriū h̄z: p̄t̄ illa p̄la cognoscere. s̄z habit⁹ nō ē rō
 cognoscēdi nisi rēp̄sentādo rē. habitus aut̄ vniuersalis n̄
 ē rēp̄sentatiū illoz p̄riculariū. p̄batio. qz cōgit̄ scire i vlt̄
 ignorādo i p̄riculari. habitu ḡ vlt̄ nō cognoscunt̄ q̄ sūt ha-
 bitus inferioris. potētia at̄ sup̄ior & h̄z v̄tutē maiorē & p̄t̄
 recipere alias species.

Cere at̄ & difficillima sunt hoīb⁹ ad cognoscē-
 dū q̄ magis sūt vlt̄ia. nā a sēfib⁹ sūt remotissima.

Queritur. **U**t magis vlt̄ia sint diffi-
 cilia ad cognoscēdū. &
 yr qz nō. nā inata ē nobis via p̄cedere ex
 notiorib⁹ nob̄ ex p̄ p̄hisi. & itēdit̄ ibi. vt̄ p̄z
 p̄ l̄ras qz vlt̄ia sint nob̄ maḡ nota & singu-
 laria min⁹ nota. **C**ōfirmat̄ qz cōfusa & i-
 determinata sūt nob̄ maḡ nō yr d̄r̄ ibidē.

Cōtē totū ē maḡ notū q̄z pres. s̄z vlt̄ia sūt maḡ cōfusa & i-
 determinata q̄z singlaria. vlt̄ ē ēt̄ totū. ḡ vlt̄ia sūt nob̄ ma-
 gis nō. **P**reterea. illa citi⁹ occurrūt itellectui q̄z singu-
 laria occurrūt citi⁹ sēfui. s̄z singlaria maḡ vlt̄is citi⁹ sēfui
 tur. ḡ vlt̄ia p̄ri⁹ itelligunt̄. p̄batio minoris. qz pueri p̄ oēs
 hoīes appellāt̄ p̄res & oēs feminas m̄fes & c. p̄s ēt̄ in exp̄i-
 mēto **A**ui. qz si aliqd̄ videat̄ a remoti p̄ri⁹ cognoscit̄ qz n̄t̄
 corp⁹ q̄z aial. & p̄ri⁹ aial q̄z h̄ō. & h̄ō q̄z s̄z. **P**reterea.
 s̄z **A**ui. p̄ metha. ca. s̄. cōfusa maḡ ē ens & res p̄ma in p̄fide

iprimunt i aia. ergo pmo cognoscunt. **P**reterea q mi nus vlia magis cognoscant r sint magis nota nae. arguit sic. vnudq qd e magis notu qd e magl pfectu r magis ens. qz sicut res se hnt ad entitate. ita r ad cognoscibilitate: sz minus vlt e pfecti ens qz magis vlt qd addit supra magis vlt aliqz pfectoz. q e magl notu.

Respondeo **P**rimo pmitta vna distinctionez. scdo ostenda multiplicem conclu sionem. **Q**uantum ad primu dico q qtu p nuc suffi cit duplex e vlt. s. i causado r i pdicado. vlt aut i causado attedit penes ambitu r exteionem virtutis vt illud dicat vltus isto mo cuius vtus ad plures effectus se extedit. si cut ea prima qd tame i se est singularis vt opponit vlt i pdicado cu no pdicet de plibus singlaribus. vlt aut i pdi cado e illd qd diffinit p poste. qd e vnu i multis r de mul tis. qd. s. est aptu natu de plibus pdicari.

Quantum **A**d scds. si quera de vlt sz causalita re sit ista pma clusio. magis vlt fm calitate est nobis minus notu qz min vniuersale. hac on do sic. qto aliqd e min sensibile tato est min notu nob. sed magl vlt fm calitate est min sensibile. ergo r. maior pz de itelligens separis a ma que qz minus sensibilia mi nus nota sut nobis. pbatio minoris qz vltora i cando sunt pfectiora. sed perfectiora sunt minus sensibilia. **N**otanda tu q ista clusio no e itelligeda de principis coplexis na cae vlt pncipia pplexa qto vniuersaliora et i cando tm sut notiora. **V**n r pma pncipia simplr sunt sicut locus ia nue ex scdo metha.

Si aut gra de vniuersali fm pre dicatione. aut magis vlt parat ad singulare simplr aut ad min vniuersale sicut genus parat ad spem. si primo mo distigendū est de cognitoe. qz cognitio pō lum du plr. vno mo vt e coius ad sefitiua r itellectiua q dr cogni tio i genere. alio mo sumit determinate p cognitione vel senfitiua seorsu vel itellectiua seorsu. si ergo coparet vlt magis ad singulare simplr penes cognitione comune i genere sit ista scda clusio. **S**ingulare simplr e nob notu qz vlt. hac ondo sic. illd e notu nobis simplr qd e notu in cognitoe pma i nobis. sz singulare simplr e hō. ergo r. pbatio minoris cognitio prima in nob e sefitiua. singula re aut notu e nobis cognitoe sefitiua qz vniuersale. pater.

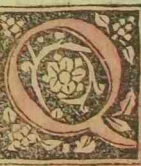
Si aut magis vlt no coparetur ad pticulare vlt singu lare sz mpr quatū ad cognitione i genere sed quatuz ad hac vel illa seorsu. **S**i qtu ad sensitiua. sit ista tertia con clusio. singulare e nobis notu qz vniuersale. hac ondo sic. illud est notu cognitoe sefitiua qd sentit ple qz qd sentit per accns. sed singulare p se sentit. vniuersale aut p accns qz iquantū e i singulari. pz ergo qz singulare est notu qz vniuersale cognitoe sefitiua. **S**i aut magis vlt parat ad singulare quatū ad cognitione itellectiua. vel singula re no est itelligibile per se sed p accidēs fm vnam opinio nez. vel potest per se itelligi fm aliam opinionē. **S**i pzia opinio teneat. sit ista clusio 4. **U**niuersale e pus notuz qz singulare. hac ondo sic. oē p accidēs est posteri eo qd e per se z p bifi. capitulo de fortuna. sed sz pma opinionē vniuersale p se itelligit. singulare aut per accidens. ergo.

Si aut scda opinio teneat. sit ista quita cōclusio. singu lare est notius qz vniuersale. hac declaro sic. cōclusio non cognoscit nisi p pncipia que sut magis nota fm Aristo. p mo poste. pncipia aut fm eum sumunt per inductōez: in ductio aut est ex singularib. ergo totus iste pcessus inci pit a cognitione singulariū. r p oīs ista sunt nota prius. **S**i aut coparet magis vlt ad minus vniuersale vt qn vtrunqz est simplr vniuersale. hoc pot eē duplr. quia aut ambo parant ad itellectū aut singularia eoz comparā tur adinuices. **S**i scdo modo sit ista. 6. clusio. **S**ingu

lare magis vlt est nobis notu qz singulare minus vlt. sz apparet. tu. qz illud e ofusius io prius notu. tu. a signo qz pueri prius vocat oēs hoies pres. tu. a remotis qz pri vide tur aliqd eē aial qz hō r. vt sup dicebat. **S**i at vtru qz vlt coparet ad itellectū. hoc tngit duplr qz vel ipz su peri ofiderat vt est qd idistinctū plura otines cōfufe. vel est qd dā distictū diffiniens. **S**i primo mo sit ista 7. clusio. **M**agis vlt est pus nobis notu. hac pbat prime qz tuoz rōnes pus facte i opponedo. **C**ōtra. qz ppinquius simplr tali est magis tale z thopi. sed singulare est nobis simplr magis notu ex scda cūclusione r min vniuersale e ppinqui singulari qz magis vlt. pz. ergo e magl notum **C**ōtra deo. regula ista de tertio thopi. est sic itelligenda. si sit ppinquius illi i eo qd tale. singulare at est nobis ma gis notu qz sefbile. illud qz qd e ppinquius singulari vt sen sibile est nobis notius. sed i hoc magis vlt est ppinquius qz min vniuersale. no qvniuersale vt sic sit sefbile sed vt existit i supposito. qz singulare magis vlt e nobis notius qz singulare minus vniuersalis vt dictum est. **S**i scdo mo sit ista octava clusio. **D**iffinitū e nob magis notū co gnitoe tamē idisticta. qz pri cognoscit diffinitū idisticta qz diffiniēs. hac ondo sic. pposita sūt nob magl no qz sim plicia ex p. p bifi. qd itelligedū est cognitoe idisticta. ibi. n. dicit q totuz qd est cōpōstū est notu qz pres. sed minus vniuersale cōponit ex magis vlt. ergo est nobis magis no tū cognitoe idistincta. **C**ōtra. sexto thopicoz dr q dif finitū est min notū qz diffiniētia. sz diffiniētia sūt magis vlt qz diffinitū. ergo r. **C**ōtra. qz diffinitō e p. sim pliciter pzia ex sexto thopicoz. sz p te talia sūt min no ta nob. qz pza sūt nobis min nota. qd vt absurdū. **C**ōtra deo q diffiniētia in qtu diffiniētia sunt nobis magis no ta r pza qz diffinitū r sz qtu ad disticta cognitione diffi niti qz is e cognitio diffinita. d tali loq Ar. 6. thopicoz.

Ad argumenta **A**d pzia qtuoz pz ex pcedeti bus. nā arguit de cognitione ofusa magis vlt parat ad minus vniuersale r faciūt p 7. clusione. **A**d vltimū p qd pbat minus vniuersale eē magis notū nobis. dicēdū qvpe e de cognitoe ofusa r idisticta. **A**d illd i oppositū dico qz Aristo. bic i lra loq tur de magis vltibus fm calitate. r tale vniuersale e min r difficilr nobis notū vt pz ex prima clusioe. **E**x hoc pz lltentio hui textus de qbus bic i parte ista itedit Arist. ga de primis causis r principis in complexis cuiusmodi sunt substāte separate.

Doportet enim hanc primorum principiorū r causarum esse speculatiuam.

Queritur **U**tr metba. sit scia pra ctica vel speculatiua. r vt qz practica. nam ois scia q ordinat ad bo nū moris e vere practica. metha. est hō. qz est vt boni fiamus. ordinat enī imediate ad felicitatē q est summū bonū nostrū. q e ve practica. **P**reterea ordiare e act scie practice. sed metha. ordinat alias vt pz bic in lra pce deti caplo. **S**apientia e ordinare. ex sexta cōditōe sapiētis. qz methaphica e practica. **P**reterea. sic se hz theologia ad pficiēdū nos i esse lupnāli. sic methaphica ad pficiēdū nos i esse nāli. sz illa ponit practica. qz pficit nos p amorē caritatē q est eē lupnāle. qz methaphica e practica q nos pficit i eē nāli. **P**reterea. methaphica e cōis ad practica r speculatiua. qz vlt respectu oium. ergo nec est specula tiua. nec practica. **C**ōtra. Aristo. bic in littera.

Respondeo **I**n ista qōne suppono vnu qd ab oī bus gnātr pcedit. s. q bitus seu scia

practica aliquo modo extendit ad praxim. sicut et ipse intellectus. in illud tertium de anima. intellectus extendit ad praxim. hoc supponendo sic procedat. **P**rimo declarabo quod sit praxis ad quam dicitur extendi scientia practica. et a qua dicitur practica. **S**ecundo qualiter cognitio seu scientia practica extendit ad praxim. **T**ertio dicitur ad quod non. **Q**uatuor ad primum pono tale rationem. **P**raxis ad quam dicitur extendi scientia practica est actus alterius potentie quam intellectus. naturaliter posterior intellectione natus elici conformiter intellectui recto. ad hoc quod sit rectus actus. Quatuor ponunt in descriptione. **P**rima conditio est quod est actus alterius potentie quam intellectus. hoc patet. quia stando se ipse in actibus intellectus non est extensio intellectus. quod extendere est se tendere. sic autem intellectus non extra se tendit. actus enim intellectus ut est eius non respicit actum alterius potentie. **S**i dicas vnum actum intellectus extendi ad alium quem dirigunt sic actus cognitiois logicę dirigunt in actibus discernendi et arguendi. quod etiam sunt actus intellectus. dico quod non. propter hoc scilicet actus est praxis. ut modo loquimur de praxi. a qua. scilicet de scientia practica. nec per istos primus erit cognitio practica. **E**x his concludo correlativum quod logica vel rethorica non est scientia practica. **S**ed istud correlativum arguit Aureolus per sex rationes quod logica sit scientia practica. **P**rimo sic. ois habitus actus est practicus. sed tamen logica quam rethorica sunt habitus actus. ergo practici. maior videtur vera. sed minus probatur. primo de rethorica. quod primo ethicorum vocat eam philosophum quadam virtute. vbi comenestus dicit. quod est quedam virtus et quedam potentia. Et de logica probatur. quod rethorica est affectiva dyalectica. si ergo rethorica est habitus actus. multo plus logica et dyalectica. **P**reterea secundo sic. habitus qui non caret respectu prioritatis et conformitatis actiuitatis et directiuitatis non est simpliciter speculativus. quod iste videtur conditiones habitus practici. sed logica est habitus. ergo non est speculativa. minor patet de positivitate. quod icomueniens est si querere scientiam. et modum sciendi. id est logica. et idem logica preedit notitia omnium aliarum scientiarum. **D**e conformitate et aliis patet. quod oes alie videntur et regulantur per logicam. **P**reterea tertio sic. habitus cuius finis proprius non est actus. proprius est habitus practicus. logica est habitus. ergo tamen minor patet. quod ordinatur ad alias scientias. **P**reterea quarto. habitus qui extendit ad actus alterius habitus est practicus. scilicet logica est huiusmodi. ergo tamen. maior probatur. quod intellectus extensione fit practicus. **P**reterea quinto. habitus qui dividitur in docet. ut tunc est practicus. exemplum de mathematica. logica est huiusmodi. ergo et cetera. **P**reterea nullus habitus speculativus facit obiectum suum. scilicet logica facit. ergo tamen. maior probatur ex differentia que est inter habitus speculativos et actus positivos. metha. minor probatur. quod logica facit operationes conceptuum expressivas et syllogismos et habitus sunt subiectum in logica. **E**x his omnibus inferuntur regulam tale. ois ille habitus est practicus qui non solum habet per fine actum quem elicit. sed etiam actum quem dirigunt in quantum potentia. **S**ed iste rationes que oes ex vna radice procedunt nihil concludunt. sicut patebit respondendo et reducendo eas. **A**d primum ad reduco eam sic. ois habitus actus est practicus. hoc est maior. sed ois habitus intellectualis est actus. ergo ois talis est practicus. quod est falsum evidenter. quod tunc nulla scientia est speculativa. minor probatur sicut tua. quod ois talis habitus est facilis et quedam virtus secundum Aristotem. sexto ethico. quod sapientiam et scientiam enumerat inter virtutes intellectuales. **A**d formam dico quod maior est vera si sit habitus directus in praxim. et tunc minor falsa. quod nec logica nec rethorica dirigunt in praxim. sed solum in actum intellectus vel speculativum quod idem est. **N**on firmatur. quod videtur fallacia dicitur. est virtus ergo practica. sunt enim virtutes multe speculative ut dicitur est. **A**d secundum dividendum quod maior vera est. si ille habitus sit directus in operationem que est praxis et alterius generis a speculatione. et sic minor est falsa. quod logica non est huiusmodi. non enim dirigunt nisi in actum rationis. quod

non est vera praxis de qua loquimur. **A**d tertium per idem quod maior est vera si habeat per fine actum alterius generis a speculatione et sic minor est falsa. **A**lter dicitur quod minor est falsa sicut patet quod quod sit de logica videtur. tamen logica docet ut sic videtur haberet actum proprium per fine. **A**d 4^m per idem quod logica extendatur ad actum alterius habitus non tamen ad actum qui est praxis. de quo nunc loquimur. et sic ratio non valet. **A**d 5^m reducit aliquid supra maiori addo minorem. sed metha. dividit in docet et videtur. ergo est practica. **C**onclusio est evidenter falsa ergo maior quod minor etiam procedit ab ipso. probatur etiam quod oes alie scientie videntur metha. specialiter quatuor ad principia coia que sunt dignitates que accipiunt oes scientie a metha. secundum philosophum 2° huius. 3° capitulo. **A**d sextum. mihi est falsa. quod quod sit de logica videtur. tamen logica docet presupponit obiectum suum. puta dicibile incomplexum. in libro predicamentorum. et sic de aliis. **A**lter. data maiore et minore. procedit ab insufficienti quod illud non sufficit ad scientiam practica nisi sit directiva vere praxis. nam in hoc stat scientiam esse practica. ut dicitur. quod de logica non potest dici. **A**d illam regulam quam infero dico quod est falsa. tamen. quod insufficienter docet cognoscere praxim. patet. tamen quod si quilibet talis extensio sufficeret ad habitum practicum. principium in speculativis esset practicum cum extendatur ad habitum conclusionem. quod absurdum. stat ergo prima conditio quod praxis sit actus alterius potentie quam intellectus vel quod idem est alterius generis a speculatione. et per istas nec logica nec rethorica est scientia practica. vadant ergo iste rationes vias suas quod contra propositum non faciunt. **S**ecunda conditio est quod est naturaliter posterior intellectione. hoc patet. nam actus non habet ordinem ad intellectum ut ordinabiles et regulabiles. cuiusmodi sunt actus vegetativi. vel etiam naturaliter procedentes in intellectione. ut actus sensitivi non dicuntur praxes. nec ad eos extenditur practica cognitio ut sunt priores intellectione. **S**imiliter actus potentie appetitive sensitivę quatenus procedit actum intellectus non est praxis nec respectu ipsorum actuum est cognitio practica nisi per quanto est aliquo modo moderativa istorum actuum. et isti actus sequuntur intellectione moderatiua ut per ipsa sunt moderati. **E**x duabus conditionibus si praxiatur sequitur correlativum quod praxis ad quam extenditur habitus practicus non est nisi actus voluntatis elicited vel imperatus. nam nullus alius actus a volitione est posterior esse tialiter intellectione. quod quicquid alius actus deest aliis eiusdem rationis cum isto posset esse prior sicut patet discurrendo per actus eius potentiarum. **S**ed contra. quod aliqua intellectio est actus imperatus a voluntate. ergo erit praxis. quod est contra primam conditionem. autem patet. quod voluntas imperat etiam intellectui. **C**ontra. **A**rgumentum peccat per fallaciam dicitur. hoc enim. verum est quod ois praxis est actus voluntatis elicited vel imperatus. sed non convertitur. licet ergo aliquis intellectio sit imperata a voluntate. ex hoc non sequitur quod sit praxis. **T**ertia conditio est quod praxis est actus aptus natus conformiter elici intellectui recto. hoc probatur tum ex sexto ethicorum vbi dicitur quod electio recta necessaria requirit rationem rectam. et si hoc est verum de electioe que est actus elicited voluntatis pari ratione de actu imperato. **T**um ex decimo Augustini. quinto de trinitate capitulo primo. quod intellectus intelligit sibi et aliis. sic ergo potest iudicare de actu suo ita de actibus aliarum potentiarum que sunt posteriores. et per istas si recte iudicet ois ipsum actum qui est praxis conformiter elici si habeat esse rectus. **E**x duabus conditionibus ultimis ipsi praxis sequitur quod actus imperatus a voluntate non est primo praxis. scilicet quod si accidit. quod patet ex hoc quod non est primo posterior intellectione nec primo natus elici conformiter rationi recte. oportet ergo alium actum esse primo praxi. iste non est nisi actus elicited voluntatis qui est volitio quod per volitionem habet dictas conditiones actu imperatus. et ipsa non per aliud. **E**t hec est ratio eius quod est esse per se posteriorum. capitulo de vltimo. **T**unc ultra quam aliqd est primo tale coniectum cum aliquo posteriori

adhuc esset tale si posset ab illo separari. ergo si actus voluntatis posset separari ab actu alterius potentie erit praxis etiam ab illo separatus. separatur autem circa quocumque obiectum circa quod potest esse actus voluntatis et non actus alterius potentie. cuiusmodi sunt omnia immaterialia. ergo circa omne tale solus actus elicitus voluntatis est praxis. **Quarta** additio est talis. quod praxis est actus qui potest recte et non recte elicari. et si significat cum dicitur ad hoc quod sit recte. nam si non posset recte et non recte elicari frustra poneretur respectus eius scie practica directiva: non enim indigeret directivo.

Quantum ad finem principale dico. quod ita extensio scie practice ad praxim ut regule ad regulatum consistit in duplici respectu vel relatione aptitudinali. scilicet conformitatis et positivitatis naturalis. de positivitate patet per illud sextum ethicorum. quod electio recta regit rationem rectam. non autem necessario eam requireret nisi esset prior. **De conformitate** bebetur etiam ibidem quod veritas consideratio practice est et se habet appetitum recto. **De** aptitudinali: quod neutra relatio regitur actualis. quod n. praxis actualiter sequatur consideratione cui sit conformis. hoc omnino accidit consideratio n. nam si ab actuali extensione diceretur practica nulla scia esset necessario practica. sed eadem quoad quod practica quandoque speculativa: quod est impossibile. sufficit ergo duplex extensio aptitudinalis. **Ar** bis concludo correlarie. quod nulla scia esse practica nisi sit directiva alicuiusve praxis modo preposito.

Quantum ad tertium dico quod metaphisica est scia speculativa: non practica. **probat.** tunc ex auctore **Arist.** hic in *1^a 2^a* methaphisice. **probat** et per rationem. omnis scia practica est directiva alicuiusve praxis sed dupliciter respectu predicti. scilicet metaphisica non est huiusmodi. **g^o 2°.** maior pars ex precedentibus. minor probatur. quod cognitio estis in quantum est non est nata dirigere aliquemve praxim. per discurrendo per actum omnium potentiarum quod patet esse praxes sed descriptores positam in predicto articulo quodis.

Ad argumenta ad primum data maiore: ad minor dico quod sed opinio **Arist.** felicitas consistit in speculatione di quod non est praxis. ut per ex predicto articulo. et ideo *1^a 2^a* methaphisice. ordinat ad felicitatem: tamen hoc non est esse da practica. quod ex *1^a 2^a* non extendit ad praxim. **Si** dicas quod est metaphisica ordinat ad amorem ultimi finis. dico quod non ordinat ad aliquem amorem qui sit actus elicitus voluntatis. maxime sed per se respectu ultimi finis non possunt aliquas praxim. sed ille amor est quodam dilectio naturalis vel amor naturalis qui se necio est reclusus. et per omnes non est praxis. quod methaphisice. quod ad tale amorem ordinat: non per se erit practica. **Ad 2°** concedo quod ordinare in ratione directivi vel regulati est scie practice. sed sic maior est falsa. cum dicitur quod metaphisica ordinat: et sapientis est ordinare. dico quod verum est in ratione finis. et sic intelligit **Aristo.** sed hoc non sufficit ad practica sciaz. scia. n. practica non solum ordinat in ratione finis. sed etiam in ratione efficietis. **Ar** dicitur quod si dirigit etiam effectivum: non tamen in praxi. quod actus aliaz sciaz in quibus dirigit non sunt alterius generis a speculatione. **g^o nec** praxis. **Ad** tertium quod est a se ideo dico quod non currit quatuor pedibus. quod dicitur sit sile in hoc quod sic theologia supernaturalis perficit nos in esse supernaturali: ita methaphisice. in esse naturali. tamen est dissile. quod theologia divina perficit nos in amore caritatis qui est actus elicitus voluntatis. et per omnes via praxim. metaphisice autem perficit nos in actu amoris naturalis qui non est praxim cum sit necio actus rectus. et non potest recte et non recte elicari. quod relictum quod illa sit practica. ista vero non. **Ad** quartum dicitur quod *1^a 2^a* methaphisice. sit omnis scie ratione subiecti quod est ens code omni est. tamen modus considerandi non est code sed proprius. scilicet speculativus. nec in modo considerandi abstractit ab ytraque. sed solum quantum ad subiectum.

Maxime vero principalis sciartus et magis principalis sub serviente est qui cognoscit cuius causa sunt agenda singula. **2°.**

Veritur **U**tz speculativa scia sit nobilioz practica. **U**ideetur quod non. nam cuius finis nobilio est. illa scia est nobilioz. sed finis practice est bonum esse. finis speculative verum scire. per modum autem nobilio est 2° per se. **g^o** practica est nobilioz speculativa. **Pre**terea. scia ordiativa alterius est nobilioz ordiativa. sed scia civilis est practica ordiat speculativa. ut dicitur per ethicorum. **g^o 2°.** **Contra** **Arist.** hic in *1^a 2^a*. sed expressum est. *6. 7. xi. methaphisice.*

R^ondeo **S**cds via phi. omni practica est aliquid speculativa nobilioz. et ideo speculativa est simpliciter nobilioz practica. probatio huius. quod practica est gratia versus speculativa aut gratia speculativa verum. sed sed est nobilio per se. probatio. illud est nobilio per quod dicitur cum nobilissimo. sed per intellectus verum vitat invenimur cum subiectis separatim sunt entia nobilissima. non. faciunt sic nos. nec agunt aliquid code nobiscum. **g^o** et speculativa est nobilioz. sed autem intelligo. nisi practica excedat speculativa in nobilitate obiecti. quod dico per veram theologia: tenedo quod sit practica. **Contra**. theologia supernaturalis est nobilioz methaphisice. et tamen illa esse practica. ut suppono tamen verum. **R^ondeo**. verum est. quod dicitur ad aristotem. dicitur quod methaphisice est nobilioz omnibus scientiis humanis ad adventis. de talibus. n. loquitur.

Ad argumenta **Ad** primum **g^o** dicitur quod bonum simpliciter non est finis practice. dicitur **Arist.** logice. sed bonum operis. nobilio autem est bonum speculativum. quod bonum operis. scia. n. practica est boni sumus. non simpliciter sed sed veritates. et illud non est bonum simpliciter. quod sed per se ordinat ad magis bonum nisi. scilicet ut speculemur subas separatas et getemur in speculatione eaz. ista autem speculatione est sumum bonum nostrum. quod est felicitas sed **Arist.** decio ethicorum. **Ad 2°** nego minore. ad probandum dico quod aliud est ordinare sciaz in se. aliud ordinare quod ea legere debeat vel docere vel audire. civilis autem ordiat non ista. sed quod audiat aut doceat ista. **2°** primet ad practicum. per modum non. **U**tz aliud est ordinare versus alicuius. et quod dicitur legere et exercere. quod facit civilis. aliud est ordinare ipas sciaz in se. quod non facit practicum civilis. **Exercitium** ergo civilis sic ordinantis est melius non simpliciter: sed in aliquid se sub et per modum preposito. quod ratio non concludit. **Et** hec de primo methaphisice.

Quare sic videtur habere: ut puerbialiter dicitur. in foribus quis delinquet. **2°.**

Arca initium scdi libri methaphisice. **Querit** primo. **U**tz prima per se complexa. sic. **De** quibus a firmatio **2°.** et oem totum est maius **2°.** sine nob naturalis cognita. **Et** ut quod sic. nam code me. **2°.** methaphisice. amero per se. sup illud. nullum ignorat lo emu ianne in domo. dicitur quod per se sunt nob natura liter cognita in quibus gise entium. **Pre**terea. prima per se complexa non sunt nob cognita per inuetores. nec per doctrinam. **g^o** sunt naturaliter non. omnia per se. quod non sunt ples modi cognoscendi quod isti duo. probatio antis. quod oem cognitum per doctrinam vel per inuetionem cognoscit per aliquid per notum. per illud per posse. omnis doctrina et omnis disciplina. **2°.** sed per se principis nihil est per notum. **g^o** non sunt cognita per doctrinam nec per inuetores. **Contra**. per se tertio de aia dicitur. quod aia de se sic tabula rasa in qua nihil depingitur. ergo per se sua natura et se se nullam habet cognitionem.

R^ondeo **d**ico duo. primum quod noticia primorum per se capio non est nob a natura. **probat**io b^o.

Secundus

qz ois nra cognitio itellectia hz ortu a sensu. 7 p ois nra natura. sed cognitio primoz pncipioz est itellectua. p3. vñ respectu pmoz pncipioz ponit habitus q dñ itellect. ergo rē. maior declarat. qz aia nra nullā hz cognitionem nālē ex nā sua. nec simpliciu nec cōplexoz: sed ois cognitio eius ortu a sensu. pmo. n. motu mouet sensus ab obo simplici nō cōplexo. 7 a sensu moto mouet itellectus 7 intelligit simplicia q ē pmo actus itellectus. deide post appbēsiōnē simpliciu seqt ali actus q est pponere simplicia ad iuicē. 7 post istā pōnē hz itellectus ex lumine nālī vt assentiat illi vītati cōplexo. si illud cōplexū sit pmo principium.

Secundum dcm est. q notitia pmoz pncipioz dñ nobis iēē nālī. qten ex luce nālī itellect. sē i nob nota hīta notitia simplici terioz. qz pncipia cogscim inqstū terminos cogscim. ex p posterioroz.

Ad argumenta dū q p tātō dicuntur nobis nālī nota p qstō scā cōpōne terminoz simpliciu: statū ex lumine nālī itellect. adheret illi vītati. tñ cognitio terminoz acgrit ex sensib. vñ hitus pncipioz quo adherem pncipis pncipis dñ itellect. **Cōtra**. si sic. tunc oēs hoies illis pncipis qñr assentiret. ois est falsū. qz rāns. pbat. qz qd cōsequit hoiez vel itellectū nřz scōz nāz suā eqr rept in oibus hoibus. vel in oibus hñtibz itellectū. falsitas oñtis p3 p cōmēta. q sup scōz pñicoz in pncipio dic. qz aliq ppter cōsuetudinē negauerūt pma pncipia. 7 exēplificat de xpianis q negāt illud. ex nibilo nihil fit. **Ad cōcedū** q nřsio data itelligēda est de pncipis simplr pncipis. cuiusmodi sunt. Imposē est idē fil. eē 7 nō eē. oē tortū ē ma ius suā pte. 7 hz. circa q ipole est errare. p m pñm qnto bu ius. nō aut pcedit de bis q pñt esse cōfones respū pmoz pncipioz. talib. n. pōt vñ magis qñ ali assentire. 7 de talib. loquit cōmētator vbi supra. **Ad 2m pncipale dicē** dū q cognitio pncipioz qstū ad simplicia acgrit ex sensib. 7 sic aliqñr sūr nota ex pexñti cognitionē. cū aut dñ q nō sūt nota p doctrinā nec p iuētione. dico q vey est qstū ad cognitionē cōplexā. 7 ista diuidūt acqstione scie q sit p prius nota. nō sic aut est de itellectu q ponit habitus pncipioz. 7 hoc mō est dare tertiū modū cognoscēdi.

Forstā autē 7 difficultate duobus modis existēte nō i rebus: sed in nobis est eius causa.

Veritur Atz difficultas cogscēdi res sit ex pte itellect. nři cogscētis. vel ex parte rez cognoscibiliū. **At** videt q sit ex pte rez. nā res sūt cognoscibiles inqstū sunt in actu 7 certe i se 7 determinate. scōz pñm. nonobui. caplo vltimo. s3 multe res sunt de se potētales.

vt mā. 7 multe icerte. vt tps 7 motus. multe ideterminate. vt ifinitū. q difficultas cogscēdi tales res ē ex pte ipaz rez. nō ex parte itellect. nři. **Cōfirmat** p cōmētatorē scōz metha. caplo p. q difficultas itelligēdi formas mālēs est ex pte ipsaz formaz. 7 nō ex pte itellect. nři. **Cōtra** terea. sic se hz mā summe disposita ad susceptionē forme: ita itellect. sūme dispositus se hz ad itellectionē rei. s3 qñ mā est summe disposita ad susceptionē forme nō est difficultas recipiēdi formā ex pte materie. sic p3 de lumine in medio. qz n. mediū qstū est de se ē sūme dispositū: iō difficultas recipiēdi lumē non est ex pte medij. qñ sit se hēbit itellect. sūme disposit. ad itellectionē rei. s3 itellect. noster est sūme disposit. de se ad cogscēdū res. cū in eo nō sit nisi sola puatio cognitōis. 7 nō aliqd dñū cognitōi rez. qz si sic. in pte itellectua esset ppria alteratio. qd negat pñs qnto 7 sept. mo pñico. **Cōtra** p h differt sensus ab itelle

Prima Secunda

ctu. qz sensus corūpit ab excellēti sensibili. itellect. aut magis habilitat 7 pfortat ab excellēti itelligibili. **Cui** rō ē. qz sensus ē potētia organica. nō aut itellect. qñ itellect. nō pōt itelligere: iste defect. erit ex pte rez. **Cōtra** est pñs hic q dicit q difficultas vel cā difficultatis nō est i rebus: sed in nobis. qd pbat. qz sicut oculi noctue. rē.

Respondeo Una opinio est cōmētatoris. q rez qdā sunt mālēs. 7 qdā imateriales. **Dicit** q ex pte itellect. nři est difficultas cogscēdi su has sepatas 7 nō ex pte eaz. s3 in itellectiōe sube materialis ē difficultas ex pte rei. **Cuius** rō assignat. qz vñ qd qz cōgnoscibile scōz q est i actu. qz qñ sube imateriales sūt oino in actu. materiales vō nō sunt simplr i actu. iccirco nō hñt imateriales de se q difficulte cogscant. materiales autē hñt de se difficultatē cogscēdi. **Cōtra** h qd dñ de subijs materialibus arguit sic. si in reb. materialib. ē difficultas ex pte eaz. qñ idē erit cōparādo illas res ad oēs itellectū oīs ē falsū. sic p3 respū itellectus diuini. qz rāns. pbatio oñe. qz da oppositū. s. q difficultas cogscēdi nī sit resp. cū cuiuscūqz itellect. s3 respū itellect. alicui. s. nři. tē sic. cū iste sube sint eedē ad quēcūqz itellectū pparent. seqt q nō ē difficultas ex pte eaz. s3 ex pte itellectus nři cui pparent. **Cōtra** q dicit dū q tota difficultas cogscēdi rē est tñ ex pte itellectus nři. vñ **Tri**. q videt inuere duos mōs istius difficultat. locutus ē dubitatiue. qz dicit forsan. iō subdit qñ determinādo se q nō i rebus s3 i nobis ē cā huius difficultat. **Cōtra** q dicit qz pfectio cogscēdi vna res qñ alia.

Rñdeo q difficultas nō est ex pte rei. sed pfectio cognitōis pōt itelligi duplr. vel scdm pportione. vel simplr. p mō ita pfecte itelligunt res materiales sicut imateriales. 7 vna res hñt alia. nā scdm pportione ita pfecte mouet itellectū res hñtes paz de entitate. sic hñtes multū. exēpluz. paru. ignis scōz pportione sue vtrū ita pfecte cōburit cōbustibile: sicut magn. **S3** scōz mō nō eq pfecte cogscunt oēs res. sic magn. ignis pfecti. cōburit qñ paru. simplr loquēdo 7 ceteris parib. **Rō** hui. est. qz cogscēditas seqt entitēte vel rē scdm q res est ens. qz p idē est ens 7 cognoscibile. nā sicut res se hz ad eē: ita ad cognoscibilitatē 7 veritatē. ex scōz huius. **Cōcedo** ergo q difficultas cognoscēdi vel qstū ad materialia vñ qstū ad imaterialia est ex parte itellect. nři. materialia. n. nō sūt eque in actu sic imaterialia. iō simplr non ita pfecte cogscunt. cognitio tñ q pōt de illis haberi eque facilt habet scdm pportione: sicut de imaterialib. qz ita facilt mouet itellectū materiale sicut imateriale scōz cognoscibilitatē suā. nō tñ eque itēse simplr loqndo. sic exēplificatū ē d igne magno 7 puo qz vter qz scōz pportōne caloris sui eq facilt calefac. s3 nō simplr.

Ad argumenta Ad pmo dico q vñ qd qz cogscit inqstū ens. illa qz sūt iperfectiora i entitate nō hñt ita pfectā cognitionē simplr. tñ cognitio eaz pportōdata ita facilt est de eis qstū est ex pte sji sic de qbuscūqz alijs qstū ex pte ipoz. nec plus cōcludit rō. **Cōtra** scdm dico q minor ē falsa. cū dicit q itellectus noster ē sūme dispositus ad itellectionē rei. **Ad** pbatōnē dicit dū q ista idispō nō est ppter dñū. sic oculus noctue nō hz dñū lumini solis. sed h est ppter debilitatē vtrūis sue in cōpēdēdo. **Cōtra** tertiū de dñā iter sensū 7 itellectū. dicit dū q difficultas ista nō est i itellectu qz debilitat p organū. s3 qz vtrū itellectus debilis ē in cogscēdo: sē sus at hz vtrūqz ipedimētū. s. rā ex pte organi ad cui. coruptiōnē dōbilitat. qz ex pte debilitati i vtrūte cognitua.

Cōtra enim nicticozactū oculi ad lucez dici se habēt: sic 7 anime nostre itellectus ad ea que sūt omniū nature manifestissima.

Veritur Itz substancie imateria/ les possint cognosci scdm suas qditates ab intellectu viatoris. **Q**uid est q sic pmo pmetatoze. q in loco illo dicit sic. q b exeply aristo. no demostat ses abstractas itelligere esse ipole nobis. sic est ipole vesprilioni aspiceret soles. qz si

ita eet na ociose egisset. qz fecisset illud qd si se nalt est itel ligibile no ee itelligibile ab aliquo intellectu. sic si fecisset sole no appbsum ab aliquo visu. **P**reterea itellect' ni hil itelligit nisi sub roe imalis. ex tertio de aia. g maxime itelligit simplr imalia. ana pz. qz vbi maxime est ro for malis obiecti: illud est maxime appbibile a potetia. p batio antecedetis. qz ppter b actio itellect' agetis ponit vt obm male fiat aliquo mo imale vt sic fiat natu ad mo uedz itellectu possibile. **Q**firmat qz comentator tertio de aia recitat opinionem. **A**uepe. g vult q intellect' pot ab strabere formale a mali. z sic qditate sube malis a singla rib. qd si in qditate sic abstracta adhuc remanet aliquid male: adhuc pot vltorius abstrabere formale a mali quo usqz tade deueniat ad qditate simplr imale. z hac cogno scit: qz hanc abstrabit a singularib'. **P**reterea. de snho demfatiotis oportet ee notu qd est. ex p' poste. sz de substā tys abstracti multa aphis demonstrant. sic pz duodecimo huius de itelligetia pma. qz sit sempiterna. z q moneat sic appetibile z itelligibile no mora. z q est vita. z q semp actu itelligit. z q seipsaz itelligat sic obm pmu. ita etia p bat numez itelligetiaz iuz numez orbu celestiu mobi liu. g qditates oinz istoz phi coguerut. **C**otra Aristol hic in lra. **S**icut se bz oculus nicticoracis ad lucē diei: sic itellect' noster ad ea q sunt manifestissima in nā. cuiusmo di sūt substancie separate. sz pmu est ipole. g z. **P**re terea. plus distat itelligibile icreatu ab intellectu creato: qz itelligibile creatu a sensu. sz itelligibile creatu non pot appbedi a sensu. g multo min' itelligibile icreatu ab itel lectu creato. **P**reterea. no plus se extēdit potetia passi ua qz potetia actiua sibi corndēs. sz potetia actiua itelle ct' qz itellect' agēs no se extēdit vltra fatasmata z se sibi lia. g nec itellect' possit: g e potetia passiua. **P**reterea. si sic. g bo possit nalt ad beatitudinē attigere. ois est falsu. g z aīs. ana pbat ex decimo ethicoz vbi dicit pbs q fe licitas cōsistit in speculatione istaz substātiāz.

An ista qōne sic pcedā. primo pmittā vnā opinio/ nē. scdo subiūgā eius iprobationē. **T**ertio di cā altr ad qōnē. **Q**uātū ad pmu est opinio q aia diūcta cozpozū no pot itelligere subaz abstractaz qditates. **A**u ius motiua sunt duo. **P**rimū est. q aia diūcta cozpozū ni hil itelligit nisi abstrabēdo a fantasmatis. sed sube sepa rate no faciūt fantasmata nec pnt cogsci ex his q faciūt fā tasmata. g zc. pbat maior. qz lesio organo fatasie: itellect' ipedit ab adiscēdo icognita: z a speculādo cognita. qd no eet: nisi in vtraqz opatōe fantasmatis idigeret. tū qz cū volum' aliqd itelligere formam' nobis idolu quo id aspi cim'. vū tertio de aia dī q sic se hnt fantasmata ad itelle ctū: sic sensibilia ad sensū. minor hz duas pres. pma pbat sic. qz fantasia est mor' scūs a sensu scdm actū. ex scdo de aia. sz sube separe no sūt sensibiles. g nec fantasiabiles. z⁴ pars pbat. **T**ū qz effect' g no adeqz potetiā cause no idu cit in cognitionē qd itatis cause. qz qd itas talis cause exce dit effectū illū. sz sube separe si cogscant p illa q faciūt fā tasmata in nobis tm cogscunt p effect' hz g. f. no adequat potetiā sue cause. g zc. **T**ū qz finiti ad ifinitū nulla est p portio. g nec alicui' effect' sensibilis est pportio ad qdita tē dei. si g qd itas dei q est pma cā effectus no pot cogsci p effectū. multo min' qdirāqz alteri' sube separe. cui qlibet

alia minus causat qz prima. scdz primā ppositionē de cau sis. **C**z² moriuū ē: qz qz qd itas sube malis ē pprū obm itellectus nri possit. g nihil poterit p se itelligi a nobis. qd nec est malis qd itas. nec cogscibile p talē qd itate. sz sube separe si hz. g zc. pmu manifestū ē de qd itate subaz imā liū. z^m pbat. vt pri' p iade qōnē z iproportōnē. maior on dif. qz obz pportōat potetie cui' ē. itellect' aut ē potetia exis in mā: non tū opat mediāte organo. g obm eius erit exis in mā. no aut cōsiderat in qstū exis in mā. talis aut ē qd itas sube malis abstracta p itellectū agētē. **C**ōfirmat. qz nisi qd itas malis eet obz itellect' possit no videret necē ponere actionē itellect' agētē circa obm itellect' possit.

Quantum ad z^m. **I**sta opinione arguit per gng rōes. **P**rimo sic. oēs hoies scire de siderāt. ex p metha. g maximā sciaz maxime dōsiderabūt. sic etiā i plogo arguit pbs. maxima aut scia est circa maxi me scibilia. cuiusmodi sūt pme cause q sunt sube separe. g scia pmax cāz maxime desiderat ab hoie nalt. sz deside riū nāle no est ad ipole. ex p metha. nā alias eet frustra. g pole est hoī bfe sciam de pms causis: q sūt sube abstracte vel separate. **P**reterea scdo qz pbs. io. ethico. pbat. qz felicitas hois cōsistit i speculatione vitatis. z cōcludit i fine ca pituli q sapiēs erit vtiqz felicissimus. z fm ipz i. 6. ethico. sapia ē circa altissimas cās. g i speculatione altissimaz cāz cōsistit felicitas hois. ad felicitatē aut hois. cum sit finis p pri' hois no ē ipole hoī ptingere. nā vt dī scdo hui'. nullus conat ad terminū no futurus venire. **P**te nā dedit hoī necia ad attigendū hūc finē. sic pot pbari a fili de stellis. sic ponit scdo de celo z mundo. qz si stelle p se moueri pos sent motu pgressiuo: nā dedisset eis instrumenta z organa ad motū. **R**ndēf ad istas duas rōes qz pole est hoī sci re sciam maxime scibile. qstū ad pma rōnē. z speculati al tissimas cās qstū ad scdz no tm in hac vita. sic oēs deside rāt in hac vita beatitudinē. scdm Augustū. i. 3. de trinitate. ad quā no possum' ptingere i hac vita. **C**otra. felicitas de q loquit Arist. decimo ethicoz. haberi pot in hac vi ta. dicit eniz sic. qre erit vtiqz felicitas speculatio qdā. op' aut erit z exteriori pspertate. no. n. per se sufficiēs nā ad speculati. sed oportet cozp' sanū ee z cibū z reliquū famu latū existere zc. sed certū est q illa no habetur nisi in hac vita. **C**ōfirmat. qz non est certū. tū ex intēione phi qz po naxaliā vitā ee. qz in diuersis locis. vt in scdo de aia. z iz' huius videt log dubitatinē. sed certū est scdm ipm felici tate ee finē hois. z p oīs possibilē attingi. ergo hoc debet poni in aliquo statu quē certū sit illū certitudinalr posu isse. **P**reterea. cōtra rōsōnē in se arguit pmo sic. po tetia iproportionabilis alicui obiecto no pot p aliqū ha bitū aduenientē sibi cognoscere p se illud obiectū. ergo si potentia itellectiua aie diūcta cozpozū sit iproportionabi lis qd itati substancie separate: p nullū habitū quē recipet cū eadē remanebit separata poterit fieri pportionabilis. g ite lect' separāt' no cogscet illas subas separatas. sicut nec diūct'. pbatio maioris. qz oīs habitus receptibilis in aliq' potentia. vel respicit p obiecto ppro obiectū istius potetie. puta. si sufficiat ad eliciēdū oēs actū illius poten tie in rōe pxiimi principy z formalis elicitui. vel respicit p obiecto pxiimo aliqnod particulare conētū sub obiecto potetie. sicut patet de diuersis habitibus potetie itellecti ue. **E**xeply primi. habit' metaphicus forā. exeply scdi. habitus geometricus vel arismeticus. nunqz tū habitus respiciēs pro obiecto aliqd iproportionabile potentie po terit recipi in tali potetia. **P**reterea. si itellectus sepa ratus cognosceret aliqd obiectū per se qd mo non potest cognoscere. puta. quiditatē talium substātiāz. ergo non esset eadem potetia tūc z mō. qz eiusdem potentie est idē

Secundus

obiectū. ex secundo de aia. **P**reterea tertio ad principale sic. pbs scdo hui' arguit sic. si fines eent ifiniti nullū eēt agēs p intellectū. nā illa nō valet nisi agēs p intellectū itēderet nō solū finē pximū. sed oēs fines essentialr ordina- tos. nullū aut agēs p intellectū itēdit agere. ppter finē quē nō cogit. ergo agēs p intellectū cogit non solū finē pximū. sed etiā oēs eentialr ordinatos in vltimū. si ergo non posset illū vltimū cogitare nō est agēs p intellectū. qd pbs negaret. **P**reterea q̄rto sic. in scdo hui' arguit pbs sic. si cause eent ifinite. nihil p̄tgeret cogit. illa nā nō valet nisi ad cognitionē cuiuslibet oporteat cogitare oēs cās. si q̄ nō p̄tigit itelligere p̄mā cās q̄ est maxima cā cuiuslibet effectus: nullū effectū p̄tigit itelligere. **P**reterea q̄nto sic. vltas rei aut est p̄formitas rei ad p̄riā mēsurā. aut nō est sine illa p̄formitate. q̄ si p̄tigit itelligere vltatē alicui' rei nālis pole erit itelligere p̄formitatē illi' rei ad p̄rias mēsurā. illa mēsurā est p̄rie idea in mēte diuina. s̄ p̄formitatē ad ideā nō p̄tigit itelligere: nō itellecta idea. cū respect' non itelligit sine termino. q̄ si est aliq' vltas a nobis itelligibilis. p̄ oīs vltas. **S**ic nō ad oēs istas q̄nq; rōnes q̄ nō cludūt nisi q̄ cogit' de substātys separatis qz sūt vel inq̄tū sunt cause oīz istoz īferioz. nō aut ppter qd cū effect' deficiēs nō sufficiat ad causandū notitiāz de qd est cause. **A**li' rōdēt q̄ cogit' de istis substātys q̄ nō sunt. qz. s. non sunt aliqd istoz īferioz. per hoc. n. cognoscimus ipsas eē cās excedētēs respectu. hoz. non aut cognoscimus qd sunt. et hoc cludūt dicte rōes. et nō plus. **S**ed p̄tra. p̄mo p̄travtrāq; solutionē simul. nā secūdū p̄bz q̄rto huius. rō quā facit nomē est diffinitio. diffinitio aut exp̄mit qd rei. ergo vbi cūq; intelligimus rōnē quā si- gnificat nomē. ibi possumus itelligere qd est res. s̄ vbi cūq; iponimus nomē ad significandū ibi possumus itelligere rōnē quā significat nomen. nullus. n. significat p̄ voce: qd non itelligit. substātys aut abstractis vel separatis iponi- mus noīa p̄ria significatiua ipsaz. qd p̄z. qz de nullo sūt vera illa q̄ de deo affirmant: nisi de illa substātia separata cui hoc nomē iponimus. ergo possumus itelligere qd sunt. **S**ecdo p̄tra p̄mā rōnē specialiter arguit sic. nā scdm p̄bm secūdū posterioz. capitulo illo. s̄ p̄z aut specu- landū. vbi tractat de cognitione si est et qd est. vult exp̄sse q̄ qñ cognoscit si est p̄ se: tunc cognoscit qd est. qñ aut cog- noscit si est p̄ accēs. nec cognoscit si est. neq; qd est. **P**er ergo de substātys separatis cognoscimus si est scdm te. nō tñ p̄ accēs. qz hoc nō est cognoscere si est. sequit' q̄ de ipsis possumus cognoscere qd est. maxime de deo vbi idē est si est. et qd est. **P**reterea. ipole est cognoscere cōpositionē aliquoz. nisi cognitis terminis vel extremis. qz scd̄z p̄bm p̄mo p̄p̄eremias. caplo de vbo. eē significat quādā cō- positionē: quā sine p̄positis nō est itelligere. s̄ eē imedia- te iest qd itari illaz subaz. ergo si cognoscimus subas eē. et p̄ oīs eē qd itari eaz iesse sequit' de necessitate q̄ cogno- scimus qd itates eaz. **T**ertio p̄tra respōsionē scd̄az ar- guit specialr sic. qz in omni p̄pōne negatiua est aliq' p̄pō affirmatiua p̄oz. ergo si cognoscat de suba separata qd nō est. oportet cogitare qd est. aīz p̄z. ex scdo p̄p̄erī. caplo vltimo. vbi dicit pbs q̄ illa p̄pō. bonū nō est malū. est vera. qz bec affirmatiua p̄oz est vera. bonū est bonū. et q̄rto huius dicit pbs. notioz itaq; ē dictio: q̄ opposita negatio. stāt ergo dicte rōnes iprobates dictā opinionē.

Quantum Ad 3^m est dicendū ad qd nē q̄ sube se- parate p̄it itelligi scd̄z qd itates p̄pas ab intellectu viatoris scdm modū q̄ dicit'. **C**lōsio ista p̄z. tū ex iprobatoe dicte opinionis. tū ex nono hui' caplo vltimo. vbi dicit. q̄ ignozātia de illis nō est in nobis sicut ce- citas: s̄ talis est in nō hūit' intellectū. tū qz si effect' ducit

Tertia

in cognitionē cause. q̄ magis ī cognitionē magis cause. qz magis depēdet ab illa. magis. n. ducit in cognitionē efficiē- tis q̄ materie. qz deus posset facere illū sine mā. non aut posset facere sine efficiēte. magis etiā ducit in cognitionē efficiētis remoti. qz min' p̄t fieri sine illo. **A**d idē dū aut quo mō iste substātia a nobis cogit' nōrādū est q̄ sex sūt gradus cognitōis sc̄tīue q̄b' corrdēt alij sex gra- dus cognitōis intellectiue. **P**rima cognitio ē ituitiua q̄ re- spicit oīm vt p̄is est. et est abstractiua. q̄. s. est p̄ spēm non ituitiua. s̄ p̄t eē in absentia obiecti. **T**ertia ē p̄ accēs cor- rādēs p̄me cognitōi. s. p̄ p̄uationē p̄ se cognoscibilis. puta. cognitio obiecti p̄ntis oppositi obiecto p̄mo mō. **Q**uarta est cognitio p̄ accēs. s. p̄ p̄uationē cognoscibilis p̄ se scdo mō. puta. cognitio alicuius obiecti oppositi obiecto secun- de cognitōis. qd in eius absentia cognoscit' per spēs tñ ge- nitā ab opposito. **Q**uinta est cognitio p̄ cōpositionē spēs diuersoz sensibiliū. **S**exta est cognitio alicuius p̄ accēs. puta alicuius cui accidit obiectū p̄ se. **E**xēplū primi. visus videt colorē. **E**xēplū sc̄di. fantasia imaginat' colorē visuz. **E**xēplū tertij. visus videt tenebrā. **E**xēplū quarti. fantasia imaginat' tenebrā. **E**xēplū q̄nti. fantasia imaginat' mōtē aureū. **E**xēplū sexti. homo videt per figurā et colorē et ce- tera alia que sibi accidunt. **S**ic etiā correspondenter di- cunt' sex gradus cognitionis intellectiue. **P**rima cognitio est ituitiua q̄ dī notitia visionis que est de obiecto p̄nti: vt p̄is est in sua existētia. **S**ecūda cognitio est abstractiua q̄ est obiecti p̄ntis in sua specie genita ab obiecto qd p̄t eē absens in sua existētia. **T**ertia est cognitio obiecti opposi- ti obiecto p̄mi modi. **Q**uarta est cognitio obiecti oppositi obiecto sc̄di modi. **Q**uinta est cognitio alicui' ex p̄ceptib' aggregatis. **S**exta est p̄ accēs. cū aliqd cognoscit' p̄ spēm illius qd sibi accidit. **E**xēplū p̄mi. cognitio beatoz in p̄ria et illa cognitio visionis est nobis forte ipossibilis pro statu isto. de quo alias. **E**xēplū sc̄di. cū itelligo rosaz absentē. **E**xēplū tertij. cū itelligo aliqd oppositū p̄trarie vel forte p̄uatiue obiecto ituitiue viso. vt cū itelligo nō visum ob- iectū auitiue. **E**xēplū quarti. cū itelligit' oppositū p̄tra- rie vel p̄uatiue obiecto abstractiue cognitio. puta cū itel- ligo nō rosam abstractiue cognitā. **E**xēplū q̄nti. cū itelli- go aliqd esse ens infinitū. necessariū. sempiternū. **E**xēplū sexti. substantia itelligit' per specie accētis: scdm vnā opi- nionē. **A**d p̄positū dico q̄ qd itas substātiaz separata- rū nō itelligit' nec p̄mo nec secūdū nec tertio nec quarto: sed q̄nto modo. s. in p̄ceptu aggregato. et aliquiter sexto modo. s. per effectus suos. sube enim separate cognoscunt' per hoc q̄ multa app̄bēta simul cōcipiunt'. que oīa nunq; alibi iueniuntur. et nulli alij ueniunt. et iste est p̄ceptus ag- gregatus. puta de deo. q̄ est ens ifinitū necessarium et p̄mi- mū. et. que oīa nulli ueniunt simul accepta nisi deo. et sic de alijs itelligētys. **E**t sic pater ad questionem.

Ad argumenta Ad p̄mū fundamētū cū dī q̄ nihil intelligimus nisi abstra- hēdo a fantasmatib'. aut itelligit' q̄ nihil intelligimus nisi cuius cognitionē accipim' a fantasmatib'. aut itelligit' q̄ nihil intelligim' nisi cuius spēs scd̄z se p̄ius fuit ī fantasia. p̄mo mō deī maior. s̄ minor est falsa. sic. n. de substātys separatis possumus itelligere qd sunt. sicut p̄z ex p̄cedētibus. si itelligit' scdo mō. sic illa maior est falsa. qz tūc nihil eēt p̄ se itelligibile nisi p̄ se sensibile. qz nihil aliud facit p̄- pria spēs in fantasia. qd est falsū. et p̄tra oēs. nā aia multas rez qd itates itelligit' q̄ nō faciūt. p̄ria spēs in fantasia. vt īcorporea. **S**ic aia seipsā cognoscit'. **U**nā aia diffinit' scdo de aia. cognoscit' etiā suas potētias et suos actus. et itentiones secundas. et multa alia. quoz nullum facit propriam spe- ciē in fantasia. pater etiā quomodo omnia intelligimus p̄

abstractione a fantasmatibus. qz nec in tertia nec in quarta nec in quinta nec in sexta cognitione videret intellectus nisi per esset prima vel secunda. tunc multa non cognoscit primo modo nec secundo modo. et ita non abstracta. sed cognoscit ea per abstracta. qz cognoscit ea aliis modis secundum quod dicitur. **Ad illud de lesione organi.** dico quod causa ibi non est equalitas oborum vtriusque potentie. sed causa est ordo naturalis potentiarum per statum istum. qz intellectus nihil potest intelligere nisi fantasmatibus per fantasmas circa illud. **Ad illud de idolo formato.** bene videtur est quod inde incipit cognitio sed ultra intellectus per gradum ad non habita idola respiciens idola. **Ad illud quod adducit de iadequitate effectus.** dico quod non plus concludit nisi effectus substantie separate non ducunt in cognitionem perfectam sue cause. sed bene non obstante potest ducere in cognitionem aliam imperfectam. **Ad illud quod addit de inproprietate finis ad infinitum.** dico quod licet finis ad infinitum non sit aliquid per portio dimensuratio. potest tamen esse proportio cognoscens ad cognitionem. quod proportio magis requirit dissimilitudinem quam similitudinem. ut dicitur. **Ad 2^m fundamentum opinionis dicitur.** quod illa probatione. scilicet dicitur malis est per se obum intellectus est falsa. si intelligitur obum primum. sub cuius ratione omnia alia intelliguntur. quod omnium est multa alia per se et secundum suam graditatem intelligi a nobis. quorum nullum est sub malis. **Ad probationem de proportione obiecti ad potentiam.** dico quod illa proportio est motus ad mobile quod magis requirit dissimilitudinem quam similitudinem. quod probatur. quod aliter intellectus angelicus non est intellectus in corpore nec in materia secundum quod non potest intelligere graditatem substantie malis: que est in materia. **Item intellectus noster non potest intelligere graditatem rose ipsa non existere.** cum talis graditas non sit tunc malis. **Item secundum Avicennam per methaphisicam ens et res prima inpressione inveniuntur in anima. quod tamen non sunt graditates males.** et sic de multis aliis potest dari instantia. **Dicitur quod iter obum et potentiam non requirit proportio in esse nec in modo eundem.** nec in natura vel essentia. quod tunc oculus corruptibilis quomodo videret solem in corruptibilis: et quare stella vel luna non cognoscit solem: requirit ergo per portio dissimilitudinis que est inter motum et mobile. si autem corpus potest mouere intellectum. ergo multo magis in corpore. cuiusmodi sunt substantie separate.

Ad primum principale. de illa similitudine ad vespertilionem per quod dicitur sit secundum expositionem commentatoris posita in opponendo. quod illud exemplum Aristotelis non demonstrat res abstractas intelligere esse impossibile nobis. sic inspicere solem esse impossibile vespertilioni. quod si ita esset non otiose egisset. quod fecisset illud quod de se natura est intelligibile: non esse ab aliquo intellectu intelligibile. **Item 3° ratione commentatoris dicitur satis probatur quod in suo argumento est fallacia contrarius. non enim sequitur.** si natura fecisset intelligibiles non intelligibiles a nobis. ergo nec ab aliquo. **Est etiam aliud defectus in argumento.** quod frustra dicitur: quod ad finem ordinatum ad quem non potest pergere. sic habet secundum philosophum. capitulo de casu et fortuna. sed substantie separate secundum suam intelligibilitatem non ordinantur ad intellectum nostrum ut ad finem. quod non sunt frustra intelligibiles. licet non possint intelligi a nobis. **Exemplum.** sol. non est frustra. licet non possit videri a vespertilionem. **Item dicitur aliter quod similitudo illa intelligitur de potentia recipiendi propria specie obiecti genita ab obiecto per quam sit secunda notitia que dicitur abstractiva. et tunc est impossibile vtriusque.** sed in vespertilionem est impossibilitas simpliciter. in nobis autem non simpliciter. sed secundum istum statum in quo tamen recipimus species a sensibilibus. **Aliter dicitur quod similitudo intelligenda est de quanto gradu notitie intellectus. quantum ad difficultatem.** non quantum ad ipsam graditatem secundum commenta. **Ad 2^m cum dicitur quod plus distat intelligibile creatum. tunc dicitur est quod videtur est in esse. non tamen cognoscibilis nec in proportione obiecti.** **Ad 3^m dicitur vno modo quod maior est falsa de illa potentia activa quam est vnius. passiva autem est dicitur.** nisi loquimur de potentia activa prima. **Aliter potest dici de causa maiore quod intellectus in actu potest non**

dicitur amplius passivus. et ut factus in actu circa effectus subiectum immaliu quos apprehendit per sensus quare ulterius eorum cognitionem modo perposito. **Ad 4^m cum dicitur quod homo posset naturaliter attingere beatitudinem.** nego. **Item.** cuius ratio est. quod beatitudo consistit in notitia intuitiva eorum. que non habet a nobis per statum istum. ut dicitur est supra. **Item.** eiusdem potentie circa idem obiectum est eadem actio spe. quod cognitio nostra per nunc non differt specie ab illa visione. et tunc omnes eorum beati. licet illi qui sunt in prioribus essent beatiore. sic etiam iter eos vno beatus clarus quam alius videt deum. anis per quod siue actio specificet ab obiecto siue a potentia. si vtriusque est idem et actio est eadem spe. **Item.** hinc illa cognitio differt specie a nostra cognitione. ad probationem dicendum quod videtur est quod potentia est eadem et obiectum idem. et secundum eundem modum agunt. et adiucere habent. aliter posset actio specificet variari. **Exemplum.** aqua idem obiectum refrigerat et humectat. que sunt actioes alterius spei. ignis etiam comburit lignum prope positum: et non remouit. sed tamen calefacit. **Item.** ista variatio potest esse propter medietatem. exemplum. aliter videt visus per aquam. et aliter per aerem. etiam sol videt aliter in mane quam in meridie propter medietatem vaporosum. **Item.** ista variatio potest esse propter luminem. nam aliter videt obiectum in lumine cadele. et aliter in lumine solis. **Item.** etiam variatio potest esse propter rationem cognoscendi. nam aliter videt aliquid per speciem propriam rectam aliter per reflexam. ut per de obiecto viso in speculo reflectere. **Ad oppositum.** ista visio que est in via. et illa que est in prioribus: sunt diuersa lumina repetitiva obiecti. que adiucere spe distinguunt. **Et manifestum est quod res habet principium: et quod cause rerum entium non sunt infinite.** et c.

Meritur ut sit ponere status in omni genere capitulo. **Et videtur quod non.** quod motus nunquam incipit: maxime circularis. ex philosopho. et si hoc. ergo nec generatio nunquam incipit. ex secundo de generatione. et per quod fuerunt infinite generationes. sed quilibet generatio habet propria causam efficietem. **Item.** primum finem et male in bis que generant per propagationem. ergo omnes cause fuerunt infinite. **Item.** preterea. iter primum efficiens et quolibet efficiens et sic de aliis causis mali formalis et finali: est distantia infinita. ergo possunt accipi media infinita. anis patet specialiter de primo efficiete quod est infinitum. et alio efficiete finito. sed iter finitum et infinitum est infinita distantia. ergo tunc. probatione sequentie. quanto aliqua magis distat: tanto iter illa possunt esse plura media. ergo si distans in infinitum. infinita possunt esse media iter illa. **Contra.** philosophus hic in littera.

Respondeo In ista questione primo aliquid distinctiones premittent. secundo conclusiones alique adducen. **Quantum ad primum sit ista prima distinctio.** quod causae quedam sunt per se. quedam per accens. **Voco causam per se** que secundum propria naturam causat. et non secundum aliquid sibi accens. sed eam per accens voco que non secundum naturam propria sed secundum aliquid sibi accens causat. exemplum primum. edificator edificat. et homo homines generat. exemplum secundum. murem edificat. et albus generat. **Secunda distinctio sit ista.** quod causae quedam sunt essentialiter ordinate. et quedam accidentaliter. **Exemplum primum.** ut homo et sol sunt cause essentialiter ordinate hominis generati. **Exemplum secundum.** pater et avus sunt cause filii. **Differt autem ista distinctio causarum a prima.** nam aliud est loqui de causis per se. et per accens. et aliud est loqui de causis essentialiter ordinatis. et accidentaliter ordinatis. nam in primo est ratio comparatio vnius ad vnum. scilicet cause ad causatum. in secundo est comparatio duarum vel plurium causarum iter se. in quantum ab eis est causatum. **Notandum autem quod cause essentialiter ordinate differunt a causis accidentaliter ordinatis tripliciter.** **Prima ratio est.** quod in causis essentialiter ordinatis: secunda

Secundus

Quinta

Inq̄tum causat dependet a prima. licet non in esse. vnde causa sc̄da nō agit nisi in v̄tute p̄me. sed in acc̄ntalr ordinatis. sc̄da nō depēdet a p̄ma inq̄tū causa. licet depēdeat in esse suo. vel in aliquo alio. p̄ de filio q̄ p̄t generare p̄re mortuo. Sc̄da d̄ria est. q̄ in causis essentialr ordinatis est cālitās alterius ord̄ nis 2 alterius rōnis. q̄ superior semp̄ est p̄fectior. s̄ in acc̄ntalr ordinatis nō est sic. Ista d̄ria seq̄quit̄ ex p̄ma. nā nulla causa depēdet essentialr i causādo a causa eiusdē ratiōis. q̄ i causatōe alicui⁹ sufficit vnū vni⁹ ratiōis. Ex ista differētia seq̄ manifeste q̄ cause essentialr iter ordinatē sūt alteri⁹ ordinis 2 speciei. cause aut̄ acc̄dentaliter ordiate eiusdē speciei. Tertia differētia ē q̄ oēs cause essentialiter ordinate sūt necio cōcurrūt 2 requirunt̄ ad causādū. Alioquī aliq̄ p̄ se causalitās deesset effectui. sed i accidentaliter ordinatis nō necio requirit̄ simultas oium i causādū. h̄ec tertia d̄ria ex p̄ma 2 secūda seq̄: si bene attendatur.

Quantum ad secundū ostēdam tres cōclusiones. **P̄** prima conclusio sit ista. In causis essentialr ordinatis ē impossibilis simplr̄ ifinitas. Hāc p̄bo sic. Causa vt causa habz ratōes p̄mi. si ḡ cause sint ifinite: nō ē dare primā. 2 p̄ cōsequēs nec vltimā. 2 sic oēs erunt medie. tota ergo vniuersalitas causatorz essentialiter ordinatorū ē causata. v̄l ergo ab aliq̄ sui ordinis 2 vniuersalitate. vel ab aliq̄ cā que nō ē aliqd̄ sui ordinis vniuersalitate. n̄ p̄mo modo. q̄ tūc illa eēt cā sui. cū tota illa vniuersalitas ponatur causata. ḡ est secundo modo. nā tota vniuersalitas dependētū depēdet n̄ ab aliquo illi⁹ vniuersalitate. illa ḡ causa a qua d̄pendet erit p̄ma 2 etiā essentialiter ordinata 2 sic habeo p̄positū. **P̄** tertia si i causis essentialiter ordinatis est p̄cessus in ifinitū. ḡ dabit̄ ifinitū i actu. n̄s est falsū qd̄ nullus ponit. nā p̄ ex 3^a d̄ria supradicta. q̄ oēs cause eentialr ordinate sūt sūt 2 cōcurrūt ad efficiē. **P̄** tertia est qd̄ est p̄p̄iū p̄ ex 5. metha. caplo de p̄ori. ḡ vbi nullū est p̄mū: ibi nihil ē eentialr p̄i⁹. si ḡ cāc eentialr ordinate eēt ifinite nulla eēt p̄or 2 eentialr ordinata. qd̄ ē d̄re oppositū i adiecto. **P̄** tertia. i eentialr ordinatis semp̄ superior ē p̄fectior i cādo. ex 2^a d̄ria supradicta. ḡ si i ifinitū ē superior i ifinitū ē p̄fectior. 2 p̄ n̄s ifinite p̄fectōis i cādo. ḡ nō cāns v̄tute alteri⁹. q̄ qd̄libet cāns v̄tute alterius est depēdens ab alio 2 ip̄fecte cāns. illa ḡ q̄ est ifinite p̄fectōis ē simplr̄ p̄ma. 2 habet̄ p̄positū. **P̄** 2^a cōclusio ista. i causis acc̄ntalr ordinatis ē ip̄olis ifinitas. nisi ponat̄ stat⁹ i eentialr ordinat̄. Hāc oīdo sic. q̄ acc̄ntalis ifinitas si ponit̄: h̄ erit nō sūt s̄ successiue t̄m. vt altez post al̄. Tūc sic. ois ifinitas successiua h̄z cāns p̄petuātē ipsā. q̄ cā in ifinitū durat. Illa cā p̄petuās nō p̄t eē aliqd̄ illius successiōis. q̄ oīa successiua sunt eiusdē rōnis. ḡ est aliqd̄ p̄i⁹ eentialr. 2 alteri⁹ ordinis a q̄ depēdet q̄libet cā illius successiōis. Et tūc illa cā erit p̄ma 2 eentialr ordinata. 2 habet̄ p̄positū. Maior p̄bat̄. q̄ nulla difformitas p̄petuat̄ nisi i v̄tute alicui⁹ p̄manēt̄ qd̄ nihil est illi⁹ difformitat̄ vel illi⁹ successiōis. **P̄** 3^a cōclusio sit ista. q̄ si neget̄ i causis eentialis ord̄: ad huc ifinitas in causis ē simplr̄ ip̄olis. Hāc oīdo sic. certū est q̄ in entib⁹ aliqd̄ est efficiē. ḡ a se. vel ab alio. vel a nullo. nō a se. q̄ sc̄bz Augusti. p̄mo de trinitate. nihil ē qd̄ sc̄p̄s gignat vt sit. nec eēt a nullo. q̄ a nullo nihil est effectiue. ḡ ab alio. illud aliud erit p̄ma cā. 2 p̄ n̄s in illa erit stat⁹. Si dicat̄ q̄ illa agit in v̄tute alterius prioris. **P̄** tertia. quia erit eentialiter ordinata. qd̄ negabas. Sic ergo patet ad questionē q̄ ifinitas in causis essentialiter ordinatis est impossibilis simpliciter.

Ad argumenta Ad p̄mū cedit̄ q̄ posita gn̄tione ifinita q̄ cause sūt ifinite. sed iste sūt acc̄ntalr ordinate. vt p̄dictū est. **P̄** Sed est du-

bium de eā māli. vtz materie sint ifinite. **P̄** t̄deo. posito q̄ materie eēt pl̄es: forsan nō eēt icōueniēs ipsas eē ifinitas successiue. sic cedit̄ de alijs causis acc̄ntalr ordinatis. tenēdo tūc cū p̄ho q̄ tūc vna est mā oīuz formaz. vt p̄ p̄mo p̄hicoz. 2 p̄mo de gn̄tione. Dico tūc q̄ nō sūt ifinite. s̄z manet vna mā numero i gn̄to 2 corrupto. q̄ gn̄tio vni⁹ ē corruptio alteri⁹. 2 cōuerso. **P̄** t̄tra. septimo hui⁹ d̄r q̄ generas gn̄t alud p̄pter m̄az. **P̄** t̄deo q̄ intelligit q̄ alia est mā in generatē 2 genito. tūc cū h̄ p̄t stare q̄ sit ea/ de successiue i gn̄to 2 i corrupto. 2 h̄ in ifinitū. **P̄** Ad 2^m dicēdū q̄ duplex est distātia. qd̄a dimēsiua. 2 qd̄a p̄fectiua. si loq̄mur de distātia p̄fectiua. sic cedit̄ aīns. q̄ iter p̄mū efficiēs 2 qd̄libet aliud est ifinita distātia. sed tūc nego n̄iam. sic p̄ de d̄rys q̄ maxime distāt tali distātia. 2 tūc aliq̄ sūt d̄ria nō h̄ntia mediū. ad p̄baratōē n̄e p̄z q̄ p̄cedit de distātia dimēsiua. de q̄ n̄s ē negādū. sic p̄z de se. q̄ iter deū 2 creaturā nō ē distātia dimēsiualis. s̄z p̄cōalis. **P̄** Sed si ifinite essent pluralitate species causarum non esset ita cognoscere.

Meritum Ut ifinitū possit cognosci a nobis. **P̄** t̄ videt̄ q̄ sic. nā de⁹ est ifinit⁹. sed deū possumus cognoscere. sic p̄batū est sup̄ius. ḡ ifinitū cognoscit̄ a nobis. **P̄** t̄ firmat̄ q̄ cognitio rei est p̄ oēs cās. sc̄bz p̄h̄z hic in sc̄do. ḡ p̄ p̄mā cām. sed p̄ma cā est ifinita. ḡ ifinitū cognosci a nobis. **P̄** t̄ t̄terea. illud cui⁹ diffinitio 2 passiones assignant̄ a nobis 2 ei nomē ip̄onim⁹ intelligit̄ a nobis. sed ifinitū est h̄. sicut p̄z tertio p̄hicoz. caplo de ifinito. ḡ r̄c. **P̄** t̄ t̄terea. oēs sp̄s quozūcūq̄ generz sūt intelligibiles a nobis. q̄ diffinibiles. s̄z sp̄s numeri 2 figure sūt ifinite q̄ vltra vnā sp̄z datā p̄t accipi alia. 2 sic in ifinitū. ergo p̄t cognosci. Si dicat̄ q̄ iste nō sūt vere sp̄s q̄ nō existūt. **P̄** t̄tra. sp̄s rose est vere sp̄s. licet rosa nō existat. **P̄** t̄ t̄terea. aristo. q̄rto p̄hicoz. caplo de vacuo arguit sic. si duo corpora p̄t eē sūt. ḡ 2 ifinita. ḡ a s̄ s̄ sp̄s p̄t esse sūt intellectu. vt claz est q̄ sic. ergo 2 ifinite. 2 q̄libet est p̄cipiū cognoscēdi. ergo ifinita p̄t cognosci a nobis. **P̄** t̄tra. sc̄do huius. si cause formales eēt ifinite nihil p̄tingeret scire. **P̄** t̄ de dicit̄ p̄mo p̄hicoz. t̄tra Anaxagorā ponentē p̄cipia ifinita. q̄ tūc nihil eēt cognoscibile. rō p̄h̄ nō valet si ifinitū possit cognosci.

In ista qōne p̄mo p̄mittā vnā opinionē. sc̄do dicam alr. ad qōnē. **P̄** Quātū ad p̄mū d̄r q̄ ifinitū nō p̄t intelligi a nobis sc̄dm̄ int̄tionē p̄h̄i in l̄ra. **P̄** t̄ t̄tra qua opinione arguit sic. obiectū p̄p̄iū intellectus n̄ri est q̄ditas rei mālis. ergo nihil ē a nobis cognoscibile nisi sub rōe q̄ditatis rei mālis. s̄z ifinitū nō est aliqd̄ māle nec cōtētū sub q̄ditate māli. ergo nō est a nobis cognoscibile. **P̄** t̄ t̄terea si ifinitū posset intelligi a nobis. vel hoc esset vnica intellectōe. vel plurib⁹. sed neutro mō est a nobis cognoscibile. vt ostēdā. ergo r̄c. maior p̄z a sufficiētī diuisione. minor p̄bat̄. q̄ nō vna. q̄ tūc cognosceret p̄ sp̄z vnā genitā ab obiecto. Tūc sic. omne agēs agit fm̄ q̄ est ens. ergo qd̄ causat vnā speciē est vnū in actu. omne autē tale habet vnā formā. in ifinitū aut̄ nō habet formā. q̄ forme est terminare. ifinitū aut̄ nō terminat̄. **P̄** t̄ t̄tra. p̄bat̄ q̄ ifinitū nō posset pluribus intellectōibus cognosci. q̄ si sic tūc essent in intellectu plures species simul. sed plures species intelligibiles sunt plures forme eiusdē rōnis. 2 p̄ n̄s sunt icōpossibiles in eodē. ex q̄nto huius. nō ergo pos̄ sūt simul p̄ficere intellectū. ergo r̄c. **P̄** t̄ t̄terea obiectū 2 potētia p̄portionant̄. s̄z iter ifinitū 2 ifinitū nō est p̄portio. ergo intellectus noster cū sit finitus in eēdo. 2 p̄ n̄s i

operado nō poterit intelligere infinitū. **P**is pmissis nō dē
scdm istā opinionē ad rōes i oppositū. **A**d p̄mū de deo
d̄r q̄ vtiq̄ de^o est infinit^o. 7 p̄t coḡsci a nobis. nō tñ sub rōe
infiniti. qd̄ p̄bat. qz de^o nō coḡscit nisi p̄ effectū. nullus aut̄
effect^o adequat̄ ei. 7 p̄ cōs nō pōt ducere i cognitionē ei^o
scd̄z q̄ infinitus. **A**d cōfirmationē p̄ idē. qz licet p̄ma cā
sit infinita. nō tñ coḡscit a nobis scdm q̄ infinita. **A**d aliū
d̄r q̄ ml̄l iponim^o noia q̄ tñ nō sūt intelligibilia. **E**xplū.
significat^o. n. nihil. 7 tñ nihil nō ē intelligibile. **L**ū etiā d̄r
q̄ infinitū diffinit^o. 7c. d̄r q̄ diffinitio ē duplex q̄dā ē diffi
nitio qd̄ rei. qdā vō qd̄ nois. p̄ma bñ arguit diffinitū eē co
gnoscibile. sed 2^a nō. qz pōt eē tā entis q̄ nō entis. 7 tñ nō
ens nō est intelligibile. talis. n. diffinitio infiniti ē posita ter
tio phicoz. **A**d aliū cū d̄r de spēbus numeri 7 figure.
Rndēf q̄ sole ille spēz q̄ in suis singularib^o p̄t p̄ sensum
app̄hēdi sūt a nobis coḡscibiles. tales at̄ sūt finite. **A**d
vltimū cū arguit a sil. d̄r q̄ nō est silē hic 7 ibi. qz loc^o est
termin^o corpis. 7 hz rōnē forme inq̄tū terminās ipz cor
pus. corp^o aut̄ locatū est sic m̄a. forme. n. est terminare. 7
7 materie terminari. spēz vō intelligibiles hñt resp̄cū itel
lectus modū forme iformatis 7 pficiētis. itellect^o vō mo
dū materie 7 pfectibilis. nūc aut̄ si vna forma pōt termi
nare 7 iformare duo. pari rōe infinita. qz terminatio 7 ifor
matio est a pte ei^o. iō sequit̄ q̄ si vn^o loc^o pōt terminare 7
recipere duo corpora pari rōne infinita. 7 ppter h̄ illud añs ē
ipole. sed si m̄a pōt pfici a duab^o formis nō oppositis. nō
ppter h̄ sequit̄ q̄ ab ifinitis. qz h̄ argueret ipsius materie
ifinitā capacitatē. licet q̄ itellect^o possit iformari a duab^o
spēb^o sil. nō pp̄ h̄ sequit̄ q̄ ab ifinitū. **A**lt̄ d̄r q̄ cōna phi
est intelligēda qñ est tāta repugnātia resp̄cū paucoz. q̄ta
est resp̄cū pluriū. sic ē in pposito phi. qz est tāta repugnā
tia ex pte loci q̄ in eodem loco sint duo corpora. q̄ta si sint
plura. iō sequit̄ q̄ si duo corpora possint eē sil. ḡ infinita. nō
aut̄ sic est de spēbus. qz nō est tāta repugnātia eē sil duas
spēs in itellectu. sic ples vel ifinitas. **C**ontra istas solu
tiones arguit. 7 p̄mo d̄ p̄mā. cū d̄r q̄ deus nō pōt coḡsci a
nobis scd̄z q̄ infinitus. **C**ōtra. qz nos itelligim^o deū vt crea
torē. s̄z vt est creator est ifinitus. qz potētia creatiua ē ifini
ta. ḡ itelligimus eū vt ifinitū. **C**preterea. deus itelligit̄
a nobis vt est finis vltimus. s̄z vt sic est ifinit^o. ḡ itelligim^o
eū vt ifinitū. p̄batio maioris. qz vt in h̄ scdo d̄r. oē agēs p̄
itellectū coḡscit vltimū finē. vt vltimus est. arguit. n. ibi
sic. si fines eēt ifiniti. ḡ nullū agēs p̄ itellectū est. qz oē ta
le coḡscit finē vltimū ppter quē agit. p̄batio minoris. qz
oī bono finito argit itelligere aliud mag^o bonū. si ḡ deus
scdm q̄ vltimus finis nō sit bonū ifinitū. ḡ possum^o itelli
gere maius bonū deo scdm q̄ vltimus finis. ḡ aliqd̄ aliud
p̄ter deū erit vltimior finis. qd̄ est hereticū 7 absurdum.
Cpreterea. oīs cognitio cōplexa p̄supponit cognitionē
terminoz. sed ifinitū attribuiimus deo 7 remouemus a
creatura. dicēdo q̄ deus est ifinit^o 7 creatura nō. ḡ coḡsci
mus ipz ifinitū scdm q̄ est at̄q̄ extremū illius cōplexio
nis. 7 vt sic attribuit̄ deo. 7 remouet̄ a creatura. **C**ōtra
scd̄z cū d̄r ad argumētū q̄ nihil significat. 7 tñ nō est itel
ligibile. **A**rguit. qz voces sunt signa rez mediātibus p̄ce
ptib^o. ḡ nihil significat qn̄ p̄s p̄cipiat 7 p̄ntelligat. añs
p̄ p̄mo p̄perymēias. voces sūt signa passionū q̄ sūt i aia.
7 ibidē d̄r q̄ sic voces sunt signa passionū. sic passiones sūt
signa rez. **C**ōfirmat. qz q̄to huius d̄r. q̄ si nihil itelligit̄
nihil significat. **C**preterea. ipole est itelligere d̄riaz ex
tremoz. nisi ipsa extrema itelligant. sed nos itelligimus
d̄riaz iter ens 7 nihil. ḡ coḡscim^o ens 7 nihil. **C**ōfirmat. qz
p̄uatōes 7 negatōes sunt itelligibiles. cū de ipsis forment̄
aliq̄ p̄pōnes. 7 tñ p̄uatōes 7 negatōes sunt formalit̄ nihil.
Cōtra tertiā solutionē de spēb^o numeri. vt q̄ possum^o

itelligere numeros ifinitos. qz p̄ spēz vnus vnitatis pōt
itelligi alia vnitas. sic vult **A**ugustinus q̄ p̄ spēz vni^o solis
possumus itelligere q̄ volumus soles. p̄ spēz ḡ vnus est al
tatis p̄nt itelligi numeri ifiniti p̄ replicationē vnitatis. nō
dico sil 7 successiue. sed h̄ sufficit. **C**ōtra solutionē q̄rtā
licet. n. sil̄tudo nō valeat oīno. tñ nō videt̄ esse aliq̄ repu
gnātia ex pte itellectus qn̄ possint ifinite spēz eē itellectu
i actu p̄mo. sic cētrū pōt terminare ifinitas lines. pōt. n.
itellect^o vt videt̄ scire ifinita in habitu si eēt q̄ ipzimeret
ifinitas spēz in ipso. vtz est tñ q̄ itellect^o nō potest nālī
ifinitas spēz acqrere. **C**ui^o rō ē. qz oz q̄ acqreret illas spēz
ex actib^o suis. 7 p̄ cōs q̄ p̄cederet actus ifiniti. qd̄ ē ipole.
tñ q̄ itellectus hēat ifinitas spēz p̄ ifusionē. nō videt̄ icō
ueniēs. sic forte hūit aia xpi. de quo alias. qz magis est al
terius negoty. nec rōnes facte p̄ opinionē cogit. **C**ōtra
ad p̄mā cū d̄r q̄ p̄p̄riū obm̄ itellect^o n̄ri est q̄ditas rei m̄a
lis. dico q̄ falsū est. sic oñsum est supra. qd̄ne de cognitiōe
subaz sepataz. pōt tñ p̄ nūc oñdi vnica rōe sic. nullus ha
bitus potētie pōt aliqd̄ h̄re p̄ obo cōius obo illi potētie.
qz nunq̄ hitus excedit potētia cuius est. sed hitus met̄ha.
hz p̄ obo ens inq̄tū ens. vt ipfemet p̄cedit q̄ est alterius
opinionis. ens at̄ inq̄tū ens est cōius q̄ditate m̄ali. ḡ q̄di
tas m̄alis nō est obm̄ adeq̄tū itellectus. **A**d 2^m r̄ndēo
q̄ ifinitū pōt itelligi vnica itellectōe. **A**d p̄bationē cū d̄r
q̄ h̄ret coḡsci p̄ vnā spēz. cōcedo q̄ pōt coḡsci p̄ vnā spēz. n̄
tñ genitā ab eo. sic p̄batio p̄cedit. vlt̄ dato q̄ gigneret vnā
spēz. nō sequit̄ ex h̄ p̄ ifinitū eēt terminatū. qz forma ter
minat illud i quo est. illa aut̄ spēz genita ab ifinito nō eēt
in ifinito. s̄z in ipso itellectu finito coḡscēte. **C**ōtra illud
etiā qd̄ d̄r q̄ nihil itelligit̄ a nobis vnica itellectōe nisi p̄
vnā spēz. arguit sic. oē qd̄ pōt eē vnū extremū vni^o p̄p̄is
apud itellectū pōt itelligi vnica itellectione simplici. sed
pole est aliq̄ duo q̄z due spēz sunt in itellectu eē vnū ex
tremū vnus p̄p̄is apud itellectū. ḡ 7c. maior p̄batur.
qz itellect^o tātū illud app̄hēdit simplici app̄hēsiōne p̄mo
qd̄ cōponit cū alio. p̄batio minoris. qz mons aureus non
itelligit̄ vnā spē. cū nihil vnū tale sit in re ex. qd̄ vnā spēz
facit i sensu. 7 p̄ cōs nec in itellectu. 7 tñ p̄taz q̄ mons au
reus est extremū vni^o p̄p̄is. vt si dicat̄ q̄ mons aureus
est figmētū. vel aliqd̄ tale. **C**preterea. multa possumus
sil̄ scire. ḡ sil̄ itelligere. cōna p̄z. qz cuiuslibet sciti in actu. ē
spēs in itellectu in actu. añs p̄bat. qz si cōsidero vnā q̄nē
p̄ spēz in actu. 7 coḡsco p̄ pole alias duas cōclones in bitu.
si nō hēo spēz illaz duaz in actu. oz ḡ me ingrere spēz il
laz cōclonū. sed pono p̄ pole q̄ singularē nō sit extra in re
qd̄ possit facere spēm in sensu. 7 p̄ cōs nec in itellectu. vel
tūc nunq̄ itelligā illā cōclonē. vel hēo illā spēz in actu. sic
de p̄ma cōclonē. nec ex vtute fantastica pōt abstrahi spēz
illius cōclonis. qz ibi nō p̄nt eē sil̄ due spēz scd̄z te. sic in itel
lectu. nec est icōueniēs plura accēta 7 ples spēz eiusdē rō
nis 7 generis scdm eē itentōale eē in eodē subo sil̄. sic duo
lumina sunt in eadē pte medy. de quo diceat̄ amplius qn̄
to huius. **A**d 3^m de p̄portioe obi ad potētia dicēdū sic
pus. 7 pōt sic argui d̄ euz. q̄ro de q̄ p̄portioe loq̄ris. qz vel
de p̄portioe numerali. vel de p̄portioe p̄fectionis. vel de
p̄portioe finiti ad finitū. primo modo non pōt. qz eadē
potētia numero pōt. in plura obiecta numero. scdo mō nō
vt itelligit̄ p̄portio p̄fectōis qd̄ aliquotiens sumptū red
dit aliud. vltus. n. ifinities sumptus non reddet solē qz est
alteri^o rōis. tertio mō nō. qz p̄portio potētie 7 obiecti est
p̄portio mouētis 7 moti. 7 tñ si aliqd̄ mouet̄ a finito pōt
etiā moueri ab ifinito. sic celū pōt moueri a deo qd̄ nunc
mouet̄ ab angelo. **A**d formā iā sup̄ius d̄cū fuit q̄ illa
p̄portio cū sit motui ad mobile magis requit̄ diffilitudinē
q̄ sil̄tudinē. **C**ōpinio ergo p̄dicta non cogit q̄tū ad

rationes nec valet q̄tū ad responsiones.

Quantum Ad p̄m p̄ncipale p̄mittam q̄sdam di-
stinctōes. sc̄do oñdā aliq̄s c̄lusiones.

Quātū ad primū sit ista prima c̄lusiō q̄ ifinituz p̄t
trip̄l accipi. s. negatiue. p̄uatiue. ⁊ d̄rie. p̄ mō d̄r ifinitū
q̄d nō est aptū natū finiri sed repugnat sibi eo mō quo d̄r
tertio p̄bisi. q̄ p̄ctus ē ifinitus sicut vox ē inuisibilis. In
finitū p̄uatiue d̄r q̄d p̄uati sine vl̄ ifinitatē i apto nato fini-
ri. ⁊ hoc sonat vocabulū. In finitū d̄rie est q̄d negat finita-
tē ponēdo ei^o oppositū. ⁊ isto mō loq̄tur aliter ⁊ boeti^o s̄i
p̄ p̄dicamēta. capitulo de q̄litate: vbi dicit sic p̄hs. q̄litati
iēst h̄re d̄riū sicut inuisitā cōtrariat̄ iusticie. iustus. n. cō-
trarie d̄r eo q̄ habet h̄itū d̄riū ex actib^o generatū. sic infi-
nitū cōtrarie negat finitā cū positōe cōtrary puta ifinitū
extēsum sine terminis. ⁊ sic loq̄tur p̄bisi. q̄tra p̄me-
nidē ⁊ melissū. Istud ifinitū d̄rie d̄cm̄ p̄t dupl̄r itelligi.
vno modo q̄ sit actu existens sine terminis. alio modo
q̄ sit in potentia. quod diffinit p̄hs tertio p̄bisi. sc̄z in fini-
tū ē cui^o q̄ntitatē accipiētib^o sp̄ est aliqd̄ extra accipe. ita q̄
q̄ntitū q̄ accipiāt sp̄ ē aliqd̄ extra. si tñ cēt p̄uatiue vel ne-
gatiue nō sp̄ cēt aliqd̄ extra accipe. ergo ifinitū duob^o mo-
dis vltimis. s. p̄uatiue ⁊ cōtrarie sp̄ est in q̄ntitate molis vel
virtutis. q̄ntitas at̄ ois dicta p̄prie vel methaphorice ē ma-
gnitudo vel multitudo dicta p̄prie vel methaphorice. q̄
ois ifinitas talis ē i magnitudine vel multitudo p̄prie
vel methaphorica. **Sc̄da** distinctio sit ista q̄ ifinitū p̄t
dupl̄r accipi. vno mō p̄ rōe ifinitatis i se. alio modo p̄ sub-
strato rōni ifinitatis. ⁊ p̄ eo q̄d subest tali rōi. aliō ē. n. q̄re-
re de rōne ifinitatis i se. ⁊ aliō de eo q̄d subest tali rōi ifini-
tatis. sicut aliud est q̄rere de ente p̄ accidēs. aliud est q̄re-
re de eo q̄d subest vel est sub ēte p̄ accidēs. p̄hs. n. sexto bu-
ius p̄bat q̄dā de ente p̄ accūs. ex quo segtur q̄ de ente p̄
accūs p̄t eē sc̄cia. ⁊ tamē ibi p̄bat q̄ de ente p̄ accūs non
potest eē sc̄cia. p̄mū itelligit de rōne entis i se. ⁊ d̄ illo
cui iest. sic i p̄posito dicitur de ifinito.

De secundo declarabo. s. c̄lusiones. p̄ma c̄clu-
sio sit ista. In finitū cōtrarie i magni-
tudine vigoris vel p̄fectōis a nobis ē itelligibile. h̄ac oñdo
sic. de^o ē ifinitus cōtrarie i magnitudine p̄fectōis. s̄z de^o
ē a nobis itelligibilis. ergo rē. maior p̄z. q̄z de^o est ifinitus
⁊ nō negatiue nec p̄uatiue. ergo cōtrarie. minor est ostensa
superi^o. **Sc̄da** c̄lusiō sit ista. In finitū cōtrarie i multi-
tudine nō p̄t cognosci a nobis s̄i tanq̄ vnū obiectū. h̄ac
oñdo sic. itellec^o q̄ icludit cōtradictionē est ip̄possibilis. sed
itellec^o itelligēs ifinitū cōtrarie i multitudo ē h̄s. q̄ rē.
maior ē euidēs. s̄z minor p̄z ex p̄cedētib^o. tū q̄z nō est da-
re ifinitū i re i actu. tū q̄z ifinita multitudo sūt itelligi-
bilis ifinitis actibus: q̄d repugnat intellectui n̄fo. **Ter-
tia** c̄lusiō sit ista. In finitū cōtrarie i multitudo non
p̄t itelligi a nobis successiue. puta itelligēdo vnū post ali-
ud. h̄ac ostendo sic. Si ifinitū i multitudo p̄t itelligi
successiue. ergo cōtingit ifinitū p̄transire. n̄s est euidēter
falsū. ergo ⁊ añs. p̄batio n̄s. q̄z si cōtingerēt itelligere ifi-
nitū i multitudo successiue. oporteret totā istā multitu-
dinē p̄transire. **Nota** dū autē ē q̄ ista conclusio vidēt̄ ire
ad mētē p̄hi: ⁊ certū ē q̄ de actibus itellec^o actu ifinitil
siue s̄i siue successiue. q̄z virt^o nō sufficit ad tot actōes h̄i-
das s̄i siue successiue ⁊ hoc mō loq̄tur p̄hs. habitualr̄ autē
itelligi ifinita p̄ sp̄s. p̄pas nō q̄dem n̄alr̄ acq̄sitas s̄z a deo
ip̄ressas forte nō ē ip̄possibile. d̄ quo alias. **Quarta** c̄clu-
sio sit ista. ifinitū cōtrarie i magnitudine quātitate molis
nō p̄t itelligi a nobis. h̄ac oñdo sic. itellec^o q̄ icludit con-
tradictionē ē ip̄poss. s̄z itelligere ifinitū i tali magnitudine
icludit p̄dictōes p̄ q̄o nō est dare tale ifinitū i re. ergo rē
Quinta p̄ sit ista. ifinitū p̄uatiue i magnitudine molis

nō p̄t itelligi a nobis. ista p̄bat s̄i p̄cedēs. q̄z nō est dare
aliquā talē magnitudinē q̄ sit apta nata finiri. ⁊ n̄ sit actu
finita. ⁊ iō itellec^o itelligēs tale ifinitum repugnat rei.
Sc̄ta c̄lusiō sit ista. ifinitū p̄uatiue i multitudo nō p̄t
itelligi a nobis. hoc p̄z s̄i p̄cedēs. q̄z nulla ē multitudo q̄ sit
apta nata finiri. ⁊ nō actu finita. quare itellec^o itelligēs
multitudinē ifinitā repugnat rei. **Aduertēdū** q̄ oēs
p̄dicte c̄lusiones accipiūt ifinitū p̄ re substrata ⁊ q̄ suby-
c̄it rōi ifinitatis. **Si** at̄ q̄rat de ifinito accepto p̄ rōne
ifinitatis in se. sit ista septima c̄lusiō. s. q̄ ifinitū isto mō
p̄t itelligi a nobis: quā sic oñdo. ip̄ose ē aliqd̄ itelligere
iesse vel nō iesse alteri nisi ip̄z prius apprehēdat̄ ab itel-
lectu simplici. s̄z ifinitū oī mō dictū possumus cognoscere
alicui iesse vel nō iesse. q̄ n̄c̄io ip̄m ifinitū vt sic p̄r^o ē ap-
prehēdū ab intellectu. Ex oib^o p̄dicti c̄cludo correlatiue
q̄ ifinitū acceptū p̄ re substrata sic ē ip̄ose itelligi vel n̄
itelligi. sicut ē ip̄ose eē vel nō eē ex p̄re rei. vñ ifinitū p̄e-
ctōe s̄i ē de^o ē itelligibile a nobis. In finitū autē in magni-
tudine molis vel i multitudo s̄z actū nō. **Itē** ifinitū i
eēntialr̄ ordinatis vel i actu vel i potētia seu p̄uatiue seu
d̄rie n̄ p̄t itelligi a nobis. cui^o rō ē q̄z repugnat rei. ifinituz
at̄ siue i multitudo siue i magnitudine: siue i q̄buscūq̄
eēntialr̄ ordinat̄ si i potētia accipiāt p̄t itelligi a nobis. ⁊
i potētia acceptū. vt sic sp̄ itellec^o p̄formēt̄ rei. **De-
ta** c̄lusiō sit ista. In finitū negatiue p̄t itelligi a nobis. s̄z
p̄z. q̄z p̄ct^o vel vnitas p̄t itelligi a nobis. s̄z ip̄a sūt ifinita
negatiue. q̄ in ifinita negatiue p̄t a nobis cognosci. Ex p̄di-
ctis p̄z q̄d sit dicēdū ad q̄stione

Ad argumenta Ad p̄mū ⁊ ad cōfirmationē p̄z
q̄ v̄ez c̄cludūt. q̄z arguūt de
ifinito i magnitudine p̄fectōis. q̄d ē de^o. vñ Damascenus
q̄rto sententiaz. q̄ hoc solū possum^o sc̄ire de deo q̄ ē ifini-
tus ⁊ icōprehēnsibilis. **Ad** aliud cū arguitur q̄ ifinitū
p̄t diffiniri ⁊ passioēs de eo d̄mōstrari. dicēdū q̄ p̄bat d̄
ifinito accepto n̄ p̄ re substrata s̄z p̄ rōe ifinitū i se. **Ad**
aliud de ifinitate sp̄ez nūeri ⁊ figure. dico q̄ oēs sūt itelli-
gibiles a nobis n̄ s̄i s̄z successiue: tñ n̄ trigit p̄rā s̄re. **Ad**
vltimū cū arguūt q̄ si duo corpa rē. d̄cm̄ ē q̄ ifinite sp̄es
p̄nt eē s̄i i itellecū actu p̄. n̄ n̄alr̄. s̄z si a d̄o ifūdanē s̄i sup̄i^o
tactū ē. ⁊ tñ n̄ seq̄t q̄ itellec^o i actu sc̄do possit itelligere
ifinita. **Ad** auctēs p̄hi i opp^o dico q̄ itelligit q̄ ifinitas
i multitudo q̄ itelligit p̄ diuersas sp̄es n̄ p̄t itelligi a nobis
esto q̄ itellec^o h̄et ifinitas sp̄es ap̄d se. q̄z n̄ posset elicere
s̄i ifinitos act^o ⁊ opatōes. nec posset itelligere vnum post
aliū q̄z n̄ posset ea p̄transire. **Et** h̄ de sc̄do methaphice.
Ampli at̄ m̄ltis ex̄ntium nō insunt oib^o oia.
quo n̄q̄z mō possibile est vnde p̄cipium eē
in imobilib^o. aut boni naturā: ⁊ c̄.

Arca tertium

librū metha. **Querit**
v̄tz i imobilib^o sit cā effi-
cēs ⁊ final. ⁊ v̄ q̄ sic. n̄
mediū dem̄tōis redu-
c̄it ad gen^o cāe efficiētis.
s̄z sc̄ie metha. q̄ sūt d̄ imo-
bilib^o v̄e demōstrāt. q̄ in
imobilib^o ē v̄e iuenire rō-
nez efficiētis. maior ē nō
ex sc̄do p̄hisco. vbi p̄hs
p̄m^o d̄ratiōis enumerat
iter cās efficiētis rōe me-
dy. **Itē** p̄ posteriorū d̄c q̄ prin^o dem̄tōis sūt cāe con-
clōnis. mediū at̄ n̄ ē cā m̄l: q̄z n̄ v̄rat c̄lōnē. nec ē cā for

mal nec final. relinqt qd sit ca efficiens. C Preterea imo
bilia snt etia. qd bnt roez finis. ams pz. sz dña pbat. qz qd bz
rona entis habet rone boni: cu bonu r es puerant. finis
at r bonu snt ide. vt dr hic. C Contra Arist. hic in lfa.

Respondeo scdo dica ad qone. C Quatu ad pri
mum sit ista prima distinctio qd mobilia snt i duplici gne.
qda snt mobilia moueri ayt de r itelligete. qda q non
mouet nec mouent vt mathematica. C Scda distinctio
sit ista qd duplex e efficiens. qda das ee sine motu. qd daz
das ee cu motu. exeplu primi. de q non agit interuenien
te motu. exeplu scdi. oe agens physicu. C Tertia distinctio
sit ista. qd duplex e finis. qda q attingit mediate motu. q
dam q attingit sine motu. primus finis corrudet scdo effi
cienti. scds finis pmo. C Quarta distinctio sit ista. qd mot
repi in aliq triplr. s. vel effectiue. vel subiu. vel termina
tiue. exeplu pmi. de r itelligete. ex scdi. celu r quodlibz
mobile. exeplu terty. albedo r qlibet forma motu termi
nas. C Quinta distinctio sit ista: qd finis repit in aliq duplr.
vno mo qz ipsu e finis. alio mo qz ordinat ad fine. exeplu
pmi. de q est finis oim. exeplu scdi. creatura ois que ad
deu vt ad fine ordinatur.

Quantum ad fm videdu ep de efficiete. z d fi
ne. de primo si sit sermo de imobilib
p mo q. s. snt mobilia moueria. sic dico duo. pmi e qd de
e efficiens imobile sine motu. scdm dictu e. oe efficiens imo
bile aliud a pma ca e efficiens p motu. Si aut sit sermo de
imobilib scdo mo. q. s. nec mouet nec mouent vt snt ma
the. sic dico q nullo mo repit i eis realr loquedo ro effi
entis. nec cu motu nec sine motu. na mathe. vt talia n ha
bet ee aliqd reale. C De scdo qz tuz e de fine s. sit sermo d
imobilib p mo. q. s. snt moueria sic dico duo. pmi e q lo
quedo de fine pmo mo q e ips qd est finis. sic finis reperi
tur in pma ca q est oius finis. z dca e q loquedo de fine
scdo mo. put finis repit in aliq qz ips ordinat ad fine. sic
dico q finis repit i oi creatura siue mobili siue imobili.
C Si at sit sermo de imobilib scdo mo. sic pot dict q i eis
n e finis aliq mo realr loquedo. Vel posset dici q i eis est
finis scdo mo vt finis repit i aliquo fm q ipm ad fine or
dinat. na mathe. eode mo quo snt aliqd circa primam cam
ordinant ad ipsam ad qua oia entia vt ad finem naturalr
ordinantur.

Sed sic eynu dubiu vtru i imobilib possit mot
piri. C Dicedu qd de motu subiu aliter e fz via
phi. aliter fm via theologu. na fm phz nec de nec itelliget
tie pit ee subm mot sed sunt simplr imobiles. C Sz fz
via theologoz oes itelligete pter primam possunt moueri
etia localr. qz moueri de loco ad locu no repugnat a gelo.
C De imobilib aut mathe. pz q i eis nullo mo e motus
subiu realr loquedo. Si at loqmur de motu terminati
ue simplr. negadu e motu i imobilibus ee. de deo qd e pz.
qz e oino iterminabilis. de itelligety etia pz. qz licet sint
pducibiles i ee no tn p motu. qz de a quo pducte snt no
pducit aliqd p motu. De mathema. aut pz. qz no pducit
tur i ee p motu. C Si at loqmur d motu effectiue. sic dico
q ta i deo qz i itelligety e repire motu. qz oes mouet vt
mouere pnt. De mathe. at pz. qz nec mouet nec mouent
realr loqndo. sic g pz ad qone. C Ad primu i oppositu di
cedu e qz l3 mediu respct dclonis dicat hre rone efficietl
n tn e b realr loqndo r p motu. sic loq b phs. C Contra.
qz discursus demostratiu v e qda mor. C Rñdeo. qz n
e mot realr. qd sit p itellect. C Ad fm dicedu q no oe
bonum habet rone finis nisi illd ad qd oia alia ordinant.
mathe. at l3 aliqlr possint dici ee ordinata ad fine extrise
cu. tn in eis no e finis ad que aliq ordinat. ita qz vnu sit fi

nis alteri pprie loquedo.
C Non aut e possibile gen existeti vnu esse:
neqz vnu: neqz ens. na necesse dñas cuiuslibz
generis ee r vnu ee qualibet. ipossibile est aut
predicari: aut species generis de proprijs dif
ferentijs aut generis sine suis speciebus. Qua
re si est vnum genus: aut ens: nulla differetia:
nec vnum: nec ens erit. zc.

Queritur. Utruz gen pdicet d dña
p se. Et videt q sic. na ho
p se e ronalis. g ronale p se e ho. g ronale p
se e aial. dña pñi pbat. qz ppo ne cia puer
tit i neciu. ex p prioz. g p se i p se. z dña
pbat. qz ho p se e aial. si g roale p se e ho.
seqt q p se e aial. C Preterea ho p se est
aial. ho p se e ronalis. g ronale p se e aial. ista illatio pbat.
qz sic ex pmissis ne cys seqt d ne cia. ita ex p se p se. C Pre
terea septio hui dr: qd qñ aliqd de alio pdicaf p se p mo.
vnu pdicaf d alio. et i abstracto. g iste snt ve. humanitas e
roalitas. r buanitas e aialitas. qz iste snt p se i p mo. ho e ro
nal. ho e aial. g seqt q ronalitas e aialitas. r tuc dretum
pdicabit d dñeto p se p mo. dicedo q roale e aial. C Pre
terea. si gen p accñs pdicaf de dña. g p accñs pdicaf de
spe. dñs e falsu. g r ams. pbatio dñtie. qz qñ aliqd pdicaf
d aliq p accñs: pdicaf p accñs de qñcuqz i q illd formalr i
cludit. dña at formalr icludit i spe. g si gen pdicaf p acci
dens de dña. pdicaf r de spe p accñs. C Contra. qz si sic. g
vnu aial erit multa aialia. dñs e falsu. g r ams. pbatio dñie
qz aial r roale icludunt i dceptu spei. puta hois. aut ergo
id e aial iportat p gen r dña. aut aliq r aliq. si pñi. g erit
nugatio i diffone hois. si z. hñ pp. qd ho erit duo aialia.

Respondeo q gen no pdicaf p se de dña. qd pz
p Auicena qnto methaphice dicen
te. q l3 gen r dña pdicent d toto. i. de spe. no tn significat
totu p se. sz gen significat male. dña at formalr r ruz at
significat pre spei p modu totu. r sic male e extra forma
le: sic dcept generis est extra dceptu differetie.

Ad argumenta fallacia dñtis. pteitas at signi
fikat caz pdicati esse in subiecto. supi at no hz cam quare
iferi sibi ist. sz magis ecouerso. i subiecto ergo pot esse ca
iberetie pdicati. licet in pdicato no sit ca q subm sibi isit
Ad pbatioe dico q non valet silitudo de ppoe per se r
ne cia. Ratio hui est. qz antecedes no pot esse verum vel
necessariu: nisi etia dsequens sit vey vel necessariu. aliogn
posset ee veru sine illo. ppo ergo puerfa no pot esse vey seu
necessaria que se hzyt antecedes: nisi ppositio conuertens
que se habet vt dsequens sit vera seu ne cia. veru tam e ams
potest habere cam quare pdicatu vel dsequens sibi isit. l3
no econuerso vt dictu e. aliogn vniuersalis affirmatiua co
uertere simplr. qz per se presupponit de omni. ppo ergo
p se non ne cio puerit in per se. C Ad z per ide. qz licet
ex pmissis necessarijs que se hnt vt antecedes i sillogismo
no possit seq dclusio nisi necessaria que se hzyt dsequens.
aliogn premisse possit ee vere sine dclusione. tam e ex
pmissis per se pot sequi dclusio p accides. licet necessaria
C Contra. p posterioz dicit. qd si per accides. ergo non ne
cessarium. Rñdeo. illud est vey de accntib dparatis ad
subm. pdicatio enim per accides generis de differetia: no
est alijs modus p accides qui opponit ad necessariu. d
quo p accides habet primo posterioz. quado scz predica
tur accidens de accidente. vel accides de subiecto. v l sub
iectu de accidente. r de tali veru est qd si per accidens. ergo

Tertius

non necessariū. dñia aut non est proprie accidens generis. nisi accipiendo accidens alicui quod est ex ceptū quidi tatiū r formalez. r ideo talis pdicatio per accidēs potest simul stare cū necio. **Ad** tertiu dicendum qd pmissis sunt false. s. humanitas ē aialitas. r si hū humanitas est rō nalitas. **Ad** pbationē est sciēdū qd duplex est concretio. r duplex est abstractio. vna cretio est ad subz. puta qñ ali qd denoiat aliud qd est extra suā essentia. alia ē ad suppo sitū. puta qñ aliquid significat aliquid p moduz denomi nantis aliqd pprie nature. exēplū primi. albū qd denoiat subm. exēplū secūdi. vt hec albedo est albedo. **Silr** ē du plex abstractio corrdēs. vna a subiecto. alia a supposito pprio. exēplū primi. cū albedo abstrahit ab hoīe. exēplū scōdi. cū albedo abstrahit ab hac albedine. r homo ab hoc homine. **Ad** formā ergo rōnis dico qd dictuz pbi septi mo hui' verū est de cretis r abstracti scōdo modo. s. nō p modo. vnde si hec est va. bic homo est homo: hec est vera. hec humanitas est hūanitas. n̄ tamē sic se hz i concretis r abstractis p modo. non. n. valet. si homo est albus. ḡ hūa nitas ē albedo. **Ratio** huius est. qz in pdicatioē p se pmo mō est pdicatio rōne qd itatis. quādo aut pdicatu est itra qd itatē subiecti: psciso quocūq; alio ad huc ē de intellectu subī. sed si sit cōcretū ad subm: subm est extra. nec pdica tū ē idē subiecto. **Ad** ppositū dico qd rōnale in cōcretō iō predicat de hoīe. qz rōne suppositi significat p moduz to ti. i. abstracto aut auferē iste modus: r significat p modū part. pars aut nō pdicat de toto. qre iste ambe sūt false. hūanitas ē aialitas. humanitas ē rōnalitas. **Ad** quar tū nego cōntiam. ad pbationē dicēdū qd ista maior ē vera: si illud dat itelligere r facit vñū p accidēs cū alio. differē tia autē cū genere n̄ facit vñū p accis. sed vñū p se. **Ali ter** dñ r est idē qd si gen' pdicat de differētia p accis: ppe n̄ ē pdicatio per accis. qz nō est i aliquo istoꝝ triū modo rum q ponunt p poste. s. ē p accis largo mō. eo qd pdicatu est extra rōnem subiecti. r sic per accidēs diuidit cōtra p se pmo vel scōdo modo.

Silr at se hz circa nunc i tpe. nō. n. hoc cotin git fieri r corrumpi: attamen videt aliquid sp eē. nō substātia aliq existēs. r ē.

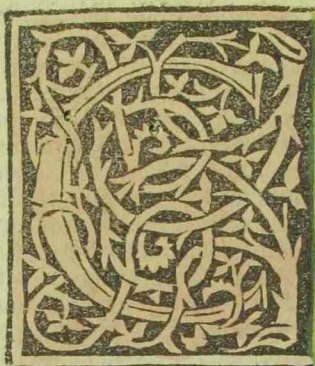

Queritur Utrū idē nūc vel istas sit i toto tpe. **Et** vna qz nio satl cōis qz oīē ex hoc tertio. r etiaz ex qrtō pbycoꝝ. caplo de tpe. qd est idē scōz substātia i toto tpe: licet sit aliud r aliū f3 eē. **Qd** ostēdit sic. substātia ipsi' nūc cor rñdet subē ipsi' mobilis. variatio at ipsi' nūc fm eē corrdet variatōi mot'. vñ fm defluxuz mot' variat nūc scōz eē. licz maneant idem secundū substātia ppter idēritatē mobilis i toto motu. **Sz** vtra istā opio nē inqstū vba vidēt sonare arguit p duas rōnes pbi qz r to pbycoꝝ. p sic. illa dñr sil que sunt i eodē nūc idiuifibili. si ḡ idē ē nūc i toto tpe. ḡ illa q fuerūt i millesimo āno: r q sūt hodie erūt sil. qd ē falsū euidenter. **R**ñdetur q oia pnt eē i eodē nūc realr. sic vñū mobile realr p suū motuz hz esse i oibus ptib' spacy. non tñ oia sūt i eodē nūc fm rō nē. sic nec ē idē mobile fm rōnē. vt hz ē in diuersis ptib' spacy. **Ad** vna. vni formitas silrat accipiēda ē corrdē ter idēritati ipsi' nūc. vt q sūt i eodē nūc realr sint sil realr. r q sūt i eodē nūc f3 rōnē: sint sil fm rōnē. si ḡ i toto tpe ē idē nūc realr. r alteꝝ fm rōnē. seqt qd illa q fuerūt i mille simo āno r q sūt hodie erūt siml realr r fm veritatē. licz nō sint sil fm rōnē. qd nullas sane mētis diceret. **Pre terea** scōdo. cuiuslibz cōtinui sūt duo termini distincti. s. tps ē qdā cōtinuū cui' termi sūt ipa nūc. ḡ ipa nūc sūt distincta

Tertia

Ista rō declarat. qz ipz nunc fm subaz ē aliqd idiuifibile de genere q̄ritat. tūc qro cui' cōtinui sit termin' vel cui' discreti sit ps: qz oē idiuifibile qd est p se d̄ gñe q̄ritat' v' ē termin' cōtinui. vel ps discreti. si ponit ps discreti. ḡ tps ponit discretū. qd pbs nō cederet pprio loqndo. **Si** po nit termin' cōtinui o3 qd sit aliud r aliud f3 q terminat aliā r aliā ptē cōtinui. qd ē ppositū. **R**ñdet q vñū r idem nunc fm rē potest terminare aliqd tps ex vtraq; parte sic vñū r idē mobile p suū motū terminat aliqd spacy ex vtraq; parte. qz prius existēs in principio alicui' spacy sit postea p motū in fine illi' spacy. **Ad** vna. qz illa esse acci dunt illi nūc eidē fm substātia r scōz rē. qz p te illud nūc manet idē sub diuersis eē. r p cōis illa eē accidit sibi. ergo nūc tps nō p se f3 p accis ē termin' tps. qd est falsuz. nā oē idiuifibile de gñe q̄ritatis p se terminat q̄ritatē vel ē pars discreti. qre seqt qd tale idē nūc nō sit idiuifibile p se d̄ genere q̄ritatis. **Pre terea** illa eē qro cui' generl sint si sunt idiuifibilia de gñe q̄ritat. ḡ sufficiūt ad terminādū ppriu cōtinuū absq; illo nūc f3 subam. qd nullus diceret. **Si** at sint alteri' gñis. puta qlitat. ḡ qlitas p se ē rō termi nādi cōtinuū i gñe q̄ritat. qd ē falsuz. vidēt ḡ rōnes pbi stare. nec ipse eas aliqñ soluit. **Pre terea** ad pncipale. si idē nūc fm subaz fluere p totuz tempus. ergo totus eius fluxus componeret ex idiuifibilib'. r p sequens temp' cū fm eos nunc fluens causet tempus. cōis est manifeste falsum. ergo r antecedens. pbatio cōis. qz nunc idiuifibi le non posset fluere nisi scōz eē diuersa que necessario sūt idiuifibilia. pbat autem pbs sexto pbi. qd idiuifibile nō pōt moueri. qz tūc mot' eius componeret ex idiuifibili bus. qz prius pertransit minus vel euale qz maius. ergo tēpus eēt cōpositū ex idiuifibilib'. quod est contra pbm. **Pre terea** ois mutatio hz aliquā mensurā. si ergo idēz nunc scōm subam mutatur scōz diuersa esse. oportet ipsi' vel suozum esse q̄rere aliqz mensuram. illa vel erit tēpus vel erit nunc. r sic in ifinitū. **D**icēdū ergo aliter q nūc est aliud r aliud scōm subam in toto tpe. sicut ē alius r ali us punctus in tota linea. sed ad saluādū pbm q prima fa cie videt dicere oppositū est notandum qd non est inten tio pbi qd idem nunc maneant in toto tēpoze. sed quodcum qvnum nunc de pluribus consideratū scōm se est idem. r hoc est dicere eē idem scōm subam. consid eratum autē in ordine ad tps preteritū r futurum non. sed cum sit ter minus preteriti r principium futuri dñ distingui fm eē. qz alia est ratio finis r principy. vt sic. vñū ergo nunc habet identitatem secundū subam. i. a se r scōm se r habet diuif siones scōm esse respectu partiam temporis. r nō est tāta identitas instantis in toto tempore cum sint infinita istā tia q̄ta est idēritas vnius instantis. ḡ in toto tpe necesse est esse aliud r aliud nunc scōm subam. **Et** ad hoc valet declaratio philosophi quam isti addunt pro se de mobili quod manet idē. non qdem mobile vt absolute pcedit mutationem. qz h̄ mō non est tēpus mētura eius nec ali qd pertinens ad tps. sed forte vt sic enū est mensura ei': de quo alias. sed mobile vt est sub vna mutatōe est idē f3 subam. i. scōm esse illi' mutationis considerate in se vel f3 se. est autem aliud fm esse. id est vt sub illa mutatione ter minat preteritum r initiat futurū. r scōz hoc dñ alibi r ali bi esse non qdem actu. sed i eodē vbi medio iter extrema inqstū illud terminat motum scōm prius vbi. r icbomat motū scōm posterius vbi. dicit sūt alibi r alibi esse qua tinus mutari est aliquid vtriusq; extremi. **Et** hec d̄ ter tio' methaphisice.

Ans autez multis modis dicitur. sed ad vñū r ad vñā aliquā naturā. sed nō equiuoce. r ē.

Arca quartu

libz methaphice. Que- rit. Qux ens ynuoce p' dicit d oib' etib'. vr q' n. p. porphiriū. Sigs igt oia entia vocet equoce nūcupabit. Cōfirma- tur. qz nihil vnū pdicat ynuoce d oib' pp ifini- tatē etiū i nā. Cōtra phs h lfa. d. q' es multi- plr dī n tū equoce. g' vni- uoce si ynuocum r eq-

uocum sunt immediata.

Rūdeo In ista qōe p' recitabo vna opionē. scdo dicā alr ad qōnē. Cōnātm ad p' scādum est q' ē vna opio antiq' quā ēt sequunt' aliq' moderni tenētes ptem negatiuā. p q' arguit' multiplr. p auctoritatib'. naz 4. hui' dicit phs q' ens dī de entib' sic sanū de sania. r q' metha. ē vna scia nō qz oia illa de qbus est dicant' fm vnū sed ad vnū. i. nō ynuoce sed analogice. g' subm metha. qō ē ēs nī ē ynuocū sz analogū. Cōprete rea 7' hui' dī q' qū tates r cetera accētia sūt entia sicut logici dnt nō ens eē ens r nō scibile eē scibile. r sic yas dī salubre r corpus: sed i oib' ist' nō ē ynuocatio ei' qō dī de plurib'. patet. g' rē. Cōprete rea p' phi. dīc phs q' pncipiū pcedēdi cōtra p' armenidē r Melissū ē qm' ēs dī mltiplr. Arguit' ēt p rōes r p' sic. si ēs ē ynuocū ad oia etiā. g' ens ē gen'. cōns ē falsū r d' phm 3' metha. g' r aīs. pbatio dīcē. qz tūc ēs diceret' i qd de plib' dīntib' spē. qō ē p' p'riū g'ni. Cōfirmat' rō. q' si ēs ē h' g' pdicat' de etib' fm rōnē alicui' v'lis. non dīcē. qz nī pdicat' i qle. nec p' p'riū. nec accētis. qz h' sūt eē entias ei' d' dīr. nī sic ēs. nec ēt pdicat' vt spēs vt p3. g' relinqt' q' pdicat' vt gen'. Cōprete rea si ēs ē ynuocū ad decē gnā. g' dīcēdit i illa per aliq's dīas. sint. a. r. b. aut. g. a. r. b. iccludūt ēs aut nō. si sic. g' i cōceptu cuius sz gnīs g'nalissimi iclude ret' bis ens. r p' cōns nugatio. Si nō. g. a. r. b. nō sunt entia. r tūc nō ēs erit d' intellectū entis. nā a. r. b. iccludunt' i conce- p'rib' decē genēz. Cōprete rea. illa q' sūt totalr r imedia- te sub extrēis dīctōis nihil ē cōe ynuocū. sz de' r creatu- ra. suba r accēis sunt h' nā sūt sub ist' extrēis dīctōis. de pēdere r nī d' pēdere. cātū r nī cātū. eē ab alio r nī eē ab alio. p3 g' q' nihil ē eis cōe ynuocū. pbat' maior. qz oīs ccept' cōis ē neuter respectu illoz q' est cōis. sz nullus cceptus respectu dīctōioz ē neuter. sz ē nō alter illoz. aliogn dīctōia h'ent mediū. Cōprete rea. q' sunt pmo diuersa in nullo cūeniūt: sz de' ē p' diuersus a creatura r vnū p'du- camētū ab alio g' nec de' r creatura nec decē gnā cūeni- niūt i aliq'. nec p' cōns i aliq' cceptu cōi ynuoco. maior ē eui- dēs. sz p' p' minor' d' do r creatura pbat'. qz aliogn deus h'et q' cūeiret r q' differret a creatura. r ita nō eēt simp'lr simplex. z' p' d' d' cē gnīb' pbat'. qz alr nī eēt negatiua ime- diata qm' negat' vnū gen' g'nalissimū ab atio. cōns ē falsū. r d' phm p' poste. pbatio dīcē. qz tūc extrema illi' negatiue cūeniūt i aliq' toto. puta i ēte. qō nī pōt eē i ppositiōe ime- diata negatiua. sic d' p' poste. ybi supra. ista g' negatiua. g'nti- tas nī ē suba. nō ēt imediata. Cōprete rea ybi tm' ē vnitas attributōis nī pōt eē vnitas ynuocatōis. sz oia etiā attribu- unē ad suba r rōe ētis: vt dī i h' q' rto. Itē creature ad deū i rōe ētis o3 pōere vnitate attributōis. g' ēs nī ē ynuocum p'dictis.

Quātū Ad h3 alia ē opio quā teneo tāq' verā. q' ēs ē ynuocū dō r creatura. suba r accēti: r gnāl' oib' etib' d' q' pdicat'. Cōad cui' euidētiā p' p'mittā vna3

dīstictōes. z' oīdā triplicē d'clonē. Cō De p' sciēdū ē q' vni- uocatio ē triplex. qdā ē ynuocatio phyca. qdā logica. r q' dā metha. ynuocatio phyca ē vnitas nāe ex nā rei circum- scripto oī ope itellēs: d' illa ynuocatōe loq' phs. 7' p' b'iss. qm' dīc. q' i spē spālissima ē p' p' p'atio r nī i gnē. q' ten' spēs dīcē vna nā3 r ynuocā. nō at gen'. sz latēt equocatōes i gnī- bus. gen'. n. dī equocū equocatōe oppo' ynuocatōi phy- ce eo q' nī corrīdet sibi vna nā vel ypostafis extra. sz p' lēs h3 q' dīcē comē. r themisti' sup' p'mū de aia. ynuocatio ista solū ē i spē spālissima q' v' dīcē vna nā3 vnitate reali: mino- re tm' q' sit vnitas numeral'. sic d'clarabī i. 7. Cō ynuoca- tio logica ē vnitas alicui' realitat' vel itētōis p'me sub vna itētōe logica ccepte. ybi g'ra. sub itētōe gnīs vel dīe vel alicui' alteri' scde itētōis. Logic'. n. dīderabit h3 itētōes scōas adiūctas p'mis. Ex q' concludo correlative p' q' aliq' d' trāscēdēs ē p' p' ynuocū ynuocatōe logica. qz sz nlla scda itētō i gnē puta gen' r dīa p'petit alicui' trāscēdētī r ex' nī tī ex' gen'. sic p3. aliq' tm' p'petit sibi puta itētō v'ltatis q' ē logica r z' itētō. Cō z' concludo q' aliq' d' eē ynuocū ynuo- catōe logica r equocū equocatōe phyca nī repugnat. p3. n. ex' p'dcis q' gen' ē equocū equocatōe phyca. r tm' ē ynuo- cū ynuocatōe logica. Cō ynuocatio methaphica est vni- tas alicui' p'me itētōis abstrahibil' p' itellēm a plib' ex nā rei circūscripta q' cūq' itētōe z' v' logica. r h' mō trāscēdē- rib' nī repugnat ynuocatio. vt dīcēt'. ex q' d'cludit' correla- rie q' aliq' d' ē ynuocū metha: qō nī ē ynuocū p' p' phyce lo- q'ndo. Cō De z' sit ista p' p'. Ans cōiter sūptū nī ē ynuocū oī b' etib' ynuocatōe phyca. hāc oīdo sic. cceptū entis cōi- ter sūptū nī rīdet vna nā i re eē. g' ccept' et' nī ē ynuoc' vni- uocatōe phyca. anīs ē enidēs. qz cceptū et' i cōi sub sūt oia etiā d' q' certū ē q' nī dnt aliq' vna nām. cōns ēt p3 ex' p'ce dērib'. Cō z' sit ista. ēs cōiter sūptū ē v' ynuocū oib' ent' tib' ynuocatōe logica. hāc oīdo sic. illd' qō dīcīt aliq' vna realitatē vel p'mā itētōes cceptā sub aliq' itētōne logica ē ynuocū ynuocatōe logica: sz ens cōiter sūptū ē h3. g' rē. maior p3 ex' dīffōne ynuocatōis logice posite sūpt'. mior ēt ē enidēs. qz sz ēs cōiter sūptū nī d'cipiat' sub itētōe gnīs vel dīe vel alicui' alteri' scde itētōis i gnē: d'cipit' tm' vel pōt d'cipi sub itētōe v'lis q' ytiq' ē itētō secundā vel logica. Cō z' d'lo sit ista. ēs cōiter sūptū ē v' ynuocū oib' entib' ynuocatōe metha. sic itelligēdo q' ēs dīc' aliq' v' nū cce- p' h' realē abstrahibilē ab oib' etib' p'icipātib' ēs q'ditatī- ue. h3 quē cceptū ēs ē pdicābile d' oī ēte ynuoce r realr. r iē q' hāc oīdo sic. oīs itellec' cert' de vno cceptu r dubi' d' d' nob' i q' b' ille cert' q'ditatīue iccludit'. h3 cceptū illū de q' ē cert': aliū a cōceptib' de q' b' ē dubi' r ynuocū illis. sz itellec' hōis pōt eē cert' d' aliq' qō sit ens dubitādo v' r' sit de' vel creatura: suba v' l' actūs. r sic de alyz i q' b' cōcept' ent' q'ditatīue iccludit' sic p3: g' ccept' etīs ē ali' a cceptibus dubys r ynuoc' eis ita q' ex se ē neutrū r iccludit' i v' rōq' istoz. maior pbat'. qz ipōtē ē eūdē cceptū eides itellec' tui s' l' eē certū r dubiū. g' vel ē ali' r h' p' p' o'. vel nullus. r tūc nī ē certitudo de aliq' cceptu. ē g' ali'. r si q'ditatīue iccludit' i illis: segt' q' nō tm' ē ali' sz ēt ynuoc'. mior d'clarat': p' de deo r creatura. qz g' phs ātīqu' fuit cert' illd' qō ponebat' p' p' n' eē ens. puta v' n' q' p'ofuit ignē prin': alius aquaz. qlibet. n. erat certus: ignē vel aquā esse ens. erat tm' dubiū v' r' v' z' eēt ens creatū v' l' creatū. p' r' vel nō p' r' nō. n. erat cert' q' eēt ens p' r' n'. qz tunc fuisset certus de falso. falsum āt nō r' r' r' g' r' scire. nec erat certus q' eēt nō p'mū qz tunc nō p'ofuisset oppositū. Cō z' pbat' de suba r accētiē. Nam phi diuersi diuersimodē opinati sunt de lumine quoz vnus ponit q' sit accēis. alius q' sit corp' r suba. r ille qd' ē q' pōit q' est suba ē cert' q' ē ens. sz nō ē certus q' sit suba qz tunc eēt cert' de falso. nec q' nō ē substātia qz opposituz ponit.

Respondeo qd alibet talis philosophus habuit duos conceptus in intellectu suo. p quos qui pp pingtatez analogie vident esse vn conceptus. et p ista pingtatem q videntur vnus conceptus videt ee cert de vno b est de illis duobus vobie conceptis. **C**otra. qz ex ista euasione videt destrui oia via pbadi vnitatis vniuocac alicui conceptus. Si. n. dicitur hoies hie vn conceptu eodem ad sorte et platonem. ne gabif tibi et dicit tibi q sunt duo conceptus. s. videt vnus pp magna pingtate et similitudine. **C**onfirmat ro pncipalis qz ois conceptus pdicabilis de pluribus fm vn nomē et vnam rōne ē vn vnitatis vniuocatis. hec. n. ē descriptio vniuoci i antepdicamētis. sed conceptus entis ē h. nā pdicat i qd et icludif qd itatiue i entibus iferioribus de gbus dicit q p. et p pncis pdicat s. z nomē et diffōne. ergo conceptus entis ē vniuocus. **P**reterea pma dignitas seu p mū pzin nō ē multiplex. g nec ens. et p pncis vniuocū. aī s p. qz primū pncipiū nō ē distinguēdū cū sit notissimū et firmissimū ex 4. huius. pncis pbat. qz primū pncipiū constituit ex ente. qre si primū pncipiū nō ē multiplex. g nec ens ex quo constituit. **P**reterea pbat spāl r qz sit vniuocū ad substantiā et accidēs sic. si ens nō est vniuocū substantiē et accitri. ergo intellectus nō pōt hē conceptū qd itatiue de substantiā. cōsequēs est euidenter falsū g et aī s. pbatio pncis. qz substantiā nō imutat imediate intellectū nō ad itellectionē sui cū nō itelligit p sta tu isto nisi p spēz accitris sēsbilis. sed nullus conceptus qd itatiue sube pōt haberi p imutatōez accitris sēsbilis nisi possit abstrahi a conceptu accitris: et ille necio sic abstractus ē vniuocus. alias non eēt abstrahibilis. talis at conceptus maxime v esse conceptus entis. nā nullus alius eēt qd itatiue. maior p. qz qd pns et imediate imutat intellectū illi abfentia potest nāl r ab intellectu cogitaci qnō imutat. sicut appet in 2. de aī a. qz vī s est conceptus tenebre qn lux nō est pns: nec vī s imutat. g si intellectus imutat a suba imediate ad actū circa ipz: seqret qz qn suba nō eēt pns presens possit ei abfētia nāl r cognosci. et ita possit nāl r cognosci in hostia secreta nō esse suba panis. qd est manifeste falsū. nullus g conceptus qd itatiue hē de suba nāl r imediate a suba cātus: sed tātū causatus et abstractus p ab accidente. et talis nō est nisi conceptus entis. **P**reterea. signuz distributiū nō distribuit terminū equocū p suis significatis. qz terminū equocū nō hz vnu conceptū g sit diuisibilis in plures. s. signū distributiū additū ēti ipz ens distribuit p suis iferioribus. seqt. n. oēs ens. ergo suba. ergo accitris. g ens nō est equocū. **P**reterea. vnus potētie ē vnū primū obiectū. s. primū obiectū intellectus est ens vt cōe oib. g es sic cōe ē aliqd vnu. et p pncis vniuocū. maior p. qz potentia mouet ab obō fm formā obi. et nisi habeat vna formā nō mouebit. et idō dī qro huius q intellectus qui nō itelligit vnu: nihil itelligit. pbatio minoris. qz illud est primū obiectū intellectus sub cuius rōne oia itelligunt. sic p. de obō vī s. s. nec rō sube nec accitris: s. sola rō entis reperit i oibus itelligibilibus. g ens ē primū obī itellec nō. **P**ro ista rōne faciūt oēs rōnes adducte p prima et rōnibus prime qōnis isti scripti posse i p. et idō iste rōnes sufficiant. licet multe possent adduci.

Ad argumenta alteri opionis. **C**ad illud qd rōto metha. dedit ordinē eētiale iter spēz eiusdē gnis. nā ibi vult qz in qz gnie est vnus primū qd ē mēsuram. et tñ nō obstatē tali attributōe nullus negat conceptū generāle vnu. qz pdicat i qd d plūb differētibus spē. Si. n. gen nō haberet vnu conceptū aliū a conceptibus spēz: nullus conceptus diceret in quid de plūbus. s. glibz de se ipō. et sic idē pdicare tur de eodē. et nō gen de spē. **C**onfirmat. qz pbs septio pbi.

roz. vt iā allegatū ē dic. qz in gnibus latēt equiuocatiōes pp qd non pōt esse ratio fm genus. nō tñ ē ibi equiuocatio in gnie quātū ad logicū. s. quātū ad realē pbsi. qz non ē ibi vnitas nāe. oēs g auctēs q eēt de illa mā. siue imetha. siue i pbsica possēt exponi pp diuersitate realē illoz i quibus ē attributio. cū qz diuersitate stat vnitas conceptus abstrahibilis ab eis. sic p. de gnie. cōcedo g qz accitris hz attributōez eētiale ad suba. et p pncis qz es ē analogum ad ea. et tñ ab b et ab illo pōt abstrahiv conceptus cōis vniuocus. nā analogia realis vniuocatio methaphisical: realē nō repugnāt i eodē conceptu. **C**ad illud qd adducit de septimo metha. dicitū qz argumētū de sil nō cludit. p tāto g est verū qz accitria sūt entia sic logici dicūt nō ens eēt ens. et. qtenus iter substantiā accitris ē analogia fm pfectiōez et imperfectiōez. cū qz tñ stat vniuocatio. vt dcm ē. vnde ibidē dicit Aristo. qz talia nō dicunt equoēs. s. ad vnum. **C**ad aliud de pphicōz qz pmenidē et melissū. dicitū qz pbs logitur de multitudine suppositoz. qz nō repugnat vniuocatiōni. vt est dicitū i exponēdo lras. pncipiū enī ē eos ē accipere. qz es multiplex dī. nō equoēs. s. multiplex. id est d multitudine. ad quē dē de quo itelligūt. sic si diceret oia eēt vnu aī aī. s. eos eēt distinguēdū de aī aī. et querere de q aī aī itelligit. i. qreret. vtz oia essent vnū bō. vel vnus asin. **C**ad primā rōne. nego pncis. qz es eēt genus. Ad pbatōez. dicitū qz pcedit ab ifufficiēti. nā aliqd deficit ēti rōne cui nō pōt eēt genus. s. qz ens d aligbus cōib dī rōz pdicat. d illis. s. qz sumunt ab alia re qz sit res a qz sumit genus. tales. n. dīferentie sic est forte rōnale icludūt ens qd itatiue. s. b ē d nām gnīs pdicati. s. qd itatiue de dī a. **C**ad pfirmatiōez de illis gnibz vī s. positi a pporphirio. dicitū qz pporphiri ordiat libzū suū ad pdicamēta Aristo. sic ipemet pmittit i pbemio. loqf g d illis vī s. qz aliquo mō iueniunt i lineā pdicamētali. sed pter illa ē aliqd vī s. qd ē trāscēdēs. qd nō ptnet ad aliqd pdicamētū. g ens ē vī s. trāscēdēs pdicatiū qd. nec tñ ē gen. nec spēs. nec pncis. et. **C**ad aliud cōcedo qz ens dī cēdit i decē gnia p aliqz bētia qz pncis nō sūt dī aī. cū at qrit. aut icludūt ens. aut n. dico qz nō icludūt es formāl. sic nec passionēs entis. nec vī s. dī aī. vt iferiō dī aī. et tñ nō sūt nihil. cum ergo arguit qz nō sūt entia. dū cēdum qz non sūt entia. formāl. sūt tamen entia realē et eētualē. qz at illud qd nō ē ens formāl dū mō sit ens realiter sit d intellectu entis nullū ē icōueniēs. sic rōnale qd nō ē aī aī formāl ē tñ de itellcū hoīs qz ē vī aī aī. **C**ad aliud dī extrēis dī dī cōis. et. aut itelligit qz illa sūt sub extrēis dī cōis totalē. b ē qz illa pēse sūt extrēa dī dī cōis. et tūc mīor ē falsa. qz de vī s. suba nō ē pēse b qd ē esse nō ab illo accipiēdo pporō abstr. qm illa necio dī et de chimera. sic nec creatura ē pēse illa necio nō necesse eēt. qz b ēt vniēt chimere. s. tā de qz creatura. tā suba qz accitris ē aliqd cui vniēt altez extrēmū dī dī cōis. si g sic accipias ma. qz qui buscū qz vniēt extrēa dī dī cōis: ipa nō vniuocant i aliqz cōi. illa maior est falsa. nā oia dī dī cōis p se aliqd cōe sunt talia qz dī ipis dī r extrēa dī dī cōis. et tñ vniuocant i ipō cōi diuiso. Si l r ppo de creatura: suba et accitris pnt recipere pdicatiōez dī dī cōis. et tñ hnt aliqd abstractū cōe ill extrēis dī dī cōis. rōne cui pnt hē aliqd cōe. **C**ad aliud. dcm fuit i pma rōne pncipali huius scripti dō et creatura lz sūt p diuersa i realitate. qz i nulla realitate vniēt. nō tñ sūt p diuersa i conceptu reali. qz mō at possint eēt vniēt iā i conceptu reali et i realitate: dcm fuit ibi. Qd at dī qz negatiua i qz negat vnu gen gñalissimū ab alio nō eēt imediata. ne go pncis. Ad pbatōez cū dī qz extrēa essent i aliquo toto: dico qz non sunt in aliquo toto quod possit esse medium in aliqua figura sillogistica remouendo vnum ab alio. cū de vtroqz affirmatiue ipsum ens pdicat. p. hoc cui libet

scientiā arte sillogizandi. **Ad** vltimū de attributōe dico qd attributio sola nō ponit vnitatē enuocatois. qz vnitās attributōis mior est vnitāte vniuocatois. mior ar vnitās n̄ arguit maiorē. tñ mior pōt stare cū maiori. sic q̄sūt vñū gn̄e. sūt vñū sp̄s. s̄ vnitās gn̄is sit mior vnitāte sp̄s. **Silr** i pposito dico qd lz vnitās attributōis nō arguat vnitātem vniuocatois. tñ cū vnitāte attributōis stat vnitās vniuocatois. lz vna nō sit alia formalr. **Ex** replū. sp̄s eiusdē generis h̄nt eēntialē ordinē 7 attributionē ad p̄mū in illo gn̄e ex decimo methaphisice. 7 tñ cū lz stat vnitās vniuocatois pcept̄ ipsius gn̄is respectu sp̄s. **Silr** i pposito i rōe entl i q̄ est vnitās attributōis ipsa attributa h̄nt vnitāte vniuocatois. **Ad** argumētū i oppositū d̄ pportōe d̄ vno mō qd ipse allegat alium dicendo. **Si** quis. rē. ita qd non videt̄ log fm itentōez p̄p̄iā. **Alr** d̄ qd v̄z est accipiēdo eq̄ uocū sic accipit̄ apud phisicū realē. sic etiāz gen̄ realr d̄r equocū. 7 d̄ tali equocōe loḡ porphirius. **Ad** tra. ipe fuit logicus. 7 ita logice videt̄ loquutū fuisse. **R̄**ndeo qd multa dicunt̄ i logica nō logice. sic in z̄. metha. qd in oi moto ē materia. 7 tamē hoc cōsiderare maḡ p̄inet ad phi sicū. q̄ ad methaphisicū.

Quedā enī dicuntur entia qz sunt substātie: 7 quedā etiā qz sunt passiōes: 7 quedā accidētia: 7 quedā qz sunt v̄ie ad substātiā aut ad relationē: aut qz sūt nō ens. rē.

Veritur **U**trū negatio hēat distinctā formalitatem: ab affirmatōe cui opponit̄. **At** v̄z qd nō. nā qd hz distinctā intelligibilitatē nō hz distinctā formalitātē. s̄ negatio ē h̄z: ergo rē. p̄batio mioris. qz nō ens nō est obiectū itelle ctus. 7 p̄ h̄z nō pōt distincte intelligi. ens. n. est obiectū adeq̄tū itellect̄. illd̄ qd subterfugit rōnē entis subterfugit rōnē obi itellect̄. s̄ negatio nō est ens. q̄ nō pōt intelligi distincte. **Ad** firmat̄. qz priuatio cognoscit̄ p̄ habitū. 7 negatio p̄ affirmatiōe. s̄z doctrinā phi. vñ affirmatio intelligit̄ in negatōe. **P**reterea: iter affirmatōez 7 negatōez nō est dare mediū. cū sint d̄dictoria. s̄ si negatio possit distincte cōcipi. qd oz cedere si hēat distinctas formalitātē. tūc affirmatōi 7 negatōi eēt aliqd̄ cōe 7 mediū. s̄ posse cōcipi. **P**reterea. ois formalitās ē aliqd̄ positiuū. qz act̄ itellect̄ cū sit positiuū nō videt̄ posse terminari ad obiectū qd nō est positiuū. s̄ negatio nō est aliqd̄ positiuū. q̄ nō hz p̄p̄iā formalitātē. **Ad** tra. illa d̄nr bre d̄ distinctas formalitates ex nā rei. quoz vñū manet in aliq̄: altero n̄ manet. s̄ illa negatio māet i boie ex nā rei. hō n̄ ē asin̄. cuī opposita affirmatiō. s̄ hō ē asin̄. nō māet i boie sic p̄z. ḡ illa affirmatio 7 negatio opposita distinctas habēt formalitates ex natura rei.

R̄ndeo p̄tio p̄mittā aliq̄ necessaria. z̄ dicā ad qd formalitatē. quā describo sic. Formalitās ē ratio obiectalis i re apphēsa ab itellectu ex nā rei quā n̄ oz sp̄ mouere itellectū dū mō actū itellect̄ possit terminare. **Nō** dico p̄ tāto qz lz aliqd̄ possit terminare actū itellect̄ n̄ tñ sp̄ pōt itellect̄ ad sui itellectōez mouere. sic cōiter d̄r qd relatōes nō mouēt itellectū rōne depēdētē. 7 qz nō sūt aliqd̄ absolutū. 7 tñ termināt actū itellect̄. **Silr** p̄petates ididuales ex eo qd n̄ h̄nt rōnē gd. iō n̄ mouēt itellectū. 7 tñ termināt actū eī. silr negatōes termināt lz n̄ mouēt itellectū: q̄ten̄ n̄ sūt etiā. **Itaqz** tria regrunt̄ ad lz qd aliqd̄ moueat itellectū. p̄. qd sit ēs. z̄. qd sit absolutū. tertiū. qd hēat rōnē gd. vel eēntē. pp̄ p̄ remouēt̄ negatōes. pp̄ z̄ relatōes. pp̄ z̄ ois p̄petas p̄positica. v̄l p̄petas p̄sonalis i dinis. 7 p̄

p̄rietas ididuales. q̄ oia: lz actū itellect̄ terminēt. nō tñ mouēt itellectū. **Ex** ista d̄scriptōe cōcludo correlarie. qd q̄cūqz p̄nt distincte cōcipi p̄ itellectū h̄nt distinctas formalitates ex nā rei. **Sz** vltimū positū i d̄scriptōe. s̄ qd aliqd̄ possit terminare actū itellect̄: qd nō pōt mouere itellectū: ista. nā vltus v̄r moueri a relatōe quā dicit̄ nō posse mouere itellectū. nā ex alio 7 alio ordie oboz fit alia 7 alia visio. qd nō eēt: nisi ille ordo moueret visū. ordo at̄ ē re latio. s̄ qd relā pōt mouere visū. pari rōne 7 itellectū. **P**reterea. vnī potētē: 7 act̄ vnī rōis: ē vna rō obiectalr 7 vnī rōis. s̄z oēs act̄ itellect̄ sūt vnī potētē. 7 sūt act̄ vnī rōis i rōe tal̄ act̄. ḡ eoz ē vna rō i obo. s̄ hō nō pōt eē rō terminatiā distincta a motiua. qz sic eēt alie 7 alie rōes obales ḡ ille rōes n̄ sūt sic distincte qd oē oqm terminās itellectū moueat ēt itellectū. **P**reterea. si rō terminādi suffic̄ ad oboz itellect̄. ḡ vbi aliqd̄ terminabit actū itellect̄ ex nā rei. illo eēt oboz reale itellect̄. s̄z itē rōes termināt actū itellectū 7 tñ null̄ diceret̄ qd sūt oboz reale itellect̄. **R̄**ndeo ad p̄ qd ille ordo n̄ mouet visū lz extrēa illī ordis q̄ h̄nt rōne absoluti. lz ille ordo sit qdā rō cōnexa 7 sine q̄ nō. vñ ordo ille. cū n̄ sit oboz p̄p̄iū nec cōe s̄sus: iō n̄ solū mouet s̄sus. s̄ nec ēt terminat. vñ cognitio eī p̄inet ad altiorē potētē q̄cūqz sit illa. siue s̄sus cōis siue itellect̄. v̄l dato qd ille ordo aliq̄ mō p̄cipiat̄ a s̄su. dico qd ex lz n̄ seq̄t̄ qd moueat s̄sus: s̄z suffic̄ qd teriat actū eī. **Ad** z̄ dico qd rō obiectalr n̄ ē p̄se mouere. s̄z accidit̄ sic p̄z i pō nutritia 7 augmētatiua. 7 i alyz potētys mere actiuis. h̄nt. n. oboz n̄ motiū potētē: s̄z teriatuū tñ act̄ pō. cū ḡ i obo sit rō teriatua. seq̄t̄ qd oboz vt oboz hz rōnē terminādi n̄ mouēdi cui allud̄it nomē oboi. nā oboz v̄r significare illd̄ qd obycit̄ pō. 7 circa qd teriat̄ act̄ alicuī. **Ad** aliū d̄ scōis itē rōib̄ dico qd z̄ itē rōes n̄ termināt ex nā rei. nā ipe fabricant̄ p̄ actū itellect̄ negotiātis. iō n̄ frustra posui qd formalitās sit rō reptā i re ex nā rei. **Z̄** qd p̄mittō ē lz. qd distit̄: formalitās siue p̄ formalitates ipoztat nō idēritatē aliq̄z qz vñū excludit aliū a suo p̄ceptu formalitatis i p̄ mō dicendi p̄se. vt oē illd̄ d̄r distitui ab alio formalr qd n̄ ē idē sibi i p̄ dicēdi p̄se. **T**ertiū qd p̄mittō ē lz. qd negatio p̄p̄t̄ ad duas affirmatiōes. qz vna icludit 7 p̄supponit. aliā v̄o destruit 7 excludit. vbi gra. hō n̄ ē asin̄ respic̄ affirmatiua ista. hō est asin̄. 7 ista hō ē hō. p̄mā d̄struit sic p̄z. scōam supponit 7 icludit v̄tualr i suo subo. nā p̄ tāto ista ē v̄a. hō nō ē asin̄: p̄ quāto hō ē hō. negā at̄ distitui 7 p̄lificat̄ fm distictionē 7 p̄lificatōez affirmatōis quā d̄struit. 7 sic ē vna vnī. s̄z. p̄ p̄ciar: qz vnī affirmatōi vna nē oppōit̄. n̄ at̄ sic s̄z affirmatiōez quā icludit. q̄nimo vnī affirmatiōis sint p̄les negatiōnes. vñ illī: hō ē hō. sūt ille negatiō. hō n̄ ē asin̄. hō n̄ ē lapis. 7 sic d̄ alyz ḡbuscūqz i ḡb̄ negat̄ aliqd̄ vere de boie.

Quantum **A**d z̄ r̄ndeo ad q̄stionē fm duas conclusiones. **P**ria cōclō ē ista. negatio nō habet distinctā formalitātē ab affirmatiōe quā icludit 7 supponit. **D**ac̄ oñdo sic. qd non habet distinctā p̄ceptiuitatem ex nā rei a conceptibilitate alterius: non habet distinctā formalitātē a formalitate illī. sed negatio est h̄z respectū affirmatiōis quā icludit 7 supponit. ḡ rē. maior p̄z ex p̄cedētib̄. p̄batio mioris. nihil ē distincte p̄ceptibile ab eo quod icludit i rōe sua it̄seca. sed negatio icludit i sua rōe affirmatiōe quā supponit. nā de rōe negatiōis est n̄ tantū p̄dicatū negatū. sed ēt subm. qd ē v̄tualr ipa affirmatiō supposita. **C**onfirmat̄. qz ipose est intelligere negatiua h̄c: hō n̄ ē asin̄. nisi itelligat̄ hō ḡ subycitur in illa p̄pōne negatiua. itelligēdo aut̄ boiem: itelligit̄ v̄tualr qd homo ē homo. q̄re negatio illa non potest intelligi sine illa affirmatiua quā supponit. **Z̄** cōclō sit ista. negatio hēat distinctā formalitātē ab affirmatiōe quā d̄struit 7 excludit

Quartus

bac ofido sic. illa quoz vnū dicit pfectionē simplr: z aliud imperfectionem ex natura rei: habent distinctas pcepti-
bilitates z formalitates. s; i deo nō eē asinū dicit pfectio-
nē simplr. z sua affirmatio quā excludit dic̄ iperfectionē
ex nā rel. s; deū eē asinū. z b; ex nā rei. sicut pz. q; negatio z
affirmatio hnt distinctas formalitates. **C** S; l; r pot poni
exēpluz in creaturis. nā ista negatiua: hō nō est asinū: dicit
pfectionē i hoie. affirmatiua aut̄ opposita dicit iperfectio-
nē. s; hō est asinū. **C** Preterea. illud qd nō eē idē alteri in p̄
mō dicēdi p se distiguit ab eo formalr. z p̄ oīs bz distin-
ctā formalitatē. sed negatio est bz respectu affirmationis
quā excludit. ergo rē. maior pz ex pcedētibz. minor etiā
pz qz nulla negatio icludif in pceptu affirmationis. nec
est sibi idem in primo modo.

Ad argumenta Ad p̄mū dico q; minor est fal-
sa. Ad pbationē dico q; ens ē

obm̄ adeq̄tū itellectū scdm̄ torū ambitū analogie sue quā
bz scdm̄ ordinē entū ad p̄mū ens. z hec est itētio phi in b;
q̄rto. vbi ponit subm̄ methaphice: ens vt ens. z oīdit hoc
debere itelligi scdm̄ analogiā entū ad p̄mū ens. iter que
enumerat negatōes z puatōes. q̄ dicunt̄ entia scdm̄ aliq̄
reductionē ad p̄mū ens. **C** Ex quo pz q; scia methaphice
exrēdit se nō tm̄ ad entia positia. s; etiā ad negatiua z p̄-
uatiua. qz ens qd est ei⁹ subm̄ exrēdit se ad vtraq;. **C** Si i
feri⁹ p̄hs distiguit ens a nō ente. vbi loquit̄ de p̄mo p̄ciū-
pio. qz ipole est idē eē z nō esse. itelligēdū est q; loquit̄ de
ente vt determinat̄ ad ens positū. sic. n. ens z non ens se
excludit. **C** Ad affirmatiōē dicēdū q; si p̄hs dicit̄ nega-
tiōē cogsci p̄ affirmatiōē. z puatiōē p̄ habitū. b; ē vepz
p̄ q̄to p̄ spēm habitus cogsci p̄uatiō. z p̄ spēs affirmatiōis
cogsci negatio. nihilominus tm̄ nō sequit̄ qn̄ possunt disti-
cte cogsci. De negatiōē vō posset dici spāl̄ q; ipsa cogsci⁹
p̄ affirmatiōē quā icludit. z ab illa non cogsci⁹ seorsum.

C Ad aliud dico q; iter d̄dictoria realr nō est mediū rea-
le. sed est eis aliq̄ rō cōis z itētio rōnis q̄ dici pot̄ de vtro-
q;. s; posse p̄cipi ex pte obiecti. nec b; est icōueniēs. cū nece-
sit̄ excedere d̄dictoria posse itelligi. quocūq; mō ponātur.

C Ad aliud d̄ vno mō q; nō oportet sic act⁹ itellectus sit
positiuus: q; illud qd̄ terminat sit positiuū. **C** Contra. qz
act⁹ specificant̄ ab obiectis. R̄deō. licet act⁹ arguant̄ di-
stigni ex obiectis. tm̄ nō specificant̄. qz nihil specificat̄ for-
malr p̄ illud qd̄ est sibi extrinsecū. vel dicā q; specificant̄
ex obiectis motiuis solū. **C** Alr d̄. q; formalitas attēdit̄
penes ipm̄ accipi abstracte sumptū. z illud est qd̄ positiuū.
licet ip̄z s̄stractū huic qd̄ ē accipi sit positiuū vl̄ negatiuū.
ita q; i re q̄qd̄ accipi⁹. vel ē positiuū. vel negatiuū. s; b; qd̄
dico accipi penes qd̄ attēdit̄ formalitas abstrahit ab vtro-
q;. sic ens cōsideratū a methaphico ē ens positiuū. z tm̄ est
cōe saltez cōitate analogie enti positiuo z negatiuo. qz vt
habet̄ hic i s̄ra: methaphic⁹ cōsiderat negatōes z puatōes.
qd̄ nō eēt vepz: nisi cōtinerent̄ sub ente. qd̄ est subm̄ metha-
phice. alias obm̄ nō esset adeq̄tū scie. **C** Ex quo cōcludo
correlarie. q; qz obm̄ hit⁹ nunq̄ excedit obz potētie. idcir-
co obm̄ itellect⁹ exrēdit se ad ens positiuū z negatiuū. q̄re
negatōes z puatōes poterūt vtiq; disticte accipi ab itelle-
ctu cū nō subterfugiāt obm̄ ei⁹. ccedo q; oīs formalitas
ē aliq; positiuū. z tm̄ negatio est itel̄gibilis: nō itellecta
affirmatiōē. qz cū ex nā rei ab ea distiguit̄. iō cogit̄ itelle-
ctus ad eā disticte accipiēdū. **C** Ex oib⁹ dictis pz q; subm̄
methaphice. z obm̄ itellectus. z formalitas sūt eql̄s am-
bitus z exrēdētia se ad oē ens tā positiuū q̄ negatiuū.

C Si igit̄ ens z vnū idēz z vna natura: eo q; se
adiuicē psequunt̄ sic p̄cipiū z eā: s; nō vt vna
rōe oīs. nil aut̄ differt nec si s̄l̄r suscipiam⁹ s; z

Tertia

z p̄opere magis. idē. n. et vnus hō. z hō. z ens
hō: z nō diuersū. aliquid ostendit scbz dictio-
nem repetitā. hō. z ens hō. et vnus homo.

Verit Utz vnū z ens significet ean-
de nāz. **C** R̄ videt̄ q; nō. qz si

sic. ista erit vera. tm̄ vnū ē ens. oīs ē falsū.
q; z aīs. falsitas p̄nt̄ pz. ex p̄ p̄bicoz. vbi i
probat̄ p̄menides q; posuit tm̄ vnū eē. p̄-
batio d̄ne. qn̄ aliq; p̄dicat̄ de aliquo p̄uer-
tibilr. p̄dicat̄ de eo cū dicit̄ de exclusiua. sic

si hō z risibile p̄uertunt̄: vepz ē q; hō tm̄ ē risibil. **C** Pre-
terea. diuidēs nō significat eadē nāz cū diuiso. s; vnū di-
uidit ens. q; nō significat eadē nāz cū ente. pbat̄ maior. qz
da oppositū. tē vnū diuidēs ex q; opponit̄ d̄diuidētī n̄ p̄-
ciparet diuisū. si. n. rōale d̄ret̄. eadē nāz cū aial: irrōale nō
p̄ciparet aial. **C** S; l; r i p̄posito. cū vnū z mlt̄a diuidāt ens:
si vnū significaret eadē nām quā ens. q; mltitudo eēt nō
ēs. z sic vnū z mlt̄a n̄ eēt d̄re ēt. **C** Preterea. vnū ē d̄ter-
minati ḡnis. ens at̄ n̄ ē d̄terminati ḡnis. q; nō significat eā-
dē nām. p̄batio maior. qz cui⁹ spēs oēs sūt d̄terminati ḡnis:
ipm̄ ē d̄terminati ḡnis. sed oēs spēs vni⁹. s; file z dissile. egle
z iegle. sūt d̄terminati ḡnis. qz de ḡne relatōis. **C** Contra
p̄hs i s̄ra q; dicit̄ q; ens hō: z vnū hō idē significat. Ad p̄bat̄
duplr. tū qz nō sepant̄ i gnātōe z cōruptōe. tū qz ens z vnū
p̄dicat̄ eadē nām z eētia cuiuslibet p̄ se. z non p̄ acciēs. q;
significat eandē naturā.

Quinta qōne sic procedā. p̄ qdā opinio p̄mittet̄. scdo
ei⁹ iprobatio apponet̄. 3. ad qōnē alr dicit̄. **C** Quātū ad
p̄m̄ scidū ē q; ē vna opinio **Quicē. cū** z cō ē q; ens z vnū
significat̄ aliā nāz. **C** In sua at̄ pōne dicit̄ tria. **Primū** d̄cm̄
ē. q; ens z vnū p̄dicant̄ d̄ oib⁹ entib⁹. z. q; n̄ sūt idē scdm̄
nām: licet sint idē subo. sic passio z subm̄. q; sūt idē subo. 3.
d̄cm̄ ē q; vnū ē d̄terminati ḡnis. s; d̄ ḡne cōtitat̄. z p̄ oīs n̄
uertit̄ cū ēte. **C** **Primū** d̄cm̄ supponit̄ tāq; vepz. z. d̄cm̄
pbat̄ triplr. tū q; si vnū z ens significat̄ eadē nām. q; mul-
titud. nō est ens. oīs pbat̄ sic p̄ in opponēdo. tū scdo.
q; dicēdo ens vnū: eēt nūgatio. qd̄ est falsū. oīs pz. qz tūc
idē bis diceret̄. tū tertio. qd̄ significat̄ idē alicui p̄dicat̄
de eo in qd̄. sed vnū nō p̄dicat̄ in qd̄ de ente. sed tm̄ deno-
minatiue. ergo rē. **C** Tertiuū dicit̄ pbat̄ sic. oīs vnitas ē
de genere cōtitatis. ergo vnū nō ē p̄uertibile cū ente: nec
dicit̄ eadē nām cū eo. aīs pbat̄. qz oīs vnitas q; cū alia cō-
stituit̄ n̄m̄z est de genere cōtitatis sicut z ipse numerus
cōstitutus. nā si cōstitutū est in genere cōtitatis: sequit̄ q; cō-
stitutiua sunt in genere cōtitatis. sed q̄cūq; vnitas est bz.
ergo rē. oīs pz. qz ens est trāscēdēs. qz nihil qd̄ est d̄eter-
minati generis est cōuertibile cum ente.

Quantum Ad z. scidū est q; p̄tra **Quicē** nā ar-
guit̄ suus emulus cōmētator cōmēto
tertio. **C** Si vnū nō dicit̄ eadē nāz cū ente: sed aliq; additū.
accipio istā q; hō est vnū. vnūq; q; aut̄ est vnū suauitate.
tūc sic. aut hō est vnū p̄ se. aut p̄ acciēs. si p̄ se. habet̄ p̄posi-
tū. q; hō q; est qdā ens est vnū. nō p̄ aliq; additū. si hō est
vnus p̄ acciēs. ergo p̄ aliq; additū. z tunc q̄rā de illo addi-
to. qz vel est vnū p̄ se. vel p̄ aliud. si p̄ se. p̄ rōne stādū est
in p̄mo. si p̄ aliud. q̄raz de illo alio sicut prius. z sic vel erit
p̄cessus in ifinitū. vel stabit̄ in aliquo qd̄ est vnū p̄ se. z nō
p̄ aliq; additū. **C** Sed q̄qd̄ sit de cōlone. ista rō tm̄ nō cōclu-
dit. sed peccat̄ duplr. p̄mo. p̄ fallaciā figure dictōis: mutā
do quo in qd̄. sicut homo est albus. per se vel per acciēs.
si per acciēs. ergo per aliud. z tūc querā de illo alio vtz
sit albu p̄ se vel per acciēs. si per acciēs. ergo per aliud.
z tūc querā de illo alio. z sic p̄cedendo vt prius. quare se-
quitur q; homo sit albus per se. **C** iste modus arguēdi non

Quartus

per se non diuertuntur. tum quarto. qz illud quod non cōtinet i aliquo eoz q̄ diuidūt ens sufficēter z icludūt ipm q̄ditatiue: nō icludūt ens q̄ditatiue. sed vnū z alie passio- nes entis sunt h̄s. ḡ vnū z alie passiones entis nō icludūt ens q̄ditatiue. maior pz. sed minor pbat. qz ens sufficēter videt̄ diuidi tā q̄ i illa q̄ icludūt ipm q̄ditatiue i ens icrea- tū. z i decē gnā. z in pres eēntiales decē genēz. sed vnū z passiones entl nō ē aliqd̄ decē genēz. vt patet. nec etiā est ens ex se icreatū. qz puenit entib⁹ creatis. nec ē spēs i aliq̄ gnē. vel p̄icipiū eēntiale alicui⁹ gnīs. qz oē tale icludūt li- mitationē. nullū aut̄ trāscēdēs de se ē limitatū. aliq̄n re- pugnatet enti ifinito. nec posset de ipso dici formalr. qd̄ ē falsū qz oia trāscēdētia dicūt p̄fectionē simplr. z pueniūt deo in sūmo. tū q̄nto. qz si vnū icludūt ens q̄ditatiue. vel i- cludūt ip̄s p̄cise. vel addit aliqd̄ aliud. nō p̄ mō. qd̄ tūc illud ens eēt passio sup̄p̄s. si z⁹ mō illud aliud qd̄ addit sit. a. ḡ. a. icludūt ens. vel nō. si icludūt. ḡ vnū icludūt ens bis. z sic esset p̄cessus in ifinitū. vel vbi cūq̄ stet illud erit vltimū qd̄ erit de rōne vni⁹. si nō icludūt ens. vocet̄. a. tūc sic. vnū rōne entl nō eēt passio. qz idē nō ē passio sui. ḡ illud aliud i- clusū qd̄ ē. a. ē passio entis p̄. tēst tale qd̄ nō icludūt ens q̄- ditatiue. pz ḡ ex p̄dict̄ qz ens z vnū nō significāt eādē nāz formalr z q̄ditatiue. s̄l̄r est de alyz passionib⁹ entis. ¶ 3^a d̄clo sit ista. ens z vnū dicūt eādē nām realr. licet distin- guant̄ formalr. vt oñsum ē in p̄cedēti d̄clōne. ista d̄clo pz p̄phm i ista. tū qz non separant̄ q̄ntū ad gnātionē z corru- ptionē. tū qz sunt idē realr i tertio de quo p̄dicant̄ p se. nō p̄accūs. ḡ iter se sunt idē realr. ¶ 4^a d̄clo sit ista. vnū qd̄ ē passio entl dic̄ formalr aliqd̄ positiuū. ¶ Ad cui⁹ euiden- tiā sciēdū qz qdā doctor tenet oppositū. dicens. qz vnū vt distinctū formalr ab ente: nō dicit formalr aliqd̄ positiuū. sed dic̄ formalr duplicē negationē. p̄ma negatio ē sup̄p̄s seu a seipso idiuisio. z hec negatio fundat̄ sup̄ idētitatem eiusdē a se. q̄. s̄. ipm ē ipm. Sc̄da negatio ē diuisio a q̄cūq̄ alio qd̄ nō ē ipm. z h̄ negatio pōt dici nō idētitas alteri. ita qz prima negatio est negatio diuersitatis. z 2^a idētitatis. ¶ Pro ista d̄clōne sua arguit̄ p̄ sic. illud positiuū qd̄ dicit formalr ipm vnū sc̄bz te vt distinguit̄ ab ente. vel ē vnū. v̄l nō vnū. nō est dicēdū qz nō vnū. ḡ vnū. tūc sic. vel est vnū positue seipso. vel aliquo alio. si aliquo alio de illo q̄rat. z sic in ifinitū. si seipso. ḡ sua vnitas non addit aliqd̄ supra se ipm. ḡ s̄l̄r dicā de ente. s̄. qz seipso positue est vnū. z p̄ oīs vnū vt formalr distinguit̄ ab ente nō dicit aliqd̄ positiuū. ¶ Preterea. ens vt sc̄dm suā rōnē formale distinguit̄ ab vno. vel ē vnū. vel nō. z oīz dicere qz ē vnū. aliq̄n sc̄bz suā rōnē formale nō distingueret̄ ab altero. tūc vt prius. si illa vnitas dicit aliqd̄ positiuū. q̄ro de illo. z sic in ifinitū. vel stādū ē in h̄ qz ens positue seipso ē vnū. ḡ vnitas nō addit supra ens aliqd̄ positiuū. ¶ Preterea. q̄cūq̄ in creaturis formalr distinguit̄ z qd̄libet ē positiuū distinguit̄ realr. ḡ si vnū z ens formalr distinguit̄ z qd̄libet ē positiuū: disti- guit̄ et̄ realr. sed h̄ ē falsū. ḡ illud ex q̄ seq̄t. maior pz. qz cū neutriū istoz positioz sit ifinitū itēsiue nō icludūt p̄ idē- titatē realitatē alteri⁹. At confirmat̄. qz alr hō nō eēt vnus sc̄dm subaz. vt dic̄ bicl̄ra. ¶ Sed h̄ hāc opinionē arguit̄. z p̄ d̄clōnē i se. sc̄do reduco rōnes icōtrariū. Cōtra d̄clō- nē sic. nulla negatio ē idē realr alicui p se positiuo. sed vnū p te est idē realr ipsi enti. ḡ vnū nō ē negatio formalr. ma- ior pbat. qz alr idē eēt realr positiuū z realr negatiuū. qd̄ videt̄ implicare p̄dicationē. Sc̄do reduco rōnes h̄ eum p̄ sic. sc̄bz te vnū supra ens addit duplicē negationē. accipio eā. tūc sic. vel illa vnitas siue duplex negatio ē vna seip̄a. vel alio. si seip̄a: pari rōne stādū erit in p̄. s̄. qz ens sit vnū sine duplici negatōe. z sic aliqd̄ eēt formalr vnū sine vnitate. qd̄ videt̄ absurdū. si ē vnū aliq̄ alio. q̄rā de illo. z sic vel p̄-

Tertia

cedet̄ in ifinitū. vel stabit̄ in aliquo alio qd̄ est vnū seipso sine illa duplici negatōe. qd̄ ē manifeste falsū. ¶ Pre- terea. illa rō peccat p̄ factiā figure dictōis. mutādo quo in qd̄. Cū rōdeo ad formā. z dico qz vnū addit supra ens ali- qd̄ positiuū. q̄n d̄r illud vel est vnū seipso. vel aliquo alio. dico qz vnū cū sit p̄icipiū quo nō v̄z dic̄ p̄p̄rie vnū. qz sic h̄ret rōnē qd̄. sic albedo nō ē alba. licet illud sit quo aliqd̄ ē albū. q̄n ḡ d̄cis qz eodē mō erit de ente. nō valet ille mo- dus arguēdi. mutādo q̄ i qd̄. dicā. n. qz illd̄ positiuū qd̄ dic̄ vnū formalr nō ē vnū formalr. nec formalr nō vnū. s̄z est illd̄ q̄ ens ē vnū. ¶ Sc̄daz rōnē reduco sic. qz q̄rā d̄ illo ne- gatio sic p̄i⁹. z icludet̄ h̄ te. ¶ Ad formā rōdeo qz ens vt distinctū formalr ab vno nō ē vnū formalr. nec nō vnū. sed abstrahit ab vtroq̄. si tñ nō vnū accipiat̄ positue vel h̄zie. nō puatiue solū vel negatiue. nā vtiq̄ ens vt sic for- malr acceptū ē nō vnū. sic p̄cept⁹ entis d̄r eē finit⁹ vel ifi- nit⁹ formalr positue. sed est nec finit⁹ nec ifinitus. ¶ Alr pōt dici qz ens si accipiat̄ vt distinguit̄ ab vno z q̄rat̄ vtrū sit vnū vel nō vnū. pōt dici qz ly vt. vel accipit̄ reduplica- tiue. vel specificatiue. si p̄mo mō. sic ly ens vt distinguit̄ ab vno. nec est vnū vel nō vnū h̄zie vt d̄cm ē. si specificatiue. sic ens vt distinguit̄ d̄r eē vnū. z ē s̄l̄s qz ens qd̄ distinguit̄ formalr ab vno ē vere vnū. s̄z ex h̄ nihil habes. ¶ Tertiā rōnē reduco sic. sc̄bz te ens z illa duplex negatio differūt formalr. ergo z realr. qd̄ est cōtra te. nā pbat̄ sc̄dm te. qz cū neutriū sit ifinitū itēsiue nō icludūt p̄ idētitatē realit̄ alteri⁹. nec refert̄ dicere vtrū sint ambo positua vel nō. sed h̄ accidit dūmodo neutriū extremoz sit ifinitū itē- siue. qz p te illa est cā p̄cisa. qz q̄cūq̄ differūt formalr: diffe- rūt z realr. ¶ Ad formā: det̄ maior. si intelligat̄ realr. i. ex- nā rei. nō tñ sic realr distinguit̄ sic res z res. z tūc cōcedo argumētū. z sic eēt in p̄posito. ¶ Alr posset dici qz rō nō ē ad p̄positū. qz arguit̄ de his q̄ sūt i creaturis. ens at̄ z vnū cū sint trāscēdētia abstrahūt a creato z icreato. z reperit̄- tur in vtroq̄. ¶ Dimissa ḡ hac opinione: pbat̄ q̄rta d̄clo p̄posita p̄mo sic. qz vnū dicit p̄fectionē simplr. sed nega- tiō pura p̄fectionē simplr de se formalr. ḡ ipm vnū nō est pura negatio. maior pz. qz i quolibet melius est ipm q̄z nō ip̄s. z hec est descriptio p̄fectōis simplr. quā ponit An- sel. monologion 3°. z p̄pter h̄ sūma vnitas attribuit̄ p̄mo enti: cui nulla compeit̄ ip̄fectio. minor pz. qz puatio h̄z rōnē mali. vt sic. z alr negatio. ¶ Preterea. nunq̄z in pu- ationib⁹ aliq̄ reducunt̄ ad p̄mū tale. qz non est dare sūmū malū. sed sic oia bona reducūt̄ ad sūmū bonū ita oia vna ad p̄mū vnū. ergo vnū non h̄z formalr rōnē puatōis. ¶ Preterea. nulla puatio suscipit̄ magl z minus. sed vnū suscipit̄ magis z min⁹. qz simplex est magis vnū q̄z cōposi- tū. ḡ vnū nō dicit solā puationē. ¶ Preterea. negatio nō h̄z rōnē mēsure. sed oportet mensurā eē aliqd̄ positiuum. vnū aut̄ h̄z rōnē mēsure in quolibet genere. ex decimo bu- ius. ḡ zc. ¶ Preterea. ipole est aliqd̄ positiuū cōponi itri- sece ex puatiōib⁹. sed numer⁹ est aliqd̄ positiuū qd̄ p̄ponit̄ itri sece ex vnitatib⁹. ḡ vnitates nō sunt formalr puatōes. Sed doctor qz est alterius opinionis r̄ndit ad istas rōnes dicēdo qz vnū z p̄ oīs numer⁹. duo dicit. s̄. aliqd̄ positiuū qd̄ est ipsum ens vel plures entitates. z dicit aliquid nega- tiuū. s̄. ipsam vnitatē vel plures vnitates. quaz quolibet dicit formaliter duplicē negationē. ita qz vnum licet for- maliter dicat negationē: tamē dicit fundamētū positiuū. s̄. ipsum ens. cui est idē realiter. ¶ Dicitur ergo qz vnum est p̄fectio formaliter. non simpliciter. sed rōne funda- mēti q̄ntuz ad primā rationē. z dicit qz plura reducunt̄ ad sūmū vnū. nō formaliter. sed rōne fundamēti q̄ntum ad secundā rōnē. z qz vnum suscipit̄ magis z minus. non for- maliter. sed rōne fundamēti: q̄ntum ad tertiam rōnē.

et quod unum habet rationem mensuram non formaliter sed ratione fundamenti. Quod ad quartam rationem et quod numerus est ad illud quod dicitur positivum compositum ex unitatibus ratione fundamenti in quantum dicitur aliquid negativum componitur ex unitatibus vel dicitur formaliter aliquid negativum est ad quantum rationem. **¶** Sed ista ratio non licet videatur apparet esse arguitur nam unum est vera passio entis vel ratione fundamenti vel ratione alicuius additi supra ens non potest modo quod idem foret passio suimet si scilicet modo vel illud additum est positivum et sic habet oppositum vel est negativum et tunc dicitur quod nulla negatio vel privatio est idem realiter negativum et positivum quod ut supra argutum est idem est realiter negativum et positivum scilicet passio quod est unum est idem realiter cum subiecto quod est ens tunc quod negatio est realiter et formaliter nihil si ergo unum est negatio sequitur quod nihil et non ens est realiter passio entis et sic quod idem est realiter ens et realiter non ens et nihil quod videtur absurda stat ergo conclusio quod unum addit aliquid formaliter positivum supra ens. **¶** Ad rationes Avicene in oppositum. Ad primam nego duas cuius falsitas patet ex tertia distinctione et prima conclusionem nam equocat de uno sumpto simpliciter vel secundum quod. **¶** Ad secundam nego etiam ad probationem dicens quod non repetitur oimne idem bis quod cum idem tunc realiter stat diversitas formalis vel distinctio formalis ex natura rei quod tollit negationem et ideo dicens ens unum non est negatio. **¶** Ad tertiam negat maiorem dummodo sit iter illa distinctio formalis et ex natura rei propter quam distinctionem passio non predicatur in quod de subiecto et sicut dico in proposito. **¶** Ad quartam nego etiam. Ad probationem dicens quod duplex est numerus sicut patet ex secunda divisione unitas ergo que est principium numeri causati ex divisione continui utique est de genere quantitatis sed de tali uno non loquimur nunc scilicet de uno quod est principium numeri causati ex divisione essentiali. Si inferas ergo ois unitas est de genere quantitatis est falsa ratio.

Ad argumenta principalia cum inferuntur ergo tunc unum est ens. **¶** Secundo accipiendo unum proportionabiliter cum ente si scilicet comiter comiter si particulariter particulariter nam cum unum sit passio entis univociter accipitur sicut ipsum ens. **¶** Tunc dicitur per inferentiam contra parmenidem primo philosopho dicens quod parmenides posuit omnia entia unum significativum et particulare simpliciter secundum rem contra que bene valet probatio per philosophum sed ego non pono sic. **¶** Ad 2^m dicens quod unum divindes ipsum ens est unum sumptum secundum quod et determinate et de hoc arguitur ratio de quo processu est prima conclusio quod non dicit eadem nam convertibile cum ente sed hoc non obstat unum sumptum simpliciter quod est passio entis dicit eadem nam convertibile cum ente. **¶** Ad 3^m dicens quod unum non est determinati generis cum sit transcendens. Ad probationem dicens quod minor est falsa quod idem sicut et eque dicantur relationes et videantur esse de genere relationis tunc potest accipi transcendenter quatenus omne ens omni enti comparatum vel est idem vel diversum vel simile vel dissimile equale vel inequale. **¶** Et sic patet ad questionem.

Hoc autem omnium firmissimum est principiorum. **¶** Ex comen. nono.

Veritur **¶** Ut istud principium in seipso est idem sicut est et non esse sit firmissimum et notissimum. **¶** Et arguitur quod non tripliciter tunc quod est falsum tunc quod est aliud eo notum tunc quod arguitur dubitare de eo et per se errare. **¶** Ex prima via arguitur sic quod aliquid opposita potest esse esse ergo et dicitur. **¶** Quia patet quod dicitio includitur in quolibet specie opposita cum sit prima opposita ex quarto huius articulo probat dupliciter primo de duobus quod potest esse esse quod cuiusque est genus est aliquid species eius sed scutum cuius yma medietas est alba et alia medietas est nigra est coloratum ergo denotatur ab aliquid specie coloris qua autem ratione denotatur ab albedine pari ratione a nigredine ergo similiter

albus et nigrum quod sicut dicitur scilicet probat idem articulo de relative opposito scilicet quod idem est dupliciter et dimidiatum sequitur nam si aliquid est dupliciter ad aliquid ergo est dupliciter et dimidiatum. **¶** Et 2^a via arguitur sic propositio affirmativa est notior negativa quod notior est affirmatio quam opposita negatio ut dicitur in primo quarto infra scilicet istud principium est propositio negativa ut patet ergo aliquid est notum isto principio. **¶** Preterea in syllogismo ex oppositis dicitur dicitur esse notior permissis in falsitate scilicet in permissis accipiuntur opposita dicitur dicitur in conclusione autem negat idem a se. **¶** Et plura habent non esse aial. **¶** Ergo aial non est aial ergo aliquid in falsitate est notum quam sit oppositum permissis principii et per se aliquid est notum in veritate primo principio scilicet oppositum illi falsi notioris. **¶** Et tertia via arguitur sic ois nostra cognitio incipit a sensu sed circa oem cognitionem sensitivam contingit errare ergo circa intellectivam scilicet illud principium cognoscitur cognitio intellectiva patet ergo. **¶** Preterea contingit scire in veritate et in particulari ex secundo propositio ita quod contingit opinari in particulari oppositum veris sed illud particulare est dicitur dicitur veris sciti ut oem multa esse sterile et hac non ergo contingit dicitur dicitur opinari. **¶** Contra philosophus hic in littera.

Ratio dicens est cum probat per se primo principium est firmissimum ex eo quod convenit sibi dicitur dicitur principii firmissimum tunc quod circa ipsum non contingit errare nec dubitare tunc quod non est dicitur dicitur tunc quod necesse est venire in mente huius terminos ipsi. **¶** Iste autem sunt tres dicitur dicitur principii firmissimum. **¶** Prima dicitur dicitur probat scilicet quod non contingit circa ipsum dubitare quod si sic tunc potest opinari dicitur esse eide ut quod idem sit calidum et frigidum sic non arguitur contra. **¶** 2^a patet in tertio. **¶** Sed ista ratio arguitur et videtur quod peccat nam ois ratio ad ipse cuius dicitur dicitur non est in falsitate notior quam permissa iterum dicitur peccat et sic est in proposito quod dicitur non est magis inconueniens quam dicitur nam si aliquid opinatur dicitur dicitur eadem similitudo multo magis dicitur. **¶** Rudee dupliciter per se dicitur non est magis inconueniens sensu nam philosophus dicit in fine huius quarti quod nullus sensus dicitur idem sicut est et non esse. **¶** Aliter runde quod philosophus hic non arguitur contra negat per se primo principium scilicet ad recipientes ipsum probat quod sit firmissimum notum est autem in falsitate quod dicitur opinionones de duobus sunt sicut in aia quod per se primo principium secundum intellectum est notum notum est n. mihi scilicet intellectum quod dicitur opinionones non potest sicut esse in aia mea quod istud principium sit firmissimum quod non ois fugere ad aliquid notum secundum sensum. **¶** Non notandum quod philosophus et cometator non ducunt ad hoc inconueniens quod aliquid opinetur dicitur dicitur opposita sed quod dicitur opinionones sint in aia eius sicut opiniones dicitur dicitur licet cometator magis videatur ire ad ipsa opposita. **¶** Secunda dicitur dicitur probat ex hoc quod ois propositio reducitur ad ista quod non est dicitur dicitur patet. **¶** Tertia dicitur dicitur probat ex hoc quod est prima dignitatum quod non potest acquiri per aliud ergo statim cognoscitur notis terminis sicut dicitur est in exponendo littera.

Ad argumenta in oppositum. **¶** Ad primam de prima via negando antecedens cum dicitur quod aliqua opposita possunt esse in se. **¶** Ad primam probationem de contrariis dicens quod illa contraria non sunt secundo simpliciter sed secundum quod cum enim dicitur quod cuiusque inest genus et aliqua species dico quod verum est quod inest aliqua eius species vel simpliciter vel secundum quid sic est in proposito quod secundo inest albedo et nigredo secundum aliam et aliam partem isto modo etiam scilicet secundum quid inesse eide contra dicitur non est impossibile sicut patet inferius in hoc eodem quarto sic enim non sunt secundum idem. **¶** Ad secundam probationem de relativis dicens per idem quod non est secundum idem nam mons dicitur magnus et parvus et idem dupliciter et dimidiatum non ad idem sed ad diversum. **¶** Inferre ergo idem esse simpliciter magnum et parvum dupliciter et dimidiatum est ignotum elathi. **¶** Consequenter tamen ille que sunt Aristotele in predicamentis scilicet si aliquid est dupliciter ad hoc ergo dupliciter et sunt bone per hoc enim probat philosophus magnum et parvum non esse contraria quod dicuntur de eodem.

non tñ simplr. sed scdm qd. qz icomparatione ad diuersa.
Ad primū de scda via dico q illud pncipiū est realr z
 formalr affirmatiuū. q̄uis scdm vocē sit negatiuū. sicut z
 ista ppō. nō ipole est boiem currere. vñ valet istā. pole est
 boies currere. sequit̄ etiā illud pncipiū. ipole est idē sil eē
 z nō esse. idē valet q̄ ista. necē est idē nō simul eē z nō esse.
 q̄ est affirmatiua de mō. z tali negatiua nō est necessariuz
 aliq̄s affirmatiua esse notiorē. **Ad** aliud de eadē via di
 cēdum q̄ p̄hs in libro p̄ioz docet multos sillogisimos ex
 p̄p̄othesi p̄ quos nō igit aligd pbare. docet. n. sillogisicare
 ex falsis. scdm quē modum nunq̄s aliqd pbat. silr de sillo
 gismo circulari. scdm quē nihil igit pbare. imo eo ipso
 q̄ ē circularis nihil pbat. silr diceit in p̄posito de sillogis
 mis ex oppositis. **Alr** d̄r q̄ notius est ipole eē aliqd sil
 eē z nō esse. q̄ negatio eiūsdē de se q̄ cludif in sillogismo
 ex oppositis. vñ licet forsan aliq̄s negaret q̄ idē sit ipz. tñ
 nunq̄s cederet q̄ idē sit ipz z nō ipz. vñ notū est in falsi
 tate q̄ idē sit ipz z nō ipz. q̄ q̄ idē nō sit ipz. prima rñsio ē
 melior. **Ad** aliud de tertia via dicēdū q̄ ois deceptio
 q̄ pōt fieri ex p̄ sensū nō falsificare primū pncipiū. nūq̄s
 n. aliq̄s sensus indicat q̄ β sensibile sit z nō sit in eodē in
 stāti. vel dato q̄ sensus erraret circa ipz: tñ p̄ intellectum
 tanq̄s p̄ potentiā nobiliozē corrigeret error sensus. **Ad**
 vltimū dicēdū q̄ vez est q̄ igit scire in vli ignorando
 in p̄ticulari. cui cā est. qz nō p̄tractat̄ minor cū maiori. vñ
 fm̄ p̄hm̄ p̄ posteriorē maior pōt sciri p̄i tpe q̄ minor vel
 d̄clo q̄n. s. minor nō applicat̄ cuz maiori. si tñ applicet̄ eo
 dē tpe scit̄ z minor z maior z d̄clo. **Ad** formā cū d̄r q̄
 igit igrare i p̄ticulari z scire i vli. dico q̄ vez ē pp̄ β qz
 nec scit̄ illud p̄tictare p̄tineri sub illo vli. s. pp̄ β nō sciunt̄
 d̄dictiona. nō. n. opinor d̄dictionē nisi opiner hāc mulā eē
 p̄tētā sub mulā. z β n̄ facio vt supponit̄. q̄ si opinarer hāc
 mulā p̄tineri sub mulā ipole est ignorare hāc mulā eē ste
 rilē. nā applicata maiori cū minori stati scit̄ vt dictū est.

Matura nāqz principium z aliarum dignita
 tum hec omnium zc.

Verit **U**ter hoc pncipiū. ipossibile ē
 idē simul esse z nō esse simplr
 sit p̄mū z videt̄ q̄ non qz est resolubile in
 alia pncipia p̄oza. s. in terminos p̄p̄ios q̄
 sit pncipia icōplexa. vñ qd̄q̄. n. resoluū i
 ea ex qb̄ cōponit̄. **Cōtra** p̄hs hic in l̄ra
 q̄ dicit ipz eē p̄mū oīuz dignitatū.

Rñdeo **Q**uātū ad p̄mū sit istud p̄mū dcm. q̄ q̄
 dā ppōnes sūt affirmatiue z qdā negatiue. ppō affirmati
 ua vocat̄ idē dicit̄. i. dices z notās idēritatem p̄dicati ad
 subm̄ siue sit idēritas accñtalis siue essentialis. **Exēplū** p̄
 mi. hō ē alb⁹. **Exēplū** scdi. hō est aīal. ppō negatiua vocat̄
 diuersidica. i. dices vel notās diuersitatē p̄dicati ad subm̄
Exēplū. hō nō ē asin⁹. **Scōz** dcm̄ sit istud. q̄ i. ppōnib⁹
 istis siue sint affirmatiue siue negatiue ē ordo i p̄mitate:
 nā qdā ē p̄ p̄ma. z qdā scdo p̄ma. qdā tertio p̄ma: z sic p̄ or
 dinē: fm̄ q̄ plus v̄l min⁹ accēdūt v̄l recēdūt ad ppōnē p̄
 p̄mā. **Exēplū** i affirmatiuis: hō ē hō. est p̄ p̄ma. hō est aīal
 rōale ē scdo p̄ma. hō ē aīal ē tertio p̄ma. hō ē risibilis ē in
 q̄tro gradu. hō ē alb⁹ ē i q̄nto gradu. zc. p̄z. n. q̄ iste hñt or
 dinē i p̄mitate. si cōsideret̄ idēritas extremoz. silr ē dare
 ordinē i negatiuis. nā por ē ista. hō nō ē equ⁹. q̄ ista. hō n̄ ē
 binibilis. **Tertiu** dcm̄ ē q̄ idē in p̄parōe ad diuersa eē
 p̄i⁹ z posteri⁹ nō ē icōueniēs. sic p̄z i linea p̄dicamētali. nā
 gen⁹ subaltrernū ē p̄i⁹ r̄spcū sp̄i sp̄alissime. z posteri⁹ gnē
 gnālissimo. **Silr** in p̄posito ppō scdo p̄ma ē por r̄spcū
 ppōis q̄ ē tertio p̄ma. z posteri⁹ ppōnē. q̄ ē primo p̄ma.

Quātū ad scōz dico q̄ istud pncipiū ipole ē zc. nō ē
 primū simplr. i. p̄ p̄mū. s. p̄bo sic. qz illd̄ p̄i
 cipiū cui⁹ termini nō sūt p̄ p̄imi nec vltimo vltimo nō est
 simplr p̄ p̄mū. s. β pncipiū ē hō. ḡ zc. maior p̄z. qz ista duo
 sūt de rōe pncipij simplr p̄imi. q̄ sit p̄ p̄imū i eē d̄o. z v̄l
 timo vltimū i resoluēdo. minor pbat z p̄ de termino subo
 qd̄ ē idē. **cept⁹**. n. ille nō est p̄ p̄imū cū sit resolubilis i ou
 os alios **cept⁹**. q̄z vñ⁹ ē absolut⁹ alter respectiu⁹. **cept⁹**
 aut̄ sils icludēs absolutū z respectiuū nō ē eā p̄i⁹ sic **cept⁹**
 p̄ iclusi i q̄s resoluū. iste aut̄ **cept⁹** idē ens ē hō qz li idē
 dicit̄ **ceptū** respectiuū. li ens dicit̄ **ceptū** absolutū vel saltē
 neutru⁹ z idifferētē ad absolutū z r̄spcū. pbat̄ ē mior
 de termino p̄dicato q̄ eē z nō eē. ille aut̄ **cept⁹** est aggre
 gat⁹ ex affirmatiuo z negatiuo. ḡ ē resolubilis. ḡ nō ē p̄ p̄i
 mus nec vltimo vltim⁹. **P**reterea nulla ppō modalis
 est p̄ p̄ima. qz ē resolubilis i aīa de esse. s. istud pncipiū
 ipole ē zc. est ppō modalis. ḡ nō est p̄ p̄ima. **S**i ḡ q̄raē
 qd̄ est primū cōplexū simplr. z primo primū. dico q̄ istud
 ens est ens: istud. n. pncipiū hz terminos primo primos: z
 vltimo vltimos. z p̄ p̄ns q̄ nō sūt resolubiles in aliq̄s p̄io
 res. imo ois resolutio **ceptū** stat ad **ceptū** entis vt ad
 simplr primū iter **cept⁹** q̄dirat̄ ois. **Ad** argumētū i op
 positū dicēdū q̄ p̄hs vocat̄ istud pncipiū primū nō q̄ sit
 simplr primū. sed qz est primū r̄spcū istoz. s. de quolibet
 affirmatio vel negatio. oē totū zc. z si ab eālib⁹ zc. r̄spcū
 istoz hoc est primū. z d̄r dignitas dignitatū. sicut. n. totū z
 pars. eāle z icāle nō itelligunt̄ nisi itellecto ente. ita nec
 hoc pncipiū. oē totū zc. de quolibz zc. z sic de alijs nō itel
 lunt̄ nisi itellecto hoc pncipio cuius itellectus depēdet
 ex itellectu entis ex quo componitur.

At vero nec p̄tradictionis medium nihil eē
 cōtingit. sed necessarium. aut dicere. aut nega
 re vnum de vnoquoqz.

Veritur **U**ter iter d̄dictiona sit da
 re mediū. z vt q̄ sic. nā eē
 z nō eē s̄ d̄dictiona. s. iter eē z nō eē ē me
 diū ipa gnātio. vt d̄r z: hui⁹. ḡ zc. **P**re
 terea q̄to maḡ extrea distāt tāto sūt pla
 media iter ipa. ergo si infinite distāt ifinita
 erūt media iter ipa. s. d̄dictiona distāt i ifi
 nitū. ḡ zc. p̄batio minoris. qz oi finito igit itelligere ma
 ius. sed nō igit itelligere maiorē distātia q̄ q̄ ē iter d̄di
 ctoria. qz q̄cūqz dare illa caderet s̄ h̄ d̄ctōe. ḡ zc. **P**re
 terea iter oia relatiua mediū ē relatio. s. d̄dictiona ad iui
 cē referunt̄. nā opponunt̄. z oppō ē qdā relatio. ḡ iter d̄di
 ctoria ē media r̄latio. **P**reterea iter d̄dictiona ē mediū
 p̄ abnegationē v̄triusqz extremi. nā scutū cui⁹ medietas ē
 alba z medietas nigra. nec ē albū nec nō albū. **P**rete
 rea si iter d̄dictiona nō ē mediū. ḡ d̄ q̄libet ē vera affirma
 tio v̄l negatio. p̄ns v̄l falsū. nā ambe iste vident̄ false. ois
 hō ē alb⁹: z ois hō nō ē alb⁹. ḡ aīas ē falsū ex q̄ seq̄t̄. **Cō**
 tra p̄hs hic in littera.

Rñsio **I**sta qōne p̄mittā duplicē distictionē. **C**Se
 cūdo dicā ad qōnē. **Q**uātū ad primū sit ista p̄ma disti
 ctio q̄ mediū iter aliq̄ pōt eē duplex. s. v̄l scōz formā vel
 scōz subz. **Exēplū** p̄imi i d̄rys mediatis. croceū. n. est qdā
 media forma iter albū z nigrū. **Exēplū** scdi. i p̄riatiue op
 positū. lapis. n. nō ē vidēs neqz cecus. **C**z⁹ distictio sit ista
 q̄ mediū pōt esse z alio mō accipi duplr. vt habet̄ i textu
 hui⁹ capli. s. positieue z negatiue. **Exēplū** p̄imi. rubedo est
 mediū iter albū z nigrū. z β mediū ē eiūsdē generl cū ex
 tremis. **Exēplū** scdi. mediū scōz q̄ accipit̄ p̄ abnegationē
 v̄triusqz extremi. vt qd̄ nec ē egrū nec sanū. scōz medicos
 . n. ponit̄ aliq̄ forma siue dispō q̄ est media iter egritudinē

et sanitatem. que dicitur neutralitas. **T**ertia distinctio sit ista. quod aliquid modo accipitur medium dupliciter. quod quoddam est medium interponis. quoddam presupponis. **E**xemplum primi. clarum et turgens duo sunt osses. et viscus seu gluten. **E**xemplum secundi. quantitas isto modo mediatur forma substantialis et materiam. forma. n. substantialis requirit et presupponit materiam quantam et dispositam. non quod quantitas mediatur forma et materiam. quasi quoddam clarum et viscosum. cum forma substantialis attingit immediate materiam. sed solum de medio per quantum perigit et presupponit ad introductionem forme in materiam.

Quantum ad secundum dico istam conclusionem. quod inter distinctio est non est medium quocumque modo sumptum. **H**oc probatur sic. quicquid aliquid est alicui per se eius oppositum nullo modo inesse potest. nec per se nec per accessum. per inducendum. sed carere medius est distinctio per se. secundum illud philosophi primo posteriorum. distinctio est oppositio cuius non est dare medium secundum se. ergo distinctio nullo modo habet medium. **S**ed distinctio diffinitionem illam primi posteriorum arguitur. quod non videtur per se. quod quod venit dicitur immediatis. quod non habet medium secundum se. saltem secundum formam. **R**espondeo. dicitur est quod diffinitio data est multiplex. eo quod negatio potest cadere super secundum se. vel per se. ut sit negatio preteritis. vel potest esse e converso. ut ly per se cadat super negationem. ut sit preteritis negationis. primo modo non accipitur in illa diffinitione. sed secundo modo. et est sensus quod preteritis affirmat et cadit super negationem. ut sic distinctio sit oppositio cuius per se non est medium. ex quo sequitur quod nullo modo habet medium. ex quo carere medio per se est sibi. sed primo modo. per preteritis negat. et est negatio preteritis: sic carere medio potest venire dicitur immediatis. et etiam privative oppositis. quatenus careret medio secundum formam. tamen hoc non obstante habet medium per accessum. scilicet secundum subiectum. natura carere medio non inest eis per se. ut ly per se cadit super ly non habere medium. et est preteritis negationis et id non repugnat eis habere medium. saltem per accessum: modo per oppositum.

Ad primum in oppositum. cum dicitur quod et non esse sunt distinctio. dicitur quod esse potest dupliciter accipi. uno modo. esse simpliciter. alio modo secundum quod. et sibi non esse potest accipi dupliciter. uno modo simpliciter. alio modo secundum quod. modo iter esse simpliciter et non esse simpliciter bene est medium: esse secundum quod. ut generatio. et dico esse simpliciter esse perfectum. et esse secundum quod esse in fieri. vel sic. esse accipitur uno modo per esse generale. per includit esse simpliciter: et secundum quod. et non esse per esse simpliciter. et isto modo sunt distinctio nec est medium iter ipsa. secundum vero modo non sunt distinctio. sed habent medium. scilicet ipsum fieri vel esse imperfectum. nam iter non ens simpliciter. et ens in actu. et perfectum esse. est medium ens siue esse imperfectum. et hoc secundo modo loquitur philosophus secundo methaphisicorum. unde dicit sic. quod sicut semper est medium iter esse et non esse. si generatio: ita existeris et non existeris. id est entis et non entis est medium quod fit. et per exemplum sua quod ponit ibi. scilicet quod ex adscite sit sciens. et ex puerovir. isto ergo modo non contradicit esse et non esse. **S**ed contra. omnia per se mutatio mediatur iter per se terminos. sed termini generationis sunt distinctio. scilicet et non esse. ergo iter esse et non esse quod sunt distinctio vere est medium. per se minoris. nam generatio est a non subiecto in subiectum. et corruptio e contra. ut dicitur quanto philosophorum. ibidem etiam dicitur quod generatio et corruptio sunt distinctio. **A**d firmat. quod hic in textu ut apparuit per animum philosophus probat quod non sit medium iter distinctio. scilicet iter ens et non ens. arguitur sic. quod si sit. quod est aliquid mutatio media iter generationem et corruptionem. sed illa dicitur nulla esse nisi termini generationis dicerent. **R**espondeo. quod termini generationis non sunt distinctio. sed se habent sicut habitus et privatio. et isti sunt termini primi non solum in generatione. sed etiam in quocumque alia mutatione. **A**d illud quod dicitur de generatione philosophorum dicitur quod philosophus accipit per non subiectum privationem forme. per subiectum habitum vel formam. **A**d illud quod additur. quod generatio et corruptio sunt distinctio. per distinctio intelliguntur privative opposita. nam privative opposita sunt sicut distinctio circa subiectum a privatione naturam quod est subiectum mutationis.

Ad confirmationem de quarto huius dicitur quod argumentum est a minori. scilicet quod si est medium iter distinctio: multo magis iter quocumque alia opposita. et ita iter privationem et formam. et ideo est mutatio aliquid media iter illa quod terminantur ad formam quod est generatio. et illa quod terminantur ad privationem quod est corruptio.

Sed contra istam rationem arguitur. primo. quod videtur concedere propositum. nam secundum te privatio et forma sunt termini generationis sed privatio et forma sunt distinctio circa susceptibile. etiam per te. si generatio et forma sit medium: sequitur quod inter distinctio sit medium. **P**roterea. dicitur immediata sunt distinctio circa subiectum. pari ratione sic privative opposita. quod sicut iter privationem et formam est generatio et corruptio secundum te. ita posset esse iter dicitur immediata. **R**espondeo ad primum. quod termini generationis sunt comparari vel ad subiectum. vel ad ipsam generationem. si per modo. sic habent rationem distinctio. nec habent medium isto modo. nam subiectum vel necio est sub forma. vel sub privatione. si secundo modo. sic non habent rationem distinctio. et id habent generationem media. sicut deum est.

Ad 2^m dicitur. quod de ratione distinctio sunt duo. scilicet quod aliter necessario ista. et quod aliter nihil ponat. dicitur autem immediata circa subiectum a privatione naturam habent unam additionem. scilicet quod aliter necio est. sed deficit secunda additio. quod utrumque est aliquid positum. et illa duo requirunt ad generationem et corruptionem. utrumque autem additio est in privative oppositis. per quod non est sile de his et dicitur immediate. **A**d 2^m principale dicitur. quod distantia est duplex. quod est dimensionum. et illa est proprie distantia quod est de genere quantitatis. et quod est distantia perfectiva seu perfectio. et illa est transumptive dicta. et transferri ad alia. ut ad opposita. cum quod dicitur quod magis distant extrema: tamen sunt plura media. dicitur quod illa maior est vera de distantia dimensionum. et tunc minor est falsa. quod distinctio non sic distant. maior autem est falsa de distantia perfectiva et transumptive dicta. quod per quod dicitur immediata maxime distant isto modo. et tamen nullum habent medium. distinctio generatio habent distantia privativa. per quantum unum distinctio est privatio alterius. non autem habent distantia dimensionum. de quod creditur.

Ad illud quod addit in minori quod distinctio distant in infinitum. dicitur quod ibi non requiritur distantia infinita. quod probatur. quod quicquid aliquid per distantia potest esse distinctio inter ipsa. quod de quolibet est verum aliter distinctio. quatenus ergo distat modicum aliquid ab uno distinctio: de eo predicat aliud distinctio. cum ergo dicitur distantia distinctio est infinita. glossanda est pro infinita. id est determinata. quod quicquid minima distantia sufficit. et maxima etiam in infinitum potest esse. **U**n distinctio minimam distantiam ponit: et primum est maximam. primum dicitur positive. secundum da vero permittit. unde non sequitur quod ibi sit infinita distantia positiva. potest tamen ibi esse generatio aliquid. puta si aliter extremum sit infinitum positive. ut deus. et non deus. unde sicut dicitur est distinctio minimam distantiam requirit et maximam permittit. ita quod indifferenter quantum est de se salvat in quocumque.

Ad 3^m cum dicitur quod iter omnia relativa est medium relatio. dicitur quod per esse est de intentionibus. sic enim est media relatio: et hoc modo omnia opposita sunt in genere relationis. quatenus oppositio quod est generatio est in genere relationis. et sic distinctio secundum istam intentionem habent utrumque medium relationem ipsam. loquendo tamen de rebus substratis intentionem non est verum quod referant. nec per dicitur quod habeat medium relationem. nam habens et non habens. non referunt ad invicem.

Ad 4^m de illo scuto de uno modo quod non est iconiens illud scutum esse album. et non album. quod hoc non est secundum idem. nam unum distinctio est per una parte. et aliter per altera. id est neutrum est simpliciter. sed utrumque secundum quod. **C**ontra. quod tunc medium ita est iter distinctio. sicut est iter dicitur immediata. **R**espondeo. in dicitur immediatis facit subiectum medium cui neutrum inest neque simpliciter. neque secundum quod. lapis. n. neque est sanus. neque est eger: neque cecus. neque videns. sed iter distinctio non potest dari aliquid quod medium vel subiectum cui neutrum inest vel simpliciter. vel secundum quod. quod de quocumque dicitur aliter distinctio: vel simpliciter. vel

secundum quid. ut in pposito de scuto. In d'rys autē ime
diatis et i puatius ē dare aliqd subiectū: cui neutz iest
nec simplr. nec fm qd. ut pz in exēplo predicto de lapide.
Aliter videt. qd cū gnū verū tale scutū sit album vel nō
albū. neutrū est dādū. qz nihil denoiat ab accēte: nisi sim
pl'r i'ist. vñ scutū illud nō ē albū simplr. neqz ē nigz simplr.
Cōtra. si hoc scutū nō ē simplr albū. nec simplr nigrū.
Et sic de alijs. ergo nō est coloratū. Nō ē euidenter falluz.
ergo rāns. Nōna pbat qz qe qd denoiat a gñe: denoiat
ab aliq' ei' spē. ex 2° topicoz. Rñtio. Nōa nō valet. Ad p
bationē dicēdū. qd ad destructionē cuiusl' inferioris nō se
gtur destructio superioris: in pdicationē denoiatiua. nisi de
struat qdlibet inferi'. nō solū in se: sz etiā i cōiunctione cuz
alio oppo'. ut dicēdo sic. nō ē albū. neqz nigrū. neqz albū et
nigrū simul. ergo nec coloratū. sic exponit illa cōsideratio.
sed in pposito nō ē sic. qz licet qdlibz inferi' destruat in se
non tñ i cōiunctōe ad aliud oppositū. tale enī scutū ē albū
et nigrū sil. et neutrū seorsū. Vel pōt exponi al'r sic. denoiat
tum a gñe oz denoiari a spē aliq'. vtrū est aliq' illaz denō
minationū de gbus est sermo ibi. sic q' ē albū vel bz albe
dinē. vel huic iest albedo. p'mus modus nō ē verus i ppo
sito. ut scutū illud dicat albū vel nigrū. sed duo alij modi
sūt veri i pposito. nā vtz ē dicere qd illud scutum bz albe
dinē et sibi iest albedo. silr est d nigredine. Cōtra. qz qnto hui' d'r q' al'te p
dictionoz d'r de quolibet. sz p'pō cōplexa de nullo pdicat.
sz d'ictio bz accipi fm terminos icōplexos. Cōtra. p'terea.
hō. et nō hō. sūt opposita non d'ie. tū qz al'te p' nihil dic' po
sitiue. tū qz in suba nō est p'prie p'rietatis. ut d'r in pdica
mentis. nec opposita puatiue. qz non hō dicit de eo qd nō
ē natū eē hō. puta de lapide. puatio at nō sic. nec opposita
relatie. pz. ergo relinqt q' d'ictorie opponant. Aliter
ergo dicēdū. qd p' d'ictorioz sp'alterū d'r de vnoquoqz i
icōplexis. dūmō termin' de q' d'r nō accipiat d'istributiue.
Rō hui' est. qz vni supposito pōt iesse vñ. et alteri al'te p'.
vñ neutra istaz est vera. ois hō est alb'. ois hō est non al
bus. Cōtra. Sciendū etiā qd p' d'ictorioz nō ē necesse pdicari
de quolibet cum reduplicatōe. vñ vtraqz istaz ē falsa. hō
inquātū homo est albus. hō inquātū homo est non albus.
qz tunc de necessitate vel omnis hō esset alb'. vel nullus
homo esset alb'. Et hec de quarto methaphisice.

Accidit aut multonies dictis causis et multas
eiusde eē causas: non sz accidēs. ut statue. et c.
Textu cōmenti scdī.

Arca quintus

librum methaphisice. Queritur primo. Vtruz
eiusde effectus sint plu
res per se cause. Cui
detur qd non quia si vna
sufficit alia superfluit. sz
qlibet per se causa videt
sufficere in suo gñe sine
alia. ergo. et c. Cōtra.
p'bs hic in littera.

Rñdeo

In ista q' stione pri
mo premitā aliq's distinctiones. 2° ostendā aliquas cōclu
siones. Quātū ad p'mū sit ista prima d'ictio. qd causaluz

qdā sūt eiusde ordinis. quedā sunt alteri' ordinis. Ille vi
cunt esse eiusde ordinis q' sunt in eodē gñe eā p'. et eiusde
spēi. Sed dicunt alteri' ordinis que i eodē gñe sūt eētia
liter ordinate fm p'ri' et posterio'. et sunt alteri' speciei. Exē
plū p'rimi. duo hoies eā p' trabētes nauē. exēplū scdī. hō et
sol i gnātōe hois. Cōtra d'ictio sit ista. qd cāz eiusde
ordinis quedā sūt totales. qdā p'iales. P'icif aut causa
total' q' in illo gñe cāe nō idiget ad suā causalitatē aliq' cā
eiusde ordinis secū cōcausante. sz sola per se sufficit. Sed
d'r cā p'ialis q' in illo gñe cāe non sufficit ad causandū esse
ctū: sz idiget alia cā eiusde ordinis secū cōcausante. exē
plū p'imi. ignis generās ignē. exēplū scdī. duo hoies trabē
tes nauē. qz alter de se nō sufficeret ad tractionē. Cōtra
d'ictio sit ista. qd causaluz qdā sūt eiusde gñis. et qdā
alteri' generis. exēplū p'imi. oēs cāe efficiētis. et formales.
et huiusmodi. exēplū scdī. si accipiant cāe diuerse vna mā
lis. altera efficiens. et c.

Quantum

Ad 2° sit ista p'ma q. qd eiusde effect'
posūt esse p'les cause alteri' et alterius
generis. et totales. Nec patet per p'bm i littera. qd es. et for
ma statue. et factio ipsi'. sunt cause statue. qz quilibet in
suo ordie ē cā total' hui' statue. sz ē h' exp'ie tertio huius
2° gñe: vbi dicit p'bs. qd cōtigit eidem inesse oēs modos
cāz. ut dom'. vñ qdem mot'. i. cā efficiēs. est ars et edifica
tor. cū' vō cā. i. cā finalis. ē opatio. i. vsus. puta hābitatio. et
mā. i. cā mālis sūt terra lapis et ligna. spēi. i. forma est rō. i.
pportio siue p'positio dom'. Cōtra 2° sit ista. qd eiusde
effect' p'nt eē plures cāe eiusde gñis et totales: si sint alte
ri' ordinis. hoc pz per exēplū. qz de sol' et hō pducūt hoies q'
rū qdlibet ē cā totalis et sufficiens i suo ordine. et qdlibet est
de gñe cāe efficiētis. Cōtra 2° sit h. qd eiusde effectus
p'nt eē plures cāe eiusde gñis et eiusde ordis. si sint cāe par
tiales. Hoc pz per exēplū. sic enī plures trabētes nauē sunt
cā tract' nauis. Itē p' et m' sūt isto mō cāe plis. Cōtra
ta d'elo sit ista. ipole ē plures cās eē eiusde gñis et eiusde
ordis et total' eiusde effect'. P'ac. p'bo sic. qz si sic. q' effect'
nō depēdet eētia l'r ab aliq' hāz causaluz. Nō est fallum. sz
rāns. p'batio d'ie. Sint a. et b. totales cāe ipsius. c. patet
qd. c. nō depēdet ab. a. qz pōt eē sine. a. nā sufficienter hz eē
p. b. qd ponit total' a ei'. et p' idē pōt h' q' nō depēdet eē
tia l'r ab ipo. b. qz hz eē sufficienter p' ipz. a. qd ponit total'
ei' ei'. g' ipm. c. nō depēdet nec ab. a. nec ab. b. eētia l'r. Sz
hec rō nihil valet d' scdāz d'clonē. qz cāe alteri' ordis et to
tales nō supfluūt. q'tenus rōne ordinis eētia l'is oēs siml'
regrunt et sūt alteri' rōnis. qd nō ē i pposito. Cōtra argu
mentū i oppositū pz qd seipz soluit. arguit enī de causis. to
talib' eiusde gñis et ordinis. aliter nō d'cludit. Cōtra illd'
i oppositū. patet ex dictis.

Quapropter et natura principū: et elemētū: et
mēs: et volūtas: et suba: et qd cui' cā: multoz
eni et cognitōis et mot' principū est bonū et ma
lum. Textu cōmenti p'imi.

Meritur

Atz finis sit principuz.
Arguit qd nō. qz d' rōe
principū ē eē p'rimū. ut pz i c. p'cedēt. sz d'
rōe finis ē eē vltimū. ut h' i cā: de p'fecto
g' finis nō ē p'n'. qz p'mū et vltimū opponū
tur. Cōtra. p'bs h' i l'rā i fine captū p'ce
dētis. Cōtra h' q'ro 2° vtz finis sit cā. Et
v' q' nō. qz vel eēt cā fm q' ens. aut fm q' nō ens. nō scdo
mō: qz nō ens nulli' ē cā. finis aut p'nt cā enti. nec p'mō:
qz finis non est cā nisi fm q' mouet efficientē ad agendū.
sed qñ finis ē nō mouet efficientē. sz cessat ab actōe. qz ha
bitib' p'ntib' cessat mot' p' de gnātōe. Cōtra p'bs hic i

mo premitā aliq's distinctiones. 2° ostendā aliquas cōclu
siones. Quātū ad p'mū sit ista prima d'ictio. qd causaluz

littera. **C**uxta hoc qrit 3° verū finis sit cā efficientis. vř q nō. qz si sic seqrent tria icōueniētia. **C**primū q idem respectu eiusdē erit cā z cātū: z p dñs pri^o z posteri^o nālī. qd pz ex hoc qz etiā ipm efficiēs ē cā finis sicut econuerso vt dī hīc i textu. **C**Scdm icōueniēs ē. qz idēz eēt cā sui z pri^o seipō. qd pz sic. qz qcgd ē cā cause ē cā cātū. z qcgd est pns prioz ē pri^o postiori. si ergo finis ē cā efficiētis. z efficiēs est cā finis. seqt qz finis ē cā finis. silt pōt argui de pōri sicut pz. **C**Tertiu icōueniēs ē qz i demonstratōe eēt circulus. qd pz sic. nā demonstratio pp qd est p cām. ergo cuz efficiēs sit cā finis poterit demonstrare finē. ergo etiā si finis sit cā efficiētis. qz p finē poterit dīstrari efficiēs. z sic erit circulus. **C**Contra pbs hīc in lra. **C**Cuxta hoc qrit 4°. vř finis sit maxime cā. z vř q nō naz finis ē cā extrīseca. ergo nō ē maxime cā. nā pz qz mā z forma sūt cause itrisecae. itrisecū aut vř magis cōferre ad eē rei qz extrīseca. ergo mā z forma erūt magl cāe qz finis. **C**Preterea si finis eēt maxie cā: tūc nobilissima cāta hřent illā cām. dñs ē falsū. qz imobilia sūt nobilissima cāta: z tñ nō habēt cāz finalē. vt dīc pbs 3° hui^o. vbi assignat cāz ex h qz finis ē alicui^o actōis. actio aut ē i motu. s3 imobilia nō hnt motū. **C**Preterea si finis eēt maxie cā: tūc maxie certa cognitio eēt p finē. dñs ē falsū. nā maxie cognoscim^o qd ipz ē p formā. nā pbs vbiqz circūloq^o qd p formā. **C**Cōtra. dmentator capitulo de pncipio z fine dicit expħe hoc.

Rñdeo Circa istas qōnes sic pcedā. p distinctiones aliqū pmitterē. z^o ad qōnes dicet. **C**Quantū ad primū sit ista prima distinctio qz finis ē duplex vt hř z^o de aia. s. finis grā cuius z finis quo. dicit autē finis grā cuius: ipm obz qd p opationē attingit vt de^o g attingit a bris p actū intellect^o z volūtatis. s3 finis quo dī ipsa opatio q obm attingit puta ipsa volitio seu intellectio. **C**Scda distinctio sit ista qz finis grā cui^o aliqū p opationē iesse producit. aliqū nō s3 p supponit. exēplū pmi de forma nālī q p motū vel gnationē pducit. vñ gnto hui^o. caplo de nā dī qz finis gnatiois ē forma. z ille finis ē obiectus qd attingit actōe siue opatione trāsēute. p quā pducit in eē. exēplū s3 scdi. de^o. z iste finis ē obz qd attingit opatōe seu actōe imānēte. puta p actū intellect^o z volūtāt. hoc ēt scdo mō se h3 obiectū fēsus ad sensum. **C**Tertia distinctio sit ista qz ponit ab hūic. gnto metba. caplo gnto. qz res dī eēt cāta duplī. nā res dī aliqū cāta i sua cālitate. aliqū i suo esse. pmo mō cā finalē pcedit oēs alias i cālitate. qz mouet agentē: z agēs ex appetitu finis mouet ad agēdū. vt attrigat finē. efficiēs at h3 rōnē cātū respectu finis nō qstū ad suū eē. pz. s3 qstū ad causalitatē. scdo aut mō ipse finis est causatus. sic forma causari dicit qstū ad suū eē. patet.

Quantum Ad fm dico ad oēs qrtuoz qōnes: z te neo pte affirmatiuā q pbat primo auctoritatib^o. nā hūic. vbi s. caplo eodez circa finē. dicit qz si deynaqz cāz eēt scia: de cā finali eēt nobilior. z ipsa eēt sapiētia z nobilior alyz pibus illi^o scie. vñ fm eū cā finalis eēt cā cāz. **C**Itē dmentator i fine capituli de pñ^o dīc qz illud pñ^o. s. finale itēdit ad sciēdū i hac scia. z illd ē cā finalis oēs aut cāe non sūt pncipia nisi pp illud. **C**Itē Arist. z^o phisico. dicit qz sicut ē pncipiū in speculatōib^o sic finis i agibili^o. vñ oēs cālitates reducunt ad cālitatē finis vt ad pmi mī. nā extrīseca pri^o cānt. qz. n. extrīseca cānt. iō z itriseca cānt z nō ecōuerso. extrīsecoz at pri^o causat finis. qz. n. ille mouet efficiētē rōe amat. iō agēs agit z nō ecōuerso. **C**Si vō qras q cālitatū istaz. s. māe z forme sit pōz. dicendū qz cālitās forme. qd. n. ppingus ē p ē pri^o. s3 cālitās forme est h3 qten^o ē ppingoz efficiētē z fini. ē qz iste ordo qz prima cālitās ex nā rei ē finis. z^o ē efficiētē. 3° ē forme. 4° materie. **C**Arguit ēt rōe ad ppoātū sic. oē p se agēs agit pp finēz.

ergo finis h3 rōnē pncipij. sic itelligēdo qz finis est cā cāz vt predictū est. nam pvenit in mentē agentis sub rōe boni appetibil. nā ē bonū z optimū alioz vt dī in lra. agēs at motū a fine pducit formaz quā pducta coicat materie: z vltro seqt qz mā sustēret formā. ex qb^o pz qz i toto isto pncessu finis h3 rōnē pncipij. aīis rōis pbat sic qz oē agēs in cui^o actōe pōt accidere error agit pp finē. s3 oē agēs p se ē h3. qz oē agēs p se agit pp finē z dico agēs p se ad fmoūdū casū z fortunā cū oē agēs p se siue agat nālī siue a pposito agit pp finē vt pbat z^o pbisicoz. pbatio maioris. nā z^o pbisicoz dī illa actio frustra eē qz non dseqt finē itētū. si qz null^o finis sit itēt^o null^o agēs ageret frustra nec erraret. qz oē agēs qd pōt errare agit pp finē. tale aut ē agēs nālē qd pōt errare: z hoc ēt est vř de agente per intellectus.

Sed est dubiū cū finis pduct^o ab efficiente hēat nobilit^o eē ex rōis ex i re qz ex rōis ex i itellcū tñ. nā p^o ē eē reale. z^o itētōale. vř qz magl sit cā p mō qz scdo mō. nā nobilit^o ē eē cāe in qstū cā qz cāe in qstū cātū. **C**Di. cēdū qz eē nobilius pōt itelligi. s. vel simplr vt h3 qd. p mō eē rei factibilis nobilit^o est i mēte artificis qz in se. sic lapis nobilit^o h3 eē i mēte dī simplr qz i ppria nā. silt archa i mēte artificis. nā primū eē est imāle z icorpale rōe ei^o qz ē. s3 z^o ē māle z corpale. sic pz. **C**Si vō loqmur de eē h3 qd. sic lapis vt archa h3 nobilit^o eē i se z i sua nā qz i mēte cuiuscūqz artificis qz vt i se h3 reali^o z verius eē lapidis vel arche qz i mēte dei vel artificis. **C**Ad ppositū. finis vt h3 eē i intellectu z i mēte agētis h3 nobilit^o eē simplr qz i re ex z vt i se. nō tñ eē fm qd. vt arguit rō. fm qz primū eē h3 rōnē cāe: z sic nobilit^o eē simplr rñdet fini vt ē cā qz fini vt ē cātū z pductū. **C**Ex pdcis colligit ps affirmatiua cuiusqz illarū qd nū licet mixti sit posita quodā mō veritas illarū.

Ad argumenta Ad primū pz ex pdcis. nā finis ē primū fm qz ē i mēte artificial. z vltimū fm qz ē i re ex. p mō ē primū pncipiūz. z^o mō nō: s3 magl ē pncipiātū. **C**Ad z^o p scda qōne dico qz finis ē cā fm qz ē ens pntatū i mēte siue itēde agentis. sic. n. mouet agēs sub rōne diligibilis. **C**Ad illud pmi de gnatōe dico qz pbs loq^o d terio mot^o qñ ē reali^o pns z pduct^o iā p motū. tē. n. cessat mot^o. n. nī vt ē pns i itēde. finis aut vt est cā h3 eē in mēte. z nō i re ex. **C**Ad tertiu ptertia qōne nego pñam ad qdlibet illoz triū icōuenientū qz i fērun^o. cū. n. ifert p qz idē respectu eiusdē esset cā z cātū pns z posteri^o. dicēdū qz ille qrtuoz cāe sūt eē p i suo gnē. z tñ vna pōt eē pōz alia sicut i alyz gnāissima sunt prima gnā simplr: z tñ vñū pdcamētū est pri^o alio: vñ prioritas i cāis ē equoca sic cālitās. tūc ad formā dico qz nō ē icōueniens idē eē pns z posteri^o cā z cātū prioritate z posterioritate z cālitate diuersimode dca. **C**In eodē tñ gnē cālitatis z prioritatis ē ipse. vñ efficiēs ē cā finis. z p dñs pri^o i rōne cāe efficiētē. finis at ē cā efficiētis: z p dñs prioz i rōe finis z desiderabil. **C**Cū vō ifert scdo qz idē eēt cā sui ipsi^o. dicendū qz cū dī qz qcgd ē cā cāe zc. in illa ppōne accipiunt tres cāe s3 tñ variat cā prima respectu medie. z media respectu vltime. qre cōmittit fallacia accētis. p. n. cā accipitur i gnē cāe efficiētis. cū dicit qz qcgd ē cā cāe. sed scdo sūmī i gnē cāe final. est cā causati. vñ i talibus sic variatis nō ē ppō vera. **C**Si vere vna cā sit prima respectu scde i genere cause efficientis z illa z^o respectu tertie in eodem genere cause tunc est ppō vera. **C**Ad illud de pōzitate dicēdū p idē. cū. n. dī qz idē eēt pri^o seipso. nō valet. qz mutat prioritas sicut prius. cū ifert tertio qz eēt circulus i demonstratione. nego pñaz. **C**Ad pbatōez dicēdū qz non ē circulus i dīstratōne nisi qñ est vtrōbiqz idē genus demonstratōis qd nō ē in pposito. nā sicut cā est equoca sic z demonstratōnes. oz ergo ad circulū demonstratōis qz idēz gen^o ppter

qd sit vtracq; demōstratione. nā aliter non erit circulus.
Aliter pōt dici ad argumētū q; finis non est cā finalis efficiētis sed effectus. vnde cuz dicit q; agēs agit ppter finē: non est itelligēdū ppter finē suū: sed ppter finē sui effectus. r tūc p3 q; tūc nihil mali segtur ex pdictis. **S3** cōtra pbs bic i littera dicit q; efficiēs r finis sunt sibi iuicem cause. **R**ūdeovez est i causādo vel fm cālitatē non f3 id qd sunt. qz. n. efficiēs amat finē iō efficit effectū: illō tñ qd est finis nō est cā eius qd est efficiēs. nec etiā efficiēs ē sp cā ipsius finis saltē respectu finis gratia cui? qz ille p̄stip ponit nec pducit ab efficiēte. **Ad** p̄mū q̄re questiōis cū dī q; cāe intrisece sūt magis cāe: dicēdū q; falsū est. qz illa q; est p̄ma causalitas omnīū ē verior. talis est causalitas finis. nā oēs alie causalitates depēdēt a fine vt postensū ē vnde yez est q; effect? ē a causis intrisecis immediatis. r p̄mi mis tamē nō magis simplr. **Ad** 2^m p̄cedo q; nobilissīma cāta habēt finalē cās. cū at adducit pbs tertio huius: dicēdū q; illa auctoritas nō multū cogit qz ibi i tertio p̄cedit modo disputatiouy ibi declaratū fuit in scripto r de terminatū qualr i immobilib? iueniat rō finis r efficiētis. r cū pbat q; ois finis ē finis alicui? actiōis dicēdū q; duplex est actio. s. imanes r trāsies. l3 ergo negat ab immobili bus rō finis q; attigēt actōe trāsēute q; pprie habet rōnem mot? sicut loq; philosphus. nō tamē negat finis q; attin gēt actione imanēte. **Ad** tertiu cū iserit q; maxime certa cognitio esset p finez: dicit vno mō q; vey est. vnde oēs cāe possunt per finē demōstrari. iō potissima d̄mōstratio r certissima est per finē. qz sicut p̄ncipiū in speculationib? ita finis i agibilib?. ergo sicut p̄ma sunt certissima. sic r finis. cū ergo dicit q; maxime cognoscimus per formā ipz qd qd ē: dico q; falsū ē. nā qd qd est rei r diffinitio potest accipi ab oī cā. **Aliter** dī q; cognitō rei pōt accipi duplr. s. simplr r fm p̄portionē: vt dicitū fuit in scdo r in primo. dico ergo q; aliq; certius cognoscunt fm p̄portionē co gnoscentis. r tamē nō sunt notioza simplr. sicut mālia sūt notioza nobis fm p̄portionē q̄ imālia: r tamē imateria lia sunt notioza simplr. **Silr** i p̄posito cognitio p fine est simplr notioz. tñ cognitio de illa re fm p̄portionē suā est notioz per formā q; forma est p̄ximior cā q̄ finis. vñ p̄posterior dicit q; cognitio per cām p̄opinā est ppter qd. sed p̄ remota qz. **Ex** oib? pdictis patet vñū correla riū. s. q; finis ē cā cāz q̄tū ad causare. r vt h3 eē i mēte. l3 efficiēs q̄tū ad eē reale extra.

Differūt at i tātū q; agētia quidē r singularia simul sūt r nō sunt: r ipsa r quoz cause. r c.

Veritur **U**trū causa p̄cularis r i actu simul sit r nō sit cū effectū p̄culari. r vñ q; nō. qz si sic. ergo i p̄ncipio mot? cessat motus. nō est euide ter falsū. ergo r antecēdēs. p̄batio d̄ntie. habitib? p̄sentibus cessat mot?. p̄ de ḡna rione. accipiat ḡ aliq; efficiēs p̄ motuz.

certuz ē q; i p̄n? mot? ē efficiēs i actu. ḡ r effect? erit i actu. sed existēte effectū i actu cessat mot?. ergo cessat i p̄ncipio **P**reterea mouēs nāliter p̄us est moto. r si adiuicē referantē nihil min? vt dī quarto huius. ergo mouēs pōt eē sine moto sicut p̄i? sine posteriori. ḡ cā in actu sine effcū in actu. **P**reterea scitū i actu est cā scie in actu. sed scitum in actu pōt esse sine scia. ergo cā i actu sine effectū in actu. p̄batio minoris. qz referunt 3? mō relatiuoz vbi nō est eēntialis. ordo nec mutua depēdētia qz scia depēdet a scito v̄ sc. bili. r n̄ ecōuerso. **P**reterea de? ē sp cā i actu si ḡ cā i actu r effect? i actu sūt sūt. seq̄ q; effect? dī sp fuis set i actu. r sic mūdus ab eterno ē. qd ē hereticū. q; at de?

fit sp cā in actu p3. qz si prius fuisset cā in potētia r postea in actu. p̄ nō mutaret. **Cōtra** pbs bic r 2? p̄bicozuz. **V**trū cā in potētia sit sil cū effectū i potētia. videt q; sic. nā relatiua sil sūt r nō sūt. sed cā in po tentia r effect? in potētia referunt scdō mō relatiuoz vt calefactū r calefactibile i quo mō est mutua depēdentia: eēntialis sicut i p̄mo r p̄ hoc distinguūt a tertio mō. ergo cā i potētia r effectus in potētia simul sunt r non sunt. **Cōtra** pbs bic in littera.

Respondeo **A**rcā istas duas qōnes p̄ q̄dā opio nem ptractabo. scdō aliter rūdebo.

Quātū ad primuz est vna opio q; videt egidy sup scdō p̄bicoz. q; cā efficiēs p̄ motū h3 duplicē effcū. vñū ime diatū. s. ipm fieri. aliū mediatū. s. factū eē. **Ex** hoc dicit ad q̄stionē duo. p̄mū dicitū est q; ista p̄positio est vera de cā in actu r de effectū imedato. s. ipso fieri. hoc p̄bat. qz quando cā est in actu tūc mouet. r quando mouet ipsum fieri tūc est immobili. r ideo simul sunt cā mouens r ipsum fieri siue moneri. **S**cdō dicitū est q; ista p̄positio nō est vera de cā i actu. r effectū mediato. qd p̄batur sic. qz si sic oia euenirēt de necessitate. supposito illo q; oia haberent cās per se. nō est falsū. vt p̄ sexto hui?. r sequētia p̄batur sic. **S**it aliqd faciēdū tertia die r voce? . a. si. a. fiet ab aliq; p se cā sit illa cā. b. si. b. hēat aliā cām sit. c. r sic reducendo ad aliqd. quod nūc est. sit. d. qd ē causa ipsius. c. tūc sic. si. d est cā in actu r ē necia. r ipsū. c. ē necessario i actu ex p̄pote si. r si. c. ergo. b. r si. b. ḡ. a. ḡ oia necessario euenirent. **S**ic enī arguit pbs sexto hui? capitulo tertio. vñ iste due p̄po sitiones nō sunt sil vere. s. q; cuiusl3 fiēdi sit dare aliq; per se cām: r q; posita cā in actu necessariū sit ponere effectū i actu. nā ex his duab? p̄positiōibus seq̄ conclusio ipolis mō p̄dicto. s. q; oia erunt de necitate. nō ppter primā p̄positio nē qz cessa illa tāq; vera ad huc conclusio seq̄ret ppter fe cundā. ḡ scda ē ipolis. **D**e scda q̄stione dicit ab istis q; cā in potētia nō oportet q; sit sil cū effcū. rō est qz causa in potētia est prior effectū qz pōt esse sine eo. **S**ed cōtra istaz opinōnem arguit reducēdo rōnem primā cōtra eos d̄ fie ri qd ponit effectū imediatū. nā posita p̄i? p̄pōne quā cō cedūt r hāc quā ipsi dicit q; posita cā i actu necessario sit ipm fieri i actu: arguo vt prius. qz. d. existēte i actu necesse ē. c. fieri: r ex. c. b. r ex. b. a. fieri. ḡ oia futura fierent de ne cessitate. **P**reterea d̄ ipm dicitū in se vt opponit non vñ vey. s. q; cā p̄cularis r effect? imediatuz sint sil. qz pona mus q; sint multe cāe agentes nō per motū: si cā existēte in actu necē ē ē imediatū effectū eē in actu. ḡ oia pducibi lia a talib? causis de necitate euenirēt. qd falsum est: quia possunt illa cōtingēter cāre sicut cāe agētes per motum. r magi etiā vt p3 de mobilitate per volūtātē. **A**d formā rō nis dicēdū q; ibi ē fallacia fm qd r simplr. p̄cedo. n. q; q̄n cā in actu causat necessario seq̄ q; effect? est i actu. **S**i at iferamus. ergo necessario est effectus: nō valet. qz cā est i actu cōtingēter: vñ d̄ntia non valet effect? necio necessita te d̄ntie est i actu. si cā sit i actu. ergo effectus necio est. nisi poneret q; eēt cā necessario i actu. nunq; n. ex necessitate cōditōalis seq̄ necessitas d̄ntis: nisi añs sit necessarium. s3 nō est ita in p̄posito si sit cā in actu cōtingenter. **Cōtra** illō ad qd dicit q̄tū ad scdaz qōnem de causa i potētia r effectū i potētia. videt. n. q; sil sūt r nō sūt. qz referunt scdō mō relatiuoz que mutuo dependent.

Quantum **A**d fm dico tria. primū est q; illa d̄ria effectuum p̄portabilr acceptoz nō est accipiēda q̄tuz ad ipsas relationes cause ad effectuz. quia sic simul est cā in potētia r effectus in potētia sicut causa i actu. r effe ctus in actu. nam omnia hec referuntur vno genere rela

tinorum. s. scdo modo. Sed veritas huius dicti accipiēda est in fūdamētis relationū vt sit sensus 2 relatio cāe i actu 2 effect^o in actu nō possūt fūdari nisi i ente in actu. 2 iō sic relatiōes sūt sūt 2 nō sūt ita 2 fūdamenta eoz. sed relatiō nes cāe in potētia nō effect^o in potētia nō regūt fūdamenta i actu. 2 iō nō o3 fūdamenta eoz sūt eē licet relatiōes sūt sūt. nā si relatio cāe in potētia fūdaref in ente in actu sicut iste edificator est nō o3 relatiōē effect^o in potētia sibi corrūdentem fūdari i aliquo ente i actu. nō. n. oportet simul existere edificatorē 2 edificabile. qz edificabile pōt fūdari in ente in potētia. ¶ Scd^o dicitur est qz illa differētia nō est intelligēda de fūdamentis relationū in q̄tū fūdamenta sūt. qz sicut vtreqz relatiōes simul sūt ita 2 fūdamenta simul sūt. i. i actu sūt in q̄tū fūdamenta. hoc est actu sūt sub illis relatiōib^o. ¶ S3 ē intelligēda de fūdamentis pparatis ad exītiā. qz in cā 2 effectū i actu sūvū fūdamentū existit i actu. nō sic de cā 2 effectū i potētia. ¶ Tertiu dicitur est. qz illa differētia nō est intelligēda de fūdamentis absolute acceptis sed sub relatiōib^o. nō. n. seq^r qz si vñ fūdamētū existat. s. cāe in actu. qz fūdamentū effect^o i actu existat qz fūdamentū absolute existere pōt i actu sine relatiōe. s3 si fūdamentū cāe i actu ē sub relatiōe in actu. fūdamentū relatiōis effect^o existit sub relatiōe i actu. ¶ Est ergo in sūma dīa sic accipiēda hic idē. nō quidē iter relatiōes. qz sic vtqz neciō sūt sūt. nec iter fūdamenta relatiōnū in q̄tū fūdamenta. qz etiā illavtriqz necessario siml sūt. cū sine illis vt sic nō sint relatiōes. nec iter ea que sūt fūdamenta sū se p̄siderata. qz sic neutrobqz neciō sunt simul fūdamentis actu existētib^o sub relatiōibus pparatis ad existētiā qz nō absolute sint ad exītiā sub relatiōib^o. vt sit sensus. qz si ē a cā in actu. illa relatiō ē i actu. ergo necesse ē aliqd existere i quo fūda relatiō cāe in actu 2 effect^o in actu. s3 si ē cā i potētia. sic edificator. nō o3 aliqd ens i actu esse in quo fūda illa relatiō i potētia. s3 sufficit habere aliqd fūdamentū ens in potētia.

Ad argumenta Ad p̄mū dicēdū qz n̄tīa n̄ ē agēs p̄ motū ē i actu. effect^o ē in actu. s. modo p̄reposito. ¶ S3 dū mot^o est ipz agens nō ē cā in actu ipz facti eē vsqz ad vltimū istās accipiēdo tamē effectū respēcū cui^o est motus actu ille effect^o ē in actu. s. ipm fieri. qz dū mouet nō ē cā in actu nisi ipz fieri. s3 i vltimo instanti ē cā in actu facti eē. 2 tunc cā 2 effect^o sunt sūt in actu. vñ si cā ē i actu i fieri. sūt erit effect^o in fieri. si ē actu i facto eē. erit simul effect^o i facto esse. qñ ergo dī qz habitib^o. p. c. mot^o. dicendū qz p̄n̄te habitu siue effectū i facto eē cessat mot^o. n̄ aliter. ac. sic aut est tñ p̄ns i fine mot^o. ¶ Ad 2° de q̄rto hui^o. dicēdū qz mouēs ē sūt natura cū effectū. accipiēdo istavt sunt sub relatiōibus mō p̄dicto. tamē res subiecta mouēti est prior re i q̄ fūda relatiō effect^o. p̄hs at loq̄tur de fūdamentis. nō de relatiōib^o. vñ ibidē dī. qz sensibilia possūt eē nō exītib^o sensib^o. qz sensibilia 2 sensus dñr relatiōe tertio mō. dicitū ē aut qz dīa illa intelligēda est. nō de fūdamentis absolute s3 vt sūt sub relatiōib^o. ¶ Ad tertiu dicēdū. qz scituz i actu. 2 scia in actu sūt sūt. 2 nō sūt. cū dī. qz referunt tertio mō. dico qz falsū est. nisi accipiēdo scias in actu. 2 scibile nō scitū. vnde sciendū qz scibile sū se 2 eēntialr referē ad sciam in potētia. 2 scia i potētia 2 scibile sūt sūt 2 nō sūt nec accidit sibi qz sciat i potētia. accidit tñ lapidi. sicut accidit iohāni qz sit p̄r. nō tñ accidit p̄ri qz sit p̄r. vñ sic scia in potētia eēntialr depēdet a scibili. ita eēduerfo. 2 scia in actu depēdet a scito i actu. 2 eēduerfo. qñ ergo dī qz accidit scibili qz sciat. est intelligēdū de re subiecta. s. lapide vel ligno. p̄batio hui^o. qz scibile nō est scibile nisi qz ei^o pōt eē scia. nāz

si eēt scibile 2 ei^o nō eēt scia in potētia. eēt scibile 2 nō scibile. ḡ i rōne scibilis vt scibile ē. icludif scia i potētia sicut sūi per se correlatiū. De hoc āplius i caplo de ad aliqd. ¶ Ad q̄rtū de deo. negat an̄s. qz de sp̄ fuit. nō tñ sp̄ fuit cā in actu. qñ dicit qz esset mutar^o. dico qz n̄ valet. qz agēs volūtariū cuiusmodi est de^o. volūtate antiq̄ non mutata pōt causare qñ sibi placet sine mutarōe sui. Exēplū. sicut si ego vellē mō sedere cras. sine mutatione volūtati mee possē sedere cras. Silt de deo. qz qcqd facit vel factur^o ē. 2 sciuit 2 voluit se facturū volūtate antiq̄ 2 ab eterno. 2 iō facit qcqd facit sine mutarōe sui. facta solū mutarōe ex pte effect^o. hoc at determinare quō se habeat magl p̄inet ad negociū theologicū. sed hoc p̄ nūc sufficiat. qz effectus nouus pōt esse causa non mutata. ¶ Ad argumentuz p̄ secunda questione. p3 quid dicendum sit ex his que dicta sunt in corpore questionis.

Corū quidē vtriqz alia cā eēndi necessaria: hō rū at nulla: s3 pp̄ hec alia sūt ex necessitate. 2 ē.

Veritur Utrū necia habeāt cām sui eē. ¶ Quidē qz non p̄ Auicē. p̄ methaphice caplo sexto. cui^o rō ē ista. oē hīs cās amota vel circūscripta cā pōt nō eē. ḡ seq^r qz nullus effect^o sit necessari^o. qz posse n̄ eē repugnat neciō ¶ Preterea. cā efficiēs ē p̄n̄ vñ mot^o. sed i imobilib^o nō ē mot^o. ergo imobilia q̄ sunt necessaria non hūt cās efficiēte. 2 p̄ns nec aliqua alia cām. Cōfirmat qz tertio hui^o dī. qz i imobilib^o nō est efficiēs neqz finis. ¶ Contra. scdo huius dī. qz necessarioz 2 sempiternoz sunt cāe. Idem dicit hic in littera.

Respondeo In ista qōne p̄ quāsdā distinctiōes p̄mittā 2 dēclarabo. 2° quoddā dubiū tāgā 2 remouebo. tertio dicā ad qōnem. ¶ Quantū ad p̄mū sit ista p̄ma distinctiō. qz necia sūt in duplici ḡne. que dā sūt p̄plexa. qdā incōplexa. Exēplū p̄mi. p̄pō necessaria siue sit p̄cipiū. siue p̄clo. exēplū scdi. de^o 2 intelligētie sū viā philosophoz qz posuerunt ea necia eē. ¶ Scda distinctiō sit ista. qz necitas ē duplex. qdā ē necessitas simplr qdam sūm qd. p̄ma dī necitas dñtis. puta quādo tā an̄s qz dñs sunt in se necia. exēplū. si hō est aial. neciō est sensib^o. scda vocat necessitas dñe. puta qñ dñs nō ē necessaria. nisi posito ante. sic tñ qz tā an̄s qz dñs sunt i se p̄rigētia. exēplū. si hō currit. hō mouet. ¶ Tertia distinctiō sit ista. qz ad b̄ qz effect^o sit necessarius. o3 cām esse necias i essen do 2 in cāndo. qz altero istoꝝ deficiēte. pōt effectus nō eē Exēplū. sit. a. cā. b. si. a. non est neciū in causādo. nec. b. eius effectus erit necessarius. nō cānte. a. nō erit. b. silt si. a. nō ē neciū i cāndo. nec ipz. b. qz nō exīte. a. n̄ erit. b. vtrūqz isto rū ē i p̄plexis. p̄n̄. n. i se sunt necia. 2 neciō cānt cōclusiōes qz rō cause neciō causāris ē qz dīstructo effectū illa dīstruat. sic est de p̄ncipys respectu cōclōnis. qz ad falsitatē cōclōnis arguit falsitas p̄missaz.

Quantum Ad 2° est vñ dubiū. Utrū in reb^o sit aliqs effect^o necius. ¶ Rōde 2 dico qz sic. scdm viā p̄hoz. nā scdm eos agente scda cā: p̄ma cā neciō agit. posuerūt. p̄. ordinē 2 p̄nexionē cāz eē neciam. Tūc sic. in causis eēntialr ordinatis vna neciō cānte. alia neciō cāt. sed cāe rez sunt eēntialr ordinate. taliq̄ cā i reb^o neciō cāt. ḡ 2 oēs alie. 2 p̄ns p̄ma cā. maior p3. qz hec ē vna dīa iter cās essentialr ordinate. 2 accītalr ordinate. vt dictuz fuit 2° hui^o. qz cāe eēntialr ordinate sūt cūr rūt ad cāndū. 2 nō sic accītalr ordinate. minor p3 q̄rū ad p̄mā partē ex p̄p̄thēsi p̄hoz. 2° v̄ez est. qz multe sunt cause eēntialr ordinate. 2° ps m̄iozis p̄bat ex dīa inter

causas nales. et a pposito. qz ca nalis necio causat. sz causa a pposito. contingens. **¶** Sz tenedo via theologoz dr i icoplexis de qbus nunc e sermo no est effectus simpliciter necessarius. pbatio hui. qz in causis eentialr ordinar/ prima ca causante coringeter: oes alie cant coringenter. sz pria ca q est de/ causat coringeter. qz ois actio dei ad extra e coringeter. ergo oes alle causat coringeter. maior pz. sz minor. pbat. na effect/ necessari/ regit caz necessaria. r qstru ad calitate r quatu ad esse. vt ocm. e. sic q destructo effectu ca destruit. si ergo pma ca causaret aliqne effectu necessariu. ad destructione effect/ necio arguitur destructio cae prime. r ita ei/ entitas no esset oino idepedens r aboluta. qd est absurdu. **¶** Pro ista coclusionem sut multe alie rones. r etia pro opione phoz. que ca breuitatis p nuc dimittant. sunt eni prolitoris r altioris negotio: nec ro post a phis cogit. nam scda pars minoris est falsa. cum dr q aliq ca causat necio. cu pbat ex differentia cause nalis ad cam a pposito. **¶** Dicendu q necessitas e duplex. s. necessitas simplr. r necessitas fm quid. ca ergo nalis necio causat necessitate fm qd. r subco ditione. puta si ca sit. pro eo q ca pma nalis ex nali colligatia ad effectu necio duz est causat illu. sz illa causatio e coringens simplr. sic r illa ca coringenter est. ignis g du e necio calfacit. tam e qz ignis coringeter e: ideo simplr coringeter cat. sed nec sic e necessitas i pma ca. qz tuc eet simplr necessitas. cu illa conditio sit simplr necia. s. q de/ sit. qd. n. necessariu est ex suppositione necia: e simplr neciu. hoc. n. est necessitas rntis. illd aut suppositu i alyz causis nali/ no e simplr necessariu. p illa ergo necessitate conditionata r fm qd differt canalis a ca a pposito. qz ages a pposito supposito q sit. n. seqt q necio agat. sed pot non agere. ex eo q agit ex libertate voluntatis.

Quantum Ad 3° dico q necia pplexa puta celo/ nes hnt caz sui ee. vt dcs e. sz et phos multa necia icoplexa. puta corpora celestia r intelligerie. r alia a pma forsa fm eoz metē habet cam sui ee. sz fm via veroz theologozum aliter sit dicendum. vt patet ex pre. dictis aqualiter.

Ad rationes in oppositu. **¶** Ad pmam dicendu: q duplex e neciu. s. neciu effectiue r neciu formalr r p se necius. Effectiue dr qd p se excludit oem alia porē caz efficiēte a q pducat. r sic solus de/ one cessari/ effectiue. seu i gne cae efficiētis. sz necessariu p se r formalr no excludit qn ab alia possit ee effectiue seu pncipatiue. sic dicim/ de psonis pducti i dinis. na vbu diuinu lz sit qdā necessariu formalr. no tñ excludit quin sit ab alio. puta a pre pncipatiue. **¶** Ad auicē. g dicēdu e q loq/ tur de necio effectiue. cu g arguit q amota vel circūscripta ca: catu no eet neciu ex se. vep e i gne cae efficiētis tamē quo effect/ necessari/ regit cam necia. n tantu i cādo. sz et i esēdo. iō posito tali effectu nūq̄ possit ei/ ee realiter circūscribi. talis ergo effect/ eet necessari/ d se formaliter lz depēderet ab alio efficiēter vel effectiue. **¶** Ad 2° dico. q no e simplr de rōne efficiētis q sit prin^m vñ motus. qz accidit efficiēti fm q hō q agat p motu. qz efficiēs potest agere sine motu. tñ qz i nali/ coiter est verum q efficiēs agit per motu. iō dr q illa descriptio efficiētis q dr prin^m vñ mot/ e a posteriori r a notiori q ad nos i immobilib/ g e prin^m efficiēs no tñ vñ mot/. r p hoc idē pot rñderi ad confirmationē q adducti. **¶** Ad argumētū i oppositu qd vñ facere ptra opionē theologoz. dr vno: q phz 2° hui/ loq/ tur de necio pplexis. de qb/ cocessū e q pnt habere cam sui ee. sz ista rñsio no e tenēda. qz dñū fuit ibi ocm. **¶** Hi co g alr q loq/ via phoz q no e mō recipiēda i pposito. cu repugnat vitati theologie. **¶** Aduertēdu tñ q lz in cō

plexis no sit aliqs effectus simplr necessari/. nec p dñs ne cessaria ca simplr: tñ sic e effect/ necessari/ fm qd: ita sunt cae necie fm quid. vt dictuz fuit. r h mō dici posset q in coplexis necessaria hnt cam sui ee. eo mō quo sūt necia. s. no simplr. sz fm quid.

¶ Numero quidem quorū materia vna.

Meritur Utz mā q e altera ps cō positi sit ca idiuuatōis **¶** Et arguit q sic. na qnto methaphice. dr. illa sūt vñū nūero: qz mā ē vna. **¶** Sz illa opionē arguit. qz si mā est ca idiuuatōis: vbi eadē ē mā ibidē ē ididuu. sz eadē ē mā i gñato r corrupto. g gñatuz r corruptu erūt idē ididuu. qd ē fallū. **¶** Adfirmat. si p ex aq̄ gñē ignis. r 2° ex igne gñē aq̄: patz qz aq̄ p gñata. r 2° corrupta hnt eadē māz r sū dei usdē spēi. g aq̄ priuz corru pta r scdo gñata erūt vna nūero. qd ē flm. qz tūc p nāz corrupta possēt redire eadē nūero qd ē 2° Ari. vbiqz. **¶** Sz qd ē ca idiuuatōis ē ca distictōis. sz mā n ē ca distictōis. qz ac r^o ē q distiguit. ex 7° hui/. mā at n ē act/. g rē. **¶** Sz mā ē d eēntia spēi. vt pbat septio r octauo hui/. sz qd ē ca spēi nō ē ca idiuuatōis. qz tūc spēs essēt idiuuata. g nō est ca idiuuatōis. **¶** Adfirmat. qz ptractiuū est ex nāz illius qd p trahit. sz mā ē de rōne spēi. g spēs seu nā specificā nō pot p māz hbi ad hāc idiuuatōēz seu hecheitatē. nec auctas hic posita cogit. nā equocat de mā. **¶** Ad cui/ euidētia ē sciēdu. q mā r forma opponunt relatiue ex 2° phicoz. qz at modis dr vñū correlatiuoz: tot mōis dr r reliquū. ex p rthopicoz. Forma at qstū spectat ad ppositū duplr accipitur. s. vel p forma ptis. vel p forma toti/. q est ipa qditas. **¶** Silt mā corrīdeter dr duplr. qz qdā est mā q opponitur forme part. r h est mā q est prin^m eēntiale rei rstitues rē cū forma r vñū ens p se. qdā ē mā q opponit forme toti/ r ipi qditati. r p dñs ē r rōne qditati formalr. r h ē mā q ē vñū seu ppietas idiuualis. q est ca ppiā hecheitas r idiuuatōis. q dici pot hecheitas. **¶** Cum g dicit phs. q illa sūt idē numero qz mā ē vna. loq/ de mā nō p modo dicta. sz scdo: q ppiē r pgrue vocat mā. qten/ cōstituit rē i e vltimo subycibili r materiali. nō aut in eē formali. qz vt ocm ē nō priner formalr ad formalē qditates rei. r ista expō ssonat lre phi. **¶** Subdit. n. q illa sūt vñū spē quoz rō est vna. ratio qd ē sumit p qditate q dicitur forma totius respectu esse idiuualis.

¶ Amplius autem alia secundum numerum sunt vñū: alia scdm specie: alia scdm genus: alia sz analogiam.

Merit Utrū scda diuisionis que dr logica: q tangit in littera. sit vniens. **¶** Uide q no. qz vel est eadē cū pma. vel nō. nō eadē. qz eet i suffi ciēs. cuz pri^o beat qnqz mēbra. r illa qrtu or tñ. nec ē alia. qz duo mēbra illi/ dñsiois coicidūt cū duob/ alteri/ diuisionis. s. vñū gñē. vñūz spē. **¶** Sz illa diuisioni/ vel ē diuisioni/ vniuoci v/ equoci. n ē diuisioni/ vnioci. qz tūc multū qd sibi opponit nō diceret tot modis qz ipm vñū. cui/ oppositū pz r inuif i lra. dñā pbat. qz qñ aliqd vniuocū dr mult/ modis: n o3 suū oppositū tot modis r eq̄lib/ dici. pz de rōnali r irrōnali q n didunt i eq̄lia. qz d plib/ dr irrōnale q̄ rōnale. nec ē di sio equoci. tū qz ois ppō i q poneret vñū vel multa eet di sio equoci. tū qz ad vñū membz n possit seq aliud. cuius oppositū dr in lra. s. q vñū membz diuisionis cōuenit oib/ mēbris. nā i eodē caplo dr q vñū esse est pncipiū numeri ee. ergo vñū ee: est pncipiū n numeri. ex quo pz. q vnum

numero qd e vnu mebru illi diuiffionis: est eoe oib membris. **C** Preterea tra ptes diuiffiois arguit. nam dicit vnu numero ee cui materia e vna numero. qd si sic. nullum imate riale eet vnu numero. qns est falsu. qz sic vnitas pot ifert vnitate posterior. vt of in littera. ita p oppositu de multitudine. qz multitudo posterior ifert prior. sed i imateria. lib est multitudo specifica. g z multitudo numeralis. z p vnu numero. **C** se qret q dria eent vnu numero: qz coz materia e vna numero ex pmo de gnatoe. **C** Contra. philosophus hic in littera.

Rndeo In ista qone duo dico. **C** Pri^mo dicitur qd il la scda diuiffio e fm itentiones logicas z fudameta itentionalia. pma at dffio est fm fudameta realia. z io modi scde dffionis fundant sup modos pme: eo mo q itetioes fudant i reb. z io pma diuiffio dicit realis. z scda logica. **C** z^o dicitur pmet ad sufficiencya scde diuiffiois de claranda. q sic hri pot. qz itellect itelliges aliqd sub rone vni: aut itelligit illud sub rone incocabilis. aut sub rone cocabilis z pdicabilis de plurib. si pmo mo. sic e primus modus. i. vnu numero. si z^o. aut est cocabilis plurib differetib numero. z tuc e vnitas spei. aut plurib differetib spei. z tuc e vnitas generis: vltra at illa vnitate vel similes. qd dico ppter coitate entis. qd non est pprie. spes neqz genus. no e iuenire aliqde ceptu vnu pdicabile de plurib pdicatoe qd itatiua. tñ pando vnu ceptu coiffimū alys coiffimū si filr se habeat respectu suoz iferioz pdicado i qd de eis iuenit vnitas pportionis siue analogie. z sic diuiffio e sufficiens. **C** Sz d pmi dicitur ista sic. qz si scda diuiffio dat fm itentiones feu fudameta itentionalia: tot eent vnitates quot fudameta. z ecouerso. sed h est falsu. qz plura sut fudameta itentionalia q alia qrtuo: i. gen^o differetia pmi z accidēs. **C** Preterea. si sic. ergo ille vnitates erūt nihil. qd videt falsu. pbatio qne. qz oe min^o ens ente itentionis est oino no ens. sed passio fudata i ente ronis est min^o ens ipso ente ronis. qz ois passio e minoris entitatis q sit subm. ergo ille vnitates fudate sup fudameta itentionalia erūt no ens z nihil. **C** Contra z^o dicitur arguit qz repugnat pmo dicto. naz duo mebra no sut accepta fz fudameta itetioalia. vnu e qtu ad pmi modū fm qd of q vnu numero e cui mā e vna. sz materia n e i cōsideratōe itellect^o sz e s reale. z mā e quatu ad qrtū modū. qz aliq e pportio n exite itellectu. nā tuc filr se haberent octo ad qrtuo: sic sex ad tria. g vnitas pportionis no causat ab itellectu. **C** Sz ille istatue no cogit. **C** Ad primā dicēdū vno mo q illa dffio vni dat fm q vnitas itentionalis fundatur i qcu cōsiderato vt qd. sz pdicata i qd no sut nisi qrtuo: enūerata. illa at alia de qb ista pdicant in qle. **C** Aliter of q illa dffio assignat fz q vnitas cuius itelligit i se. n vt opat ad alia. z fz diuersos gradus vnitate. p pmi exclu dit pmi z accidēs. qz si i se cōsiderent: reducunt ad vnu spei gne. qz oe pmi vt sic e idē gne vl spei. **C** Silr e d accide te. per z^o excludit vnitas dffionis z dffio. q vt vt fz diuersos grad^o opant ad illa de qb dnt. **C** Pma tñ rñio melior vt. **C** Ad scda istatū dicēdū q sic e dare gradus i entib realib. ita i entib ronis. z io maior e falla. n. n. oz qz qd e min^o ens ente ronis sit no ens. nā sz illa res ronis q subycti alteri rei ronis sit magl res aliq mo. no tñ segt q res fudata sit nihil. **C** Ad aliud d z^o dicitur exponit mebru pmi de q ista sic. qd of vnu numero no pdicatur de plurib. z bec e vnitas singulari z sic fudameta ei est singulare qd est fudamentū itentioale. pbatio hui. qz vlt z singulare referunt ad iuicē. sz vlt e itetioale. g z singulare qz sunt filnā. res at prie itentionis z scde no sut fil. **C** Con firmat ista expō p illd qd of tertio hui. qoe tertia. sz vnu numero dicatur aut singulare: nihil differt dicere. **C** Ad

aliud de pportione dicēdū. q duplr accipit pportio. vno mo fm fudameta realia. sic i numeri. **C** Alio mo fm fudameta itetioalia. sic pdicati z sub. pma pot ee sine intellectu. z d illa arguit rō. scda n pot ee sine itellectu. cū pdicari z subycti pntat ad actū itellect^o. z d illa loqt hic pbs. qz pdicata hnt hac pportione i predicando in quid de cōtentis sub se.

Ad primum principale of qz dffio e alia a pzi. nec coicidunt. qz nec z^o dffio nec pzi didit vnu fz rone vni. i. fz rone dffionis. sz fm fudameta sup q pot vnitas fudari. z tuc bec dffio of a pzi fm fudameta diuersa. qz pzia fudameta sut realia. z at sunt itetioalia. **C** Contra. nā res prie itetiois no fundant in reb scde itetiois. sz vnitas q e i gne qrtitatis. puta vnu cōtinuitate e vnitas prie itetiois. z sic d alys vnitate. g tal vnitas n pot fudari sup fudameta itetioale. vt vt dicere rñio supponēs vt vt rone vni. vt vnu e ee reale z prie itetiois. fudameta at posse esse nūc realia. nūc itetioalia. **C** Alr g of q vnitas dffio e real. sz z^o dffio e rōis. z filr se hnt fudameta eaz cornideter. tuc pz q duo mebra. i. vnu gne. z vnu spei n coicidit nec pueniūt h z ibi. **C** Ad cuius euidētia notā dū. q sic iā dēz e i p libro z i septio aplius dicit. ois vnitas cāta ab itellectu h vnitate i re a qozignat. sic ignis gnat neratio cedit vniuoca. z ex illa vnitate i re mouet itellects ad inueniēdū vnitate itetioale q i illa vnitate reali fudat. z h vnitas real e i pms mebris pme dffionis. vnitas at rōis q fudat i tal vnitate e i scda dffione. **C** Ad z^o posset dici q vnu h diuiffio equoce of ab vno pzi diuiffio. tñ illd vnu in se z illd i se n sut equoce dca q ad suos modos sz vnitas h i suis modis z ibi i suis differat fz magl z min. cū g arguit q multū n sic of. dico q fallū e qz sic vnu of fz magl z min^o d aliqb sic z suū oppo^o qd e mltū of tot modis. n tñ oz. oppo^o didi i tot iferioza sic aliqb opp^o sic tu arguis d rōali z irrōnali. qñ of p thopicoz q qd modis of vnu oppo^o toz zē. n e itelligēdū d mltitudine suppositoz sz significatoz. cū g dicebat q tē. ppō i q ponit vnu eet mltiplex z distiguēda: ccedo accipiedo vnu qd e cōvtrioz dioni. n at vt accipit seozū i hac dffione vl illa. **C** Ad aliud principale of vno mo a cōmetatoze q e dria iter vnu numero z vnu qd e pna numeroz qz vnu numero e i mā. z io tale vnu n est in rebz imālib. sz vnu qd est pmi numeroz no est i mā. z io tale vnum est i imaterialib. **C** Sz d qd of q vnum qd est principiuz numeroz no est i materia. qz illud dicit vel egpoller vl negatiue vel pticulari negatiue. si p mo: ergo nullū vnus pmi numeroz erit i materia qd est fall sum. pbatio qz aliq numerus est i materia: q. i. causatur ex diuiffioe pmi. g z aliq pncipiū numeri e i mā. qz qd libet diuiffū e vnu numero: si at nullū vnu pmi nūeri eet i materia. g nullus numer^o esset i materia. **C** Si egpoller pticulari negatiue. ita q loquat de vno qd cōuertit cū ente qd ponit esse aliud ab vno qd est principiuz numeri. Contra qz illd vnu no tñ ppe est i reb imaterialib. sz et i mā lib qz pbatu est vnu numero esse i mālib. g i oibus pot ee pmi numeroz. **C** P. arguit d z^o mebro. qz aut dria quā ponit mā e: aut hz itelligi qd oe vnu numero est i materia sed e fallū: nā i imaterialib est aliq vnitas maior vnitate spei. sz nulla alia e maior q vnitas numeral. ergo vnu numero e i reb imaterialib. maior pz. qz aliq angelus est ita vno qd pdicaf de plib. puta gabriel. g e magl vnus q vnu spei. **C** Alr exponit qdā expositoz q vnitas numeral causat ex vna materia fm q substat dimēfionib terminat. z io negat i imaterialibus ptatē i diuidioz sub vna spei. **C** Silr p hoc rñdet ad aliud de drys: qz ptra nō hnt vna materiā talē fil. **C** Sed ptra pmi arguit. qz n

soluit qz in materialibus etiā scdm eū est vñū numero. et tñ ibi non ē talis mā q̄ substat talib⁹ dimēsiōib⁹ terminātia. **Cōtra** z⁹. qz si similtas habenti vñā materiā regit: illa erit similtas tps. et tūc abstracta a tēpore nō poterūt habere illā vnitatē. sed b̄ psequēs ē falsū. qz mathētica sūt abstracta a tēpore. et tñ i mathematicis sūt multa nūero eisdē speciei vt dictū fuit p̄ t scdo bui⁹. **Aliter** dicit q̄ vnitās nūeralis n̄ diffinit p̄ hoc q̄ dicat q̄ ē illa cui⁹ mā ē vna nūero. qd̄ pbat qz ens scde itētionis q̄lis ē ista vnitās vt dictū ē nō diffinit p̄ ens p̄me itētionis cui⁹ modi ē mā. etiā accepta p̄ differētia idiuiduali q̄ ē ppria cā vnitati nūeralis et idiuiduatiōis. nec ē circūlocutio per p̄uertibilia: accipiēdo māz q̄ ē altera pars p̄positi et eētialis. nā multa sūt vñū nūero q̄ carēt tali mā puta imālia. s̄ accipiēdo sic māz erit qdā exēplificatio p̄ exēplū magis manifestū. qz manifestior est nobis vnitās materialiu⁹ q̄ imāliū. non tñ excludit quin vnitās nūeralis sit etiā in imālib⁹. **Sed** tñ iuxta mentē p̄hi p̄i⁹ dictā accipiēdo māz p̄ illa hebeitate seu d̄fiam idiuiduali. dicēdū q̄ licet illa notificatio nō sit pprie diffinitio. est tñ descriptio qdā seu circūlocutio etiā p̄uertibilia. nā oē vñū numero b̄z talē māz et ecōuerso. **Ad** illud etiā de b̄z dicēdū ē q̄ lz hēant eādē māz successiue accipiēdo māz p̄ subo mot⁹ vel mutatiōis. nō tñ h̄nt eādē hebeitatē seu d̄fiam idiuidualē. nec p̄ oīs erūt vñū numero vt p̄z ex p̄dictis.

Secundum se vero dicuntur esse quecumqz significant figuras predicationis: quotiens. n. dicitur totiens esse significat zc.

Meritur Utz ens distiguat in de/ ce pdicamēta scdm diuer/ sos modos pdicādi. videt q̄ sic. nā ens nō pōt cōtrahi ad aliqd̄ determinatū p̄ d̄fias sicut gen⁹ p̄hi ad spēs. nā vt arguit tertiū bui⁹. ille d̄fīe eēt nō ens et n̄ h̄nt: cū nulla d̄fīa p̄cipiet suū gen⁹ vel cui⁹ est d̄fīa diuisiua seu p̄tractiua. si ergo ens nō p̄hi ad diuerfa genera p̄ d̄fias: reliquū q̄ p̄trahit scdm diuersū modū pdicādi q̄ p̄sequit diuersū modū eēndi. **Cōfirmat** p̄ p̄m in littera qui dicit q̄ quotiēs diuidit ens totiens esse significat et p̄pter hoc ea in q̄ diuidit p̄mo ens dicunt pdicamēta. qz distiguant scdm diuersum modū pdicādi. **Cōtra**. qz modus pdicādi sequit modū eēndi. ergo distinctio p̄ modos pdicādi nō est p̄ma de qua querit questio.

Respondeo Dic est vna opinio tenēs partē affirmatiuā p̄pter rōes postas in pede. dicit. n. p̄ pdicatū pōt se h̄re triplr ad subiectū. vno mō vt est idē qd̄ est subiectū vt dicēdo sortes est aīal. et hoc pdicatū significat sub̄z. scdo mō vt pdicatū sumat ab eo qd̄ est in subiecto qd̄ gde vel iest ei absolute vt p̄ns materiā et sic est q̄ntitas vel vt p̄ns formā: et sic est q̄ntitas. vel iest ei non absolute sed i respectu ad aliud. et sic est relatio. tertio mō. vt pdicatū sumat ab eo qd̄ ē extra subiectū. qd̄ est duplr. vno mō vt sit extra subiectū oīno. qd̄ gde si nō sit mēsurā subiecti pdicat p̄ modū habit⁹: vt sortes est calciat⁹. si autē sit mēsurā ei⁹ extrinseca vel est tps vel est loc⁹. ex parte tēporis est q̄nt. ex parte loci est ipm vbi. nō p̄siderādo ordinē partiū in loco. quo p̄siderato erit pdicāmetū h̄t⁹. Alio mō vt illud a quo sumit pdicatio scdm aliqd̄ sit in subiecto de quo pdicat. et si gde scdm p̄cipiū sic est agere. nā p̄cipiū actiōis in subiecto est agere. si autē scdm terminū: sic pdicabit vt pari. nā passio terminat in sub̄m patiēns. et b̄m assignat pdicamētoz distinctionē. **Sed** illā opinionē arguit. nā p̄mi modi pdicādi simplr nō sūt nisi duo. s. i. qd̄ et q̄le. nec sūt nisi q̄tuoz pdicata ex p̄mo t̄pocoz. nec

funt nisi q̄nqz vltia. scdm porphiriū ergo penes modū pdicandi nō possūt distigui pdicamēta: ponēdo q̄ sūt decem. **Cōtra**. si sic. cū eē qd̄ significat pdicatōez alicui⁹ aliq̄ scdz te significat totiēs quotiēs sūt pdicata essētiālr: sequit q̄ i oī pdicatione ē negatio. qz p̄positio tenet se ex p̄te pdicati. et sic idē bis diceret. scz ipsū pdicatū qd̄ significat eē aliq̄ et ipsum esse cōpōnis: qd̄ est ex parte pdicati. **Cōtra**. esse significat quādā p̄positionē quā sine extrēis n̄ ē intelligere. ex p̄mo p̄ia: tñ. sed illa cōpositio causat ab intellectu. ḡ et illd̄ eē. et p̄sequēs eē significat aliqd̄ scde intentionis. sed ens secunde intentionis non diuersificatur propter distinctionem rerū p̄me itētionis. nec ecōuerso. ergo pdicamēta q̄ sūt p̄me itētiōis n̄ distiguuntur scdm distinctiōez talis eē vel modi pdicādi. q̄ est res secūde itētiōis. p̄batio assūpti. qz gen⁹ qd̄ est z⁹ itētiō secūdū eādē rationē dicitur d̄ substantia: et de q̄ntitate: sūt res p̄me itētionis. q̄ scda intentio n̄ variat ad variatiōē rez p̄me itētionis. **Silr** aīal qd̄ secūdū se ē res p̄me itētiōis: nō variat ad variatiōē generis vlt speciei que sibi attribuitur ab intellectu. put ponit gen⁹ subalternū. qz ē gen⁹ respectu inferiorū. et species resp̄cū superiorū. et sic p̄z q̄ res p̄me itētionis nō variant p̄pter variatiōē rez scde itētionis. **Rūde** q̄ modus pdicādi ē duplex. qdā intentionalis. et quādā q̄ se tenet ex parte rei. **Dicit** ḡ q̄ nō qlibet modus itētionis pdicādi distiguit pdicamēta. sed illi soli q̄ sūt modū iparū rerū pdicamētoz. qz aliū modū pdicādi habet quāntitas et q̄ntitas ex natura rei. puta qz q̄ntitas pdicat p̄ modū i formātis. et q̄ntitas per modū mēsurātis. tu autē arguis de mō intentionali. puta de ipso eē siue cōpositiōe p̄pōnis. que est scda itētiō. **Cōtra**. si diuersus modus pdicādi ex natura rei ponit distinctiōē pdicamētoz. ergo i quolibet genere vno erūt duo genera generalissima. p̄batio p̄ne. qz alius modus pdicādi scdm istū modū est abstracti. ali⁹ cōcreti. qd̄ p̄z. qz modi itētionales pdicādi quos excludit nō causant falsitatē in p̄pōne. sed isti modi abstracti et cōcreti faciūt falsitatē in p̄pōe dicēdo: albu est albedo. illa autē est vera. albedo est albedo. ergo isti modi duo sunt ex parte rei. **Cōtra**. diuersus modus pdicādi realis est i diuersis generalissimis accētū: et tñ nō cōpetit sibi nisi in cōparatione ad substantiā. qz cōparādo eas ad pprias spēs et ad ppria inferiora: vni formē modū habent pdicādi. s. in qd̄. si ergo pdicamēta distiguuntur penes modos pdicandi: illa que diuersimode pdicātur de substantia erūt pdicamēta diuersa. sed h̄s sunt accidētia in cōcreto. qz accidens in abstracto nō pdicat de substantia. ergo ipsum q̄le erit pdicamētū et nō q̄ntitas. qd̄ est falsum. et cōtra **Quicē**. tertio p̄hice sue. cap. lo scdo. vbi pbat q̄ si aliqd̄ b̄z rōnē generis in q̄ntū pdicat in quid. ergo qd̄ verius pdicat in quid verius est genus. sed talia sunt abstracta. **Cōtra**. si diuersi modi pdicandi distiguerēt genera. aut illa distinctio sola sufficit. aut cū hoc regit diuersitas eoz que pdicant. si p̄ma sufficit. **Cōtra**. tū qz pdicamēta nō erūt diuersa entia realr: et p̄ se. tū qz negatiua in qua negabit vñū pdicamētū de alio nō erit p̄ma negatiua. oīs est falsum. et cōtra p̄m p̄mo p̄sterioz. capitulo. figuratū aut. p̄batio p̄sequētie. veritas negatiue est ex diuersitate extremoz. sicut veritas affirmatiue ex idēitate. vbi ergo maior diuersitas: ibi verior negatio. sed diuersitas que est i re est maior q̄ diuersitas in mō pdicādi solū. sed ista: homo nō est afinus: est diuersitas in re. ergo ipsa erit verior p̄z et imēdiatior q̄ ista. substantia nō est q̄ntitas. vbi scdm te est tantū diuersitas in modo pdicādi. **Cōtra** de aliud mēbzū. s. q̄ cum diuersitate in modo pdicādi requiritur diuersitas rez q̄ pdicatur. sequitur q̄ distinctio predicamentorum secūdū diuersos modos pdicandi non erit p̄ma. quod est contra

phm. etiā ptra eos. pbatio huius. qz res que pdicatur est
 pōz qz modus pdicādi. ergo atiqd distiguit ipsa genera pri
 us qz modus pdicādi. **C** Ex pd. ctis colligit qz oēs vie di
 uisue ad oñdendū sufficiētia pdicamētoz vident duplr
 peccare. ū pmo qz oñdūt oppositū ppositi. s. qz diuisio en
 tis in decē genera nō sit pma. Si. n. pus fiat diuisio in ens
 p se. 2. ens nō p se. 2. vltra vnū mēbzū subdiuidat: vel am
 bo. erūt mlie diuisiones subordinate. 2. sic ens nō imedia
 te diuidit i decē genera. tū 2? qz nō pbat diuisionē illā sic
 debere fieri: 2. nō alr. oz. n. pbare qz diuisū sic diuidit. 2. qz
 diuidētia sic oñstituāt gnāissima. 2. etiā qz p cise sic diuidit
 2. nō alr. **C** Dicendū g qz tenēdo diuisionē eē sufficientē:
 ipsa diuisio entis in decē gnāissima est pma. nec ē alia triv
 mēbzis aut bimebzis pōz ea. ita qz ens descēdit i decē gnā
 nō p diuersos modos pdicādi. s. p modos eēndi distinctos
 ex nā rei. quoz qlibet bz rōnē ptractiui respēu entis 2. cō
 stitutiui respēu alicui pdicamēti. nā sic ens pma sui diui
 sione simplr descēdit p finitū 2. infinitū i ens creatū 2. icrea
 tū tanqz p modos itrisecos. sic ens finitū 2. creatū cui? ē di
 uisio i decē gnā: dicit 2. descēdit pma 2. imediata diuisione
 in decē genera p ppios modos eēndi. sint. a. 2. b.

Ad argumenta p licet nō dicit p dōrias pprie
 sūptas. dicit tñ p aliquos modos essēdi: g largo mō: licet
 iproprie pnt dici qdā dōrie. cū iferē. qz eēt non ens. cēdo
 formalr loquēdo. qz semp ptractiui est ex rōnē formalē
 dōribilis. si vltra iferas. g erūt nihil. nego pñas. qz erūt ens
 realr. licet nō formalr. est. n. dare mediū iter ens formalr.
 2. nihil. s. qd ē ens realr. sed nō formalr. nec nihil. sicut etiā
 fuit declaratū qrtō hui? de passionib? entis. 2. de vltimis
 differētis. **C** Ad aliud de ppho dicēdū. qz eē est eguocū. s.
 ad eē pme itentōis. 2. scde itentōis. eē aut qd pdicāt est eē
 pme itentōis. dicēdo hō est. i. hō est exñs. eē aut qd est se
 cūde itentōis. s. qd est eē vnies seu esse ppōnis: nō pdicāt.
 cū g dicit pphs qz quotiēs diuidit ens toties eē significat.
 dicēdū qz illud eē nō est eē ppōnis qd est cōpositio. sed eē
 pme itentōis oēm denoiatiue ab ente. 2. illud eē significat
 idē vnicuiqz cathogorice. nā ens nō diuidit in decē gene
 ra que sunt decē pdicamenta entiu. sicut vox in significa
 cationes: cū ens nō sit equiuocū ad decē genera. vt ostēsum
 fuit quarto huius.

**Quocumqz in eadem substantia entia differē
 tiam habent.**

Meritur Utz possibile sit duo ac
 cidētia differētia tantum
 numero esse in eodē subiecto. **C** Videt
 qz sic: nā multe spēs eiusdē speciei sunt in
 eadē parte medy: 2. in eodē oculo. sed ille
 sunt qdā accidētia. ergo 2c. **C** Cōtra. philo
 sophus hic in littera.

Respondeo Ut appareat qlr ppō quā pphs hic i
 lra ponit sit itelligēda: declarabo
 gnqz dclōnes. **C** Prima dclō sit ista. nō iplicat dictionē
 duo accidētia itentionalia dōia solo numero eē i eodē. **C** Ac
 oñdo p rōnē postā in pede sic. qz in eadē pte medy. 2c.
 qz oñt solo numero. g duo accidētia itentionalia dōia solo nu
 mero eē in eodem nō icludit dictionē. pñā est euidēs. qz
 hō spēs sunt entia itentionalia scdm cōez modū loquēdi.
 añs. pbat. qz si ponant multa alba in medio: oculus exñs
 in quocūqz pūcto medy poterit videre ipsa. g pōt hē spēs
 eoz. 2. disticte videt ea. g bz distinctas spēs. **C** Silr in vture
 imaginatiua sunt due spēs eiusdē spēi vel rōnis. qd pbat
 p eadē rōnē. **C** Rūdef qz nō in eadē pte medy sunt spēs
 hui? albi 2. illi. 2. silr de oculo. qz sunt in diuersa parte ocu

li. **C** Contra. ponatur hic vnū album tantum. s. oñm.
 spēs illius erit i toto medio illuminatio qz durat virt?
 ei? ponat etiā aliud albū. tūc spēs ei? erit in eadē pte me
 dy cū spe alteri? albi. aut sequit qz illud aliud nō videbit
 ab oculo disposito. cū scdm te nō possit gignere spēs suā qd
 est ptra sensū manifeste. aut qz erūt i eadē pte. **C** Sed di
 ces qz gignēdo spēm suā corūpit spēm alteri? albi. **C** Cō
 tra. qz pono qz sit debili? alio. aut g erit sil spēs eius cū spe
 alterius. aut corūpet. vt dicis. sed nō pōt corūpere cū sit
 debili?. ex ypothēsi. 2. sic p3 qz ille spēs erūt i eadē pte me
 dy. **C** Silr pbat qz sint i eadē pte oculi vel fātasie. nā si
 nō. organū visus vel fātasie. cū sit satis parū qzitate cito
 eēt occupatū spēs? puta duab?. vel tribus. 2. tūc nō possit
 sentire de nouo aliqz obm nouiter repātātū. cū spēs eius
 nō possit recipi i organo visus vel fātasie. sed illud pñs est
 manifeste ptra sensū. g falsū ē illud ex quo sequit. **C** Alr
 rūdef. qz due spēs p cōparationē ad obiecta quoz sūt esse
 ctus sūt due. rōe vero medy in quo sūt subiectiue sūt vnū.
C Cōtra duplr. tū qz talis spēs si est vna: est itēsiōz altera
 seorsū. 2. p pñs illa talis vna spēs i medio vel i oculo nō du
 cet i albedinē remissam qz multiplicat vna spēm. 2. eadē
 rōne nec i alterā. qz illa spēs cōposita ex vtraqz ē ipropoz
 tiōabilis vtraqz. repātabit g aliqz itēsiōz 2. pfectiōz vtra
 qz istaz. 2. sic ille albedies nullo mō videbunt ab oculo.
 tū qz ex quo illa species cōposita ē vna nūero. nō represē
 tabit duas albedies disticte. s. aliqz vnū itēsiōz p prius
C Adfirmat. qz disticte actio ē disticte entis. si g spēs re
 presentet duo disticte obiecta. seqt qz erūt disticte. 2. nō
 vna. **C** Secūda cōclusio sit ista. nō ē impossibile duo acci
 dētia realia respectiua: differētia solo nūero esse in eodē.
C Pāc oñdo sic. iste vn? pater hēt multos filios. g i eodē sūt
 multe relatiōes reales. puta ples pñitatis qz sunt eiusdē
 spēi. pbatio psequētie. pater dī qz genuit ex qnto hui?. ca
 pitulo de ad aliqd. ergo si multis actib? genuit multis pa
 ternitatib? ē pater. **C** Rūdef qz nō sunt mltē paternita
 tes simul s. pater eadē paternitate referē ad multos fili
 os. vn? pater nō ē pater qz genuit hūc filiū signatū. s. qz ge
 nuit filiū i cōi. **C** Silr fundamētū pñitatis nō ē iste act? si
 gnat?. sed act? in cōi. 2. sic ē vna pñitas p se. qz aut sūt ples
 fily b accidit. **C** Cōtra. qz pñitas in isto pte ad hūc filiū
 signatū dicit maiorē vnitatē qz sit vnitās spēi. aliqz non
 eē vnaiōz vnitās pñitatis cū seipa qz cū aliqz alia. puta cū
 pñitate platōis. qd euidēter apparet falsum. sed maior
 vnitās vnitatē spēi nō est nisi vnitās pñitatis. s. bec pñi
 tas. g in isto pte ad hūc filiū est bec pñitas. sed p hūc non
 referē ad plures filios. pbatio hui?. qz destructo hoc filio
 destruit bec pñitas. si p eadē ad aliū filiū referat: illo
 alio filio exñte existit bec pñitas. nā relatiōes mutuo sit
 sunt 2. nō sunt. ergo bec pñitas simul erit. 2. nō erit. qd est
 dictionē manifeste. **C** P. respōsio supponit falsum. qz act?
 generādi sit fundamētū pñitatis. qz i eo qd nō est nō pōt
 aliqd fundari. sed illo actu transeūte paternitas manet.
 ergo 2c. de hoc etiam dicitur ifra: capitulo de ad aliquid.
C Tertia dclō sit ista. nō est impossibile duo accidētia rea
 lia absoluta nō educta de potētia materie: differētia solo
 numero eē in eodē. **C** Pāc ostēdo sic. nā scdm pphm in pbe
 mio. ex multis merzozis sit 2. generat vnū experimētū.
 s. ille multe memorie sūt cognitōes eiusdē spēi. qz de sin
 gularib? eiusdē spēi. scdm ipm in lra. 2. sunt accidētia realia
 2. absoluta. sicut p3. ergo nō est impossibile talia accidētia solo
 numero dōia esse in eodē. **C** Nec possēt dici qz ille plures co
 gnitiones sint in diuersis partibus organi. vel potētie. da
 to. n. per impossibile qz species obiectoz singulariū essent in
 alia 2. in alia parte organi: tñ cognitio est in tota potētia co
 gnoscentis dato qz per formā qz bz esse in parte cognoscat.

Preterea. memoria est ex diuersis speciebus simul in memoria sensitua. sed ille ples memorie sūt pla accūtia realia ⁊ absoluta. pꝛ etiā qꝫ sint eiusdē spēi qꝫ supponit qꝫ sint de singularibꝫ eiusdē spēi. gꝫ rē. pꝛatio maioris. si nūc memoroz vl' imaginoz de illo albo pꝛiꝫ visio: hēo spēm ⁊ cognitionē eiꝫ i memoria. stati ēt imaginoz de alio albo visio gꝫ hēo spēm ⁊ cognitionē illiꝫ. sed cū hac spē i cognitōe manet prior spēs vl' cognitio albi prioris. aliqꝫ nō possē itēz imaginari de prioro albo. nisi itēz viderēt illud. ⁊ sic acqꝫrerē spēm illiꝫ. cuius oppositū expriunt qꝫ tidie. gꝫ oz qꝫ maneat sil'. C⁴ rēlo sit ista. nō ē ipole duo accūtia realia ⁊ absoluta educta d potētia materie si nō p motū educātur dꝛia solo numero eē in eodē. Pāc oñdo sic. duo lumina disticta sūt i eadē pte medij. sꝫ duo lumina disticta sūt accūtia realia absoluta: educta de potētia materie: nō p motū. sic pꝫ qꝫ i istāti mediū illuminat ab vtroqꝫ. gꝫ plura talia accūtia nō ē ipole eē i eodē sil'. pꝛat maior. ponant due cā/ dele. vna hic. ⁊ alia ibi. ponat ēt cōpꝫ mediū dēfū. fiēt due vmbꝛe. si gꝫ moueat illud cōpꝫ mediū: lumē vtriusqꝫ cā/ dele icedet icessu directo vsqꝫ ad locū vbi fuerit corpꝫ dēfū. ⁊ ita erūt duo lumina i eadē pte. nā vmbꝛa ē pꝛatio lu/ minis. gꝫ amoto obstaclo lumē vtriusqꝫ cā/ dele erit vbi vmbꝛa pꝛfuit. qꝫ hitꝫ ⁊ pꝛatio circa idē fiūt. C⁵ rēdef qꝫ duo lumina pꝫ pꝛationē ad subm. s. ad mediū: sunt vnū lumē. ⁊ duo pꝫ pꝛationē ad cādela a qbꝫ sunt effectiue. C⁶ rētra. qꝫ si illa lumina eēt vnū subo ⁊ duo pꝫ pꝛationē ⁊ pꝛessū a cādela. seqꝫ qꝫ isti duo rady eēt geometrici ⁊ nō visuales. nā scōz rōnē lineē eēt ibi duo rady. sed nō scōm aliqꝫ qꝫ litatē nālē supadditā lineē visuali. ⁊ tūc qꝫ nes pꝫ spectiue de iteferatōe radioꝫ ⁊ sil' qꝫ dꝫ pēdēt ex diuersitate radioꝫ eēt tñmō vē fm geometricā cōsiderationē nō scōz pꝫ spectiua. qꝫ pꝫ spectiū cōsiderat vt ē i mā sēlibili. C⁷ rē cō/ clō sit ista. ipole ē duo accūtia realia absoluta educta de potētia materie p motū nālē dꝛia solo numero eē i eodē. hāc oñdo sic. qꝫ motꝫ nō ē nisi i mobili disposito siue dispōe opꝫ posita forme iducēde vt dꝛia vl' media. nā ois motꝫ ē iter dꝛia vl' media. ex gnto pꝫ hicoꝫ. sed si agēs iueniat i mobili forma eiusdē spēi forme sue nō iuenit ipm sub dispōe opꝫ posita. gꝫ nō mouet ipm simplr iducēs alia formā. sed au/ gebit pꝫ nētē i mobili. C⁸ rēterea ⁊ ē qꝫ idē argumētū. qꝫ cūqꝫ forma nō ē iducibilis nisi post alia formā icōpōsi/ bilē tūc corrupā ipa tñmōt eē vnica i vno susceptiuo. sed ois forma iducibil p motū vl' mutationē necio terminās motū. necio ad sui inductionē pꝫ xigit i susceptiuo formam icōpōsibile tūc corrupā. gꝫ qꝫ cūqꝫ talis forma est vnica i vnico susceptiuo. pꝛatio maioris. qꝫ illa forma iducta manēt nō iduceat alia postqꝫ illa ē iducta si sit eiusdē spēi. qꝫ illā scōz nō pcederet alia icōpōsis. iā. n. i iductōe pꝫ me qꝫ libet icōpōsis ē expulsa. C⁹ rē nec due tales neqꝫ siles sil' iducerent. qꝫ vel B eēt ab eodē agere vā i diuerso. nō ab eodē. qꝫ si efficiēs ē vnū ⁊ mā vna effectꝫ erit vnꝫ. vt babe tur qꝫ rto hniꝫ. nec a diuersis. qꝫ si illa sint approximata di/ uersis pꝫ bꝫ mobilis puta vnꝫ ignis ad caput: alitꝫ ad pedes agūt i diuersas ptes p. ⁊ iducēt vnā formā. qd pꝫ at. qꝫ itē fiorē qꝫ alter solū iduceret qñ nō sil' agūt. Sil' si ponant i eodē situ respēū eiusdē pꝫ passi iducerēt vnā formā itē/ fiorē sic pꝫ. pꝛatio minoris. qꝫ ois nōrꝫ nālīs ē iter ter/ minos icōpōsibiles. ita qꝫ ad aduētū termini ad quē cor/ rūpit forma dꝛia. qꝫ fuit terminꝫ a qꝫ. ita qꝫ nullū agēs nālē mouet vl' mutat mutatoē terminatē motū aliqꝫ nisi bñs formā sue forme icōpōsibile: ⁊ iō non pnt ples eiusdē spēi sil' eē p motū nec p mutatoē p se terminatē motū. C¹⁰ rē tra pꝫ pꝫ pꝫ qꝫ duo dꝛia pnt eē sil' in eodē subo i eē remis/ so. gꝫ ⁊ duo accūtia eiusdē spēi etiā educta p motū. añs ē eui/ des. sed dꝛia pꝫ a minori. qꝫ minꝫ repugnāt duo accūtia eiꝫ

de spēi qꝫ duo dꝛia etiā remissa. C¹¹ rē rēdo. nego dꝛiaz. ad pꝫ bationē nō valet. nā repugnās nō ē cā i pꝫ pꝫ icōpōsi/ tatꝫ duoꝫ accūtiū eiusdē spēi: sꝫ ē cā qꝫ p motū iducunt vt pōñsū ē. iō agēs iducēs scōz formā itēdit pꝫ mā. ⁊ sit vnica itēfior. sed dꝛia manēt sil' in eē remisso disticta ex eo qꝫ ex duabꝫ formis dꝛiaz si apta nata fieri itēfior vna. manēt at sil' ex eo qꝫ vnū dꝛiū agēs si bz plenū dñiū supra aliud ⁊ iō remittūt se iuicē ⁊ nō totalr se corrupūt. C¹² rē ad argumētū i oppositū dico qꝫ itētio pꝫ ē fm hāc cōlone gntā. nā per motū non pnt iduci forme due eiusdē spēi. vñ oēs forme hñtes dꝛiaz i subo eodē si iducant p motū necio differat spē. tñ de alyis nō iduct p motū nō itēdit pꝫ s. nec ē neciū mō dicto i qꝫ rtoꝫ cōlonebꝫ pꝫ mis. C¹³ rē Argumentū ad aliā pꝫ rē cōcludit p pꝫ mā cōlone sicut pꝫ. sic gꝫ pꝫ ad qōnem.

Priora ⁊ posteriora dicuntur qdā quidē tāqꝫ exite aliquo pꝫ mo ⁊ pꝫ pꝫ i vnoquoqꝫ ge/ nere: quod pꝫ pꝫ quidē pꝫ pꝫ aliquo de/ terminato: aut simplr: aut natura: aut ad aliud aut vbi: aut ab aliquibꝫ: vt hoc quidē scōm lo/ cū i exñdo propꝫ quius: aut natura alicui loco de/ terminato: vt medio: aut vltio. aut sic euenit.

Querit. Utz hec sit rō cōis ⁊ pꝫ ass/ gnata dꝫ pꝫ. s. pꝫ ē qd ē pꝫ pꝫ pio pꝫ pꝫ. vt qꝫ nō. nā i tpe ē dare pꝫ ⁊ posterioꝫ cū tps sit numerꝫ motꝫ scōz pꝫ ⁊ posterioꝫ ex qꝫ rto pꝫ hifi. sꝫ i tpe nullū ē pꝫ scōz pꝫ. gꝫ rē. C¹⁴ rē firmat. qꝫ i gnātōibꝫ pꝫ pꝫ gntā ē vnū gnāns ē pꝫ alio dato qꝫ gnātio fuerit sine pꝫ. gꝫ pꝫ nō dicit qd ē pꝫ pꝫ pꝫ us. dꝫ tenet. qꝫ ibi nullū est pꝫ pꝫ posita pꝫ pꝫ. añs pꝫ. qꝫ ad. auus eēt pꝫ gnāns qꝫ pꝫ ⁊ pꝫ fili. C¹⁵ rē pꝫ rea. si pꝫ ē qd ē pꝫ pꝫ pꝫ pꝫ nō ē pꝫ pꝫ pꝫ pꝫ viderē falsū. dꝫ pꝫ. qꝫ si pꝫ pꝫ ē pꝫ. B erit res/ spēū alicuiꝫ pꝫ pꝫ. gꝫ pꝫ pꝫ erit pꝫ pꝫ pꝫ. ⁊ sic i sfini/ tū qd ē ipole. C¹⁶ rē pꝫ terrea habet hic i lra qꝫ aliqd dꝫ pꝫ. qꝫ remotꝫ a pꝫ nūc. vt i pꝫ rti. ⁊ tūc vrimur pꝫ nūc vt p. vt dꝫ in lra. gꝫ nō oē pꝫ est pꝫ pꝫ pꝫ sed aliqꝫ posterius. C¹⁷ rē Contra. pꝫ hic in littera.

Rēdo. dico qꝫ illa rō seu diffinitio cōis pꝫ ē bñ assignata ⁊ conueniēs tñ ē aduertēdū qꝫ alr conuenit pꝫ pꝫ eēntialr ordinat. alr accūtalr ordinat. nā i eēntialr ordi/ natl est vā dꝫ pꝫ posteriori ad pꝫ simplr. vñ i causis eēntialr ordinatl nihil cāt sine pꝫ simplr. nō sic ē i accūtalr ordinatl. qꝫ accidit huic reuolutōi celi. qꝫ alia pꝫ pꝫ potuit fuisse ēt p ipole si pꝫ nūc fuisse. C¹⁸ rē In eēntialr gꝫ or/ dinatl dꝫ pꝫ i respēū alicuiꝫ pꝫ simplr. sꝫ i accūtalr ordi/ natl pꝫ pꝫ ad aliqd pꝫ nō simplr sed scōz qd. vt re/ spēū illiꝫ qd ponit eē pꝫ ⁊ B accidit pꝫ qd pꝫ. qꝫ vtriusqꝫ ē pꝫ ⁊ posterioꝫ i pꝫ ad aliqd pꝫ. vl' simplr vl' scōz qd. ⁊ sic itelligēdo conueniēs ē diffō siue rō pꝫ. C¹⁹ rē Ad pꝫ oppꝫ pōt dici qꝫ pꝫ pꝫ pꝫ accūtalr ordiate. accidit. n. diei pꝫ pꝫ hesterna pꝫ pꝫ. vt dꝫ ē. iō i tpe nō ē pꝫ simplr sed fm qd. ita qꝫ pꝫ i tpe ⁊ sil' pꝫ sūt ex assignatōe nra. ⁊ nō simplr dato qꝫ tps eēt eternū: vt pꝫ rō. C²⁰ rē Contra. qꝫ si sic. gꝫ tps nō eēt i gñe qꝫ titatis: dꝫ ē falsū ⁊ dꝫ pꝫ i pꝫ mētis. dꝫ tenet qꝫ tūc tps nō eēt reale ens. cū prius ⁊ po/ sterius i tpe depēdeat ab aia ⁊ ab assignatōe nra. C²¹ rē pꝫ terrea seqꝫ rē tūc qꝫ vel pꝫ motus eēt sine tpe vel qꝫ il/ le motus depēderet ab aia: quoz vtriusqꝫ ē falsū. pꝫ gde qꝫ tps est passio pꝫ motus ex qꝫ rto pꝫ hicoꝫ. scōm etiā qꝫ est ens reale ⁊ extra aiam. C²² rē rēdo qdā sunt entia pure realia. vt sūt entia nature. qdā pure rōnis vt scōe itētiōis. quedam partim sic ⁊ partim sic. vt vniuersalia que inclu/

dūt aliqd rei ⁊ aliqd rōnis. tale est tps. nā tps mālis ē ens reale. cū sit idē qd motus mālr q est ens reale. formalr tñ ⁊ vt hz rōne numeri scdm pri⁹ ⁊ posteri⁹. ex q̄rto p̄bisi. hz eē ab aīa. Si ḡ accipit tps mālr. sic vtiq; est i genere q̄tītatis sic ⁊ motus. scd; vō q; dicit p̄positionē ex māli ⁊ for- malit nō est i genere cū sit qdā ens cōpositū p accīs ex re ⁊ itentōe. **C** Sic ḡ est itelligēdū. q; i tpe ē aliqd p̄cipiū. nō tñ sine aīa. nō q; sit simplr p̄mū. s; resp̄cū alicui⁹ p̄oris ⁊ posterioris. puta ista dies incipit a mane. ⁊ p̄ma hora d̄r p̄pe mane. ⁊ alia hora est scda. ⁊ sic viceps cōparādo vnā p̄tē tps ad aliā. **C** ōtra. si in tpe scd; se nō est p̄cipiū s; i aliq; p̄te ei⁹ resp̄cū alteri⁹ p̄tis tūc tps nō hz scdm se pus ⁊ posteri⁹. sed solū resp̄cū aliq; p̄tiū. sed h est icōueniēs. q; diffinitio uenit p se toti. p̄tib⁹ at p accīs. s; diffinitio tps ē q; tps ē numer⁹ mot⁹ scdm pri⁹ ⁊ posteri⁹. **P**reterea tps ē cōtinuū. ḡ nō ē ibi aliqd nūc i actu de se qd est pri⁹ re- spectu cui⁹ dicat alia pars posterior. sed solū i potētia q̄tītū est ex parte tps. p̄batio n̄e. q; si sic eēt de se discōtinuū. **R**ūdeo ad p̄mū q; si li scdm se accipiat p toto tpe vtz ē q; scdm se nō hz pus ⁊ posteri⁹. s; ex h nō segt qn tpi i sit pri⁹ ⁊ posteri⁹. q; scdm p̄tē hz pri⁹ ⁊ posteri⁹ ex assignatōe n̄ra. **A**d aliud bñ cōcludit q; i tpe nō sit aliqd nūc i actu q̄tītū ē de se ⁊ sine cōsideratōe n̄ra. Sic. n. ē idē qd mot⁹ ⁊ p̄ cōns cōtinuū. tñ in cōsideratōe aīe hz rationē numeri ⁊ p̄ cōns discōtinuū. ⁊ discreti. ⁊ h mō ē ibi dare aliqd tūc i actu scdm n̄ram cōsideratōe. ⁊ sic pri⁹ ⁊ posteri⁹ mō p̄dicto. **A**d cōfirmatōe nō plus cōcludit nisi q; nō eēt ibi p̄ci- piū simplr. eēt tñ scdm qd ⁊ i resp̄cū. nā tres generātes au- cidētaliter ordiati hnt q̄rtum p̄ncipio respectu cui⁹ di- cātur iter se p̄ores ⁊ posterior. **A**d aliū vno mō cōce- dit n̄s. s. q; p̄ncipiū nō ē pri⁹ s; ē p̄mū absolute. diffinitio aut dicta dat de p̄ori nō de p̄. **A**lr d̄r. q; illa rō seu d̄scri- ptio seu diffinitio ponit de illis q; sūt post p̄ncipiū ⁊ nō p̄- prie de p̄ncipio. **A**d vltimū dicēdū q; h nūc p̄ns nō est p̄ncipiū resp̄cū cui⁹ dicat pri⁹ ⁊ posteri⁹ i p̄terito nisi me- diātē aliq; nūc p̄terito p̄ori. q; ē aliqd nūc pri⁹ resp̄cū cui⁹ illa i p̄terito dicant p̄ora vel posteriora. vt qd ē p̄pingus illi dicat prius ⁊ qd ē remotius dicat posteri⁹. nō est ergo simplr prius ⁊ posteri⁹ i p̄terito respectu p̄ntis nisi vt re- spicit nunc p̄cedens. ⁊ sic intelligenda est littera phi.

Quantū vero dicitur quod est diuisibile i ea que insunt: quoz vtrūq; aut singulū vnum ali- quid: ⁊ hoc aliquid natum est esse ⁊c.

Querit̄. **U**tz p̄p̄a rō q̄tītati scdm q; ē gnālissimū sit diuisibilitas. videtur q; nō. q; si sic ḡ p̄tes post diuisio- nes differūt iter se. cōns ē falsū. q; q̄ro q̄lr. aut. n. differūt formalr. aut p accīs. non p accīs: q; q̄tītatis eēt diuisibil p accīs. idē .n. ē p̄ncipiū diuisiōnis ⁊ distinctōis p̄tiū di- uersaz. nō formalr q; d̄ria formalr ē specifica. ḡ p̄tes diui- se differēt specificē. qd ē falsū in q̄tītū sunt p̄tes q̄tītatiue. **P**̄p̄ia rō generis eq̄lr ē in oib⁹ sp̄eb⁹. sic genus eq̄lr p̄dicat de oib⁹. s; diuisibilitas nō est h; i p̄posito. ḡ r̄c. p̄- batio minoris. q; q̄tītatis cōtinua est diuisibilis i potētia. di- screta aut diuisa i actu. nā si ē actu senari⁹ ⁊ diuisus actu. vñ etiā ifra in caplo de colobō. d̄r q; numer⁹ hz p̄tes aliq; mō diuisibiles sic gnari⁹ binariū ⁊ ternariū. ex q; p̄z. vt videt q; numer⁹ n̄ sit tñ ex vnitatib⁹. ⁊ iō idē qd pri⁹. h idē habet septimo enclidis. p̄p̄one gnta. vbi d̄r q; ois numer⁹ minor est pars maioris. **P**reterea cui⁹ est potētia ei⁹ est act⁹. libro de sono ⁊ vigilia. si ḡ diuisibilitas ē p̄p̄ia rō q̄tītatis uenit omni q̄tītati. ḡ actu diuisi uenit oī q̄tītati qd falsū ē. q; diuisi factu repugnat cōtinuo. nā qd diuisi nō ē i actu cō- tinuū. **P**reterea si sic. ḡ in diuisibilitas uenit oī q̄tō. cōns ē falsū. q; ē dare minimū. gnātū i q̄tītati b⁹ nālib⁹. s. minimā carnē ⁊ minimū os. ex p̄ p̄bicoz. ḡ aīe ē falsū ex q; seq̄. **P**reterea si sic ḡ cuiusq; inest diuisibilitas il- lud eēt p se sp̄es q̄tītati. cōns ē falsū. ḡ ⁊ aīe. cōns p̄z. sed fal- sitas cōntis apparet. tū q; loc⁹ nō numerat̄ hic iter sp̄es q̄- titatis: tū q; tps ⁊ motus sūt qdā diuisibilia. ⁊ tñ ponunt̄ hic inter species q̄tītatis per accidens.

diuisi factu repugnat cōtinuo. nā qd diuisi nō ē i actu cō- tinuū. **P**reterea si sic. ḡ in diuisibilitas uenit oī q̄tō. cōns ē falsū. q; ē dare minimū. gnātū i q̄tītati b⁹ nālib⁹. s. minimā carnē ⁊ minimū os. ex p̄ p̄bicoz. ḡ aīe ē falsū ex q; seq̄. **P**reterea si sic ḡ cuiusq; inest diuisibilitas il- lud eēt p se sp̄es q̄tītati. cōns ē falsū. ḡ ⁊ aīe. cōns p̄z. sed fal- sitas cōntis apparet. tū q; loc⁹ nō numerat̄ hic iter sp̄es q̄- titatis: tū q; tps ⁊ motus sūt qdā diuisibilia. ⁊ tñ ponunt̄

Vnita qdōne p̄mo vna opinio recitabit. scdo ad qdōne alr dicit. **Q**uātū ad p̄mū ē vna opinio q; diuisibilitas n̄ ē p̄p̄a rō q̄tītatis sed magis rō mēsure. nā sic q̄litas ē dispō- substātie ita q̄tītatis est mēsurā substātie. **P**ro ista opi- nione arguit. q; d̄r in p̄dicamētū q; oīo ē q̄tītatis. mēsurat̄ .n. sillabas. ḡ mēsurare ē p̄p̄ia rō q̄tītati. **P**reterea p̄- bat q; sit magl p̄p̄ia rō q̄ diuisibilitas. nā illud ex cuius distinctōe assignat̄ distinctio i sp̄eb⁹ q̄tītati ē magl p̄p̄ia rō q̄tītati. sed rō mēsure ē h; ⁊ nō diuisibilitas. ḡ r̄c. p̄batio minoris q; superficies ⁊ loc⁹ sūt distincte sp̄es q̄tītati q̄ten- distiguunt̄ i rōe mēsure. q; loc⁹ ē mēsurā extrinseca sup̄fi- cies intrinseca. nō tñ distiguunt̄ i rōne diuisibilitati sicut p̄z. **Ō**tra istā opinionē arguit. nā rō generis eque p̄ iest oib⁹ sp̄eb⁹. nā genus eq̄lr de oib⁹ d̄r. sed rō mēsure nō iest eq̄lr cōtinuis ⁊ discreti: sed discreti magl: cōtinuis aut nō nisi in- q̄tītū p̄cipiāt rōne discreti vt numeri sic d̄r i decimo hui⁹. caplo scdo. ḡ rō mēsure non est p̄p̄ia rō generis q̄tītatis. **P**reterea si sic. qd maxime debet rōne mēsure p se ma- xime erit q̄tītatis: sed vnitas maxime hz rōne mēsure. ex decimo huius. caplo eodē. ḡ vnitas p se maxime erit sp̄es q̄tītati. qd ē euidenter falsū. q; nō est i gnē nisi p reductio- nē. **P**reterea rō mēsure uenit oī gnālissimo. q; i oī ge- nere ē vnū primū qd est mēsurā oīus illi⁹ gn̄is. ex decimo hui⁹. ḡ nō est p̄p̄ia rō q̄tītati. **D**ices duplex ē mēsurā qdā mēsurā mēsurās p replicatōe q; aliq̄tēs ducta red- dit suū totū. qdā est mēsurā scdm p̄fectionē ⁊ cognitiōe. quō albedo mēsurat colores ⁊ illud qd dicit i cognitiōe alteri⁹ d̄r mēsurare illud. prima mēsurā ē p̄p̄ie q̄tītati. scda vō nō. sed p̄petit alyz generibus. **Ō**tra. q; ad huc stat prima rō q; mēsurā p replicatōe nō eq̄lr uenit cō- tinuis ⁊ discreti. nā i discreti ē simplr minimū reddēs p re- plicatōe totū. nō sic i cōtinuis. vt habet decimo hui⁹. q; nihil ē ibi minimū nisi p̄ctū. qd nūq; reddit totū p repli- catōe. ḡ rō mēsure nō erit rō p̄p̄ia q̄tītati. cū nō uen- niat eq̄lr oib⁹ sp̄eb⁹. **N**ec rōes p̄ prima opinione cogūt solū. n. p̄bat rōne mēsure cōpetere q̄tītati. nō tñ q; sit p̄- pria rō dicta equaliter de omnibus speciebus.

Quantum ad z^m declaro tres cōclusiones. prima sit ista. diuisibilitas i partes eiusdē rō- nis nō est essentialis rō q̄tītatis. banc cōdo sic. nullus re- spectus formalr est essentialis rō alicuius absolute. sed di- uisibilitas est formalr respectus. q; dicit qdā aptitudinē ad diuisiōe. ḡ nō erit eēntialis rō q̄tītatis qd est ens ab- solutū. maior p̄z. ex q̄rto hui⁹. vbi p̄hs ponētēs oīa appa- rētia vera ducit ad h icōueniēs q; oīa tē eēt formalr ad aliqd. **P**reterea potētia ⁊ act⁹ sūt eiusdē generi⁹ ⁊ eius- dē eēntie q; diuisiōe oē ens. sed actu diuisi nō est eēntiale q̄tītati. q; oīs q̄tītatis eēt actu diuisa. ḡ nec potētia ad diui- di est de eius eēntia. esse aut diuisibile dicit potētia ad di- uidi. **Ō**tra hāc cōclusionē istā. nā illa rō scdm quā est distinctio specifica videt̄ essentialis generi⁹: sed diuisibili- tas est h; vt p̄z in l̄ra: vbi scdm diuersū modū diuisibilita- tis. puta scdm vnā diuisiōe vel scdm duas. r̄c. ponit p̄hs diuersas species q̄tītatis. **P**reterea in p̄dicamētis d̄r q; q̄tītatis cōtinua est cuius partes copulātur ad vnū termi- nū communē. discreta vero cuius partes nō copulantur.

Quintus

ergo de ratione vtriusque est habere partes, sed omne habens partes est diuisibile, ergo &c.

Respondet ad primum diuisio generis aliqui fit per duas partes dicatas, aliqui per passiones circuloquætes duas effectuales que sunt ignote nobis, exemplum primum, aial diuisio per rationale et irrationale, exemplum secundum, ens diuisio per potentiam et actum, numerus per par et impar que non sunt ratione sed magis positiones, sic est in proposito, nam diuisibilitas est passio quantitatatis, et sic secundum diuersum modum diuisibilitatis distinguitur per diuersas species quantitatatis. **Ad 2°** bene concluditur quod effectuales est quantitati bene partes non tamen diuisibilitas que sequitur habere partes ut quodam passio que non est effectualis ratio quantitatatis. **Secunda** conclusio fit ista, quod diuisibilitas in presens eiusdem rationis est propria passio quantitatatis, habet ostendo sic, illud quod uest alicui per se primo et secundum quod ipsum, videtur esse propria eius passio, sed diuisibilitas uest quantitati isto modo, ergo &c. minor per quod diuisibile est uest ostenditur quantitati, ipsum quod est quantitati uest per se primo, sed spiritus per se non primo, cuiusque est uest diuisibilitas in partes eiusdem rationis bene est per quantitatē, vnde si substantia corporea habeat proprias partes eiusdem rationis licet habeat eas de se extensas et diuisibiles in potentiam, tamen actu extensas et diuisibiles habet per quantitatē. **Ex** hoc concludo correlarię quod ista propositio, quantitas est diuisibilis, est per se secundo modo, sic iste color est visibilis, vnde sic visibilitas est respectus quodammodo colorem per comparationem ad visum, sic diuisibilitas est respectus in quantitate, et dicitur habitudine ad diuisionem, vnde notificatio per se de quantitate posita in principio huius capitis est notificatio per propriam et proximam passionem eius, et non est proprie diffinitio. **Ad 3°** concluditur ista, diuisibilitas in presens eiusdem rationis est prima passio quantitatatis. **Ad** cuius euidentiam est sciendum quod quantitatatis a primo assignantur quatuor passiones, prima est diuisibilitas in presens eiusdem rationis, secunda est esse finitum vel infinitum, et hec supponit primam, nam quod est finitum presupponit aliquid quod dicitur finiri, et illud necesse est intelligi diuisibile, tertia est equele et inequele que sequitur et presupponit secundam, scilicet finitum et infinitum, sic per quantitatem est mensura que etiam presupponit tertiam, nam omnis mensura intelligitur equele vel inequele mensuratio, quod non est equele vel inequele ideo mensurat et non e converso. **Unde** ex his per quod do istarum passionum quantitatatis quod diuisibilitas est prima passio simpliciter, prime due cooperantur quantitati in se, sed alie due in respectu ad aliud, per se de prima passione habet hic in littera, et tertio per hoc capitulo de infinito, de secunda habetur primo per hoc, vbi dicitur quod finitum et infinitum soli quantitati congruit, de tertia habetur in predicamentis vbi dicitur quod proprium est quantitati secundum eam equele vel inequele esse, de quarta habetur plane Decimo huius capitulo secundo, sic ergo ad questionem.

Ad primum in oppositum dicitur quod partes quantitatatis diuise differunt per accens, quod si per partes substantie in quibus sunt. **Contra**, quod quodammodo de partibus substantie, vel differunt per se vel per accens, si per se et formaliter, quod specificiter, quod falsum est, si per accens, quod per aliud, et sic in infinitum, quod illud aliud non potest esse quantitas, quod sic est circulus. **Preterea** ratio stat, quod si partes diuise differunt per accens ergo totum fuit diuisibile per accens ut arguebatur. **Dicendum** ergo aliter quod partes quantitatatis diuise differunt seipsis formaliter per primam diuisionem de genere quantitatatis, ergo illa pars est hec, et sic illa est hec per suum primum diuisionem, et tamen non sequitur quod differant specificiter, nam non omnia ratione formalis est specificitas nisi est per duas specificas et effectuales. **Ad 2°** dicendum quod minor est falsa. **Ad** probationem dicitur quod quantitas discreta non est diuisa actu sic nec continua sed solum in potentia, nec actu duo ternarij sunt partes senarij, sed solum in potentia, alias ex distinctis specie et actu distinctis specie fieret vnum specie, quod est falsum, nam eadem ratio binarij et ternarij eunt partes quaternarij, dico ergo quod partes numeri sunt vnitates, cui ergo adducit euclides et philoso, infra capitulo de colobon, sunt sic gloriandi quod numerus minor est pars maioris, id est vnitates in numero minoris sunt partes mai-

Decima

les in numero maior, ut sic partes numeri dicantur diuisibiles per quod potest accipi pars maior et minor in numero, puta que habet duas vnitates, et que habet tres vnitates. **Ad 3°** cum dicitur quod cuius est potentia eius est actus, dicitur quod duplex est potentia, quodammodo abiciens actum, quodammodo sicut stans cum actu, exemplum primum, corruptibile est in potentia ad corruptionem, et tamen nunquam illa potentia sicut est cum actu, quod adueniente actu subest in corrupto esse, et non in potentia ad corruptionem. **Exemplum** secundum, homo est risibilis, nam si actu ridet nihilominus est aptus ad ridendum, quod illa aptitudo que est risibilitas est propria passio hominis et passio nunquam derelinqt subiectum. **Ad** propositum, continuum est diuisibile in prima, primo modo, quod actu diuisio iam non est continuum, cuius ergo est potentia eius est actus, successiue quidem primo modo sicut aut secundo modo. **Ad** quantum dicitur quod quantum dupliciter potest intelligi, quod vel in quantum mathematicum vel in quantum naturale, primo modo est diuisibile in infinitum nec est dare minimum, secundo modo est dare minimum quantum forma naturalis requirit subiectum determinatum, quod si vltimum diuidatur non potest ibi referuari forma naturalis, sed corruptio per incotines, hoc modo loquitur philosophus primo per hoc, hic autem loquitur de quantum ut quantum est. **Ad** quantum dicitur quod locus non est in genere quantitatatis per se, tamen non est diuisibilis per se, sed per accens, scilicet ad diuisionem superficiali, nam locus magis est ipsa superficies, tamen quod est ens per accens compositus ex superficie, et quodammodo respectu immobilitatis, sic, non diffinitur quantum per hoc quod locus continetis vltimum immobile primum. **Contra**, in predicamentis ponitur in specie quantitatatis.

Respondet quod illa que philosophus dicit in predicamentis non sunt omnino vera, nec loquitur secundum intentionem propriam sed famose secundum opinionem aliorum. **De** motu vero et de tempore dicitur quod quodammodo sunt quæta et diuisibilia per accens quod motus est formaliter quantum per magnitudinem, et tempus per motum, ut videtur dicere philosophus hic in littera, tunc sic, sunt quæta per aliud ergo per accens. **Contra**, quod illud quod habet presens eiusdem rationis distinctas realiter a partibus alteri, habet propriam diuisibilitatem aliam a diuisibilitate alteri, sed motus et tempus et magnitudo sunt habet iter se, ergo &c. perbatio minoris, tum quod presens tempus et motus sunt partes que non potest esse sicut cum sint de genere successiuorum, partes autem magnitudinis in omni instanti sicut sunt, cum magnitudo sit de genere permanetium, tamen partes tempus et motus sunt prius et posterius, sed partes magnitudinis sunt omnes simul, ergo diuisibilitas hec et illa non erit eadem. **Preterea**, hic in littera dicitur quod propria passio quantitatatis est magis et minus, tunc sic, quod habet proprium magis et minus aliud a maiori et minori, et alterius habet propriam diuisibilitatem et distinctam a diuisibilitate alteri, sed motus est huiusmodi respectu magnitudinis, quod &c. perbatio minoris quod magnitudinem existente tanta potest motus esse maior si transit mobile tardius, et minor si transit mobile velocius. **Preterea**, continuum est cuius partes copulantur ad aliquem terminum communem, tunc sic, cuius partes copulantur ad alium terminum communem habet aliam continuitatem, sed ad aliud diuisibile copulantur partes motus, scilicet ad mutatum esse, partes autem magnitudinis ad punctum, ergo alia est continuitas huius et illius. **Preterea** arguitur sic contra rationem eorum, cum dicuntur sunt quæta per aliud, ergo per accens, primo contra antecedens sic quod si sunt quæta per aliud, aut illud aliud est ipsum mobile, vel terminus motus vel spaciū, non est ipsum mobile vel dicitur plane in littera, nec est terminus motus quod tunc alteratio non esset continua, cum forma que est terminus alterationis non sit quæta vel diuisibilis nisi per accens, ex septimo philosophi, nec est spaciū quod ut dicitur, quanto philosophi, super spaciū distinctum potest esse motus continuus, sic per ex motu secundo super cordas citare pulsate. **Secundo** contra quod non valet, arguo, non sic, musca est musca per aliud quod est suba ab alio effectiue, quod musca est per accens in genere substantie, contra est euidenter falsum. **Dicendum** ergo quod licet musca sit ab alio effectiue suba, est tamen formaliter suba secundum se. **Similiter** est in

propósito motus est effectiue q̄tus a magnitudine ⁊ for-
malr de se. ccedo ḡ pp tres rationes supradictas q̄ mor⁹
est formalr q̄tus non q̄titate magnitudinis ⁊ q̄ mor⁹ ⁊
t̄ps sunt formalr q̄ta a seipsis. **C** Sed licet eoz p̄na non
valeat oportet t̄n saluare aīis pp p̄m q̄ hic dicit q̄ mor⁹
⁊ t̄ps sunt q̄ta p̄ aliud. ⁊ ad aliud qd̄ arguit ḡ aīis dicendū
q̄ de rōe p̄tinui sunt duo. vnū est diuidi in semp diuisibi-
lia. aliud est q̄ habeat vnitate ex hoc q̄ partes copulant̄
ad terminū cōem. quo ad p̄m p̄t ccedi qd̄ motus p̄leg-
tur magnitudinē ita q̄ mor⁹ diuidi f̄ ad diuisionē magni-
tudinis. ⁊ t̄ps ad diuisionem motus. ⁊ sic itelligit p̄hs. sed
quo ad vnitate nō oportet qz nō regriē tāta vnitas in ma-
gnitudine sic i motu. qz mor⁹ p̄t eē p̄tinu⁹ ⁊ vn⁹ licet ma-
gnitudo sit discōtinua vt arguebat̄. qz ergo mor⁹ nō ē di-
uisibilis de se s̄ p̄ aliud ideo ponit̄ q̄titas per acciōs.

Hec aut̄ vt motus ⁊ t̄ps. etenim huiusmodi
q̄ta quedā dicūtur ⁊ cōtinua: eo q̄ illa diuisi-
bilis sunt quoz sunt he passionēs. **P**ico autēz
non quod mouetur sed quod motū est. nā per
esse q̄tum illud ⁊ motus est quātus: tēpus ve-
ro per ipsum motum. ⁊ c̄.

Quiso q̄ motus habet aliq̄s q̄titates ⁊
diuisibilitatē formaliter a quantitate ma-
gnitudinis restat dubium comparādo tē-
pus ad motum.

Veritur ergo. **U**tz t̄ps sit idē cūz
motu realr. sic q̄ q̄titas
qua motus est q̄tus formalr sit ip̄m t̄ps.

Dicendum

q̄ t̄ps est idē mālr qd̄ mor⁹. distictū
t̄n formalr. ⁊ p̄ cōns q̄titas q̄ motus
est q̄tus formalr est ip̄m mālr: nō t̄n formalr. **C** Contra.
nā cui⁹ p̄tes copulant̄ ad aliū terminū h̄z formalr aliā cō-
tinuitatē ⁊ q̄titatē. sed ad aliū terminū copulant̄ partes
t̄pis ⁊ p̄tes mor⁹. qz p̄tes t̄pis ad nūc: p̄tes aut̄ mor⁹ ad mu-
tatū eē. **P**reterea. qd̄ h̄z p̄p̄riū magis ⁊ minus aliud a
maiori ⁊ minori alteri⁹ h̄z disticta p̄tinuitatē ⁊ q̄titatē ab
alia. sed t̄ps est h̄z resp̄cū mor⁹ qz i minori t̄pe ē maior mo-
tus si mobile sit velox ⁊ i maiori minor si sit tardū mobi-
le. **P**reterea. relatiua realia differūt realr. s̄z t̄ps ⁊ mo-
tus sunt h̄z ḡ rē. p̄batio minoris. qz mēsurā. ⁊ mēsuratū
differūt realr. sed t̄ps est mēsurā mor⁹. ḡ q̄titas mor⁹ nō
est t̄ps realr. **P**reterea. oīs mor⁹ est de se formalr suc-
cessiuus. sed nō oīs mor⁹ h̄z i se t̄ps sed solū p̄mus motus
ḡ successio cuiuslibet motus nō ē t̄ps. **U**idēt ḡ p̄pter
istas rōes q̄ q̄titas qua motus est q̄tus est alia nō solū a
magnitudine sed etiā a t̄pe. ita q̄ tres sūt spēs q̄tatis p̄
manētis. s. corp⁹. sup̄ficies. ⁊ linea. ⁊ due successiue. s. mor⁹
⁊ t̄ps. sed ille rōnes nō cogūt. **A**d cui⁹ euidentia p̄mittit
tres distictōes. p̄ma ē q̄ duplex ē mor⁹. s. cōis ⁊ p̄m⁹. s. mo-
tus p̄mi mobilis. ali⁹ est mor⁹ sp̄alis ⁊ sc̄dari⁹. puta oēs aly
a p̄mo. **C** 2^a distictio sit ista. q̄ t̄ps ē duplex. s. cōe ⁊ sp̄ale.
de p̄mo tractat̄ q̄rto p̄hicoz caplo de t̄pe. vbi dicit q̄ idē
est t̄ps oīuz i celo ⁊ i terra. ⁊ i mari. ⁊ illud r̄idet motui p̄-
mo p̄ mēsurā. de sc̄do p̄t itelligi qd̄ ibidē d̄r q̄ t̄ps est nū-
merus mor⁹. licet h̄ sit cōe vtriqz t̄pi. ⁊ tale t̄ps sp̄ale ē p̄-
p̄ria mēsurā mor⁹ inferioris. ita q̄ q̄t sūt motus p̄ticulares
tot sūt t̄pa h̄z sp̄alia. **C** 3^a distictio sit ista. q̄ duplex ē mē-
surā. qd̄ā intrinseca. qd̄ā extrinseca. **E**xplū p̄mi. qz duratio
rei ⁊ vltima sup̄ficies corporis. **E**xplū secundi. locus.

Tunc

ad p̄mū. dico q̄ minor est falsa ⁊ iō dicēdū q̄
sic t̄ps est idē realr cū motu ita ⁊ nūc cū muta-
to eē. t̄n cū illa idētitate reali stat aliq̄ distictio ex nā rei.
v̄l saltē p̄m rōnē pp quā diuersa noia. forziunt̄. **A**d 2^m

Dico q̄ minor ē falsa. si mor⁹ ⁊ t̄ps vniformiter accipiant̄
s. mor⁹ p̄m⁹ ⁊ t̄ps cōe. motus inferior ⁊ t̄ps sp̄ale. rō t̄n acci-
pit t̄ps cōe. ⁊ motū alique inferiorē. sic. n. v̄z ē q̄ sc̄dm ve-
locitatē ⁊ tarditatē mobilis i maiori t̄pe erit minor mor⁹:
⁊ i minori maioz. ⁊ sic nō plus cludit nisi q̄ t̄ps cōe qd̄ ē
passio p̄mi mor⁹ distiguif realr a motu inferiori. qd̄ ccedo.
t̄n h̄ nō obstāte qd̄libet t̄ps ē idē realr cū p̄prio motu cu-
ius est passio p̄pria ⁊ mēsurā. **A**d 3^m cū d̄r q̄ mēsurā ⁊
mēsuratū differūt realr. dico q̄ v̄z ē de mēsurā extrinse-
ca: ⁊ sic cōparādo t̄ps cōe ad mor⁹ inferiores q̄z ē mēsurā
extrinseca differt vtriqz ab eis realr: t̄n si t̄ps cōe cōparet̄ ad
motū p̄mū cui⁹ est mēsurā intrinseca non differt ab eo realr
nec sic refer̄t realr ad ip̄m. **S**ic ē de t̄pe i sp̄ali si cōparat̄
ad motū inferiorē cui⁹ est intrinseca mēsurā. **A**d q̄rtū di-
cēdū q̄ licet nō oīs mor⁹ h̄eat i se t̄ps cōe sed solū p̄m⁹ mo-
tus: nihilomin⁹ qliber mor⁹ h̄z suū t̄ps p̄p̄riū qd̄ ē p̄p̄a ⁊
intrinseca mēsurā. **E**x his p̄z ad gnrū argumētū q̄ motus ⁊
t̄ps n̄ ponunt̄ q̄titates p̄ se. q̄ten⁹ h̄nt diuisibilitatē p̄ aliū
qz mor⁹ p̄ magnitudinē ⁊ t̄ps p̄ motū mō p̄p̄posito.

Ad aliquid dicūtur alia p̄ se: vt duplū ad di-
midū: ⁊ triplū ad tertiā partē. ⁊ totalr multi-
plicatū ad multiplicari partē: ⁊ p̄tines ad p̄ten-
tum. **A**lia: vt calefactiuū ad calefactibile ⁊ se-
ctiuū ad secabile ⁊ oīno actiuuz ad passiuum.
Alia vero vt mēsurabile ad mēsurā: ⁊ scibile
ad scientiam ⁊ sensibile ad sensum.

Veritur **U**tz p̄hs ueniet̄er affi-
gnet ⁊ sufficiēt̄er tres mo-
dos relatiuoz. ⁊ vidēt q̄ nō. nam isti tres
modi fūdant̄ sup diuersa gn̄alissima. ḡ nō
sunt relatiōes vn⁹ generis. sed in diuersis
gn̄alissimis sunt. qd̄ vidēt absurdū. p̄ba-
tio d̄ne. qz relatio est idē cū fundamento:
vel aliud. si idē habet̄ p̄positū. qz sicut fundamēta sūt i di-
uersis p̄dicamētis ita relatiōes. si relatiōes sūt aliud a fun-
damēto t̄n cū accipiet̄ spēs ⁊ distictionē a fundamētis tā-
ta erit distictio i relatiōib⁹ q̄ta est i fundamētis distiguē-
tibus. sed fūdamēta distiguūt̄ur genere. ergo ⁊ relatiōes.
Preterea. aliq̄ sunt p̄ se relatiua que nō p̄tinent̄ sub ali-
q̄ho istoz modoz. ergo isti modi iufficiēt̄er sūt assignati.
p̄na est euidēs. sed p̄bat̄ aīis. qz multa sūt relatiua fm ge-
nē. sicut medicina refer̄t qz scia. ⁊ sūt relatiua p̄ se. qz ḡc̄d
est de intellectu generis ē de intellectu sp̄ei. **S**i ḡ gen⁹ d̄pon-
det ad aliq̄d segtur q̄ s̄lz ⁊ spēs. huiusmodi aut̄ relatiua
secūdm gen⁹ nō p̄tinent̄ sub aliquo istoz trū modoz.
Contra p̄hs hic i l̄ra.

Respondeo q̄ isti tres modi sūt b̄n ⁊ sufficiēt̄er
assignati. vbi sciēdū ē q̄ q̄uis rela-
tiones habeāt distictōes specificas fm p̄p̄rias differētias
sicut ⁊ alia: tamē qz latēt nos ⁊ sūt ignote nobis accipim⁹
distinctiones earum p̄ fundamēta p̄ q̄ circuloquimur eaz
d̄nas specificas. q̄ forte p̄pter earū modicā entitatē latēt
nos: ita q̄ ex fundamētis inotescit nobis distictio earū
relatum sine effectiue siue materialiter ita q̄ illa disti-
ctio sit extrinseca.

Ad primum i opposituz. nego d̄nas. **A**d p̄batio
nē. dicendū q̄ relatio nō est idē cū
fundamēto realr. licet sit v̄z de ḡbusdā de quo alias. cū
ḡ arguit̄ q̄ tāta est distictio in relatiōib⁹ q̄ta in fundamē-
tis: dico q̄ falsum est ex eo q̄ fundamēta sunt distiguēria
extrinseca in ḡb⁹ nō est v̄z q̄ eqlis sit distictio in disticto
sicut in distiguēre. **E**xplū. aīa ⁊ v̄mis distiguunt̄ iter se nō
t̄n sicut sol. p̄ducens ver̄mē effectiue. ⁊ deus creans aīam

Silr etiā nec est necessariū loq̄ndo de distiguentibus in
 trinfecis: naz due spēs specialissime distinguunt: nō tñ se
 totis: qz pueniūt in gñe. r tñ dñe specificē distinguūt se
 totis. **S**ilr i pposito fūdāmēta pñt distigui gñe. relatiōes
 tñ erūt eiisdē gñis. vñ sicut vltas pōt fūdari i re cuiusl3
 gñis. ita n̄ repugnat qn sup duo disticta gñalissima possit
 fūdari relatiō eiisdē gñis imo eiisdē speciei. **C** Ad z^m di
 cendū qz añs est falsum. **A**d pbatioez dico qz relatiua f3
 igenus lz non p̄tineant directe sub istis modis: tñ reducū
 sur ad aliquem istoz. **A**lter dī qz est q̄si idē qd p̄s loq̄
 de relatiuis p se p̄. illa vero q̄ referunt rōne gñis nō refe
 runt p̄ sed solū p se. ipm at genus qd referē p se p̄ cōtinet
 sub aliq̄ istoz triū modoz: sic patet de scia q̄ referē 3mo.
 vñ ad ipsum genus cōe qd sic referē reducunt ipsa relati
 ua fm genus. sic possunt p̄nere ad eundē modum lz nō
 eā p̄. q̄liter autē tertius modus distiguit a p̄mo r lēdo. r
 scōs a primo: dicef ifra.

Bicunē aut prima quidē fm numerz: aut sim
 plr: aut dēfinate ad ipos: aut ad vnū: vt duplū
 quidē ad vnū vt numerus dēterminat⁹. **M**ulti
 plex vero fm numerū ad vnū n̄ dēfinitatū: aut
 vt hūc: aut hūc. emiolū at ad subemiolū f3 nu
 mex ad nūez dēfinitatū: sup particulare at ad
 subparticulare f3 idēterminatos: vt multi
 plex ad vnū. alias ad numeruz. r ē.

Queritur **U**trū p̄mus mod⁹ relati
 uoz fuerit bñ assignat⁹.
 videt qz nō. nā idē non referē p se ad di
 uersa qz alias idē diceref bis. vt dī ifra. lz
 idē cōtinēs referē ad multa p̄tenta. patz.
 g r cetera. **C** p̄. oia relatiua sunt opposi
 ta vt p3 i p̄dicamentis: r silr i hoc eodem
 gnto. lz p̄tines r p̄tentes non sunt opposita. ergo r cetera.
 p̄batio minoris. qz i p̄dicamentis. caplo de quātitate: dici
 tur qz puū r magnū respectu diuersoz n̄ opponunt. **S**ilr
 duplū r dimidiū. qz idē ē duplū ad b̄. r dimidiū ad aliud
C p̄. idēitas ē relatiō rōnis. ḡ nō ē vera relatiō. añs p3.
 qz f3 p̄hm caplo q̄ro. idēitas ē vna qñ itellec⁹ vt i vno
 vt duob⁹. ḡ est relatiō rōnis. nec p̄ añs est i eodē gñe cū re
 latōe reali. **C** p̄. idē silr r egle fūdāt sup vnū r sup p̄tes
 vni⁹. vt of b̄ i lra. lz i oi gñe ē vnū. ḡ idē silr r equale est in
 oi genere. male ergo dicit qz vnū i substantia dētermina
 te idē: r sic de alyz. **C** Adtra. p̄hs hic i littera.

Rūdeo **A**d questionē r dico qd p̄m⁹ modus bñ est
 assignat⁹ vbi notandū ē qz sic fuit dcm rela
 tiones p̄mi modi fundant super re de gñe quātitatis r p̄n
 cipalr sup numerz: r idē fūdant sup p̄tinua iquātū habēt
 aliqliter rōnem numeri iter se.

Ad primum **A**rgumētū posset negari maior. qz
 idē pōt referri ad diuersa p se lz nō
 p se p̄. vt dī i lra. cessa tamē illa maiori dicēdū ē ad mino
 re. qz p̄tines pōt accipi duplr. s. mālr vel subiectiue. alio
 mō formalr r sub rōne formali p̄tinetis. p̄ mō idē p̄tines
 pōt referri ad diuersa p̄tēta. sicut idē p̄r subieue ad multos
 filios. tñ p̄tinetia formalr dīr multiplr q̄tēs multiplr dī
 aliō extremū. r sic idē p̄tines formalr nō referē p se p̄mo
 nisi ad vnū p̄tētū. **C** Ad z⁹ dicendū qz relatiua cōsiderā
 tur duplr vno mō vt p̄pata ad seiuicē. alio mō vt idē p̄pā
 ad diuersa. p̄ mō sunt opposita: scō mō non. naz idē est ge
 nerāz r genitū. vt p̄r habēs filiū r p̄rem. p̄r non referē ad
 seipz p̄ez. sed ad p̄ez ei⁹. r illo mō p̄r r fili⁹ sunt opposita.
 vt. s. ad seiuicē referunt r nō aliter. sic i p̄posito d̄ duplo r
 dimidio. p̄hs at in p̄dicamētis vult p̄bare qz magnū r par

uū non sūt p̄traria absolute. sed solū i respectu: aliogn op
 posita eēnt vā d̄ eodē. p̄ q̄to idē mons est magn⁹ respectu
 bui⁹ r parū⁹ respectu illius. **C** Ad tertiū pōt dici qz sic vnū
 ē multiplex. s. vnū numero spē gñe r p̄portioe: silr r iden
 titas. licet ergo idētitas numeralis sit relatiō p̄tentionis
 eo qz relatiuum esse est ad aliud se h̄re. idē aut numero n̄
 pōt ad aliud eē nisi ad aliud rōe in q̄stuz itellec⁹ vt i vno
 simplr vt duob⁹. tñ idētitas gñe spē r p̄portioe est relatiō
 realis. r vē ē i gñe relatiōis p̄ q̄to h3 p̄ditōes relatiōis real
 lis. **C** Ad q̄rtū dicēdū qz sic ens dī multiplr ita vnū. cce
 do ḡ qz vnū iuenit i oi gñe sic ens. cū ḡ dī qz relatiō idēti
 tatis nō erit p̄cise i gñe sube. r sic d̄ alyz duob⁹. dico qz sub
 stātia pōt sumi duplr. vno: vt ē res dēterminati gñis. alio
 mō p̄ eēntia rei q̄ est cōis oi generi. **S**ilr q̄titas pōt sumi
 duplr. vl̄ put ē res dēterminati gñis q̄ pōt dici q̄titas mo
 lis. vel p̄ q̄titate p̄fectōis r grad⁹ eēntialis rei. r sic iuenit
 oi gñi. **S**ilr q̄litas pōt sumi vt ē res dēterminati gñis. vl̄ p̄
 q̄litate eēntiali eo mō q̄ d̄ia specificā dī q̄litas. accipien
 do ḡ illa p̄ mō. put d̄it res dēterminati gñis sic idētitas fū
 dat sup vnū i suba r nō sup vnū in alyz gñibus. **C** Silr i
 telligēdū ē d̄ eglitate r silitudine. **S**3 accipiēdo scō mō.
 vtiqz idētitas pōt fūdari sup vnū i suba cuiuslibet generi.
 r silr eglitas r silitudo. hoc. n. mō oē ens oi enti p̄parū est
 idē vel diuersū: simile vel distictē. equale vel inequale.

Actiua vero r passiuā: fm potētiā actiuā r
 passiuā: sūt r actōes potētiāz. vt calefactiuū r
 calefactibile. qz pōt r iterū calefactiēs ad id qd
 calefit. r secās ad id qd secat tanq̄ agētia.

Queritur **U**trū scōs modus relatiōis
 sit bñ assignat⁹. vñ qñ. nā
 relatiuū n̄ ē fundamētū relatiōis. lz potē
 tia actiua r passiuā referunt. ḡ relatiō nō
 fundat sup potētiā actiuā r passiuā. p̄ba
 maior. qz cū relatiuū sit relatiuū relatiōe
 eēt p̄cessus i infinitū i relationib⁹ si relatiō
 sup relatiā fūdāt. mi p3. qz po⁹ actiā referē ad passiuā.
C p̄. idē n̄ pōt referri p se ad diuersa. lz si f3 potētiā acti
 uā aliqd dicit relatiōe b̄ erit ad dcm f3 potētiā passiuā. cū
 ḡ po⁹ actiua p se referat ad agere: seg⁹ qz idē p se dicef ad
 duo. s. ad ipsum agere r ad potentiam passiuā. **C** Contra.
 philosphus hic in littera.

Rūdeo **Q**z mod⁹ ē bñ assignat⁹. **C** Ad p̄m⁹ op⁹ dico
 qz ma. ē dubia. qz rlatio vt posse fūdari sup
 aliā relatiōez. r per p̄ns sup relatiuū. sic p̄portioalitas sup
 p̄portioe. nec tñ eēt tūc p̄cessus i infinitū. qz erit d̄uenire
 ad aliq̄ p̄⁹ relatiōez. cui⁹ fūdāmētū n̄ erit alia rlatio nec
 p̄ p̄ns rlatiū. **C** Alr p̄t dici data maiori. qz po⁹ actiā r pas
 siua duplr p̄nt accipi. vno: circūscripta rlatōe potētiā lita
 tis. alio: icludēdo ipaz. p̄: n̄ sūt actu relatiā. r vt sic fūdāt
 rlatōes scōi modi. z⁹ sūt relatiā actu r tē n̄ fūdāt lz sūt qd
 p̄po⁹ ex fūdāmētō r rlatōe. **C** Ad z⁹ dī qz sic fuit dcm iā
 idē referri ad plā p se p̄ ipolē ē. f3 p se n̄ p̄ n̄ ē icōueniens.
 Sic ē i p̄posito. qz potētiā actiua referē p se p̄ ad potētiāz
 passiuā tñ. lz ad ipsum agere p se sed non primo.

Aliavero vt mēsurabile ad mēsurā. r scibile
 ad sciaz: r scibile ad sensum.

Queritur **U**trū terti⁹ modus sit bñ assi
 gnat⁹. vñ qñ. nā ambo rela
 tiua sūt eiisdē gñis: aliogn rlatio eēt duo
 gnāissima. lz relatiā dicta tertio mō non
 sūt i eodē gñe. ḡ nihil referē f3 istū mōz.
 mi. p̄ba ex. io. bui⁹ caplo. 9. vbi dī qz iter
 relatiua nō ē mediū. qz nō sūt i eodē gñe

ponit exemplū de scia z scibili q̄ sūt relatiua 3° mō. sic p̄z. Cōtra. oē qd̄ h̄z eē i gñe relatiōis p̄p̄riū illi^o eē esse ad aliud siue sit cōcretū denoiatiuū siue sit forma. sed eē scibile nō ē ad aliū se h̄re. qz nō depēdet ad sciaz. q̄ scibile nō est in gñe relatiōis. Cōtra. p̄hs hic in littera.

Respondeo. Dicēdo q̄ modus est bñ assignatus. Ad p̄batōez dicēdū q̄ p̄hs i. io. hui^o. loq̄r d̄ gñe phi. q̄le est idē iter opposita q̄ h̄nt ad iuicē trāsmutationē vbi p̄us aliqd̄ mutat ad mediū q̄z ad extremū. z iō talia opposita h̄nt mediū. relatiua aut̄ nō sūt talia opposita q̄ ad iuicē h̄nt trāsmutatōez. z iō carēt medio: nec sunt in eodē gñe phi. s̄z h̄ nō obstāte sunt in eodē gñe logico d̄ quo nūc est sermo. Ad 2° dicēdū ad mino. q̄ scibile z scia p̄nt accipi dupl̄r. s̄. yniformiter vt ambo i actu. vel ambo i potētia. p̄nt z^o mō accipi diffōrmiter. puta vnū i actu. altez i potētia. p̄ mō h̄nt mutua depēdētia sic relatiua aliozum modoz. z sic eē scibile ē ad aliū se h̄re z eōuerfo. nam scibile vt scibile ē p̄z se. z eēntialr refer̄ ad sciaz i po^a. nec accidit scibili q̄ sciaz i po^a. nā scibile n̄ ē scibile nisi qz ei^o p̄t eē scia. qz si eēt scibile. z ei^o n̄ eēt scia i po^a. eēt scibile z n̄ scibile. z iō i rōe ei^o iclud̄ scia i po^a sic suū p̄ se coze^m. vt n̄ solū scia d̄pēdet a scibili. s̄z ēt eōuerfo. S̄l̄r ē d̄ scia i actu z scibili i actu. z^o at̄ mō accipiēdo ip̄z n̄ h̄z mutua depēdētia. nā scibile i pō n̄ d̄pēdet a scia i actu. qz p̄t eē scibile i pō cui^o nō erit scia i actu. Cōtra. quō q̄ ille mod^o distiguit̄ ab alyz duob^o supradictis. nam p̄hs p̄ h̄z distiguit̄ istū modū ab illis. qz i illis ē mutua d̄pēdētia. i isto at̄ nō. Cōtra. deo q̄ i illo 3° mō. ē sic i alyz mutua depēdētia. s̄z nō ē mutua depēdētia realis. s̄z i vno extremo ē real^o z i alio rōnis. scia. n. realr refer̄ ad scibile. scibile at̄ ad sciaz s̄z rōnē. est iḡr d̄tia qz i p̄mis duob^o ē oio mutua depēdētia real. in 3° n̄. z p̄ h̄ d̄r q̄ rlatio iter deū z creaturā ē i tertio mō q̄tēnis creatura ad deū realr refer̄. deus autē ad creaturaz non nisi scdm̄ rationem.

Scdm̄ numerū quidē iḡr z potētiā dicta ad aliquid oia sūt ad aliquid: eo q̄ ip̄z qd̄ ē alteri^o dicit̄: ip̄z quidē. s̄z nō eo q̄ aliud ad id. mēsurabile vero z scibile: z intellectuale eo q̄ aliud ad ipsum dicit̄ ad aliquid dicunt̄. z c̄.

Querit̄. Utr̄ terti^o modus distiguit̄ a duob^o p̄mis. arguit̄ p̄ q̄ nō. z sp̄alr a p̄ mō. nā mēsurā z mēsuratū referunt̄ tertio mō. referunt̄ etiā p̄mo mō. q̄ terti^o nō distiguit̄ a p̄. p̄batio minoris. qz cōtinēs ē mēsurā cōtēti. z dupl̄r mēsuratur d̄midio q̄ sūt relatiua p̄mi modi. q̄ z c̄. Cōtra. q̄ n̄ distiguit̄ a scdo arguit̄ sic. nā sēsus z sensibile ponunt̄ relatiua terty modi. s̄z sēsus z sēsbile referunt̄ s̄z potētiā actiua z passiua. qz se h̄nt sic mouēs z motū. ex q̄r to hui^o. vbi d̄r q̄ sēsbile ē motiū sensus. z mouens ē p̄us moto. q̄ sēsus z sēsbile referunt̄ scdo mō z p̄ cōns terti^o nō distiguit̄ a scdo. Cōfirmat̄. qz sēsus ē i potētia passiua. scdo d̄ aia. q̄ fūdat relatiōz scdi modi. sēsus ēt pōit̄ rlatiū terty modi. q̄ z c̄. Cōtra. scia ē p̄ se i gñe q̄lital. q̄ nō refer̄ ad scibile. vt d̄r hic in l̄ra. cōtra p̄z. qz q̄litas cū sit absolutū nō depēdet z^o se ad aliud. Cōtra. p̄hs hic in l̄ra.

Rndeō. Dicē vn^o mod^o dicēdi q̄ fuit tractat^o sup̄ra exponēdo l̄raz. q̄ ille terti^o modus sic distiguit̄ a p̄. nā mēsurā ē duplex. qd̄az cōtētiatiua. z illa pertinet ad primum modū. quedam perfectionis z illa pertinet ad tertiū modū. alias n̄ differret a p̄: sic itelligēdo q̄ i p̄ mō relatiua se h̄nt sic excedēs z excessū. ita q̄ excessū aliv̄ q̄tēs sūptū reddit ip̄m correlatiū qd̄ ē excedēs. Add. ē

ēt q̄ mēsurā p̄fectōis q̄ p̄tinet ad tertiū modū fūdat̄ sup̄ eēntiā oēz. q̄ten^o ois eēntiā ē sēsbilis z scibilis potēs actie mēsurare sensū vel sciaz. s̄z mēsurari passiue fūdat̄ super ip̄m habitū sciētificū q̄ est de gñe q̄lital. Cōtra p̄mū dictū arguit̄ sic. tū. qz nō oē cōtēntū mēsurat̄ cōtinēs cōtēntiatiue. añs p̄z de q̄busdā nūeris. nā gnari^o nō mēsurat̄ q̄ ternario. s̄z cōtēntat̄ ipsū. q̄ excedēs z excessū n̄ se h̄nt p̄ mō vt dicebat̄. Cōtra. t̄ps mēsurat̄ motū mēsurā cōtēntatiua p̄tinentē ad p̄mū modū. t̄n̄ t̄ps nō excedit motum nec aliq̄ t̄tēs sūptū reddit ip̄m. si mot^o sit i finit^o fm̄ viā phi. Cōtra illud qd̄ addit̄ appropziādo istū modū obo z hitui cōgnitiuo. arḡ. nā i oī gñe ē aliqd̄ p̄ qd̄ ē mēsurā oīuz i illo gñe. ex. io. hui^o. q̄ circūscripto oī alio hitu de gñe q̄lital est aliqd̄ i gñe s̄be qd̄ mēsurat̄ eēntiā oīum illi^o gn̄is. s̄l̄r est in alyz gn̄ib^o. Dicēdū q̄ alr. q̄ terti^o modus distiguit̄ sic a p̄. qz relatiōes p̄mi modi fūdan̄ p̄se sup̄za rē de gñe cōtēntat̄. relatiōes vō scdi modi fūdan̄ sup̄ rē d̄ gñe actōis z passiōis. z sup̄ p̄n^o agēdi z patiēdi q̄ possūt eē i mult^o gn̄ibus. z nō solū de gñe s̄be. nā oēs forme p̄nt eē actiue p̄ter q̄ cōtēntas z for^a relatiua. relatiōes at̄ terty modi fūdan̄ in oī re cuiuscūq̄ gn̄is. etiā sup̄ ideā i mēte diuina p̄ q̄to est mēsurā z p̄fectio ideati. p̄nt ēt fūdari sup̄ res diuerfoz genēz. p̄ quāto ois res cuiuscūq̄ gn̄is ē itelligibil^o z scibil^o. z p̄t mēsurare hitū cōgnitiūū q̄ ē d̄ gñe q̄lital. p̄z q̄ ex d̄icti quō terti^o mod^o distiguit̄ a duob^o p̄mis. nā non distiguit̄ ab eis p̄ mutua depēdētia vel nō mutua. vt d̄cm̄ ē. s̄z p̄ fūdamēta. qz p̄m^o mod^o fūdat̄ p̄se sup̄ rē de gñe cōtēntatis. Scdo at̄ sup̄ rē d̄ gñe actōis z passiōis. vt sup̄ p̄n^o agēdi vel patiēdi q̄ sunt po^a actiui vel passiui. terti^o vō sup̄ rē cuiuscūq̄ gn̄is p̄ q̄to i oī gñe ē d̄are vnū p̄ qd̄ ē mēsurā oīum alioz. p̄t ēt fūdari sup̄ res diuerfoz genēz. mō p̄rposito.

Sed est vnū dubium. q̄liter scia mēsuretur a scibili. Cōtra. Ibi ē sciēdiū q̄ scia ē duplex. qd̄a speculatiua. qd̄a practica. practica etiāz est duplex. vt d̄cm̄ fuit i p̄mo libro z ēt h̄z 3° d̄ aia. ca. de mouēte. qd̄a ordiatia ip̄s^o opari. z h̄ ē practica vlt̄. qd̄a ē opatiua imēdiatē. z h̄ ē practica p̄ticulari. puta scia artificiali. loq̄ndo d̄ scia practica z spectatiua p̄ mō ip̄z scibile mēsurat̄ sciaz p̄ q̄to tal̄ scia catur a reb^o. s̄z loq̄ndo d̄ scia opatiua ibi ip̄z scibile h̄z rōnē mēsurabil^o. z ip̄a scia rōnē mēsure. ex eo q̄ artificialia cānt̄ a scia practica q̄ ē ars. vt d̄z fuit tertio hui^o. z s̄ i eodē q̄nto ca. d̄ cā. s̄ mō se h̄nt oia nālia ad sciaz d̄i: sicut artificialia ad sciaz n̄raz. qz scia dei est causa rez sicut mēsurā.

Ad primum in opp^o. p̄z ex d̄cis q̄ mēsurā z mēsuratū alr se h̄nt i p̄. q̄z i 3°. Cōtra ad dicēdū. q̄ sēsus ē equoc^o ad ip̄az potētiā nālē sēsitnā. z ad ip̄z actū sētiēdi. sēsus p̄. fūdat relatiōez scdi modi. z sic p̄cedit rō ad opp^o z sua cōfirmatō. sic. n. ē pō passiua. sēsus at̄. z^o fūdat rlatōez terty modi. s̄l̄r itelligēdū ē d̄ itellcū z sic sēsus mēsurat̄ a sēsbili: z itellcō ab itelligibili. Cōtra aliū. cōcedo q̄ scia ē i gñe q̄lital z n̄ p̄ se i gñe rlatōis. qz diuerfoz gn̄z z nō. z c̄. nihilo^o t̄n̄ scia q̄ ē hit^o ē pri^o fūdamētū rlatōis terty modi. z sic ē i gñe rlatōis d̄noiatiue. sic q̄terna r̄i^o ḡ ē d̄ genere cōtēntat̄ fūdat duplicitarē q̄ ē i gñe rlatōis.

Nō est at̄ intellectio ad hec cui^o ē intellect^o. bis. n. idē dicit̄ vtiq̄z erit. s̄l̄r at̄ z alicuius visus ē visus z non cuius est visus: quānis hoc verum sit dicere: sed ad colorē aut ad aliquid tale. illo vero mō bis idē dicere. z c̄.

Querit̄. Utr̄ idē referat̄ ad duos p̄s. p̄ta p̄ se. Vidē q̄ sic. nā idē cōtinēs d̄r ad mlt̄a cōtēta. sic vn^o numer^o cōtinet mlt̄os. s̄l̄r vna potētiā actiua refer̄ p̄ se ad ip̄z agere z ad potētiā passiua. s̄l̄r idē

pater dicit p se ad ples filios. **C** Preterea ad qd d' d' p' det vel refer' gen' ad idē depēdet vel refer' spēs. q' spēs refer' ad suū p'ziū correlatiuū. 7 ad relatiuū gnīs. 7 ad vtrūq' p se. **Ex** m. dupli qd ē spēs multiplicis referitur ad suū submultiplex qd ē correlatiuū mltiplic. 7 ad dimidiū qd ē p'ziū correlatiuū. **C** P. spēs p se refer' ad gen'. scd'z p'zpbirū. s'z spēs p se refer' ad ididua. q' idē p se f'fer' ad pla. p'batio mioris. spēs p ididua diffinit. cū d' spēs ē qd p'dicat de p'lib' d'ntib' nūero. i. d' ididuis. q'ro vel ididua ponunt i diffōe spēi sic gen'. v' sic subz. v' sic correlatiuū. n' vt gen' v' subz. p'z. q' sic correlatiuū. **C** Cōtra. q'z tūc idē bis diceref. qd p'hs b'z p'z icōueniēti bic in littera.

Rūdeo In ista qōne p'mittaz v'nā distinctionē. z' o'ndā triplicē p'lonē. **C** Quātū ad primū sciēdū q' aliqd' uenire alicui' uenit dupl'r. vno mō p se p. alio? p se n' p. Illud' opetit alicui' p se p' qd' opetit ei' suam spēs 7 p'ziā rōnē specificā. s'z illd' opetit alicui' p se nō p' qd' opetit sibi p' cās i se. nō tū p'ziā rōnē specificā. 7 hinc ē q' illd' qd' uest p se 7 p' inest adēq'te 7 fm q' ipsū. nō aut' qd' uest p se nō p'. **Exēplū** p'mi h're tres uest sic triāgulo. exēplū scd'i. habere tres uest sic isocheli.

Quantum Ad z' sit ista p'ma p'clusio. **S**impose ē idē ferri ad plura p se p'. **P**ac' o'ndō sic. q'z si sic. ergo vna relatio ē cēntial'r plures. q'ns ē falsū. q'z a'ns. p'batio o'ne. q'z nō ē eadē bitudo p se p' ad pla. s'z relatio ē bitudo fm se. q' relatio q' cēt rō referēdi v'nū ad pla p se p'. cēt necio ples cēntial'r. **C** Dices q' cēt plures relatiōes. ita q' refer' ad plura distict' 7 p'zius relatiōib'. 7 ad qd'libet p se p'. **C** Contra q'z v'nū relatiuū c'v'nica relatiōe relatiuū. sic v'nū albū ē v'nica a l'bedie albū. q' si penes tales relatiōes. iā n' erit idē relatiuū. nisi māl'r 7 subiuē. **C** P. ad p'ncipale. q'z si sic. tūc idē h'ret ples diffōnes. p'pas. q'ns est falsū. q'z a'ns. p'batio o'ne. q'z ei' p'vtrūq' correlatiuūz eq' p' diffiniref. nā s'z p'zpb'i. i. relatiōis oz v'trozūq' rōnib' v'trif' q'v'ti. falsitas q'ntis ē euidēs. 7 p'bat'. q'z tūc posset cogno'sci p'v'nā diffōnē. 7 nō p'aliā. **C** P. si sic. vel idē relatiuū ē p'la relatiō. vel idē sil' erit 7 nō erit. q'ns ē euidēter falsum quātū ad v'trāq' p'tē. p'batio o'ne. de' q' c. referat' ad. a. 7 ad. b. ad v'trūq' p se p'. tunc destructo. a. pōt' referri ad. b. 7 destructo. b. ad. a. q'z q' correlatiua sil' sūt 7 nō sūt. vel dabis q'ipz. c. ē duo relatiō. vel q' destructo. a. ē 7 nō ē. nā destruetur destructo. a. 7 manebit manere. b. **C** Scd'a d'clo sit ista nō ē ipole idē referri ad pla p se. nō p'. **P**oc' appet' p' duovl'tima argumēta posita i pede. nā ad dimidiū refer' duplū p se p'. vt p'ziū correlatiuū. s'z ad correlatiuū sui gnīs. i. ad submultiplex refer' p se nō p'. sil'r spēs refer' p' ad genus vt ad p'mū correlatiuū. s'z ad ididua p se n' p'. sic ergo itelli' gēda ē ista d'clo. q' idē pōt' referri ad diuerfa n' p'. q' p' 7 per se ad correlatiuū p'ziū. 7 p se nō p' ad correlatiuū sui gnīs vel ad aliud. **C** Tertia d'clo sit ista. qū refer' idē ad duos. ad v'nū p se p'. ad aliud p se n' p'. posito illo ad qd' refer' p se p'. necio ponit correlatiuū p se n' p'mo. n' tū ē necessariū cō'uerfo. s'z pōt' eē p se correlatiuū sine p' correlatiuū. **H**ac' o'ndō sic. q'z si n'. q'v'nū extremū correlatiuū simul ē 7 nō ē. cō' sequēs ē falsū. q'z a'ns. p'batio o'ne. correlatiō simul sunt 7 non sūt. referat' ergo. a. ad. b. per se p'mo: puta duplum ad dimidiū. 7 ad. c. p se nō p'. puta ad submultiplex. tūc exi'stēte. b. i. dimidio. necio ē. a. i. duplū. cui' ē p se p' correlatiuū. s'z destructo. c. i. submultiplici qd' ē p se correlatiuūz dupli 7 nō p'z'. destructo. a. i. duplū. si q' b. i. dimidiū posset eē nō exi'te. c. i. submultiplici. sil' eēt 7 n' eēt ipz. a. i. duplū. q'z eēt ad esse dimidiū. 7 destrueret' p se ad destructionē p se correlatiuū qd' ē submultiplex. 7 iō nō pōt' eē. b. destructo. c. verūtāmē q'z ipz. c. i. submultiplex qd' ē p se correlatiuū ponit tū eē gnīs 7 n' ponit necio aliqd' posteri' ipō g'ne. iō

ipm. c. i. submultiplex. qd' est p se correlatiuū pōt' eē n' exi'stente. b. id est dimidio. qd' ē p'mū correlatiuū.

Ad primum in oppositū de p'rinēte 7 p'etō 7 de potētia actiua i opatōe ad passiua 7 agere. d' p're d'cō ad plures filios. p'z ex bis q' d'ca sūt superi'. nā p'rinēs s'z sit idē māl'r 7 subiuē ad pla p'etā ad q' refer' p se p' est tū plura p'rinētia formāl'r. nā p'zius 7 distictis relatiōib' cōtinētie refer' ad qd'libz illoz. **S**il'r dicendū ē de p're d'cō ad ples filios. d' potētia at' actiua d'c'm ē q' refer' ad potētia passiua p se p'. s'z ad agere p se nō p'. 7 hoc nō est icōueniēs. vt p'z ex scd'a d'clōne. **C** Ad aliud p' idē. nā vt p'z ex p'dicti: spēs refer' p se p' ad suū p'ziū correlatiuū vt duplū ad dimidiū. s'z refer' ad correlatiuū sui gnīs p se nō p'. i. ad submultiplex. **C** Ad tertū dicendū p' idē. q' spēs refer' p se p' ad gen'. s'z ad ididua p se nō p'. **C** Ad aliud i oppositū de p'ho dicendū. q' si itellect' per se eq' p' diceref' ad itelligentē 7 ad itelligibile: idē bis diceref'. vel dato q' referat' ad v'trūq'. n' tū eq'. vel nō relatiōe eiusdē gnīs. nā respect' q'no accūs dependet ad subz: est respect' extrinse cus adueniēs. vt d' i septio hui'. nec est respect' de g'ne relationis scd'm se. **C** At' bec est de g'nto methaphice.

Quonia vero p'phica scia ē circa gen' qd' daz entis: natura circa talē ē substātiā i qua est p'icipiū motus 7 stat' i ca palā: q'z nec actiua nec factiua ē. factiua. n. i. faciēte p'icipiū: aut itellect': aut ars: aut potētia qd' dā: actiua. vero q' i agere p' heresis: idem. n. agibile 7 eligibile. 7 c.

Arca libru ^{sex} ^{tuz} methaphice. **Q**uerit' p' q' v'trus scia practica fortiat' suū eē practici ex ordine ad fine q' est p'axis vel ex obo. **C** Uidef' q' ex fine. nā tertio d' aia d'r. q' itellect' extensione fit practice: 7 differt a speculatiuo sine. **C** P. p' hui' d'r q' practica ē min' nobilit' q' speculatiua. q'z est g'ra v'sus: B' at' argumētūz

nō valeret nisi v'sus esset p se finis practici habitus. **C** P. z' hui' d'r. q' finis speculatiōe ē v'itas. practice v'o op'. **C** Cōtra. p'hs bic i l'ra. q' distiguit sciam practica tā actiua q' factiua: a speculatiua penes o'bin vel subin.

Rūdeo In ista qōne p' aliq' supponere aliq' q' in p'mo sūt ostēsa i p'logo hui'. 7 etiā i g'nto. **C** P'rimū ē qd' sit p'axis. z' est. q' duplex est finis. i. finis g'ra cuius. 7 finis q' de quo d'c'm ē i g'nto libro. **C** Sil'r tertio. q' extrēto q' scia practica extendit' ad p'axi stat' i duplici relatiōe vel respectu aptitudinali. i. respectu p'oritatis nālis 7 i respectu cōformitatis. **C** Quarto oz p'supponere q' scia causat' ab obo 7 a potētia mediāte actū vt a duab' causis partialibus itegratib' v'nā totalem cām effectiua.

Quantum Ad z' v'nā op'io q' dicit q' illud a quo p'axis. **P**ro q' op'ione arguit' paucrozitates positas in pede. **C** P. per rōnem sic. scia nō dicit' practica ex o'bo. ergo ex fine. q'na est euidens. p'batio antecedentis dupl'r. p'mo. q' itellect' extensione fit practice. 3' de aia. qd' non ē v'z. nisi de eodem itellectu p'z' speculatiuo 7 postea 7 xtenso ad opus. ergo circa idem obiectū pōt' esse cōsideratio spe

culatiua ⁊ practica. ⁊ per se q̄ns nō erit practica ex obiecto. **C**ōdo sic. qz medicina diuidit̄ i practica ⁊ speculatiua. ⁊ tamen ipa est de aliquo eodem subiecto sic vt sic accepta. s. de sanitate vel corpe sanabili. **C**ali^o doctor p eadem opione arguit sic. rō q̄ditatiua rei accipit̄ a per se causis ei⁹ ex qb⁹ habet esse per se ⁊ essentiali. sed finis p se notitie practice ē p se cā ei⁹. ḡ rō q̄ditatiua notitie practice accipit̄ a p se fine ei⁹. qui ē op seu praxis. ex z^o hui⁹. **C**ōtra notitia practica ē illa q̄ p̄formiter se hz appetitui recto. ex sexto ethicoz. ergo rō notitie practice accipit̄ ex appetitu recto. sic ex regla. appetit⁹ rect⁹ est appetitus finis vt itenti ⁊ amati. **C**ōtra istā opionē arguit sic. si scia dī practica ppter extēsiōē ad finē. q̄ro. aut ppter extēsiōē actualē. aut aptitudinalē. nō ppter actualē. qz tūc eadē scia aliqñ eēt practica. aliqñ nō. cū aliqñ extēdat. aliqñ nō. tū qz faber nō itēdēs opari vel nō operāb actū nō h̄ret cognitio nē practica. qd ē falsū. ergo erit practica ppter extēsiōē aptitudinalē. tūc sic. nūq̄ aptitudo ouenit vni nature ⁊ re pugnat alteri nisi ppter aliqd absolutū i tali nā intrinsecū. qz. n. hec nā ē talis. iō ouenit sibi talis aptitudo. ḡ p̄supponit̄ in ipa scia aliq̄ d̄ditio intrinsecā. ppter quā conuenit sibi aptitudo talis. ista at̄ d̄ditio scie ē ab aliq̄ cā ei⁹ priore. cāe at̄ priores ei⁹ sunt intellect⁹ ⁊ obiectū. ḡ practiciū eē ouenit scie ab obo ⁊ ab intellectu. nō ergo a fine. **C**ōtra. qz finis ē cā p̄ma. s̄m Auicennam sexto methaphice. ergo a fine pōt scia esse talis nā vt ei oueniat talis aptitudo. **C**R̄n̄ deo. finis nō est cā nisi in q̄tū amat⁹ ⁊ desideratus mouet efficiēs ad agēdū. aptitudo aut̄ dicta ouenit scie. siue finis sit amabilis. siue nō. nā pōt. eē in intellectu dcā scia q̄ litercūq̄ volūtas se h̄eat. etiā si volūtas per ipse nō eēt cōiuncta intellectui. exēplū. scia scribēdi ad huc ē practica. siue volūtas amet op⁹. siue nō. talis ergo aptitudo nō cōuenit scie a fine tāq̄ a finali cā. qz nihil ē ab aliq̄ cā illa cā non cānte. **C**ides qz finis ē apt⁹ amari anteq̄ aptitudo ista isit scie practice. ita qz illa practicabilitas ē a fine. nō vt amat⁹. sed vt amabilis. **C**ōtra. effect⁹ nō hz a cā aliqd iquātū ipsa ē apta nata cāre nisi actu causet. s̄z finis vt amabilis t̄m ē i aptitudine cāndi. ḡ nō cāt aliqd nisi vt actu amat⁹ mouet efficiēs ad agēdū. **C**ōtra. ad p̄ncipale sic. si finis facit sciaz eē practica. vel hoc ē vt elicit⁹ est. ⁊ habit⁹ i re extra. vel vt est cognit⁹. vel vt est itentus. non vt elicit⁹ ⁊ habit⁹ iā in re est. qz sic ē posterior scia ⁊ effect⁹ eius aliquo mō. effectus aut̄ nō distiguit nec specificat suā cāz. si vt cognit⁹. habet̄ ppositū. qz sic hz rōnē obiecti. si aut̄ vt itētus. hoc iā iprobatū est. qz nāl̄ anq̄ finis itēdat̄. iā scia est talis. s̄ practica. nec rōnes hui⁹ opionis cogūt. **C**Ad auctoritatez tertij de aia. dicendū qz loq̄ de fine vt cognitio. nam intellectus rōcinās ppter aliqd. ratiocinat̄ ppter finē cognitū a q̄ sumit̄ prin^m demonstratōis practice. sic at̄ finis hz rōnē obiecti. **C**Ad aliō de p̄ methaphice dicēdū. qz practica nō est grā vsus vt p se finis. hz t̄m aliquā aptitudinē ad vsū. s̄z qz vsus ē p se obz ei⁹. vel aliqd v̄turaliter icludēs vsū. q̄le p̄hs nō p̄sunt eē aliqd ens. nisi ens ad finē. oē aut̄ tale obm̄ est ignobili obo speculabili. ⁊ iō talis ordo ad praxim arguit ignobilitatē practice respectu speculatiue. **C**Ad aliud de z^o. methaphice dicēdū. qz speculatiua ⁊ practica habent diuersos fines. loq̄ndo ēt de p se fine itra gen⁹ cognitōis. t̄m illi fines nō p̄ distigunt̄ ipsas. s̄z p̄or distictio sciarū ē ab obis. **C**Ad p̄mā rōnē nego an̄s. cū p̄bat̄ qz intellect⁹ extēsiōne sit practice. dico qz intellect⁹ speculatiu⁹ ⁊ practice nō sūt circa idē obz. nec intellect⁹ speculatiu⁹ q̄cūq̄ extēsiōne sit practice. **A**risto. at̄ pōit̄ tres gradus intellect⁹. quoz primus ē cōsiderare t̄m speculabilia. sc̄ds ē cōsiderare agibilia in v̄li nō dictādo p̄seg vel fugere. tertij est. iā p̄seg vel fugere vt oictare p̄secutiōnē vel fugā i p̄ticulari. intellectu

ergo ex n̄s i sc̄do gradu i quo est imperfecte practice extēdit se ad tertij ⁊ sit p̄fecte practice. dicēdo se velle p̄sequi vel fugere. ita qz illa extēsiō ē intellect⁹ imperfecte practice ad cōsiderationē p̄fecte practice. puta ab app̄hēsiōe terribiliū ad dictamē p̄pletū de eis. p̄cipiēdo fugā vel p̄secutiōnē. dato qz etiā intellect⁹ speculatiu⁹ fiat practice. nō ē ad p̄positū. qz speculatiuū ⁊ practiciū sūt differētie acc̄ntales i intellectus. sed sūt eēntiales scie i cōi. sicut dicef̄ i sequēti qōne. ⁊ iō scia speculatiua non extēdit nec sit practica. ita qz ipose ē circa idē obm̄ eē sciam practica ⁊ speculatiua. **C**Ad aliā p̄bationē de medicina. dicēdū. qz qñ accipitur aliqd mediū iter duo extrema quāto plus recedit ab vno extrēo. tāto plus accedit ad aliud extremū. tūc scia pure speculatiua ⁊ scia pure practica q̄ imediate nata est eē p̄formis praxi eliciēde q̄ ē practica p̄ticularis. sunt qdā extrēa iter q̄ est media scia practica v̄lis. que. s̄. nō est nata eē imediate cōformis praxi eliciēde. ⁊ iō pōt dici aliquo mō speculatiua resp̄cū scie practice p̄ticulari q̄ imediate dirigit i praxi eliciēdā. ita i p̄posito pōt distigui medicina i theorica seu speculatiua. que. s̄. est de v̄lib⁹ causis ⁊ curis. ⁊ i practica. q̄ est de p̄ticularib⁹ p̄pingozib⁹ praxi. tamē s̄m veritatē illa v̄lis q̄ respectiue dī speculatiua ē practica simp̄l̄ qz v̄tural̄ icludēt̄ p̄ticularē ⁊ ē directina praxis. licz media te. **C**Ad primā rōnē alteri doctoris reduci cōtra eū. nā assūpta maiori addā minorē sic. s̄z finis p se notitie speculatiue est scire. ḡ rō q̄ditatiue notitie speculatiue accipit̄ a p se fine. q̄ est scire. ⁊ nō ab obo. qd nullus sane mentis dice ret. ⁊ ipse tenet oppositū. **C**Ad formā. dico qz finis q̄. nō ē cā finalis. sed finis grā cui⁹ qd est ipm̄ obiectū est cā finalis. ⁊ ipse est qui causat notitiā practica. nō at̄ finis quo. nisi q̄ tenus hz rōnē obiecti ⁊ vt est cognit⁹. **C**Ad aliud nō valet. non. n. est itelligendū sicut videt̄ accipere argumētus qz scia practica se h̄eat ad appetitū rectū cōformiter passiue. s̄z se habet p̄formiter actiue. nā hz rōnez directiui ⁊ regulatiui. iō non valet. **C**Sz est alia opinio quā teneo. s̄. qz scia practica sit practica ex obo. **C**Ad p̄bat̄ aucte p̄hi sexto ethicoz. vbi distiguit rōcinatiuū a sciētifico penes obz necessariū ⁊ r̄igēs. **C**ōtra. tertio de aia assignat p̄hs obiectū practiciū bonū. nō qd cūq̄. sed agibile ⁊ r̄ingens. ḡ scia ē p se practica ex obo. nō ergo ex praxi vt ex fine. **C**ōtra. arguitur rōne sic. illud a q̄ scia practica hz duplicē respectū. sc̄z p̄oritatatis nāl̄is ⁊ p̄formitat̄ est illud a quo ē scia practica. obiectū ē h̄s. ergo r̄c. maior est euidēs. nā eē practiciū stat i duplici respectu. vt ostensum fuit in primo huius. minor p̄z. p̄ de cōformitate. nā ipam hz ab obiecto. qz obiectū v̄t est rectitudo praxis. vel aliqd v̄turaliter icludēs ipaz rectitudinē. ideo. n. ipsi scie practice ē praxis p̄formabilis vt sit recta. qz scia practica ē talis obiecti. **C**ōdo declaratur minor de respectu p̄oritat̄. hūc eni respectum habet scia practica. nō solū ex rōne potētiaz ordinataz naturaliter q̄ten⁹ intellectus ē p̄or volūtatē. ⁊ praxis est act⁹ volūtat̄is elicitus vel iperatus. sed hoc habet ab obiecto. eo qz non semper illa scia ⁊ intellectus p̄or est practica. nisi sit d̄eterminatiua rectitudinis ipsius praxis formal̄ vel v̄tural̄. ⁊ hoc habet ex obiecto. **C**onfirmat̄. qz a quo res habet esse effectiue ab illo. habet tale esse propriū. sed scientia habet esse effectiue ab obiecto. ergo ab obiecto habet esse qz sit practica vel speculatiua. non dico formaliter. sed effectiue. prima enim diuisio scientiarum est ex obiectis. **S**ic ad questionem. **A**d auctoritates in oppositū: responsū est respondēdo ad argumenta prime opinionis. **C**Quare si ois scia aut actiua: aut factiua: aut theorica: p̄hsica theorica quedā est ⁊ c.

Veritur Atū practiū & speculatiū sunt orie essentialis scie in cōi. **U**idet q̄ nō. qz affirmatio & negatio nō sunt differētie eēntiales alicuius positiui. s; practiū & speculatiū se hñt sic affirmatio & negatio. nā practiū dicit extēsiōnē ad praxi. s; speculatiū negat il

lā. ḡ rē. **C**ōtra p̄hs h̄ i lra. vbi didit sciaz p̄ma dīsiōne p̄ practiū. & speculatiū. s; p̄ma dīsiō v̄ eē p̄ orias eēntiales.

Rūdeo p̄mo p̄mittā vnā dīstīctiōnē. z: oñdā duplīcē cōclūsiōnē. **Q**uātū ad p̄mū dico q̄ practiū & speculatiū duplīr possūt accipi. vno mō vt practiū accipiat̄ p̄ esse aptitudinali directio seu p̄ illo duplīci respectu aptitudinali de quo dēiñ ē supra. & speculatiū accipiat̄ p̄ negatōe illi' duplīcis respect' seu extēsiōnē ad praxi. Alio mō pōt accipi practiū siue praxibilitas p̄ rōne q̄dam siue cōditōe intrinseca ipsi notitiē. q̄ gdes est sibi rō fundandi talē respectū & aptitudinē. speculatiūz at̄ vel speculabilitas p̄ ista rōne intrinseca p̄ qua repugnat tali notitiē aptitudi seu respect' aptitudinalis predictus. ipossibile enī ē aliquā aptitudinē uenire vni nāe & repugnare alteri nisi alicui' cōditōis intrinsece.

Quantum Ad z^m sit ista p̄ma cōclūsiō. speculatiū & practiū p̄ mō nō sūt differētie essentialis scie i cōi. **D**āc oñdo sic null' respect' formaliter vel negatio respect' ē oria eēntialis alicui' absoluti. s; scia ē q̄ddā ens absolutū. qz q̄litas. practiū at̄ p̄ mō dicit formalit' respectū. speculatiūz vero negatōez ei'. ergo practiū & speculatiū p̄ mō n̄ sūt orie eēntiales scie i cōi. **S**i q̄ras. qd ergo erūt: **D**icēdū q̄ sūt q̄dā passiōnes dīstīctē scie i cōi. eo mō quo dicimus par & ipar eē passiōnes dīstīctas nūeri. **S**icut enī numer' ē par vel ipar. sic scia ē practica vel speculatiua. **S**cōda cōclūsiō sit ista. practiū & speculatiū scōdo mō dēā sūt differētie eēntiales i cōi. **D**āc p̄suadeo sic. illa q̄ faciūt differre eēntialit' spēs orietas sub gnē sunt orie eēntiales ei'. sed speculatiū & practiū sunt h̄ respectu scie in cōi. ergo rē. mior p̄s. qz ex quo practica & speculatiua sūt due spēs oriente sub scia i cōi. vt sub gnē orz dare differētiās eēntiales q̄b' dīstīguunt̄. illas voco cōditōes seu rōnes intrinsecas eaz p̄ quas vni cōuenit duplex respect' predictus. & alteri repugnat.

Ad rationes in oppositū dicēdū. q̄ practiū & speculatiū p̄ mō dicta se habēt sicut affirmatio & negatio. & hoc mō nō sūt orie eēntiales. & tūc ad argumētū cōcedit̄. & facit p̄ p̄ma cōclūsiōne. **S**i aut̄ practiū & speculatiū sumant̄ scōdo mō. vtrūq; ē aliqd̄ positiū. & tūc argumētū nihil facit qz accipit̄ minorē falsam.

Quare tres erunt philosophie theorice: mathematica: phisica: theologia.

Veritur Atū timēbris dīsiō speculatiue scie. q̄ est in phisicā: mathematicā: & oīnā: sit ueniēs. **U**idet q̄ nō. tū qz diminuta & insufficientis. tum qz supflua. **P**ro p̄tia via argi sic. **L**ogica ē scia speculatiua. & tū nō cōtinet̄ sub aliq̄ istaz. p̄s ḡ q̄ ista dīsiō sit diminuta. nā ē

euidēs. añs p̄bat̄. qz logica nō ē circa factibilia. nec circa agibilia. & p̄ n̄s n̄ ē practica. ḡ speculatiua. **P**ens eq̄līr diuidit̄ i decē gnā. ex gnto hui'. ḡ cū vnū diuidēs. s; q̄ntitas facit sciam spālē. puta mathematicā. eadē rōne & q̄libet alioz. & sic erūt p̄les q̄ tres. **P**suba corporea facit sciam spālē. ḡ & icorporea. ergo erūt p̄les q̄ tres. añs p̄s. qz d̄ suba corporea ē scia spālīs. s; p̄ phica & nālis. in q̄ cōsiderant̄ p̄prie passiōes ei'. p̄batio n̄e. qz suba icorporea habet p̄prietates

& passiōes alias a passiōib' entis. sic & corporea. habet ēt̄ p̄fectiores passiōes. q̄ten' ē ens p̄fecti'. ḡ si de suba corporea ē scia spālīs p̄ter metha. m̄lto magl' de suba icorporea. **E**x z^a via arguit̄ sic. metha. cōsiderat̄ q̄ dicit̄ qz oīuz entū. ḡ & oīuz passiōes. & p̄ n̄s nulla ē alia scia ab illa. qz supflueret. nā ē euidēs. p̄batio añtis p̄s per p̄hs i littera hic i p̄ncipio sexti. nulla igit̄ alia scia rōne facit de qd qd ē subī. s; p̄supponit qd qd ē subī. vel. s. ex sētu. vel accipit̄ aliūde. **P** de q̄ntitate nō tantū tractat̄ mathematic'. s; ēt̄ metha. & nālis. vt p̄s ex z^o p̄bicoz. ḡ marhēa. n̄ dīstīguitur q̄b' eis. & p̄ n̄s supfluit̄. **C**ōtra **A**rist. hic i lra. & **A**uicēn. p̄ metha. sue.

Rūdeo In ista q̄ōne p̄quirā d̄ sciaz dīstīctiōne. z: de **A**rist. itē rōe. z. de q̄ōis solutiōe. **Q**uātū ad p̄mū ē vna opio q̄ cū scia sit habit' cōclūsiōis ex p̄s p̄ste. tot erūt scie dīstīctē specificē q̄t sūt cōclūsiōes demonstrabiles. **P**ro q̄ opione arguit̄ sic. hit' inotescūt p̄ act'. sed resp̄cū diuersaz cōclūsiōnū sūt diuersi act' sciedī dīstīcti specificē. ergo h̄itus sūt diuersi spēs. minor p̄bat̄. qz act' sciedī circa diuersas cōclūsiōes sūt dīstīcti plusq̄ nūero. ḡ specificē. nā p̄s. qz oria maior q̄ oria nūerālis est specificā. p̄batio añtis. qz si nō. ḡ tales act' circa diuersas cōclūsiōes n̄ plus dīstīguent̄: q̄ act' sciedī circa eadē cōclūsiōnē frequēter elicit' r'. nā oīs oria nūerālis ē eq̄lis. **S**z d̄. qz si sic. ḡ ipa geometria vel q̄cūq; alia scia nō ē vna nisi vnitate aggregatiōis ex multis sciētys. n̄s est fallū. & cōtra **A**rist. p̄ z^o. p̄ste. nā p̄s. qz geometria cōtinet̄ multas cōclūsiōes specificē orietas. **C**ōfirmat̄. qz si sic. scia mathe. & nālis possēt dīci vna scia aggregatōe. s; b̄ ē icōueniēs. s; q̄ tāta vnitatem hēant̄ iter se scientie q̄ ponunt̄ simpliciter diuersē: quantum habet vna earum in se.

Alia est opinio q̄ dicit qz scia ē vna specificē que ē circa subm̄ vnū ad qd oia attribuunt̄: h̄is vnā rōnem formalē cōsiderādī oia q̄ cōsiderat̄. & tū scia ē vna nūero. i vna aia ex mult' actib' itelligēdī gnāta: eo mō quo i vno appetitū ē vna tēpantia ex mult' actib' generata. differūt tū h̄ tibi. qz forma recipiēs magl' & min' aliq̄ inducūt vno actiue p̄lib' cōformibus: vt tēperātia. aliq̄ inducūt p̄lib' difformib'. vt scie. i qz gnātōe talē p̄cessū ponūt. s; m̄ or dīnē acgrēdi sciaz. ipa. n. gnāt' p̄ exactib' cognoscēdī p̄mū p̄n' vni' scie. & tūc h̄ totū eē illi' h̄it' sciedīfici. s; i gradu i' fimo. & tūc ille habit' or eē intellectus illi' p̄ncipy. vltērī cognoscēdo alia p̄n' augeit̄ ille habit'. & or intellect' pluriū p̄ncipioz. **U**ltērī' exp̄ncipys d̄ducēdo cōclūsiōes āplius augeit̄. & or eē scia istaz cōclūsiōnū: sp̄ tū idē h̄it' manēs nō h̄is oriaz nisi tū rōis. **H**oc p̄bat̄ sic. qz p̄n' p̄fecti' cognoscit̄ q̄n' ex ipō s̄ d̄ducit̄. qd n̄ eēt nisi h̄it' p̄ncipy itē d̄erē. ḡ n̄ gnāt' ali' s; augeit̄ p̄ n̄s. **S**z d̄ h̄ac opionē arguit̄. nā s; ipos: actus nālr sūt gnātūi h̄itus: p̄ b̄ nālr relinquant̄ suā silitudinē i passō. s; agētū differētū specificē scōm p̄prias passiōes sūt reales silitudines specificē dīstīctē. ḡ act' dīstīcti spēs. cō sūt intellectōes diuersoz p̄ncipioz & diuersaz cōclūsiōnū nō gnābūt euidē h̄itū spēs. **C**ōfirmat̄. qz vbi ē eadē cā: ē idē effēs. s; act' orietas morales vt tēperātie & iustitie gnāt̄ diuersos h̄it' spēs: ex eo qz scōm p̄prias rōnes specificas iprimūt potētie silitudines nāles differētes specificē. ḡ silit' erit i p̄posito. videt̄. n. ex rōnē. qz gda3 habitus gnāt' ex actib' vniformib'. & qda4 ex difformib'. poterit. n. dici eadē rōne qz n̄ sit nisi vna virtus moralis qz gnāt' ex q̄cūq; actu. & deide augeit̄ nō tū per act' siles. s; ēt̄ p̄ difformiores. **P** aristo. 6° ethicoz dīstīguīt̄ intellectū a scia sic habitū aliū spēs. s; sit eiusdē gnāis p̄pinq̄oris q̄ sit altez eoz cū optōe & prudētia. **C**ōfirmat̄ ista rō. qz vep̄ iquātū euidēs ē aprū natū cāre i intellectu habitū cognitiū sui. sed simplr alia eē rō euidētie in principio &

in conclusione. qz in principio ppter se et ex terminis. i. conclusioe autē ppter aliud et p discursu. ergo dicitur erit habitus intellectui q est conclusio: ab illo q est principy. nec ratio opposita cogit. **T**um et dicitur q principy magis cognoscitur q conclusio q ex ipso deducitur. hoc si verū est nō cōcludit qn sit aliud habitus cōclusiois. nā licet sit aliud habitus tamē principy itē dicitur ppter speculationē principy i se. **A**lia est opinio iter istas medias quā teneo. **D**r. n. qz cū habitus intellectus sit quādam qualitas generata ex frequēti cōsideratione vel ex vnica perfecta iclinās intellectū ad cōsimilē respē cōplexi speculādi: potest poni duplex habitus. **V**nus ppter qz formalr inclinat ad speculationē eius tanqz naturalis similitudo ex ei cōsideratione derelicta. **A**li cōmunitis q virtualr iclinat ad speculationē alteri i quo tale cōplexū alterz virtualr cōtinet. p mō pōt accēdi p̄ma opinio qz tot sint scie qe sunt scibilia isto mō. hoc mō pbat ratio adducta pro ista opinione. scdo autē modo pōt esse vnus habitus respectu cōplexoz multoz. cū. n. cōclusiones fiat in principy virtualr. i. principia sunt virtualr in subiecto. nam terminus qui est subiectū includit predicatū in p̄mis principy. et hoc vlt ē entia/ liter si sint p se p mō. vel virtualr si sint p se secundo modo. qz in q̄stū sic est: segtur qz in subiecto icōplexo qd itat/ ue cognitio virtualr cōtinentur principia et cōclusiones dē tali subiecto. et sic tota notitia q de tali subiecto nata ē hī. et etiā vltērius que nata est haberi de alijs per rationem eius. siue sint inferiora contenta sub illo. siue sint aliqua attributa ad ipsum vt ad p̄mum: omnia virtualr cōtinent in ipso subiecto. ita qz habitus q iclinat formalr ad speculandū tale subm fm rōnē qd itatū: iclinat etiā virtualr ad oia cōplexa p̄dicta. sed p̄mo ad cōsiderādū de subiecto ipso. p se at: s̄z non p̄: ad cōsiderādū de alijs per rōnē ei. et ita respectu oīuz istoz est vnus habitus virtualr. p̄ma ergo distinctio sciaz scōz cōclusiones scitas pōt eē scōz species spālissimas. s̄z illa q est scdm virtualē cōtinetiā potest poni distinctio scdm genera p̄ma. sic itelligēdo qz vna notitia subiecti oēs scientie p̄mo mō dicte virtualr cōtētē sunt vni generis tantū. sed notitia cōtinetis est vna specie. sicut et subiectū cui ē. et hoc mō pōt itelligi illud p̄mi posterio. qz vna scientia q est vni generis subiecti. sit vna. vel vnitāte specifica. vel vnitāte gnīs proximi. mō p̄p̄posito. **U**ltra sciam scdo mō dictā est minor vnitāte scie q ē respē multoz veroz cōplexoz ad q nō iclinat virtualr vnus habitus subiecti nec p̄mo nec p se vt dicebat in scdo mō. sed tm̄ in potentia et vlt. sic hī iclinās formalr ad cōsiderādū aliqd subm cōe iclinat ad cōsiderādū p̄p̄ria inferiora de ipsis tm̄ in vlt. que. v̄z. sciēda sūt per p̄p̄rias rōes inferiorz et nō per nām cōis. et ista vnitāte mīma pōt dici vnitāte generis remoto. itelligēdo si mō vt expositū ē i scdo mō de scia virtualr q in se est vna sp̄. sed scie oēs formalr in ista virtualr cōtētē sūt vna gnē remoto.

Quantum Ad 2^m p̄cipale dico tria. **P**rimū est. qz philosophus loquitur de scientia speculatiua reali que cōsiderat intentiones p̄mas abstractas a singularibz realibz et dictas de illis in quid. p quod excludit logica: que est de secūdis intentionibus que nō nulla re p̄me itētōnis p̄dicantur in quid. **S**ecundū dicitur est. qz loquitur de scia speculatiua stricto mō dicta. que. s̄. ex natura sui et sui subiecti ordinat tanqz ad finē ad scire tm̄. et nō q ordinat ad scire directiū i aliqua operatione que non ē entia/ l̄r speculatiua. per quod excluditur practica vltis. que largo modo dicitur speculatiua: eo modo quo medicina vltis theoretica vocat. **T**ertiu dicitur ē. qz aristoteli loquitur de scia speculatiua possibili acqri ab hoīe ex lumine nālī intellectus. s̄. ex principy cognitiois via sensus. qz cognitio nra orit a sensu. p̄ poste. p qd excludit speculatiua cogō

substantys sepatis quātū ad p̄p̄ria ipsaz. vt dicitur infra. **Quantum** ad tertiu p̄cipale dico istā conclusioē qz scia speculatiua cū triplici dēterminatōe p̄dicta sūpta: sufficiēter diuidit hīc a p̄ho in tres p̄tes. s̄. sic itelligēdo qz illa diuisio sit p̄maria q. s̄. est p̄ta imēdiatē sub diuisio. qd sic p̄. nā talis diuisio nō pōt esse in scias hītes vnitātē p̄ mō. qz ille sūt spēs spālissime et remotissime a diuisio. qz oīz qz sit in hītes vnitātē scdo vlt tercio mō. s̄z istaz vnitātū vtracqz cōtinet vnitati subiectua/ liter cōtinetis totā sciaz. vt dicitur fuit supra. qz segit qz scōz distinctioē talū subiectoz ē diuisio talū sciaz. **P**anc conclusio ē expositā p̄ho sic. sub p̄p̄ria et speculabilia et realia dē qd pōt aliqd sciri via sensus sūt tm̄ tria. qz tm̄ sūt tres scie speculatiue p̄p̄rie reales et scibiles nālī via sensus. oīa est euīdēs ex p̄dictis. aīz p̄bat sic. nā ab oībz speculabilibus realibz potest abstrahi vnū cōe qd ē ens hīs p̄p̄rias passioēs. ex q̄rto hui. vt sūt oīa trāscēdētia dnoīatiua. puta vnū. bonū. actus. potētia. et c. qd ente ē aliqd scia possibilis quātū ad tales passioēs. et etiā nēcia. qz cognitio nra pcedit a cōibz ad p̄p̄ria. ex p̄ p̄p̄ricoz. ens at ē subm reale. nāz p̄dicat de rebus in qd et est subm p̄p̄rie speculabile. qz circa ens in q̄stū ens nō est nata esse speculatio directiua i aliqd opatōe q sit vlt p̄p̄ria et alteri generis a speculatiōe. **S**ic passioēs subiecti pōt ostēdi de ipso ex p̄p̄ricoz cognitiois via sensus. habemz ḡnū subiectū p̄mum qd habet oēs p̄ditōes p̄dictas. et sic p̄ vna ps atēdētis. **A**lteri qz habitus in vlt nō est respectu p̄p̄ricoz nisi in potētia tantū et scdm qd: ad hī qz intellectus circa alia speculabilia p̄ficiat: oīz descēdere inferi et q̄rere subiecta spālia. **N**otādū ergo qz sub ente occurrunt p̄mo decē generalissima de qbus ex principy notū via sensus nō sūt demonstrabiles alie passioēs qz trāscēdētis. et iō nullū istoz est subiectū alterius scie a metaphica. **A**lteri si oīz diuidere ad inueniēdū subiectū alicui scie: nō oīz pcedere diuidēdo aliqd genus accētis. nā qd libet illoz et qz spēs cuiuslibz illoz i aliqd spēs sub imēdiatē virtualr cōtinet. et ita qd cū qz isto rū ponet p subo licet forte h̄ret aliā passioē scibile de se nō tamē esset p̄mū subz. qz nō accipiet p̄ma distinctio sciaz penes aliqd istoz. oīz ergo diuidere substantiā p̄cise: vt subm p̄mū habeat alteri scie: aliā subiecto metaphice. diuisa at substantia per corporeā. et icorporeā. alteri mēbrū. s̄. in corporeā: dicit ad metaph. pertinere. **A**lius ratio est hec. qz et si substantia icorporeā habeat passioēs sibi p̄ inherētes: nō tm̄ nobis scibiles via sensus. sed sic sūt note de ipsa sole passioēs entis. v̄n̄ v̄z est qz illa substantia est subm scie speculatiue possibilis intellectui potēti cognosce re ipam sub p̄p̄ria rōne. sed nō nobis. **R**estat. ḡ substantia corporeā: cui absolute cōsiderate uest p̄ quātitas cōtinua. et scdo quātitas discretā. et mediante quātitate oīa q cōse quant quātitate. vt sunt relatōes fūdātē sup quātitatē. et etiā qualitates q̄rte sp̄ei. et ille passioēs sunt de ipa cogno scibiles ex p̄p̄ricoz cognitiois via sensus. ergo ipa pōt eē et est subz scie speculatiue possibilis nobis. et alteri a metaphica. et hec nominat mathematica. qz quāuis dicit eē de quāto vel de quātitate iō ē: qz mathematica nō multū cōparat q̄ritatē ad substantiā corporeā. sed posteriores passioēs ad quātitatē q ē p̄ma passio. et qz ipa nota est iesse subo iō quasi supponit vt formalr rō subiecti. tamē scdm veritātē p̄mū subm virtute cōtinet oīa est sub hā corporeā. et sic p̄ scōa ps atēdētis. **A**lteri eadē substantia corporeā nō contracta ad inferiora. sed alio mō cōsiderata. in quantū scz habēs formā q est p̄mū dēterminatē opatōis et moris et getis habet multas passioēs sic sibi inherētes et scibiles scdm viāz sensus. ergo qz ad istas passioēs ē alia tertia speculatiua. que dicitur phica: seu nālī. et sic patet tertia pars

antecedentis. **C**eter istas tres nō pōt ineniri aliquā alia scia speculatiua: que nō trineat sub istis, vlt sub aliqua istaz. puta si sit de aliq̄ substātia inferiori, vlt aliq̄ istarū icludat. puta si sit d̄ aliq̄ accidere. ḡ tācū sūt ille tres diuīdētes sciaz speculatiua penes tria subiecta habētia p̄ditōnes superius exp̄ssas. sic patet totū antecedens. **C** Et sic patet ad questionem.

Ad primū In oppositū. p̄ ex secūdo articulo. q̄ logica licet sit speculatiua: nō tñ ē realis. et iō nihil ad p̄p̄ de ea. **C** Ad 2^m dicēdū q̄ sup̄pōit falsū scz q̄ quāritas sit subiectū mathēaticē. sic dictū ē i tertio articulo. **C** Ad tertiu. dictū ē i tertio articulo. qz l3 d̄ substātia icorporēa sit possibilis aliq̄ scia speculatiua. nō tamē est nobis cognoscibil naturalr̄ via sēsus. et ideo nihil facit ad p̄positū. **C** Ad quartū. dictū fuit i p̄mo libro. et etiā i vno notabili exponēdo litterā. aīcedēs enī ē falsū. nā methaphisica nō cōsiderat oīz quiditates. nisi tācū in vlt. et mō p̄re exposito. **C** Ad vltimū dicēdū. q̄ licet methaphisica. mathēmatica. et phisica. tractāt d̄ quantitate. differenter tñ. qz methaphisica i quātū ē p̄s entis et habet rationē ēris. phisica autē vt potest esse subiectū motus. mathēmatica vero sub ratione propria quantitatis.

Quomā itaqz multipliciter dicitur ens: primū d̄ eo qd̄ fm̄ accēs ē dicēdū qz nulla est circa illud speculatio. signū aut: nulla scia. n. neqz actiua neqz factiua studiosa ē d̄ eo: neqz theozica. et c.

Merit Utrū d̄ ente p̄ accēs p̄rio mō possit eē scia. **C** Uides q̄ sic. nā d̄ quocūqz pōt eē dem̄stratio pōt eē scia. qz d̄mōstratio ē sillo^o faciēs scire p̄rio poste. s3 d̄ ente p̄ accēs p̄rio mō d̄mōstrat hic aristo. aliq̄. sic p3 ḡ rē. **C** p̄. scia subalternata ē de ente p̄ accēs p̄rio mō. ergo d̄

tali ente p̄ accēs pōt eē scia. cōsequētia est euīdēs. et antecēdēs p̄bat. tū iducēdo i p̄spectia. musica. et astrologia. nā d̄ linea visuali multa p̄bat p̄spectiu^o. q̄ p̄ solā rationē lineae nō iūt. alioquī p̄spectia esset pure geometria. silr̄ oīdit mltā q̄ p̄ solā rōnē visualitat̄ n̄ iūt. alr̄ eēt pure nālis. ḡ qd̄ qd̄ ē subiectū icludit ābo. que qd̄ nō cōstituūt nisi vnu p̄ accēs. tū q̄ q̄libz talis scia subalternat̄ ouabus. qz vtriusqz cōlōnes cōtinēt i ea p̄p̄cipis. qd̄ n̄ eēt: nisi subz icluderet suba ambaz. **C** Adtra p̄h̄ h̄ i l̄ra.

Rūdeo In ista qōne p̄mittit aliq̄s distictōes. 2° oīdā aliq̄s d̄nes. **C** Quātū ad p̄m sit illa p̄ma distictio. q̄ ēs p̄ accēs d̄ vno mō. vt l̄y p̄ accēs p̄uat p̄seitate i ēntitate rei p̄ se accepta. Alio: d̄ vt l̄y p̄ accēs p̄uat p̄seitate i ēntitate rei nō i se s3 i cōpatōe ad aliq̄ cāz. p̄ter cui^o itētionē euenit mō p̄dcō i exponēdo l̄raz. **C** 2^a distictio sit ista. q̄ eē sciaz de aliq̄ d̄ dupl̄r. s. p̄pe et stricte. et large siue cōiter. p̄rope qd̄ de illo d̄ eē scia de q̄ aliqd̄ scit. sicut ē subm̄ de q̄ scit passio. Large autē et cōiter d̄ esse scia de illo qd̄ scit. vt de cōlōne seu de passione scita de subo. tūc. n. magl̄ p̄pe dice ret scia ei^o q̄ de ip̄o. **C** 3^a distictio sit ista. q̄ scia pōt disti. gui vlt fm̄ vnitate sp̄ei sp̄alissimē. vlt gn̄is iter medy et p̄p̄ qui. vel etiā generis remoti. sic d̄cm̄ fuit i qōne p̄cedēti.

Quātū ad 2^m p̄ma cōlōne sit ista. d̄ ente p̄ accēs p̄ mō accipiēdo de q̄ p̄p̄ie non pōt eē scia p̄ se vna vnitate sp̄ei. hanc cōlōne oīdo sic. vni^o scibilis isto mō est vna p̄ se cā. sed talis ent̄ p̄ accēs nō pōt eē vna cā p̄ se. rē. p̄batio minoris. qz cū totū illud nō sit aliqd̄ vnu ens. non poterit eē p̄ se cā alicui^o vni^o passionis. et ideo de tali nihil dem̄strat nisi p̄ altez cōceptū quē icludit: et iō illi cōceptui p̄ se test tale dem̄stratū. nō autē toti p̄posito nisi p̄ accēs. ḡ scia vna sp̄e q̄ ē cōlōnis dem̄strate nō ē p̄ se nisi d̄ altero cōceptu

i tali ente d̄plezo. **C** 2^a cōlōne sit ista. de ente p̄ accēs p̄ mō accipiēdo nō p̄pe sed cōiter. nō potest eē scia vna vnitate sp̄ei p̄ se. s3 apparet sili rōe: qz de tali nō pōt accipi p̄p̄iu mediū ad ip̄z dem̄randū nisi p̄ cōceptū alteri^o. et ita nō scit nisi p̄ accēs. **C** 3^a cōlōne sit ista q̄ de ente p̄ accēs p̄ mō accipiēdo p̄pe pōt eē scia vna vnitate gn̄is p̄p̄mi vlt remoti. hāc oīdo sic. vni^o itelligibilis p̄les passiones cōtinētis pōt eē scia vna vnitate gn̄is p̄p̄mi vlt remoti. s3 ens p̄ accēs p̄ mō. ē h̄. ḡ. rē. p̄batio minoris. nā tale ens est aliq̄ mō vnu itelligibile vniū actu itelligēdi. non tñ ita simplici et p̄ se vno actu accipiēdi accipit h̄o alb^o sic h̄o. tali ḡ enti nat^o est cōrūdere hit^o p̄ se ex talib^o actib^o gn̄ar^o. s3 ille hit^o nō sit ita vni^o sic ille q̄ eēt alteri^o p̄l tñ. tale qd̄ totū pōt mltas passiones icludere q̄s sil neutra p̄ se icludst. nisi rōe alteri^o p̄l vt d̄cm̄ ē supra. ḡ hit^o p̄p̄i^o istius toti^o vtuāl^o icludat ad oēs istas passiones sciedas de illo toto. q̄re oēs iste scie vtuāl^o cōtinēt i hitu q̄ ē p̄ se cōrūdēs enī p̄ accēs: et ita hit vnitate i gn̄e p̄p̄mo. licet nō tātā sic illi q̄ icludūtur i hitu cōrūdere vni cōceptui q̄ditatiuo. **C** Dices q̄ linea visualis nō ē itelligibilis aliq̄ vno actu s3 diuersis. ex q̄b^o diuersi hit^o reliquunt alter lineae alter visualitat̄. q̄z vterqz vtuāl^o iclinat ad speculādū illa de suo p̄po obo: q̄ i illo obo vtuāl^o icludat. vt sic. sic nec vna scia ē de toto nisi p̄ accēs. sic nec vni^o hit^o vtuāl^o icludat illas scias q̄ sūt de vna parte et alia. **C** Adtra qz si sic dicat non video q̄lis vnitas possit assignari scie subalterne. vt musicē vel p̄spectiue nisi vnitas aggregatōis. qd̄ vlt icōueniēs et pōt caueri et via sup̄posita de scia vna genere teneatur.

Ad primum in oppositū dicēdū qz ens p̄ accēs pōt vno mō accipi p̄ cōceptū quē p̄ se ip̄ortat s3 qd̄ est ens p̄ accēs. alio mō p̄ illa re substrata cui test et de q̄ denoiatiue p̄dicat. 2° mō accipiēdo itelligēdū ē d̄cm̄ aristo. nō p̄ mō. argumētū aut nō p̄cedit nisi p̄ mō accipiēdo. exēplū a sili. si oīdat q̄ de infinito et de vacuo nō ē scia. s3 nō itelligit cōceptu ip̄ortato. nā de infinito et de vacuo mltā demōstrat aristo. 3° et 4°. p̄bisi. s3 itelligi pōt de illo substrato qd̄ itelligit denoiari a tali cōceptu. **C** Ad 2^m p̄ ex solutiōe qōnis quō de ente p̄ accēs p̄ mō pōt eē scia eo mō q̄ ibi expositū ē. et alr̄ neq̄qz auctas aristo. ad p̄positū facit. nā itelligit fm̄ p̄ma et scōdaz cōlōne.

Quā aut scia nō ē accētis palaz. scia nāqz oīs: aut est ei^o qd̄ semp̄: aut ei^o qd̄ scōd3 magis: et c.

Merit Utrū possit eē scia d̄ ēte p̄ accēs cōlōnes 2°. d̄cm̄. vt q̄ sic. nā d̄ q̄ cūqz pōt esse dem̄stratio et scia. qz dem̄stratio fac̄ scire. ex p̄ poste. s3 de ente p̄ accēs scōdo mō. demōstrat aristo. hic aliq̄ sic p3. ḡ. rē. **C** p̄. qd̄ h3 cāz determinatā pōt p̄ illā sciri. s3 ens p̄ accēs 2° mō. est h̄. ḡ. rē. p̄batio minoris. qz scōd3 p̄hm̄ hic i l̄ra tale ens p̄ accēs puenit a cā nāli q̄ ē vt in plurib^o et nō a cā q̄ ē ad vtrūlibz. s3 cā nālis: est d̄terminata cū p̄ducatur ex nēitate. et p̄ b̄ distiguūt a volūtate. ḡ ens p̄ accēs h3 cāz d̄terminatā. **C** p̄. q̄cqd̄ venit a cā inuariabili ē nēitiū. et p̄ oīs scibile. s3 ēs p̄ accēs ē h̄. ḡ. rē. ma. p̄bat. qz n̄ vlt effect^o q̄nqz euenire et q̄nqz nō nisi qd̄ cā q̄nqz se h3 sic vel alr̄ ad ip̄m qd̄ nō videt posse eē sine mutabilitate cāe. si ḡ cā sit imutabilis. et effect^o erit imutabil^o et necessari^o. et p̄ oīs scibile. p̄batio mi. qz a p̄mo ente puenit q̄libet effect^o positiuus et p̄ oīs ens p̄ accēs licet respectu eius nō sit ens p̄ accēs. p̄mū aut ens est imutabile ex octauo p̄bisi. **C** Contra aristo. hic in littera.

In ista questione primo p̄mittit aliq̄s distictōes. scōdo oīdā aliq̄s cōclusiones. **C** Quantus ad primū supponēdo tres distictōes positas i p̄cedēti que

stione: Sit ista q̄rta distinctio. sciētia p̄t dupl̄r accipi. vno mō. p̄ habitu d̄clon̄is. put. s. est noētia habita p̄ causā ne/ cessariā. alio mō accipit̄ p̄ q̄cūq; determinata noētia per cām p̄ se licet nō neētiā. **Q**uinta distinctio sit ista. q̄ aliqd p̄t sc̄i si dupl̄r vel absolute vel reduplicatiue.

Quātū ad 2^m sit ista p̄ma d̄clō. de ente p̄ acc̄ns sc̄do mō accepto. s. reduplicatiue. s. in q̄tūz ens p̄ acc̄ns. non p̄t eē sc̄ia. s̄ apparet p̄ rōnē **A**risto. qz oē illud de q̄ est sc̄ia ē semp̄ vel vt frequēter. sed ens p̄ acc̄ns in q̄tū p̄ acc̄ns nō ē h̄. ḡ r̄c. maior p̄z. qz ens p̄ acc̄ns 2° mō. d̄r in cōparatōe ad aliā cās p̄ter cui⁹ itentionē euenit q̄nq; n̄ tū semp̄ nec frequēter: 2° iō vt sic tale ens p̄ acc̄ns nō ē sc̄i bile. **A** 2^a d̄clō sit ista. de ente p̄ acc̄ns sc̄do mō non reduplicatiue sūptō sed absolute p̄t eē sc̄ia. h̄ac oīdo sic. oē il/ lud qd̄ h̄z cām determinatā a q̄ euenit semp̄ vel frequen/ ter est sc̄ibile p̄ illā cām. s̄ ens p̄ acc̄ns sc̄do mō. nō in q̄tū ens p̄ acc̄ns. s̄ absolute sūptū ē h̄. ḡ r̄c. p̄batio minoris. li/ cet. n. ex cōparatōe solis ad cōdiacū nō possit sc̄iri qz pluuat sub cane. qz sic nō habet̄ cā pluuiē. tū ex cōparatōe alteri⁹ planete ad solē vel ad aliū planetā vel ad stellas fixas. v̄l resp̄cū lune sic eleuate in cōparatōe multoz̄ sil. p̄nt sc̄iri bec q̄ sūt cōcurrētis 2 sūt cause pluuiē vt i p̄lib⁹. 2 sic gn̄alr̄ i alyz. nullū. n. est ens p̄ acc̄ns resp̄cū alicui⁹ qd̄ nō sit p̄ se effect⁹ resp̄cū alicui⁹ alteri⁹ vel alioz̄ cōcurrētū.

Ad primum i oppositū n̄sū fuit i p̄cedēti qōne distiguēdo de ente p̄ acc̄ns sc̄dz qz p̄t accipi p̄ ceptu quē ip̄ortat s̄ qd̄ ē ens p̄ acc̄ns. vel p̄ re substrata de q̄ ille cept⁹ denoiatiue p̄dicat̄. sc̄do mō nō est sc̄ia de ente qz acc̄ns in q̄tū p̄ acc̄ns. sed p̄t eē p̄ mō de ente p̄ acc̄ns. ḡ sc̄do mō. qd̄ est ens casualis 2 fortuitū si aliqd̄ hic demōstrat̄ ab **A**risto. p̄ rōnē casualis sc̄ief de il/ lo ceptu ip̄ortato. **A**d 2^m dico qz mi. est falsa. Ad p̄ba/ tionē dicendū qz licet tale ens pueniat a cā n̄ali tū qz eue/ nit p̄ter ei⁹ itentionē iō talis cā nō ē determinata nec vt in p̄lib⁹ resp̄cū talis effect⁹. licet sit determinata vt frequēter resp̄cū effect⁹ p̄p̄y quē itēdit. **A**d 3^m dicendū qz ma. ē vera de cā p̄xima. mi. v̄o de cā remota. iō argumētū non d̄cludit qz equocat. **C** Sed 3. qz ma. ē vera d̄ cā remota. qd̄ p̄bo sic. nā si p̄ma cā neētiō eāt mediate. a. neētiō mouet ip̄m. a. 2. a. neētiō motū neētiō mouet. b. 2 sic vsq; ad p̄ximā cām. cū posterior nunq; moueat nisi mota a p̄ori. **S**i ḡ so/ la p̄ma cā d̄cedat̄ mouēs neētiō. sequit̄ qz oēs neētiō moue/ b̄t. 2 sic stabit argumētū. **A**lr̄ ḡ dicendū qz ma. est falsa **A**d p̄batōez dico qz cā volūtaria sine sui mutatōe p̄t alr̄ se b̄re ad effectū p̄ solā mutatōnē alteri⁹ a q̄ effect⁹ depē/ det. ita qz solū ex pte effect⁹ sit mutatio. agēs aut volūta/ riū p̄ volūtate antiq; ē cā effect⁹ noui. exēplū. si volū nūc me sedere cras. tali volūtate exāte vniformi sedebo cras. ita qz ē effect⁹ nou⁹ a volūtate antiq; nō mutata. sic dicendū ē de p̄ ente qz ip̄m volūtate antiq; 2 eterna vult q̄qd̄ vult. ita qz ab ei⁹ volūtate imutabili eueniūt effectus noui q̄ti/ die. **A**risto. ad oppositū itellexit sc̄dm p̄ximā d̄clonem.

Quā aut cōplexio: 2 diuisio est in mēte 2 nō i reb⁹: qz aut ita ens altez̄ ens a p̄p̄iis. 2 c̄.

Queritur parari a cōsideratione me/ tha. videt̄ qz nō. nā metha. est sc̄ia 2 cōsili/ ma. ḡ maxime videt̄ eē circa p̄mū obz̄ sc̄i/ bile 2 itelligibile. sed primum obm sc̄ibi/ le 2 itelligibile videt̄ eē vez. ḡ r̄c. mior p̄z. qz nō v̄r aliqd̄ posse poni nisi vez qd̄ conueniat omnibus itelligibilibus si sit distinctum obz̄ contra oba aliaz̄ potentiaz̄. **A**dfirmat̄. qz sc̄do hui⁹ d̄r qz vocari p̄bi. vitatis sc̄iaz̄ recte se h̄z. 2 logē ibi de metha.

ḡ ipsa erit de vo. **C** 2. vnūq; sic se h̄z ad eē sic se h̄z ad vitatē ex 2: hui⁹. ḡ vez 2uertit̄ cū ente. s̄z metha. ē de en/ te. ḡ 2 de vo. **C** 2. si vez excludit̄ a cōsideratiōe metha. s̄ nō est vt v̄r nisi qz d̄ic aliqd̄ diminutū. s̄z s̄ falsū. nā q̄ di/ minuit de p̄fectōe ent̄ nō attribuit̄ p̄enti. vt p̄z de cā. to 2 finito 2 h̄z. s̄z vez attribuit̄ deo i sūmo. v̄n d̄r 2° hui⁹ qz p̄cipia sēp̄ternoz̄ neētiō ē semp̄ eē verisīma. ḡ vez nō d̄z excludi a cōsideratiōe metha. **A**dtra. p̄hs hic i lra.

In ista qōne p̄mo p̄tractabo opinionē vnā. sc̄do r̄n/ debo alr̄ ad qōnē. **Q**uātū ad p̄mū est vna opinio q̄ ponit p̄uo. p̄mū ē qz vez ē p̄mū obm itellect⁹. qd̄ p̄bat sic. obz̄ potētiē p̄xiū d̄terminat ad potētiā cui⁹ est obm. sed vez ē h̄z resp̄cū itellect⁹. ḡ vez ē obm p̄mū itel/ lect⁹. maior p̄z. qz obm appetit⁹ vt bonum d̄terminat ens ad appetitū. ḡ a sili v̄r i alyz potētys. puta de intellectu qz obz̄ itellect⁹ d̄terminat ens ad itellectū. minor declarat̄ qz p̄ter ens nō v̄r aliud d̄terminās ip̄m ad itellectū nisi vez qz ens vt ens de se ē idifferēs ad sc̄ibile 2 itelligibile **C** Sc̄dm d̄c̄m ē qz ens vez nō ē de cōsideratiōe metha. qd̄ p̄bat vno d̄cō sic. nullū distrahēs 2 diminutū ē de cōside/ ratōe metha. cū metha. sit maxima sc̄ia. sed ens vez ē h̄z. ḡ r̄c. p̄batio minoris. qz cū itellect⁹ tēdat i obm in q̄tū in itellectu ē: seq̄t̄ qd̄ vez cū sit obz̄ itellect⁹ d̄icet rōnē ent̄ i itellectu: 2 iō rōnē ent̄ diminutū 2 distractiō. nā eē i itelle/ ctu dimiuit ab ēte 2 abstrahit. **A**dtra p̄mū d̄c̄m argu/ itur sic. p̄mū obm potētiē s̄m suā rōnē formalē ē p̄xi⁹ sim/ pl̄r ip̄a potētiā v̄l saltē actu. potētiē. s̄z vez cū s̄m te dicat rōnē ent̄ i itellectu nō ē n̄alr̄ p̄xi⁹ ipo actu. nā nō trigit co/ gnoscere sen itelligere rōnē ent̄ i itellectu vt cogniti. nisi itelligēdo actū itelligēdi p̄ quē sic ē in itellectu. ḡ ens vez sc̄dm te nō ē p̄mū obm itellect⁹. **C** 2. illud nō ē p̄mū obz̄ itellect⁹ qd̄ nō itelligit̄ actu directo sed reflexo t̄m. s̄z vez s̄m te est h̄z. ḡ r̄c. maior p̄z. qz actus directus p̄cedit n̄alr̄ actū reflexū. cū ḡ in quibet actu inueniat̄ formalis rō ob̄i. ipole est illud qd̄ cōsc̄it̄ t̄m actu reflexo eē p̄mū obm po/ tētiē. minor p̄z. qz sc̄dm te vez itelligit̄ sicut rō itelligibi/ lis q̄ h̄z itelligi plusq; obiectū. puta si lapis fuerit itellec̄s reflectēdo sup̄ rōnē obiecti. **C** 2. etiā d̄r cōtra sc̄dm. ipole est obiectū habitus excedere obiectū potētiē cuius est ha/ bitus. sed obm metha. est ens. ergo cū rō entis sit p̄oz rōe veri: ipole est qz vez sit p̄mū obm itellectus alioqz aliqd̄ esset subm metha. qd̄ nō h̄z rōnē itelligibilis in q̄tū tale. **C** 2. illud qd̄ sc̄dm p̄p̄riā rōnē p̄t itelligi nō in q̄tū iclu/ dit aliud ita ē p̄ se itelligibile sic illud aliud. 2 p̄ n̄is eque erit p̄mū obm itellectus. sed bonū in q̄tū distinguūt̄ cōtra vez 2 vt nō iccludit eius rōnē. ita est per se itelligibile s̄m suā p̄p̄riā rōnē. sic ec̄ouersō vez in q̄tūm vez nō iccludit bonū. ergo bonū eque erit p̄mū obz̄ itellectus sicut vez. qd̄ est cōtra te 2 cōtra veritatē. qz tūc vnus potentie essent duo obiecta p̄ima. p̄batio mi. tum qz itellectus itelligēs d̄rias boni in q̄tū bonū 2 veri in q̄tū vez cognoscit̄ eā p̄fe/ cte ex vtraq; pte. ergo etiā cognoscit̄ extrema. cū bec d̄ria nō cōueniat bono nisi s̄m p̄p̄riā rōnēz 2 vt differt a vero/ tū. qz si nō itelligeret̄ bonū nec aliqd̄ aliud nisi vt iclude/ ret vez: seq̄t̄ qz nec bonū. nec q̄d̄itas rei itelligeret̄ nisi p̄ acc̄ns. cū per accidēs iccludit̄ verū. **A**t ita itelligit̄ p̄ ac/ cidēs 2 nō simpl̄r. sic corrusc̄ non cognoscit̄ simpl̄r si co/ gnoscit̄ in q̄tū veniēs. **C** 2. p̄pter istas rōes d̄cedēdū ē. qz p̄ obm itellectus nō p̄t eē aliqd̄ nisi formalr̄ v̄l saltē realr̄ 2 eēntialr̄ iccludat̄ i q̄cūq; p̄ se itelligibili. sic obm vi/ sus nō ē nisi qd̄ eēntialr̄ iccludit̄ in quolibet per se visibili. pura lux vel color. cū aut vnūq; ens sit p̄ se itelligibile. 2 nihil possit in quocūq; ente sic iccludi nisi ens. sequit̄ qz p̄mū obm itellectus est ens. v̄n **A**ui. primo metha. capto quinto. dicit qz ens prima impressione imprimitur in anī

ma. oēs autē i rōes trāscēdentes q̄ sūt passiones entis. puta
vez. bonū rē. sūt posteriores p̄ obo. r̄ q̄libet eaz est eq̄ p se
intelligibilis. nec vna h̄z magi rōnē obiecti intellect̄ q̄ alia.

Cmprobatio sc̄di dicti patet ex iprobatoe p̄mi. qz ex eo
segt̄ qz supponit illud. **C** Nec rō p̄ dco cogit. nā sic fuit
ocm̄ in p̄ libro. potentia p̄ aie q̄dā sūt dispate. r̄ taliū sunt
obiecta simplr̄ diuerfa. q̄dā sūt subordinate que admodū
se habēt oēs potentie sensitue resp̄cū intellect̄. r̄ taliū sūt
sitr̄ obiecta subordinata. vt sic potentia est sub potētia: ita
obm̄ sub obo. obm̄ ḡ intellectus est cōsimū r̄ abstractissi-
mū r̄ ista abstractio r̄ cōitas ē determinatio talis obiecti.
nec oēs q̄ determinēt p̄ aliqd̄ posteri⁹ ente. Supponit ēr̄
rō vt credo vnū falsū. s. q̄ bonū determinet obm̄ appetit⁹
qz sicut ens sub rōne entis est primū obiectum intellectus:

Quantum ad z^m p̄mittit aliq̄s distinctōes. z^o ad
dā aliq̄s r̄ctōnes. **C** De p̄ sit ista p̄ma distinctio. qz v̄itas est
duplex. q̄dā est i reb̄. q̄dā in intellectu. **C** z^a distinctio sit
ista. qz v̄itas i reb̄ sumit̄ duplr̄. vno mō absolute sc̄dm̄ rē.
alio mō p̄ opationē ad intelligētē r̄ cogscētē. p̄ mō sumit̄
triplr̄. vno mō. vt dic̄ absolute p̄formitatē p̄ducti ad p̄du-
cēs. alio mō vt dic̄ determinate p̄formitatē p̄ducti ad p̄-
ducēs. fm̄ imutationē. tertio mō. vt supra istā imutationē
addit̄ adēctōnē. p̄m⁹ modus istoz̄ triū licet videat̄ esse
cōis sc̄do r̄ tertio ide si nomē iponat̄ ad significādū q̄d cū
qz istoz̄ triū fm̄ p̄p̄riā rōnē eēt equocū. Sc̄ds modus iue-
nitur i creatura q̄ imitat̄ exēpl̄ar̄ diuinū v̄l creatū. qz illi
nā q̄ p̄ducit̄ assimilāt̄ aliq̄ mō. Terti⁹ iuenit̄ i filio dei q̄ ē
v̄itas in q̄ ē sūma silitudo ad p̄mū p̄ducēs fm̄ Aug. bec ē
p̄formitas cū adēctōe. **C** Sc̄do aut̄ mō p̄cipali. s. vt est
v̄itas i reb̄ p̄ opationē ad intellectū d̄r̄ res vera triplr̄. vno
mō. in q̄tū ē de se manifestatiua sui cuiuscūqz intellectui po-
tēti manifestationē cogscere. alio mō. qz ē affilatiua itelle-
ct̄ sibi affilabil̄: puta mediāte actu v̄l aliq̄ spe. q̄lis n̄ ē nisi
intellect̄ creat⁹. alio mō. qz sc̄a manifestatōe v̄l affilatiōe.
res ē i intellectu sic cognitū i cogscētē. **C** Et ē sciēdū qz iste
sc̄ds ternari⁹ distiguat̄ a p̄. qz hitudo ad p̄ducētē r̄ ad itel-
ligētē alia r̄ alia ē. lz̄ q̄nqz idē sit intelligēs r̄ p̄ducēs. p̄nt. n.
separi nā si p̄ ipole de⁹ eēt p̄ducēs alicui⁹ p̄stis r̄ eq̄lis f̄z
imitationē r̄ nō eēt intelligēs. eēt p̄m⁹ modus tripur̄ sine
sc̄do. s. i r̄ ecouerfo. si eēt ali⁹ de⁹ itelligēs creaturas r̄ nō p̄-
ducēs. quō ē distiguant̄ p̄tes v̄riūqz ternariū inter se p̄z
itueti. **C** z^a distinctio sit ista. qz v̄itas i intellectu ē duplex f̄z
ei⁹ duplicē opationē. q̄z v̄traqz nat⁹ ē intellect̄ p̄formari
o bo vt mēsuratū mēsure ex f̄z hui⁹. caplo de ad aliqd̄. vna
v̄itas d̄r̄ icōplexa. alia cōplexa. ē aut̄ iter istas v̄itates d̄ria
vna. qz v̄itati icōplexē nō opponit̄ falsitas. sed igr̄atia t̄m̄.
r̄ sic intelligit̄ illud terty de aia qz intellect̄ circa qd̄ qd̄ est
semp̄ ē ver⁹. sic sensus circa p̄p̄riū obm̄. r̄ intelligēdū ē p̄cise
circa cōceptum simplr̄ simplicem. quia circa conceptum
non simpliciter simplicem. lz̄ non possit̄ esse formāl̄ fal-
sus. t̄m̄ pōt̄ eē v̄tāl̄ falsus. apphēdēdo aliqd̄ sub determi-
natiōe sibi nō p̄ueniēte. v̄n̄ ḡnto hui⁹ caplo de falso. d̄r̄. qz
ē aliq̄ rō i se falsa nō solū de aliq̄ falsa. r̄ t̄m̄ ista rō i se falsa
ē intelligibilis simplici apphēsiōe. lz̄ ipa nō exp̄mat̄ aliqd̄
qd̄ nisi forte qd̄ nois. sc̄de aut̄ v̄itati. s. p̄lexe opponit̄ igr̄a-
tia p̄uatiue r̄ falsitas d̄rie. q̄n. s. v̄nuunt̄ q̄ i re nō sūt vnita.

C z^a d̄ria est i mō eēndi v̄itati i hac opatōe r̄ illa. licet. n.
i v̄traqz opatōe intellect̄ sit p̄pe v̄itas p̄ma t̄m̄ nō ē ibi obi-
ue: f̄z formāl̄. sc̄da aut̄ ē ibi formāl̄ r̄ obīue. neutra. n. est
in intellectu obīue nisi reflectētē se sup̄ actū suū cōparādo
illū ad obm̄. q̄ reflexio. s. i cogscēdo qz act⁹ talis ē s̄lis vel
diffilis obo nō est nisi in icōpositōe r̄ diuisione. **C** Ad cu-
ius maiorē euidētā ē notādū qz v̄itas icōplexa est hitudo
p̄formitat̄ r̄ silitudin̄ act⁹ simplici ad obm̄ simplex. itel-

ligibile. veritas aut̄ cōplexa ad obz̄ cōplexū. veritas p̄ma
subīue r̄ formāl̄ ē i actu simplici. sc̄da v̄o i actu cōplexo q̄
ē cōpositio r̄ diuisio. neutra aut̄ ē in intellectu obīue nisi in
intellectu se reflectētē sup̄ actū suū: r̄ cōparāte ip̄m̄ ad obz̄:
v̄tz sit sibi s̄lis r̄ p̄formis vel nō. r̄ tūc cogscit̄ istā p̄formi-
tatē r̄ silitudinē q̄ est formāl̄ ip̄sa v̄itas. bec aut̄ reflexio
r̄ cōparatio nō est sine cōpositōe r̄ diuisione. q̄re seqtur qz
in sola operatione cōplexa est veritas obiectiue.

Dubiu t̄m̄ est v̄tz bec v̄itas r̄ illa sit relatio realis v̄l
rōnis. **C** De v̄itate icōplexa dicēdū qz cū sit
de tertio mō relatiuoz̄ qz sit realis ex p̄te opatōis. qz opa-
tio ista eēntialr̄ depēdet ex o bo vt mēsuratū ad mēsurā. f̄z
est rōis ex p̄te obiecti. tū. qz obm̄ vt sic h̄z eē diminutū. nā
eē cognitū distrahit̄ ab ente. tū. qz obm̄ est mēsurā q̄re nō
depēdet eēntialr̄ ab opatōe mēsurata. **C** De v̄itate cōple-
xa dicēdū est eodē mō. si ipa sit illa p̄formitas opatōis ad
obm̄ vt p̄dictū ē. si at̄ vt qdā d̄nt v̄itas cōplexa sit p̄formi-
tas iter p̄tes obi. puta iter p̄dicatū r̄ subm̄ tūc v̄trūqz erit
relatio rōis. qz extrema vt sic sūt entia rōis sup̄ qz hitudi-
nem fundat̄ ista p̄formitas q̄ est v̄itas formāl̄. **C** Si aut̄
deē v̄traqz opinio. r̄ndēdū est sicut patet ex p̄dictis.

Be sc̄do p̄cipali sit ista p̄ma r̄ctō. veritas in intellectu
sc̄ds opationē p̄plexā nō est de p̄sideratōe metha.
rō hui⁹ ē. qz talis v̄itas vel est relatio realis vel solū rōnis
sc̄dm̄ duas opiniones. si ē realis p̄tinet ad p̄siderationē li-
bri de aia. vbi agit̄ de potētys aie. ex nā. n. act⁹ intellectus
cogscit̄ quō est fūdāmētū talis relatiōis. **C** Si est relatio
rōis sc̄ds aliā opinionē. tūc p̄tinet ad p̄siderationē logici.
cui⁹ est p̄siderare vez r̄ falsū. pole r̄ ipole. r̄ oēs alios mo-
dos cōpositōis. s. i r̄ dicēdū est de v̄itate icōplexa intellect̄.

C z^a r̄ctō sit ista. v̄itas i reb̄ p̄ mō sūp̄ta. s. p̄ cōparationē
ad p̄ducētē p̄tinet ad p̄siderationē metha. h̄ac oīdo sic.
illud reale vez qd̄ non p̄bit̄ ens ad q̄tū nec ad motū: p̄tinet
ad p̄siderationē metha. sed vez reale ocm̄ isto mō est
h̄o. ḡ r̄. p̄batio minoris. qz vt p̄z ex p̄dictis tale vez iue-
nit̄ in diuinis vbi nec est motus nec q̄titas. **C** z^a r̄ctō sit
ista. vez reale sūp̄tū p̄ cōparationē ad cognoscentē p̄mo
mō illoz̄ triū p̄tinet ad p̄siderationē metha. p̄batio hui⁹.
nā tale vez quertit̄ cū ente. ḡ p̄tinet ad metha. sicut r̄ ens
cū quo quertit̄. āns p̄z. qz oē ens q̄r̄tū est de se manifestat̄
statinū sui cuiuscūqz intellectui potēti cognoscere ip̄m. **C** 4°
r̄ctō sit ista. vez reale sūp̄tū p̄ cōparationē ad cognoscentē
sc̄do r̄ tertio mō istoz̄ triū nō p̄tinet ad p̄siderationē me-
tha. rō p̄ sc̄do mō est. qz tale vez nō quertit̄ cū ente. p̄z. nā
p̄bit̄ ad actū determinatū vt p̄z. ḡ non p̄tinet ad metha. qz
determinat de ente. **C** R̄nsio p̄ tertio mō est qz tale ens
est vez diminutū r̄ r̄tractū ad ens logicū v̄n̄ oēs sc̄de ite-
r̄tiones de tali ente p̄dicant̄. r̄ iō p̄pe vt sic excludit̄ a me-
tha: quertit̄ t̄m̄ cū ente aliq̄lr̄. qz logic⁹ p̄siderat̄ oia aliq̄lr̄
vt metha. sed modus p̄sideratōis ē ali⁹. s. p̄ qd̄ reale r̄ p̄ ite-
r̄tione z^{4o}. sic ē t̄ quertibilitas ent̄ simplr̄ r̄ diminuti. qz
neutz̄ altez̄ excedit i cōitate. nā q̄cqd̄ est simplr̄ ens pōt̄
eē ens diminutū. q̄ten⁹ oē ens pōt̄ eē cognitū aut̄ itellc̄m̄.

Ad argumenta in oppositū lz̄ p̄mū supponit
fallum in minori vt patet ex
p̄mo articulo: pōt̄ t̄m̄ r̄nderi ad oia simul qz nullū est p̄tra-
dicta. arguit̄ enim de vero reali mō p̄p̄posito. dictū autē
p̄bi precise excludit a p̄sideratione metha. vez in intelle-
ctu cōplexo qd̄ est i p̄positione r̄ diuisione. sicut exp̄sse p̄z
in littera eius. **C** Cōtra. a quo non excluditur p̄sideratio
cause nec effectus. sed illa veritas in intellectu est effectus
entitatis realis. iuxta illud in p̄dicamentis in eo qz res est
vel nō est d̄r̄ oīo vera vel falsa. **C** R̄ndeo. maior est vera
de causa totali. nō sic est in p̄posito. nā v̄itas triplex exclu-
sa omnino a metha. dependet ab intellectu. ita qz res ex se

non est sufficiens causa alicuius istaz. sz ad illam requira-
tur vt pbat auctas allegata: ita qd li i eo: no dicit cam pci-
sam vitatis in intellectu. sed regrit intellect? copones pdica-
tu cu subo. **Et** hec de sexto methaphisice.

Nihil enim ipsoz est: nec secundum se aptuz
natum: nec separari possibile a substantia.

Arcalibruze

ptimū. **Q**uerit **U**tz i-
beretia sit de eentia accn-
tis. vt qd no. na eentia pas-
sionis pcoqscit i demōstra-
tioē cū sit mediū i demō-
tioē vt dī. z. poste. sz iberē-
tia ei? nō pcoqscit sz cōclu-
dit i demōtōe. g iberetia
nō est de eentia passionis.

P. si sic. g dicēdo accn-
s iberēs. puta albedo inbe-
rēs: eēt nugatio. nō ē fal-
sū. g z aūs. pbatio nōe. qz addere aliqd ei de cui? eentia ē:
ē nugatio. **C**ōtra. qz si nō. g iberetia alia drīs ab accn-
te vl eēt suba vl accn- nō suba. p3. nec accn- vt vr qz tūc iber-
reret. z sic ei? eēt aliq iberetia drīs. z sic i ifinitū. **C**on-

Anista

firmat. qz scōz boetiū accn- l eē est in eē.
qōne p pmittā aliqōs distinctōes scōo oīdā ali-
qōs pnes. **Q**uātū ad p mū sit ista pma distinctio qd cū
nomē accn- sit nomen cretū. pōt duplr sumi sic qdlibet
nomē cretū. vno mō p p se significato nois q eceptus
quē accn- nālī portat q ē ipsa accn- talitas siue ipsa accn-:
qd videt sinono^m cū B qd dī iberetia. alio mō pōt sumi p
illo substrato qd denoiat B cretū accn-. qd est aliqd ens
de eē pdicamentoz siue sit absolutū siue respectiū. puta
qritas vel qlitas vel relatio zc. **C**z^d distinctio sit ista. qz
iberetia est duplex. s. actualis z aptitudinalis. actualis est
ipsa vniō accn- l exīstis i ipso subo exīte vt qdā act? z pfer-
ctio. cū potēriali pfectibili. Inberetia aut aptitudinalis ē
ipsa depēdētia siue eentialis ordo accn- tis p m suā qditatē
ad subm p m suā qditatem. differūt aut hec iberetia z illa.
nā q est actualis circūscribit a demōstratōe. demōstratio
n. abstrahit ab exītia z cōntib? rē inqstū exīstī. alioqn nō
eēt neōioz. z^d aut iberetia. s. aptitudinalis q est passionis
ad subm demonstrat. ex q p3 qz illa scōa est alia a pma. nā
ista pma ē exītia vel additio ppe exītie. vñ pma nō semp
iēst accn- ti. z^d vo semp iēst siue subo exīte siue non exīte.
Cz^d distinctio sit ista. qz aliud est aliqd eē de eentia alicui?
puta. a. z eē eentia l vl reat idē ipi. a. p mū qd ē ifert scōz:
sed nō ecōuerso. qz de eentia paise ē illud qd icludif i cee-
ptū qditatiū. a. z iō ponit i rōe ei? qditatiū nō vt additū
sic aial ē de eentia hois. pōt at aliqd eē idē reat z eentia l
alicui: licet sit eē ei? cceptū formale z qditatiū. puta vni-
tas z vitas zc. q ff passioēs ē l. hec. n. ff ex cceptū formale
entī. z tñ nō dnt aliā rē ab ente. vt pbatū fuit qrtō hui? p.
ma est idēntitas formalis. z^d est idēntitas realis z eentialis.

Quātū

ad z^d sit ista pma scōo. neutra iberetia ē de
eentia accn- l z^d mō sūpri. s. accipiēdo accn- s
p eo qd B noie denoiat. z B siue sit accn- s absolutū siue re-
spectiū. hāc oñdo. p qstū ad p mā ptē spālī sic. nullus re-
spect? ē de eentia absolnti. sed vtrazq iberetia ē formalr
respectus. g zc. ma. p3. qz alr oia eent formalr ad aliqd. qd
tāqz icōueniēs cludif p h3 4. hui? z opponētes de vita-
te apparētū. **C**z^d qstū ad scōaz ptē arguit sic. qz funda-
mētū respect? ē aliqd pter respectū. qz nihil fūdat seipm.
vñ scōz Augu. li. de tri. oē qd relatiue dī est aliqd pter re-

lationē. g iberetia nō est de eentia accn- tis z^d mō sūpri in
quo fūdat. **C**z^d qz si sic. g qritas qlitas z relatio. z sic de
alys. nō erit gnālissima. nō ē falsū. g z aūs. pbatio nōe.
qz iberetia vt eē eiusdē rōis i qstitate qlitate z alys accn-
tib?. g si est de eē vtriusqz pōt ab vtrōzq abstrahi cceptus
cōis dicit? in qd de eis. inferior qd ē cceptu entī z sūpior eis.
oīs talis ē ccept? gnīs. z ita qstitas z qlitas zc. nō erūt gnā-
lissima. qz hrent aliqd sūpra se veniens gen? pma rō pbat
p accn- te absoluto. due alie p vtrōzq. **C**z^d scōo sit ista. iber-
rentia z^d. s. aptitudinalis ē idē reat vl eentia l accn- ti z?
mō sūpro siue sit absolutū siue respectiū. hāc oñdo sic. qz
nulla aptitudo nālīs alicui? distiguit reat ab illo ente cu-
ius ē aptitudo. sz iberetia aptitudinalis est qdā aptitudo
nālīs talis accn- l. g zc. **C**z^d passiones entī dicte de iferio-
rib? nō dicit aliud reat ab ente i eis. sz eē i se ens z eē iber-
rēs sūt qdā passiones entis dicte de iferiorib?. s. de suba z
accn- te. g nec eē i se ens dīc aliud a suba: nec eē iberēs aliō
ab accn- te. pbat minor qz eē i se z eē iberēs p eodē accipio
sic eē pūs z posterī? pūs aut z posterī? diuidūt ens vt pas-
siones. **C**z^d scōo sit ista. iberetia actualis nō est idē reat
accn- ti scōo mō sūpro. qd ē absolutū. nec p nō ē de eentia
ei?. hāc oñdo sic. ipolē est qz idē reat maneat z corrupat.
alias eēt z nō eēt fil. qd ē oppositū p pncipio. sz manete z
exīte accidēte absoluto nō manet iberetia actualis. g zc.
minor p3 in sacramēto eucharēstie. vbi accn- ta sepata erūt
sine iberentia actuali. alias si illa maneret: maneret suba
panis. qd ē falsū. **C**z^d ista tertiā scōone spālī ista m-
tiplī. p sic. illud q accn- s ē formalr ens: ē sibi reat idē. sed
accn- s ē formalr ens p iberetia ad subm. g talis iberetia ē
sibi idē reat z eentia l. pbatio mi. qz bic i lra dī q accn- ta
sūt entia i eo qz sūt talr entis. g formalis rō entitatī accn-
te est iberere reat entī. i. sube. **C**z^d firmat. qz qrtō hui?
dī qz ens dī de suba z accn- te sic sanū de fanitate i aiali z i
vriua. sed nihil formalr dicit sanū de vriua nisi bitudinē
ad aial sanū. g nec ens dcm de accn- te dīc aliqd nisi bitudi-
nē ad subaz. g accn- s nō erit ens formalr nisi p iberetia ad
subaz. **C**z^d si iberetia nō ē de eentia accn- l ē aliud z iber-
ret ipi accn- ti. qz accn- s dī iberēs formalr. qrit g de illa iber-
etia scōa q pma iberetia iberet accn- ti. aut ipa ē eadē ipi
accn- ti. vl pme iberetie. aut ē aliud. **S**i ē eadē pari rōe stā-
dō fuit i p. si ē aliud erit pcessus i ifinitū. **C**z^d respectus
accn- l ad subz nō ē min? idē accn- ti qz respect? creature ad
deū ē idē creature. sz ille ē idē creature put nūc suppono.
g respect? accn- l ad subaz q ē iberetia est idē reat accn- ti.
maior p3. qz creatura nō diffinit p ipsa eentia diuinā ad di-
tā i sua diffōne. qz tūc nihil hret diffōnē i suo gnē cū de? sit
ex gen?. accn- s tñ pp suū respectū ad subm neōio diffinit p
subm. vt dī ifra i B eodē septimo. g ille respect? accn- l ad
subaz nō min? ē idē sibi qz respect? creature ad deū. **C**z^d
si iste respect? accn- l ad subam esset aliud ab accn- te. gerit
posterior accn- te. nō ē falsū. g z aūs. nōa p3. qz respect? ē
posterior sūdamēto. falsitas dnt pbat. tū. qz accn- s nō re-
grit subz nisi pp ipz respectū quē h3 ad ipz. sed si ille respe-
ct? ē posterior pōt accn- s manere illo respēū circūscripto. z
p nōs pōt nō dpēdere ad subm. qd ē falsū. tū. qz si accn- s
pū? illo respēū. g pōt pplete accipi sine illo respēū. z p nōs
pplete diffiniri sic pū? sine posteriori. sed nō regrit subm
nisi pp respēū quē h3 ad ipm. g pōt diffiniri sine subo. qd
est p phm. in B septimo. **C**z^d si iberetia est aliud z poste-
rior accidēte saltē videt esse ppa ei? passio qz nihil videt
immediatī iberere accidenti qz bitudo ad subm. sed subm
p se esse sine ppria passione icludif pdictionem. ergo ipof
sibile est accidens esse sine ppria iberentia. z psequens
nō differūt reat. pbatio mino. qz alioqn nulla conclusio
esset simplr scibilis. qz quecūq conclusio pbat passionem

297m 79

Septimus

de subiecto. si autē prima passio posset separari a subiecto nulla talis oclō eēt simplr necia: sed origes: nec p oīs sci- bilis. **C** Rideo tenēdo dictas oclōnes dicēdo q̄ neutra iberētia q̄ accūs iberet subo est de eēntia accūtis. puta albedinis. 7 licet iberētia aptitudinalis sit idē realr accidēti. tamē iberētia actualis distiguit realr.

Ad primū ^{data malo. dico q̄ minor ē falsa. cū p̄ bat p̄ Arist. hic ilra dico q̄ p̄batio pec cat ex equocatōe hui⁹ vocabuli i eo q̄. nō. n. semp i eo q̄ ē nota cause formalis illi⁹ qd̄ p̄cedit. nā vt dī. 5. hui⁹. caplo de scdm q̄. vel i eo q̄. q̄riēs dī cā toriēs dī i eo q̄ vel f3 q̄ spm. ḡ in eo q̄. pōt eēt nota cuiuscūq̄ cause illi⁹ qd̄ p̄cedit. 7 iō cū suba vt p̄dictū ē exponēdo sram sit aliq̄ cā accūtis. l3 nō de eēntia ei⁹. iō accūs ē ens i eo q̄ est talr entis. i. tal cause 7 i tali ordie cāndi. nec tñ illa bitudo ad q̄scūq̄ cās ē es formale vl eēntiale i cāto. qz tē nullū cātū. eēt formalr absolutū. **C** Ad p̄firmationē de q̄rto hui⁹. dicendū q̄ sic iā dcm̄ fuit ibidē q̄ illud sile nō currit sup q̄ttuor pedes. dcm̄. n. est q̄ i exēplis ē cōsiderare sile 7 distiguit. nā qd̄ i oib⁹ est sile idē vtiqz ē 7 nō. exēplū. vt ait Damascen⁹. ē ḡ sile i p̄posito. qz sic est ordo eēntialis v̄rine ad aīal i eo qd̄ sanū. ita est bitudo eēntialis iter subm̄ 7 accūs i hūdo entitatē sed ē distiguit qz ille ordo eēntialis ad subm̄ nō est de eēntia accūtis. sic rō signi est eēntialr sanū vt dī de v̄rina. i v̄rina. n. nō est aliq̄ forma absoluta a q̄ dicat̄ sana. in accūtē aut est aliq̄d absolutū. p̄pter qd̄ formalr dī ens. licet sup illud absolutū fundēf ordo ad aliud. s. subm̄. **C** Ad aliud p̄cedo q̄ iberētia iberet accūtē. puta albedini. aliogn albedo nō eēt formalr iberēs. 7 cū q̄ris de illa scōa iberētia dico q̄ illa est realr eadē p̄me. 7 ita est ibi stat⁹. qz illa relatio ē eadē fundamētō sine q̄ fundamētū eē includit p̄dictionē. h3 est illa iberētia iberētie. qz p̄dictionē est iberētia albedi nis ad supficiē eē in actu vel aptitudine 7 nō iberere actu vel aptitudine. sed p̄pter rōnē oppositā nulla iberētia for me absolute est sibi eadē. qz nō est simplr repugnātia for mā absolute simplr eē 7 tñ nō iēē. **C** Ad aliud. nego ma. 7 cū p̄bat p̄ relationē creature ad deū: dico q̄ nō est sile. cū arguit de diffōne. dicēdū q̄ idēntitas respect⁹ ad fūda mētū: vl nō idēntitas. nec depēdētia eēntialis 7 nō eēntia lis nō est rō q̄ termin⁹ talis respect⁹ vel depēdētie cadat in diffōne fundamētū depēdētī. qz tūc de⁹ magis ponere f in diffōne cuiuscūqz creature q̄ suba in diffōne accūtī. sed cā est qz nulla forma pōt h̄re p̄ceptū p̄fectū getatiuū 7 q̄ ditatiuū nisi coitelligat̄ illud cui⁹ est forma. diffō aut exp mit p̄ceptū p̄fectū diffiniri. 7 iō q̄stūcūqz eēntialia forme expmerent sine illo cui⁹ est. 7 q̄ditas ei⁹ idicarcē. nō tamē eēt p̄cept⁹ p̄fectus getās itellectū. iō nec diffō. sed creatū qd̄ est in se qd̄dā cōpositū subsistēs si p̄cipiat̄ i se itellect⁹ gescit ibi nō regrēs aliud coitelligere. **C** Ad aliud p̄cedo q̄ ille respect⁹ est posterior accūtē. 7 cū dicis p̄mo q̄ tunc accūs nō necio regrit terminū respect⁹. nego p̄nam. bñ. n. pōt aliqd̄ depēdere a termino respect⁹ 7 tñ non depēdere a respectu: si respectus sit posterior eo. 7 cū dī q̄ nō regrit terminū nisi p̄pter istū respectū dico: q̄ v̄p̄ ē p̄pter istū respectū vt d̄ntē necio nām fundamētū: sed nō tñ vt regrit tū ad nāz fundamētū tanq̄ prius ipso. qd̄ aut sic est p̄pter aliud nō oportet q̄ in eodē ordine regrat̄ in quo termin⁹ respectiuū. **C** Ad dicis scōo q̄ posset accipi sine illo respectu 7 c. dicēdū q̄ accūs posset v̄tiqz itelligi q̄stū ad qd̄libet qd̄ p̄ se p̄mo includit̄ in p̄ceptu formali accūtis. nihil oino nō itelligēdo de illo respectu. **C** Sed dicis ergo pōt diffi niri p̄ sua eēntialia. dico q̄ bñ pōt assignari aliq̄ rō idicās torā eēntiā accūtis. sed illa nō eēt diffiniriō. qz nō eēt ex p̄sua p̄fecti p̄cept⁹. itellect⁹. n. hñs illū p̄ceptū semp de p̄deret ad aliqd̄ aliud terminās depēdētī illius. 7 cū dī}

Secunda

si respectus ille non necessario coitelligitur. ergo nec ter minus respectus regrit ad p̄ceptū accūtis. nego p̄nas lo- quēdo de p̄ceptu getate itellectū. ad illū. n. regrit coitelli gētia termini. nō tñ respectus ad terminū talis respectus siue depēdētie. **C** Ad aliud dicēdū q̄ illa iberētia actua lis nō est p̄ se passio accūtis. sed est accūs per accūs 7 respe ctus etiā extrisecus adueniēs saltem cuiuscūqz absoluturo. Et cū dī q̄ imēdiate iberet. dico q̄ est falsū: imo si accūs. pu ta albedo h3 aliq̄ p̄p̄riā passionē. illa imēdiate iberet sibi q̄ illa iberētia. illa. n. passio sit. a. a. necio iest albedini siue p̄iuncte subiecto siue separate. iberētia aut iest p̄rigen ter 7 nō ex nā albedinis. sed a cā extriseca. albedo. n. nō fa cit seipsā iberere s3 ipm̄ agēs albificās. **C** Posset addi q̄ r ta oclō q̄ illa iberētia actualis est eadē realr accūtē relatiu scōo mō sūpto. hāc oīdo sic. illa relatio est eadē fūda mētō sine q̄ fundamētū eē includit p̄dictionē. sed iberētia actualis accidētis relatiuū est h3. ergo 7 c. p̄batio mino. qz respect⁹ est realr bitudo iter duo extrema. 7 iō sic tolle re terminū ad quē ipsi⁹ respect⁹ est destruere respectū. ita tollere illud cui⁹ est respect⁹ est destruere respectū 7 rōnē respectus. 7 p̄nas p̄dictionē est respectū nō iberere. qz. n. re/ spectus est respectus ideo regrit necessario subm̄ vel fun damentū cui actualiter iberet. Sic ad questionē.

Ad primum in oppositū dicēdū q̄ esto q̄ iberē tia aptitudinalis sit eadē realr vel eēntialr accidētī iuxta scōam p̄clusionem: tñ qz nō est de eēntia eius iuxta p̄mā oclōnē alius 7 ali⁹ p̄ceptus forma lis 7 q̄ditatiuus sufficit ad p̄cognosci 7 p̄cludi. **C** Ad 2. facit p̄ p̄mā oclōnē. nā cū iberētia distiguit̄ ab accūtē ex nā rei. nō est nugatio dicēdo accūs iberens. sicut nec dicē do ens vnū. 7 sic p̄cedo q̄ iberētia nō est de eēntia accūtī. **C** Alr forte posset dici. q̄ eēntia passionis p̄cognoscit̄ q̄ tū ad qd̄ nois. sed demōstrat̄ q̄stū ad qd̄ rei. 7 ideo nō ob/ stat p̄tra scōaz oclōnē. **C** Ad p̄mū p̄ parte opposita respō sum est i corpore q̄ōnis. nā iberētia illa differēs ab accūtē v̄tiqz iberet nō qd̄ alia iberētia sed eadē sibi realr. ita q̄ standū est i scōo. **C** Ad aliud de boetio dico q̄ itelligit̄ q̄ accūs h3 de nā sua q̄ ist̄ saltē in aptitudine. non tamē q̄ iberētia talis sit de p̄ceptu eius intrinseco 7 formali.

Quare primum ens 7 non aliquid ens: sed ens simpliciter substantia vtiqz erit. multipli- citer quidem igitur dicitur ipsum primum. S3 substātia oīum primum rōne 7 notitia 7 tpe.

Veritur Utrū sit v̄p̄ q̄ substātia sit p̄mū oīniū accidētīuz tēpore. videt̄ q̄ nō. nā eterno nihil est pri us tēpore. sed aliqua accidētia sunt eterna sicut motus ex octauo phi. ergo tali accidē te nō est substātia prior tēpore. **C** P̄. si sic ergo substātia p̄cedit tps tpe. p̄sequens est

falsum. qz esset tps ante tps in infinitū. p̄sequētia p3. qz tps est accidens qd̄dā. **C** Contra. p̄hs hic in littera.

In ista questione primo excludā multiplicē opinio nē. secūdo dicā aliter ad q̄stionē. **C** Quantū ad p̄mū est vna opinio cōmēta. q̄rto huius. cuius sentētia stat in hoc q̄ si accidēs aduenit corpore postq̄ est corp⁹ vt accidēs separabile. tūc est pri⁹ tpe oī tali accūtē adueniē te. si v̄ro nō est accidēs adueniēs. sed iseparabile 7 semp sil cū eo. tūc suba cōposita nō p̄cedit accidēs tpe. s3 p̄cedit a mā sube cōpositē. **C** Sed p̄ hoc arguit̄. rū. qz bec opinio nō est ad mētē phi. tū. qz in se est falsa. ex p̄ma via arguit̄ nā p̄hs supra eodē libro p̄bat q̄ suba est p̄mū ens 7 q̄lr sit p̄mū ens. puta tpe. sed p̄mū nō est v̄p̄ de mā. p̄bat. n. subaz eē p̄mā qz p̄dicat̄ simplr in qd̄. 7 qz alia sūt entia qz

sunt taliter entis. sed neutrum est verum de materia. primum non. quod. metha. dicit quod materia predicat de notione et non in quod. et non est verum de materia. nam accensio non dicuntur entia quod materia. quod non sunt in materia ut in subiecto saltem accensio perfecta. quod dicitur de accensioibus inseparabilibus. quod. sicut. materia precedit ea non est de intentione philosophi.

¶ De eodem probatur philosophis per similitudinem temporis et cognitionis et diffinitionis. scilicet materia non precedit cognitionem. quod est scibilis per analogiam ad formam ex philosopho primo. et quod actus est prior cognitione quam potentia. ex metha. materia autem est in potentia respectu accensiois. sicut nec precedit diffinitionem. quod subiecta disposita cadit in diffinitione accensiois. et non materia. nam metha. dicit quod accensio copulata habet diffinitionem per primum subiectum. **¶** Ex quarta via arguitur sic. Si materia precedit accensioem tunc autem habet verum de materia secundum se autem ut est subiectum aliquid forma. non per modum: quod ut sic non est subiectum tunc cum sit ingenerabilis et incorruptibilis. ex philosopho primo. nec est modum. quod ut sicut autem est subiectum forma accensiois. et sic non est prior tunc. quod ut est subiectum forma non est prior forma. autem ut est subiectum forma subiecti: et tunc habet dispositum. quod subiecta disposita est prior. **¶** Si sic. sequitur quod sunt accensioes que non precederent ab aliquid subiecta. scilicet accensio propria corporum supercelestium. quod est philosopho primo. probatio contra. quod in celo vel est materia vel non. si non ut dicitur comente. in de subiecto orbis. tunc talia accensio non precedunt. quod materia non precedit. nec potest dici quod precedat a subiecto coposita quod illa accensio sunt inseparabilia. si autem sit ibi materia illa non precedit tunc subiecta coposita cum subiecto celi sit generalis et eterna secundum philosophum. et per contrarium non precedit accidentia.

¶ Alia est opinio que dicit quod subiecta dupliciter considerantur. vno modo in quantum sunt in se. et sic non precedit necesse accensioem tunc. alio modo in quantum sunt subiecta coiter. et sic est prior accensioem tunc. probatur sic. nam illud quod dicitur in se non repugnat generi nec alicui inferiori et est generis. nam si habet alas dicitur autem non repugnat a tali habere alas. nec alicui in quantum sunt aial. scilicet aliqua subiecta precedit tunc oportet accensioem. scilicet propria causa. ergo substantie in quantum sunt subiecta non repugnat precedere oportet accensioem tunc et duratorem. et per contrarium non repugnat alicui substantie in quantum sunt subiecta est. **¶** Contra istam opinionem sunt rationes probantes. omnia expositioibus non est ad materiam philosophi. per. tunc quod non sequitur. deus quod est simpliciter prior precedit. quod subiecta que est posterior precedit. modo ut peccare secundum contrarium. tunc quod deus non est in aliquid generis ut videtur ratione opinionis supponere in materia. **¶** Et saltem deus non precedit tempore tempus ut superius arguebatur.

¶ Alia est opinio que dicit quod pro philosopho est vera per se et falsa per accensioem. et omnes propositiones iuveniuntur a philosopho frequenter. vnde in 1.6. philosophi. supponit philosophus quod in mobili sit accipere motum velociorem et tardiorum et infinitum. et tunc in octavo dicit quod aliquid motus ita velocis est quod nullus sit velocior. sicut motus per se. illa. n. propositio vera est per se. scilicet ratione motus in se accipiendo motum. propositio alia motui. est tunc falsa per accensioem. ut scilicet contrahit ad tale motum vel tale. sicut in propositio subiecta in quantum sunt de se non repugnat precedere oportet accensioem tunc ex quo non dependet ab aliquid accensioem: nam conceptus completus et graditativus potest de subiecta haberi circumscripso oportet accensioem. repugnat tamen alicui subiecto. sed habet accidit. et ideo pro philosopho est vera per se et falsa per accidens. **¶** Contra. quod si sic. quod deo demonstratio non est per se necesse. contrarium est falsum ex philosopho primo. quod demonstratio est necesse et eorum tamen que sunt per se. probatio contra. quod necesse est quod non contrigit aliter se habere. ex. 5. metha. capitulo de necesse. sed per se subiectum potest esse sine passione. quod contrigit aliter se habere quod passio in se subiecto. **¶** Confirmatur. quod quod vnde sit illa accensiois. non ex parte passionis. quod semper inest subiecto. nec ex parte subiecti quod ipsum est causa necesse passionis. quomodo ergo est falsa per accidens illa propositio.

¶ Quantum ad quartam dico tria. primum est quod quod subiecta dicitur prior tunc accipit hic tunc ut diffinitur. 4. philosophi. nam per similitudinem temporis est ipsa subiecta in quantum sunt subiecta est. sed tunc non est mensura nisi motus et getis et eorum que sunt in motu et gete. subiecta autem secundum se non est aliquid tale. sed abstrahit a motu et quiete. quod tunc. **¶** Secundum dicitur est. quod non accipit hic tunc per quantum duratorem vel mensura extrinseca successiva alia ab essentia rei. nam de illa esset

questio. quod tunc subiecta posset illa precedere cum sit ei accensio. et sic non cederet illa durationem. et tunc quod. de illa duratione. et sic in infinitum. **¶** Tertium dicitur est. quod per tunc hic accipit sic per se in se. quod potest separari esse sine alio. et aliud non sine ipso. et isto modo subiecta est prior oportet accensioem vno modo. et alio modo non. **¶** Unde sciendum est. quod per tunc ut dicitur est. est posse habere sine alia: existit actualiter et potest quantum est de se. ita. scilicet quod sibi non repugnat. eo quod in nihilo dependet ab eo. et tale per se potest dici per se. nam. nihil. n. est per se. nam quod non sit est illo modo per se tunc. quod autem aliquid possit precedere alio illo modo potest esse dupliciter. vno modo. quod non dependet ab illo. alio modo quod non est causa necesse illi. quod probatur per oppositum. quod si non potest ab illo separari. habet esse. vel quod dependet ab illo. vel quod est causa necesse illi. **¶** Ad propositum. dico quod subiecta comparata ad accensioem separabilia est prior tunc utroque modo. comparata autem ad accensioem inseparabile: puta ad propria passionem. est prior vno modo. quod. scilicet non dependet. sed non alio modo quod. scilicet est causa. imo homo causa necesse respectu passionis. ideo non est prior isto modo. primo ergo modo est separabilis modo per se. et ut sic non repugnat subiecto existere sine quocumque accensioem.

¶ Ad primum principale per se ex dicto. nam equocat de tunc. scilicet. n. nihil sit per se motu eterno. accipiendo tunc per se modo. tunc tali motu potest esse subiecta prior tunc. puta subiecta mobilis. quod non dependet ab eo. quantum sunt forsan non possit separari in quantum sunt causa necesse. **¶** Ad quartum dicitur. quod tunc per se considerat dupliciter. vno modo ut est passio primi mobilis. alio modo ut est mensura per se modo per se. cedit tunc a per se mobili sed non secundo modo. **¶** Contra. quod oportet quod per se cedit tunc ab alio non est tunc quod per se cedit. si quod tunc ut passio per se cedit tunc et non ut est mensura: sequitur quod illud tunc realiter sit erit et non erit. quod tunc ut passio non est quod per se cedit. et tunc ut mensura est quod non per se cedit. scilicet tunc passio. et tunc mensura sunt idem realiter. quod idem realiter est et non est sit. **¶** Aliter dicitur sic per se. quod non accipit hic tunc per se ut est numerus motus. subiecta quod precedit tunc per se dicitur: tunc ipso dicitur quatenus non dependet a tunc.

¶ Sed substantia omnium primum ratione.

¶ Meretur. Atque subiecta sit primum omnium accensio diffinitione. ita quod subiecta cadit in diffinitione cuiuscumque alterius. **¶** Videtur quod non. nam diffinitio propria et sufficiens constituitur ex genere proprio et diffinitione. sed oportet accensioem habere generem per primum et propria diffinitionem. quod diffinitio propria et sufficiens potest haberi de accensioem sine subiecto. maior per se. ex 8. metha. vbi dicitur. quod diffinitio est gradus et qualitas. conceptus generis quod est graditativus. et conceptus diffinitionis quod est qualificativus. minor per se. quod dicitur uerborum generum et non subalternati positio sunt diuersae species et diffinitio. subiecta autem et accensio sunt in diuerso genere. **¶** Pro qua significat nomen est diffinitio. ex quarto metha. sed nomen accensiois non significat nubam. quod subiecta non dicitur poni in eius diffinitione. **¶** Si sic. quod erit nubatio dicitur. natus simus. contrarium est falsum. quod tamen per se. probatio contra. quod ad videndum nubationem ponenda est ratio per se. scilicet posita ratio simi que est secundum te natus cauus. per se dicitur natus simus. est dicere natus natus cauus. **¶** Accensio potest esse sine subiecto. quod subiectum non dicitur poni in diffinitione accensiois. contra est euidens. probatio antecedit. tunc quod de est causa perfecta simpliciter. perfectum simpliciter est quod non habet excedentia. ut per se. huiusmodi causa de perfecta. scilicet si prima causa cum quarta posset facere. quod non potest per se habere excedentia. quod ipsa cum secunda excederet seipsam solam. quod si prima causa potest facere accensioem concurrere subiecto ut causa secunda poterit ipsum facere per seipsam sine subiecto. et de facto facit in sacramento altaris. tunc quod aliquid accensioem dicuntur separabilia. possunt ergo separari. et per se sine subiecto diffiniri. **¶** Contra. **¶** Aristoteles. in littera.

¶ Respondeo. ad quoniam. et dico cum philosopho ista de ratione. ita quod necesse cadit in diffinitione cuiuslibet alterius. hac pro se. omnis diffinitio perfecta exprimit perfectum conceptum et graditativum intellectus. sed nulla diffinitio accensiois sine subiecto est habens generem necesse subiecta cadit in diffinitione cuiuslibet alterius. scilicet accedit. maior per se. ex 8.

diffinitionis. probatio minoris. qz omne accidens habet rone forme iber etis. talis aut non potest haberi pfecto co ceprus getas intellectū sine illo cui iberet. ceptus at pfe ctus forme iber etis nō pōt haberi getas intellectū: nisi co stelligat id cui ē. r cui iberet. ¶ S. rredit in idē. sic pue nit aligb qd: sic r diffō. s3 accntia nō hnt qd. nec sūt entia. nisi qz entis mō pexposito i lra. g̃ nec h3. diffōnez nisi qz entis. i. sube. r p dñs in eoz diffōne d3 poni substātia.

Ad primum In oppositū dicēdū. q non oē sti tutū ex pprio gñe r ppria differen tia est pfecta diffinitio: metha. loqndo. r iō i. pposito tale aggregās genus r dñas accntis non erit diffō. ppter cām dictā. qz non expmit qditatē oīno r pfecte pfermittendo bābīrudinē ad subām. qz g̃ diffō dat cā innotescēdi noti tia r ceptū qditatū intellectū. qd nō fit in pposito. nisi subā addat. ideo o3 addere subū. ¶ Contra. qz qd p dī cat de alio pprie p dīcat h3 rationē alicui p dīcatōz posi toz p thopicoz. vel sub ratione alicuius d qnqz v lūbus. s3 dicēdo sic. albedo ē color. a. itelligēdo p. a. ppria dñas: n̄ ē p dīcatio nisi vt diffinitio. vt patet i dūctiue. r qz p h3 de scribēs diffōne dicit. q diffinitio est oīo idicās qd est esse rei. s3 color. a. est h3 idicās rōne r qditatem albedinis. r. ¶ Rūdeō vno mō qz logice loquēdo color. a. p dīcat d al bedine vt diffō. qz logic extēdit diffōne ad illā q ē ex gñe r dñā solū. nō at methaphice loqndo. qz n̄ expmit ceptū pfectū illi cui ē. si illud sit depēdēs. ¶ Aliter pōt dici qz reducīt ad aligd illoz. sic hō ē subā aiata sensibilib: nec ē gen^o nec dñā rē. reducīt tñ ad p dīcatū de diffinitioē. l3 n̄ sit vā diffō bois. q̃ tenus nō expmit pplete totā rōnem r eēntiā bois. qd tñ d3 facere diffō. s̄r dico in ppo. ¶ Ad aliud dī. q accñs i concreto dat itelligere subū in suo si gnificato. pp qd d3 poni i ei^o diffōne. ¶ Cōtra. qz tūc acci dens abstractū nō diffiniret p sub3 cū nullo mō det itelli gere subū. r cū accñs abstractū sit veri^o in gñe accñtis: h̄r ppositū qz i diffōne accñtis qd ē maxie accñs nō ponitur sub3. ¶ Alī g̃ dicēdū qz nō ē pp modū significādi d̄cretū qz ponit subū i diffōne accñtis. s3 iō ē. qz accñs scd3 se de pēdet saltē aptitudinalr: r nō ē ens nisi depēdēs sit. r pp b̄ ponit subū ad hoc qz pplete diffiniat. pp ipsā rē significa tam. r vt h̄r cept^o pfectus getans intellectū. ¶ Ad aliud dicēdū qz n̄ ē negatio dicēdo nasus sim^o. Ad pbationē di cēdū sic dīē p h3 ifra. qz rōes tales seu diffōnes nō sunt certe. qz nasus nō est p se de intellectu simi. sed est additū. ¶ Cōtra. qz tūc nō differt dicere nasus simus. r nasus ca uis. r p dñs idē erit sim^o r cauis. dñs ē falsū. pbatio dñe. qz tolle eq̃lia ab eq̃lib^o: r q̃ reliquunt sūt eq̃lia. si g̃ tollas ly nasus bic: idē remanet ly sim^o r cauis. g̃ simus r cauis erūt idē. ¶ Rūdeō. qz si simū nō h3 per se ip3 nasū itra i tellectū suū vt dcm̄ ē. nihilomin^o tñ nō ē idē simū r cauū. qz simū nō dicitatū cavitatē: s3 aliquā certā bābīrudinē ad nasū. rōne cui^o differūt. ¶ Ad aliud de prima cā. ccedo añs. s3 nego dñas. qz dato qz accñs eēt separātū: tñ depēdet saltē aptitudinalr ad sub3: rōne cui^o sine subā nō posset pfecte diffiniri. r cū dī. accñs est sepabile. dicēdū. qz nō ē sepabile qz possit separi r eē p se sine subo: nisi per potētiā diuinā. s3 dī sepabile qz corūpīf post sepationē ēt manē te subo. sic ex alia pte dñr accñā sepabilia. qz nō possunt non esse subiecto existente.

¶ S3 substātia oīuz primū rōne r notitia. rē.

Meritur ¶ r substātia sit primū oīuz etiū cognitioē. ¶ Vi det qz n̄. nā oīs cognitio orit a sēsu. s3 acci dētia sūt sēsbilia. n̄ subā. g̃ accñs prius co gnoscīt qz subā. ¶ S. p de aia dī. qz acci dētia magnā pte pferūt ad cognoscēdū

qd qd ē. g̃ accntia p̄cognoscunt ipsi qd qd ē r sube. ¶ Cōtra. p h3 septimo methaphice.

Rūdeō In ista qōne p̄mittā vnā distictōes. z^o oī dam duplicem cclusionē. ¶ Quātū ad p̄mā: sit ista p̄ma distictio. qdā ē p̄mitas gñatōis. qdā p̄mitas p̄fectōis. q at sūt p̄ora gñatōe sūt ip̄fectioza. r ecōuerso q̃ sūt p̄ora p̄fe ctione: sūt posteriora gñatōe. vt p3 ex. 9° methaphice.

Quantum Ad z^m sit ista p̄ma cclō. subā nō ē p̄mū oīuz etiū cognitioē: p̄mitate gñatōis. Hāc oñdūt due rōnes facte ad oppositū. p3. ¶ z^a cclō sit ista. subā est primū oīuz etiū cognitioē: p̄mitate p̄fecti onis. Hāc oñdo. nā cognitio ipsi^o qd qd ē ē p̄fectissima. vt dī in eodē septimo. qd g̃ maxie h3 qd qd ē. ergo ē cognoscibi le p̄fectissimū. maior p3. qz ēt i his q nō hnt simplr qd qd ē vt sūt accntia: ip̄fectissima ē eoz cognitio. qm̄ cogno sciē qd eoz eo mō quo habēt qd. r hec ē rō p̄bi in littera.

Ad Argumentū in oppositū dicēdū qz arguit de p̄ri tate gñatōis. vt dcm̄ ē. ¶ Cōtra. qz accntia sūt p̄ora cognitioē r p̄oritate p̄fectōis. nā cognoscibile nō cogi sciē nisi qz ei^o species est in cognoscēte. s3 i intellectu ē spēs accidentis. non sube. ergo accñs p̄fecti^o cognoscīt. maior patet. s3 scda pars minoris affirmatia probat. qz itellec^o agēs est abstractiuis illoz q̃ sūt in fāfasia. s3 spēs accidē tis sūt in virtute fantastica. g̃ rē. z^a pars negatiua pbat. qz nihil ē i intellectu quin pri^o fuerit in sensu. ex p̄ poste. si g̃ spēs sube eēt in intellectu pri^o eēt in sensu. r sic posset spēs sube cognosci a sēsu. qd ē falsū. qz oīa sēsbilia sūt accntia. puta q̃ntitas. q̃litas. rē. ¶ Rūdeō negando minorē. eo qz spēs sube ē i sēsu iuoluta cū spēs accidētis. nō tamē fac sē sum nec ē prin^o sētiēdi. s3 apphensa spēs accidētis a sēsu: virtus supior: puta itellec^o suffodiēdo sub spēs accidentis spēm substātie: cognoscit sub3 p̄ ppriam spēs. eo mō quo estimatiua in agno p̄ spēm inimicitie quā suffodit p̄ spēm apphensam per sēsum: cognoscit inimicitia lupi. l3 spēm inimicitie nō cōprehēdat p̄ sēsu. ¶ Cōtra. qz illd qd p̄is imutat itellecū ei^o absentia pōt cognosci qm̄ nō imutat. si cut visus cognoscit tenebrā qm̄ nō imutat a lumine. ex z^o de aia. si g̃ itellec^o pōt cognoscere nāliter p̄ntiā substātie panis: ita r absentia i sacro altaris posset cognoscere. quod est euidenter falsum. ¶ Aliter dī. qz i intellectu non est ni si species accidentis. q̃ imediate causat ab accñte r media te a subā. r iō p̄ repñtat accñs. z^o subām. ¶ Contra. nulla spēs pōt disticte repñtare illud qd ē p̄fecti^o eo cui^o ē spēs. s3 subā ē p̄or q̃ accñs. ēt cognitioē. vt hic dī. g̃ spēs accñtis nō pōt disticte repñtare sub3. maior p3. qz alias si lūdo alicui^o albi remissi repñtaret albū iten sū. r tūc q̃ncūqz vī dēret albū remissū vidēret albū iten sū. qd ē falsū. ¶ Cōtra firmat. qz cū aliqñ accidēs sit p se. vt i sacro: quo mō spēs accidētis repñtabit scdario subām. cū ibi sint sola accidē tia: ¶ Aliter dī. qz subā cognoscīt p̄ discursū ab accidētibus arguēdo ad sub3. ¶ Cōtra. qz cū omnis cognitio di scursiua sit ip̄fecta: seqt qz subā ip̄fecti^o cognoscēret q̃ accidēs. qd est cōtra p̄m̄ hic. ¶ Aliter g̃ dicēdū. qz subā ē p̄fecti^o cognoscibile simplr. tamē aliqđ aliud pōt p̄fecti^o cognosci a nobis scdm̄ p̄portionē cognoscibilitatī sue. nec illa repugnāt. ¶ Exēplū. spēs alicui^o albi remissi p̄fectius mibi repñtat ip3 albū cuius est spēs. q̃ spēs solis repñtet oculo agle ip3 solē. r magi video albū scdm̄ p̄portionem visibilitatī sue: q̃ agla solem h3 p̄portionēz visibilitatī sue. l3 simplr sol sit p̄fecti^o visibile q̃ tale albū. ¶ Ad formā. cū dī qz illd p̄fecti^o cognoscīt cui^o spēs ē i intellectu. dico qz vepz ē s̄m p̄portionē sue cognoscibilitatī. r tamē hoc nō obitātē subā de se ē p̄fecti^o cognoscibile in se: r etiā in no bis si possemus ad illā p̄rigere: sed nō possumus i ista vita

ppō ergo pbi est sic itelligēda q̄ substātia est p̄mū cogno
scibile. p̄mitate p̄fectiōis simplr̄ r̄ in se. lz nō nobis. vt sic
dicū p̄bi itelligat̄ methaphisice. r̄ nō aiastice. q̄ distinctio
parebit inferius in hoc eodem septimo.

Quare si spēs materia ē prior r̄ magis ens:
r̄ ipō qd̄ ex vtriusq̄ prior erit pp̄ eādē rōnē. r̄ c̄.

Veritur Utr̄ forma sit prior mā
r̄ cōposito. r̄ magis ens

vtroq̄. **U**idet̄ q̄ nō sit p̄or p̄posito. nā
oē p̄ accūs est poster̄. eo qd̄ est p̄ se. ex z^o
p̄hicoz. caplo de casu r̄ fortuna. lz forma
est p̄ accūs resp̄cū p̄positi. ḡ r̄. p̄batio mi
noris. qz fieri r̄ ḡnari est p̄ se via ad eē. ḡ il
lud qd̄ sit p̄ se est p̄ se. r̄ qd̄ sit p̄ accūs ē p̄ accūs. lz p̄positū
sit p̄ se. forma aut̄ p̄ accūs. vt habet̄ in hoc eodē septimo.
ḡ r̄. **P̄** q̄ nō sit magis ens q̄ p̄positū. nā illud d̄r̄ p̄ se.
cti^o ens alio qd̄ icludit̄ totū illud r̄ aliqd̄ vltra. lz p̄positū
est h̄ resp̄cū forme. nā p̄ter entitatē forme icludit̄ etiam
aliā entitatē. s̄. entitatē materie. **P̄** q̄ nō sit magis ens
q̄ mā. nā qd̄ p̄lib^o substat̄ est magis suba. vt d̄r̄ ī p̄dicamē
tis. r̄ p̄ n̄is magis ens. **P̄** q̄ nō sit p̄or q̄ mā. nā poste
ri^o eēntialr̄ nō p̄t eē sine p̄ori. sed ecōuerso. si ḡ forma est
p̄or q̄ mā. videt̄ q̄ mā nō possit eē sine forma. sed ecōuer
so: qd̄ est absurdū. **C**ōtra. p̄hs bic in littera.

R̄ndeō In ista q̄stione declarabo tres cōclusiones.

P̄ prima cōclō sit ista. forma est p̄or mā. r̄
magis ens. **H**ac oīdo. oīs act^o est p̄or potētia simplr̄ r̄ p̄
ritate p̄fectiōis. ex. 9° metha. lz forma ē act^o r̄ p̄fectō ma
terie. mā aut̄ est p̄fectibilis vt potētia. ḡ forma est p̄or mā
r̄ magis ens. **S**cōda cōclō sit ista. forma est p̄or p̄posito.
Hac oīdo sic. mā est p̄or p̄posito sicut p̄cipiū p̄incipia
to. sed forma est p̄or mā. ex p̄ma cōclōne. ḡ forma est prior
p̄posito. nā q̄qd̄ est p̄ri^o p̄ore est p̄us posterioze. **H**ac rō
nē tāgit̄ Aristo. in l̄ra. **C**ōfirmat̄. qz p̄cipiū est p̄ri^o p̄ri
cipiato. sed nō t̄m̄ materia sed etiā forma est p̄cipiū p̄po
siti. ḡ r̄. **T**ertia cōclō sit ista. forma nō est magis ens cō
posito. lz p̄z p̄ scōz rōnē in pede. nā illud videt̄ p̄fectiū
ens alio qd̄ icludit̄ illud r̄ plus. sed sic est cōpositū resp̄cū
forme. qz icludit̄ formā r̄ māz. ḡ ē magis ens r̄ p̄fecti^o. r̄ c̄.

Cōtra. qz act^o est p̄fectio simplr̄. alr̄ non attribueret̄ p̄
enti. ḡ cui veri^o iest rō act^o illud videt̄ simplr̄ p̄fecti^o. sed
forma est p̄mo r̄ eēntialr̄ act^o. p̄positū aut̄ nō nisi p̄ formā
est in actu. ergo forma est p̄fectior simplr̄ ipso p̄posito.
R̄ndeō. cui iest veri^o rō act^o illud p̄fecti^o r̄ simplr̄. r̄ c̄.
dico q̄ v̄ez est ceteris parib^o. lz in p̄posito nō sūt cetera
paria. nā ipz p̄positū icludit̄ ipsā formā. r̄ p̄ n̄is q̄qd̄ p̄fe
ctiōis est in forma. r̄ ad huc aliqd̄ aliud addit̄ ad p̄fectiō
nē ei^o. **S**ed qd̄ ad Aristo. q̄ dicit q̄ forma est p̄or r̄ ma
gis ens q̄ p̄positū. **R̄ndeō** q̄ ly p̄ri^o r̄ magis itelligit̄
nō scōz p̄fectionē. sed scōm p̄cipialitatē r̄ idēpēdētā. qz
entitas p̄cipiy p̄cipialioris. qd̄ est forma est idēpēdēs re
spectu p̄cipiati qd̄ est p̄positū. r̄ resp̄cū p̄cipiy min^o p̄ri
cipalis qd̄ est ipsa materia. p̄cipiatiū. n. depēdet a p̄inci
pio potissime p̄cipialiori. r̄ nō ecōuerso.

Ad primum In oppositū dicēdū q̄ forma ī cō
posito h̄z duplex eē. s̄. esse p̄priū. r̄
eē cōicātū sibi a p̄posito. p̄ illud eē p̄priū qd̄ est ens p̄ se ē
p̄or p̄posito. illud t̄m̄ eē p̄priū nō est eē ex̄ntie quo p̄positū
ē p̄ se ens. qz tali eē forma ipsa est p̄ accūs. sicut pars p̄e
toti^o. sed est eē p̄priū forme tā q̄ditatiū q̄ eēntie. r̄ scōm
illud eē p̄cedit p̄positū nāl̄. cū ḡ d̄r̄ q̄ forma ē ens r̄ sit p̄
accūs: v̄ez est de entitate q̄ est p̄ se p̄positi. r̄ de tali eē p̄
cedit p̄batio. qz ad tale eē p̄ se ḡnatio terminat̄ t̄m̄ nihilo/
min^o forma est ens p̄ se scōm eē p̄priū. **Ad 2^m** dicēdū
q̄ icludit̄ pro tertia cōclōne. r̄ ideo cōcedatur. **Ad 3^m**

dicēdū q̄ p̄ se rō sube. nō est substare ī potētia receptiua:
sic substat̄ mā. sed rō p̄ se sube est p̄ se existere separabilis:
ab alyz nō depēdēs. sed illud nō uenit materie nisi p̄ for
mā. **Ad p̄hs** in p̄dicamētis. dicēdū q̄ p̄ma suba nō d̄r̄
maxime suba. ex lz solū q̄ substat̄ alyz. sed qz existit in se
nō depēdēs. r̄ ita in p̄posito itelligit̄ resp̄cū subaz scōz
r̄ accidentiū. r̄ nō resp̄cū forme p̄ quā p̄ma suba substāsit.
Ad q̄rtū forte dici possit. q̄ nō solū mā p̄t existere si
ne forma: sed forma sine mā p̄ potētia diuinā. sed nihil lz
ad minorē. **Alr̄** ḡ dicēdū q̄ duplex est ordo p̄oritat̄
nature. vn^o. s̄. cū cālitate. ali^o sine cālitate. licet ḡ vbi est or
do p̄oritat̄ nature cū cālitate posterius nō possit eē sine
p̄ori. p̄t t̄m̄ eē sine cālitate. sic est in p̄posito. qz forma p̄or
est mā. sic q̄ t̄m̄ nō est cā ei^o. r̄ iō mā p̄t eē sine forma. vbi
etiā est cālitas poster^o p̄t eē sine p̄ori. dūtamen cālitate
illi^o p̄oris possit supplere alia cā prior. **Exēplū**. accūs p̄t
eē sine subo. nō ob̄stāte q̄ subm̄ sit p̄ri^o nāl̄ r̄ cā accūtis.
qz causalitas sibi p̄t suppleri a cā p̄ria. sic patet de facto
in sacramento altaris.

Bico autem materiam que est secunduz se
nulla ten^o: neqz quid: neqz q̄stitas: neqz ad ali
quid dicit̄: quibus ens est determinatū: est enī
quoddā de quo predicatur hoz qd̄libet. cui ē
esse alterum: r̄ cathegoziarum vnicūiqz r̄ c̄.

Verit Utruz mā sit ens. **U**idet̄

q̄ nō. nā septio methaphisice
d̄r̄. mā nec est qd̄. nec q̄le. nec q̄stū. nec ali
qd̄ alioz qb^o ens determinat̄. ḡ non ens.
P̄ 5° p̄hicoz ad p̄bādū q̄ ḡnatio nō ē
mor^o arguit̄ sic. qd̄ mouet̄ est. qd̄ ḡnat̄ nō
est. ḡ ḡnatio nō est mor^o. q̄re quomō itel
ligit̄ in minori. qd̄ ḡnat̄ nō est: non p̄t dici q̄ itelligit̄ p̄
termino. qz sic etiā termin^o mor^o nō est. nec p̄t dici q̄ in
minori ly qd̄ ḡnat̄ accipiat̄ p̄ termino. r̄ in maiori ly qd̄
mouet̄ p̄ subo. qz tūc argueret̄ ī q̄ttuoz terminis. ḡ cū d̄r̄
qd̄ ḡnat̄ nō est. accipit̄ p̄ subo. sed subz. ḡnatiōis est mā. ḡ
mā nō est ens. **C**ōtra mā est p̄cipiū p̄ se. ex p̄ p̄hicoz.
r̄ cā per se. ex z^o methaphisice. ḡ est aliqd̄ ens. p̄na p̄z. qz qd̄
nō est nō p̄t esse p̄cipiū p̄ se. nec p̄ se cā.

Respondeo r̄ dico duo. **P̄** primū dcm̄ ē q̄ mā

ē ens. p̄batio hui^o. illud qd̄ manet
idē sub vtroqz termino mutatiōis ē ens r̄ nō nihil. lz mā ē
h̄z. ḡ r̄. p̄batio minoris. qz fm̄ cōmē. transmutatio facit
scire mā. oē. n. agens naturale regit̄ passū ī qd̄ agat. sic
ergo ī trāsmutatione accidētali trāsmutat̄s trāsmutat̄ ali
qd̄ manēs idē ab vno termino ad aliū terminū. nā sic al
bedo nō fit nigredo sed aliqd̄ cōe qd̄ prius fuit albus sit
postea nigrum. sic ī trāsmutatiōe subali. puta ī ḡnatiōne
generās trāsmutat̄ aliquid a forma ī formā r̄ illud ē mā.
r̄ hec ē rō p̄hi ī p̄mo de ḡnatiōe. **S**z dices. illud qd̄ ge
neratiōi subycit̄ nō ē materia nec aliqd̄ cōe ḡnato r̄ cor
rupto. sed ē ipm̄ corrupēdū qd̄ nō manet ī fine ḡnatiōis.
Cōfirmat̄ ista r̄n̄sio. qz ī ḡnatiōe simplr̄ totū trāsmuta
tur ī totū. p̄ de ḡnatiōe. ergo nihil remanet cōe genito r̄
corrupto. **C**ōtra. qz p̄ri^o naturāl̄ corrupēdū nō ē an̄qz
ḡnatū fiat. ergo si nihil corrupēdi manet ī p̄ istati in quo
ḡnans ḡnat̄. nihil sibi p̄supponit̄ in qd̄ agat. ergo ḡnat̄ de
nihilō. r̄ p̄ n̄is ḡnatio erit creatio. qd̄ est falsū. **D**ices q̄
p̄ducere de nihilō. vel non aliquo. p̄t eē dupl̄. vno mō
subiectiue. aliō iniciatiue. agens nāle p̄ducit̄ de nō aliq̄
subiue. sed nō iniciatiue. qz p̄ducit̄ ex termino a quo. de^o
aut̄ vtroqz mō p̄ducit̄ ex nihilō. r̄ talis p̄ductio ē creatio.
nō sic in p̄posito. cū illa p̄ductio nāl̄ sit de aliquo salte
iniciatiue. lz non subiectiue. **C**ōtra. agēs habēs ī sua

virtute actiua totū effectū nō minus illū pducit licet nō apponat aliud p cui' pntiā magis debilitet v' ei' q' for-
 tificet. sed p actionē i dñi magis debilitat v' actiua agē-
 tis q' fortificet. qz agēs nāle agēdo repati'. ergo si per te
 ignis gñans bz i sua v'ute actiua totū effcū cuz nihil eius
 supponat. seqt q' ignis gñans ignē ex aq' nō min' pducit
 ipz sine aq' q' cū aq'. r p dñs talis pductio erit de nihilo tā
 subiuē q' initiatiue. r p dñs erit creatio. **C**onfirmat. qz
 agēs nāle potēs in aliquē totū effcū necio aliqñ ipz faci-
 et nō ipeditū. ex 9° metha. ca. 4. sed p amotionē dñy sine
 corūpēdi amouet ipeditētū agētis. qz ex actiōe in dñiū
 ipedit in sua actiōe. gñō posito ipo corūpēdo in qd agat
 necio pducit totū effcū illuz ex nihilo vtroqz mō g' crea-
 bit. Nec cogit illud qd adducit de pho. qz totū mutat i to-
 tū. illa. n. pbatio Arist. vera ē. si totū accipiat cathogoreu-
 matice. est. n. sensus q' totū dstitūtū. puta aer: mutat in to-
 tū aliud. puta i aquā. nō aut est vera si totū accipiat sinca-
 thegoreumatice. qz eēt sensus. q' qlibet ps mutat i qlibz
 pte. qd ē falsū. qz manet mā cōis. **C**Ad cui' euidentiā est
 notādū q' ille dicitōes dicunt cathogoreumatice q' signi-
 ficāt rē vel dispōnē rei q' subycit vel pdicat i enūciatiōe.
 vbi grā. hō alb' currit. hō. n. significat rē q' subycit. albus
 vō dispōnē subī. ly currit significat rē q' pdicat. Dicitōes
 aut sinca thegoreumatice dicunt que nō significāt rē nec
 dispōnē rei. s' determināt ipsā rē: puta. hoiez accipi distri-
 butiue p suis ptrib' subiuis. **C**Ad ppositū. totū acceptū
 cathogoreumatice significat ipsā rē dstitūtā ex ptrib'. r sic
 cū in gñatiōe simplr fiat mutatio i forma subali a q' pnci-
 palr ē eē rei: sic tūc totū dī trāsire i totū. qz totū eē aeris i
 totū eē aq'. vel ecōuerso. totū aut acceptū sinca thegoreu-
 matice determinat ipsā rē accipi p qlibet sui pte. r sic acci-
 piēdo eēt sensus: q' res scd' qlibet sui pte: trāsiret i qlibz
 pte alteri' totū. r ille sensus ē falsus. vt pz ex pdicti. **C**p.
 ad pncipale. mā ē sūdāmētū r receptaculū oīuz formaz
 nāliū. vñ phus 2° de gñatiōe vocat eā pādaseos. i. recepta-
 culū formaz. mā. n. p se ē ps rei. vt dī infra i b' septimo. mā
 ē ē p se subz gñatiōis. vñ Ari. p de gñatiōe ait. q' mā pma
 quā ibi vocat yle: ē maxime subm gñatiōis r corūpēdiōis.
 mā ē etiā p se termin' creatiōis. scd' Augu. iz. cōfessionū. ē
 etiā ignābilis r icorūpētibī. p phi. ē etiā p se cā r pncipiū:
 vt pdictū ē. sed certū ē q' oīa pdicta nō pnt ppetere nō en-
 ti. g' mā nō ē nō ens. s' vē est ens. **C**z^m dcm ē. q' mā ē ens
 i potētia. **C**Ad cui' euidentiā ē notādū. q' sic dcm fuit i q' r
 to r i 5° b'. ens i potētia dī duplr. vno mō vt obz potētie i
 quo ē potētia. Alio mō sic termin' potētie ad quē ē potē-
 tia. Exēplū pmi. superficies dealbāda. Exēplū scdi. albedo
 gñanda. pma potētia dī subiuia. z⁴ dī obiuia. nec sunt eedē
 ille due potētie. pnt. n. separi. qd sic nūc ē creabile. puta an-
 gelus ē in potētia obiuia nō subiuia. qñqz tñ sunt i eodē. qz
 eadē potētia vt est i subo dī subiuia. r illa eadē vt ē illi' ad
 qd est dī obiuia. r sic rosa nō exñs pata ad subz: ē in potē-
 tia subiuia. pata ad agēs dī eē in potētia obiuia. **C**Ad p
 positū. mā dī ens i potētia nō obiuia: sic albedo anqz sit. tū
 qz esset simplr nō ens. tū qz talis potētia obiuia numerat
 scd'z nūmēz actūū. mā aut ē vna respctū oīum formaz. tū
 qz ens i potētia obiuia nō ē subz trāsmutatiōis: s' termin'.
 mā aut ponit subm. sed mā ponit ens i potētia subiuia eo
 mō quo superficies ē in potētia ad albedinē. ita q' mā ē ens
 receptiū act' subalis. p. r act' accitālis scd'ario. mā g' licz
 sit ens actū entitatiuo qz ē aliqd distictū ex cāz suā. tñ di-
 stiguē d' actū distiguēte formale r specificū. r ita descri-
 bit p ens i po'. qz maxie ē receptiua act'. ē g' ens i po' subiu-
 ua r mag' q' subz accitē. qz sic min' hñs actualitatē. r ma-
 gis capax actualitatē vt pz de se.

Ad primū In oppositū dī vno mō. q' pba loqur

scd'z opinionē alioz. qd pz ex duob'. p ex epilogo. **A**r his g'
 speculātib'. z^o. qz statū arguit ad oppositū. **S**z iposē est. rē.
CAlr dī q' loqur de diuidētib' ens p se. vñ seqtur. nec
 aliqd hoz qd' ens determinat. Sic etiā forma nō est nec
 qd. nec qle. qre nec mā. nec forma sūt p se i gñe. sed p redu-
 ctionē. **C**Ad z^o. ccedo q' i argumēto Arist. vniformiter
 negat eē a subo gñatiōis r affirmat de subo motus. r loqē
 de eē formali r specifico r pfcō. nā subz mot' est aliqd ens
 i esse pfcō r formali. mā vō nō. sed ex b' nō seqtur q' sit ni-
 hil. sed ē aliqd ens distictū ex suā cāz. **C**Adtra. qz mot' ē
 act' entis i potētia. ex 3° pbi. g' nō videt q' subm mot' sit
 ens i actu. **C**Rūdeo. de rōne subī mot' vt sic nō est q' sit
 actu: s' potētia. tñ est qdā dditio necio cōmitās. sic. n. eē
 qstū: est dditio cōmitās sentietē. sic entitas actualis ē cō-
 ditio mobilis. r b' sufficit pho ad distiguendū gñationē a
 motu. vñ dico q' subiecto mot' vt sic. accidit q' sit ens in
 actu pfecto. s' hoc sit qdā necio cōmitās.

CSingulum enī nō aliud videtur eē a suimet
 suba: r qd qd erat eē dicit' singuli s' b' stātia. r c.

Queritur Arz qd qd ē sit idē cū eo
 cui' est qd qd ē. **C**Uidef
 q' nō. nā 3° de aīa dī q' aliud est magnitu-
 do: r magnitudinis eē. r caro: r carnis eē.
 sed p magnitudinis eē itelligit qd qd est
 magnitudinis. s'lr de carne. rē. **C**p. phs
 in b' 7°. ca. de ptrib' dīffōnis dicit. q' i pce-
 ptis cū mā nō est idē qd qd ē cū eo cui' ē. s' oīa nālia dci-
 piunt cū mā. ex p phicoz. r 6° hui'. g' in talib' nō ē idē qd
 qd ē cū eo cui' ē. **C**p. si sic. g' qd qd ē est gñabile r corū-
 ptibile sicut illud cui' est. dñs est falsus. g' r aīa. mā pz. qz
 si idē sunt: seqtur q' sil' gñant r corūpūnt. falsitas dñtis
 pz. ex caplo sequēti. vbi dī q' nec spēs generat. nec qd qd
 est. **C**Cōtra. phs hic r in septimo.

Rūdeo In ista qōne sic pcedā. p vñā opinionē ptra-
 ctabo. z^o. alr ad qōnē rūdebo. **C**Quātū ad
 pmiū ē vna opinio. **C**ui' pmiū dcm ē. q' ipz qd qd ē est illd
 qd coligit' ex pdicat' i qd. vt dcm fuit s' i ca' illo. r p dice-
 mus. **C**z^o dcm ē. cū illa pdicata i qd sint formāl' talia p
 rōnē seqtur q' qd ē sit suba p rōnē dictā scd'z se. illa. f. q' hñt
 itelle' ppterū p aliqz dñiaz ppry gñis. **C**z^o dcm ē. r seqē
 ex pcedēti. q' talia simplr loquēdo nō sūt nisi sube. nā ac-
 cidētia lz habeāt dñiaz ppry gñis: tñ sp' depēdēt ad subm.
 iō seqtur q' solū sube hñt qd qd ē. r nō accitātia. cū icludāt
 subm. **C**Ar his dicit' ccludunt tres hñes. **C**p. prima est.
 qd qd ē est idē cū subo eo cui' ē in substātus. qd pz p phm
 ex his dicit'. nā qd qd ē nō est nisi coz' q' hñt pdicata in qd
 r talia. vt dicit' sube spēs. **C**z^o cōlo ē. q' i dicit' p acciōis qd
 qd ē nō est idē cū eo cui' ē. qd pbat' p argumētū phi. qz si
 sic. qd qd ē hoīs albi eēt idē cū hoīe. qz hō alb' nō subycit
 nisi rōne alteri' ptis q' est suba. **C**z^o cōlo ē. q' pncipalia
 nō hñt qd qd ē idē sibi. qd sic pz. qz singularia nō hñt pdi-
 cata in qd nisi pdicata spēi. r iō nō hñt qd qd ē ppry: sed
 solū hñt qd spēi. qz tñ icludūt aliqd i se qd est ex rōnē spēi.
 iō nō sūt idē cū qd qd ē spēi. nec hñt aliud qd qd ē. **C**Lō-
 tra istā opinionē. r p cōtra illa dicta arguit sic. qz nihil est
 formāl' ens nisi suū qd qd est sibi isit. si g' qd qd est eēt ex
 pdicatis in qd collectū fm rōnem nihil eēt formāl' ens
 nisi p cōsiderationē itellectus q' facit pdicata in qd. qd est
 incōueniēs. quia tūc nullū eēt ens reale: sed rōnis rātuz.
 maior pz in gnto ca'. vbi dī. qd cui nō est bono eē nō ē bo-
 nū. r s'lr cui nō ē ens formāl' non est ens. **C**p. hic in lra
 dī. Singulū. n. nō aliud videt' a suimet suba. r qd qd erat
 eē dicit' singuli suba. si g' qd qd ē eēt suba scd'm rōnez vt
 ipi dicit': singulū eēt ens rōis. r nullū eēt ens reale. **C**p.

veritas in intellectu ponitur oritur et catur ex re extra. s. q. aliq. sicut in intellectu. si sicut ibi accipiunt. ita quod naturaliter potest esse idem. ita in re quod in intellectu. si sicut hoc et quod quod est huius secundum rationem sunt idem. sequitur quod hoc ante quod consideret ab intellectu sit idem quod dicitur sue. propter omnem intellectum. Unde videtur dicendum quod quod est idem quod res. nec dependet a predicatis in quod nec ab intellectu. s. est idem sine omni intellectu. Ad autem philosophi quod adducit dicendum. quod ibi loquitur logice. ut ipsemet dicit. vbi cum accipitur per se illa s. f. a. in quod igitur non ierit ratione ipsam dicere ipsam. hic ratio. n. quod quod erat singularis. accipitur ibi quod quod erat esse genitive. et non nominative. ad denotandum quod accipitur quod quod erat esse logice. ut est quod dicitur col lectum ex predicatis in quod et per se modo. et hec est ratio eius. Prima conclusio eorum et secunda procedat. quod sunt philosophi. licet ratio eorum per secunda conclusionem peccet secundum accens. ut dicitur fuit in sciando s. f. a. s. tertia conclusio arguitur sic. nam quod quod est idem cum eo cuius est. est autem substantiarius idem etiam secundum te. sed prima suba est maxime suba et maxime ens. s. prima suba quod est singulari maxime huius quod quod est. et per consequens idem suo quod quod est. Illud quod singulare addit ad species quod sit. aut facit vnum per se cum nam species. aut non. si non: tunc cum illud addit sit de eentia prime sube: sequitur quod prima suba est ens per accens. et per consequens non generabit neque corrumpet per se. quod est falsum. ut patet ex primo huius in plogo. quod omnes generationes per se sunt circa singularia. Si vero facit vnum per se. s. totum illud est idem sibi vere. et potest bene proprium quod quod est. licet includat aliud a natura speciei.

Quantum ad z^m per mittit aliquas distinctiones. z^o ostendit aliquas conclusiones. De per se sit ista prima distinctio. idem quod accipit refuse. quod distinctio. per modo significat per nome. z^o modo significat per distinctionem. et sic per modo dicitur illud cuius quod quod est. z^o modo dicitur quod quod est et illud cuius est nihil differunt nisi in diversis modis accipiendi idem. z^o distinctio sit ista. sicut forma potest sumi dupliciter. ita et materia. nam materia et forma opposuntur relative. ex z^o philosophi. et quod modis dicitur vnum oppositorum tot modis et reliquum. ex per thopicorum. Forma autem sumitur dupliciter. vel per forma partem. vel per forma totum. Exemplum primi. anima huius. Exemplum secundi. quantitas huius quod est humanitas. Si materia dicitur vnum modo quod corrumpit formam partem. et sic materia est pars essentialis compositi. quod constituit cum forma vnum ens per se de genere sube. Alio modo dicitur materia corrumpit formam totum. s. habes quantitate ad esse. s. huius est per prietas individualis quod cum ipsa quantitate specificam constituit ipsam individuum species vnum ens per se. de quod materia dicitur fuit. s. huius. ca. de vno. z^o distinctio est. quod eorum quod sunt. quod dicitur sunt entia per se. quod dicitur per accens. Exemplum primi. decem genera. et omnes species omnium generum. et omnia individua quod sunt per se in genere. quod. s. non includit res diversorum generum. Exemplum secundi. omnia aggregata ex rebus diversorum predicamentorum sive diversis nominibus. ut huius albus. sive vnum nomine ut albus nomine. nam albus cum sit concretum accensius includit diversas res. s. substantias et accensius. z^o distinctio sit ista. quod dicitur huius quod quod est per se. ut huius et quod libet species composita vltis. nam species dicitur bene quod quod est per se. ex huius quod dicitur per nihil aliud advenit eis. sed alijs. s. individuis per ipsas convenit. s. n. est bene aliqd. per se per se. quod dicitur autem huius quod quod est per se. sed non per huius huius singularis abstractus ab existentia et tpe. et tale individuum est per se in genere. quod non includit res diversorum generum. tale autem individuum huius quod quod est per se. quod nihil includit tollens unitatem per se entis. tunc quod dicitur tunc huius quod quod est. nec per nec per se. sed per accens. ut huius huius existens ens in tpe. nam tale individuum includit aliqd accensius est ratione quantitatis. puta existentia et esse in tpe. et alias conditiones males quod tollunt per se unitatem entis. vltimum. s. huius albus huius beat aliqd quod quod est huius ipsius magis per accensius quod huius huius existens. nam huius albus est magis ens per accensius quod huius huius existens. quod includit existentiam. et si accipiat huius huius albus existens. adhuc addit aliud accensius. puta albedinem. si est huius albus accipiat ut abstractit ab existentia: adhuc est magis ens per accensius quod huius huius existens. quod albedo est per

prae et vere accens. existentia autem non est proprie accens existentia nisi per ut accens alicui dicitur large quod quod formaliter non est idem illi. s. huius albus magis huius quod quod est per accens. quod huius huius existens. **De** secundo sit ista prima conclusio. In dictis per se est idem quod quod est cum eo cuius est. hec probatur ex argumentis philosophi. tunc quod quod singulum non videtur aliud quod suimet substantia. sed quod quod est est substantia cuiuscumque extendendo substantiam ad omne generum entium. ut sumitur per essentia cuiuslibet rei. tunc quod aliter nulla res esse scibilis: tunc quod nulla res esse formaliter ens. unde scire re perfecte re est scire suum quod quod est. nec aliqd est ens formaliter nisi quod sibi uest quod quod est. ut patet in textu. **De** sit. b. quod quod est ipsi. a. tunc sic. vel. b. includit per se idem quod. a. vel includit plus vel minus quod. a. si idem precise habet propositum. si minus. s. non est proprium quod quod est. nam differt est terminus rei. terminus autem et intra quod includit tota res et nihil est ex. ergo. capto de termino. si includit plus. abicitur ipsam addit ab ipso. b. et tunc quod remanet est ipsam quod quod est ipsi. a. nihil includit plus quod. a. et sic habet propositum. **Secunda** conclusio sit ista. in dictis per accens non est idem quod quod est cum eo cuius est. **Pro** ostendo sic. quod non habet quod quod est non est idem cum eo. sed ens per accens non habet quod quod est propter duplex significare. ut dicitur fuit. ergo etc.

Ad primum in oppositum dicendum quod carnis esse accipit per quantitate. et caro per carne huius te materia individualis quod est particulare. vult per philosophi quod ipsius quod quod est carnis in specie non est idem per se et per individuum. sic nec individuum huius per se et per quod quod est: est tunc sibi idem per se non per se. sic etiam huius quod quod est non per se. quod quod distinctio. Si dicendum est de magnitudine et regulariter et vltimum quod eo modo quo res huius quod quod est: huius ipsam idem sibi. si per se per se per se. si per se non per se per se non per se. s. secundum quod et per accens. secundum quod et per accidens. singulari. n. non videtur aliud a suimet suba. etiam quod quod erat esse dicitur singuli suba. secundum philosophum hic in s. f. a. **Aliter** dicitur quod quod est species non est idem cum singulari. quod singulare aliqd addit supra species. s. materia individualis. tunc singulare est idem cum suo proprio quod quod est. **Ad** z^o dicendum. quod philosophi accipit materia quod est proprietate individualis. quod dicitur quod compositum cum materia non est idem quod quod est. cum eo cuius est. et sic procedo quod in talibus non sit idem per se per modo perposito. et tunc minor rationis non sumit sub maioribus. sed equocat de materia. ut patet. et sic nihil mali sequitur. **Ad** z^o procedo dicitur. s. illud cuius est generabile et corruptibile. quod quod fortis generat per se generat suum quod quod est. tunc quod quod est huius. ut huius est species: non generat per se. sic nec ipsa species. et hec est intentio philosophi ut in sequenti capto. vbi dicitur per platonem quod non generat domus esse secundum quod huius. sed in particulari.

Queda enim et illic eadem et ex spermate sunt et sine spermate. Textu compositi. vigesimotertio.

Merit **Q**ueri **U**trum generata per putrefactionem sine spermate. et generata per propagationem cum spermate: distinguantur species in natura. **V**idetur quod sic. nam alterius materie est altera forma. alioquin non esset forma propria huius materie. et tunc quod libet ex quolibet generare. sed altera est materia sic generato. quod per pagata generantur ex spermate. putrefacta autem non sed aliqd corpore putrefacto. generantur alias formas. et per consequens species distinguuntur. **De** generata a natura et a casu non sunt eiusdem species. alias huius ut videtur posset generari ex spermate asini. et ex infinis materijs. sed per pagata sunt generata a natura. putrefacta a casu. ut dicitur hic in septimo. ergo etc. **Contra**. philosophus septimo metaphysice qui dicit. quod eadem sunt que fiunt ex spermate et sine spermate.

Rndeo **U**na est opinio Avicene ut sibi imponit compositum octavo philosophorum. compositum. 4. 6. quod omnia quod generantur ex semine eadem specie sunt per putrefactionem sine

semine generari. q̄ opinio cōiter nō tenet. qz tūc aīalia p/fecta. pura hō equ⁹ ⁊ hō possent ⁊ putrefactionē gñari si ne ppagatioe. qd̄ est absurdū. ⁊ de hoīe tra fidē.

Alia est opinio in extremo q̄ est cōmetatoris in octavo pbificoz. cōmeto. 4. 6. q̄ eadē scdm spēs nō gñant ex spmate ⁊ sine spmate. **Qui** pbatio est. qz vnius nature vn⁹ dz eē modus cōicādi. q̄ ḡ hnt diuersos modos cōicādi sunt alteri⁹ nature. ⁊ p̄ cōns alteri⁹ spēi. sed ppagata ⁊ putrefacta sūt hō. ḡ ⁊c. maiorē ipse pbat p rōnes positas i pede. **Sed** tra illā opinionē arguit p̄ Augustinū tertio de trinitate. caplo. 9. dicētē oppositū. **Qui** rō est ibidē. qz generatū p putrefactionē ppagat alia itez ppagatia. ⁊ tē sunt vniuoca gñans ⁊ gñatiū a se. ḡ ppagata ⁊ gñata p putrefactionē sūt vniuoca ⁊ eiusdē spēi. aīns p̄ in apib⁹. ⁊ in murib⁹. ⁊ hō. ⁊ euidenter p̄ de plātis. qz plāte equoce gñate. i. nō de semine. postea pducūt semē vniuoce ex quo generant alie plāte eiusdē spēi. **Ipse** cōmentator videt sibi alibi d̄dicere. nā z⁹ de celo ⁊ mūdo. cōmeto. i. 4. Xedit q̄ in accitib⁹ nō est semp gñatio ab vniuoce. ⁊ ponit ex plū de calore. nā calor gñat equoce ex motu ⁊ cōcursu radioz. gñat ē vniuoce a calore i substātis. **Dicit** etiā z⁹ celi ⁊ mūdi. cōmeto. ii. q̄ exiit ignis a lapidē nō est de cōtrālatiōis. sed de caplo alteratiōis. B̄ est. nō gñat p trāslatiōē. s; palteratiōē. gñat ē ignis p motū localē. vt ipse dicit z⁹ metha. cōmeto. 36. ⁊ p̄ p̄ metheo. de gñatiōe iprefiōnū ignitaz. sed oīa p̄dicta gñata equoce sūt eiusdē spēi cū gñatis vniuoce. ḡ ⁊c. pbatio assūpti. qz hnt eadē opatiōes ⁊ circa eadē oba. ab eis dē etiā p̄uant ⁊ ab eis dē cōrūpūnt. cosdēq; mot⁹ hnt siue q̄tū ad lursū. siue q̄tū ad deorsum. siue q̄tū ad motū pgressiū. ⁊ eadē hnt organa mot⁹ pgressiui. ex vnitāte aut mot⁹. cōcludit p̄ hō de celo ⁊ mūdo vnitāte nature. ⁊ idē cōmeto. cōmeto q̄rto dicit. q̄ mot⁹ vn⁹ nō puenit nisi ex vnitāte nature. **Adfirmat.** qz vt d̄r p̄ de aīa. mēbra leonis nō differūt a mēbris cerui: nisi qz aīa differt ab aīa. ⁊ aliq̄ sic ⁊ sic generata hnt membra eiusdē spēi. p̄ de murib⁹. ⁊ apib⁹. ⁊ hō. ḡ hnt aīas eiusdē spēi. ⁊ p̄ cōns eadē nāz. ⁊ gñalr q̄cūq; p̄nt cōcludere vnitāte specificā siue sūptā ex actib⁹ siue opatiōib⁹ cōcludūt ppositū de vnitāte specificā sic ⁊ sic gñatoz. **Ipse** sibi d̄ dicit magister suus **Aristo.** hic in septimo. ⁊ p̄az iferi⁹. vbi vult. q̄ sic aliq̄ fiūt ab arte ⁊ a casu. q̄n. s. p̄cipiū est in mā siue arte: qd̄ eēt p̄cipiū mot⁹ factiōis si idē fieret ab arte. ita vult q̄ qdā nālia fiāt a nā ⁊ a casu. qdā non. ibidē vult cōmeto. q̄ illa p̄nt gñari sine semine. ⁊ p̄ cōns scd̄z ip̄s equoce. in quoz mā p̄t iduci v̄tute celestī aliq̄ v̄tutē v̄tuti i ppagati. **Ad ei⁹** rōnē dicēdū. q̄ assūmit maiorē falsam. s. eiusdē nature nō p̄t eē nisi vn⁹ modus cōicādi. **Ad p̄bationes** eius dicitur statim.

Est ergo tertia opinio quā teneo. qz ppagata ⁊ putrefacta sūt eiusdē spēi: ppter rōnes tra cōmetatorē ad ductas. nec teneo cū **Auicēna.** qz oīa aīalia p̄nt vtrozq; mō gñari. nihil. n. vniuoce gñabile est gñabile equoce. nisi sit ita ip̄fectū qz tā cā vniuoce qz equoce sufficiāt ad ei⁹ generationē. ⁊ iō ip̄fecta entia vt sūt plāte ⁊ qdā alia p̄nt vtrozq; mō gñari. s. vniuoce ⁊ equoce. p̄fecta aut nō.

Ad primū i oppositū. cū d̄r. qz alteri⁹ māe ē altera forma. dicēdū qz vt p̄z 5. hui⁹. ca. de cā. mā ē ex q̄ sit aliqd. cū isit. ⁊ addit cū isit. ad oīas oppositi ex q̄ trāsmutato ⁊ corrupto sit res. n̄ tñ iexistit rei scē. **Si** ḡ itelligas qz forma eiusdē rōis ē materie eiusdē rōnis loquēdo ppe de mā q̄ est iexistit rei. cōcedo. s; si accipis māz p̄ oppositū ex quo corrupto gñat oppositū: tūc nego. ignis. n. eiusdē spēi generat siue ex aere corrupto siue ex aq̄ cōrupta seu ex quocūq; alio corrupto. in ppagatis aut ⁊ putrefactis est mā eiusdē rōnis p̄mo mō. sed nō scd̄o modo.

Ad aliud. nego maiorē qz sicut patet ex textu p̄bi eadē possunt fieri vtrozq; modo. s. a natura ⁊ a casu.

Et generationes autē naturales he sūt quaz generatio ex natura ē. hoc autē ex quo fit quā dicim⁹ materiā. hoc autē a quo eoz q̄ natura ali quid sunt. hoc autē aliquid: hō: vel plāte: vt ali quid aliud taliū q̄ maxime substātias dicimus esse. **Textu** cōmenti vigesimisecondi. **Itē** textu cōmenti vigesimiseptimi. **Malaz** igitur ex dictis: qz qz quidē vt spēs: aut vt sba dicit non fit. **synodus** autē secundum hanc dicta fit. ⁊c.

Veritur Atz tñ ppositū ex mā ⁊ forma gñet p se p. videt p qz nō. nā illud nō inest alicui p̄: qd̄ tñ iest sibi scdm vnā p̄tē. ex q̄nto ⁊ sexto hui⁹. sed gñatio iest scd̄z vnā p̄tē tñ. s. rōe forme. n̄ bil. n. ppositū reāl̄ h̄ esse post nō esse nisi forma. ḡ ppositū non gñat p se p. **Ipse** qz nō tñ ppositū arguit sic. forma p se gñat. ḡ non tñ ppositū. cōna p̄z. pbatio autis. tū p̄ qz mutatio nō denoiat nisi a p se termino. aliogn denoiaret a re cuiuslibet gñis cū pos sit eē ad rē cuiuslibz gñis p acc̄ns. s; gñatio nālis denoiat a forma. nā forma ē nā. ex z⁹ p̄bi. **Et** ibidē d̄r qz gñatio est nālis qz ē via i nāz. sed nō i nāz q̄ ē mā: qz mā p̄existit. nec i ppositū qz ppositū nō ē nā s; h̄ns nāz vt ibidē d̄r. ḡ d̄r nā: qz ē i nāz q̄ est forma. ḡ forma ē p se terminus eius. **Ad** scd̄o. qz qd̄ de nouo h̄z eē post nō eē: illud p se gñat. s; forma sola ē h̄z. qz tota mā p̄supponit. ⁊ i pposito nihil ē nisi mā ⁊ forma. ḡ forma p se gñat. **Ipse** mā p se gñat. non ḡ tñ ppositū. cōna ē euidēs. pbatio autis. tū p̄ qz. 8. hui⁹. ca. p̄. p̄hs vocat mām gñabile ⁊ corruptibile i istis inferiorib⁹. **Ad** scd̄o qz 3. p̄bifi. post datā diffōnē mot⁹ exēplificat de gñatiōe ⁊ corruptione dicēs qz gñatio est act⁹ gñabilis inq̄tū gñabile. ⁊ corruptio act⁹ corruptibilis inq̄tū corruptibile. illud aut cui⁹ ē act⁹: ē ipsa mā. ḡ mā ē gñabilis ⁊ corruptibilis. **In** oppositū est p̄hs in littera.

In ista qōne p̄mittā aliq̄s distinctiōes. z. oīdā aliq̄s p̄nes. **Quātū** ad p̄mū sit ista p̄ma distinctio. qz cū gñatio sit qdā mutatio p̄t pparari ad duo. s. ad subz in quo ē ⁊ qd̄ trāsmutat. ⁊ ad terminū ad quē est ⁊ qz pducit. **Cz** distinctio sit ista. qz terminus aliqd p̄t esse dupl̄r. sic ⁊ agere. s. vel i rōne quo. vel i rōe qd̄. **Exēplū** de agere. hō itelligit vt qd̄. sed intellectus hoīs vt quo. exēplū de terminare. fili⁹ determinat de p̄dentia p̄ris vt qd̄. sed filiatio vt quo. **Silr** i pposito. termin⁹ gñatiōis p̄t itelligi vel de termino formali q̄. vel de termino qd̄. d̄r aut termin⁹ qd̄ ip̄z ppositū. s; d̄r termin⁹ quo illud quo ppositū ē formāl̄. siue subāl̄. siue acc̄tal̄. iste termin⁹ ē forma. s. termin⁹ formalis quo. **Cz** distinctio sit ista. qz B̄ qd̄ d̄r p̄ accipit ab **Ari.** dupl̄r. vno mō accipit p vt distinguit ⁊ p̄tē. vt sic illud dicat alicui iesse p̄. qd̄ sibi nō iest scd̄z p̄tē s; p̄z totū. h̄ mō loq̄tur **Ari.** 5. p̄bi. caplo p̄. vbi distinguit moueri i p se p̄. ⁊ p̄m p̄tē. ⁊ p̄ acc̄ns. p̄z ibi. **Itē** 6. p̄bifi. eodē mō accipit p̄. vbi dicit qz si aliqd mouet p̄ i aliquo tpe. mouet i q̄libz p̄tē t̄pis illi⁹. qz si nō. nō mouet p̄ i illo tpe. **Alio** mō accipit p̄ vt dicit cālitatē p̄scifā. **Exēplū.** triāgulus h̄z tres p̄. qz h̄z i se cās p̄scifā ⁊ adeq̄tā passionis talis. h̄ mō loquit **Ari.** de p̄ i p̄mo post. caplo de vli. vbi diffinit vltē. qz ē p se p̄ ⁊ de oī ⁊ p̄m qz ip̄z. p̄mū p̄ dicat q̄titatiū ⁊ sit. a. z. p̄ dicat q̄ditatiū ⁊ sit. b. **Differūt** aut hec duo p̄ trip̄l̄r. p̄ma oīa ē qz iesse aliqd alicui solū p̄ p̄tē repugnat. ⁊ non repugnat. b. **Exēplū.** bre tres angulos iest triāgulo. ⁊ r̄sibi le boi p̄ p̄tē. qz p̄ suā formā h̄ue oīam specificā. ⁊ tñ p̄mo

inest triángulo: non p̄mitate. a. sed p̄mitate. b. rō hui⁹ est qz pars i exēplo dato nō bz rōnē qd̄. sed quo. alr nō ueniret p̄ toti p̄mitate. b. **C**z d̄ria est q̄ segtur ex p̄ma. qz qd̄ uest alicui p̄. a. remouet ab eo si remouet ab aliq̄ qd̄ est aliqd̄ ei⁹. exēplū. hō nō sanat p̄. a. si man⁹ ei⁹ nō sanat. rō huius p̄z ex p̄dictia. sed qd̄ uest alicui p̄. b. nō remouet ab eo si remoueat ab alio. nō solū qd̄ nō est aliqd̄ ei⁹ sed etiā qd̄ est aliqd̄ ei⁹. exēplū. risibile uest hōi p̄. b. tñ risibile non remouet ab hoie si remoueat ab asino q̄ nō est aliqd̄ ei⁹. vel si remoueat a pede hois q̄ est aliqd̄ ei⁹. **S**ilr h̄re tres angulos nō remouet a triángulo si remouet a circulo q̄ non est aliqd̄ ei⁹. vel ab h̄ angulo: q̄ est aliqd̄ ei⁹ vel ab illo. **T**ertia d̄ria est q̄ segtur ex p̄dictis qz qd̄ uest alicui p̄. a. p̄a sicut passio hōgenea ad subm̄ hōgeneū. qz resp̄cū talis p̄dicati sic i ex̄ntis p̄tes sunt vni⁹ rōis. **E**xēplū. si hō mouet p̄. a. mot⁹ ē qd̄a passio hōgenea. z hō silr est subz hōgeneū vt sic. qz vni⁹ormiter tor⁹ hō z p̄tes hois mouet. s̄z qd̄ uest alicui p̄. b. nō oz sic eē. imo subz z passio vident etheroge/nea. h̄re nāqz tres angulos nō vni⁹ormiter uest triángulo z p̄tib⁹. imo nullo mō uest p̄tib⁹ p̄ se p̄. s̄z oīno p̄ actis.

Quantum ad scd̄z sit ista p̄ma d̄clo. materia ḡnat̄ z corrup̄t̄ subiue. hanc p̄bo sic. ois forma alicui formalr i ex̄ntis p̄ necitatē denoiat ip̄z cui i ex̄stit ip̄ose. n. ē albedinē i esse alicui formalr nisi illud formalr sit albū. s̄z ḡnatio formalr uest materie qz mā ē subm̄ ḡnatiois. ḡnatio ḡnatio denoiat māz. z p̄ oīs mā ḡnat̄ subiue. **C**z ois mutatio est act⁹ entis in potētia vt subī. ex 3º p̄bi. sed ḡnatio ē qd̄a mutatio. ḡnatio ē act⁹ entis i potētia vt subī. subz aut̄ ḡnatiois ē mā. ḡnatio ē act⁹ materie. z p̄ oīs mā ḡnat̄ vt subz. **C**z ḡnatio ē de nō subo i subm̄ ex. 5º p̄bi. tūc sic. qd̄ mutaf a nō subo i subm̄ ḡnat̄. s̄z mā mutaf de nō subo ad subz. puta a nō igne ad ignē. ḡmā generat̄. **S**ilr p̄t argui de corruptioe que est mutatio a subo i nō subz. nā mā sic mutaf z p̄ oīs corrup̄t̄ vt subm̄. **C**z Ari. 5º p̄bi. p̄bās qz ḡnatio nō sit mot⁹ arguit sic. qd̄ ḡnat̄ nō est. qd̄ mutaf est. ḡnatio nō est mot⁹. q̄ro p̄ quo accipit̄ i maiori i qd̄ ḡnat̄. nō p̄ termino qz minor eēt falsa. nā in h̄ nō distinguit̄ ḡnatio a motu. qz sic termin⁹ ḡnatiois nō est. sic nec terminus motus. ḡ accipit̄ p̄ subo. sed subm̄ ḡnatiois est mā. ḡ mā ḡnat̄. **C**z d̄clo sit ista qz mā nec ḡnat̄ nec corrup̄t̄ terminatiue. hanc p̄bo sic. oē qd̄ naturalr ḡnat̄ z corrup̄t̄ vt termin⁹ h̄z materia p̄t sui. qz rē. maior p̄z bic in l̄ra z ex p̄ p̄bi. nā materia est ex q̄ fit res cū i sit. p̄bat̄ etiā rōe qz oē qd̄ generat̄ aut corrup̄t̄ vt terminus est pole eē vel non eē de potētia itrifeca. vt p̄z ex scd̄o de ḡnatioe. ḡ qd̄ p̄ se generat̄ aut corrup̄t̄ h̄z p̄ se p̄cipiū quo p̄t eē z nō eē. z illud ē mā vt dcm̄ ē supra z dicef̄ i l̄ra i h̄ eodē septimo. mi. p̄cipalis p̄z. qz alr eēt p̄cessus i finit⁹ i materys. **C**z oē ḡnabile z corrup̄t̄ibile vt termin⁹ est i potētia alicui⁹ subī. sed mā nō est h̄z qz p̄mū potētiale i nulli⁹ ē potētia. qz iā nō eēt p̄mū potētiale. sed mā est p̄mū p̄ncipiū potētiale. z p̄mū subm̄ ex p̄ p̄bi. z p̄ de ḡnatioe. **C**z confirmat̄. qz illud qd̄ supponit̄ i oī actioe nāli. z illud ad qd̄ stat resolutio oīs ḡnatiois z corruptiois ip̄ose est generari vel corrup̄t̄. sed materia ē h̄z nā ip̄a supponit̄ in oī actioe naturali. ex p̄ p̄bi. z ad ip̄ā resolutiō oīs corruptio z ḡnatio ex p̄ de ḡnatioe. ḡ ip̄ose est ip̄ā ḡnari vel corrup̄t̄. **C**z d̄clo sit ista. forma nullo mō ē termin⁹ ḡnatiois p̄ se p̄. hanc p̄bo sic. oē qd̄ p̄ se ḡnat̄ vt termin⁹. ḡnat̄ ex materia q̄ est p̄ sui vt p̄bat̄ ē in p̄ma d̄clōne. sed forma nō h̄z materia p̄t sui. aliogn eēt p̄cessus in i finitū i formis. z i materys ḡ forma nō est p̄ se p̄ terminus ḡnatiois. **C**z d̄clo sit ista. forma ē termin⁹ formalis quo ḡnatiois. p̄bat̄io h̄z illud quo formalr ē z existit termin⁹ ḡnatiois p̄ se p̄ ē termin⁹ formalis quo ḡnatiois. ex p̄ articulo. sed forma ē h̄z.

p̄z de se. ergo rē. **C** Quinta d̄clusio sit ista. d̄positū ex materia z forma nō generat̄ p̄ se p̄ p̄mitate. a. hanc oīdo sic. nā illud nō uest alicui p̄. a. qd̄ uest tñ scd̄m p̄tē. vt p̄z ex p̄ articulo. s̄z ḡnatio uest d̄posito rōne forme tñ. nihil. n. d̄positi simplr h̄z eē post nō eē nisi forma sola. ḡ d̄positū nō ḡnat̄ p̄ se p̄. a. **C** Sexta d̄clo sit ista. d̄positū ex materia z forma generat̄ p̄ p̄mitate. b. hanc oīdo sic. illud inest alicui p̄ se p̄. b. qd̄ uest sibi p̄ cam̄ p̄cisa q̄ est aliqd̄ ei⁹. vt p̄z ex p̄ articulo. sed ḡnari uest d̄posito p̄ formā q̄ est quo. sic risibile uest hōi p̄ formā p̄p̄riā q̄ est quo z aliqd̄ ei⁹. **C**z oē illud qd̄ fit ex materia q̄ est pars sui. generat̄ p̄ se p̄. sed d̄positū est h̄z. ḡ rē. ma. p̄bat̄. oē illud qd̄ p̄ se fit est pole eē z nō eē potētia itrifeca. ergo h̄z p̄cipiū itrifecū quo p̄t nō esse z eē. illud est materia. minor patet. qz ex hoc d̄positū est d̄positū qz habet partē potētiale z actualē. pars aut̄ potētialis est materia. sic ergo patet quid dicendum sit.

Ad primum dicēdū qz p̄cedit de p̄mitate. a. z sic d̄cessū est in ḡnta d̄clōne qz d̄positū nō generat̄ p̄ se p̄. **C** Ad 2º ne⁹ aīns. **A**d p̄bat̄ionē p̄mā. dicēdū qz generatio d̄ naturalis p̄ qz est via i ens naturale qd̄ est d̄positū. scd̄ario vō qz ē via i formā q̄ est natura. qñ ḡ d̄ qz generatio d̄ naturalis qz est via i naturā q̄ est forma: li qz nō dicit cam̄ imediatā sed remotā. **C** Ad scd̄am p̄bat̄ionē dicēdū qz maior est vera de eē d̄posito ex potētiali z actuali. tūc ad mi. dico qz totū d̄positū h̄z eē post nō eē. eē aut̄ forme nō agrif̄ p̄ generationē inq̄tū forme s̄z inq̄tū d̄positi: z iō p̄ acc̄ns. vt p̄z i l̄ra bic. **C** Ad 3º p̄cipale nego aīns si itelligas qz mā p̄ se generet̄ vt terminus. ad p̄bat̄ionē p̄z qz oīdūt māz generari vt subiectū. z hoc d̄cessum est in prima d̄clōne: nō tamē sic querit questio. nec **A**risto. bic in littera.

Utrum igitur est quedaz spera p̄ter has aut domus p̄ter lateres aut nunq̄ facta est. si sic erat hoc aliquid. sed qz tale significat. hoc aut̄ z determinatū non est.

Meritur Utz rō p̄bi. d̄cludat̄ ztra **Q**uod si ydee vel forme separate sunt cause generates qz genitū nō erit hoc aliqd̄. nā forma in cōposito est p̄cipiū generandi cōpositū qd̄ est hoc aliqd̄. ergo si p̄ se esset idē ageret. oīa aut̄ patet a s̄llī. nā calor calefaceret silr separatus sicut z̄iuctus. **C**z nullum agēs particulare agit nisi mediātibus q̄litaribus actiuis z passiuis. ergo nullū tale agēs iducit formā subst̄ntiale. z per oīs iducit̄ ab aliqua forma separata. z sequētia p̄bat̄ qz nullū agēs iducit aliqd̄ p̄fectius z nobilius q̄ sit forma per quā agit. ois aut̄ forma subst̄ntialis est nobilior q̄cūqz q̄litate actiua z passua. **C**z oīa que generat̄ur: generat̄ur ab yniuoco vt p̄z bic in littera. sed in putrefactis nō est generas yniuocū nisi si sit aliqd̄ yniuocū separatū. ergo rē. **C**z sequētia **A**risto. nō valet. nā aīa itellectiua nō est a generatē sed a creante qui est pura forma separata. z tamē genitū est hoc aliqd̄: non ergo valet sequētia cōmen. z **A**risto. **C** Contra p̄b̄s bic in littera.

Respondetur bic a cōmen. cum magistro suo qz ratio valet. quod p̄bat̄ tripliciter primo sic. agēs imaterialē nō depēdet a materia in agēdo. sed ydea separata si ponit̄ est pura forma. ergo agēs imaterialē nō depēdet a materia in agēdo. tūc sic. vel p̄ducit̄ sibi sile. vel nō. si sic. habet̄ p̄positum. qz sicut ydea non est hoc aliqd̄ sic nec generatū est hoc aliquid. **S**i nō. hoc habet̄ esse propter defectū ex parte materie. qz idem semper facit idē. scd̄o de generatioe. sed materia circū

scribitur a tali agente. si generans est forma tñ. ergo r
 genitū: r nō erit hoc aliqd sicut nec generās. **C** p. si ge
 nitū ē b aliqd. gñat p trāsmutationē mae. g gñans erit
 ppositū r nō for⁴ tñ. pbatō pñe. qz pura for⁴ nō pōt trāf
 mutare māz. si g generās nō ē hoc aliqd r cōpositū. g nec
 genitū. **C** hīc ad b q ydea i gñatiōe nō hz rōez dispo
 nētis sed itroducētis formā. ita q i gñatione o3 dare du
 plex agēs ppositū disponēs māz r aliud iducēs formam
 qd est pura for⁴. nā sola for⁴ pōt inducere formā. **C** p dāc
 rñsionē excludit omen. duplr. tū qz seqrēt q genitū eēt
 duo i actu. ex q respectu ipñi ponūtur duo agētia. vnū. s.
 disponēs mām aliud inducēs formā. tū qz vn⁹ effect⁹ fm
 q vn⁹ gñaret a duob⁹ agētib⁹. r bec ē 3^a rō omen. q pce
 dit ex vnitare cōpositi excludēdo p dicitā rñsionē. sed iste
 rōnes nō cludit. **C** p rima nō cludit. qz assūmit falsū
 in maiori. s. q agēs qd nō ē i mā nō depēdet i agēdo a ma
 teria. qz oē agēs citra pñmū requit māz i quā agit r tñ est
 aliqd agēs imateriale pter pñmū. **C** scda ē rō assūmit
 ppōnē falsā. s. q imāle nō pōt trāsmutare materiā. **A** u
 p. qz si sic p^a cā nō pōt trāsmutare materiā. pñs ē fal
 sus. qz qd pōt cā scda effectiua pōt r p^a. cñā p3. qz pma
 cā ē maxie imaterialis r nullū imateriale ē ita sepatū sic
 p rima cā. **A** u z^o qz i pōssibile ē aliqd trāsmutare aliud p
 medium nisi trāsmuet mediū. sicut pñe. i sine isti⁹ cō
 mēti. d. q for⁴ sepatā pōt trāsmutare māz mediāte corpe
 celesti. g pōt trāsmutare illd corp⁹ mediū alias pcederet
 in inf⁹. r illud corp⁹ mediū ē māle vt nūc suppono. **A** u3
 3° qz ex dictis ppzys dicit sibi. dicit. n. q corpa celestia i
 illis q gñant p putrefactionē dāt eis aliqd loco semis. s3
 corpora celestia sūt for⁴ ita q nē ibi mā receptiua forme
 subalis fm ipm i de suba o3bis. g sola for⁴ pōt trāsmutare
 māz. **A** u 4° qz trāsmutās trāsmutat in qstū est i actu. ex
 6° hui⁹. r mōtū tale accidit sibi hñe pñ⁹ potētiāle. g acci
 dit trāsmutāti hñe māz r esse ppositū. **C** 3^a rō assūpta ex
 ipugnationē rñsionis nō valet. vñ p pñmū arguit sic. mā est
 a deo. qz ingñabilis r icorruptibilis. for⁴ aut a gñante pti
 culari. g cōpositū seu mā r for⁴ erūt duo i actu. nō valet q
 sint duo i actu. qz tota mā ē in pō r act⁹ seu for⁴ adueniēs
 facit vnū i actu. **C** Contra z^m arguit sic. in cāis eēntialr
 ordinatis o3 oēs sūt currere ad effectū. vt oñsum fuit z^o
 hui⁹. sed aliqs vn⁹ effect⁹ est ab agēte pti culari g idē erit
 effect⁹ ab oibus cāis vñ b⁹ eēntialr ordinatis. r veri⁹ ē qz
 ab illo pti culari. nō ē incōueniēs aliqz vnuz effectum
 actu eē a duob⁹ agētib⁹. imo hoc ē necessariū. s3 forte dice
 ret plato q agēs disponēs māz r agens includēs formāz
 sint agentia essentialiter ordinata.

Dicendum aliter g ad qōnez q pñs pbat ydeas
 nō eē necessarias ad gñationē nō ga
 sint possibiles. sed qz nō sūt necessarie. r hoc sufficit pño.
 q aut nō sint necessarie pbat qz nūq3 ponēda sūt pñybi
 vnū sufficit. ex p pbi. d anaxagorā. s3 gñatio vniuoca pōt
 saluari sine ydeis. g nō o3 ydeas pone re pp gñationē. nō
 tñ pbat. p. q ydee nō sint. r b sonat lra. dic. n. r si sint ydee
 pter singlaria nibilytiales eēnt ad gñatiōez. vñ nuyult eas
 simplr non esse. sed q ppter generatiōez vniuocā nō est
 necesse eas ponere.

Ad primum in opposituz posse negari cñā. s. q
 pōstū. g illr si p se eēt. non seqr q si ē p se sepatā p possit
 eē pñ⁹. qñ. n. ē in cōposito ē tñ pncipiū q. r nō ē pncipiuz
 qd. for⁴. n. sic ē pncipiū q q nō qd. **C** Alr posset dici q pp
 pbatōnē q adducit d calore sepatō. s. q nō ē impossibile
 formā sepatā eē pncipiū gñandi ppositū. tñ nō ē neces
 sariū. r hoc pbat rō. r hoc sufficit pño p platonē vt dcm ē.
C Ad z^o s3 nullū particulare agēs agat nisi mediantib⁹

qualitatibus actiuis r passiuis. nō tñ est intelligenduz q
 q litates actiue sint imediatū pncipiū agendi formā sub
 stantiale. nulla. n. qlitas attigit terminū gñatiōis subalis
 sed solū alterationē r dispōnē materie pcedentes forme
 inductionē. r p tanto agēs generās dī agens mediātib⁹
 qlitatib⁹ talibus. **C** Ad 3° dictū est in sentētiādo lra3. q
 oia aliq⁹ sūt ex vniuoco. quia agēs vel h3 formāz quā
 pducit formalr. r tūc ē gñatio simplr vniuoca. vel h3 eā
 tñ virtualiter. r tūc ē vniuoca h3 qd. r sic vniuocatio ge
 neratiōis pōt saluari etiā in putrefactis sine pōne ydeaz
C Ad 4° ccedo argumentū qz nō pbat aliō nisi q genit
 tū. r hoc aliqd pōt eē a pura forma. cñā tñ pñi ē bona mō
 pexposito. qz sufficit pño q si genituz ē b aliqd et cōposi
 tum. nō o3 generatē esse formā sepatā. sed sufficit ipsum
 generans esse cōpositum.

C Subitabit autem aliquis quare alia fiunt ar
 te r a casu; vt sanitas: alia non: vt dom⁹. r c.
 sic tamen vtiq3 r ignis ppter hoc. r c.

Merit Utrū in mā rez nāliū sit ali
 q pars forme gñande coagēs
 ad cōpositi gñationē. vel aliqd qd sit trāf
 mutabile i formā. vt q sic. nā cōmē. s^o me
 tha. d. q ex actu r pō nō sit vñ nisi p gēs
 cñhēs ad actū. qd nō largit i multitudinē
 sed pfectionē. dicit ēt i eod octauo. q illd
 qd ē i actu. nō ē aliud ab eo qd ē i pō. sed illud qd fuit i pō
 est i actu r nō sūt duo diuerfa. sed si nihil forme pexistit
 ret in mā agēs ex hēs vel educēs pōm ad actū nō tñ lar
 giret pfectionē sed multitudinē. **C** p tē illud qd ē in pō.
 r illud qd ē i actu eēnt aliq⁹ duo diuerfa cui⁹ oppo⁹ ait cō
 men. **C** Contra pñs hic i lra. d. q sic dom⁹ fit tñ ab ex sic
 tñ vtq3 r ignis g respectu ignis nullū ponit actiū itra
 passū. sed solū sufficit ipa mā. g nihil aliud pexistit.

Rūdeo circa istā qōnez qdā dnt q sic r qdā q nō. p
 g pars affirmatiua ptractabit. z^o pars nega
 tiua declarabit. **C** Quātū g ad p^o dī q in māz aliqd ta
 le pexistit. qd pbat duplici via. p^a sumit ex pte vitāde cre
 ationis i gñatiōe nāli. z^a ex pte saluāde nālitatis. **A**d hoc
 eni q for⁴ non fiat de nihilo nec creēt pōit aliqd in mā
 pēntis. ex q fiat for⁴. **A**d hoc etiā vt gñatio sit nāli r non
 violēta pōit illd eē actiū coagēs extrifeco agēti. **C** Ex
 p^a via ar. sic. si nihil pexistit i mā qd i formā nāle trāsmu
 tet g pductio forme nālis nō erit gñatio s3 creatio. cñs ē
 falsū. g r añs. cñā pbat. qz creatio ē de nihilo factio. seqr
 ēt eadē rōne q qñ for⁴ nālis corūpit q anihilē. qz vñ
 res icipit i idē redit r resoluit. g agēs nāle posset creare r
 anihilare qd falsū ē. **C** Ex z^a via ar. sic. si nihil i mā pēxi
 git. g gñatio forme nālis nō erit nālis. cñs ē falsū. g r añs.
 cñā arguit. tū p. qz hic i lra dīc q a nā fiūt i qz cūq3 mā ē
 aliq⁹ pars forme q sic mouet māz sic mouet ab extrifeco.
 auctās ē expñta. tū z^o. qz oīs mā nālis h3 pñ⁹ itrifecū acti
 uū nāle. qz nā est pñ^m mor⁹ r getis ei⁹ i q ē. ex z^o pbi. r p
 b dnt naturalia ab artificialib⁹. vt ibidē dī. s3 illd p⁹ nō
 est for⁴ iducēda. qz nō dū ē. nec materia. qz ei⁹ nō ē agere. g
 aliqd trāsmutabile i formā. tū qz violētū ē cui⁹ pñ⁹ ē ab
 ex nō pferēte vim passo. ex 3° ethi. si gñibil ē in materia
 coactiū gñatiōis forme. nullā vim pferit passum. sequit
 g q gñatio ista eēt violēta nō naturalis. tale aut pēxactū
 dnt qd ē materia a create nō a gñante. r ē coeū materiae
 ex q postea fit for⁴ naturalis. r illd qdā eoz vocāt inchoa
 tionē forme. qdā ptem forme generāde. qdāz formā im
 pfectam. qdā rationē feminalē. quidā potentia actiuam
 materie fm ponētes illud coagere extrifeco agēti qdā
 vocant illud puz potentiale. **C** Unde bec opinio tenēs

partē affirmatiuā h3 qnq; modos dicēdi. p̄m^o modus di-
 cendi est. q̄ i materia est vna for^a ḡnālis p̄creata ipsi ma-
 terie. q̄ ē rō seminali respectu ḡnīs p̄ximī r̄ vltēri^o aliorū
 sequentiū vsq; ad formā sp̄i sp̄alissimē. vñ omen. p̄ p̄bi. di-
 cit q̄ materia p̄ recipit formas vles r̄ sic deiceps. **Cōtra**. qz p̄m^o
 qz for^a ḡnīs poris vel ē pars forme ḡnīs posterioris vel
 nō. puta qz for^a sube sit pars forme corpis. r̄ sic deinceps.
 si nō ē pars. ḡnō euaderet creationē. qz for^a corpis erit n̄
 de aliq; sui. si sic. ḡ for^a por ead numero realr ē ps forma/
 rū d̄iaz sibi mutuo p̄ ḡnātionē succedentiū. qd̄ v̄r ipossi-
 bile. n̄a p3. qz illa for^a por manet p te. r̄ ē vna i vna mā.
Cōtra. p̄ ḡnātionē nālē vel aliq; noui p̄ducit. vel nihil.
 si aliq; ḡ nō euades creationē. qz illō q̄tūcūq; modicus
 fiet de nō aliq;. Si nihil. ḡ erit nulla ḡnātio. sed erit qd̄lz i
 quolibet. ois enī. p̄ductio noua h3 terminū nouū. **Cōtra**.
 cūdus mod^o dicēdi ē q̄ pōit respectu cuiuslibet forme p̄-
 priā inchoationē. r̄ iō tot q̄t sunt forme educibiles de pō
 m̄e. r̄ illā inchoationē d̄nt eā creāte r̄ eā vocāt p̄tē for-
 me vel formā incōpletā q̄ p̄ficiē a ḡnāte. **Cōtra**. q̄ro
 quō ex pte p̄cedere r̄ pte sequēte fiat vnū. qz vel sicut ex
 pō r̄ actu. vel sicut ex p̄tib^o hōgeneis eiusdē rōnis. nō p̄.
 tū qz for^a est act^o. tū z^o. qz for^a p̄fecta ex illis p̄tib^o cōposi-
 tate educeret de potētia. māvel mediāte p̄. i. de potētia
 p̄me. si p̄mū. frustra ponit p̄ vitādum creationē. qz sine
 illa eq̄ imediate educeret. si z^o. p̄ qz ipossibile est duas
 ptes forme eiusdē rōnis sic se h̄re qz vna sit termin^o r̄ alia
 subm̄ trāsmutatōis. tū z^o. qz q̄cūq; pō actiua eq̄ respicit
 qd̄libet in q̄ saluat rō obi p̄mi. ḡ potētia ḡnātiua eq̄ pote-
 rit i p̄tē p̄p̄tē sic in p̄tē subsequētē ex q̄ ponūtur eiusdē
 rōnis. imo plus cū pars p̄p̄tē sit ip̄fectior sequente. ḡ p̄
 pars nō erit ignābilis nec coeua. **Cōtra**. illud inchoatiū
 intrinsecū r̄ actiū vel est efficiēs p se actiū ad ḡnātōez
 vel nō. si sic. d̄. tū p̄. qz nihil ip̄fectū est sufficiēs actiūz
 respectu p̄fectioris. tū qz sp̄ agerēt cū sit agēs nālē h̄is sp̄
 passum app̄ximatū. ḡ forme sil̄ educerēt sp̄. vel saltēz
 illa cui^o pō actiua vel inchoatio eēt fortior. qd̄ est eyiden-
 ter falsum. Si nō. ḡ agēs extrinsecum p̄s agit q̄ intrin-
 secū. alr̄ intrinsecū sp̄ egisset. lz ip̄fecte. in illo ḡ p̄oiz ex q̄
 intrinsecū nō agit. erit actio violēta p te. nō ḡ euitēs inālī
 tatē ḡnātionis. **Cōtra**. terti^o modus dicēdi ponit cuiuslibet
 forme p̄priā inchoationē sic r̄ z^o. lz illā dicit eē totā for-
 mā. ita qz tota forma p̄st in mā nō tñ vnita m̄e nec ifor-
 mās eā. sed post p̄ ḡnāns sit vnio forme cū mā vt eā actu
 informet. **Cōtra**. tū p̄. qz ponit accēs sine subo. qz for-
 mā accidētālē nō informātē m̄z. tū z^o. qz ponit formas
 m̄alē sepātā r̄ nō informātē m̄m. tū z^o. qz ponit m̄m
 sine for^a iformātē. q̄ oia sūt ipossibilia p̄ n̄z. **Cōtra**. nulla
 actio realis nāl p se terminat ad relatōez. qz ad aliq; nō
 est mor^o. ex 5° p̄bi. sed vnio ē relatio. ḡ actio nāl agētis q̄
 vtiq; ē realis n̄ terminat ad illā vnionē forme cū mā vt
 tu dicit. **Cōtra**. modus dicēdi ponit qz tota for^a p̄existit
 ē vnita m̄e. lz p̄st fm̄ esse incōpletū accipiēs p̄letū eē
 p̄ ḡnātōz. ita qz totū p̄p̄tē p̄existit sub alio mō eēndi. i.
 sub eē incōpleto. **Cōtra**. qz ois actio realis h3 terminū
 realē. lz ḡnātio ē act^o realis. ḡ r̄. v̄tē termin^o pte est mo-
 dus eēndi p̄fect^o r̄ nouus. tē sic. vel ille modus eēndi est
 accēs. r̄ tūc ḡnātio erit alteratio. vel erit suba. r̄ tunc vel
 erit mā vel for^a vel p̄p̄tē. q̄qd̄ des. seq̄ qz nō totū cōpo-
 sitū p̄existit. sed ip̄m vel aliq; ei^o nouiter p̄ducit. **Cōtra**.
 firmat sic. qz ois p̄ductio subalis noua h3 terminū suba-
 lē nouū. sed ḡnātio simplr ē h̄. ḡ r̄. r̄ tē idē qd̄ p̄i. qz tē
 totū p̄p̄tē nō p̄existit. **Cōtra**. sequit qz mā sil̄ iformet oib^o
 formis d̄z r̄ ḡnātiūq; specificē distinctis. qd̄ ē absurdū
 fm̄ p̄biā. tūc. n. rediret optio **Anax**. qz qd̄lz esset in q̄libet.

Quintus mod^o dicēdi ponit i mā n̄z quādā pure po-
 tentiālē quā vocat p̄n^o p̄ole. q̄ p̄st i mā distincta tñ a mā:
 trāsmutabilis tñ i formā p̄ actionē agētī nālīs. r̄ ista ē pō
 materie d̄ q̄ educūtur forme corpales. **Cōtra**. qz p̄n^o
 potētiālē vel accipit p pō obiectiua vel subiectiua. si sub-
 iectiua. tūc nō ē aliq; aliud a mā d̄ te. mā. n. ponit sic pō
 subiectiua. Si accipit p pō obiectiua ista nihil ponit. sic
 enī ē in pō anchristus r̄ albedo futura nondū ens. ḡ pure
 potētiālē eēt nihil. si ḡ ip̄m ē trāsmutabile i formā tē for-
 ma fiet de nihilo. r̄ sic nō vitabis creationē. **Cōtra**. illd̄ pu-
 rū potētiālē si ē aliq; ex̄ nihil ē creator vel creatura. n̄
 creator. p3. si creatura. d̄. qz ois creatura h3 respectū rea-
 lē r̄ actualē ad creatorē. cuiuslibet respect^o realis actual^o
 est fundamētū reale actualē. qz nō minoris entitatis ē sū-
 damētū q̄ respect^o fundat^o. ḡ p̄n^o potētiālē ē aliq; ens
 actualē reale. **Cōtra**. illud pur^o potētiālē vel erit prin^o vt
 est pars forme ḡnāte vel non vt p̄i. d̄ alios modos po-
 nēdi argutū ē. ita qz vel nō creatio vitabit. vel pp̄ ḡnātio
 nē nālē nihil nouū p̄ducet. qz v̄trūq; ip̄i reputat ipole.

Quantum ad scdm̄ p̄cipale ē optio negatiua q̄ di-
 cit qz vtiq; i mā ponēda ē rō seminalis.
 nō tñ coeua m̄e vel trāsmutabilis i formas. ita qz aliq; d̄
 forme p̄exigat in mā de q̄ fiet for^a. **Cōtra** cui^o euidētiam
 suppono qd̄ sit rō seialis r̄ i qb^o sit ex his q̄ dicta sūt i sen-
 tentiādo circa p̄ h^o lectiōis. Et vltēri^o p̄ declarabit de
 seie. qz semē sit. z^o ad qd̄ sit semen. r̄ z^o ad qd̄ sit rō seialis.
Cōtra ad p̄mū pono talē rōnē de semē. Semē ē qd̄dā
 corp^o imp̄fectū p̄ductū a ḡnāte cui^o for^a nō ē intēta a n̄a
 pp̄ se. sed pp̄ altēz vt ex ip̄o ḡnēt aliq; sile ḡnāti. **Cōtra**
 cui^o euidētia ē sciēd qz i n̄a ē duplex p̄cessus. vn^o ascēsiu^o
 r̄ ḡnātiū^o. vbi ḡra. p̄cedēdo a for^a semis vsq; ad formā
 sanguinis. r̄ vltra ad formā embzionis. r̄ vltra ad formā
 p̄fectā i sp̄e. puta asini vel bouis. r̄ iste p̄cessus ē ab ip̄erfe-
 cto ad p̄fctm̄. Ali^o ē d̄scēsiu^o r̄ resolutoz^o. v. ḡra. resoluēdo
 aial i cadauer. r̄ cadauer in elemēta. vsq; ad m̄z primā.
 r̄ iste p̄cessus ē a p̄fecto ad ip̄fectū. illud aut a q̄ incipit
 n̄a p̄ p̄cessu ē semē. r̄ p3 qz ibi n̄ s̄st̄ it̄ lz p̄cedit vltra vsq;
 ad formā vltimā p̄fectā. ecōuerso ē i z^o p̄cessu. ex qbus
 p3 qz semē ē qd̄dā corp^o imp̄fectū p̄ductū a ḡnāte vt sit
 via ascēdēdi ad formā vltēriozē r̄ p̄fectā. **Quantū** ad
 z^o dico qz semē nō ponit vt sit p̄n^o actiū ḡnātiōis atti-
 gēs terminū formālē ḡnātiōis q̄ ē ip̄a for^a. h̄ p̄bo duplr̄.
 p̄ sic. qd̄ n̄ ē. n̄ ē p̄n^o p̄ductiū sbe. agere. n̄ sup̄pōit eē. lz
 semē in istāti ḡnātiōis nō ē. qz ḡnātiō h^o est corruptio al-
 tēri^o. ḡ r̄. **Cōtra** qz ē p̄n^o dū ē. **Cōtra**. qz semē ē aliq; d̄
 de p̄ximo duertibile i illd̄ qd̄ d̄z ḡnāri. lz oē tale h3 rōez
 passiuī magis q̄ actiū. **Cōtra**. z^o sic. nullū imp̄fectū ē p̄n^o
 efficiēs p̄ducēdi p̄fecti. lz semē ē qd̄ ip̄fectū re ḡnāda.
 maior p3. qz oē prin^o p̄ductiū vel ē vniocūz vel equo
 cū. q̄qd̄ def. vel ē eq̄ p̄fectū vel p̄fecti^o termino. p̄ducto
 r̄ nullo mō imp̄fecti. **Cōtra** qz semē agit i virtute de-
 cidētis. r̄ n̄ i v̄tute p̄p̄tē. r̄ sic pōt p̄ducere subaz r̄ formā
 geniti. **Cōtra**. i v̄tute nō entis eo mō q̄ nō ē. nihil agit.
 lz decidēs cū n̄ sit i rez n̄a. puta p̄ mortū. vel ēt si sit. n̄
 qz nō ē p̄ns corp̄i i qd̄ d̄z semē agere. iō ē. nō ens vel h̄is
 rōez nō entis. ibi ḡ i v̄tute illi^o nihil agit. Si ḡ agit semen
 vel agit virtute p̄p̄tē vel alicui^o sube actualr̄ coeūntis.
Cōtra firmat. qz i cāis ordinatis accētāl^o nō oz sil̄ con-
 currere oēs ad effectū vt oñsum est z^o h^o. sed decidēs r̄
 ip̄m semen sūt accētāl^o ordinata. ḡ r̄. semē ergo nō agit
 in virtute decedētis.

Sed occurrit dubiū. a quo illa forma p̄ducit si non a
 semine nec a p̄e. **Cōtra**. nō i ḡnātiōis mediāte seie
 r̄ maxie p̄p̄gationē vt sūt aialia oz recurrere ad virtu-
 tē diuinā. r̄ dico qz imediate a deo p̄ducit. p̄batio. qz nō

a femine vt pbatur est. nec a pre. qz eo mortuo pot filius gnari. nec a forma vel virtute celi. qz ipsa est ipfectioz qz for^o aiati. na fm Aug. xi. de tri. caplo decimo septio. oē vi uens ē p̄stā. nō vi uete. p̄ponitur enī viuētia nō viuētibus. Nec pducit ab intelligētia vel ab angelo. tū qz scōm cōem scholā non p̄it inducere vel educere formā de pō materie. tū qz agūt mediāte motu celi. si ḡ celū n̄ pōt. nec angelus mediāte motu celi pōt. relinq̄ ḡ de^o rē. **Cōtra.** ḡ oēs iste forme nāles creant̄. **R̄ndeo** ad illd si de^o p̄is non vt aliqd̄ ipossibile. vel alr̄ negē. p̄na. falsitas h^o p̄ne patebit infra. **De gnatis aut̄ immediate** r̄ sine seie. puta cū ignis gnāt ignē. nō oz sic dicere. de his. n. nō dclūdūt rōnes facte sic p̄z. semē ḡ nō ponit vt sit p̄n^o actiuuz respectu termi formalis gnātōis. sed magis p̄n^o passiuū r̄ mālē. **Sed** nūqd̄ semē agit ad alterationē p̄uā vel p̄cedētē terminū gnātōis. **Dicendū** qz nō agit vt sufficiens actiuū. nā virt^o actiuā agētis vniformis nō pōt cāre effectū difformē i passo vniformi. s̄z virt^o semis ē vniformis vt p̄z. r̄ mā silr̄. ḡ virt^o semis n̄ pōt efficere tātā difformitatē q̄stā appet̄ i organis aiāliū. nec p̄ p̄is pōt alterare ad tantā difformitatē. ma. p̄z. qz difformitas i effectū vel accidit ex difformitate agentis vel passi. **Quid** ḡ. dico qz virt^o q̄ facit tātā difformitatē organo qz in corpe aiālis oz qz sit agēs difforme. r̄ illud ē actio difformis influētie siue caloris celestis. q̄ q̄stū ad hoc p̄sona ē virtuti diuine. nec puto icōueniēs si ad istā actionē difforme aliquo modo dcurrat semen vt cōcausa.

Quantum ad 3°. dico qz rō seminalis n̄ ponit vt sit p̄n^o p̄ductiuum forme subalis sic nec semen. r̄ pp̄ easdē rōnes. **Et** sicut semen nō ē sufficiens alterās sine influētia celi. vt oñsū est. sic nec rō seminalis que ē aliq̄ for^o siue vtus actiuā semis. **Sūt** tñ r̄ semē r̄ rō seminalis nō sufficiēter. sed aliq̄l̄r cōcausatiua r̄ coactiuā nō ad formā subalē sed ad alterationē p̄uā. **Ex** predictis oib^o dcludit̄ qz nihil p̄existit i mā vt inchoatio forme vel actiuū forme qd̄ i ipam formā nāl̄r gnātā nāl̄r trāsmutatur. r̄ sic ad qōnē. **Ad** argumēta alteri^o opionis. ad p̄^o de creatōe nego p̄nam. r̄ ad pbationē cū d̄r qz creatio est de nihilo factio. **R̄ndeo** qz li de nihilo pōt dicere bitūdinē termi vel subli. **Si** dicit bitudinē termini sic non distinguī creatio a gnātōe nālī. vtrāqz. n. est p̄ductio de nihilo. si dicat bitudinē subli sic ē tm̄ creatio. r̄ nō gnatio naturalis. creatio. n. ē p̄ductio d̄ nihilo. r̄ nullo p̄supposito. ita qz excludit cālitatē cuiuscūqz cāe. tā mālis q̄z formal̄ q̄z ēt efficiētis creati r̄ causātis ipi creati i s̄z aliq̄ dcurrat vt posteri^o. vtrputa si res creata suscipiat̄ in aliq̄ susceptibili. oppo^o h^o semp̄ accidit in actōe nālī. qz ibi p̄rigitur subm̄ r̄ mā d̄cāns q̄ est i potētia nālī ad formā h̄is inclinationē ad eā tāqz carēs r̄ apta nata nāl̄r suscipe eā. vñ si p̄ ipossibile forma nāl̄is p̄ducere^t a nā non dcurrētē mā nec trāsmutatā p̄ naturā. tal̄ p̄ductio eēt creatio. **Cū** notandū qz creatio ē p̄ductio iter ens r̄ nihil simplr̄. gnatio vō ē iter ens r̄ puationē. q̄ puatio r̄ si nihil sit formalr̄ tñ p̄supponit aptitudinē r̄ inclinationē nālē in subo aliq̄ d̄cāntē. nō sic creatio. **Ex** hoc cessat instantia de ḡra r̄ aīa intellectiuā. qz ad istoz p̄ductionē nō dcurrat aliqua cā d̄cāns ip̄i p̄ducētis. cū iste forme nō educant̄ de potentia materie. vñ r̄ deus possit eas p̄ducere sine susceptio. r̄ tūc p̄z qz nihil sibi coageret. nūc ēt p̄us ex natura rei. p̄ducunt̄ a deo nulla alia cā d̄cāntē. r̄ in scdo signo nature vniant̄ q̄libet suo susceptiuo. s̄. ḡra aīe. r̄ aīa intellectiuā corpozi. p̄z ḡ agēs naturale non creat r̄ eadem rōne nō anihilat. esto qz nō p̄ducit formā nō p̄supposito aliquo i materia qd̄ in formā nāl̄r trāsmuter. **Ad** 2° cū inferit̄ ḡ gnatio forme nāl̄is nō est nāl̄is. nego p̄nas. **Ad** cui^o eui

dentia p̄supponēdū ē qz nālitas gnationis r̄ mod^o nāl̄is accipiēda ē ex pre passi ad formā nāl̄r iclinati. r̄ n̄ ex pte p̄cipy actiuū inexistis ip̄si mobili vt pbatū fuit p̄ rōnes tres s^o h^o. cap lo de nā. **Doc** p̄supposito r̄ndē ad pbationes p̄ne. **Ad** p̄mā dico sicut dixi in fñando qz p̄hs h̄ i l̄ra loq̄ de pte forme non formalr̄. sed virtualr̄. eo mō q̄ dicit calorē eē pte sanitatis. r̄ hoc mō rō semialis pōt dici pars forme gnānde i s̄ sit formaliter nihil illi^o forme. **Ad** scdaz pbatōez cū d̄r qz oīs gnatio nāl̄is h̄z p̄ncipiū actiuū d̄r qz falsū ē. **Au** dicit qz natura ē p̄n^o mot^o ei^o in quo est. dico qz ē p̄n^o passiuū nō actiuū. r̄ p̄ hoc naturalia d̄rnt ab artificialib^o. qz in naturalibus p̄n^o passiuū h̄z de terminatā inclinationē ad formā. i artificialib^o nō. s̄z ibi vel inductio forme ē i inclinationē materie. vt p̄z i edificijs r̄ erectionib^o. nā i inclinationē grauiuz ē qz ponatur sursum. vel saltē materia ē i potētia neutra ad formas artificiales. **Cōtra.** qz natura d̄r magis de forma materia ex 2° phi. **R̄ndē.** nā vt p̄n^o passiuū d̄r de materia. r̄ de forma. nā p̄ formā p̄ quā res ē talis p̄ eādē est receptua passionis d̄ntis formā. exemplū. p̄ eandē formā q̄ hō ē hō ē receptiu^o risibilitatis. r̄ q̄ graue ē graue v̄ leue est leue cōpetit sibi talis vel talis mot^o. **Ad** 3° pbationē qz violētū r̄. dicēdū qz li nō d̄ferēte vim. d̄z d̄strui cū li passo r̄ nō cū li p̄n^o eē. vt sit sensus qz violētū ē cui^o p̄n^o est ab eē ipso passo nō d̄ferēte vim. d̄fert aut̄ vi passum nō actiue sed inclinationē r̄ dispositiue. qñ. s̄z nāl̄es r̄ determinatā inclinationē ad formā iducēdā. qd̄ nō est v̄z de violēto vt cū lapis ferē sursum. s̄z ex b̄ nihil hēs. sufficit. n. qz materia naturalr̄ sit iclinata ad formā naturālē ad saluādā naturalitatē gnationis. esto qz nihil actiuū sit ex parte materie.

Ad p̄men. in oppositū dicēdū qz in illis duab^o auctib^o loq̄tur de potētia obiectiuā. sic. n. agēs nō largitur multitudinē s̄z p̄fectōz. r̄ illd qd̄ ē i actu r̄ i pō n̄ sūt duo diuersa. qz albedo i actu n̄ ē alia nec ē r̄positioz seipsa vt est i pō obiectiuā. s̄z ē p̄fectioz. s̄z loq̄ndo de pō subiectiuā sic agēs multitudinē largit̄ p̄ducendo formā aliq̄ de nouo. **Itē** ens i pō. s̄. materia. r̄ ens in actu. s̄. for^o sūt duo diuersa r̄ realiter distincta. r̄ sic nihil mali seq̄tur.

S̄z hic quidē p̄mittat̄. ex quib^o vero s̄ba ē vt p̄tib^o p̄scrutādū ē. **Si** igit̄ ē hoc quidēz materia. illd vero spēs aliq̄ ex his r̄ s̄ba ē materia r̄ spēs. r̄ qd̄ ex his ē qd̄ vt materia ps alie^o d̄z.

Veris Utrū i reb^o nāl̄ib^o mā sit ps qz dicitur rei specificē. vt qz n̄. nā s^o h^o. d̄ cā d̄r qz oēs ptes diffōnis sūt forme. ḡ mā n̄ p̄tinet ad diffōnē nec p̄ p̄is ad qd̄itatē rei. **P̄** ibidē. r̄ 2° de aīa et alibi frequētē **Ari.** noiat formā qz qd̄ est rei. ḡ mā nō p̄tinet ad qd̄ qd̄ ē rei. **P̄** h̄ in 7° paz post d̄r qz aīa ē s̄ba aiati. r̄ spēs. r̄ qd̄ qd̄ erat eē. n̄ mā **Cōtra.** octauo h^o d̄r p̄ plato. qz oīs diffō h̄z qd̄ r̄ qle. r̄ oz hoc esse vt materia. illud vō r̄ forma.

R̄ndeo hic ē opio tenēs p̄tē negatiuā pp̄ auctes ad ductas i oppo^o r̄ p̄les d̄siles. **P̄** ar. rōnib^o r̄ p̄ sic. qz qd̄ h̄z māz ē gnabile r̄ corrupti^o. s̄z qz qd̄ est n̄ pōt gnari r̄ corrupi. ḡ qz qd̄ ē rei n̄ icludit mām. maior pbaf̄ ex b̄ 7° caplo s^o. mā ē q̄ res pōt eē r̄ n̄ eē. iō fm p̄h̄z ibidē in oib^o gnatis siue ab arte siue a nā ē mā. qz qd̄z tale est possibile eē r̄ n̄ eē. mior h̄r i l̄ra vbi d̄r qz q̄cūqz n̄ cōcipiūtur cū mā sed sine mā vt rōnes. i. qd̄itates sp̄ez. solū bec nō corrupunt̄. **P̄** qz qd̄ ē est p̄n^o cogiscendi illud cui^o est vt dictū fuit supra i hoc eodē septimo. caplo 4°. s̄z mā nō est p̄ncipiū cognoscēdi rē. qz vt d̄r paz post mā ē de se

ignota. et ibidem dicitur. ait quod materia sine sensibilibus sine intelligibilibus forma se est ignota. quod materia non pertinet ad quod quod est rei. **¶** nihil pertinet ad quod dicitur rei quod prohibet quod quod est idem esse cum eo cuius est. sed materia est habens. quod materia non pertinet ad rei quod dicitur. maior est quam evidens ex terminis. nam nihil potest prohibere idem tatem iterum et suam quod dicitur nisi sit extranea a rei quod dicitur. unde supra capitulo 4. pbat quod in dictis forma se quod quod est idem esse cum eo cuius est. mihi b. in ista hoc eodem 7. quod materia est omnis eius quod non est idem esse cum suo quod quod est. et inferi dicitur quod accepta cum materia non sunt idem esse. **¶** Sed ista opinio non placet pro rationes inferi ponendas pro secunda opinione. nec rationes istius opinionis concludunt.

Ad primum

in oppositum cum dicitur de quod habet materia 7. dicendum quod corruptibile dicitur potentia per se vel remota. corruptibile in potentia remota dicitur illud quod habet non possit corrumpi. non tamen potest exire in actu nisi prius sit in potentia per se sicut calefactiuum in potentia remota dicitur quod habet non possit calefacere. sed non potest actu calefacere nisi sit in potentia per se. quod non impeditur et quod passus sit sibi prius. **¶** Ad oppositum ignis est corruptibilis in 2. dicitur per se. sicut color est visibilis ex se deo de aia. tamen ignis non est in potentia per se ut corrumpat nisi sit in esse extrinsece. quod est generabile et corruptibile primo habet materia dicitur ad extrinsecam. sic autem quod quod est nec est generabile nec corruptibile ut dicit philosophus nec plus concludit. 1. hoc non obstat quod quod est spiritus habet materiam non dicitur. **¶** Ad 2. cum dicitur quod quod est. est per se cogitandi et illa non reducitur sic. nihil potest perfecte cogitari nisi cognitio omnibus suis causis. unde 2. b. ponitur quod causa non sunt infinite loquendo tamen de causis materialibus quod de aliis. tunc sic. nihil est necessarium ad cognitionem rei nisi quod quod est forma tamen. sed materia est necessaria per se. b. quod materia includitur in ipso quod quod est. **¶** Ad formam dicitur quod quod cogitatur materia requirit ad cognitionem rei materialis. tamen aliter cogitandi formam. aliter materia. nam sicut cause differunt in perfectione et entitate et calitate in cando. ita et in cando cognoscitur rei cuius sunt. sic quod forma magis est ens quam materia. ita magis est entitatem et cognoscibilitatem rei. quod et materia non habet naturaliter nisi per formam cantem esse in effectu. et idem est forma facit cogitare materia. tamen utrumque postea est causa cognoscendi oppositum. unde ergo materia ignota. quod non est per se ratio cognoscendi illud cuius est. nec potissima. **¶** Aliter dicitur quod Ari. loquitur de cognitione scientifica et de materia dicitur ad esse extrinsecam. illa quod est ignota scientificam et causa contingente rei. idem non facit cognitionem scientificam. sed si abstractantur a sensu illa quod est talis materia non est de eis nisi opinio. **¶** Ad 3. cum dicitur nihil pertinet et dicitur. dico quod minor est falsa. **¶** Ad probationem dicendum quod Ari. loquitur ibi de materia dicitur per existere. vel de materia quod est proprietates individualis. in his. n. non est idem esse quod quod est cum eo cuius est per se. sic Ari. intendit licet idem esse quo habet quod. ut omnium est supra in hoc 7. capitulo 4.

Alia

est opinio tenens parte affirmatiua. **¶** Ad cuius evidentiis suppositis tribus distinctionibus positus in sententia quod prima est de specie. alia de materia. alia de se toto de clarabo quod conclusiones. **¶** Prima conclusio sit ista materia non dicitur que est pars potentia accepta absolute et vltim pertinet ad quod dicitur specificam. hac ostendo sic. Ari. 8. b. capitulo 2. recitat opinionem diffinitiuam res materiales quod quod diffiniuntur per materia 7. forma. **¶** ibidem. capitulo 3. dicit quod omnia terminum esse ostendit logice. et in diffinitione esse hoc quod dicitur materia. illud vero per forma. **¶** Item in hoc 7. inferi dicitur quod parabola iunior aialis quam fluxuit focates dicitur non habet se habet. superfluum. n. est auferre materia a quod dicitur rebus quod quod dicitur hoc in hoc. i. forma. materia. etiam dicit alibi frequenter in hoc 7. et in 8. **¶** arguitur per rationes. per se. eentia et quod dicitur cuius subest esse in intrinseca sufficientes eentia rei cuius est. circumscriptra quod quod alia realiter differente. sed per te forma ignis est tota essentia et quod dicitur

ignis. ergo ignis est ignis sine materia. et per se materia est superflua in natura. quod est absurdum. materia. per se. quod albedo est ratio superficie eentia alba. quod multo magis ignitas eentia igne. **¶** c. eentia et icata et ipse et icatu. predicatum includitur in subiecto. quod cum eentia rei et ipsa res sint idem realiter perfecta idem tatem. si vnum est icatu. et reliquum. quod addito utrobique illud esse eentia incata a causis intrinsecis ipsum est incatus a causis intrinsecis. seu si quod dicitur res materia non includitur materia nec erit causa materia. quod nec res materialis erit causa materia. quod frustra ponitur materia in rebus materialibus. nec materia erit causa. quod non potest esse causa nisi intrinseca. quod est absurdum evidenter. **¶** c. eentia ens completum in genere nulli alteri vni ad faciendum vnum per se. sed si vni facit vnum per accensum. cum eo vel vnum aggregatone ut acerum. sed si quod dicitur ignis est ipsa forma ignis sine materia. forma ignis est ens completum in genere. quod cuius vni facit vnum per accensum. sed materia vni. quod materia cum materia non est vnum per se. sed per accensum. vlt aggregatone ut acerum. quod falsum est. materia. principia perbat. quod quod faciunt vnum per se non sunt complete genere. sed per reductioem ut sunt per se et pres rei. minor per se. quod ignis est complete in genere. quod forma ignis si sit tota quod dicitur ignis. **¶** c. quod non includit aliquam quod dicitur in genere. nec aliquid quod dicitur in genere includit ipsum. nec est in genere per se. nec per reductioem. sed per te materia est habet. ut ostendit. quod materia non est per se in genere. nec per reductioem. quod erit nihil. quod nullum est ens extrinsecum nisi deus. materia non est deus. quod nihil. maior per se. quod quod est in genere per se quod dicitur vel includens quod dicitur. ut ignis. quod quod est in genere per reductioem includit quod dicitur alicuius habetis quod dicitur. minor est evidens. quod si materia non pertinet ad quod dicitur. nec est includit quod dicitur nec includit ut dicitur. **¶** quod quod aliquid ratio eentia vniuenit per se. vniuenit eis per aliquid eentia cui vniuenit per illa ratio. ut per se per post. et secundo de aia. sed facere per se vnum vniuenit huic forme et huic materie et illi. quod illud eentia est ipsa materia et forma eentia materie quod facit per se vnum. quod non est nisi ipsa materia pertinet ad quod dicitur rei eentia accepte. **¶** quod quod ponitur in diffinitione subiecti materia pertinet ad quod dicitur eius. quod forma non habet diffinitionem per additionem. sed materia ponitur in diffinitione subiecti materialis. ex hoc huius. quod et. **¶** conclusio sit ista. materia dicitur per individuationem pertinet ad quod dicitur simul totius quod est in diuiduum substantie distinctus contra vniuersale. hac ostendo sic. singularium sunt cause singulares. ex quinto huius capitulo de causa. materia autem et forma sunt cause intrinsece rei. ergo in diuidui erunt cause in diuiduum. materia ergo in diuidua erit causa intrinseca et quod dicitur et in diuiduum substantie sic accepte. **¶** conclusio sit ista. materia contracta per existentiā pertinet ad quod dicitur simul totius existentis. probatio habet. prima eentia copositi existentis sunt existentia. non enim est intelligibile quod ex non existentibus componitur intrinsece aliquod existens. sed materia est principium eentia rei. quod compositi existit erit materia existens. **¶** conclusio sit ista. materia accepta per parte integrali remota pertinet ad quod dicitur rei non proprie et directe. sed per reductionem. quod non proprie et directe ostendo sic. illud quod non intrat diffinitionem rei non pertinet proprie et directe ad quod dicitur eius. nam diffinitio est res includens quicquid est de quod dicitur rei. sed materia accepta per parte integrali remota non intrat diffinitionem rei. quod semicirculus non est de diffinitione circuli. ut dicitur in ista. ergo et. **¶** Sed quod pertinet ad quod dicitur rei per reductioem ostendo sic. nam quicquid principiat principium principiat et principium saltem per reductionem. quod quod est causa est causa. sed materia sic accepta est principium principii immediati. materia proxime et immediate. nam circulus est ad suum esse materiale proximum componitur ex semicirculis sicut paries ex lapidibus. ergo et. **¶** Quinta conclusio sit ista. materia contracta per accensum propter necessarium nullo modo pertinet ad quod dicitur rei. hac ostendo sic. quod potest perfecte esse et perfecte intelligi in sua quod dicitur sine alio. non dependet ab eo nec includit illud in

ma gditate. sed sillaba cōposita ex lris cereis pōt pfecte esse et intelligi in sua gditate sine cera vel lris cereis. ergo cerayl lre ceree nō pūnet ad gditatē sillabe nisi dicas sillabe ceree. ma. p3 et mior ē. qz hec sillaba. ba. pōt eē et itelligi pfecte sine. a. z b. cereis. qz. b. z a. pūnet eē cupree vel ferree. vel sine oī tali mā posset pferri hec sillaba. ba. Ad uertendū tñ qz mā dcta quocūqz mō nō ē de rōne gditatis specificice. nā nā specifica abstrahit a q̄cunqz dctione accepta s3 q̄ttuoz dclones vltimas. et iō solū mā accepta mō abstracta et vli est de eēntia spēi vt p̄ma p̄cedit.

Ad auctoritates p̄hi i opp^o. Ad p̄mā cū dī qz oēs pres diffōnis sūt forme. dicēdū qz nō sūt forme sibi iūicē cōparate. sed resp̄cū diffīniti. qz de ipso formālī p̄dicent. Ad scōdam d̄ scōdo de aia cū dī qz for^o est qz qd erat eē. dicendū qz b̄ dī appropriatē ex eo qz forma ē p̄ncipalior cā et p̄pletua diffīnitōis et gditatis rei nō qn mā ēt zcurat. Ad tertiā qz aia est substātia aiati. dicēdū qz Aris. accipit ibi subaz et qz qd erat eē p̄ notiozi pte diffōnis et nō p̄ tota diffōne. qd p3 p̄ ip̄met glosantē se stati ifra. si qd ait altera et nō est aia aial et sic b̄ qdē dicendū. hoc aut nō dicendū. sic ergo nō vult qz aia sit aial. sic nō ē diffō aialis. s3 p̄ncipalior p̄ iō sic ait dicēdū. sic at nō. ita qz vno^o dī diffō. alio mō nō.

Abēntes vero ex actu nō palāvtrū quidē sūt aut nō sūt. s3 sp̄ dñr et cognoscunt vli rōne.

Veric Utrū singulare sit p̄ se a nobis intelligibile. v̄ qz nō per p̄hm hic in lra qz dicit qz abēntib^o a sensu nō est palā an sint aut nō sint. Itē z^o d̄ de aia dī qz sensus ē singulariū. intellect^o vliuz. Ex his sic arguit. sicut se h3 sensus ad suum obm sic se h3 intellect^o ad suum.

ergo pmutatim sicut sensus ad intellectū sic obiectū sensus ad obm intellectus. sed sensus nō est itellect^o. ḡ nec obiectū sensus qd est singulare ē obiectum intellectus.

Cōfirmat. qz diuersaz potētiāz sūt diuersa obiecta. ergo singulare qd est obiectū sensus nō erit obiectū itellectus. P̄. qz qd ē est obiectūz intellectus. ex tertio de aia. sed singulare nō h3 p̄pe qd qd est. ḡ rē. p̄batio minoris. tū qz alias singulare eēt diffinibile et de ipō eēt p̄prie scia. quoz vtrūqz ē d̄ p̄hm in hoc septimo. tū qz infinite possent eē scie cū infinitas nō repugnet singularib^o. tum qz hñs notitiā p̄fectā de spē spālissima b̄fer ip̄fectā et i potentia de quibet singulari. sicut hñs p̄fectā notitiāz de gñe h3 imp̄fecte et in potentia notitiā de spē quibet ip̄si^o. sed hoc p̄ns est falsum. nā agēs p̄ cognitionē non pōt p̄fectissime se dirigere i agendo nisi p̄fectissime cognoscat. agibile q̄tū sibi possibile est. sed artifex p̄ artē de domo tñ vlem p̄fectissime se dirigit i faciēdo hāc domū p̄ricularē ita p̄fecte sicut si eandē p̄i^o aut vidisset aut nouisset ergo dom^o facta nō ē apta p̄fecti^o cognosci ab artifice q̄ in vniuersali. P̄ ad p̄ncipale. si singulare p̄ se itelligitur. ḡ v̄lō nō p̄ se itelligit. p̄ns ē falsū. ḡ et añs. p̄batio dñe. qz si v̄lō et singulare p̄ se itelligant. aut ḡ v̄lō itelligit p̄ eandē spē in quā singulare. aut p̄ aliā. nō p̄ eandē. tū qz idē rep̄ntaret aliqd sub rōne distincti et indistincti. tū qz si sic. s. p̄ eandē. aut vna spē q̄ est ip̄sus v̄lis eēt oīum singulariū. aut q̄cūqz ē alicui^o singularis p̄pā ē ip̄si^o v̄lis. nō p̄ qz nulla spē vnica ē rō cognoscēdi p̄la vt p̄la. nō scōdo mō. qz tūc q̄t eēt intellectiōes singulariū tot eēt v̄liū. tū qz abo. s. v̄lō et p̄ticulare sp̄ itelligerē sit: nisi itellect^o vterē spē nō ad b̄ nūc ad illō: et illū v̄lō opozteret qz p̄cederet cognitio b̄ et illius. tū qz illa eadē spē aut eēt ip̄si^o v̄lis p̄. et sic nō posset rep̄ntare singularia. qz eēt indistincta et d̄fusa. vel ip̄sus singularis p̄ et ex p̄nti v̄lis. et tūc q̄t eēt

spēs singulariū tot eēt spē v̄lium. et sic spē multiplicarent i inf^o si debeāt oīa sigularia cognosci. Si vō detur alia pars qz p̄ aliā spē cognoscit. hoc nō v̄lō. tū qz vtrāqz spē eēt eā abstracta cū ab eodē fantasmate gignat et virtute eiusdē itellect^o agētis. q̄re ḡ vna erit magis v̄lis et alia p̄ticularis nō v̄lō. tū qz si p̄ gignat spē itelligibilis singularis ex fantasmate. aut ḡ gignet alia v̄lis ex eodez vel et de illa spē: et tē tot erūt spē v̄les q̄t p̄ticulares. et sic eiusdē v̄lis eēt infinite spē. aut non necessario gignet spē v̄lis. sed tñ volūrate. sed hoc ē irrōnabile oīo. cū gignitio spēi sit nālis. aut spē scōda v̄lis redit i idē cū p̄ma et auget eā. et sic cog v̄lis poterit in infinite intēdi. et ēt seq̄ret qz quāto p̄la sigularia video tñ coḡscā p̄fecti^o ip̄m v̄lō qz vtrūqz est manifeste falsum. Contra. itellect^o cōplexus p̄supponit incōplexū. sed itellect^o cōponit v̄lō cum singulari dicēdo. fortes est hō. et coḡscit op̄ōnez eē verā vel falsam ḡ coḡscit vtrūqz extremū icōplexū abs cōponeret i ḡrans.

Indeo ista qd est metha. q̄tū q̄rit de itellectione simplr singulariū. et est et aialistica. i. p̄tinēs ad libzū de aia q̄tenus q̄rit de itellectōe singulariū respectu intellectus n̄ri. p̄ ḡ qd p̄tractabit vt methaphisica scōdo d̄ aialistica. Quātū ad p̄mū p̄mittit tres distinctiōnes. z^o oīdā tres dclones. De p̄ sit ista p̄ma distinctiō singulare ē triplex. qdōā abstrahēs ab ex̄ntia. nō. n. singulare determinat q̄tū est de se ad ex̄ntia sic nec v̄lō. et tale p̄ticulare ē p̄ se i ḡnie nihil includēs p̄ter nām spēi et p̄prietatē indiuidualē p̄ quā est b̄. quibet aut coordinario p̄dicamēti abstrahit ab ex̄ntia. scōdo sumit inq̄tūz est ex̄ntis singulare et nō includēs aliqd accñs. et tale singulare pōt dici simul totū vt dictū fuit supra. ex̄ntia aut non est de rōne alicui^o nec inq̄tū qd nec inq̄tū p̄cipiat qd: qz ex̄ntia est oīo ex̄ gditatē formālē saltē in creaturis. z^o sumit singulare inq̄tū includēs nō solū ex̄ntiaz. sed alia accñtia circūstātia vt q̄ritatē q̄litate locū tps et bz. et sic ē ens aggregatū et v̄nū paccñs. Scōda distinctiō ē qz itellectio est duplex. qdā q̄ dī gditatiua seu abstractiua. et h̄ abstrahit ab ex̄ntia respiciēs solū gditatē ei^o vt gditas ē. alia est itellectio q̄ dī intuitiua et v̄lō. et hec respicit p̄ se obiectū p̄ns i sua ex̄ntia. ita qz ē ex̄ntis vt ex̄ntis ē. Tertia distinctiō sit ista. obm intellect^o qdā est p̄ intellectū. qdā nō p̄. dī obiectū p̄ intellectū qd adeq̄t actū itelligendi. nō p̄ aut itellectū dī qd nō adeq̄t. exēplū i simili. qñ v̄lō q̄tū bipedale ip̄z totū adeq̄t visionē. s3 at pars ei^o p̄ se videat nō tñ adeq̄t visionē. Sitr at ē de itellectū cū itelligit spē. puta hō ipa spē tota itelligit et adeq̄t itellectōz et p̄ itellectū. s3 ptes spēi. puta gen^o et d̄ia i vtrūqz p̄ se itelligit n̄ p̄. qz neutz adeq̄t pte itellectōz talē. De z^o sit ista p̄ d̄clō. Singulare quibet mō sūprū ē p̄ se itelligibile q̄tū ē ex nā sua. hāc oīdo sic singulare ē v̄ ens. ḡ v̄e p̄ se itelligibile. dñā p3 qz itelligibilitas absolute seq̄t entitatē cū ens sit obm itellect^o vt p̄batū fuit s^o b̄. p̄batio añtis. singulare icludit totā entitatē gditatiuā supiorū: et icludit vltra h̄ p̄petatē indiuidualē et ex̄ntiā v̄lō aliqd accñs qz neutz diminuit. sed addit ad entitatē. ḡ ad itelligibilitatē. ḡ rē. P̄. p̄bat de singulari p̄ spālī. naz tale singulare nihil icludit aliqd vltra v̄lō nisi gradū v̄lōie actualitatis. et v̄nitatis q̄ ē ipa d̄ia indiuidualis. s3 a tali singulari nō excludit itelligibilitas rōe alicui^o iclusi in v̄lō supiori. qz tē v̄lō nō eēt p̄ se itelligibile. nec rōne alicui^o additi. qz tūc angel^o p̄ticularis n̄ eēt itelligibilis. nā si repugnaret singulari vt singulare ē posse itelligi: angel^o nō posset seipm itelligere. nec de^o seipz cū sit singularissim^o

Scōda d̄clō sit ista. Singulare quibet mō sūprū ē p̄mū itelligibile q̄tū est de se. hoc appet ex signifiatio nois. qd est p̄. qd cū qz. n. aliud a singulari itelligit nō icludit singulare cōplete q̄tum ad quicqd itelligibilitatis est

in eo qz non includit illum gradum seu differentiam indi-
viduale q̄ singulare ē singulare. sed ipm singulare includit
cōplete q̄cqd est intelligibilitatis i quocūq; superiori. cū iclu-
dit in suo p̄ceptu oīa superiora r̄ nō ecōuerso. singulare ḡ
nō est natū intelligi vt pars iclusa in p̄mo intellecto. sed tñ
vt p̄mū in quo alia superiora p̄ se includunt. ¶ 3^a d̄cō sit
ista. Singulare p̄mo mō est intelligibile p̄ se respectu intel-
lectionis abstractiue tñ. r̄ singulare sc̄do r̄ tertio modo est
p̄mū intelligibile intellectōe intuitiua tñ. hec d̄cō h̄z duas
partes vt patet ex sc̄da distinctōe. nā intellectio abstracti-
ua abstrahit ab existētia obiecti. intuitiua aut̄ est existen-
tis obiecti vt est existēs. ergo singulare p̄mo mō qd ab-
strahit ab existētia est obiectū intellectiois abstractiue
solū. r̄ singulare secundo modo r̄ tertio modo. qz includit
existētia est obiectū cognitionis intuitiue solū. ¶ sequētia
est euidens de se ex significato terminorum.

Quantum ad sc̄dam oīdam tres d̄cōnes. ¶ Prima
sumptū est p̄ se intelligibile a nobis p̄ statu ipso saltē intel-
lectōe abstractiua. hāc oīdo sic. nā cognoscens p̄ se oīam
extremorū p̄ se cognoscit illa extrema oīe. nā cū oīa sit
p̄ se qdā relatio nō potest cognosci nō cognitū extremis.
sed intellectus noster p̄ se cognoscit oīam iter singulare
z v̄le. ergo p̄ se cognoscit vtrūq; extremum. Sic. n. arguit
Arist. sc̄do de aīa. de sensu cōi. ¶ Intellectus discurren-
t a singulari ad v̄le r̄ econuerso. ḡ cogit. vtrūq; extremū
discursus. nā patet. qz aliter discurreret ignorās. p̄batio
oīe. qz sicut p̄ syllogismū cogitamus d̄cōne. ita p̄ductio
nē p̄ncipia. ex p̄mo post. s̄z nulla potētia arguit discurrendo
i ductiue nisi intellectū. ḡ notiores sunt sibi p̄misse q̄ p̄nes.
ḡ p̄ se intelligit singularia a qbus arguit discurrendo. ¶ Intellectus
nō iponit noīa reb̄ q̄s ignorat. sed intellectus iponit
z attribuit noīa singularibus qbus etiā attribuit sc̄das
intēctiones. puta singulare idiuiduū z h̄z. de his facit etiā
ppōnes z opiniones q̄ oīa p̄tinet ad intellectū. ḡ intellectus
noster nō ignorat singulare. ¶ Intellectus nō possumus dilige-
re. sc̄dm Augu. sed magis r̄ plus diligim⁹ singulare q̄
v̄le. qz p̄ceptū de dilectōe magis est singularis q̄ v̄lis. vñ
p̄mo Joānis. q nō diligit fratrem suū quē videt. deū quē nō
videt quō poterit diligere. ḡ intelligim⁹ singulare. ¶ Cō-
firmat. qz nisi intellectus p̄ se intelligeret singulare. volūtas
nō posset p̄ se velle actū singulare. nec p̄ h̄s posset peccare.
nā est falsum. nā p̄z. qz volūtas nō p̄t p̄ se velle. nisi
qd est p̄ se actu ab intellectu cognitū. ¶ Intellectus p̄fectiōis
est in potētia inferiori. s̄z sensitua. est in potētia superiori q̄
est intellectus. s̄z p̄fectiōis est in sensitua coḡscere singulare
p̄ se. ḡ multo magis in intellectu. ¶ Intellectus p̄ se rep̄ntat il-
lud a quo gignit. sed q̄libet spēs intelligibilis gignit a singu-
lari. p̄z. qz nō ab intellectu agēte. qz tūc eēt eius spēs r̄ p̄ci-
piū intelligēdi ip̄z intellectū agentē. ḡ p̄ se rep̄ntat ip̄z singu-
lare. ¶ Intellectus null⁹ est distincta memoriā nisi cuius p̄cessit di-
sticta app̄hēsiō. sed intellectus h̄z distinctā memoriā actū
suorū q nō sunt sensibiles. r̄ ḡ in q̄tū singulares. p̄z. ḡ h̄z di-
stictā notitiā eorū q̄n̄ isunt. ¶ Intellectus nō
ster p̄ statu isto nō p̄ se intelligit singulare sub rōne. p̄pria
singularitatis. nec sensus sentiet. Hoc p̄bat sic. oīs potētia
cognoscēs aliqd obiectū sub p̄pria rōne p̄t illud coḡscere
z ab alijs distinguere omnia alio circūscripto ipso solo ma-
nēte. sed nec intellectus noster nec sensus est h̄z respectu sin-
gularis. ḡ nec intellectus noster nec sensus intelligit singulare
sub rōne. p̄pria singularitatis. maior est euidēs. sed prima
pars minoris p̄bat. qz oīs potētia cognoscēs suū obiectū
secūdū aliquā vnitatē p̄t illud distinguere ab oī alio qd
nō est vñ tali vnitatē. sed intellectus noster nō p̄t hoc res-
pectū singularis. p̄batio hui⁹. qz distinctissima cognitio singu-

laris videt eē alicui⁹ intēctōis quā intellectus distincte cogno-
scit. sit illa a. s̄z posita illa sola amora oīa r̄ rēporis z loci.
z amoto alio r̄ alio gradu intēctōis. r̄ sic de alijs accidēti-
bus illi intēctōi. nō videt q̄ intellectus sciat distinguere s̄
ostēdat sibi a quacūq; alia re eiusdē intēctōis r̄ eiusdē
speciei. ergo intellectus nō cognoscit singulare secūdū ratio-
nē seu vnitatē singularitatis. z^a pars minoris p̄z videt. qz
si hec albedo ponit in eodē loco cū hac albedine. manet
qdē hec hec. z illa illa. qz hec nō est hec. nec distinguit ab il-
la p̄ eē in loco. nunq; tñ sensus discernit duas eē numero-
bas albedines si s̄nt eque intēse. s̄l r̄ nō distingueret itelle-
ctus iter duo singularia circūscripta distincte accētali q̄
est p̄ locū. magnitudinē. r̄ figurā. z h̄z. puta si eēt fil t̄pe r̄
haberēt eādē figurā. r̄ magnitudinē. r̄ eundē colorē. talia
n. tā intellectus q̄ sensus indicaret eē vñ. p̄z etiā qz sensus
nō discernit diuersitatē radiorū solariū. licet ponant cō-
ter continue variari. ¶ Rō hui⁹ minoris p̄ncipalis assignat.
qz potētia cognitua in nobis cognoscit rē nō sc̄dz suā ab-
solutā coḡscibilitatē. in q̄tū. s̄. in se est manifesta. sed solū
in q̄tū ē motiua potētie. qz potētia cognitua p̄ isto statu
mouet ab obiectis. sed nā singularis nō mouet sc̄dm gra-
dū singularitatis. tū qz ille gradus nō est p̄ncipiū actōis
sed limitatiuus p̄ncipiorū actōis. tū qz idē est p̄ncipiū agē-
di z assimilādī. gradus aut̄ singularitatis nō est p̄ncipiū
assimilādī. sed magis p̄ncipiū distingēdi. nullo aut̄ mō est
p̄ncipiū assimilādī. ¶ Si arguas p̄tra. qz actiones sunt
p̄mo singulariū. ¶ R̄ndeo sicut d̄cō sunt in p̄mo hui⁹. qz
si intelligit de p̄ncipio quo. q̄ illud est nā. nō tñ sine singu-
laritate. ita qz singularitas occurrit sicut causa sine qua nō
eo mō quo color nō videt nisi in q̄titate. ḡ intellectus r̄ sen-
sus coḡscūt singulare sc̄dm vnitatē nature. q̄ vnitatis est mi-
nor vnitatis numerali. p̄rior tñ vnitatis v̄li. vt p̄batū fuit
sup̄ra. nō tñ sine singularitate. ¶ Intellectus noster p̄ statu isto
intelligit singulare p̄ lineā reflexā refle-
ctēdo ad fantasmata. nā sc̄dm Aristot. tertio de aīa. itelle-
ctus intelligit singulare p̄ lineā reflexā. cōmē. vñ h̄z p̄ lineā
lperalē. r̄ ipse sic exponit. qz intellectōe singularitatis qd
tas abstrahit a qditate donec restat qditas a q̄ non possit
abstrahi v̄lteri⁹. ¶ Intellectus tūc eēt linea recta r̄ non spe-
ralis neq; reflexa. ¶ Intellectus exponit qz sicut nā i agēdo nō
p̄ se intelligit v̄le. qz tūc corpore gnāto qd est v̄lis q̄ aīal
vel h̄z. nō p̄cederet v̄ltra ad gnātionē aīalis vel h̄z. nec
itēdit p̄mo idiuiduū signatū. qz tē gnāto vno tali. puta sor-
te. cessaret actio nature. qd est falsū. s̄z itēdit p̄mo iducere
nāz in aliquo supposito. r̄ h̄z est idiuiduū vagū. ¶ Intellectus
in p̄posito. spēs in fantasia ad quā se ouertit intellectus p̄mo re-
p̄ntat idiuiduū vagū in qd p̄mo fert cognitio intellectus.
qd p̄z. qz q̄n̄q; intelligit singulare ignorādo in q̄ p̄t sit. r̄ in
hoc p̄mo signo in ipsa fantasia est cōfusum subiectū cū acci-
dētibus. vel mutuo accēta se mutuo p̄bētia. z rep̄ntat nāz
absolute. s̄q̄ intellectus abstrahit v̄le r̄ fert in nāz p̄tē nō
cōsiderādo ei⁹ singularitatem. tertio reflectēdo cōsideratio-
nē nature ad circūstātias signatas. vt. s̄. intelligit singula-
re. i. nāz q̄ iest h̄z cōponit subiectū cū accētibus. p̄p̄ris de-
terminātibus talē nāz. r̄ p̄ tales circūstātias. puta. qz ē hic.
z nūc. r̄ cū tali figura. r̄ cū tali colore. r̄ h̄z. ita qz illi⁹ refle-
xionis terminus a quo r̄ terminus ad quē est qd cōfusum r̄
in medio ē distinctū. nā ḡ intelligit determinata istis. r̄ ē ibi
p̄cept⁹ nō simplr simplex. vt ens. nec etiā p̄cept⁹ simplr ḡ-
ditatiu⁹. vt h̄z. s̄z tñ p̄cept⁹ p̄ accēs. r̄ ille ē determinatiō
p̄cept⁹ ad quē deuenim⁹ i vita ista. nā ad nullū p̄ceptū sin-
gulari deuenim⁹ i vita ista cui p̄dictorie repugnat i esse al-
teri. p̄cept⁹ at singulari sc̄dz rōne singularitatis repugnat p̄di-
ctorie i esse alteri. s̄z illū nō h̄m⁹. ille ḡ p̄cept⁹ p̄ accēs ē q̄
magi distincte possum⁹ intelligere singulare.

Ad argumenta

In opposituz ad Aristo. in lra p3 q loq de singulari vt exis est. r de tali vez est q no est scia pprie dicta. alias sciētia fieret nō scia. qz mutato obiecto mutat r hie idē manēs

Ad aliud de 2° de aia. r ad oēs auctes p̄siles. dicēduz qz sensus ē singulariū cū p̄cisione. qz nō est vltuz. itellect^o aut ē vtriusqz.

Ad rōnez de mutata p̄portioe. dicēduz qz ille mod^o arguēdi nō valet i terminis se h̄ntib^o fm supi^o r inferi^o. exēplū arguere sic. sic se hz hō ad nō boiem. sic aial ad nō aial. ḡ pmutati. sic hō ad aial. sic nō hō ad non aial. sed oīs hō ē aial. ḡ oīs nō hō ē nō aial. qd est fallū. qz a finus est nō hō. nō tñ nō ē nō aial. iō ē falla cōntis arguēdo a destructōe ḡntis ad destructōne cōntis. nam nō hō i plus se hz q̄ nō aial. Silr in p̄posito. qz obz itellectus ē cōius q̄ obm sensus cōitate vltiratis r p̄dicatōis. qz obiecta sunt subordinata sic r potētie. iō nō pōt iferri qz sic se habeat obm ad obiectū sic potētie iter se. sicut nec i alyz subordinata fm sub r supra. nā obiectū p̄tinet sub obo.

Ad p̄firmationē dicēduz sic fuit dcm̄ in p̄ b^o. r in 5° ca^o de vno. qz potētiāz disparatāz sūt oīo oba dispata. vt p3 de sono r colore. respectu. s. vltuz r audit^o. s3 potētys subordinatis o3 qz sic potētie sūt subordinatē. ita r obiecta. ita qz obiectū potētie inferioris ē ēt obiectū p̄oe supioris. sic se habēt sensus r itellect^o.

Ad 2° p̄ncipale dicen^o dū qz singulare nō hz qd qd est p̄ziū distinctū a qd qd ē sp̄ei. qz nō hz qd qd ē p se p. s3 nō hēat p. hz tñ p se. vt dcm̄ est. rō ḡ nō plus pbat nisi qz singulare nō itelligit a nob sub rōne p̄zia singularitatis. qz nō hz aliud qd a qd sp̄ei. illud aut qd addit vltra sp̄em magis p̄tinet ad becheita. tē q̄ qd itatē. r sic pcedo qz singulare nō ē diffinibile nec scibile alia diffōne vel scia q̄ sp̄ei. r sic nō seqtur ifinitas esse scias singulariū ifinitoz. qz vna ē oīum cōis.

Cū etiā arguē de notitia imperfecta r i p̄o. dicēduz qz artifex p̄ itelligit domū in supposito vago. r ex p̄sequēti r p̄ accidēs itelligit domū hāc. qz nāz dom^o p se itellectam seq̄ singularitas in eē. r iō facit domū singularē p accūs qz p accūs facit qd nō p se coḡcit. cognito eni vlti p accūs singularē itelligit.

Ad 3° nego p̄naz. Ad p̄bationē d̄r qz p eandē sp̄em cognoscit vlt r p̄ticulare alr tñ p̄sidera tā. qz vt dictū ē illa sp̄es siue sit ip̄ressa itellectui siue in fantasmate fm duas opinionones p̄ rep̄ntat nāz in aliq̄ sup p̄soto vago. 2° nāz absolute. 3° singulare signatū qd ē ip̄a nā circūstātionata accūtib^o. r tūc n̄ hēo p̄ incōueniēti qz eadē sp̄es sic r sic accepta aliq̄ sub rōne distincti r idisti eti rep̄ntet. sicut et eadē sp̄es qd ē vltis ē oīum singulariū ita qz ē eadē sp̄es r rō coḡcēdi plura fm aliā r aliā rōnē. vel possēt dari alia pars. qz q̄cūqz sp̄es est aicui^o singularis sit r vltis. nec seqtur tot eē itellectōes vltuz q̄t singulariū. nā oēs sp̄es singulariū nō rep̄ntāt nisi vnum vltē.

Ad ergo addit qz ambo vltē. s. r p̄ticulare. sil̄ semp itelliguntur. dico qz nō o3. sed p̄ ip̄erū volūtatis itellect^o pōt vti sp̄e nūc ad hoc nūc ad illud. qz itelligim^o cū volum^o. ex 3° de aia. r cū dicis qz illū vltuz p̄cedit cognitio hui^o et illius. dico qz p̄cedit ordine p̄dicto. qz illa sp̄es p̄ rep̄ntat nāz i supposito vago. sc̄do nāz absolute. 3° singulare signatū.

Cū addit qz illa sp̄es ē ip̄si^o vltis p̄ rē. p3 p̄ idē qd sit dicē dū. nā p̄ est ip̄si^o indiuidui vagi. nec ex hoc seqtur qz quot sunt sp̄es singulariū tot sint vltē. qz oia singularia nō rep̄ sentāt nisi vnum vltē. nec o3 sp̄es multiplicari i ifinitū nisi forsan successiue. si oia singularia debent cognosci r qd̄l3 itelligat̄ p̄zia sp̄e. 2° illa eadē sp̄es rep̄ntat illā nāz vltē absolute. r ex p̄sequēti. r p̄ accūs ip̄m singulare signatus mō p̄p̄osito.

Alr d̄r ad hāc tertiā rōnez qz vlt p̄bare qz p̄ nullā itellectionē quā nō habemus abstrahendo sit possibile dare moduz quo vniuersale p se itelligit. r

singulare per se. r facit p̄ secūda conclusionē secūdi articuli principalis.

Si ergo genus simpliciter nō est preter eas que vt generis species aut si est quidē vt materia est. Textu p̄menti quadragesimū tertū.

Veritur Vtrū p̄cept^o ḡntis sit ali^o qz nō. nā hic i lra d̄r qz genus nihil est p̄ter eas q̄ sūt ḡntis sp̄es. C̄ p̄. si sic. ḡ gen^o nō p̄ dicare f̄d̄ sp̄e. p̄sequēs ē fallū. ḡ r aīis. p̄batio cōne. qz tē gen^o eēt pars sp̄ei. s3 p̄ n̄ p̄dicatur formalr de toto. ḡ nec genus de sp̄e.

Contra. si nō. aut p̄cept^o ḡntis est idē p̄ceptū vni^o d̄rie vel sp̄ei tñ. aut p̄ceptū cuiuslibet d̄rie r sp̄ei. si p̄ mō. ḡ genus non p̄dicat̄ nisi de vna sp̄e tñ. qd est fallū. si 2° mō. ḡ tot essent p̄cept^o ḡntis q̄t d̄riāz. vel si tñ est vñ^o p̄cept^o generis illi vni p̄ceptū erūt oīno idē p̄ceptus d̄riāz. ḡ iter se erūt idē. quoz vtrūqz est falsum. ḡ necessario p̄ceptus ḡntis est alius a p̄ceptū d̄rie. r p̄ cōis sp̄ei.

Rūdeo In ista qōne p̄ p̄tractabo vna opinionē. sc̄do aliter dicā ad qōnē. C̄ quantum ad p̄mū est vna opinio q̄ dicit p̄tē negatiuā p̄ rōnes positas in pede qōnis. Adod^o ponēdi ē iste. gen^o r d̄ria nō sūt synonyma. differūt. n. penes modos p̄cipiēdi eādē cōceptū. q̄ sūt rōnes determinabilis r determinātis. ita qz rō ḡntis ē rō de terminabilis. rō d̄rie vel sp̄ei ē rō determinātis. C̄ p̄ d̄. qz si sic. ḡ in diffōne ē nugatio. cōis est fallū. ḡ r aīis. cōia p3. nā fm te idē p̄cept^o d̄r p̄ gen^o r d̄riāz. ḡ idē bis dicere tur. C̄ Rūdeū qz excusatur nugatio p̄pter diuersos modos p̄cipiēdi. C̄ Contra. qz tūc ē nugatio q̄n positis diffinitionibus p̄ noibus. idē bis d̄r. vt ait p̄hs hic in lra p̄az post. sed positis noibus ḡntis r d̄rie idē p̄ceptus bis d̄r nō obstatē diuerso mō p̄cipiēdi. ḡ erit nugatio. C̄ Anfir matur. qz p̄ p̄hm̄ hic in lra. p̄az post. hic ē nugatio. bipes pedes habēs. r tñ ē alia rō p̄cipiēdi. ḡ diuersa rō p̄cipiēdi nō excusat nugationē. C̄ p̄. isti modi cōcipiēdi aut sunt eēntialiter intra p̄ceptū ḡntis r d̄rie. aut nō. sed sūt accidētales p̄prietates sub ḡbus p̄cipiūtur. si sc̄do nōvitatē nugatio. ex quo ille rōnes sunt ex p̄ceptū quē ponis vnum. si p̄ mō. aut ergo vtraqz rō est essentialis intra p̄ceptū sp̄ei. aut nō. si nō. ḡ diffō essentialiter includit qd nō p̄tinet ad sp̄em essentialiter. si sic. ergo p̄ceptus generis r difference sunt simplr aly. qz p̄ alias rōnes quas essentialr iclu dunt q̄ sūt de p se cōceptū sp̄ei. C̄ p̄. diffinitio dicit esse p̄. i. adē q̄te eadē cū diffinito. sed p̄ceptus iteratus nō est p̄ idē. ḡ alter p̄ceptus ḡntis vel d̄rie sup̄fluit i diffōne quia alter sufficeret. ergo illa responsio non est bona. r stat rō contra opinionem.

Quantum Ad 2° p̄mo oīdā duas cōclōnes. sc̄do duo dubia excludaz. C̄ De p̄ sit ista p̄ d̄cto. p̄ceptus ḡntis est in se vnus. Danc oīdo sic. oīs itellectus h̄ns in se certitudinē de aliquoz r dubitans de oib^o determinātibus illud. hz de illo de quo est cert^o p̄ceptus vñū aliū ab alyz de quib^o dubitat. aliogn esset certus de nibilo. qz de nullo p̄ceptū. sed itellectus pōt esse certus de inherētia p̄cept^o ḡntis allici. dubitādo de quocūqz cōceptū sp̄ei. vt si p̄ p̄prietatē p̄uertibile cū genere demonstraret ip̄m gen^o de aliq̄ dem̄stratione qz. puta si p̄ mouere demōstraret de aliq̄ qz sit aial de q̄ nescit aliq̄ sp̄es ḡntis. sed dubitat. ḡ itellect^o hz de illo ḡntē aliq̄ vñū p̄ceptū aliū a p̄ceptib^o sp̄ez d̄ ḡbus dubitat. C̄ p̄. d̄ria sūt diuersa aliq̄ idē entia. ex 5° b^o. r ex decio. ita qz magis vñū sūt d̄ria i illo in q̄ p̄ueniūt. q̄ sūt i illo i q̄ d̄rnt. aliogn n̄ eēt d̄ria. sed p̄ diuersa. ḡ illud in q̄ sūt idē est i se magis vñū

quod illa in quibus dicitur. sed species generis proprie dicitur differens. et sicut id est generis. quod genus est magis unum quam dicitur quod dicitur. quod non est nisi generis esset unum conceptum. nam si plures. ita essent illi diversi sicut conceptus dicitur quod ad hoc quod species nihil unum essent. **C**onfirmatur per genus proprie et in quod predicatur de specie. quod secundum aliquem conceptum. non eundem species. quod tunc esset predicatio eiusdem de se. quod secundum alium conceptum a conceptu species. et sicut de quocumque specie. sed ille alius a quocumque specie est unusi se. alias tot essent genera quot species quod est absurdum. **C**onfirmatur ultio. quod alias nomen generis non esset univocum nisi significaret unum conceptum. **S**i quis. quod conceptus generis est unum. **R**espondeo. quod genus dupliciter concipitur. uno modo per se primo ut obiectus adequatus intellectum. Alio modo per se non primo quod. incipit in aliquo conceptu adequato intellectione in qua genus includitur. puta in specie vel in individuo. per conceptum generis est unum numero sicut intellectio est una numero. et generaliter ita unica intellectione numero intelligitur magis velle sicut minus velle. **C**onceptus generis distinguitur in diversis. ita quod in se sit unum numero. non tamen ut ibi concipitur. sed est tot numero in quot includitur. ita et conceptus generis natus est esse unum numero quod concipitur per se per se et differens ad omnes alios. et est distinctus numero ut inclusus in aliis et concipitur per se non per se. **E**t secundum hoc est verum illud quod dicitur de primo modo. quod genus secundum se est diversum in diversis speciebus. **S**econdum autem dicitur sit ista. conceptus generis est alius a conceptu dicitur. **D**oc ista timetur. quod dicitur non participat genus nec convertitur. sed sunt oino alteri rationis. unum conceptus generis est ita alius a conceptu dicitur. quod est per diversus in nullo conveniens cum eo. ut patebit in sequenti questione. et ex hoc sequitur quod est alius conceptus a conceptu species sicut partiale a totali. nam species essentialiter et formaliter includit conceptum generis et dicitur. si quod est alius a conceptu dicitur. sequitur quod est alius a conceptu species. non totaliter sed partialiter.

De secundo est unum dubium ex premissis. scilicet quod determinate concipitur per genus. et quod dicitur dicitur. **R**espondeo. per dicitur concipitur ultimum actus quod species est illud quod est. et per genus concipitur potentiale respectu illius actus ultimum. hoc declaro sic. nam per philosophum in capitulo percedenti. sicut ratio. i. diffinitio se habet ad rem. sic partes diffinitionis ad partes rei. et etiam octavo modo dicitur. quod terminum. i. diffinitiones omnes esse rationes longas. et exprimere quod et quod est. in specie autem quod proprie diffinitur non sunt nisi due partes essentielles. scilicet actus ultimum quod species est illud quod est. et potentiale respectu illius actus ultimum. quod diffinitionis ultima specifica a qua est unitas rei et diffinitionis includit parte de suo per se intellectu actus ultimum in re quod est causa unitatis rei completa. genus autem primum parte includit per se proprium potentiale respectu illius actus.

Secundum dubium occurrit. quod istis conceptibus generis dicitur dicitur dicitur dicitur. **R**espondeo. dicitur quod in re sufficit dicitur intentionis quod quod dicitur nullas dicitur nec oppositione actuali ponit in re. sed tatum potestiale. sic intelligendo quod ipsa res est nata facere diversos conceptus in intellectu. ita quod ista dicitur actu est solus in intellectu concipiente. nec ut dicunt sufficit ad hoc dicitur rationis quod est quod res non est nata facere nisi unum conceptum quod tamen concipitur sub diversis modis considerandi. unum secundum istam opinionem dicitur rationis non sufficit ad dicitur generis et dicitur ut argutum est in per articulo per prima opinionem. **S**ed dicitur. quod nec ista dicitur intentionis sufficit. nam concipiendo genus aut concipitur aliquid rei in specie aut nihil. sicut de dicitur. si nihil. quod isti conceptus videntur fictici non reales nec per omnes dicuntur de specie. Si aliquid. aut id est aliquid. aut aliud. si id est. tunc erit id est conceptus generis et dicitur. quod est falsum. si aliud habere oppositum. quod in re est aliquid dicitur per dicitur conceptum us. **D**ices quod aliquid rei concipitur et id est. nec sequitur. quod id est conceptus. quod eadem res nata est facere diversos conceptus. **C**ontra una res nata est facere unum conceptum adequatum. quod alias non esset cognoscibile. nec unico actu cognoscibile. sed secundum illud conceptum sibi adequatum formam ut imitare intellectum quod natum est ipsum imitare. ergo non formabit nisi unum conceptum.

Confirmatur ad principale. omnis dicitur per naturaliter omni actu rationis est dicitur ex natura rei. sed obiecta naturaliter procedunt actus et distinctio obiectorum distinctio actu. maxime quod hec illa causat. ut hic ponit. quod dicitur intentionis quod est in conceptibus dicitur dicitur dicitur in obiectis quod est realis. vel saltem aliquid ex natura rei. **A**lterum dicitur dicitur quod ne habeamus concedere conceptus simpliciter diversos generis et dicitur esse ficticios. opus quod illis considerat aliquid in re. realiter diversa vel distincta aliquid modo ex natura rei. sic quod circumscripta omni operatione intellectus agentis vel possibilis et omni actu intellectus presupposito vel concomitante est in re dicitur. sed talis dicitur habet gradus secundum quod genus et dicitur ponit sumi ab alia et alia re. puta. si sint diversae forae in aliquid specie. sicut in homine. ita quod ab una sumatur genus et ab alia dicitur. vel ponit sumi ab alia et alia realitate. puta. si sit species simplex. ut albedo prima dicitur realis. et dicitur dicitur formalis. utraque tamen est ex natura rei.

Ad primum In oppositum. iam dictum est supra in principio. quod auctoritas allegata est trunca. unum additur. aut si est quod dicitur ut magis. et hec secunda pars diffinitive est vera. ut per dicitur est. **A**d secundam nego. nam ad probationem concedo quod conceptus generis est partialis. pars autem licet non predicetur de toto per modum partis tamen significata denominative predicantur. genus autem licet sit pars species. tamen denominative predicatur. et sic significat totum vel partem per modum totius ut ait Avicenna quanto metaphysice. in abstracto autem ultimum abstractione non predicatur. unde ista est falsa. homo est aialitas. vel humanitas est aialitas. **C**ontra. quod predicatio denominativa excludit predicationem in quod. sed genus predicatur de specie in quod. quod est. **R**espondeo duplex est denominatio. una subiecti ab accidente. alia totius a parte essentialis. per ipse dicitur predicationem in quod. et non excludit ipsam. et talis est denominatio species a genere. genus autem est pars essentialis species.

Item animalis habentis pedes differentiaz scire oportet in quantum habens pedes: quare non est dicendum habentis pedes aliud alatum: aliud non alatum: si quid est bene dicitur: sed propter non posse facit hoc: sed si aliud habens scissos pedes: aliud non scissos pedes: hec namque sunt differentie pedis. nam scissio pedis pedalitas que dam est. et c.

Veritas Utrum dicitur diversitas generis inferioris includat formaliter dicitur superiores. **A**ndes quod sic. nam quod predicatur de alio per se primo modo. includit formaliter in illo. sed dicitur superior est huiusmodi respectu inferioris. quod est. minor probatur hic in littera. ubi dicitur quod in diversitate generis omnes conceptus dicitur per se. et tunc est dicitur dicitur per se. nam scissio pedis est pedalitas. quod autem predicatur de alio in abstracto predicatur per se primo modo. **C**onfirmatur si non. quod dicitur specificiter esset prima predicata. omnis est falsum. quod tamen. probatio contra sequitur. quod tunc non haberet genus aliquid dicitur de eis per se. quod genus superius non predicatur de eis. nec dicitur superior per se. ita autem sunt prima predicata. et per omnia generalissima. de quibus per predicatur predicata per se. et tunc sequitur quod propositio negativa negas dicitur unam ab alia. puta rationale non est irrationale. est immediata. **C**onfirmatur. quod si non. quod dicitur inferior non diversificat ipsum genus per se. omnis est falsum. quod aial habet ipsa quod est. est diversum per dicitur diversitas. ut dicitur decimo huius. per omnia. quod in genere dicitur si sit iterum mediu. non est nisi genus superius. et dicitur constitutiva eius. sed genus superius non includit in dicitur superioribus. per se. nec dicitur constitutiva. puta sensibile constitutives aial non distinguitur per dicitur ulteriores res. quod ipsa non includit in illis. secundum te. quod genus intermedium se habet ad ipsas dicitur inferiores sicut potentia ad actum. sed potentiale

nō distinguit scōz suā essentia pactū q̄ e ex rōz ei⁹. ⁊ ecō uerso. ḡ ⁊ c. **C**ōtra. qz si sic. ḡ idifferētys erit pcessus in finitū. nō ē falsum. ḡ ⁊ aīe. pbatio nō ē. qz si dīe iferiores icluderēt supiorē. ḡ eēt differētēs. nā dīa sūt diuerſa aliq̄ idē entia. i aliquo ḡ uenirēt. si dīa supiorē ⁊ dif ferēt differētys. ⁊ tūc q̄rā de illis. vtz includat dīaz su piorē. vel nō. q̄rē vel pcedit in finitū. vlt stabit ad aliq̄s dīas q̄ in nullo uenirūt nec icludūt aliq̄d cōe. **C**ōtra. si sic. ḡ dīa iferior erit spēs. nō ē falsū. qz tūc essent plura ḡna q̄s decē. cū talis differētia nō sit spēs alicui⁹ illoz genez. pbatio nō ē. oē q̄d hz pdicatū de eo in qd ⁊ dīaz dictā in quale ē spēs. qz cōpositū ex ḡne ⁊ dīa. s; talis dīa iferior hz supiorē dictā de ea in quid scōz te. ⁊ aliā q̄ differt ab opposita dīa q̄ dī de ea in quale. ergo est vere spēs.

Rūdeo Dic ē vna opio q̄ dicit q̄ dīa supior icludīt in iferiori. q̄d pbat p textu; p̄bi. **A**ū qz hic dī q̄ vltia dīa seu finalis ē suba rei. q̄d nō p̄bi iclu deret alias pcedētes. alr nō esset suba rei. **T**ū qz hic dī q̄ in diffinitōe nō oz ponere alias dīas s; solūmō vltimā. qz si alie apponant cū p̄ma erit nugatio. vt dicendo. aial bipes hīs pedes trāspōnedo diffinitōes. nā dicto bipede supfluū ē ponere hīs pedes. **A**ū qz hic dī q̄ in suba nō ē ordo. s; si iferior dīa nō icludīt supiorē erit ordo. qz vna p̄oz. alia posterior. **C**ōtra istā opinionē arḡ reducēdo rōnes. ⁊ p̄ximā. q̄n dī q̄ vltia dīa est suba rei. **C**ōtra. qz diffinitio idicat subaz totā rei. s; de suba diffiniti nō soluz sūt oēs dīe sed et gen⁹. ḡ genus vlt ē de p se itellectu dīe vltie vel gen⁹ supfluit in diffinitōe. quoz vtrūq; ē falsū. ḡ illud ex quo seq̄. s; q̄ finalis dīa sit tota substantia rei. **C**ōtra. ois diffinitio hz partes. ⁊ sicut tota diffinitio totaz rē exp̄mit. sic pars partē. s; dīa finalis ē pars diffinitōis ḡ exp̄mit partē rei. ⁊ nō totā subam rei. **C**onfirmat. qz eodē mō tractat bic p̄bz de diffinitōe ⁊ i octauo hui⁹ vt bi dī q̄ in diffinitōe duo ponunt resp̄c vnu ē ⁊ vt mā. aliū vt forma. **C**ōtra formā dico q̄ sic dictū ē exponēdo lram. p̄bz nō intelligit q̄ dīa sit tota suba rei nisi cōple tiue. q̄ten⁹ ab illa dīa ē tota suba rei cōpletie. **C**ōtra rō re ducit. s; q̄ ad dicta sua seq̄ nugatio. ⁊ nō nobis. nā ois dif finitio. vel ad p gen⁹ p̄mū ⁊ dīas itermēdias vsq; ad se timā. vlt p gen⁹ p̄ximū ⁊ dīaz vltimā specificā. si p̄ mō se q̄ p̄tra te nugatio. qz tūc dīa itermēdia ponēt in diffini tōe. ⁊ dīa vltia icludīt oēs itermēdias. vt tu dicis. ḡ dīa itermēdia dī bis. semel i se. ⁊ sel i vltima dīa. si ⁊ seq̄ idē. nā gen⁹ p̄ximū icludīt dīaz suā ititutiuā. ⁊ vltia iclu dit eā s̄lī. vt tu dicis. ḡ bis dicef. puta dicēdo al rōale. qz sēstibile icludīt in aiali q̄d p̄stituit. ⁊ et i rōnali. s; te. ḡ bis dicef. **C**ōtra. dices q̄ diffinitio nō sic dat. s; p gen⁹ p̄ximū ⁊ dīa vltimā. **C**ōtra. tū qz ē p̄p̄bz hic i lra. qz ois diffinitio vlt da biē p gen⁹ p̄ximū ⁊ vltimā dīa vel p̄ p̄mū gen⁹ cū alyz iter medys. **A**ū qz h̄ vlt boeti⁹ exp̄sse libro diffōnuz. vbi di cit. q̄ p̄ in diffinitōe accipiēdū ē gen⁹ cū dīa. ⁊ vidēdū ē de diffinitōe si sit quertibilis cū spē diffiniēda. ⁊ si min⁹ fuerit. accipiēda ē alia dīa. ⁊ gen⁹ cū dīa p̄oz erit loco ge neris. ⁊ sic quōsq; reddat spēs diffiniēda. ḡ nō solū p̄mū ge n⁹ ponēdū ē cū vltia dīa. s; et cū oib⁹ itermēdijs. **C**ōtra formā. dicēdū sic dictū ē exponēdo lram. q̄ nō ē intēto p̄bi qn sine nugatione posset dari diffinitio p gen⁹ ⁊ dīas multas. s; q̄ vltia dīa ē cōpletia ⁊ p̄fectiua sube rei. qz si nō. seq̄ nugatio vt dictū ē exponēdo lraz. **C**ōtra rō reducit p̄bādo q̄ i suba ē ordo. nā ois suba diffinibilis cō ponit ex qd ⁊ q̄li. ex s̄o hui⁹. ⁊ forma ē p̄oz mā. ⁊ magi ens vt dictū ē s̄. ⁊ act⁹ ē p̄oz potētia. tpe ⁊ p̄fectiue. ex. o hui⁹. s; i diffinitōe vnu ē potētia. vt mā. aliud act⁹. vt forma. ḡ i biē ordo. ⁊ p̄ nō i suba diffinibili ē ordo. **C**ōtra formā iā dictū ē i exponēdo lram. s; q̄ p̄bz intelligit q̄ alī ⁊ alius

ordo nō facit nec tollit nugationē qn sēp seq̄ nugatio ne gādo s; q̄ ab vltia dīa sit vnitas ⁊ suba rei completiue. **C**ōtra. ḡ dicēdū ad q̄nē q̄ dīa iferior nō icludīt forma lī supiorē. p̄ rōes tactas. tū qz seq̄ pcessus i finitū i dīen tys. tū qz dīa eēt vna spēs. tū qz sēp nugatō eēt i diffōne.

Ad argumenta In oppositū. **C**ōtra p̄mū dico q̄ minor ē falsa. **C**ōtra p̄bationez. dico q̄ auctoritas Arist. itelligēda ē. nō pdicatiue. s; diui siue. nō. n. vult p̄bz nisi q̄ dīa supior diuidat p̄ dīas ife riores p se. qz fissio pedis solū didit hīs pedes. ⁊ nō peda litas pdicat de fissiōe pedis p se p̄mō. **C**ōtra 2° nego cō seq̄ntiā. **C**ōtra p̄batōez dicēdū q̄ h̄e pdicatū i qd nō eēt du plr. formalr ⁊ directe. vlt solū dnoiatue ⁊ indirecte. dīa at nō hz pdicatū in qd formaliter. qz differētie nō habēt cō mūe pdicatū d̄ eis i qd p se p̄. itellige de dīa q̄ solū ē dīa nā ois talis ē se tota diuersa. s; tū dīa hz pdicatū i qd nō formalr. s; dnoiatue. s; ipm gen⁹. q̄ten⁹ saltē indirecte ē i ḡne. ⁊ p̄pter hoc nlla dīa ē ḡnalissimū. qz eēt i ḡne q̄cūq; mō repugnat ḡnalissimo. **C**ōtra 3° nego nōaz. ad p̄batio nē dicēdū. q̄ gen⁹ siue iferi⁹ siue supius se hz vt potentia le. ⁊ distinguit p̄ differētijs sic materia p̄ formā. nec re puto incōueniēs imo necessariū q̄ potentiale diuidat p̄ actuale ⁊ q̄d ē extra rōnē ei⁹. **C**ōtra sic sit dictū ad q̄nēz.

Primum enim substantia que vniuersaliusq; p̄pria vniuersaliusq; que nō inest ali; vniuersale vero cōmune ē. **T**extu cōmēti quadrages. qn ti. **C**ōtra. Ampli⁹ substantia dicitur que nō de sub iecto. et vniuersale de subiecto aliquo dicitur semper. **T**extu cōmēti quadrages. septi.

Meritur Vt vniuersale sit aliqd i reb⁹. **C**ōtra q̄ sic. nā omē q̄d ē tale p̄ participatōez reducīt ad aliqd tale p̄ essentia. aliogn tale p̄ partici pationē erit primū tale p̄ eēntiā. s; singu lare ē tale p̄ participationē. vt hic bō per pticipationē hois. aliogn hō nō pdicare ē de singlarib⁹. ḡ hō vlt ē hō p̄ eēntiaz. ⁊ p̄ nō ē in rebus. **C**ōtra. suba ē p̄mū ens. vt dictū fuit s̄. ⁊ ē ens reale. qz itel lect⁹ nō caufat nisi accidēs. s; scōda suba ē suba. ⁊ ponit vlt. ḡ vlt ē aliq̄d ens reale. **C**ōtra. p̄bz hic in lra. **T**uz qz substātia vniuersaliusq; est. p̄pria sibi. ⁊ nō inest alteri. **A**ū qz substātia non dicit de subiecto. vlt aut sic. **A**ū qz alias logica q̄ est de vlti esset scia realis. quod est falsum.

Rūdeo In ista qōne p̄ q̄sdaz opinioēs p̄tractabo. 2° ad qōnē alr rūdebo. **C**ōtra. Quātū ad p̄mū ē vna opio platonis scōm q̄ Ari. iponit sibi. q̄ ponit ideas p̄pter triplicē rōnē. **A**ū p̄pter entitatē formalē rez. vt videtur p̄bare p̄ rō de p̄ticipatiōe posita i pede. **A**ū p̄pter sciam q̄ ē tātū de necys. singularia aut sunt corruptibilia. **T**uz p̄pter ḡnatiōnē. nā scōm platonē ḡnans p̄ticularē nō suf ficit. **C**ōtra ista opio si pōat ideā eē quādā subaz sepatā a motu ⁊ ab acc̄tib⁹ p̄ acc̄tis nihil hīs i se nisi nām specifi cā p̄fectā q̄tū pōt ē p̄fecta ⁊ passioēs forte p se spēi. alio/ gn de ipa nihil sciret. si iquā sic pōat. nō pōt bñ i probari. qz nō vidēt repugnare absolute rōi ētatis tale singlarē sic nāz hīs. nec absolute s; i probat Ari. s; q̄ten⁹ ponit in/ corruptibile ⁊ eiusdē rōis cū corruptibilib⁹. vt arguit Ari sto. s; h̄ i fine hui⁹. ex h̄ q̄ corruptibile ⁊ icorruptibile dif ferūt plusq; ḡne. s; i 7° vt dictū fuit s̄ arguat nō impossibili tas. s; nō necitas. qz. n. nihil nō manifestū ponēdū ē a p̄bi lolophātib⁹ nisi necitate. iō Arist. arguit s; ideas oīdēs q̄ nō sūt necie p̄ illa p̄ q̄ ponit. q̄. n. nō ponūt p̄ entita tē. nec ponūt p̄ sciaz. p̄batū ē s̄. ca. 4. **C**ōtra at idē ē. q̄ at n̄ p̄ ḡnatiōnē p̄bat. c. seq̄nti. **P**oz at q̄ sūt. ⁊ ita simplr n̄

sit ponēde idee. Si at vltieri^o pōat plato vt sibi iponit: q^o vca idea ē formalr vltē. ita q^o p idētatē p̄dicat d̄ isto cor ruptibili p̄dicatōe dicēte β ē β. statī v̄r icludere p̄dictio nē. s. q^o idē nūero sit qd̄itas mltōz diuersoz. r sit ex ipsa. qz alr nō eēt icorrupti. s. m ḡ p̄ modū illa opio n̄ v̄r ipof sibil. lz n̄ sit necia. s. z^o ē ipolis. **C** Alia ē opio loq̄ndo de vlti s̄m itēdem. Ari. q̄ pōit q^o vltē ē i re. **C** Pro q̄ triplr ar guit. p̄ sic. vltē ē aptū natū dici d̄ plibus. s. res ē apta nata dici d̄ plib^o. ḡ vltē ē res. p̄batio miorl. qz si n̄. tē tal aptitū do repugnaret rei nec possz sibi p̄ferri ab intellectu. qz tūc intellect^o possēt dare forti hāc aptitudinē. qd̄ ē s̄m. **C** P. z^o sic. vltē p̄dicat de re. s. de singlarī p̄dicatōe dicēte β est β. vt fortes ē hō. s. ipole ē aliqd̄ p̄dicari de re nisi sit i re. ḡ vltē ē aliqd̄ ire. **C** P. 3° qd̄ qd̄ ē absolute sūptuz ē v̄e res. qz ē p̄n^o r cā. vt hētur infra. ca. seq̄nti. s. ipz qd̄ qd̄ ē abso lute sūptuz ē vltē. ḡ vltē ē v̄e res. p̄batio miorl. qd̄ qd̄ ē ab solute sūptū exp̄mit p̄ diffinitōez. s. diffō nō est nisi vni uersal. vt dcm̄ fuit s. ḡ rē. **C** Adod^o ponēdi tal ē q^o i re ē grad^o limitatōis ḡ singlarē ē β: qz ē ipa p̄petas seu d̄ria i diduat. ē ēt ipa nā p̄ ipz gradū limitata. r illa n̄ solū ē itel ligibil sine illo gradu idiuiduali: s. ēt nā ē por i re tali gra du. r vt sic por nō repugnat sibi eē in alio. qz vt sic n̄ ē ad huc limitata ad β singlarē. r nā vt sic por ē vniuersalis.

Sed istā opionē argf̄ triplr. p̄ sic. vltē ē vnū obm intel lect^o nūero r vna itellectōe nūero intellr. vt dcm̄ fuit s̄. ita q^o itellect^o attribuēdo ipz diuersis singlarib^o at tribuit idē obm nūero ples p̄ceptui vt p̄dicatū diuersis subys: dicēdo β ē β. s. ipole v̄r q̄ aliqd̄ i re sit idē itellibi le nūero r sic attribuāt diuersf̄. ḡ vltē nihil ē i re. **C** P. z^o cuiuscūq̄ iest subz s̄b rōe q̄ ē subz: ei iest r passio. si ḡ hō iest forti sub ea rōe q̄ hō ē v̄e vltē. vt tu dici. ḡ fortes erit v̄e vltē qd̄ ē falsū. **C** P. 3° si sic. seq̄t q^o s̄sus hz p̄ p̄se obo vltē. qd̄ ē falsū. p̄batio d̄ne. qz nā nō mouet s̄sū iquātū β. lz nō ni si β vt dicituz fuit de itellectōe singlarī. v̄r ēt q^o itellect^o agēs oino sup̄fluat: si oē vltē iā ē i actu i re ex se. **C** Adtra modū ponēdi argf̄ duplr. **Tū** qz seq̄t q^o tot sūt vltā q̄t sin gularia. qz q̄cūq̄ nā in quocūq̄ idiuiduo hz illā rōez vltis q̄ assignat. s. illā idifferētiā ad pla. **Tū** qz in p̄dicatōe vltis de singlarī: idem p̄dicaretur de seipso.

Alia est opio i extrēo. q^o vltē tātū ē i intellectu. **Pro** q̄ ar guit p̄ omēta. q^o itellect^o ē q̄ fac vltatē i reb^o. s. itellect^o agēs nō ē potētia factiua s. actiua. ḡ nihil cāt ex intellectu. **C** P. vltē ē vnū i mltl r d̄ mltis. ex p̄ poste. ḡ icludit esse tialr cōpatōez ad supposito. vt p̄dicabile: ad subycibile. s. tal cōpatōez nō ē i re. s. tātuz i intellectu cōparatē. ḡ rē. **C** S. istā opionē argf̄. nā obm nālr p̄cedit actū. s. vltē ē obm itellect^o. ḡ vltē nālr p̄cedit itellectionē q̄n̄ intelligit. sed nō ē actū i intellectu nisi p̄ itellectionē. ḡ vltē nō ē i itel lectu tātū. **C** P. subz scie iquātū subm p̄cedit itellm. sed subz scie vt subz ē vltē. ḡ rē. p̄bō minorl. qz subz scie vt sic est p̄ tale comparādo ad passioez. r si primo tale. ḡ de oi. r sic pōt esse scientia de eo.

Quantū ad z^o p̄mittā aliq̄s distictōes. z^o iferā ali q̄s p̄clones. **C** De p̄ sit ista p̄ distictio. duplex ē itētio. s. p̄ ma r scōs. **Pico** p̄mā itētiōez ipsā rēpositā in eē intellectu. r cognitio d̄r p̄ma qz res d̄r itētio nō q̄cūq̄ mō res. s. vt itellectā r cognitā. **Uocō** itētiōē scōz quādā relationē seu cōpatōē itellect^o. q̄n̄ intellectu cōparat vnā p̄mā in tētiōē ad alterā. seu vnū intellectu alteri. **Exēplu.** itelle ct^o intelligēs hoīez r itelligēs aīal: cōparat vnū ad aliū s̄m rōnē p̄dicabil^o r subycibil. q̄ cōpatio ex pte aīalis d̄r ge nus. r ex pte hoīs d̄r spēs. r sic s̄m diuersas cōpatioez for mat diuersas itētiōes scōz. puta ḡnis r spēs i idiuidui r hō. ita q^o oīs z^o itētiō ē formalr relatio rōnis. **C** z^o disti ctio sit ista. q^o cū vltē sit qd̄dā p̄cretū: pōt accipi duplr. vno

mō p̄ p̄ significatio: qd̄ ē vltas. r z^o itētiō q̄ ē qd̄az re latio rōis i p̄dicabili ad illd̄ de q̄ ē p̄dicabile. r hūc respe ctū rōis significat β nomē vltē i p̄creto. r vltas in abstra cto. **Alio^o** sumit vltē p̄ illo qd̄ denoiat ab illa itētiōe vlt tas q̄ ē aliq̄ res p̄me itētiōis. nā scōe itētiōis applicat p̄ mis. r β z^o pōt ad huc accipi duplr. vno^o pro illo qd̄ ē q̄s subz rēotū denoiatū ab illa z^o itētiōe. r sic nā absolute sū pta d̄r vltē. q̄ten^o nō de se β. r iō nō repugnat sibi ex se di ci d̄ multl. r nā sic accepta ē idetermiata p̄uatiue siue ne gatiue. **Alio^o** pōt sumi p̄ ipō subo p̄pinq̄ qd̄ ē ipa nā inde termiata d̄re. vt. s. diucta idetermiatōi actuali q̄s habi tui d̄rio. r h^o mō nō ē vltē nisi nā sit actu idetermiata. ita q^o sit vnū itelligibile nūero dicibile de oi supposito. r illd̄ ē cōplete vltē. **Tertia** distictio sit ista. eē i intellectu p̄ti git duplr. vno^o subiuue. vt spēs r hīr^o sūt in aīa. alio^o obiuue. sic nūc loqm̄r. r hoc mō pōt eē duplr. vno^o hīualr siue i actu p̄. q̄n̄. s. ē ibi p̄ spēm manētē in intellectu vt imēdiate motiū ad itellectionē. alio^o actualr siue i actu scōs. q̄n̄. s. actu mouet r itelligit. scōs mod^o ifert p̄m. r nō eē d̄uerlo. sic p̄z. **C** De z^o sit ista p̄ q̄ vltē sūptū p̄ mō. s. p̄ itētiōe nihil ē in reb^o. s. i intellectu tātū. **Dāc** p̄bo sic. puz ens rō nis nihil ē ex in reb^o. s. vltē sic acceptū ē hō. vt p̄z ex dictl ḡ rē. **C** Pro ista p̄clōne pōt itelligi opio p̄i^o recitata. nā ista p̄patio q̄ ē itētiō scōa nō ē nisi subiuue i intellectu cōpa rate. r sic p̄cludūt rōes ibi posite p̄ opione. tū sic p̄z hō pi nio icōplete loq̄ de vltē. sic p̄cedūt rōes p̄tra eā. **C** Scōa p̄ sit ista. vltē sūptū scōo mō. s. p̄ subo rēoro itētiōis ē ali qd̄ v̄e in reb^o. **Dāc** p̄bo sic. illd̄ qd̄ circūscripto oi actu itel lect^o ē v̄e: ē aliqd̄ in reb^o. s. vltē sic acceptū ē hō. nā circun scripto oi actu itellect^o nā lapidis q̄ ex se nō ē h̄ s. ideter miata negatiue. ḡ tale vltē ē aliqd̄ i reb^o. **Et** p̄ ista p̄clōne pōt itelligi scōa opio recitata p̄. r sic p̄cludūt rōes ibi po site. tū h̄ opio icōplete loq̄ de vltē qz lz nā sic sūpta sit in determiata p̄uatiue vltē negatiue r d̄dicatorie. nō tū d̄re. qd̄ regrit ad cōplementū vltis. sic p̄cedūt rōnes d̄ opinionē. **C** S. iuz istā p̄clōne orit̄ dubiū. v̄r nā sic sūpta ideter miate r idifferēs q̄ nō ē de se β: hēat aliquā vnitatē reale miorē vnitatē nūerali. ex q̄ pōit n̄ eē β. **C** R̄ideo q^o sic: p̄p̄ qd̄ tertia p̄clō sit ista. vltē sūptū z^o mō est vnū vnitatē aliq̄ reali miori tū vnitatē nūerali. **Dāc** oñdo sic. vni^o po tētiē ē vnū obz. s. potētia sēsitua. puta vltis ē vna poten tia. ḡ hēat vnū obz. nō vnū nūero. qz tē n̄ possēt videre nisi vnū colorē nūero. nec vnū p̄ itellectū. qz p̄cedit actū itel lect^o sic r sensus. ḡ ē vnū aliq̄ alia vnitatē reali. qz sic obz sēsus iquātū obz p̄cedit itellm: ita ēt scōz suā vnitatē rea lē p̄cedit oēm actū itellect^o. **C** Dices q^o obz p̄mū r adeq̄ tū sēsus ē aliqd̄ cōe abstractū p̄ itellectū ab oib^o alyz pri cularib^o obis. r ita nō h̄it vnitatē nisi p̄tinēl illa pla oba p̄ricularia. ita q^o obm sēsus resp̄cū vni^o act^o v̄tiq̄ p̄cedit i tellectū. r tūc ē aliqd̄ singlarē. tū obm p̄ sēsus adeq̄tū ē aliqd̄ vltē abstractū ab oib^o p̄ricularib^o p̄ itellectū. **C** S. qz vni^o actōis sēsus: ē vnū obm scōz aliquā aliā vnitatē reale. vt ēt tu p̄cedis. s. nō s̄m vnitatē nūeralē. ḡ s̄m aliā vnitatē reale q̄ nō ē nūeral. p̄batio miorl. qz po^o coḡscēs obm s̄m aliquā vnitatē: distiguit ipm̄ ab oi alio qd̄ nō est hac vnitatē vnū. p̄dicatū icludit i subo. s. sēsus nō cogno scit obm inquatū ē r̄stictū a q̄libz qd̄ nō ē vnū illa vnita te nūerali. ḡ sēsus nō cognoſcit obm s̄m vnitatē nūeralē. ḡ s̄m alienā. p̄batio asūpti. qz n̄ l̄s sēsus discernit hūc ra diū sol^o offerre nūeralr ab alio radio. lz p̄tinue varient i medio. q̄ten^o accnā nō migrāt. s̄l̄r si p̄ po^o oīnā ponant̄ duo corpa eqlia r oīno sil^o a īalbedie. tūc vltis nō distin gueret illa duo alba: s. iudicaret eē vnū albū tātū. sēsus ḡ n̄ cognoſcit obm s̄m vnitatē nūeralē. ḡ s̄m aliā vnitatē reale. ita q^o ēt vni^o act^o sēsus n̄ ē vnū obm s. s. vnitatē nūe

Septimus

ralē. **¶** ad pncipale. in oī gñe est vñū pñū qd ē mēsu-
ra omnū q sūt illi gener. ex decio hui. et illa vnitas ē re-
alis. aliqñ nō esset mensura nisi scōz cōsideratiōez rōnis.
g etiā nō essent aliqñ entia posteriora q dependēz a mē-
sura nisi eēt rō. et tūc etiā itellect. pōset attribuere alteri
rōnē mēsure. s; illō tale nō ē vñū nūero. tū qz nullū sin-
gulare alicui gener. ē mēsurā oīum illoz q sūt i illo gñe
qz in īdiuiduis eiusdē spēi nō ē h pñū. et hoc posterio. ex 3°
huius. tū qz sub spē albedis pñt dari duo ididua eq̄ alba.
et tūc vñū nō eēt mēsurā alteri. ḡ illud pñū qd ē mēsurā
ē vñū aliqñ vnitate reali q nō ē vñis. **¶** Idez sile et cōle
fundat sup vñū ex qnto hui. ca. d ad aliqd. tūc sic. nullo
itellectu exīte ē silitudo realis hui. albi ad illud albū fe-
cūdū albedinē. ḡ aliqñ realis vnitas ē pñmū fundamētū
hui. relatiōis. qz tal relō nō fūdat sup ens rōnis formāl.
nō ē aut vnitas nūeralis. p; qz h albū et illud albū nō sūt
idē nūero. qz nihil vñū et idez ē sile sibi ppi. ḡ ē aliqua alia.
¶ circūscripto oī itellectu hic ignis gñat hūc ignē si
milē sibi i forma. qz gñans gñat sibi sile ppter formā. vt
dictuz ē in h 7°. et illa gñatio ē vniuoca. s; gñatio vniuoca
regrit vnitate forme i gñante et gñato. illa vnitas nō ē nu-
merāl. ḡ aliqñ alia. et ē realis. qz circūscripto oī itellectu vt
dictū ē. **¶** si oīs vnitas realis ē nūeralis. ḡ oīs diuersi-
tas realis ē nūeral. oīs ē flm. ḡ et aīs. pbatio dñe. qz vñū
et multa. idē et diuersū sūt opposita. ex decio hui. et toties
dī vñū oppositoz. q̄tiens et reliquū. ex p̄ thopicoz. et sic si
tantū est vnitas nūeralis: tātū est diuersitas nūeralis.
¶ Et oē diuersū est i se vñū. qz vñū dī qd ē ab alio diuer-
sū. sicut ḡ ē vñū: sic et diuersū. ḡ si vñū nūeral. et diuersuz
nūeral. et nō plus. falsitas dñtis pbat. **¶** Tū qz oīs diuersi-
tas nūeralis in quātū nūeralis ē e q̄lis. et tūc tātū differret
fortes a platone quātū a brunello. **¶** Tū qz seq̄ ex h qz tūc
itellect. nō pōset abstrahere a forte et a platōe aliqd cōe
magis q̄ a forte et a brunello. et tūc qdlibz vñe eēt pure fi-
cticiuz. **¶** Pro ista dclōne sūt etiā alie rōnes. s; iste nūc suffi-
ciāt. **¶** 4° dclō sit ista. vñe 3° mō sumptū qd ē idetermia-
tū dñe nō est in itellectu actuali de necessitate. **¶** Pro illa
dclōne faciūt rōnes cōtra tertiā opinionē. **¶** 1°. qz obm-
nāliter pcedit actu. **¶** 2°. qz subm icie iquātū subm pcedit
itellectū et habitū. **¶** 3° dclō sit ista. vñe 3° mō sūptū est in
itellectu habituali de necessitate. **¶** Pro illa dclōne faciūt ra-
tiōes cōtra scōz opionē. spāl p. s; qz vñe est vñū itelligibi-
le nūero. **¶** 6° dclō sit ista. vñe tertio mō sūptū fm illud
qd ē: est i reb. **¶** 7°. tū qz relō addita nāe qd ē esse
in itellectu habituali h; fundari in re. qz illud qd est i re
h; istaz relationē. ḡ illud qd ē vñe est i re. tū qz alr cū scia
sit de vñib. sciēdo aliqua de vñib. nihil scirem de rebus
sed tātū de cōceptib. nris. et tūc opinio nra nō imutare ē
a vero i falsuz ppter imutationē in existētia rei. vnde di-
ci pōt qz vñe ē i re sic accipiēdo qz eadē nā q ē i exītia dīer-
miata p ḡdū singlaritatē idetermiata negatiue et i itelle-
ctu obine. et vt h; hac relōez ad itellm vt ad cognoscētē ē
idetermiata dñe in determinatiōe sibi addita p itellectū.
et tūc est completum vniuersale. **¶** Sic ad questionem.

Ad primum In oppositū. p; qz euocat de vni-
uersali. vnde concedo totū argumē-
tū. dclūd enī de ipsa nā que scdm id qd est vñe ē i reb.
¶ Ad 2° p idē. nā suba scda est suba. et est in re extra fm
id qd est in re. **¶** Ad alia in oppositū patet qz argumēta
pbi pcedūt cōtra opinione Platōnis. et cedo qz vniuer-
sale nō est i reb. eo mō q pōnebat plato. **¶** Ad illō de lo-
gica dicēdū. qz logicus nō cōsiderat res p se: nisi q̄ten. fun-
dant secūdas intētiōes quas logicus p se cōsiderat. et ra-
tione huius nō dicitur artifex realis sed intentionis.

¶ Manifestū ē aut qz substātiarū eē existimata

Decimaseptima

rū plurime ptate sūt vt ipse partes aīalīū: nihil
etenim separātū ipsozū est: quādo autē separa-
ta fuerint: tunc entia sunt vt materia oīa. et ē.

Merit Atz distinctio formal priū oz
ganicaz aīalis sit pp ples for-
mas subales realiter aut specificē distin-
ctas. **¶** Videt qz n. nā si sic. ḡ man. mor-
tua nō esset man. equiuoce. dñs ē falsum
vt patet supra hic in septio. et in 4° methē-
oro. ergo et aīs. pbatio dñe. qz quecūqz
differūt realiter vno corrupto nō ē necessariū reliquum
corrupti. sed h; posito forma totū et forma partis reali sūt
distincte. ḡ corrupta forma cōi. puta aīa vel quacūqz alia
pōt remanere ppa forma man. et sic eadē qz p. **¶** Con-
tra. actio q̄libet notificat formā. qz forma dat eē et agere.
ḡ diuerse actiōes et specificē distincte arguūt formas speci-
fice distinctas. sed partes aīalis organice habēt opationes
specificē distinctas. ergo et formas specificē distinctas.

Rūdeo Licet ista q̄stio pōset hē magnū tractatus
q̄ten. q̄rit de mltitudine et pluralitate forma-
rū. de qua mā recolo me plixius dixisse in qdā questione
ordīaria: tū quātū ad pñs sufficit sic pcedā. pmo pmittaz
vnā opinione. et dicā aliter ad q̄stionē. **¶** Quātū ad pñ-
mū est vna opinio tenēs partē negatiuā. modus ponēdi est
iste. qz i bzuto aut in quocūqz alio viuo esto qz est aliqñ for-
ma mixti pcedēs aīam illa ē vna reali. sed plures virtua-
liter et nēs multas pfectiōes scdm quas cōstituit diuersa
organa q̄ sunt pncipia iperfecta diuersaz opationū. vltre-
rius etiā si def qz aīa cōtinet talē formā mixti nō oz pone-
re ppter vnā formā. s; aīam que sit diuersaz opationū et p-
fectionū virtuali cōtentiua. **¶** Arguūt aut p ista opinio-
nem multipliciter. p qz pluralitas nō est ponēda sine neces-
sitate. s; i pposito nulla ē necessitas ponēdi tales formas
plures: cū vna pfecta forma possit quicqd ille plures: qz
est virtualiter cōtentiua. **¶** 2°. maior apparet distinctio in
corpibus organice in quātū aīata sunt: qz in quātū mixta
sunt. p; de videre. audire. et h; sed ppter illam diuersita-
tem nō ponunt tales partiales forme integrates vnā aī-
mā sensitīuā. ḡ non opz ponere hāc diuersitatē in forma
mixti. **¶** 3°. diuersa specie nō cōtinuant. sed aīal est vnuz
cōtinuū. ergo nō cōstat ex partib; specificē distincti. ma-
ior pbat. qz q̄libet illarū formarū pficeret mām. qz ergo
esser rō cōtinuandī. nō videt posse dici. **¶** 4°. confirmat. qz
ex duob; distinctis nūero nō fit vñū nūero. vt p; ḡ multo
min. ex duob; specificē distinctis q̄ magis differūt. **¶** 5°.
diuiso vñe vtraz ps vniit. sic p; vel ḡ est aīa vñū spēi in
vtraz pte. vel alteri spēi. si pñmūz. ḡ in toto erat pñs vna
forma spē. et h; pposituz. **¶** Si 2° mō. ḡ vñū vñis dñs erit
multa aīalia fm spēs. qd nō vñ. **¶** 6°. sicut aliqd ē ens sic
est vñū. et pfecti ens pfecti est vnuz. s; aīal ē pfecti ens
qz ignis. ḡ pfecti est vnuz. qd nō videt: si aīal tot formas
h; et ignis nisi vnā. **¶** 7°. q̄libet forma subalis cū sua mā
cōstituit suppositū de gñe sube. ḡ aīal vñū esset plura sup-
posita: si tot h; formas subales specificē distinctas. sic. n. ar-
guūt p̄hs cōtra ponētes elemēta manere i mixto fm suaz
formas pfcās vl ipfectas. qz tūc mixtū ē plura supposita.

Quantum ex duob; etib; i actu nō fit vñū. vt ocīn ē s; s; plures
foz sunt pla i actu. nā for. eēntial. ē act. aīal aut ē aliqz
vñū. ḡ nō pōt cōstare ex plib; p̄tib; hūtib; plures formas
ad 2° est aīa opinio tenēs partē affirmā-
tiuā quā reputo verā. **¶** Pro qz sic argū-
pare aliqua aīalis pōt separari ab aīali sine gñatione s; non
manet in actu post separationē p formā totius. hoc ē eūi-
dens. ergo p formā p̄p̄iā quā habebat prius. maior p; 2.

sensum. vt si os abstrahat a corpe aialis nō pōt dici q no
ua forma gñef. qz ita subito sicut pōt eē illa abscisio si sit
in istāti nō pōt ab agēte nāli noua forma itroduci sine al
teratiōe pcedēte. **C** Dices q forma vniūdit sic i anialib⁹
ānulosis. **C** Cōtra. qz os nō viuūt sepatū. q non hz formā
aiati nec partē ei⁹. **C** Dices q hz ptē forme mixti q nō ē
oia. **C** Cōtra. qz diuerse mixtiōes sunt i diuerfis ptrib⁹ q
nō vident eē ab eadē forma mixti: s3 ab alia z alia saltes
partiali. **C** P. vna forma mixti nō videt posse iformare
māz dispositā drys z repugnātib⁹ mixtōib⁹. s3 i corpe aia
lis sunt tales mixtiōes. ex p de aia. z pz. qz cerebz ē frigu
dū z cor ē calidū. **C** P. fm viā Fri. lib2o de aialibus. cor
aialis pus ēt tpe gñat qz alie partes aialis. z sic ē assigna
re multas mutatiōes cōpletas vnā añ aliā in gñatiōe aia
lis terminatas ad ples formas. qz rē. **C** Si dicas q nō gñat
nisi vna forma mixti. seqt q gñatio aialis ē vn⁹ mor⁹ p
lixissimus. z q multe mutatiōes cōter se bñtes ad vnāz
formā terminēt. qz vtrūqz ē falsū. z spāliter z⁹. qz plu
riū mutatiōnū numero plures sunt forme terminantes.

Est autē vnū dubiū. a q forma aial hz vnitatē. est ne sic
aceruus: Rñdeo qbz vnitatē a forma mixti vel a
aiati q ē vltia z specifica. sed magis vñ a forma mixti pp
vnitatē cadaueris fuādā corrupta aia vel sepatā. **C** S3
p. qz vn⁹ pfectionis ē vnū pfectibile p̄suppositum. ita q
vnitas pfectibilis p̄supponit vnitatē pfectionis nec ē ab
ea. sed talē vnitatē nō pōt dare ip̄fectibili pcedēte for
mā mixti. qz illa vñ aceruus vel cumulus qdā. **C** Cōfir
maf. qz sequēdo viā istā nō pōt iprobati qre totū vniuer
si nō est vna mā cōis z forma. vel q̄rūcūqz disparatoz
C Rñdeo ad primū qz pres iste māles pcedētes formā
mixti nō habēt tātā vnitatē q̄tā hñt p̄ter q̄a forme. di
co igit q sufficit vnitas ordinis i illis ptrib⁹. s. q mā cum
illis formis plurib⁹ ordinet ad formā illā cōem aliq̄liter
illimitatā vt ad actū adeq̄tū respectu cui⁹ nā eaz seorsū
est potētia adeq̄ta. **C** Ad affirmatiōē dicendū q nō est
simile. opatio. n. arguit formā. vbi igit videm⁹ vltra pro
prias opatiōes corrūidētes ptrib⁹ fm pprias formas. aliq̄z
cōez sicut i aiali sensatio: ibi necessario arguit aliqua for
cōis actiūas cōiter oēs formas. i toto aut vniuerso hoc nō
appet. q enī est opatio ignis p̄ter ignire: aut q opatio cōis
ignis z aq z sic de alijs: nō videmus.

Dico ergo ad qōnē q in quolibet viuo p̄ter formam
aiati est alia for⁹ cōis corpis z mixti z p̄ter has
que sūt cōes totū aiali vel viuo sūt alie partialis specificae
distincte tot quot organa distincta. nec rationes alterius
opinionis cogunt.

Ad primum dico q ponere istas ples formas est
necitas vitade p̄dictōis. q ē m axia
necessitas. nā alr pars sepatā sine gñatiōe v̄p̄ma rō p̄ce
dit silis eēt z nō eēt. cū eē nō possit sine for⁹ ppria. **C** Ad
scdm cū d̄r de maiore distinctiōe apparēte i organis inq̄tū
aiata sūt rē. dicēdum q nō ē silē hic z ibi. nā ibi n̄ appet
necessitas vitade p̄dictōis sicut hic. q est necessitas ponē
di ples formas tales. **C** Ad 3° cū d̄r q diuersa spe nō ori
nuatur. hoc aut manifeste falsū ē. nā man⁹ arida cōtinuat
corpi viuo aialis. z ram⁹ siccus ramo viuo i arboze cū trī
mortuū z viuū spe distinguant. z cū d̄r q aial est vnū ori
nuū. dico q nō ē v̄e cōtinuū nisi solū fm lineā reflexaz. ga
eius nō ē necessariū vn⁹ mor⁹. pōt. n. moueri manus pede
gescēte. sed ē mediū iter v̄e cōtinuū z cōtinuū. **E**t cū q̄ris q
forma eēt rō cōtinuādi. dico q forma cōis q ē alia ab illis.

Ad affirmatiōē cū d̄r q ex duob⁹ nūero rē. nego cōiaz
qz q̄ro aliq̄ sūt magis vnū vnitatē idētitatis tanto min⁹
nata sūt vniri ad cōstitūendū vnū p se. exēplū. albū z nigrū
magis sūt idē q̄ mā z forma q sūt oio alteri⁹ rōnis. z trī

ex mā z forma sit vnū p se. non aut ex albo z nigro. s3 sint
idē gñe primo. **C** Ad 4° qd pcedit de verme diuiso. di
cendū q pres ille diuisi hñt aiām eiusdem sp̄ei. sed si for
san hñt organa distincta hñt formas distinctas p̄ter illā
cōez: q qdē nō sūt for⁹ aiati nec p̄ vnīs vermīs ē pla aialia
C Ad 5° dico q cōpō⁹ ē veri⁹ vnū. sed n̄ indiuisi. duplex
est. n. vnitas. s. p̄fectiōis z indiuisibilitatis. **E**t cū dicit q
aial nō ē p̄fectius vnū q̄ ignis si tot hñt formas. dico q
falsum est qz maior vnitas nō sp̄ ē magis simplex. **C** Ad
6° qd pcedit de suppositis. dico q i eodē eē supposita pla
z in pō vt sūt pres i cōposito. z fm aliā z aliā ptē māe nō
est incōueniēs. sic ē i p̄posito. s3 bñ argumentū. pcedit d̄
illā opiniōē de mixtiōe. qz cū qlibet pars mixti sit mix
ta in qlibet pte mixti eēt q̄ttuoz supposita z q̄ttuoz for
me qz vna ad aliā nō ordinaret vt p̄fectibil⁹ p eā. **C** Ad
vltimū cū d̄r q ex duob⁹ entib⁹ i actu non fit v̄e vnū dico
q v̄e q̄ sūt i actib⁹ vltimatis z n̄ carēt p̄fectiori actu
alitate. sed nō ē sic i p̄posito. nā oia p̄cedētia sūt i potētia
respectu forme cōis z p̄fectioris.

Ad argumentum p̄ncipale cū ifert q man⁹
morta nō eēt man⁹ equo
ce cū viua. dicēdū q man⁹ pōt dupl⁹ cōsiderari. s. vñ man⁹
vt man⁹ vel man⁹ vt organū officiosū ad exercēdū op⁹ vi
te. sic ē de oculo z alyz silr. **S**i p̄ dico q ē man⁹ vniuoce
q̄ diu manet sub forma man⁹. **S**i z^o sic ē man⁹ equoce.
qz sine aia nō pōt exercere op⁹ vite. sic nec oculus videre
sic itelligit illud 4° methauroz z septio metha. sed hoc
nihil cōtra nos. quare rē.

C Quā vero cōpositū ex aliquo vt vnū sit oē: s3
nō vt cumulus sed vt sillaba: z sillaba aut nō
est elemēta: nec idē b. z a. nec caro: ignis z ter
ra. dissolutis quidē. n. bis hec nō adhuc sūt vt
caro: z sillaba. eia vero sunt: z ignis z terrat
est igitur aliquid sillaba nō solū elementa zē.
vocalis vel p̄sonans zē.

Quaeritur Utrū cōpositū p se vnuz
dicat formāl⁹ aliquā enti
tatē distinctā realr ab entitate p̄tū. vñ q
nō p̄ p̄ omē. p̄ pbi. vbi vñ dicere q totū ē
aliud a qlibet pte nō trī ab oib⁹ sil̄suptis.
C P. ad idē ar. sic. qz si sic. q̄ diffō nō diē
totā q̄ditatē diffinitū. cōis ē falsū. q̄ z aīs.
pbatio cōis: qz tē i cōposito eēt tres res. s. mā z for⁹ vel
gen⁹ z d̄ria z illa 3ª entitas quā ponis. Diffō aut n̄ est nisi
due res. s. mā z for⁹ vel gen⁹ z d̄ria. **C** P. si sic. q̄ for⁹ vñ ē
māe mediāte 3ª entitate. cōis ē falsū. qz tē vita vnire v̄i
uo mediāte. z p̄ cōis circularitas erit magl̄ it̄riseca circlo
q̄ vita viuo. qz illa circularitas n̄ vñ ē circulo p mediū.
s3 vita vnit viuo p me⁹. qd ē icōueniēs. seqt ēt p̄cessus i
infi⁹. qz iter illā māz z entitatē ē alia mediāte q mā vñ ē
sibi. z sic vltari⁹ i infi⁹. **C** Uñ⁹ at ali⁹ arguit sic. qz si sic. q̄
ternari⁹ erit q̄ternari⁹. qd ē euidēter falsū. cōis p̄bat quā
tūc ternari⁹ vltra tres vnitates q sūt pres ei⁹ hēbit aliam
q̄rtā quā tu ponis aliā a p̄tib⁹ q ē entitas totū. s3 4ª vni
tas addita trib⁹ fac̄ q̄ternariū. q̄ ternari⁹ erit q̄ternari⁹. z
silr. pōt argui q q̄ternari⁹ erit gnari⁹. z sic d̄ alijs. **C** Cō
tra p̄bs h̄ i l̄ra: q exp̄sse vult q caro ē aliqd aliō p̄ter ignē
z terrā. z q̄ hec sillaba ab. ē aliud ab ellis q sūt a. b.

Rñdeo ad vidēdū mētē p̄bi i B declarabo tres cōfo
nes. qz p̄⁹ ē hec. Cōpositū p se. pura cōpositū
ex mā z for⁹: oīc formāl⁹ aliquā entitatē distinctā realiter
a suaz p̄tū entitate. hāc oīdo sic. cōpositū ē termin⁹ ge
nerationis p se. p̄ ḡ dicit aliquā entitatē realiter a p̄tibus

distincta. añs p3 ex hoc septimo supra. pbatio dicitur qz terminus generationis h3 aliqua ppria entitate pducta p gnatione. alio gn terminaret ad nihil. **C**onfirmatur qz si ambe partes existeret nihil boi eēt. pductio ppositi. exēplū i resurrecciónē. naz resuscitatio ē ad eē ppositū r nō ad eē aie vel corpis. **C**ontingit entitates priū pnt existerē corrupto pposito. g̃ distinguūt realī a pposito. añs ē euīdēs. qz alī idē s̃l eēt r nō eēt qd ē oppositū pmi pncipi. s3 añs p3 p p̃m hic in ista de ista syllaba ab. q̃ corrupta pōt manere. a. r. b. **S**ilr ē de toto pposito r p̃tib⁹ eius vel realī vel saltē apud intellectū r i sua rōe nō repugnat ptes manere. nō manēt toto pposito. **C**ause itriscece ppositi aliqd cānt. nō se nec altera alterā. qz p̃cipia nō sūt ex alterutris. ex p̃ p̃bi. g̃ cānt aliud. s. ppositū. sed oē ppositū causatū realī distinguūt a causis. qz nihil cāt seipm. g̃ rē. **C**ois p̃pa passio r p̃pa opatio hñt aliqd subz cui p̃mo iūr. sed illud nō est mā nec forma. p̃. igiē aliqd aliud. illd ē ppositū. **C** h est exp̃sa itētio p̃bi i p̃. p̃bi. vbi p̃ mouet dubiū de pte r toto. vtz vnū aut plura sūt ptes r totū. se/ quī r soluit r si totū vnū vtrūq̃. i. si vtracq̃ ps ē vnū r idē cū toto: ē sic i diuisibile. s. ips̃ totū. qm̃ eadē eisdē. i. tūc partes erūt idē iter se sic sūt idē totū. qre seq̃ totū eē i diuisibile. cū nō hēat distinctas ptes. At vō si totū ē sic vnū i diuisibile. nullū erit q̃tū. negz q̃le. qd ē absurdū. **C** z⁹ s̃ sit ista entitas ppositi alia ab entitate p̃tiū ē entitas absoluta. b̃ apparet p rōnes p̃cedētēs. **T**ū qz gnatio nō ē p se ad respectū. nec corruptio ē p se a respectū. **T**ū 3⁹ qz absolutū r m̃a xime intrisecū nō cāt aliqd formalr respectiū. qz absolutū nō ē ps eēntialis respectiū. mā aut r forma sūt itriscece r absolute ptes ppositi. **C** si nō. g̃ oia entia pposita sūt vnū g̃iūs. añs est falsū. g̃ r añs. añs pbat. qz respect⁹ a respectū itriscece adueniēte q̃lis eēt iste. nō distinguūt genere. **C**ōfirmat. qz tūc oia entia eēt formalr respectiua. qd tanq̃ icōueniēs i fere p̃hs q̃rto h⁹. s̃ opinionē de vitate ap̃ parētū. **C** si nō. g̃ nullū ppositū erit p se vnū. añs ē falsū. g̃ r añs. añs pbat. qz ille respect⁹ etiā si sit eēntialis de/ p̃dētē nō sufficit ad vnitate p se. qz etiā iest vni p acciūs. acciūs. n. depēdet eēntialr ad subz. cū quo facit vnū p acciūs. **C**ōtra istā opinionē arguit Aureolus. qz oē absolutū pōt de⁹ facere existerē sine quocūq̃ alio a quo realr distinguūt. sed ppositū est absolutū p te. r distinguūt realr a mā r forma. g̃ ppositū pōt existerē sine mā r forma. qd est cui dēter falsum qz tūc aliqd eēt ignis vel igneū sine forma ignis. **C** R̃ūdeo. qz maior est vera. si illud absolutū ē p̃us nō depēdēs eēntialr ad aliud. r sic i pposito de⁹ pōt facere mā r forma sine pposito. sed tūc minor est falsa. qz cōpositū est posterī eēntialr depēdēs. **C**ōtra. tūc de⁹ nō pōt acciūs facere sine subo. qz est posterī eēntialr depēdēs ad subz. **C** R̃ūdeo qz nō ē s̃le. qz acciūs nō h3 subz p cā intriseca. sicut ppositū h3 mā r forma. nullus aut effect⁹ simplr dependet ad cām extriseca p̃ter q̃ ad p̃mā. q̃ten⁹ oēs cālitatē extriseca pōt de⁹ supplere sine cā scda. nō sic de itriscece. cū cause itriscece icludūt i perfectionē. s. eē partē cāti. iō ad expōnē maioris illi. dico qz nō est vtz si sit posterius eēntialr itriscece p̃stitutū ab absoluto p̃ri. **C** Tertia dco sit ista. entitas ppositi distincta a partib⁹ est forma totū q̃ est g̃ditas. **C** Ad cui⁹ euidentia declarabo qnq; p ordine. **C** primū dcm̃ est. qz forma totū nō est alia a forma partis. puta. in boie ab aia q̃ sit supueniēs illi r aliqd ipsi⁹ totū. r dicat eē forma totū eo qz p̃fecti⁹ p̃stituit ppositū q̃ forma partis. pbatio huius. qz tūc in boie eēt aliq̃ forma p̃stitues boiez q̃ esset p̃fectior q̃ aia itellectiua. qd est absurdū dicere. **C** z⁹ dcm̃ est. qz forma totū nō est aliqd mediū vniēs mā r forme ad p̃stituentū p se vnū cū mā. pbatio. qz quero de illo quō facit p se vnū cū

mā r forma partis. qz nō est dare mediū. sed etiā ipsa ex se vnū. r standū fuit in p̃mo. vel est p̃cessus in infinitū. **C** 3⁹ dcm̃ est. qz forma totū nō est aliq̃ forma vtra formā partis. q̃si p̃ficiēs mā r forma. p̃bō h⁹. qz oē qd p̃ficiē ab aliq̃ q̃ vna forma h3 rōnē vni⁹ p̃fectibil. s3 mā r forma nō sūt h3. g̃ rē. **T**ū p. qz sūt alteri⁹ rōnis. **T**ū 2⁹ qz vnū ē p̃pe p̃fectibile. r aliud ē act⁹ p̃ficiēs. r bec ē rō q̃re facit vnū p se. ex 8⁹ h⁹. g̃ mā r forma nō p̃ficiunt ab aliq̃ vna forma cōi. **C** 4⁹ dcm̃ est. qz forma totū est ipsa tota nā siue g̃ditas p̃stitues totā entitatē. ita qz nō ē forma i formā. s3 forma p̃suppositū ē ens g̃ditatiue. nō sic itelligēdo qz forma totū sit cā ipsi⁹ totū q̃si cāns totū cū mā r forma p̃tis. s3 est ip̃z totū p̃cise r absolute p̃sideratū. eo mō q̃ loq̃t̃ Auiicē. 5⁹ metha. qz egas est tm̃ egnitas. **C** 5⁹ dcm̃ ē. qz forma totū ē alia realr a forma p̃ti. b̃ appet ex dicti. r ex p̃ma dco ne. qz totū dicit aliā entitatē. s3 illa entitas est forma totū. g̃ rē. **C** 3⁹ ista arguit Aureolus. q̃ro ingr quo mō imaginariis istā entitatē. aut. n. sic qz ipsa fūdēt sup mā r forma p̃tis. aut sic qz solū sup mā r forma. ita qz mā sit eius p̃ncipiū subiuū. r forma p̃ncipiū formale. nō p̃ mō. qz tūc forma in pposito entificaret r g̃ditaret. nō aut entificaret. qd̃ vidē falsū. nec 2⁹ mō. qz effect⁹ formalis nō differet a forma p̃ti cui⁹ ē effect⁹. **C** 3⁹ ista rō peccat mltiplr. **T**ū p. qz q̃rit sū damētū illi⁹ cui⁹ nō ē fundamētū p̃pe. **T**ū 2⁹ qz ego dico qz fūdamētū ei⁹ nō ē mā r forma. nec alie p̃ illo. s3 ei⁹ fūdamētū p̃priū r primū est ip̃z suppositū vel ppositū. qd̃ pbatū est eē aliud a p̃tib⁹. oī. n. entitati formali corripdet adequate aliqd sic corripdet humanitati b̃ qd̃ dico hō. nō corp⁹ vel aia. r b̃ dato. tot⁹ p̃cessus rōnis erit nullus. **T**ū 3⁹ qz dato qz ei⁹ fundamētū eēt mā. r forma. p̃ncipiū formale. adhuc nihil pbat. asūmit. n. falsū qñ dic̃ effectū formale nō differre a forma. oī. n. effectus realr distinguūt a sua cā nihil. n. cāt se. vñ volo qz effectus formalis nō separat a forma. qz ip̃ose est aliquid esse formalr albū sine albedine. sed non sequitur. ergo non distinguūt. **Et sic ad questionem.**

Ad primum In oppositū. dico qz cōmētator ibi dē nō distinguūt iter illud qd̃ ē p se. r qd̃ necio occurrit. sic aut se h3 vnio p̃tiū. r eē totū. qz necio occurrit. nō tñ oz qz sint idē. **C** Ad 2⁹ diffōnez d̃ vnio qz dicit totā g̃ditatē diffinitū. nō p̃p̃hēsiue. s3 explanatiue r iudicatiue. q̃ten⁹ explicat p̃cipia itriscece eēntialia diffinitū. **C** Alī d̃. qz diffō est qd̃dā totū hñs p̃tes. sic r diffinitū. **S**icut g̃ p̃tes diffōnis se hñt ad p̃tes diffinitū sic totū ad totū. sic supra dcm̃ ē in b̃ septimo. r sic tota diffō est aliud a suis p̃tib⁹. tota g̃ diffō idicat totā eēntiā diffinitū. non oblatē qz diffi⁹ sit aliud a suis p̃tib⁹. **C** Ad 3⁹ dicēdū. qz p̃cedit ex falsa imaginatōe. nō. n. forma vnū m̃ae mediāte entitate totū. vt dcm̃ est in 2⁹ dco tertie dclōnis. nā illa entitas seq̃ vnionē cāz. sic effect⁹ cāz. nec illud qd̃ addit est p̃pe dcm̃ qz tūc vita vniret viuū mediāte. nā vita non est forma q̃ vnū. sed magis ē sequēs vnionē aie cū corpore. qz viuere viuētibus est eē. scdm̃ p̃m̃. in tertio de aia. **C** Ad q̃rtū. nego añs. **Ad** p̃bationē dicēdū. qz nō oīs vnitas addita facit aliū numez. sed tñ vnitas partialis r mālis. q̃lis nō est vnitas totū. r ideo nō ponit in numez cum alijs. **Et** bec de septimo methaphisice.

C Ad vero substātia ē materia palam: nā i oibus oppositis mutatiōibus ē aliqd qd̃ subijciē mutationibus: vt puta scdm̃ locuz qd̃ nūc hic: iterum r alibi: r secūduz augmentū quod nūc quidē ē tantū: iterū min⁹: aut mai⁹: r secūduz aliteratōez quod nūc qd̃ ē sanū itez laborat. r c.

Arcu librum... num methaphice. Querit pmo. Utz i motu altera...

Adtra. na si ex aq gñef ignis pcedit alteratio i ma taqz dispo ad forma ignis. sic calefactio. illa alteratio durat vsqz ad istas quo itroducif gradus vltim' forme ignis. illa autē calefactio cu sit mutatio finita oz q terminet. vel g terminabit in istati q itroducif forma ignis. vel i alio ista ti citra. si de' pmu: heo ppositu. qz tuc est ignis z no aq q fuit subz alteratiois i termino a quo. Si de' z. cu iter q/ libet duo istatia sit tps mediu segt q i isto tpe itermidio cu cesset illa dispo sine alteratio no magis e disposita ma aq ad forma ignis qz i pncipio. qd e icoueniēs. qz tuc fru stra fuiset alteratio. **U**el si dicat qz manet dispo idu cta p alterationē. sz alteratio cesset. sz nihil valet. qre eniz no stati in fine alteratiois itroducif forma ignis cu sca sit i ma pfecta dispo. frustra. n. expectaret p illud tps mediu. **D**ices qz ista alteratio terminat i vltimo istati quo icipi e' ignis: z i eode desinit ee aq. qz no e icoueniēs i eode istati vni icipe ee. z aliud desinere ee. sine aliq tpe medio imo sz est ne'cius in oi gñatioe. qz i eode istati in quo desin nit forma corrupti icipit forma gñati. alr esset qñqz dare mam sine forma. sifr est i pposito. na ista alteratio hebit ide subz. saqua sub vtroqz termino. **P**s no euadis. qz no loquoz de icipe z desinere sed de ee. qz certu e qz alte rabile i termino alteratiois no desinit ee: sed desinit ee ta le. alias mobile i termino mot' ad que. no qeseret. qd est z phz. 6° phi. qz aut i eode istati ide sit aq z ignis est ipole. **P**s ad pncipale arguo sic z: tota aq calefit. sit. a. a. alte rat qdē. z. tñ no fit ctinua depditio z resolutio sube aq. ita qz dnenit ad vltima pte ipsi'. a. sit. b. certu e qz. a. z. b. no e ide subz simplr z tñ. a. e termin' a q. z. b. termin' ad que. g i ista alteratoe no maet ide subz simplr sz vtroqz termino.

Respondeo. Ad qone sic. Duplex e alteratio. qda pura. cui no e annexa gñatio simplr. puta cu ho mutat de albedine i nigredine. sine aliq corru ptioe sue sube. qda e no pura. cui e annexa simplr gñatio. eo mo q dicim' qz alteratio disponit maz ad forma suba le. z qz gñatio e termin' alteratiois. i p' alteratioe manet ide subz simplr sub vtroqz termino. z sic loq' pbs p de gña tioe. z i isto loco. i scda vo. no. sz sz accidit alteratioi vt alte ratio e. qz sz e rōe gñatiois anere. z id pbs vbi cuqz loquēs de alteratioe simplr z de his q sibi p se veniūt: no curās de his q accidūt. cedit simplr qz in alteratioe manet ide subz sub vtroqz termino. licet no maneat aliqñ ide rōe gña tiois anere. z sic alteratio q e calefactio i exēplis supra po sit' no terminat ad calozē aq. sz ad calozē ignis. ita qz ter min' a q est i aq. sz termin' ad que e in igne gñato. **A**d tra. si sic. vel accis migraret a subo i subz vel gradus for me acq' sit' i pncipio alteratiois no erit ide numero cu for ma terminatē alterationē. eo qz accis corūpif ad corru ptionē subi. et si sit qlitas simbola. corrupta qz aq corūpif gradus calozis pcedēs. qz vtrūqz v' ipole. **R**ñdeo. z' pars distiuctiois e vera. nec reputo icoueniēs i tali casu qz

gradus pcedēs no sit ide numero cu forma terminatē. **Q**uā plib' modis dicunt cause oēs oportet dicere cās ptingētes vt bois: que cā nisi mate ria equidē mēstrua: ei' aut nihil manēs equidē sperma. Textu cōmenti duodecimi.

Queritur. Utz ad formationē cor poris plis m' actiue aliqd coopef. **U**idēf qz no. nā mā nihil agit ad gñationē vel trāsmutationē. nā vt or p z iz' b'. mā no seipā trāsmutat ad formā. sz sz hēt facere agēs. sed m' no opaf ad for mationē corporis plis nisi mediāte men struo qd se hēt vt mā. vt h' d' g' zc. **A**dtra. qz si no. g' no mag' eēt m' plis qz alcu' aialis. puta v' mis gñati ex pu trefactioe i m'rice. cñs e euidēter falsū. g' z a'is. cñs patet. qz tuc eq'lr se haberēt hic z ide i potētia pure passiuā.

Rñdeo. In ista qone sūt due opinioes. s'm qz recitat **U**nicēna. p can. sen. p' ca' de mēbris. **U**na ē Ari. iz' de aialib'. qz femina i tali plis gñatioe no coope rat actiue: sz solū se bz passiuē. **M**odus ponēdi ē iste. qz so lus p' bz rōne actiue. z m' rōne passiuē. ita qz ipa ministrat totā mās plis. z i solo semine p'ris ē vis actiua formatiua plis. **U**n ibidē. is' de aialib'. opat vtutē i semine p'ris ar ti. z mās ministratā a m're opat ligno de q' artifex fac' sta tuā. s'm hoc' g' tota formatio actiua ē a pte viri cui' semen no cedit i subz plis. sz ouert i spm z calozē qb' mediā tib' agit i semē m'lieris ad formationē plis. semē aut mu lieris ē tota suba plis. **P**s z hāc opionē argi. nā formā eiusdē spēi cōseq' po' nālis eiusdē spēi. sz masculinus z femi na sūt eiusdē spēi. ex. io. b'. g' si formā vni' cōseq' gñatiua. sifr alteri'. **A**dfirmat. qz alr po' gñatiua b' z illi' differ rēt sic actiua z passiuā. z ita eēt potētie alteri' rōis. **P**s. p' nāl' diligit filiū suū. sic vnu' q' qz diligit op' suū. ex 4° ethi. sz m' plus diligit filiū suū. ex 8° ethi. g' vt qz filius sit aliq' mō op' ei'. **P**s. fili' qñqz plus assilat m'ri qz p'ri. g' in m're ē aliq' vt' actiua. a'is p'z. sed cñs pbat. qz agēs itēdit assilare sibi effcū. ita qz effectus nulli assilat nisi pp aliq' ei' actionē. **A**lia ē opio Galieni quā puto verā. qz m' ē cā actiua cū p're respcū formatiois corpis plis. tñ min' pnci palis z scdaria. qz cū p're itegrat vna cās totalē. **P**s ad sz itelligēdū distiguo de plib' causis cōcurrētib' ad eūdē effcū. qdā. n. ex eq' cōcurrūt. sic duo hoies trabētes aliq' idē corp'. puta nauē. qdā cōcurrūt no ex eq' sed hñtes ordi nē eēntialē. qd pōt eē duplr. vno mō. qz cā supioz moueat iferiozē. ita qz iferioz no agat nisi qz mota a supiozē. exē plū. de potētia motiua q' est i manu z baculo mouētib' ali qd idē corp'. **A**lio' sic qz cā supioz no moueat iferiozē nec dat ei' vtutē q' mouet: sz supioz bz de se vtutē pfectiozē agē di z iferioz ipfectiozē quā no recipit a cā supiozē q' ē vtutē pfectiozē. exēplū b' est i pposito. qz vt' actiua m'ris z po tētia actiua p'ris cōcurrūt i gñatione plis vt due cāe p'ia les. ordinate qdē. qz altera ē pfectioz reliq'. no tñ ipfectioz recipit cālitatē a pfectiozē. nec etiā tota cālitatē ē in causa pfectiozē sed aliqd addit cā ipfectiozē in tātu qz effectus pōt esse pfectioz a causa pfectiozē cū imperfecta. z n' pōe eē a sola pfectiozē. **P**ac opionē teneo pp rōēs sz p' p' scās. **A**d argumentū. In oppositū factū. dicēdū ad minozē. qz mēstrua n' solū sunt mā. sic qz in eis nulla sit vis actiua. **A**d p'bm exponit qz m' no est cā agēs pncipalis. ipsa. n. ministrat mās plis. qz corpus plis plus format de mā mīstrata a m're. qz de mā mīstrata a p're. z ppter sz appozate mēstrua dñr mā p' lis. aliter negat pbs in pposito. qz Galien' q' fuit mag' ex p' i talib' dicit oppositū. z ita ex p'is magis credēdū est.

Dupl'r. n. hoc ex hoc: aut qz p'ncipiū erit: aut qz ex resolutio i p'ncipiū zc. Textu p'mēti. xi.

Meritur Utrum i oi generatione z corruptione simpl'r fiat resolutio vsqz ad mās p'mā. Uidef qz n. qz vel i eodē instāti eēt i mās forma corrupti z forma generati. v'l i alio z i alio. si i eodē. g' siml' erūt d'rie forme i mās. qd est absurdū. si i alio z i alio. cū iter q'libz duo istātia sit tps mediū: eēt aliqd tēp' i quo mās p'ia eēt sine oi forma. z cū ipsa d' se sit idifferēs ad oēs formas n' magl' g'naref ex vna forma q' alia. z per d'ns natura frustra egis' set ad disponendū mās i toto tēpore precedēti. Sz d'ri um videf velle p'hs bic i l'ra.

Rūdeo q' i oi g'natiōe z corruptiōe simpl'r oportet fieri resolutiōe vsqz ad p'mā mās. z h' statū. v'l n' statū. statū g'dez i h'ntib' rātū v'nā formā. sz nō statū in habētib' p'les formas. In hoie eni i quo n' dubito eēt p'les formas sepata vltia forma specificā z corrupto hoie. puta i morte: remanet mās sub forma icōpleta corpori q' nō est in aliq' specie spālissima. sz est nāliter in cōtinuo. fluxusqz ad mās p'mā anqz d' illa mās aliqd specificē distinctū g'nēf. qua corruptiōe p'pleta pus ordie nāe itroquēf ab agēte nālī forma aliq' specificā. puta fōma v'mis v'l plāte. Sz p'tra. g'natio vni' ē corruptio alteri'. sz bō i morte corrupit. g' statū aliqd g'nāf. q're scōz te nō oportet fieri resolutiōem vsqz ad mās p'mā. Rūdeo. q' bō in morte non corrupitur corruptiōe vltiata. s. quātū ad omē illd qd est aliqd ei'. qz ad huc remāet forma aliq' q' fuit d' eēntia b'ominis. p'fecta autē vltiata corruptiōe necio aliud g'natur qz mās nālī n' existit sine forma. z sic corruptio vni' ē generatio alteri'. z cōuerfo. sz i h'ntib' v'nā solā formā nō o'z tā tuz expectare. sz corrupto aere statū g'nāf ignis. si ignis d' beat ex aere g'nari. Ad aliud qd obycitur. dicēdū q' p'cedit ex falsa imaginatiōe. nō eni ē intelligendū q' i eodē istāti vel alio z alio fuit i mās forma corrupti z forma g'nati. sz i eodē istāti vna definit eē. z alia icipit p'esse. nec ex h' seqf q' i eodē istāti sint i mās forme d'rie. sz qz in vno istāti vna icipit z alia d'snit. z iō nō ē dare istās v'l ipsi q' sit mās sine for'. nec p' d'ns nā frustra agit. qz i illo istāti mās est ita disposita ad v'nā formā q' n' ad aliā. nec ē dare mās nudā.

Bec ois materia ē: sed quoz generatio est z trāsmutatio adiucez: quecūqz aut sine trāsmutatioe sūt: horū aut nō ē materia. zc.

Merit' Utr' suba corpis sēpiterni. pu ta celi sit vere p'posita ex mās z forma. Uidef q' sic. nā in eo qd mouēf o'z imaginari mās. ex z' h' mor'. n. vocuit mās. sz celū vt p'z. mouēf. g' celū h'z mām. C'p' cōp' celeste ē aiātū. g' p'positū ex mās z forma. an's p'z. p' h'z. z' de celo z mūdo. z p'mē. ibidē. z i z' metha. ex itentioe sil'r Auicē. 9' metha. sue. exp'sse dic' q' celū ē aiātū. p'ia p'z. z' de aia. qz aia ē act' corpis p'fici. zc. Cōtra. h' d'ri i textu. q' nec ois rei ē mās. sz q' p' g'natio z trāsmutatio adiuce. q'cūqz. n. sine trāsmutari sūt. eēt nō ē hoz mās. tūc sic. illa q' nō sūt trāsmutabilia adiuce nō h'nt mās. sed corpora celestia sunt h'z. p'z g' zc.

In ista qōne pp argumēta scā sūt duo vidēda. p'io vtz corp' celeste sit v' cōpositū ex mās z for'. z' vtz sit aiātū. Ad vtrūqz istoz pōt dupl'r rīderi. s. sz v'ā Ari. z scōz v'ā theologo. C' Si scōz v'ā Ari. sic dico duas p'nes. p'ima xelo sit ista. In celo nō ē xpo ex mās z forma. D'ac oīdo sic. ois po' passiuā materie ē in po' d'ictiōis. ex 9' h'. sz nec celū nec aliqd i celo ē i po' d'ictiōis.

g' i celo nō ē mās. p'bō m'ozis. nullū sēpiternū ē in po' d'ictiōis. qz qd cūqz sēpiternū ē neciuz. ex 9' h'. sz celū ē sēpiternū. fm p' h'z i p'lib' locl. g' celū nō est i po' d'ictiōis. nec aliqd qd sit i ipo. Cōfirmat' iō. qz si mās sit i celo. g' celū ē nāl'r corruptibile. n' ē falsū. z d' p' h'z p' celi z mūdi. p'ia p'bat. qz mās ē ānexa puatio q' sp machinat ad maleficiū. p' phi. mās estēf q' res pōt eē z nō eē ex 7' h'. ca' 7'. C' Rū de' vno mō q' i celo ē mās. nō tñ ē corruptibile. qz nō h'z d'riū agēs qd possit ip'z corrupē. z iō remanet icorruptibile. qz oē qd corrupit a suo d'io corrupit. Cōtra dupl'r. Tū qz illa solutio nō euacuat qn celū sit corruptibile q'tū est de se. qz h'z i se p'm' corruptiōis. s. mās. q' res pōt eē z nō eē. sic ignis. esto q' nō corrupat. qd p'hus negaret. Tū. qz fm p' h'z oi potētie passiuē rīder i nā aliq' po' actiuā. si ig' ce lū ē corruptibile d' se. vt hēs d'cedere ponēdo ibi mām. o'z i nā dare aliqd agēs qd possit ip'z corrupē. C' Al'r rīder. q' i celo ē mās. nō tñ eiusdē rōnis cū mās istoz iferioz. z iō illa mās nō ē i po' d'ictiōis. nec pōt q'tū ē de se trāsmutari ab vna forma i aliā. Cōtra. qz si sic. g' erūt due materie p'me: alteri' z alteri' rōnis. n' ē falsū. g' z an's. p'bō falsi' tati p'itl. Tū qz nō sūt duo fines p'mi. nec duo efficiētes p'mi alteri' rōnis. g' sil'r nec due mās alteri' rōis. Tū qz du biū ē. vñ sit illa alteritas i hac mās z illa. cū sola for' disti' guat z sepet. ex 7' h'. Tū. qz p'cessa hac alteritate saltē illa mās i celo ē i po' ad hāc formā quā h'z. z ad puatiōē h' for me. z ita de se erit i po' d'ictiōis. sz mās nō ē de se rō corru p'ibilitat' i q'tū ē in po' ad aliā formā ab ea quā h'z i n' q'tū ē in po' ad puatiōē forme quā h'z. g' celū ē corrup'ti bile. C' Al'r rīder. q' i celo ē mās z eiusdē rōnis. nō tñ ē in po' d'ictiōis. qz for' ei' p'plet z fatiat totū suū appetitū. z iō ista sibi suffic'. Cōtra. qz nulla for' p'plet appetitū sue mās resp'cū alteri' forme: nisi qz dat actū oppositū puatiōi ist' forme. sz for' celi nō dat actū oppositū puatiōi forme ignis. p'z. al'r celū eēt formāl'r ignis. g' for' celi nō p'plet ap petitū sue materie resp'cū forme ignis. maior p'z. qz si mās i celo ē eiusdē rōis ē capax forme ignis z cuiusqz. C' p'. nul la for' p'plet appetitū sue materie. nisi formāl'r v'l saltē v' tua l'r p'ineat i se oēs formas q' sua mās ē puata. sz for' ce li nō ē h'z. g' zc. p'bō m'ozis. qz nō formāl'r. p'z ēt q' nō v'tu al'r. p'z de aia itellectiua. nullū. n. ip'fect' p'inet v'tual'r p'fe cti' se. aia āt itellectiua ē for' p'cissima o'ius. C' z' xelo sit ista. corp' celeste fm v'ā phi nō est aiātū. Poc appet' ex p' d'ictiōe. qz si sic. necio h'z mās. cū aia sit act' cōpis. zc. C' p'. v'l eēt aiātū formāl'r aia itellectiua tñ. v'l cū b' alia aia. pu ta sēstitiua. q'cqd des. seqf q' h'z mās. cū aia sit act' cōpis. vt dcm ē. z p' d'ns corruptibile: vt deducit p' xelo. C' p'. v'l celū eēt tñ aia. s. itellectiua. qz phi nō ponerēt ibi aiaz n' si itellectiua. vel p'ter aiam q' eēt de eēntia celi erit aliqd aliud p' se p'fectibile p' aiaz. nō pōt dari p'. qz cū celū sic p'z sit formāl'r q'tū: seqf q' solus itellect' erit q'tū. qd nō ē in telligibile. nec pōt dari z'. qz tūc celū eēt i potētia passiuā z i potētia d'ictiōis. g' nō erit sēpiternū z n'ciū. C' Sed d'. p'hs z' de celo z mūdo. dicit celū eē aiātū.

Rūdeo si Ari. siue p'mētator pōat celū aiātū forma' l'r: aia q' sit p' se d' eēntia celi: statū recedit a p' d'clone z d'ict' s'bypi. exponit tñ. C' Ubi sciēdū. q' aia h'z duplex offi' r'p'cū corpis. s. iformādi z mouēdi. nā ē for' corpis. z ē motrix corpis. v'bi cūqz g' p'hs vocat aiaz celi: ex ponēdū h'z d' dōez q' aia ē motrix. z n' for'. z illa aia ē itelli g'ētia p'pa d'iuicta huic orbi i rōe mouēt'. z n' i rōe ifōmātl' Et q' h' sit itērio phi v'l posse p'bari er. s'. phi. vbi dic' p'hs q' p' mobile didit i duo. qz vñ p' se mouēf. z ali d' ē p' se mouēs imobile o'io z p' se z p' acc'ns. illd qd mouēf ē celū. sz mouēs imob' ē itelligētia. sz si itelligētia eēt for' celi: tē mouerēt saltē p' acc'ns. s. ad motū celi. fm āt v'ā theolo.

dico duas deliones. Prima delio fit ista. corp^o celeste est ve
 re ppositu ex ma^o r forma. na scdz eos illd chaos qd ab eis
 ponit attigisse vsqz ad celu empireu erat ma oium corru/
 ptibiliu pteoz sub celo empireo. r ista ma qtu est de se e
 eiusde ronis i oib^o. vñ illud Hen. p. In principio creauit de^o
 celu r terra. r celu illud fuit celu empireu plen^o agelis.
 r terra. i. maz iforme oiu^o de terra vsqz ad celu empireu.
 ita q de ista terra de^o fec^o p luce. r sic de alyz scdm opa sex
 diez. **C** 3° nuc est dubiu. qud celu sit corruptibile. si ha/
 beat maz eiusde rois. **R**ñdeo. q celu simplr loquedo
 est corruptibile. cu heat maz q pot ee r no esse. **V**ñ theo
 logi habet discordare a pho i ppone illa. q celu e necessa
 riu r icorruptibile. qz qtu e ex na sua est simplr corrupti/
 bile. qz sibi test potetia ad actu dnu. tn est icorruptibile se
 cudu qd. qz corp^o celeste no hz dnu ages r ita no pot cor/
 rupu a dno agete. **T**u. qz forma celi est alteri^o ronis a for/
 mis elemetoz. r io celu no est capax qlitatu dnuaz. r ideo
 non est alterabilis nec corruptibile per natura. **T**u. qz for/
 ma q no pot pduci a na. no pot corrupti a na. sed forma ce/
 li e h^o. g. r. c. est. n. pfectissima iter oes formas corpales. ex/
 cludedo corp^o humanu. cui^o aia no pot cari a na. sic g for/
 ma celi a solo deo creat. sic a solo deo pot corrupti. vñ Pa/
 ma. 4. de trini. ca. decimo. dic. q celu d se e corruptibile
 tn voluntate dei e icorruptibile. qz de^o disposuit illud non
 corrupti s ppetuo cōseruari. r ideo tantu subest voluntati
 dīne. vñ sili modo elemēta quantu ad se tota pnt dici in/
 corruptibilia. tu qz non habet p trariu agens corrumptes
 totam formam elemēti. tu. qz deus disposuit elementa p/
 petuo cōseruari. licet sint corruptibilia secundu pres suas
 r etiā totaliter quantum e de se. **C** 2° clusio e ista. corp^o
 celeste non e cōpositum ex corpore r aia: qz ita sit aiatum
 hoc p per Pam. capitulo iz. vbi dicit expresse q corpa
 celestia sunt inaia. **S**ilr Gero. sup illud **S**ayre. **A**udite
 celi. r aurib^o pcipe terra. dicit ibi i glo. q pbeta n alloq/
 tur iaia. f. celu r terra. s. hitatores celi r terre.

Ad primū

in oppositu. dicendū qz phs sic nunqz
 posuit formā nisi quā arguit operatio:
 ita non posuit materiā nisi quā pot arguere motus. in ce/
 lo autem secundum ipsum non e motus ad formam. sed
 tm ad vbi. g. i celo no est materia nisi que e i potentia ad
 vbi r vñ quo. vt dr. iz. huius. r cōmen. de substātia orbis
 s. talis potetia n est materia q est altera pars ppositi. talis
 eni materia e idē qd e subiectū suscepibile mor^o. r io ta/
 lis mā e i pura forma. si pura for^o. puta angel^o fit p se mo/
 bilis. s. n logmur hic de tali materia. **A**d 2° nego aīis.
Ad pōnē. dicēdū qz phs. omē. r **A**uicē. vñ sūt negādi dī
 cētes sibi. vel sūt exponēdi mō pdicto i cor^o qōnis.

Quoniam vero qdaz sine generatiōe r cor/
 ruptiōe sūt r non sunt: vt pūcta siquidē sūt: r
 totaliter spēs r forme: nō enī album fit: sed li/
 gnū albū. aut ex aliquoz: r oē aliō qd fit: fit. r c.

Veritur

Arū accns sit cōpositū
 ex prib^o eñtialr distictis.
Aidēt qz sic. nō oē gnabile r corrupti/
 bile e ppositū ex mā r forma. s. accna sūt
 corruptibilia. g. r. c. maior pz. ex 7° b^o. vbi
 dr q mā est q res pot ee r no esse. **C** 3°. si
 accns e forma simplex. g. e pfecti^o qz suba.
 cōns e fallū. g. r aīis. pbd dīe. qz simplicitas e simplr pfe/
 ctiois i entib^o. vñ deo sūme attribuit. g. qd e simplici^o e p/
 fecti^o. si g accns e oīno simplex erit pfecti^o simplr qz suba
 pposita ex mā r forma. **A**d firmat. qz cā r cātū diuidit
 ens sic pfcū r ipfcū. ita q cātū tenet ibi rōez ipfcū. qren^o
 e de pedēs. qd g magis cātū: e ipfecti^o. **S**z posito q accns

fit pura forma suba pposita erit magis cāta. qz. s. irifese r
 extrifese. accns at tm extrifese. g suba pposita erit ip scdz.
C 3° tra. phs bic i isa vult q accna n hnt maz ex q. s. i q.
C 3° re auctō. 6. pncipioz dic q for^o e simplici eēn^o dīsticta
Rñdeo **I**n ista qōne sic pcedā. p vñā opi. ptractabo.
 2° ad qōnealr rñdebo. **Q**uātū ad pūm est
 vna opio q dic q accns e realr ppositū ex duob^o. **C** 3°
 ista opione argi. nā simplr simplr a qūcūqz distiguit vñ ee
 p diuersū r nō dris. vt pz de mā respū forme. s. accna n
 sunt h^o. g. r. c. maior pz. ex significato vocabuli. qz alias eēt
 dris nō p diuersū. mior pz de duab^o spēs^o accnti. nā albe/
 do r nigredo realr drnt p dris ppas. r realr dueniūt i gñe
 s. i colore. g sūt drnt r nō p diuerse. **C** 3°. oē diffinibile
 e ve ppositū. s. accns e ve diffinibile. g. r. c. maior pz i B 8°
 sup^o. vbi cludit phs p platonē. q ideo si sint forme sim/
 plices n sūt diffinibiles. qz oz diffōne eē orōne lōgā. r B eē
 vt māz. illud vō vt formā. minor pz. ex 7° b^o. vbi ondit q
 accna sūt diffinibilia. nec obstat q diffiniant ex additiōe.
 qz B nō e pp simplicitatē. s. pp depēdētā ad subaz. **C** 3°.
 7° b^o dr. q ppositū p se gnāf. r B e vep de oi gnatiōe. g r i
 gñe qlitati. s. illud ppositū nō e tm ex accnē r subo. cū il/
 lud sit ens p accns. r p cōns nō erit p se termin^o alicui^o mo/
 tus. qz ois mor^o p se termina^o ad re alicui^o gnis p quā e in
 eodē gñe. enat^o p accns nō e p se i gñe. g oz q accns sit ali
 qd ppositū irifese. qd p se gnāf. **C** 3°. io. hui^o. ca. 10. vult
 phs q forme q hnt adiuicē trāsmutationē. cū sūt dīa r
 media sūt eiusde gñis phici. r q nō e trāsmutatio iter for/
 mas alteri^o gnis phici. r dicunt forme eiusde gñis phici. q
 hnt susceptiuū p^o. ex 7° b^o. tale g susceptiuū hnt media r
 dīa iter se idē. r nō idē cū alyz alteri^o dīetatl. puta color
 res hnt idē susceptiuū iter se. s. nō idē cū saporib^o. **S**z qd
 cūqz subz siue pōle alteri^o gnis a gñe qlitati sumat illd sic
 e idē color. ita ē e idē color r sapor. vt pz de suba r qtri/
 tare. qz vtrazq subest eidē colorz r saporz. g eidē susceptiuū
 penes qd distiguit gnā phica e aliqd irifecū ipis centus
 ipoz accntiū. r h^o ppositū. **C** 3° dīstā opione argi triplr
 p sic. si accns e ppositū eñtialr. accipio gñe ex pī albedi/
 nē cui^o p^o n^o sūt. a. r. b. ita q. a. fit p^o pōle. b. actuale. r c. sic.
 cū albedo iformet subz. aut tm. a. iformat illud subm. aut
 tm. b. aut vtrūqz p. aut neutrū. si neutrū. g nihil infor
 mat subz. si. b. tm vel. a. g. albedo nō iformabit se tota. r c. p p
 passio. puta iformare n ierit p subo suo. s. tm p pte sui. nec
 vtrūqz p. pbo p de. a. qd ponit p^o māle. qz si sic. itic mā
 sube. cū sit pfectior qz. a. poterit aliqd iformare. r sic pce/
 dif i ifinitū. pbo z^o de. b. qz act^o adeq^o māe. ppe nō pot
 oū ipz iformat aliō iformare. alr nō eēt adeq^o. sed. b. ifor/
 mat. a. cui^o capacitas adeq^o actualitati. b. alr non fieret
 vñū ex eis. g actualitas. b. nō extēdit se ad subaz. **C** 3°. z^o
 sic. iter illa pot ee mor^o q hnt idē pziū susceptiuū circū/
 scripto qd cūqz alio susceptiuo accntali. s. due forme duarū
 spēs dīaz. scdz te: hnt idē susceptiuū r p se. qz eiusde gñis
 vt tu dicl. g circūscripto subo qd e susceptiuū aliud r accn
 tale. eis poterit ee mor^o iter dīas spēs. r p cōns ex albedie
 fit nigredo. sic ex aere fit aq. qd e d phz i mlt locis q vult
 subz ita ee neciū i trāsmutatōe accntali. sic māz i trāsmu/
 tatiōe subali. r q ex albedine nō fit nigredo. s. ex albo fit
 nigrū. ex p pbi. **C** 3°. 3. oē illud qd e imediatū p^o agēdi
 .f. quo p agēs agit e tm act^o. ita q nō icludit ouo. f. potetiā
 r actu. qz tūc nō eēt quo p agit. s. ageret p partē q e act^o.
 aliqd at accns. puta calor. pōit imediatū pncipiū q p agēf
 agit i aliq actiōe. vt i calefactiōe. g tale accns e tārū act^o.

Quantū

Ad 2° p pmittā vñā distictionē. 2° oñdam
 duas deliones. **C** 3° p fit ista p^o distictio/
 q cōpō q e ex natura rei circūscripta illa q e rōnis est du/
 plex. quedā est rei r rei. r bec cōpō pot dici realis. alia est

realitatis et realitatis. et hec opo dī scōz rōes reales et scōz formalitates. **V**oco autē opōne rei et rei istā q̄ est ex aliqb⁹ q̄z separatio mutua nō includit repugnantiā ex terminis. q̄lis ē opō ex mā et forma. vel ex subo et accñis. **V**oco autē opōne realitatis et realitatis istā q̄ est ex aliqb⁹ q̄z separatio includit dictionē pp eoz realē idētitatē. tñ vnū nō est aliud for. malr. ita q̄ vnū includat i alio. i p̄ mō dicēdi p se. ita q̄ p̄it eē distincta oba formalia et distincta ceptibilia distincte terminātia actū intellect⁹. q̄lis ē opō ex gñe et dīa. vbi ē spēs ē realitas simplex. **¶** De 2° sit ista p̄ma dēlo. accñs ē forma simplex simplicitate opposita p̄me opōni. Probatur hec p rōes scās d̄ p̄mā opinionē. **¶** Cōfirmat. qz nō ē pōnēda plalitas sine nēcitate. qñ. s. p paucitatē p̄it saluari ap parētia. iux̄ sniam p̄bi p̄ p̄bi. vbi cōmēdat **A**mpē. p̄ **A**naxa. pp paucitatem p̄cipioz. **¶** Rō hui⁹ ē. qz nā nihil fac frustra. sed nihil apparet i accñtib⁹ pp qd nēcīo debeāt poni opōsita ex duab⁹ p̄tib⁹ realr̄ distinctis. vt patebit r̄ndendo ad argumēta. **¶** C² dēlo sit ista. accñs nō ē forma simplex simplicitate opposita scōe opōni. s. ē opōsitū ex realitate generis et realitate dīe. **¶** Hāc pbāt due rōnes p̄ p̄mā opinio. nē. tū qz. s. accñtia nō sūt p̄ diuersa. tū qz sūt diuisibilia.

Ad primum in oppositū. dicēdū qz gñabile et cor

ruptibile dī duplr̄. s. p se. et p accñs. **¶** Per se gñabile ē illud cui⁹ aliqd p̄sūt qd postea ē ps geni ti. ex 7° b^o. ca. 7°. **¶** Sīr̄ cōruptibile p se ē cui⁹ manet aliqd post corruptionē qd fuit ps opōsiti. et p̄ mō cōpositū gñat tñ et corruptionē i oi gñatiōe. et p̄t ē opōsitū qd cōstat ex ista forma q̄ p gñatiōē iduciē. et p corruptionē expellit. et ex illo qd trāsmutat. qd qd ē i trāsmutatiōe subali est mā. in accñtali ē subz. et ita opōsitū ex ipō subo et forma subali ē p se gñabile et p se corruptibile. opōsitū ex subo et accñte ē p se corruptibile eo mō q̄ est p se. accñs autē nō ē sic corruptibile sine subo. p accñs autē pōt dici corruptibile: vocando corruptibile qd p trāsmutationē nātē plusq̄ fuit. et sic accñs ē corruptibile. et ē forma subalis mālis. **¶** Ad 2^m nego 2as. **¶** Ad pbōnes. dicēdū qz nō ē icōueniēs qz aliqd qd ē simplr̄ pfectiōis absolute loquēdo nō semp̄ iclndat illud eē simplr̄ pfecti⁹ i q̄ ē excellētī. illud scētū ad aliqd. s. tñ scōz qd. ex^o. sapiētia i se et absolute accepta ē simplr̄ pfectiōis. tñ si aliqs canis eēt sapiēs et cū sapiētia nō posset h̄re rabiē ueniētē cani: eēt canis ip̄fectior cane nō sapiēte. s. nō eēt ens ip̄fecti⁹. qz canis ē limitatū ens et pōt re pugnare cani illud qd i entitate ponit nobilitatē. **¶** Sīr̄ in opōsiti. s. simplicitas sit pfectiōis simplr̄ loquēdo et absolute. tñ i reb⁹ corruptibilib⁹ cōiter simpliciter ē ip̄fecti⁹ nō pp maiore simplicitatē. cū illa sit pfectiōis. sed qz talis nā. s. corruptibilis nō pōt h̄re tātā actualitatē cū simplicitate q̄tā cū opōne. et actuali. vlr̄ ē ip̄fecti⁹. **¶** Ad cōfirmationē p idem. s. n. cātum sit simplr̄ ip̄fectū. qz depēdēs. tñ illud ens limitatū cui⁹ entitas p̄pā regrit nēcīo qz sit cātū pōt eē pfecti⁹ ens si ē a pl̄ib⁹ cātū q̄z aliud ens qd ē a pauciorib⁹ cātū. qz. s. nō recipit tātā pfectionē. nā i depēdētib⁹ pōt bñ depēdēs eē pfecti⁹ qd depēdet a pl̄ib⁹ a q̄z qdlibz recipit aliq̄ pfectionē ad quā nullū p se sufficeret. vñ cōiter cātā pfectiora q̄ nō immediate sūt a deo: a pl̄ibus causis depēdēt. qz pp eoz maiore pfectionē non sufficiūt ad cāndū ita pauce cause sicut ad causandū alia ip̄fecta. **¶** Ad p^o. et ad 2° p̄ p̄mā opinionē. dicēdū qz faciūt p 2° dēlone. vt iā dēm̄ ē. suffic. n. ad saluādū ista ponere opōne ex realitate et realitate. nec opz ponere opōnem ex re et re. **¶** Ad 3^m dicēdūz. qz licet ens paccñs nō sit vnū sic suba. nō tñ ē nullo mō vnū. nec ita mltā. sic qñ subz et accñs manēt sepata. vt habet 7° hui⁹. ca. de vnitatē diffōnis. sicut .n. ē vnitās aliq̄: ita illud totū ē aliqd ens. et isti⁹ toti⁹ ē generatio. et p se. sic i illo gñe ē gñatio p se. et tñ p accñs re

pectu gñationis sube q̄ est simplr̄ p se. sicut totū est ens p accñs resp̄cū sube. **¶** Ad 4°. dicēdū qz licet idē sit subz i se acceptū resp̄cū coloz et sapoz. puta suba. tñ differt vt ē subz hoz et istoz scōz diuersū modū mixtionis. nā cū vnū qdqb̄ elemētū mltas hēat q̄litates. iō scōz diuersā mixtionē istaz q̄litatū elemētariū cōgētur immediate aliud et aliud genus q̄litatū mixtaz. puta. si cōmixtionē ignis inq̄tū lucens cū terra inq̄tū terminata. et aere et aq̄ inq̄tū p̄sp̄cua cōsequat gen⁹ coloz. s. cōmixtionē ignis et aeris inq̄tū calida digerētia humorē aqueū cōmixtū terreftri sicco: cōgētur gen⁹ sapoz. et sic de alys. nō q̄ opozter q̄rere aliud et aliud subm. puta. itrisecū coloz et sapoz. sed ad b̄ sufficit idē subz extrisecū. puta suba. qd sit p̄mū et p̄p̄riū hoz et illoz scōm diuersā mixtionē q̄litas diuersaz elemētariū. et sic saluat **A**risto. decimo huius.

¶ Balā ar: et qz si sint aliq̄liter nūeri sube sicut sūt: et nō sūt: vt qdā dicūt vnitatū: nā diffinitio nūerus qdā diuisibilis: qz ei et i diuisibilia: nō enī infinite rōes et numerus: aut tale. et quēad modū nec a nūero ablato aliquo aut addito ex qb⁹ numer⁹ ē nō adhuc idē numer⁹ est: sed aliter quāuis minimū auferat aut addat: sic nec diffō nec qdqb̄ erat eē. nec adhuc erit ablato aliquo aut addito. et c. **¶** Tertū cōmēti decimi.

¶ Veris **¶** Utz i qditate formaz nāliū suscipiētū magl et min⁹ sit da re gradus eēntiales itrisecos scōm q̄s ipsa suscipiat magl et min⁹. **¶** Quidē qz nō. nā h̄c i lra dī. qz forme sūt sic numeri. et sicut numer⁹ stat i idiuisibili. ita qz nihil pōt sibi addi vel diminiui qn mutet spēs. sic est de forma. et p 2as nō hz grad⁹. **¶** P̄. ille gradus addit⁹ vt p̄tinet ad qditatē specificā forme. vel nō. si sic. q̄ albedo remissa nō ē pfecta i spē albedinis. qd ē falsū. si nō. ḡ itēsa albedo erit vnū p accñs. qz icluderet gradū q̄ n̄ p̄tineret ad eēntiā ei⁹. **¶** P̄tē spēs nō diceret totā eēntiā idiuidui. cū ille gradus nō p̄tineret ad spēs. **¶** Cōtra. ipole ē aliq̄ forma cōicare se alicui scōz magis et min⁹: nisi in sua eēntia hēat gradus. aliogn scōm eundē gradū participaret a quocūqz subo. sed forma de q̄ q̄rit cōicat se alicui scōz magis et minus. ergo in sua essentia habet gradus.

¶ R̄ndeo **¶** Ista q̄stio magnū hz tractatū. supponit etiā q̄ forme sint tales. **¶** Utz forma subalis. de q̄ alias. et sp̄l̄r de forma subali dicēt forsan aliqd in. ii. libro. **¶** Tuz. qz de ista mā recolo me pl̄ixi⁹ dixisse alibi in qdā qōne ordinaria. ideo q̄tū ad p̄ns sufficit sic p̄cedā. p̄mo p iprobatiōe q̄rūdā opinionū dēlones aliq̄s declarabo. 2° ad q̄stionem aliq̄liter r̄ndebo. **¶** Quātū ad p̄mū sit ista p̄ma dēlo ap̄e proximatō vel remotio a suo d̄rio nō est cā suscipiēdi magis et min⁹. **¶** Hāc oīdo sic. qz si sic. ḡ vbi nullū est d̄rius: ibi nō est magis et min⁹. 2° n̄s est falsū. ḡ et 2as. 2na p̄. falsitas 2^{ntis} p̄bat. tū qz lumē in medio pōt eē scōz magis et minus. et cū in medio nullū est d̄riū luminis. **¶** Tū scō. qz eandē vtutē possunt diuersi participare scōz magis et minus. nō participādo aliqd de vitio d̄rio. puta. tēperantiā vel iustitiā. **¶** Tū. qz in statu inoecētie scōm magis et minus fuisse grā in diuersis. et est hodie de facto i beatis: vbi tamē nullū est d̄rariū peccatū. **¶** Tum. qz hic separamur ab inuicē in predicamēto habitus. vbi secūdū auctore sex p̄cipiozū: nullū est d̄rariū. et tñ scōm eundē. habitus suscipit magis et minus. qz armatior est eques: pedite. **¶** P̄. ad p̄cipiale. accipiat albedo p̄mixta nigredini. fiat it̄sior et p̄fectior.

et tollat nigredo. tunc sic. aut illa albedo intendit paduetu
 alicuius positivi. vel tunc per remotionem nigredinis. si per se. habet per
 positum. si per se. contra. quod nullus effectus positivus potest esse causa
 privativa. sed intendit effectus positivus. a motu autem nigredinis
 est tunc causa privativa. quod illa non potest esse causa illius intentionis. **C**onfirmat.
 quod motus denotat a termino ad quem. ex 5o per philosophum. sed illa
 intentionis albedinis est de albedo. ex eodem 5o. terminus eius est ali-
 quod albedo. et per se non ista separatio nigredinis. **C**ontra. dicitur quod sic
 ista. nulla forma suscipit magis et minus secundum dispositionem subiecti. vel
 secundum esse in subiecto remanente eius essentia immutata. Hanc opinionem
 sic. quod illud esse seu dispositio vel est idem cum essentia forme. vel non. si
 idem. habet perpositum. quod cum illa dispositio sit maior et minor. ergo essentia
 forme cui ponitur esse idem suscipit magis et minus. si non est idem.
 quod de illo videtur secundum se esse essentia suscipiat magis et minus. vel
 non. si sic. habet perpositum. si non. habet per se plus in infinitum. **C**ontra.
 habito termino sub ratione que terminus cessat motus. quod habito per
 terminus in materia cessat omnis motus et generatio. per de generatione. sed per te in
 principio calefactionis habet caliditas secundum rationem que est termi-
 nus calefactionis. ergo in principio cessabit motus. quod est absurdum
 dicere. per se privatio minoris. quod omne quod movetur habet aliquid de ter-
 mino a quo. et aliquid de termino ad quem. ex 6o per philosophum. ergo in princi-
 pio calefactionis in ipso calefactibili est aliquid de essentia calori-
 ris. si igitur essentia caloris non suscipit magis et minus in princi-
 pio erit calor perfectissimus. secundum quem modum est terminus motus
Contra. dicitur quod calor non est terminus secundum perfectionem essentie. sed
 secundum perfectum esse in subiecto. **C**ontra. quod si motus est ad perfectum vel
 ad perfectum esse in subiecto. illud quod est esse in subiecto vel est idem cum essen-
 tia caloris aut aliud. si idem. ergo si illud esse non est perfectum. ergo nec
 essentia caloris. et sic habet perpositum. si est aliud et accensurum
 illud suscipiat magis et minus. habet perpositum. **C**onfirmat.
 quod iter calor est maior et minor est per se motus. ex 5o per philosophum. sed cal-
 lor maior et minor sunt quodammodo forme de genere qualitatis. ergo aliquid
 de genere qualitatis est per se terminus motus. et tunc idem quod prius.
Contra. dicitur quod sic ista. radicatio maior vel minor forme in materia
 non est causa suscipiendi magis et minus. hanc opinionem sic. quod illa radi-
 catio vel est quodammodo distincta a forma vel non. si non. habet perpositum.
 quod cum illa radicatio sit maior et minor. ergo forma. si est ali-
 quodammodo distincta vel est forma absoluta vel respectiva. si absolu-
 ta habet perpositum. si respectiva sibi habet perpositum. quod ma-
 gis et minus in forma respectiva oritur ex magis et minus in abso-
 luta. **C**ontra. si sic. ergo ubi forma est magis radicata ibi subiectum
 est magis tale. non est falsum. nam per medicos febris ethica est
 magis radicata quam tertiana tunc tertiana est intensior. ideo ter-
 tianari est magis febricitans. sicut veredundus est quoniam rubi-
 cundior. et tamen rubor est in eo minus radicat quam in aliquo
 qui non est tam rubens. puta sanguineus.

Quantum ad 2o per ad evidentiā tituli aliquid permittitur.
 quod ex dictis veritas dicitur dicitur. **C**ontra. per
 quod ponitur in questione videtur in graditate forme etc. **N**otandum. quod du-
 plex est gradus. quodammodo specifica. quodammodo individua. Ad cuius eviden-
 tiam notandum quod in hac albedine individua est tria considera-
 re. primo naturā specificā. secundo gradū individualē essentia-
 lē quod est raritas essentie individui. 3o dicitur gradū individualē quod indi-
 vidui albedo est hec. **C**ontra. ponitur secundo quod sit dare gradus. et quod
 gradus arguit graditatem. notandum quod triplex est graditas. scilicet
 graditas mobilis vel dimensionis. et graditas perfectionis que respicit
 esse rei. et graditas virtualis que respicit agere. et forte secunda coincidit
 cum 3a quatenus agere sequitur esse. **C**ontra. per philosophum de gradibus forme
 de quibus dicitur. per videndum est an isti gradus sint. secundo quod sint. ter-
 tio quales sint. **C**ontra. si dicitur an sint. per se sic. nam ipse est eadem
 forma esse sibi in diversis secundum aliam et aliam rationem. sed aliquid for-
 ma. puta albedo participat a diversis secundum aliam et aliam rationem.
 ergo etc. illas rationes dico esse gradus. **C**ontra. ipse est aliquid forma
 sibi per se dicitur nisi in se sit aliquid illimitata. exemplum de cen-

tra divina que una est dicitur tribus. sed esse illimitatum habet
 ne graditatis gradualis. ergo omnis forma que sibi pluribus dicitur
 gradus. **C**ontra. omnis forma que in re distinctis reat dividit.
 est in se reat divisibilis. Sed aliquid forma. puta albedo reat
 dividit in pluribus individuis albedinis reat distinctis. ergo ipsa est
 in se reat divisibilis. et partes illas in quibus dividit voco gra-
 dus. **C**ontra. si dicitur quod sint isti gradus assigno talē rationem. gra-
 dus forme de quo nunc est sermo est portio perfectioalis forme
 specificę esse eius acceptum quod dicitur ipsa forma specificā infra
 suum acceptum essentialem includens inclusa reat infra acceptum indivi-
 dui. ista descriptio est satis evidens inveni. **C**ontra. si dicitur isti gra-
 dus quales sunt. **N**otandum quod gradus quodammodo sunt forma. quodammodo cen-
 titas. quodammodo perfectionum virtutis dicitur in aliquo vno. et habet
 tunc modo intelligo gradus de quibus nunc dicitur. **C**ontra. bis dicitur
 dicitur quod diversitas horum graduum non diversificat species que sunt
 portiones eiusdem forme specificę. **C**ontra. quod forma specifica
 est indivisibilis dicitur ad gradum specificum. divisibilis vero dicitur
 ad gradum perfectionalem. **C**ontra. quod pluralitas horum graduum non est
 portione infra acceptum positivum specificum forme specificę sed
 solū permissive. sed infra acceptum individuum positivum reddendū
 de singula singulari per quod individuum positivum est forma speci-
 fica et per se continet individuali continet virtutem istos gradus.
Contra. ponitur tertio magis et minus ubi sciendum quod magis et minus
 et maius et minus veniunt et differunt. veniunt dupliciter. **T**um.
 quod utrobique est quodammodo participatio. **T**um 2o quod utrobique est comparatio
 disoperatione. ex disoperatione extremorum. **S**ed differunt
 multiplicitate. sed maius et minus in portione participatione vni ad vnum
 in se precise. sed magis et minus in portione participatione vni ad alterum
 non precise. sed in participatione alicuius tertium quod participat. puta ali-
 cuius forme. 2o quod magis et minus sunt adverbia. id est distinguuntur
 sicut modi. sed maius et minus sunt nomina. id est sumuntur non modo
 dicitur. sed nomina. et significat formas non modos forme. 3o quod
 magis et minus non dicuntur de forma participata. sed de ipse
 participatibus. sed maius et minus e converso sicut per 3. 4o quod magis
 semper presupponit in forma maius. sed non e converso. sic per de quibus
 titate. quod aliquid non dicitur magis dicitur quoniam maior habet quibus
 titate. **C**ontra. secundo dico ad quoniam ad partem affirmatiuam. scilicet forma
 suscipiens magis et minus habet in se dicitur dictos gradus. dico etiam
 quod precise in suscipiendi magis et minus est latitudo graduum in
 forma: siue quod idem est illimitatio forme que participat. per se habet.
Tum ex improbatioe eius operi. proceditur. nec videtur aliquid via proba-
 bilis nisi ista. **T**um quod ipse est forma participari secundum magis
 et minus nisi in se sit aliquid illimitata. et oppositum dicitur in
 fert oppositum subiecti. dato. n. quod non sit illimitata quod participat
 bific secundum alium gradum et alium. **T**um 3o quod per simplicium sup-
 per dicitur caplo de qualitate. ubi recitat multas operi. de cau-
 sis suscipiendi magis et minus et eas improbat dicitur dicitur operi. **A**r-
 chite dicitur sic. **A**dirabilem Architas bene sermone cam eius
 quod est magis et minus insinuat dicitur. qualitas. n. quod infinitate quibus
 da participat. id est sermo ratione eius est quod suscipiat magis et minus
 et non ex participatibus. et sic ad questionem.

Ad primum in oppositum dicitur quod per se loquitur de for-
 ma seu de graditate in quibus exprimitur per dis-
 finitionem. hec est graditas specifica. quod videtur sic abstrahit ab omni
 gradu ut dicitur est per se. vni per post subditur. **A**ri. et que ad mo-
 dum nec numerus habet magis et minus nec quibus species suba. sed sig-
 de cum materia. ita quod si quod vel est due dictiones ut sit sensus
 quod si forma specifica habet magis et minus quod est cum materia. vel est vna
 dicitur. et tunc sensus est. sig de cum materia. inferioribus individuis que
 respectu eius sunt materia. nulla igitur maioritas est in graditate ut
 graditas. quod videtur sic abstrahit ab omni dicitur dicitur ad graditate spe-
 cificā ut dicitur est. et cum dicitur. ergo forma itesa erit vnum per accensurum non
 sequitur. quod illi gradus et si non sint de essentia species sunt tunc de
 essentia individui per dicitur fuit. ulterius cum inferit. ergo species non

dicat tota eentia ididui n̄ segt q̄ nā specifica ⁊ si i sio ⁊ ce
ptu abstrabit a qlibet gradu tñ ē idē cū qlibet gradu rea
liter ⁊ includitur realiter in quolibet gradu.

Qualā itaqz: qz sic qdē acceptatib⁹ vt ⁊ suene
rūt diffinire ⁊ dicē nō ⁊ rigit reddē ⁊ solūē du
bitatōz. si at vt dicim⁹ hoc qdē materia: illd̄ ve
ro forma: ⁊ hoc qdēz potētia: illd̄ vero act⁹: n̄
adhuc dubitatio vtiqz vidēbit eē qd̄ queritur.
Textu p̄menti decimiquinti.

Queritur **U**tr ex mā ⁊ for⁹ stitu
atur p se v⁹. vt q̄ n̄. nā ex
duob⁹ i actu n̄ fit vnū p se ex 7⁹ b⁹. s̄ mā
⁊ for⁹ sūt duo i actu. ḡ rē. p̄bō minoris de
for⁹ p̄z. qz for⁹ ē act⁹. de mā ē p̄z ex 7⁹ b⁹
q̄ōne d̄ entitate māe. **C**ōtra. q̄ magi distāt
min⁹ sūt nata facere vnū. s̄ mā ⁊ for⁹ ma

xime distāt cū sint alteri⁹ rōnis. ḡ ex eis minie ē natū fie
ri vnū. p̄bō maio. qz p̄tes ⁊ tinni faciūt p se vnū que sunt
eiusdē rōnis. p̄tes autē in toto etherogeneo min⁹ faciunt
vnū. qz nō sūt eiusdē rōnis. **C**ōtra. p̄s in l̄ra.

Rūdeo **A**d q̄ōne dicēdo cū p̄bo q̄ sic. cur⁹ n̄ ē alia cā
nisi qz b̄ ē act⁹. illd̄ vō p̄o. vt. d. p. **C**Ad cui⁹
euidētiā sciēdū q̄ sic vnū i cōi imediate p̄segt̄ ens in cōi
ita q̄ illa p̄p̄ō. ens ē vnū. ē imediate. qz nullū ē me⁹ nob
non⁹ ad b̄ dem̄randū. nec forte aliqd̄ nullū aliō ire a q̄
ditate extrēoz. vt dcm̄ fuit p̄ b⁹. q̄. p̄. ita singula entia s̄z
p̄pos ḡdus entitat̄ p̄segt̄ imediate p̄p̄a vnitas. nec ē alia
rō diuerse vnitatis nisi alia entitas quā p̄segt̄ imediate.
ex⁹. simplicia sūt vnū. ⁊ p̄p̄ita sūt vnū. tñ alr ⁊ alr. qz alia
⁊ alia ē entitas. sic ḡ oio simplex se toto ē ens ⁊ vnū. ita cō
positū ē ens ⁊ vnū ex p̄ncipys eēntialibus cuiusmodi sūt
mā ⁊ forma q̄ sola nata sūt aliqd̄ ens p se ⁊ stituere. vñ ta
le p̄p̄ō ē p se vnū p̄p̄a vnitate alteri⁹ rōis ab vnitate sim
plicis sic ⁊ ei⁹ entitas ē alia ab illa entitate. **C**ōtra. q̄ q̄ra q̄
re ex mā ⁊ for⁹ fit vnū p se. dicēdū sic dic. p. qz b̄ ē p̄o illd̄
vō act⁹. **C**ōtra. q̄ q̄ra q̄ re ex mā ⁊ for⁹ fit vnū p se ⁊ n̄ ex
subo ⁊ accēte. cū s̄bz sit vt p̄o. accēns vō vt for⁹ ⁊ act⁹. **C**ōtra.
n̄ deo q̄ sic i ḡnali n̄ ē rō q̄re ens ē sic vnū: ita ē n̄ ē cā q̄re
ex istis p̄tib⁹ fit b̄ vnū nisi qz sūt tales p̄tes. q̄re. n. ex q̄ru
or ellis natū ē fieri mixtū s̄z vnā opi. ⁊ ex lapide ⁊ carne n̄
est natū fieri: n̄ ē cā. nisi qz iste sūt p̄tes tales: ⁊ ille tales.
Cōtra. q̄ p̄o ex mā ⁊ for⁹ fit vnū p se. qz for⁹ s̄balis ē
tal act⁹ ⁊ mā tale p̄ole. ex subo at ⁊ accēte fit vnū p accēns
qz accēns ē tal act⁹. suba talis p̄o. ita q̄ act⁹ ⁊ p̄o itelligant̄
p̄portionabilr vnitate si p se p se. si p accēns: p accēns. s̄z q̄re
ille act⁹ ē p se act⁹. ⁊ ille p accēns. n̄ ē nisi qz ista ē for⁹ s̄balis
⁊ ille accēntal ⁊ he sūt p̄p̄ōes p se p̄ note. ⁊ iō n̄ ē q̄rēdū p̄
qd̄. i. aliq̄ cā it̄r̄seca. s̄z solū extr̄seca. v̄z agēs vt. d. p. i l̄ra.

Ad primum **I**n opp⁹ dicēdū q̄ ex duob⁹ in actu
formali ⁊ p̄cō n̄ fit vnū p se ⁊ sic i
tellit. p. mā at s̄z sit ens i actu entitatio ex eo q̄ ē aliqd̄
ens ex nihil vt oñsū ē i 7⁹. ē tñ ens i p̄o opposita actui for
mali. ⁊ iō ex tali p̄o ⁊ actu opposito p̄t fieri vnū vt p̄oñsū
est. **C**ōtra. q̄ dicēdū q̄ vnitas ē duplex. qdā vniois. qdā
idēntitatis. cū ḡ d̄ q̄ q̄ magi distāt min⁹ faciunt vnū: dico
q̄ falsū ē d̄ vno vnitate vniois. imo q̄to aliq̄ sūt magi di
uerfay rōnū tāto magis sūt nata facere tale vnū. **C**ōtra. q̄ aut
maior itelligat̄ d̄ vno vnitate idēntitatis: sic p̄t cēdi totū
arg⁹. ⁊ tē nihil d̄ nos. qz q̄to sūt magis vni⁹ rōnis tāto sūt
min⁹ vni⁹ vt ex eis fiat vnū. ⁊ iō min⁹ fieret vnū ex dua
bus formis vni⁹ rōnis q̄ ex mā ⁊ for⁹ q̄ sūt alteri⁹ rōis s̄z
forte fieret magis vni⁹ vnitate idēntitatis. **C**ōtra. qz totū
hōgeneū c⁹ p̄tes sūt vni⁹ rōnis ē magi vnū ē vnitate vnio
nis q̄ totū etherogeneū c⁹ p̄tes sūt alteri⁹ rōis. ⁊ sic p̄ce

debat. p̄bō maioris. **C**ōtra. **R**ūdeo i toto hōgenco s̄z r̄tingat
qd̄ d̄: tñ p se p̄tes i q̄s ē d̄sio totū q̄. p̄p̄e d̄r eēntiales: sic
p̄ole p̄p̄riū ⁊ actuale: nū q̄ p̄t eē vni⁹ rōis. s̄z necio sūt p̄
diuerse. q̄cūqz at sūt vni⁹ rōis: sūt tñ itegrales ⁊ r̄tinent
oēs subvna p̄te eēntiali. s̄. sub māli: ⁊ potēntiali vt i p̄posito
de p̄tib⁹ hōgeneis q̄ oēs se tenēt ex p̄te māli ⁊ potēntiali. ⁊
nō sub illo qd̄ ē aliqd̄ actuale a q̄ ē vnitas p̄positi p̄pletine.
Cōtra. **Q**uapropter inq̄tū simul natū est nihil pati
tur ip̄s a seipso: vnū. n. ⁊ nō aliud est. ⁊ c̄.

Arcalibru⁹ **Q**uerit̄ p̄.
Utr aliqd̄ possit moueri
a seipso. vt q̄ nō. **A**d qz d̄r
i l̄ra q̄ nihil aprū est pati
ip̄s a se ip̄o. vnū. n. ⁊ nō ali
ud ē. **A**d. ex diffōnib⁹ po
tentie actiue ⁊ passiue. nā
p̄o actiua ē p̄n⁹ trāsmutā
di aliud inq̄tū aliō: ⁊ p̄o
passiua ab alio inq̄tū ali
ud. **C**ōtra. si sic: tūc tale sp̄
ageret i se ip̄s. q̄ns ē falsū.
ḡ ⁊ āns. p̄bō d̄ne. qz actiua nāli ⁊ passiua sufficiēter appro
ximat̄ ⁊ nō ipedit̄ necio seq̄ actio vt d̄r i l̄ra ca. 3⁹. s̄z sic
eēt i p̄posito f̄m te. qz actio illa nō depēderet ab extra ex
quo idē est agēs ⁊ passū. **C**ōtra. p̄s d̄r p̄bi. vult q̄ oia
aialia moueat̄ seip̄sa.

Rūdeo **I**n ista q̄ōne p̄ vnā opi. p̄tractabo. 2⁹ ad q̄ōnez
alr r̄udebo. **Q**uātū ad p̄m ē vna opi. q̄ ḡnāl̄ tenet illā
q̄nē negatiua. q̄. s̄. nihil mouet se nisi forte p̄ p̄te. ex eo. s̄. q̄
vna ps mouet aliā. ⁊ b̄ nō ē qz aliq̄ ps eēntial̄ mouet aliā
s̄z qz vna pars q̄titatiua mouet aliā distinctā loco. **C**ōtra.
ista opi. arguit̄ triplr. p̄ p̄ rōez s̄p̄rā ex 7⁹ p̄bi. vbi d̄r q̄ n̄
b̄il mouet a seip̄o. qz tē nō ḡsecreat̄ ad ḡtē alteri⁹. s̄z qd̄s
mobile ḡsecreat̄ ad ḡtē alteri⁹. qz ad ḡtē p̄t. nā oē mobile
h̄z p̄tē q̄ ḡsecreat̄ p̄z q̄ totū nō mouet. ḡ nihil mouet a se
ip̄o p̄. **C**ōtra. 2⁹. ipole ē idē s̄z idē eē s̄l̄ in p̄o ⁊ i actu. s̄z mo
ues mouet inq̄tū ē i actu ⁊ mobile nō mouet nisi inq̄tū ē
i p̄o vt p̄z ex diffōne mor⁹. ḡ ipole est q̄ idē mouet seip̄s.
Cōtra. qz agēs ⁊ patiēs sūt d̄ia. ex p̄ de ḡnatiōne. s̄z
idē nō d̄ia s̄ibi ip̄i. **C**ōtra. 3⁹. ipole ē relatiōes reales oppo
sitas f̄dari i f̄damēto vno limitato. s̄z actiū ⁊ passiū
siue motiū ⁊ mobile referunt̄ s̄z relatiōes reales ⁊ oppo
sitas p̄tētes ad z̄m modū relatiuoz. vt p̄z ex 5⁹ b⁹. cap̄lo
de ad aliqd̄. ḡ ipole ē idē eē actiū ⁊ passiū s̄z motiū ⁊
mobile. maior declarat̄. qz f̄dare relatiōes reales oppo
sitas attribuit̄ eēntie diuine rōe sue illimitatōis. **C**ōtra. qz
d̄clōne ḡnāl̄ d̄r i sp̄ali p̄ ordinē p̄ nullū subz ē effectiū
sui accēnt̄ siue sit accēns coeū ⁊ p se. siue p accēns. 2⁹ q̄ nihil
mouet seip̄s ad vbi. 3⁹ nihil mouet se ad q̄titatiōe. vñ aiara
vegetatiua nō mouet se i nutritiōe vt augmētatiōe. s̄z mo
uet̄ alimētū qd̄ i se quertūt. **C**ōtra. 4⁹ q̄ nihil mouet se ad q̄li
tatē vñ nec aq̄ calida fit frigida a se efficiue. nec semē aiara
alterat̄ seip̄s. s̄z semē maris distinctū loco ⁊ subo agit i semē
a mē m̄l̄tratū. **C**ōtra. 5⁹ q̄ nulla p̄o cognitiua est p̄n⁹ actiū
cognitiōis. s̄z tñ passiū. obz at ē actiū. idē d̄r de p̄o appe
titiua ⁊ ad singla ip̄oz adducūt̄ diuerfa. **Q**uātū ad z̄m
ē alia opi. quā teneo. qz p̄tē affirmatiua ad cui⁹ euidētiā
d̄claro tres q̄nes. p̄ d̄clō sit ista ḡnāl̄. pole ē q̄ aliqd̄ agat
i se ip̄s. q̄ d̄clō ē d̄dictoria p̄ d̄clōne alteri⁹ opi. hanc oñdo
sic. extrema actiū ⁊ passiū s̄t adeq̄ta. sic itelligēdo q̄ qd̄
cūqz actiū respicit̄ p̄ obo tale passiū. vbi ḡra. tā calefa
ctiū i cōi q̄ qd̄cūqz calefactiū p̄ticulare respicit̄ p̄ obo
calefcibile i cōi ⁊ nō b̄yl̄ illd̄. **E**x his b̄ ista p̄p̄o. q̄ qd̄libz

dicitur sub p^o obio alicui⁹ e p se obz eiusde lz nō p. vt qdēūq
 calefcūū respic qdēūq calefcibile p p se obio. z econuerio
 qdēūq calefcibile respic qdēūq calefactiūū. hucuscq; ma
 ior. lz pole ē qd aliqd sit actiūū fm a. eo mō q aliō ē actiūū
 lz a. vt p a. itelligit forma pducibilis. idē ē sit passiūū lz
 a. sic qdēūqz aliō passiūū lz a. gillō rōe actiui ita bz seipz
 p obio i rōne passiui. sic qdēūqz aliō. g ita pōt i seipz agere
 sic i aliō. maior ē māifesta ex lz q relatio actiui z passiui i
 cōi hnt extrēa coia adeqta. pbatio mioris. mlti effectus
 sūt nati pducī ab actio equoco z n̄ ynuoco. vt p3 d leuita
 te i igne gūato. istā formā actiua equocā o3 pōere formā
 fbalē aut aliqz aliā q̄litate. hns g istā formā ē p se leuifica
 tiūū. i. effectiūū leuitat. lz forma pōt eē i aliq leuificabili
 vt p3 i ex^o p̄dicto d igne. nā qdēūqz forma i igne gūante po
 neret actia respectu leuitat. eadē ē i igne gēito z ē pōz nā
 liter ipa leuitate. p3. cū sit p^o actiūū. g n̄ ē d̄dictio q ipa in
 sit igni genito leuitate n̄ ex̄ite. z tū p3 q pōt iē illi. g sine
 d̄dictōe idē pōt eē leuificatiūū z leuificabile. R̄ndēf ad
 m. q ipa p̄cessa negat vltia d̄na. ex eo q agēs d̄f esse ap
 p̄riatū passo z ita d̄stictū situ. sic at n̄ pōt se h̄re idē ad se
 ipz. Aōtra. tū. qz hec approxiatio n̄ vt necessaria ad agēdū
 vt icludat d̄stictōez sit⁹ nisi qm maior p̄ntia nō ē polis in
 ter actiūū z passiūū. si g lz p̄ntia suffic. g mltō magi maior
 p̄ntia sufficit. ista. f. q ē sine d̄stictōe sit⁹. tū. qz aliogn si po
 neret ignis i ex̄ns aque sic angel⁹ i ex̄ns celo lz nō vt for⁹.
 tūc nec ignis calefaceret aquā nec angel⁹ moueret celuz
 d̄f absurda. tū. qz n̄ o3 agēs eē p̄ns patiēti nisi qz vt⁹ agē
 tis n̄ pōt attrigere idistātia ipropozdatā vt aliqd p̄ficiat.
 lz si passū eēt secul p̄fecti⁹ attrigeref a vtute agēti. sic g idēz
 ē vt⁹ sibi p̄ns si ē actiūū z passiūū lz idē qz aliō possz eē sibi
 p̄ns. sic v̄ssie saluat illa d̄ditio pp quā appropiāat. realr
 .n. n̄ pōt eē ma iō p̄ntia qz eiusdē ad se. g v̄ssime erit actio.
 stat igit rō quā reputo achillē. ex q̄ rōe si attrēdis d̄scēdo i
 gūali a. p3 q rō dca nō pbat idē posse i se agere nisi rōe eq
 uoca: z lz qn̄ ē capax forme q nata ē terminare actionē q
 uocā forme actiue iā bite. z sic itelligēdū ē regulariter q
 solū tūc z vlr pōt aliqd i se agere qn̄ p̄currūt illa duo. f. qn̄
 lz formā q ē p̄n⁹ agēdi equoco z qn̄ cū lz ē capax talis ac
 tiōis. C² d̄clo sit ista. nihil pōt se mouere cāndo i se for
 mā subalē. hāc oñdo: nullū iperfectū ē p̄n⁹ actiūū respic
 p̄fectioris. qz siue sit actio equoco siue ynuoco lz p̄n⁹ ac
 tiūū ē eq̄ p̄fcm̄ vel p̄fecti⁹ termino p̄ducto. lz nulla forma
 subalis pōt nouiter aduenire vt faciat p̄positū p̄ sevnū qn̄
 illa sit p̄fectior quacūqz entitate p̄cedēte ipsā. qz iformis
 subalib⁹ lz vltior est p̄fectior. g nihil pōt se mouere cān
 do i se formā subalē. C³ d̄clo sit ista. nihil pōt in se aliqd
 agere qdēūqz ynuoco actiōe. hāc oñdo. qz si sic. g duo idui
 dua absoluta z eiusdē sp̄ei p̄nt sū eē in eodē. d̄ns ē falsū vt
 p3 qnto hui⁹. pbatio d̄ne. qz tūc rō seu p̄ncipiū quo agēdi
 z termin⁹ actiōis eēnt eiusdē sp̄ei. ex q̄ ponit actio ynuo
 ca. z tū differrēt numero qz nihil est p̄ncipiū agēdi se. z p3
 q vtrūqz tā rō agēdi se qz termin⁹ actiōis eēt forma abso
 luta. C⁴ d̄dictis d̄cludo corzelarie p̄ q cū augmētatio z
 mor⁹ ad vbi sit ab agēte siue mouēte equoco q̄tenus nec
 q̄ntitas aliq nec vbi ē forma actiua. cū ē m̄lte alteratiōes
 sint ab agēte equoco. vt vlr ille q sunt ad q̄litates nō acti
 uas stricte loquēdo de actiuis. ois ē q̄litas pōt eē ab agē
 te equoco licet aliq possit esse ab ynuoco. qz inq̄tū sic est:
 segtur q i gūe nō repugnat alicui sube cāre in se qz: itatē z
 q̄litate z vbi. p̄currētib⁹ aut duab⁹ d̄ditionib⁹ supradictis
 in p̄ma d̄clone cābit. z hoc vel accēs cocuū sibi z ita sine
 mutatiōe. vel non cocuū sibi z ita p̄ motū vel mutatiōe.
 C⁵ Scōo descēdo ad sp̄alia z dico q subm cāt in se p̄p̄ia
 passiōe p̄pter cāz d̄ictā. z addit alia rō. qz ois potētia pu
 re passua est i potētia d̄dictiōis. vt d̄f i boc q⁹ ifra: lz subm

nō ē i potētia d̄dictiōis ad passiōe: alr iēet ei p̄rigēter z p
 d̄ns nō eēt scibilis p dem̄strationē. igit rē. bz g subz aliqz po
 tētia actiua itrinsecā respic passiōis. C² dico q grania
 z leuia mouēt se ad vbi effectiue. aialia etiā mouēt se ad
 vbi motu p̄gressiuo sic p3 ex d̄ictis. C³ q aiātū mouet
 se effectiue ad q̄ntitatē motu augmētationis. C⁴ q aq̄
 calefacta seipsa frige facit. z femē seipm̄ alterat effectiue.
 C⁵ Quito potētia appetitiua z coḡscitiua mouēt se ad ac
 tū saltē p̄tialr p̄currēte obio vt alia cā p̄tial. de qb⁹ oibus
 d̄currere p̄ singula eēt p̄tū n̄imis z ideo sufficiat sic ea
 breuiter tetigisse. p3 ergo ex oibus his iprobatio p̄me opi.
 nec ei⁹ rōnes cogūt. C⁶ Ad p̄mā q̄ sumit de 7° p̄bi. d̄icēdū
 q equocat de p̄. nā p̄ duplr d̄f vt d̄cū est 7° hui⁹. vno mō
 vt diuidit p̄ parte. z iō qd sic iest p̄ remouēt ab eo cui iest.
 si remouēt ab eo qd est aliqd eius. z iō nihil sic p̄ mouēt si
 aliq ei⁹ pars gescat. Alio mō d̄f vt d̄icit p̄cā adeq̄tionē
 eē eo mō q̄ triāgulus lz tres p̄. qd aut sic iest p̄ alicui nō re
 mouēt ab eo si remoueret ab eo qd est aliqd ei⁹. nā trian
 gulus nihil min⁹ lz tres. lz p̄tes triāguli. puta vnus angu
 lus nō hēat tres. Est ḡ ibi itētio p̄bi. q nihil mouet seipm̄
 p̄ vtraqz p̄mitate. qz seq̄ret d̄dictio. f. q gesceret ad quietē
 p̄tis z nō gesceret. nā gescēte p̄re nō pōt moueri p̄ p̄ma p̄
 mitate. z tū nō repugnaret sibi moueri p̄ scōa p̄mitate. vt
 p3 ex d̄ictis. lz ex lz nihil mali segtur p̄ nos. qz poterit ali
 qd moueri d̄f se p̄cōa p̄mitate vtputa qz bz i se vtutē qua
 pōt se mouere effectiue z equoco. qd. n. sic p̄ mouēt nō o3
 q gescat ad gerē p̄tis q̄ est aliqd ei⁹. C⁷ Ad 2° d̄icēdū q
 duplex ē act⁹. f. formalis z v̄tūalis. f. p̄mi. ignis ē actu
 calidus formalr. ex⁹ scōi. sol ē actu calid⁹ nō formalr. lz
 v̄tūalr. p3 qz sol i vtute ē calid⁹. isti at̄ duplici actu r̄ndet
 duplex potētia passua. f. formalis z v̄tūalis. C⁸ Ad formā
 cū d̄f. ipossibile ē idē fm̄ idē si l̄ eē i pō z i actu. p̄cedo istā
 accipiēdo actū z p̄m̄ vniformiter: si formalr formalr. si
 v̄tūalr v̄tūalr. tē minor ē falsa in p̄posito. nā qn̄ aliqd mo
 uet se cū sit actio equoca n̄ ynuoca nō p̄t dici q sit i actu
 formalr. lz ē i actu v̄tūalr. z i pō formalr. z illa n̄ repugnat.
 bñ at̄ reputo ipossibile idē eē i actu z i potētia vniformi
 ter accipiēdo. C⁹ Ad d̄firmatōz d̄icēdū p̄ idē. nā cū agēs
 z patiēs dicant ē d̄ria: itelligēdum ē d̄ agēte ynuoco. sic
 eni agens z patiēs habet formas strarias formaliter. et
 tūc nihil p̄ nos. C¹⁰ Ad tertiū d̄icēdum q non ē icōueniēs
 relationes reales oppositas fundari in eodem fundamē
 to non simplr sed aliquoaliter illimitato. vbi notanduz q
 quedā sunt relationes reales opposite que sūt incōpossi
 biles in eadē nā z supposito vt sunt relatiōes cāe z cātī.
 huius ratio ē. qz cātū depēdet realiter a cā. idē at̄ nō pōt
 essentialiter depēdere a seipso. Quedam sunt relationes
 reales opposite que sunt incōpossibiles in eodē suppo
 sito non tū i eadē nā illimitata vt sunt relationes p̄ducē
 tis z p̄ducti. patet in diuinis. ratio huius incōpossibilita
 tis est quia p̄ducens est prius ozigine qz p̄ductum. idem
 aut suppositū non pōt esse prius ozigine seipso. Quedā sūt
 relationes opposite reales que neutro mō sunt incōpossi
 biles. vt sunt relationes mouētis z mobilis. cui⁹ rō est. qz
 omnis incōpossibilitas relationū realiū reducēda est ad
 aliqz p̄tiorē. z vbi ista p̄tior non inuenitur. ibi nec illa po
 sterior cōcludit. nūc incōpossibilitas in illis duobus mē
 bris reducit ad ordinē seu depēdentia essentialē vel ozī
 ginis. sed in illo tertio mō reducit depēdentia taliū rela
 tiorū ad depēdentia accidentalē. nō est aut icōueniens
 idē suppositū depēdere a se accitāl. C¹¹ Ad formā dicen
 dū q fundamētū relationū mouētis z mobilis qn̄ aliqd
 mouet se lz nō sit simpliciter illimitatū: est tamē aliqua
 liter illimitatū quatenus idem habet rationem mouēt
 is z mobilis aliter z aliter.

Ad primum in oppositū dicendū q̄ ille auctori-
tates soluit seip̄as. nā i p̄ma addit̄
in q̄tū sit natū ē. z i sc̄da in q̄tū aliud. lz. n. idē moueat se:
tū fm̄ aliā z aliā rōnez mouet se z mouet. vt pz ex dictis.
Ad rōez q̄ addit̄ nego p̄iaz. Ad pbationē dicendū q̄ ac-
tūo z passiuo approximatis nō semp̄ seq̄t̄ actio. qd̄ pōt cō-
rigere ex q̄nq; causis. p̄ q̄ hito termino agens nō agit. exē-
plū. graue qm̄ est i termino nō pōt se mouere. z q̄nq; etiā
nō hito termino pōt impediri ne agat pp̄ vtutē d̄iā fortiozē.
exēplū. aq̄ buliēs p̄ntē igne calefaciēte nō frige fac̄ seipsā.
3° si nō ē totalis cā actiua s; aliud cū ip̄o si illud aliud nō
adfit nō agit. exēplū. tenēdo q̄ i potentys cognitiuis obm̄
agat cū potētia nō poterit potētia agere sine obo. 4° si ali-
q̄ actio nālī p̄supponat̄ sue actiōi. qz illa nō posita nō aget.
exēplū. nihil itelligēs nihil vult. ex eo q̄ act^o volūtātē p̄-
supponit nālī factū itellect^o. 5° si sit agēs libez cū ex se pōt
nō agē. ex^o. itellectū on̄dēte aliqd̄. volūtas pōt illud nō vel-
le p̄ sui libtatē. dato q̄ idē agat vel moueat seip̄z. nō se-
quit̄ q̄ semp̄ agat. qz pōt impediri aliquo dictoz̄ modoz̄.

Calā qz z potētiāz alie crūt irrōabiles: alie
cū rōe. q̄ p̄pter oēs artes z scie factiue potētie
sūt. p̄ncipia nāq; p̄mutatiua i alio: aut i q̄tūz
aliud: z q̄ qdē cū rōe oēs d̄riorū sūt eedē: z q̄ ir-
rōnabiles vna vni^o: vt calidū calefaciēdi soluz.
Tertū cōmēti tertij. Vtē textū p̄mēti. r. Tales
qdē potētiās necē qm̄ vt possūt actiuum z pas-
siuū appropiquat: hoc qdē facere: illd̄ vero pa-
ti: illas vero nō necesse: he qdē. n. oēs vna vni^o
factiua: ille aut̄ p̄trarioz̄: z c̄.

Veritur **U**trum d̄ria quā assignat
p̄hs iter potētiās rōales z
irrōnabiles sit zueniens. s. q̄ ille sint opposi-
toz̄. ille vō vnius oppositi t̄m. vt q̄ nō. z p̄
de rōalib^o. qz si sic. ḡ aliq; pōt sit agere op-
posita: d̄ns ē fallū vt d̄r h̄ in l̄ra. ḡ z āns. p̄-
batio d̄ne qz h̄ns potētia pōt illud cui^o est
illa pō. ḡ h̄ns potētia ad opposita pōt simul ad opposita.
Sec̄do. nulla ē pō q̄ nō pōt i aliqd̄. s; pō rōnalis q̄ non
possit sit i opposita nō vt posse i aliqd̄ nisi determinet̄ vt
d̄r hic in l̄ra. determinata aut̄ nō vt esse nisi vni^o oppositi.
Sec̄do p̄ aliud mēbzū arguit. s. de potētyz irrōnalib^o. p̄
sic. pō solis ē pō irrōnalis. pz. s; pō solis ē oppositoz̄. ḡ potē-
tia irrōnalis est oppositoz̄ nō vni^o t̄m. p̄bō minozis. qz sol
pōt i oppositoz̄ effect^o. dissoluit enim glaciē z idurat lutū.
Cōfirmat: qz iferi^o in h̄ nono d̄r q̄ ois potētia d̄dictio-
nis est. z declarat h̄ p̄hs etiā i actiuis. **C̄. p̄. fm̄** Aristo. po-
tentiā irrōnalis ponit eē oppositoz̄. frigus. n. nō t̄m ifrigi-
dat. sed etiā est cā p̄ acc̄ns calozis. vt d̄r q̄rto p̄b̄si. similr
p̄yciēs pilā ad parietē ē cā resilitōis: videt̄ q̄ dicta d̄ria
nō sit zueniēs. **C̄. d̄tra.** p̄hs hic in littera.

R̄ndeo tenēdo cū p̄ho d̄riam eē b̄n̄ assignatā. In ista
q̄one sic p̄cedit. qz p̄ quō sit itelligenda hec
d̄ria exponet̄. z de cā hui^o d̄rie ingref. **Quantū** ad p̄m
dico tria. p̄mū d̄m̄ est q̄ ista d̄ria itelligēda est de poten-
tyz actiuis t̄m. vt sit sensus q̄ pō actiua irrōnalis cuiūq;
paret̄ siue actiōi quā elicit sine termino quē pducit. sic ē
illi^o q̄ manente eadē nā ip̄a nō pōt eē actiua alteri^o q̄ ei^o
cui^o ex se pōt: frigiditas. n. manēs frigiditas nō pōt eē pdu-
ctiua calozis nec elicit iua calefactiōis. si t̄m ē de se actiua.
nā q̄cqd̄ circa ipsā frigiditatē fieret. lz illud possit aliqd̄ fa-
cere ad esse calozis: nunq; t̄m frigiditas faceret ad h̄. **Sitr**
potētia rōnalis sic est actiua oppositoz̄: siue sint d̄ria siue

d̄dictoria: q̄ manēs nā vna q̄tū est de se: ē sufficiēs pdu-
ctiuū oppositoz̄. p̄ductoz̄: si ē oppositoz̄. p̄ductoz̄: z suffi-
ciēs elicitiuū oppositoz̄ actionū: si est oppositoz̄ actionū.
C̄. z^o d̄m̄ est i qd̄ illa d̄ria ē sic itelligēda vt pz ex p̄ d̄co.
q̄ pō rōnalis sit oppositoz̄ actionū siue actiōis z negatōis
ei^o. s. q̄ possit agere z nō agere. **Si aut̄** actio accipiat̄ ē p̄
re acta vel p̄ducta: tūc sic ē oppositoz̄ actoz̄ sic ē opposi-
toz̄ actionū. p̄ t̄m mō itelligēda ē h̄: vt. s. est actiōis z nega-
tōis: vt patebit i seq̄nti articulo. **C̄. z^o** d̄m̄ est. q̄ pō actiua
accipiēda ē nō p̄ resp̄cū po^o q̄ ē ad oppositoz̄ effect^o s; p̄ fū-
damēto respect^o qd̄ ē p̄n^o actiōis.

Quantū ad z^o. supposita illa cā q̄ vt p̄bi posita supi^o in
z^o le. hui^o noni. Ad maiorē adhuc euidētā p̄ vidēdū ē de
d̄ria i se. z de itētōe p̄bi circa ipsā. **De p̄ sciēdū** ē q̄ p̄
distictio potētie actiue ē s; diuersū modū eliciēdi opatio-
nē: q̄. n. pō agat circa h̄ obz vel circa illud lz aliq̄ mō disti-
guat z on̄dat distictionē pōz̄: nō t̄m ita imediate. nō. n. pō
p̄pat ad obz circa qd̄ opat̄ nisi mediātē opatione quā elic̄
h̄ vel illo mō. **Este aut̄** modus eliciēdi p̄p̄riā opationē nō
pōt eē i ḡne nisi duplex. nā pō actiua aut̄ est de se determi-
nata ad agēdū. ita q̄ q̄tū est ex se nō pōt nō agere qm̄ non
ipedit̄ ab extrinseco. aut̄ nō ē ex se determinata. s; pōt age-
re hūc actū vel oppositū. pōt etiā agere vel nō agere. p̄ma
pōt d̄r cōiter nā. z^o vō d̄r volūtas. vñ p̄ d̄m̄isio p̄ncipioz̄
actiuoz̄ ē i nāz z volūtātē seu p̄posito. sic pz. ex z^o p̄bi. vbi
p̄hs ponit duas cās mouētes p̄ acc̄ns. s. casū inz nāz. z for-
tunā iuz p̄posito z volūtātē. **Si ḡ** q̄raf cā h̄ d̄rie q̄re. s. nā
ē vni^o t̄m d̄rmiatē. i. cuiuscūq; vñ q̄rūcūq; ē d̄rmiatē ē
ex se illi^o vñ illoz̄: volūtas ē oppositoz̄. i. ex se idetermiatē
ē h̄ actiōis vñ oppositē aut̄ actōis vñ nō actōis. p̄ q̄to pōt
agere vñ nō agere. **P̄cedū** q̄ hui^o nulla ē cā. sic. n. effect^o
imediat^o ad cāz p̄pat̄ ex se z p̄ sine cā media. aliogn̄ iref̄ i
ifim̄. ita cā actiua vñ imediate se h̄re q̄tū ad suā actionē i
q̄tū ip̄z elic̄. nec ē dare aliq; cāz q̄re sic elic̄ nisi qz ē tal̄ cā.
sz h̄ ē illud cui^o cā q̄rebat̄. **Sic ḡ** calidū calefac̄ qz calidū.
nec ista p̄p̄o. calidū calefac̄. ē mediata. s; est imediata i z^o
vñ 4° p̄ se. sic z hec. calidū ex se d̄rmiatē calefac̄. **Sitr**
ista. volūtas vult z volūtas nō vult idetermiatē d̄rmiatē
tōe ex se vñ itra se. **C̄. s; h̄** ē vñū du^o. quō volūtas redu-
cit̄ ad actū si est idetermiatē ex se ad agēdū z nō agēdū.
C̄. R̄no. duplex ē idetermiatō. vna ē q̄ ē ex insufficientiā: q̄ ē
ex p̄litate z d̄cū actualitatē sic mā nō h̄ns formā ē idē-
termiatā ad actū for. **Alia** ē idetermiatio supabūdāt̄ suf-
ficiētie q̄ ē ex illimitatōe actualitatē vñ simplr̄ vñ q̄damō.
p̄ mō idetermiatū nō reducit̄ ad actū nisi p̄ d̄rmiatē p̄
formā ab alio. z^o idetermiatū pōt se d̄rmiare. si. n. h̄
posz̄ h̄ndo actū limitatū m̄to magi si h̄z illimitatū. qz tē
nō caret aliq̄ qd̄ fuit simplr̄ p̄n^o agēdi. aliogn̄ d̄s q̄ ē sūme
idetermiat^o ad q̄cūq; actionē idetermiatōe illimitatōis:
nō posz̄ aliqd̄ agere. qd̄ ē fallū. idetermiatio at̄ q̄ ponit̄ in
volūtate nec ē m̄alis nec ip̄fectōis in q̄tū ip̄a ē actiua. s; ē
excellēt̄ p̄fectōis z po^o aliq̄lr̄ illimitate nō alligate ad d̄-
termiatū actū. z id̄ pōt seipsā d̄rmiare. **C̄. De z^o** vñ du^o
quō ea q̄ d̄cā sūt faciāt ad itētōne p̄bi. nā ip̄e nō ponit̄ di-
ctā d̄riāz iter nāz z volūtātē. s; iter pōz̄ rōalē z irrōnalē p̄
rōalē itelligēs solū itellēz vñ sciaz. pz i l̄ra. **C̄. R̄no.** itellēz
z volūtas p̄nt̄ p̄pari ad act^o p̄p̄os q̄s eliciūt. vñ ad act^o alia/
rū pōz̄ iferioz̄ i q̄b^o h̄nt̄ aliq; cālitatē. puta itellect^o on̄dē
do z dirigēdo. volūtas vō i volēdo z ip̄erādo. z pz q̄ p̄
patio ē eēntialioz. p̄ mō itellect^o cadit̄ sb̄ nā. ē. n. de se d̄r-
miat^o ad itelligēdū. z nō h̄z i p̄tate sua itelligere z nō itel-
ligere: assētire z nō assētire p̄posito obo. volūtas at̄ opposi-
to mō se h̄z ad p̄p̄riū actū eliciēdū z nō eliciēdū: z p̄ h̄ i
diuiniis ponunt̄ due p̄ductōes. vna p̄ modū nāe cui^o p̄nci-
piū ē itellect^o. ita q̄ itellect^o ē idē p̄ncipiū cū nā. alia pōit̄

per modū volūtatis. loquendo ergo sic intellect^o cadit sub potētia irrōnali. nihil. n. formalr ē libez nisi volūtas. fm hāc p̄mā opationē nō loqr̄ p̄hs hic de intellectu. **C**ōtra vō oparatio v̄ q̄si accidentalis. qz ille potētie nō oparant ad act^o aliāz potētiaz nisi mediātib^o actib^o p̄p̄uz vt v̄. qz p̄p̄uz illis alijs sūt potes. z b̄ mō nunq̄ intellect^o est p̄cipiū alicui^o opatiōis extrerius sine volūtate d̄currente z determinante intellectu: z b̄ mō loqr̄ hic p̄hs de intellectu z alibi frequēter. v̄n de volūtate nunq̄ vel p̄p̄uz loqr̄ p̄hs vt distiguī ab intellectu practico q̄ ē p̄cipiū opatiōis extrerius dirigēdo potētias exequētes vbi semp̄ d̄currit volūtas iperās executionē opis. v̄n p̄hs aliq̄n distiguī nām d̄artē z d̄ intellectū. aliq̄n d̄ p̄positū seu voluntatē. p̄ qd̄ p̄z qz p̄ oīa illa intelligit v̄nū p̄cipiū in artificialib^o. nā ad op^o artis d̄currit illa tria itegrātia v̄nū p̄cipiū p̄fcm̄ artificialiū. **E**x q̄ p̄z potētia rōnalis duplr̄ pōt sumi. sicōplete z z̄plere. icōpleta qd̄ potētia rōnalis ē intellectu^o vel ars vt p̄cedūt volūtate. z de tali videt̄ hic loqr̄ p̄hs cū dicit. qz oī illā determinari p̄ volūtate vel p̄beresiz. volūtas aut̄ determinatiua intellectu^o ē potētia rōnalis z̄plēta vel saltē d̄currit ad z̄plētā. z sic v̄z ē potētia rōnalē eē oppositōz mō p̄p̄posito. q̄n q̄ p̄hs hic allegat̄ i textu. p̄z qz loqr̄ de potētia rōnali icōpleta. **A**d p̄m^o i oppositū nego d̄iaz. potētia. n. rōnalis put̄ d̄r̄ eē volūtas ē d̄ioz nō sūt facien doz. s̄z pōt se determinare ad alterutrū. **A**d p̄bationē dīcēdū sic **A**ri. r̄nder i l̄ra q̄ h̄is potētia rōnalē nō h̄z potētia faciēdi opposita sūt. **C**ōtra i illo nūc i q̄ est v̄nū op̄positōz. q̄ro aut̄ est potētia ad altez̄ oppositōz. aut nō. si sic. h̄z p̄positū vt videt̄ qz pōt̄ opposita sūt. si nō. q̄ potētia illa i b̄ nūc nō est nisi v̄nū^o oppositū. **R**̄ndeo qz in eodē nūc pōt̄ agere ad oppositū nō i sensu op̄onis s̄z i sensu diuisionis. qz sic d̄ringēter se h̄z ad v̄nū. ita ad reliquū. sic i eodē nūc q̄ fortes sedet. pōt̄ nō sedere in sensu diuisionis. nā d̄ringēter sedet. z iō nō sequit̄ qz possit i opposita sūt. **A**d z^o dīcēdū qz si arguit̄ de volūtate illa pōt̄ i actū nulla de terminatiōe i illa p̄cedente actū. ita qz p̄^o determinatio z tpe z nā est i positiōe act^o. **C**ū d̄r̄ qz nihil pōt̄ nisi p̄^o d̄erminet̄. falsū ē de volūtate. si aut̄ arguit̄ de intellectu coḡscēte opposita q̄ ē potētia rōnalis icōpleta. tūc est v̄z qz respectū extrinseci nō pōt̄ aliqd̄ nisi determinet̄ aliūde. qz illoz ex se est p̄ modū nature nō potēs s̄z ad altez̄ determinare. vel q̄ ambo aget v̄l nihil. s̄z si de intellectu d̄cludat̄ qz nō est sufficiens potētia rōnalis d̄cedit̄ fm̄ p̄dicta. imo si p̄ ipōse solus intellect^o eēt cū v̄ntib^o i feriozib^o sine volūtate nihil possit fieri nisi determinato mō nature. qz nulla eēt potētia sufficiens ad faciēdum altez̄ oppositōz. **A**d aliud argumētū de sole. iā sup̄i^o d̄cm̄ ē qz forma solis z q̄ cūqz for^o nālis si est illimitata z p̄cipiū oppositōz in diuersis materijs. sic est illoz determinate. sic illa for^o q̄ est v̄nū^o ē illi^o determinate. nā nō ē i ptate sua alterutqz illoz agere p̄ntē passio receptiua forme hui^o z illi^o. sic nec si eēt v̄nū^o t̄m̄. v̄n sol p̄sente passiuo liq̄factibili sic liq̄facit qz nō pōt̄ nō liq̄facere. s̄l̄r̄ est p̄sente passiuo d̄strigibili. potētia aut̄ rōnalis. puta volūtas agēs siue circa b̄ oppositū i qd̄ pōt̄ siue circa illud. nō est p̄cipiū determinatū ad v̄nū. s̄z id̄r̄nter ē determinatiū sui ad alterutrū. etiam ita qz circa qd̄libet pōt̄ agere z nō agere. **A**d z̄firmationē sic dicit̄ i feri^o oēs potētie passiue sunt ex se d̄dictiōis. actiue vō sic ibidē dicit̄ p̄hs nō ex se. s̄z q̄si p̄ accēs z aliūde q̄ten^o passiuū pōt̄ ad eē vel nō ad eē. s̄z b̄ accidit potētie actiue. nā si sit irrōnalis necio agit p̄sente passio z remoto oī ipedimēto nō sit potētia rōnalis. **A**d v̄ltimū p̄z ex p̄ articulo qz frig^o nunq̄ facit ad eē caloris p̄ se. facit t̄n aliqd̄ q̄ scō aliqd̄ aliud pōt̄ maḡ calefacere. puta qz d̄strigit potes ne calor iterioz d̄ffūdāt̄ z exalet. z ita calor v̄nū^o magis cale

fac. frig^o aut̄ nūq̄ calefac̄ directe. **D**e p̄iectiōe pile dīcēdū qz mouet̄ violētē aliqd̄ ad vbi. mouet̄ ad vbi pōte acq̄ri p̄ illū motū z si id̄irectū pōt̄. sic mouet̄ si r̄ redit. z b̄ donec scūs fuerit mot^o p̄portōabil^o pō^o mouet̄. b̄ at̄ nullā tale id̄fiaz ponit vel d̄igētiā: q̄lis ē i pō rōnali. p̄z ex d̄ctis. **C**ōi itaqz tali p̄ioz ē act^o rōne z suba. **T**extu cōmentū tre decimi.

Querit̄ **U**tz v̄z sit qz act^o sit pōz pō s̄z rōez. v̄t qz nō reducēdo rōne p̄hi. nā illud v̄t p̄ius aliq̄ d̄iffōne p̄ qd̄ aliud h̄z d̄iffiniri. s̄z nō solū potētia d̄iffinivtur p̄ actū s̄z act^o p̄ potētia. q̄ zc. p̄bō minoris. nā act^o z pō referunt̄. oī ēt i relatiuis i v̄trozūqz rōnib^o v̄trūqz v̄i. fm̄ p̄p̄birū

Cōtra. p̄hs h̄i l̄ra. **D**īcēdū qz sic p̄z ex s^o b^o. relatiue. opposita p̄nt̄ duplr̄ intelligi. v̄l mutuo. v̄l nō mutuo. illa qd̄ de mutuo referunt̄ q̄z v̄trūqz h̄z bitudinē p̄ se ad altez̄. iū mutuo referūt̄ illa q̄z v̄nū p̄ se h̄z bitudinē ad altez̄ z nō ecōuerso. **A**d p̄positū dico qz act^o z pō nō opponunt̄ relatiue p̄ mō. nā cū talia sint s̄l̄nā z d̄iffōne sc̄q̄ret̄ qz act^o si esset p̄ioz rōne q̄z pō. nec rō pō sumeret̄ ab actu magis q̄z ecōuerso. qd̄ ē d̄ p̄h̄z i l̄ra. **O**pponunt̄ at̄ z^o. nā pō dicit̄ ordi nē ad actū. z ille ordo cēntialr̄ ē respect^o ad actū. z nō ecōuerso qz rō act^o est absoluta. q̄l̄r̄ at̄ possz eē p̄ se relatio ad aliqd̄ absolutū. p̄z s^o b^o. ca. de ad aliqd̄. de scia q̄ cēntialr̄ referēt̄ ad scibile z nō ecōuerso. nā non idē ē referri z relatiōne termia e. imovbi d̄currit i eodē vident̄ p̄ accēs d̄iūcta sic forsan ē i relatiōib^o mutuis. b̄ z^o. pōt̄ dici creaturā referri ad deū sine oī correlatiōe i deo. v̄n pō z act^o deus z creatura z oīa s̄l̄ia vident̄ p̄tinere ad z^o modū relatiuoz. qz iqt̄ pō cēntialr̄ ad actū depēdet̄ z nō ecōuerso. iō h̄z d̄iffiniri p̄ actū z nō ecōuerso. z p̄ d̄iaz vt dicit̄ p̄hs act^o ē pōz pō rōe z nō ecōuerso. **A**d arg^o i opp^o dīcēdū qz minor est negāda. ad p̄bationē dico qz p̄p̄birū loquit̄ de relatiuis q̄ mutuo referunt̄ cuiusmodi nō sunt actus z potētia.

Quozicūqz iqt̄ aliqd̄ altez̄ ē qd̄ sit p̄ter v̄sū. boz act^o i facto ē: vt edificatio i edificato z cōtextio i p̄texto: similit̄ autē z i alijs: z totaliter mot^o i eo quod mouet̄. z c. **T**extu p̄mēti. xvi.

Querit̄ **U**tz actio sit i passio. sic i subo v̄t qz sic p̄h̄z i l̄ra qd̄ dicit̄ qz edificatio ē i edificato. z p̄textio i p̄textio. hoc idē dicit̄ exp̄sse i z^o p̄hi. **C**ōtra. passio est i passio. q̄ actio est i agēte. z p̄ d̄iaz nō i passio. d̄ia p̄z a s̄l̄i. qz forma v̄t eē i eo qd̄ d̄noiat: actio aut̄ nō d̄noiat passum. sed agens.

Respondeo **I**sta qōne p̄ p̄mittā duplicē d̄iffictiōne. z^o oīdā triplicē d̄nē. **Q**uātū ad p̄mū supponēdo d̄iffictiōne de actiōe quā ponit p̄hs de trāseūte z imanēte. **S**it ista p̄ma d̄iffictiō. qz actio q̄stū ad p̄hs spectat̄ tripl̄r̄ d̄r̄. vno mō. p̄ respectū trāsmutat̄is ad trāsmutatū. iūx̄ illā d̄escriptionē libri sex p̄cipioz. actio ē s̄z quā i id̄ qd̄ subycif̄ agere dicimur. z hec ē actio p̄ductiua de ḡne actiōis q̄ ē p̄dicamētū p̄ se. q̄ formalr̄ ē forma respectiua fūdata sup̄ p̄m^o qd̄ est potētia actiua. v̄n p̄hs s^o metha. z ēt. 9. d̄scribit̄ potētia actiua: qz ē p̄m^o trāsmutat̄iōis i alio i q̄stū aliud. p̄ qd̄ dat̄ intelligere qz actio p̄ quā pō actiua agit est respect^o trāsmutat̄i ad trāsmutatū. alio mō d̄r̄ actio de opatiōe imanēte. put̄ v̄llo z itellectio z volūto d̄r̄ actio. vt fuit̄ iā d̄cm̄. z actio isto mō s̄p̄ta ē for^o absolūta z acta seu p̄ducta p̄ actionē p̄ mō d̄ictā. v̄n i intellectu z s̄l̄r̄ volūtate d̄iffinuit̄ duplex actio. vna p̄ductiua z de genere actionis. q̄ in intellectu vocat̄ dicit̄: z in voluntate

vocat spirare. alia acta seu pducta q̄ est forma absoluta. q̄ i intellectu vocat intellectio: i volutate v̄o vocat volitio seu amor. **¶** Alio mō sumit actio p opatiōe trāseūre. q̄ q̄nq̄ ēt est for^a absoluta & acta & pducta p motū & actū de gñe actiōis. puta q̄ntitas aut q̄litas aut vbi. s; vbi sit for^a respectu. **¶** z^o distinctio sit ista. q̄ respect^o ē duplex i gñe. vn^o i trisec^o adueniēs. ali^o extrisec^o adueniēs. voco resp̄c̄m i trisecū adueniētē illū q̄ neciō seq̄t suū fūdāmētū positō termino: & tal^o respect^o ē de gñe relatiōis: voco at resp̄c̄m extrisecū adueniētē. q̄ nō seq̄t neciō extrema abo sil^o possit i actu & sub b̄ mēbro cadūt illa sex p̄cipia de q̄b^o agit ille auctor. p̄z. n. de actiōe & passiōe. qz pole ē actiū & passiuū eē: & ēt approximata: & tñ nō h̄re istū resp̄c̄m. s. q̄ agēs sit illud a q̄ trāsmutat: nec passū sit illū qd̄ ab ip̄o trāsmutat. puta si sit aliq̄d ipediēs: & p̄ tāto illa sex p̄cipia nō sūt spēs relatiōis. qz relatio dicit resp̄c̄m i trisec^o adueniētē. illa vero dicit resp̄c̄m extrisecū adueniētēs.

Quatuor ad z^o sit ista p̄ d̄clo. actio accepta p̄ mō q̄ ē respect^o de gñe actiōis ē i agēte subiue nō i passio. h̄ac oñdo sic. i eodē ē respect^o in q̄ ē fūdāmētū. b̄ apparet ex rōne fūdāmētū. nec oppositū ē intelligibile. s; p^o actiua q̄ ē fūdāmētū h^o respect^o & actiōis ē i agēte. sic eui dēs ē. q̄ talis actio & respect^o ē in agēte nō alr q̄ subiue. p̄z. **¶** i q̄cūq̄ ē for^a aliq̄ formāl^r. illud ē simplr tale p̄ istā formā. ipole. n. ē effc̄m formalē separi a for^a: & q̄ forma sit i aliq̄ formāl^r: & q̄ nō p̄tuitat ip̄z iformatū s; ipsā. ḡ si actio ē formāl^r i passio seq̄t q̄ passū erit formāl^r agēs. qd̄ oīo ē ex rōez. ḡ erit i agēte. **¶** i pole ē respect^o oppositos eē sil^o neciō i eodē. s; passio vel respect^o passiōis v̄r ē in passio. ḡ nō neciō erit i eodē respect^o opposit^o q̄ ē actio. **¶** Sic ḡ intelligo p̄nē. q̄ actio ē respect^o extrisec^o adueniēs i agēte vt i supposito vel subo. i for^a at q̄ d̄ p̄o actiua vt i fūdāmētō primo. silr passio dicit resp̄c̄m oppositū corrdēntē isti. q̄ est i passio vt i supposito & subo: i p̄o passiuua vt i fūdāmētō. **¶** z^o d̄clo sit ista. actio accepta z^o mō q̄ est opatio & for^a imānēs absoluta: ē i agēte vt i subo. b̄ appet p̄ p̄bz hic ḡ d̄c q̄ visio ē i vidēte & speculatio i speculāte. **¶** p̄ rōnē. oīs p̄fectio pducta p̄ actionē de gñe actiōis ē i p̄fectibili qd̄ ē i p̄o ad ipsā. nō. n. ē intelligibile q̄ aliq̄d sit i p̄o ad aliq̄d formā q̄ nō sit i ip̄o qñ ē pducta. s; actio seu opatio z^o mō dicta ē h̄z. & ip̄z agēs sine operās ē p̄fectibile. qd̄ ē in p̄o ad ipsā. ḡ qñ ē pducta ē i agēte. mi. p̄z. qz talis actio ē p̄fectio agētis. puta visio vidēt^r & speculatio speculāt^r. **¶** Aduertēdū tñ q̄ resp̄c̄m tal^o opatiōis ip̄z operās h̄z rōez agētis & passiuū. s; alia & alia rōez. oñsuz. n. fuit supra i qd̄ā qd̄e q̄ qñ i agēte ē aliq̄ for^a q̄ ē p̄n^o actiōis equoer & cū b̄ ē capax teri illi^o actiōis p̄t se ipsā monere ad ipsā formā q̄ ē nata terminare actionē talē. & p̄ b̄ i intellectu distiguunt itellect^o agēs & poliēs vt p̄ vnū ip̄a aīa sit pductiua itellectiōis & p̄ aliud sit receptiua eiusdē. silr i volutate & i sēsu p̄t distigui agēs & patiēs de q̄ alias r̄c. **¶** z^o d̄clo sit ista. actio accepta z^o mō. q̄ ē opatio & for^a trāsies absoluta seu respectiua ē i passio: vt i subo. b̄ appet p̄ rōez scāz ad scōz d̄clonē. nā tal^o actio seu opatio ē ip̄a for^a acta seu pducta p̄ motū & iō neciō ē i ip̄o passio & mobili qd̄ mouet & dū ē fluēs ē idē vt puto cū ip̄o motu. nā mot^o ē for^a fluēs. mot^o at i mobili ex. z. p̄b. **¶** Ad arg^o i opp^o dicēdū q̄ p̄bz. 9. metha. z. 3. p̄b. loq̄t de actiōe s̄m tertiā acceptionē q̄ est ip̄a for^a acta seu pducta. & b̄ facit p̄ tertiā. s̄nē. nō aut loquit^r de actiōe p̄ mō q̄ est p̄dicāmētū & formāl^r respect^o. talis aut actio ē in agēte subiue. **¶** Et hec de nono methaphisice.

Quare sigd̄ ē i passionib^o: & i qlitarib^o: & i q̄ntitatib^o: & in motu numeris ex̄ntib^o & vno aliquo i oib^o numeris: qz q̄rūdā: & ip̄z vnū aliq̄d

vnū: s; nō hoc ip̄s^o suba: & i substātis necē est silr se h̄re. & c. **Textu cōmenti septimi.**

Arca libru ^{sci} mū methaphisice. occurrit dū bīū. q̄ sit suba illa vna q̄ ē p̄^a & mēsurā oīum subaz. **¶** A qd̄ā expositore & est snia 2mē. io. 2mento. vbi p̄bz d̄c eē vna p̄mā subaz q̄ sit mēsurā aliaz. & vult 2mē. q̄ illa ē de^o vel p̄m^o motor. s; hec expō nulla ē. **¶** Aū qz nō vidēt h̄re itētionē Arist. q̄ sic p̄z ex l̄ra q̄rit an in substātis sit ali qd̄ vnū qd̄ ē mēsurā alioz. & a^o b̄ sit ip̄z vnū pbat ex itētiōe. **¶** Platonē q̄ nō sit ip̄z vnū. sed aliq̄d cui puenit ip̄m vnū. sic ē i oib^o alyz gñib^o. & 2cludit i fine q̄re si qd̄ ē i passionib^o & qlitarib^o & q̄ntitatib^o & ip̄z vnū aliq̄d vnū. s; nō b̄ ip̄s^o suba & i substātis necē ē silr se h̄re. supra quā l̄faz ponit 2mētator v̄ba pallegata: s; si p̄m^o motor ponat mēsurā ip̄s^o gñis sube: b̄ ip̄z vnū poneret mēsurā. qz p̄m^o motor p̄ suā simplicitatē multo veri^o eēt b̄ ip̄m vnū q̄ idea platonis. **¶** Aū qz si sic. ḡ sic i alyz gñib^o p̄^o ē aliq̄d illi^o gñis: ita p̄m^o motor eēt aliq̄d de gñe sube qd̄ ē erroneū. qz de^o nō cadit i gñe p̄ sui ifinitatē. qd̄ ḡ ē mēsurā p̄^o illi^o gñis: **¶** Rūdeo aliq̄ suba illius gñis p̄^o cui puenit vnitas sit. a. nō aut p̄m^o motor ē mēsurā i triseca illi^o gñis sic nec alioz.

Opponunt at vnū & mltā s; ples mōs quorū vno vnū & mltitudo: & idiuisibile & diuisibile: qd̄ qd̄. n. diuisū aut d̄sibile mltitudo qd̄az d̄: idiuisibile vero aut nō diuisū vnū. **¶** M̄ ḡ q̄ tuoz modis oppōnes d̄nr. & hoz s; p̄riuationē d̄ altez: p̄traria vtiqz erūt: & neqz p̄tradictio: & neqz vt aliq̄d deā. & c. **Textu cōmenti noni.**

Merit Utz vnū & mltā opponant vt d̄ria. **¶** Videt q̄ nō. nā vnūz d̄riū nō 2stituit aliud d̄riū i eē. s; vnū 2stituit mltā i eē. qz vnitas ē ps & p̄n^o mltitudinis. ḡ r̄c. **¶** p̄ vnū & mltā opponunt relatiue. ḡ nō d̄rie. aīns p̄z. qz h̄nt se sic mēsurā & mēsuratū. d̄ria pbat. qz alr frustra ponent q̄tuoz spēs oppōnis distincte. si vna coīderet cū alia. **¶** Aōtra. p̄bz hic in l̄ra. r̄c.

Rūdeo & dico duo. p̄rimū ē. q̄ d̄ria d̄rnt s; formā s; eodē gñe. vt d̄cet l̄ra. & iō cū aliq̄ d̄nr eē d̄ria qd̄libz eoz sumēdū ē s; qz h̄z formā. & nō s; qz ē ps h̄nt formā. **¶** z^o d̄cū ē. q̄ nō ē icōueniēs aliq̄ eē opposita vno: puta. si 2siderent s; se vt h̄nt formas suas p̄pas. & alio^o. nō eē opposita si 2siderent vt altez icludūt i altero. & ē ps alteri^o. sic. n. ē ps h̄nt formā. exēplū. eoz^o s̄m se & vt ē absqz aīa 2siderat vt h̄nt aliq̄ formā p̄p̄iā. & b̄ mō opponit aīali sicut inaiatū aīato. s̄m v̄o q̄ 2siderat vt pars aīalis & iformatū aīa. sic nō opponit aīali. s; ē ei^o mātis pars. **¶** Silr est de duab^o spēs^o numeri. puta q̄ternario vel ternario. nā q̄ternari^o 2siderat^r s̄m se & suā formā p̄p̄iā est diuersa spēs a gnario. si v̄o 2sideret vt icludūt i gnario & ē pars ip̄s^o. sic nō distiguit specie ab ip̄so. **¶** Ad p̄positū dico silr q̄ ip̄z vnū in se acceptū vt h̄nt formā suā p̄p̄iā: opponit multitudini. qz nec vnū est multa: nec ecōuerso. opponunt aūe nō alr q̄ d̄rie. vt postēsus fuit p̄ diuisione. si vero vnū 2sideret vt qd̄ā incōpletū. & vt icludūt in multitudine & est

pars ipsi. sic no opponit sibi. et hmo pcedit mu argumē
tu. Ad z^o nego dñas. Ad pbarione dico qd no est icon
ueniēs diuerlas spēs oppōnis pcurrere i eodē subiectiue.
q̄ten^o idē diuersi mode sūptū pōt diuersis oppōnib^o oppo
ni. tñ ille diuerse oppōnes erūt iter se formalr disticte.

Quare ratione prior multitudo indiuisibili
propter sensum. zc.

Merit Utz pluralitas seu diuisibile
sit pri^o indiuisibili scdm rōnē.
Uidef qd nō qz si sic. gerit circulus in
rōnib^o. dñs ē falsū. qz tūc idē eēt notū. i q̄
tū eodē. g. z añs. pbō dñe. qz indiuisibile z
vñū ē de rōe multitudinis. nā multitudo
diffiniē. qd est aggregatio vnitatū. **Cō**
tra. phus hic in littera.

Respondef z dñs satis bñ. qd nihil pbibet aliqd scdm
rōnē cepu^o z posteri^o eodē. s. r. tñ z alr p̄sideratū. multitu
do igr pōt p̄siderari vel q̄tū ad illud qd multitudo est. vñ
q̄tū ad ipsā diuisionē quā p̄sequit. rōe diuisionis multitu
do ē p̄or scōz rōnē q̄ vñū. nā vñū diffiniē. qd ē illud qd nō
diuidit. scōz aut illud qd multitudo ē. sic ē posteri^o scōz rō
nē q̄ ipz vñū. nā multitudo diffiniē. qd ē aggregatio vni
tū. **Aduertēdū** tñ qd vt dicebat s^o h^o. diuisio q̄ p̄suppo
nit rōni seu diffōni vñū. qd p̄uertit cū ente. nō ē diuisio cō
tinuū q̄ pintelligit vñū qd ē p̄n^o numeri. s. est diuisio quā
cār d̄dictio. s. qd h^o ens z illō ens dñr diuisia. eo qd h^o ens nō
ē illud ens. ē ḡ iste ordo ex nā rei qd in p̄ signo itelligit ipz
ens z i z^o ipa diuisio. z i z^o ipz vñū qd p̄uat diuisionē. z i 4°
ipa multitudo qd ex vnitatib^o aggregat. s. n. ea qd diuisa sūt
mlta sint. nō tñ hñt rōnē mltoz nisi postiq̄ isti z illi attri
buit qd sit vñū. **Cō** ad argumētū i oppositū pz qd d̄cedū
sit ex p̄dicel. **Nō** adū tñ qd s. vñū z multa diuisibile z
indiuisibile vt sic nō opponātur relatiue. tñ fm qd hñt rōez
mēsure z mēsurati. z vñū mēsurat multa. z indiuisibile di
uisibile. sic vt qd opponūtur relatiue.

Si itaqz generatiōes ipsi materie ex p̄trarijs
sūt. aut ex ipē z ex speciei habitu. aut p̄uatiō
ne aliq̄ spēi z forme palā. qz d̄rietas p̄uatiō
z quedā vtiqz ois. p̄uatiō vero nō ois forsq̄
p̄trarietas zc. **Textu** comentū decimisepti.

Meritur Utz sit polis transmuta
tio a p̄uatiōe i bitū. vt qd
nō. nā a p̄uatiōe i bitū nō ē trāsīt^o vt dñr in
p̄dicamēt. **Cō** firmat. qz i oī trāsmuta
tiōe sit trāsīt^o a termino a q̄ ad terminū ad
quē. s. p̄uatiō nō pōt eē termin^o a q̄ respēū
bit^o. nā termin^o a quo p̄cedit terminū ad
quē. s. p̄uatiō nō p̄cedit bitū. s. ecōuerso. ḡ nō poterit esse
trāsmutatiōes a p̄uatiōe i bitū. **Cō** tra. phs h^o in lra qd dicit
qd mutatiōes sūt nō solū ex for^o seu bitū for^o ad p̄uatiōnē.
s. ē ecōuerso a p̄uatiōe spēi z for^o ad bitū. **Cō** firmat. qz
s^o p̄bi. dñr qd ē aliq̄ mutatio a n̄ subo i subz. i. a p̄uatiōe i bitū
z p̄ d̄clarabo tres distictōes. z^o rñdebo ad qd^o

Rñdebo nē. **Quarū** ad p̄mū sit ista p^o distictio. qd
mor^o ē duplex. qdā acq̄sitiu^o. qdā dep̄ditiu^o. dñr mor^o acq̄
sitiu^o ille. p̄ quē aliqd p̄sitiue acq̄rit. z ille largo modo dñr
gnatio: puta siue sit ad subz: vt cū gnā ignis: siue ad acci
dēs vt cū gnā albū. z sic de alijs. mor^o at dep̄ditiu^o dñr ille
p̄ quē aliqd dep̄dit^o z nihil acq̄rit p̄sitiue: vt mor^o qd ē ab
albo i nō albū. z ille mor^o largo mō dñr corruptio. siue sit i
suba siue i accide. ē at dñr iter istos duos mor^o q̄tū ad ter
minos: nā i motu acq̄sitiuo termin^o a q̄. ē p̄uatiō. z termin^o
ad quē ē bit^o. i motu aut dep̄ditiuo est ecōuerso. p̄s. z iō qz

mor^o dñoiat a termino ad quē ille dñr acq̄sitiu^o. ille vō dep̄
ditiu^o. **Cz^o** distictio sit ista. termino mor^o sumunt duplr. nā
qdā sūt p̄mi. qdā d̄comitātes p̄mos. termino p̄mi sūt bit^o z p̄
uatiō. z de illi dñr s^o p̄bi. qd sūt icōpōles. termino at d̄comitā
tes dñr qd ānectunt istū vt sūt duo d̄ria albū z nigrū. nā nī
gredim^o ē ānēza p̄uatiōe albi z ecōuerso. qñ ḡ aliqd subz sic
de nigro albū: si illi mor^o p̄sident penes terminos p̄mos.
dñr eē a nō albo i albū z ecōuerso a nō nigrū i nigrū. **Si**
vō p̄sident penes terminos d̄comitātes. dñr eē a nigro
i albū z ecōuerso. **Cz^o** distictio sit ista. p̄uatiō ē duplr. qd
dā qd hz i mediātū ordinē ad subz nec respic̄ subz mediāte
for^o. exēplū. tenebra respic̄ mediū isto mō. qdā ē p̄uatiō qd
hz ordinē ad subz nō tñ nisi mediāte for^o q̄ten^o ē qdā cor
ruptio illi^o forme. exēplū. cecitas respic̄ oculū isto mō: mediā
te visu z mors corp^o mediāte vita. nō sic ē de p̄uatiōe p^o. nā
dato qd aer nūq̄ fuisz luosus nihilomin^o eēt tenebrosus.

Quarū ad z^o d̄cedū qd loq̄ndo de p̄uatiōe p̄mō sic ē
trāsīt^o vñ mot^o ab bitū i p̄uatiōnē: sic pōt esse
ecōuerso. aer. n. d̄ lucido sit tenebrosus: z lucid^o d̄ tenebro
so: sic mā trāsīt d̄ for^o ignis ad p̄uatiōnē z a p̄uatiōe ad for
mā ignis. vñ dato qd nulla aliq̄n fuisz for^o i mā nihilomi
nus mā eēt susceptiua for^o cuiuscūqz. z p̄uata q̄cūqz. z sūt
de q̄cūqz for^o qd pōt acq̄ri p̄ mutatiōnē nālē. loq̄ndo at de
p̄uatiōe z^o. sic nō ē trāsīt^o a p̄uatiōe i bitū nisi forte p̄ reso
lutiōnē vñqz ad p̄mā māz vt dñr ē 4° b^o. **Cō** ad arg^o. i op
positū d̄cedū qd phs loq̄r i p̄dicamēt d̄ p̄uatiōe z^o. **Cō** ad
p̄firmatiōnē d̄cedū. qd nō sp̄ p̄uatiōnē p̄cedit bit^o. loq̄ndo
de bitū qd p̄ motū acq̄rit. vñ s^o p̄bi. pbat phs. qd ges ē p̄uati
tio mor^o. nō illa qd ē i terio ad quē. s. qd est i terio a q̄. claz ē
qd p̄uatiō qd ē i terio a qd p̄cedit motū. si ḡ illa p̄pō qd bit^o p̄
cedit p̄uatiōnē hz v̄tate. itelligēda ē de p̄uatiōe scdo mō.
Alr dñr. qd p̄uatiō ē posteriōr bitū s. cognitionē. nā pua
tio hz coḡta p̄ bitū. s. i eē qñqz p̄uatiō p̄cedit bitū. **Cō** s.
d̄ rōez p̄bi quā h̄ iducē i lra arg^o. nā vñ arguere i quoz ter
mis. qz teri ex qb^o arguit nō eodē mō sumunt i maiori z i
miori. qz i maiori sumunt teri d̄comitātes. i miori vō teri
p̄mi. vt pz. **Rñdebo** qd d̄ria nō sūt teri mor^o. nisi inq̄strū
iccludūt bitū z p̄uatiōnē. cū ḡ dñr i maiori. qd d̄ria sūt ex qd
b^o. accipiunt vt iccludūt p̄uatiōnē z bitū. z sic hñt rōnez
terminoz. ḡ vniformiter. nec arguit ex q̄tuoz terminis.

Quarū at p̄trariōz p̄tigit mediū eē aliqd: z quo
rūdā ē necē ex p̄trarijs eē: oia nāqz media i eo
dē sūt ḡnē: z quoz sūt media: media. n. hec di
cim^o i q̄cūqz p̄mutari pri^o ē necē qd p̄mutātur.
Textu p̄men. xxiij. **Cō** strē. oia vtiqz ex p̄trarijs
media erūt. **Textu** p̄mē. xxiij. **Cō** strē. qd qdē ḡ
media i eodē ḡnē oia z itermēdia cōtrariōz z
p̄ponūt ex p̄trarijs oia palā. **Textu** p̄mē. xxiij.

Merit Utz media d̄rioz sint ve p̄po
sita ex teris. **Uidef** qd sic. p
phz h̄ in lra. z idē d̄ci de lēsu z s̄fato. ca^o d̄
colore. qd medij colores sūt p̄positi ex ex
trēis. idē ē dñr i bidē de saporib^o z odorib^o
medijs. **Cō** strē p̄ rōnē. illud qd p̄cipat ali
q̄ s. magl^o z min^o ē p̄positū ex illi. s. media
d̄rioz sūt h̄ respēū extremo. ḡ media d̄rioz sūt p̄posita
ex extremis. **Cō** tra. qd auctor sex p̄cipioz dñr. qd for^o ē
p̄pōnt p̄tīgēs simplici z inuariabili eēntia p̄sītēs. s. media
d̄rioz sūt qdā forme. ḡ sūt i eēntia simplici nō p̄posita.

Rñdebo z p̄mittā p̄ aliq̄s distictiōes. z^o oridā aliq̄s p̄
nes. **Quarū** ad p̄^o sit ista p^o distictio. qd cō
pō ē duplex. qdā. totalis z eēntial^o qdā p̄rial. **Uoco** p̄pōnez
totalē z eēntialē illā qd aliqd p̄ponit ex aliq̄bus eēntialr z

totali. Sed voco pponē ptialē illā qua aliqd pponit q̄tū ad sui pte. r nō q̄tū ad sui totū. Exēplū p̄mi. hō pponit ex nia r corpe. Exēplū sc̄di. hō pponit ex carnib⁹ r ossib⁹. ma nib⁹ r pede. r c. q̄ nō pponit nisi pte hois. f. corp⁹. C² dī stictio sit ista. p̄pō eēntialis totalis ē duplex. f. q̄dā ex pti bus realr distictis vel eēntialr distictis. q̄dā ex ptrib⁹ for malr tñ distictis. Exēplū p̄mi. p̄pō sube ex mā r forma. puta hois ex aīa r forma r corpore. Exēplū sc̄di. p̄pō sp̄i accitit ex ḡie r d̄tia. C³ distictio sit ista. p̄pō ptialis est duplex. q̄dā hōgenea. vt caro hois q̄ cōponit ex partib⁹ q̄ etiā sūt carnes. q̄dā etherogenea. r hec est duplex. vna ex ptrib⁹ distictis formalr r situ. alia ex ptrib⁹ distictl formalr f. nō situ. Exēplū p̄mi. p̄pō man⁹ hois ex ossibus neruis r carnib⁹. S̄līr p̄pō parietis q̄ est pars dom⁹. ex cemēto r la pidib⁹. Exēplū sc̄di. p̄pō elemētoz i mixto. f. d̄z opinionē q̄ ponit miscibilia manere i mixto. tūc. n. ipsa elemēta di stiguunt formalr. vt pz. nō tñ situ. eo q̄ q̄libet pz mixti ē mixta. p̄ de ḡnatiōe. C⁴ p̄is dicitis. qz p̄pō opponit simpli citati. r q̄t modis dī vnū oppositoz tot modis r reliquū. ex p̄ thopicoz. iō p̄nt dari distictioēs de simplicitate cor r̄ndētes istis. C⁵ Et sit ista p̄ma. q̄ simplicitas est duplex q̄dā p̄uās p̄pōnē totalē eēntialē. q̄dā p̄uās p̄pōnē ptialē. q̄ p̄t dici simplicitas ptialis. Exēplū p̄mi. aīa sc̄dz se sum pta. Exēplū sc̄di. sp̄s accitit. puta albedo. cur⁹ ptes. f. gen⁹ r d̄tia sunt s̄līr simplices. saltē d̄tia. q̄cqd sit de ḡie. C⁶ distictio sit ista. simplicitas eēntialis vel totalis ē duplex. q̄dā p̄uās p̄pōnē ex ptrib⁹ realr r eēntialr distictis. q̄dā p̄ uās p̄pōnē ex ptrib⁹ formalr distictl. p̄ mō sp̄s accitit est forma simplex. z mō. d̄tia vltima specifica q̄cūq̄ sit. ē for ma simplex isto mō. cū beāt ceptū s̄līr simplicē. C⁷ di stictio sit ista. simplicitas ptialis est duplex. q̄dā que puat p̄pōnē ex ptrib⁹ hōgeneis. vt ē vnitas v̄l p̄ct⁹. q̄dā q̄ puat p̄pōnē ex ptrib⁹ etherogeneis tñ. vt ignis r alia elementa. r ḡnāl r q̄libet totū hōgeneū. Ex p̄dicit ifero correlariū. q̄d idē p̄t dici simplex r p̄positum sc̄dz diuersos modos. Exēplū. ignis r q̄libz aliud elemētū ē corp⁹ simplex sim plicitate oppoita mixtioni. r tñ ē vere p̄positum ex mā r forma. vñ p̄bs sepe vocat elemēta corpora simplicia.

respū medioz vt sic possēt dici pponi ex extremis p̄pōne eis poli r p̄pōtēte. C⁸ Ad p̄m in oppositū. dicēdū q̄ deci mo metha. r libro de sensu r sensato accipit p̄pōnē p̄ q̄dā p̄ueniētia r q̄si p̄tinētia v̄tuali. eo q̄ media magis p̄ueni unt cū extremis q̄ extrema iter se. eo mō quo sc̄dz aliam opinionē mixtū dī p̄poni ex elemētis nō q̄ maneat i mi xris sc̄dz eē itensū nec remissū. f. q̄libet mixtū hz maio rē p̄ueniētia cū elemētis q̄ elementa habeāt iter se. vñ r forme elemētoz dicunt v̄tuali manere i forma mixti vt i p̄fectiozi. C⁹ Ad rōnē p̄cedo maiorē. si sit vera p̄cipiatio r tūc minor ē falsa. qz medie forme nō vere p̄cipiāt exte ma sc̄dz magl r min⁹. nisi tñ p̄ p̄ueniētia p̄dicta. q̄re rē.

C¹⁰ Bico enī generis differētia diuersitate q̄ di uisū facit hoc ipsū. cōtrarietas igit erit hec: pa lā āt r ex iductioe: oia enī diuidunt oppositis r q̄ cōtraria i codē genere sūt ostēsum est: nā cōtrarietas erat differētia p̄fecta. r ē.

Querit Arz formalis repugnātia q̄ ē inter formas subales sit repu gnātia d̄ietatis. C¹¹ Videt q̄ nō. nā a d̄zio in d̄ziuz p̄uenit p̄ mediū r motū. f. i suba nō est mot⁹. ex 5° p̄bi. ḡ nec d̄ziū. maior pz supra. in p̄cedēti ca: hū⁹ decimi. C¹² Adfir ma. qz 5° p̄bi. p̄bat p̄bus q̄ in suba nō est mot⁹. p̄pter nō eē sube d̄ziū. C¹³ Adtra. oē q̄d corūp̄it a suo d̄zio corūp̄it. ex p̄ celi r mūdi. r ex p̄ de ḡnatiōe. f. in suba est vera corūp̄tio. ḡ d̄ietas. C¹⁴ Confirmat. qz cū for ma corūp̄ēda a mā expellit. q̄ro a quo: nō a se. nec ab ali quo simili. pz. relinquit ergo q̄ a p̄trario.

Respondeo In ista q̄ōne ē vna opinio cōis tenēs p̄te negatiua. C¹⁵ p̄o q̄ sic arguit. r rietas est q̄dā max ma discōueniētia h̄ns quādā p̄tinuita tē vt ab extremo nō p̄ueniāt i extremū nisi trāseūdo per oia media. tūc sic. a d̄zio in d̄ziū nō p̄uenit nisi p̄ mediū. f. nulle due forme subales sunt h̄z. ḡ nō sūt d̄zie. p̄batio mi noris. qz mā exuta vna forma subali imēdiate p̄t indui q̄cūq̄ alia. vñ z^o de ḡnatiōe d̄. q̄ si ex igne fiat aq̄ vel ter ra nō oz trāfire p̄ media elemēta. C¹⁶ p̄a d̄zio in d̄ziuz de uenit p̄ mediū r motū. sed i substātia nō est motus. ḡ nec d̄ziū. p̄batio minoris. qz si sic. in medio motu. puta si ex igne fiat aer. mā subiecta tñ haberet de forma ignis q̄tū de forma aeris. r sequunt̄ duo icōueniētia. p̄mū. q̄ erit aliqd corpus q̄d nō est in aliq̄ specie determinata. sc̄dz. q̄ ipm erit ipm. nā in illo medio punctali aer nō est aer. nec ignis erit ignis. C¹⁷ p̄a d̄zia sunt circa idē. sed forme substā tiales nō sunt circa idē. ergo nō sunt d̄zie. p̄batio minoris. qz mā sub diuersis formis nō est eadē simplr sed diuersa. cū habeāt diuersa eē. C¹⁸ Adfirmat. qz p̄pter hoc q̄ substā tie nihil est d̄ziū. mutatio substātie dicit̄ eē a nō subiecto i subiectū. vel ecōuerso. vt habet. ex ḡnto p̄hicoz. C¹⁹ Sz ista opio n̄ placet. si absolute r v̄l r itelligat. nec rōes d̄clu dūt. vt iferi⁹ oñdēt. C²⁰ Ad q̄ōnē igit alr dicēdū. Ad c^o eui dētia d̄clarabo p̄ vna distictionē. z^o p̄babo duplicē q̄nē.

Quantum ad p̄mū sciendū q̄ d̄ietas dupl̄r potest sumi. f. stricte r large. si d̄ietas accipiat̄ stricte. sic videt̄ h̄re sex d̄ditiones. vt p̄t colligi ex p̄dica mētis. r ex hoc decimo methaphisice. C²¹ p̄ma. q̄ d̄rie tas est oppositio distictoz specie. eoz d̄d aut genere. tra ria aut dicunt̄ q̄ sunt sub codē genere: r maxime distant. C²² Secūda d̄ditio est. q̄ contrarietas est differētia extre moz dicentiū naturā p̄positiua. r per hoc distinguit̄ ab op̄ positione p̄ziatiua. vbi altez extremū sc̄licet p̄uatio ni bil ponit. f. est formalr pura negatio. C²³ Tertia est. q̄ cō trarietas est maxima distātia. vt dicebat̄ i littera. ibi. q̄m

Quantum ad 2^m sit p̄ma d̄clo ista. forme medie d̄ riorz nō sunt p̄pōsite p̄pōne eēntialis to tali q̄ est ex ptrib⁹ realr r eēntialr distictis. p̄batio hui⁹. nā oē p̄positū isto mō est de ḡie sube ḡnabile r corruptibile p̄ se. nā oē tale hz mām partē sui: q̄ p̄t eē r nō eē. ex septi mo metha. f. forme medie d̄ziuz nō sūt h̄z. pz. n. q̄ nō sūt de ḡie sube. nec sūt p̄ se ḡnabiles r corruptibiles. sicut nec ipse forme extreme. vt pz septimo r octauo metha. f. sūt r nō sūt sine ḡnari r corūp̄i. ḡ tales forme medie nō sunt p̄pōsite isto mō. Ex B ifero vnū correlariū. q̄ media d̄zio rū sūt simplicia simplicitate oppoita isti p̄pōni. C²⁴ cō clusio sit ista. forme medie d̄ziuz sunt res p̄pōsite p̄pōne totali eēntiali q̄ est ex ptrib⁹ saltē formalr distictis. p̄batio hui⁹. nā q̄cqd est p̄ se i ḡie ē p̄positū isto mō. cū oē tale sit sp̄s. r p̄ d̄z p̄positū ex ḡie r d̄tia q̄ sūt saltē formalr disti cta. sed forme medie d̄ziuz sunt p̄ se in ḡie. vt pz decimo metha. ḡ erūt p̄pōsite isto mō. C²⁵ Ex B ifero correlarie. q̄ media d̄ziuz non sunt simplicia simplicitate oppoita isti p̄pōni. C²⁶ d̄clo sit ista. forme medie d̄ziuz nō sūt p̄pō site aliq̄ mō. q̄cūq̄ p̄pōne ptiali. p̄batio hui⁹. qz oē sic p̄pō sitū. vel ē q̄ritas p̄tinua. vel h̄ns q̄ritatē. sed forme d̄ziuz nō sūt h̄z. qz q̄ritati nihil est d̄ziū. vt dī in p̄dicamētis. ḡ tales forme medie nō erūt p̄pōsite p̄pōne partiali q̄cūq̄. C²⁷ Ex hoc ifero correlariū. q̄ media d̄ziuz sunt simplicia simplicitate oppoita isti p̄pōni. r p̄ d̄z vltierius q̄ forme medie nō sūt vere p̄pōsite ex extremis. imo sūt eā forme simplices sic extrema. extrema. n. nō se d̄nt vt gen⁹ r d̄tia

aut differre. rē. r ex h̄ ifert ibi p̄hs. q̄ est d̄ia p̄fecta. q̄z si
 maxima. ḡ p̄fecta. C 4ª est. q̄ seq̄ ex 3^a. q̄ vñ vni d̄iaf
 solū. vt sup̄i d̄cm̄ est. ibi. multipl̄i d̄icis d̄rys. rē. C Quir
 ta ē. q̄ d̄ietas est oppositio eoz q̄ circa idē susceptibile nō
 siml̄. s̄z vicissim existūt. r mutuo se expellūt. nisi altep̄ isit
 determinate a nā. vt caliditas igni. licet h̄ possit saluari q̄
 vicissim isunt si referant ad p̄mariū subz. qd̄ est mā p̄ma.
 C Sexta additio. q̄ in d̄rys h̄ntibus mediū nō puenit ab
 extremo ī extremū. nisi trāseūdo p̄ oia media. vt superi^o
 d̄cm̄ fuit. r declaratiū p̄ exēpla tā ī sonis q̄z in colorib^o. ibi.
 q̄nt aut d̄rioz. C Si autē d̄rietas accipiat large. sic dic̄it
 d̄rietatis cui deficit aliq̄ istaz additiōnū. isto mō est in suba
 d̄rietas. q̄ est ibi repugnātia q̄ tñ nō est d̄dictio. nec sc̄dm̄
 puatiōnē nec habitū. nec sc̄dz relationē. r ideo nec̄io h̄z re
 duci ad oppositiōnē d̄rietatis. si diuisio sp̄ez oppositiōnis
 quā ponit p̄hs sit sufficiens.

Quantum ad 2° sit ista p̄a d̄clo. C Repugnātia
 formaz subaliū nō est repugnātia d̄rie/
 tatis stricte accepte. h̄ac oñdo sic. illa oppō nō est d̄rietas
 stricte accepta cui deficit aliq̄ additio de p̄dictis. sed oppō
 seu repugnātia formaz subaliū est h̄z. ḡ rē. minor p̄z dis
 currēdo p̄ singulas additiōes. Prima qd̄e vlt^a nō deficit.
 qz due forme subales repugnātes p̄nt accipi sub eodē ḡne
 primo. r vtrazq̄ dicit aliq̄d positiuū. deficit tñ tertia r q̄r
 ta. nō. n. est accipe duas formas subales sub eodē ḡne que
 maxime distāt. ita q̄ claudāt ī medio oēs alias eiusdē ge
 neris. qz sicut arguit Aristo. tñ vñ vni d̄iaf. qd̄ est falsū
 ī p̄posito. p̄batio. qz cū ois ḡnatio sit ex d̄rys vel medys.
 sequitur q̄ terre contrarietur ista tria r econuerso. p̄m̄c
 p̄h̄is. r ex terra generet̄ ignis r aq̄ taer. r etiā econuerso.
 r oia elemēta r oia ḡnabilia r corruptibilia d̄riant̄ sibi sui
 cē isto mō. r sic multayni. qz igit̄ q̄rta additio sequit̄ ex ter
 tia. cui nō uest q̄rta. nec tertia. a destructiōe d̄ntis. Quinta
 aut additio p̄petit formis subalib^o vno mō. alio mō nō. nā
 si idētitas susceptiuū accipiat p̄ idētitate simpl̄r. etiā entis
 in actu p̄fecto. sibi nō p̄petit. qz mā nō h̄z idē eē p̄fctū sub
 diuersis formis. si aut accipiat p̄ idētitate subali quocūq̄
 mō p̄petit sic. qz mā vna numero in eētia manet successi
 ue sub vtrazq̄ forma. Sexta aut cōditio. si forme subales
 h̄nt mediū. nō p̄petit eis. qz vt arguebatur. mā exuta vna
 forma. imediate p̄t̄ iformari q̄cūq̄ alia. nec oz forsan trā
 sire p̄ media. si aut diceret̄ q̄ forme subales sunt d̄ria ime
 diata. tūc illa additio nihil est ad p̄positū. C 2^a d̄clusio sit
 ista. repugnātia formaz subaliū est repugnātia d̄rietatis
 largo mō sumpt̄e. H̄ac oñdo sic. nā 2° de ḡnatiōe. caplo il
 lo. Dia aut mixta. vbi p̄bat̄ oia elemēta d̄currere ad ge
 nerationē mixti. d̄r sic. aer aut r ignis sunt d̄ria terre r aq̄.
 terra aut aeri. aq̄ aut igni d̄ria est. vt r̄igit̄ subaz substātie
 eē d̄ria. ita qz ly vt videt̄ additio diminutiōes. nō distrahēs
 oino. C P̄ p̄ p̄bi d̄r. q̄ in genere substātie est vna p̄ma d̄
 rietas. ad quā oēs reducunt̄. C P̄. hic in l̄ra p̄bat̄ p̄hs ex
 itentidē. q̄ d̄ria sc̄dz sp̄em̄ est d̄ria d̄rietatis. qd̄ p̄bat̄ idu
 criue r sillogistice. vt d̄cm̄ est ī exponēdo l̄raz. C R̄ndet̄
 ad has auctoritates r silēs q̄ Aristo. loquit̄ de d̄rietate vt
 reduci ad puatiōnē r habitū. q̄ntenus vna forma h̄z rōnē
 ip̄fecti r puatiōnis respectu alterius. C Contra. qz puā
 tio nihil est formāl̄. sed due forme sunt formāl̄ aliqd̄ po
 sitiū. ḡ cū formāl̄ opponant̄ oportet q̄ alr forme oppo
 nātur q̄z puatio r habit^o. licet. n. vna forma includat puā
 tiōnē alterius. nō tñ p̄cise. sed aliqd̄ vltra addit. C Cōfir
 mat̄. qz hoc etiā mō oia opposita se habēt vt habitus r puā
 tiō. r vt d̄dictoria. q̄ntenus vñ extremū icludit puatiō
 nē r negationē alteri^o. sed h̄ d̄r ip̄proprie. nā alr nō eēt q̄
 tuoz sp̄es oppositiōnis realr disticte. C P̄. ad p̄ncipale.
 due forme subales opponunt̄. ergo aliq̄ specie oppositio

nis. s̄z vt apparet discurrēdo. nulla alia oppōne opponen
 tur. ḡ reliquit̄ q̄ d̄rie opponunt̄. C Dices forte q̄ iste for
 me nō sunt opposite. sed disparate. C Contra. qz vel sunt
 disparate vt duo idiuudia eiusdē sp̄ei. vel vt disparata di
 uerfaz sp̄ez. vel diuersoz genēz. nō p̄mū. qz nullus p̄hs
 diceret qn plus opponat̄ forma ignis aque. q̄z fortes pla
 toni. nec 2°. qz plus opponūtur due forme q̄z fortes r bru
 nellus. nec tertiū. qz plus opponunt̄ q̄z lapis r albedo. p̄z.
 C P̄. ad p̄ncipale. d̄rioz motuū seu mutationū sunt d̄ry
 termini. ex 5° p̄h̄is. s̄z ḡnatio r corruptio sūt d̄ria. ḡ r eoz
 termini q̄ sūt forme subales generāde r corrupēde. C P̄.
 d̄rioz sūt d̄rie cause. 2° de ḡnatiōe. s̄z calor r frigiditas sūt
 d̄ria. ḡ r eaz cause q̄ sunt forme subales. nā mā cū forma
 est causa oium accidētū. ex p̄mo p̄h̄isico r.

Ad primum alteri^o opinionis est dicēdū. q̄ ma
 ior ē vera. vbi forme habēt mediū.
 sed forme forsan subales sunt d̄ria imediata. r iō nihil ad
 p̄positū. C Alr p̄t̄ dicit q̄ argumētū p̄cedit de d̄rietate
 stricte sumpta. vt p̄z ex p̄mo articulo. r ideo nihil facit cō
 tra sc̄dz d̄clonē. C Ad 2° nego minore. qz in suba est ve
 re mot^o. vt oñdā. iū? hui^o. r cecido q̄ in medio p̄ctalī mā
 eql̄r h̄ret de vtrazq̄ forma. r cū ifert p̄mū inconueniēs. q̄
 aliqd̄ corp^o nō est in aliq̄ specie determinata. dico q̄ h̄ nō
 est iconueniēs. imo necessariū q̄ d̄iu est in fieri r in fluxu.
 sicut etiā cecidit̄ de embzione quouicq̄ pueniat ad formā
 specificā vltimatā. que est oia. 2° iconueniēs nego. imo eo
 mō quo est. est ip̄z. nō simpl̄r. sed sc̄dz qd̄. ignis ḡ in illo pū
 cto sc̄dz qd̄ nō est ip̄z simpl̄r. r aq̄ h̄r. sicut de scuto cuius
 medietas est alba. r medietas nigra est dicēdū q̄ nec ē al
 bū nec nigrū simpl̄r. s̄z vtrūq̄ sc̄dz qd̄. p̄z primo elēchoz.
 C Ad 3° nego minore. qz tunc mā circa quā fiunt forme
 subales licet nō sit idē susceptiuū in eē formālī r specifico
 vt est sub diuersis formis. est tñ idē sc̄dz eē p̄p̄riū. q̄ntenus
 vna mā sc̄dz eētia est susceptiua oium formaz. C Ad cō
 firmationē dicēdū. q̄ in suba d̄e ē mutatio a nō subo in
 subz vel econuerso r appropriata. nō qn possit sic eē in q̄libet
 mutatiōe si d̄siderent̄ termini p̄mū mutatiōis q̄ sūt habi
 tus r puatio. vt i^o h^o ampli^o oñdā. C Ad p̄bationē de ḡn
 to p̄h̄isicoz dicēdū. q̄ p̄hs loquit̄ de suba appropriate q̄ i
 ea nō sit mot^o. vt etiā patebit̄ ī vndecimo hui^o. licet i suba
 vere sit mot^o. loquit̄ etiā de d̄rietate stricte sumpta de q̄
 cecido q̄ nō est in suba. vt d̄cm̄ est. q̄re rē.

Quonia vero p̄traria diuersa sp̄ez corruptibi
 le autē r icorruptibile cōtraria. puatio enim
 in potētia determinata. necesse diuersum esse
 genere corruptibile r incorruptibile. rē. Tex
 tu cōmenti vigesimisepti.

Meritur utz corruptibile r incor
 ruptibile differat genere.
 C Videt̄ q̄ nō nā sūt i eodē p̄dicamēto.
 ḡ in eodē genere. nā est euident̄. p̄batio
 aūt̄is. qz suba p̄dicamētalis diuidit̄ p̄ cor
 poreā r icorporeā. aliq̄ aut̄ corporeā ē cor
 ruptibilis. C P̄. qd̄ p̄dicat̄ vniuoce de aliquo nō distinguit̄ ge
 nere ab eo. aliogn nō p̄dicaret̄ vniuoce de eo. sed suba p̄e
 dicat̄ vniuoce de corruptibili r icorruptibili. ḡ rē. C Con
 tra. p̄hs hic in littera.

R̄ndeo p̄mo p̄mittā vnā distictionē. sc̄do ostēdā di
 p̄lice d̄clutionē. C Quātū ad p̄mū scienduz.
 q̄ duplex est genus. quoddā est p̄h̄icū. quoddā logicū.
 p̄mū gen^o d̄r subycibile. 2° d̄r p̄dicabile. Uoco genus
 p̄h̄icū siue subycibile ipsaz māz siue subm. vñ illa d̄r ea
 dē ḡne isto^o q̄cūq̄ h̄nt idē subm vel eandē māz cōez cur

ca qua pnt bfe trāsmutationē. z q nō hnt nō sūt idē gene re isto. vñ superi in b decio dictū est. q gñe dnt qz nō est cōis mā. Uoco at gen^o logicū vel pdicabile. aliqō cōe qd ē pdicabile i qd de plib^o spē dntibus. vñ illa dnt idē gñe b mō q pntēt sub aliq tali cōi pdicabili i qd d ipsiis. Ex b ifero correllarie. q nō ē incōueniēs aliq eē idēs gñe logico. z differre phico. sed nūqz ptingit econuerso.

Quantū ad scōs sit ista p^o dclō. corruptibile z incorru ptibile dnt gñe phico. pbatio h^o. illa sunt idē gñe phico q hnt idē subm vel māz circa quā possunt vicissim trāsmutari. sed corruptibile z incorruptibile nō sunt h^o. g^o rē. maior pz ex dictis. pbatio minoris. qz incorruptibilia vel nō hnt mām fm viā phoz. vt dictū ē octa uo hui^o. z b^o ppositū. vel si hnt non tñ hnt talē circa quā possint cū corruptibilib^o hfe trāsmutationē. qz iā nē eent incorruptibilia. g^o rē. **S**ecda dclō sit ista. corruptibile z incorruptibile non dnt gñe logico. Hoc pz. qz hnt aliqō cōe pdicabile de eis i qd. puta suba. g^o sūt idē gñe logico. nā pz ex dictis z intelligit de corruptibili causato z finito ad excludenduz p^o mū ens. quod ratione sue illuminatio nis est oīno ex^o genus.

Ad argumenta In oppositū. pz q dcludūt de gñe logico. z faciūt p^o z dclōne. **E**t b de decimo metha.

Qm aut ois motus pmutatio quedā. pmutatiōes at tres dicte. harū at que fm gñationē z corruptionē nō motū. he at sūt que fm contradictionē. necesse aut eā q ex subo i subiectū mutationē esse solā zē.

Arca librum

vndecimū methaphis ce. Querit. Utrum gñatio z corruptio sit muta tio successiua. **U**idēt q nō. qz si sic. gñatio ē motus. nō est falsus. vt pz in lra. g^o z aīs. nā pz. qz mot^o z mutatio videtur differre penes succes siuū z instantaneū. nam motus est i tpe. mutatio vero i instāti. **C**ontra

nullū agēs cui^o suba est i tpe agit in nō tpe. vt d^o penultima ppōne de causis. sed suba gnantis ē in tpe. g^o z agit i tpe. z p^o nōs gñatio mesurā tpe. g^o erit successiua.

Rñdeo In ista qōne qdā tenēt q n. qdā tenēt q sic. p^o g^o ptractāda ē opio negatiua. z^o opio affir matiuā. **Q**uantū ad p^o mū. d^o q for^o subalis itroducūt i instāti. z p^o nōs gñatio erit i instāti. idē itelligendū est de corruptōe. Modus ponēdi ē iste. qz si ex aq gñetur ignis i toto tpe pcedētī pcessit alteratio. puta calefactio dispo siciua māe aq ad introductionē forme ignis z in vltimo instanti alterationis forma ignis itroducūt. z forma aq remouēt vel corrupit. ita q gñatio ignis ē termin^o altera tōis pcedētis. **P**ro^o z dclōne ar. sic. qz si gñatio ē succes siua. vel eēt ex pre māe q subycif. vel ex pre forme q acq rif. nō ex pre māe. qz ipsa ē idiuifibilib. nec ex pre forme. **A**ū qz ipa ē simpliciter inuariabili eēntia p^o siltēs. s^o aucto rē sex pncipioz. **A**ū qz forme sūt vt numeri. ex octauo h^o sicut g^o rō numeri stat in idiuifibilib. ita qz nihil pōt addi vel diminui a numero gn mutēt spē sic de for^o. vt ibi d^o **A**ū qz successio in motu fm p^o mēn. 4° phicoz. caplo dya

cuo vel ē ex resistētia mobilis ad motorez. vel medu ad mobile. sed in gñatiōe nō pōt dari p^o mū. qz mobile est ipsa mā q nō h^o z de se vñ resistat. cū forma vniat māe sūme z vltimate disposite. nec z^o pōt dari. qz nulluz est mediuz in gñatiōe forme. **A**ū qz for^o imediate vniat māe. z agēs imediate passo iungit. **A**ū qz termini gñatiōis sūt d^o dicto ry. sēē z nō eē. vt d^o bic i lra. sed si ē successio. g^o medium. inter d^o dictoria aut nō est mediū. ex decio h^o. g^o i gñatiōe nō erit successio. **C** P. ad pncipale. qz si sic. g^o for^o subalis suscipit magis z min^o. nōs ē falsū. g^o z aīs. pbatio nōe. qz si gñatio talis forme eēt successiua. necessario illa forma hret gradus. z p^o nōs pōt pncipari fm magis z min^o. falsū tas nōs pz p^o phm i pdicamētis caplo de suba. vbi d^o qz suba nō suscipit magi z min^o. **C** P. si sic. g^o forme subali ē aliqd p^o mū. nōs ē falsū. vt d^o in lra parū post. pbatio nōe. qz gñatio eēt mot^o. ois at mot^o est iter p^o zia vel media. vt dictū est supra. **S**ed ista opinionē nō teneo. cui^o ipro batio q^o tū ad dclōne patebit ex pfirmatōe opionis seque tis. **C** **A**ōtra modū ponēdi ar. sic. qz si sic. g^o accūs nāl^o est sine sbo. z sequēs ē falsū. g^o z aīs. pbatio nōe. qz alteratio vel for^o ista fm quā ē alteratio pcedēs si fundat i aliquo sbo b erit mediāte for^o subali. calor g^o pcedēs formā ignis fm te fundabit in mā aq mediāte aliq for^o subali. quero mediāte q. nō mediāte for^o aq. qz cū forma aq repugnet caloz. magis erit cā corrupēdi calozē qz eēndi i p^o z in mā aq. nec ē ibi mediāte for^o gnāda ignis. qz illa nōdū est. z ēt qz accūs ē posteri^o for^o subali mediāte q fundat i subo. calor at iste pcedit formā ignis. s^o te. g^o erit sine subo. nec rōnes h^o opionis cogūt. **C** **A**d cui^o euidētiā ē notādus qz mot^o pōt accipi duplr. cōiter. s. z d^o te. eo^o q loq^o p^o s pmo thopicoz. de p^o pō. nā p^o p^o iū scdm eū ibi cōiter acceptū cō uenit d^o sioni z p^o p^o iē passioi. z tñ illud nomē cōe d^o tū ap^o p^o p^o iat p^o p^o iē passioi z retinet nomē cōe. z d^o appropate p^o p^o iū. d^o sio at noiat termin^o. **S**ilr i p^o p^o iē mot^o qñqz sumit cōiter ad oēs mutationē. sic hic iferi^o. z i 3° phicoz vbi diffinit mot^o qz ē actus entis in pō zē. vñ 3° p^o i. expla nās **A**ri. diffōnez mot^o p^o exēpla. exēplificat de gñatiōe z alteratōe. z oī alia mutatiōe. qñqz at accipit mot^o d^o te. vt distinguit d^o gñationē z corruptionē. vt bic z i 5° phicoz. **C** **A**t notandū. qz gñatio z mot^o d^o te accept^o nō dnt pe nes successiuū z illātaneū. s^o tñ penes terminos. **C** **U**bi sciēdū. qz termi cuiuscūqz mutatiōis duplr pnt sumi. s. vt termi p^o mī. vel termi p^o comitātes. termi p^o mī i q^o cūqz mutatiōe dnt hitus z puatio. exēplū. ex nō albo fit albū z ecōuerso. z ex nō igne fit ignis z ecōuerso. s^o termi p^o comi tātes dicūt qz ābo sūt affirmatiui. qz tñ vñ icludit p^o uationē alteri^o dicunt p^o comitātes puationē z hitū. q sūt termi p^o mī. exēplū ex nigro fit albū z ecōuerso. z ex aqua sic ignis. z ecōuerso. **A**d p^o p^o iū. ois mutatio d^o gñatiōe ac cipiēdo terminos p^o iōs. illa. n. ē mutatio a nō sbo i subz. v^o ecōuerso. q ab **A**ri. gnatio z corruptio noiat i q^o cūqz gñe sit. ois ē mutatio d^o mot^o accipiēdo terminos p^o comitan tea. z illa ē muta^o a subo i subm. q ab **A**ri. d^o mot^o. q autē gnatio z mot^o nō distinguātur penes successiuū z istanta neū. pz p^o **A**ri. 5° p^o i. vbi distinguēs gnationē a motu collo cat mutationē a nō albo i albū sub gnationē. q tñ mutatio est alteratio z p^o nōs successiua. nullo dubitāte. **C** **A**ōtra ig^o ois mot^o ē gnatio. si sumātur termi p^o mī q sūt hitus z puatio. z ecōuerso ois gnatio ē mot^o. si sumant termi p^o comitātes. q sūt ābo affirmati. **C** **R**ñdeo. d^o cedo q iferē **C** **A**ōtra. q^o l^o g^o in suba spāl^o negat eē mot^o bic ifra. z 5° phicoz plusqz i alyz gñib^o. cū i qlibet gñe possit dici esse generatio z motus fm terminos sic vel sic acceptos. **C** **R**ñdeo qz subm gnatiōis subalis. s. mā ē min^o ens qz in alyz mutationib^o. vñ bic i p^o de gnatiōe. mā d^o rē n^o ens

simpliciter id est suba dicitur magis appropate mutatio a non subo in subm. vel e converso. Quod in alijs gradibus. propter B non ita perfecte in suba dicitur esse motus quod iter duos terminos positivos duos. distinguendo gradum motus a generatione penes terminos dico ut dixi. quod in suba est motus et generatio. et sicut in quantitate et qualitate. excepto quod in suba est generatio simpliciter. et in alijs secundum quod dicitur de se. **Ad primam rationem** dico quod per se successio ex parte utriusque. cum dicitur de materia quod ipsa est indivisibilis. dico quod verum est de se. tamen est indivisibilis per accessum ratione quantitatis. cum postea dicitur de forma quod est indivisibilis et simplex. dico quod est indivisibilis secundum esse specificum. quod sic abstractit ab omni gradu. et sic intelligit ille autor. et Aristoteles 8° b^o. ut ibidem dictum fuit. sed B non obstat ipsa habet gradus individuales essentielles secundum quos potest intrinsece parti pari. **Ad secundam probationem**. dico quod successio potest esse in positivo tamen ex parte materiae quod forme. cum arguitur de materia quod non habet verum resistat. dico quod verum est de se. sed tamen ut est sub forma et dispositione habet forme inducere de habet verum agere resistat. et sic est resistentia mobilis ad motorem. et est resistentia medij ad mobile. putat dispositio habet tres locum medij. **Ad tertiam addit.** quod forma immediate unius materiae dicitur. dico quod verum est corrupta per forma. verum tamen plus ex natura rei corripit per quod secunda introducat. et illud plus mediat iter forma et forma. et agere et passum. **Ad quartam** quod probatur cum dicitur quod termini generationis sunt dictionum. dico quod falsum est. sed sunt pronatio et hitus. verum esse et non esse intelligit Aristoteles. pronatione et hitu. ut declaratum fuit 4° b^o in quodam questione. **Ad rationem secundam principalem**. cum inferat. quod forma subalis suscipit magis et minus. concedo contra. **Ad illud de predicamentis**. quod suba non suscipit magis et minus intelligendum est de suba secundum esse specificum. et non secundum esse individuale. quod si sic. includit gradus. ut probabitur. **Ad 3^{am}**. dico quod sube est aliquid habens accipiendum large dicitur. ut fuit ostensum decimo b^o. **Ad probationem dicendum** quod loquitur de dicitur stricto modo. ut ibidem dictum fuit.

Quantum **Ad 2^{am}** ut melius appareat opinio affirmativa. declaro tres conclusiones. **Prima** sit ista. quod forma subalis habet gradus intrinsecos essentielles secundum quos suscipit magis et minus et intrinseca divisione. **Panc ostendo sic.** per quantitate propria propria ad subm cuius est. et arguo sic. calidum dicitur remittit. gradus ignis. et habet per se ad se. probatio contra. cum naturalis sicut se habet. et catu sicut se habet. sed calor in diversis individuis ipsius ignis non sicut se habet. nam verum calor est intensior alio. per gradum ignis quod est calidus naturalis caloris non sicut se habet. sed verus est intensior quam alius. maior probatur. quod omnis calidus naturalis agit quantum potest per se in ultimam potentie. et sic omnis calidus per se causa causabit effectum eque perfectum. quod destructio contra: effectum naturali non eque perfecte et non sicut se habet. nec calidus sicut se habebit. **Sed dices.** quod diversitas caloris cati accidit per dicitur agere impedies. nam ipse ignis quantum est de se per causaret calorem eque intensum. sed impedit per dicitur. id est quantum quod intensum. quantumque remissum cati. **Ad contra.** excludat omne dicitur per quod individua ignis sibi derelicta non sicut eque calida. quod maior ignis calidior est parvo igne. ceteris paribus. **Ad dicitur negando** minor. quod calor non cati ab igne effectiue. sed ignis est in sola potentia passiva respectu caloris. maior autem rationis habet veritate de calis naturalibus effectiuis. **Contra** quod omnis potentia materiae passiva est dicitur per b^o. sed ignis non est dicitur nis ad forma caloris. aliter. non posset esse calidus et non calidus non est in potestate materiae passiva ad calorem. gradus erit calidus effectiua. et tunc idem quod plus. **Ad 2^{am}** principalem arguit ad idem. ex quantitate propria propria ad aliud subm sic. in alteratione precedente corruptione aq in igne introducit calor. gradus forma ignis. non perfecta. gradus remissa. et sic habet propositus. ante per se secundum materiae probatur. **Tu** quod nullum proprium accensum est sine propria forma sui subij. verum corpora in aqua vel aere non tangunt se immediate. quia humiditas aeris non est sine aere. nec aqua sine aqua ex se dicitur

aia. sed calor est proprium accensum ignis. et maxie calor generatus in alteratione facta ab igne. **Tu** quod eadez ratione totus calor igneus posset esse aqua sine forma ignis. quod verum omne ex ratione. et contra principalem probatur. quod forme specificice repugnantes impossibile est quod sint in eadem materia secundum esse intensum. gradus habet ibi esse sed esse remissum. puta forma aqua et forma ignis in proposito. **Ad 3^{am}** artificis. omne quod mutat partem est termino a. quod parti est termino ad quod ex sexto philosophico. verum dicitur dicitur. quod habet veritate in quantum gradibus. et per se sequens in mutatione subali. aliter non esset nisi in tribus. tunc quod. licet partem et partem. aut accipit pro divisibilitate forme sed quod est motus. aut per divisibilitate subiecti quod movetur. si primum habet propositum. quod forma subalis est divisibilis. si 2° contra. **Tu** quod propter philosophum erit falsa. nam illa una pars mobilis sit a. puta pedalis. illud a. permutat. et tamen sed non est parti sub utroque termino. sed in altero solum. **Tu** quod dicitur aliquid totum simul alterari. ex octavo philosophico. et in de sensu et sensato. igitur in tali alteratione partem et partem non possit accipi ex parte mobilis. **Tu** quod Aristoteles peteret principium. vult enim ibi probare quod omne mobile est divisibile. accipit enim quod vult probare. nam si mobile habet partem et partem est divisibile. **Ad 4^{am}** arguitur sic. omnis perfectio quod potest numerari in pluribus maiorem perfectione dicitur in pluribus in verum. secundum Augustinum. quanto de trinitate. capitulo primo. sed forma ignis est numerabilis in pluribus individuis. per gradum. si igitur duo ignes unganter et fiat verum. quod deberet ambigere quod ille verum ignis perfectione et intensio forma beatus quod duo ex quod ponit seorsum sicut: nam duo perfectio perfectio aliquid ponit quod unum tamen. ceteris paribus. **Se** cunda conclusio sit ista. forma subalis naturalis est actu extensa. habet partem ex parte. **Panc ostendo sic.** omnis forma que non respicit materia indivisibilis. extenditur ad extensione materie. et habet partem extra partem. sed quod forma subalis naturalis est habet ergo tunc. maior per se. quod de aia b^o utroque de quibus forte minus videtur. dicitur Aristoteles per se dicitur de aia. quod dividitur ad divisiones corporis. sicut inducit in animalibus anulosis. que divisa in presentium et moventur. et per consequens aia dividit in eis. **Dico** autem forma substantialis naturalis. que est de materia educibilis per natura. ad excludenda aiam rationales. quod illa non est extensa nec divisibilis in essentia. **Ad tertia** conclusio sit ista. generatio forme substantialis est successiva. **Panc** per se dicitur. quod cum habeat gradus et sit extensa habet partem ex parte. non potest induci in instanti. **Ad tertia** philosophi. data definitione motus exemplificat philosophus de generatione et corruptione. quod si generatio est actus generabilis in quantum generabile. et corruptio actus corruptibilis in quantum corruptibile. tunc sic. omnis motus est successiva transmutatio. sed generatio est motus. ut dicit Aristoteles 3° philosophico gradum. **Ad 2^{am}** dices quod Aristoteles tertio philosophi. loquitur de motu large per omni mutatione. sed dividit eam in species quanto philosophi. et ibi separat generationem a motu. probans quod generatio que est a non subo in subiectum non est motus quod est subiecto in subm. **Ad contra.** quod si sic. gradus ad locum illud ubi dividit mutationem in suas species loquitur de mutatione large et dicitur. sed prius ante illud capitulum dicitur iuxta principium quanto et habet dicitur in lra. quod in omni motu requiritur tempus. gradus in omni mutatione. et per contra omnis mutatio erit successiva. et sic habet propositum. **Pro** ista conclusione habent multe auctoritates tam in sexto quam in septimo philosophi. quod contra brevitatis omitto. **Recolo** n. me habet magis philosophi pertractat se in quodam questione ordinaria. et intellige de corruptione quod dicitur de generatione in illa questione. quod eadez ratio est utriusque. **Ad** argumentum in oppositum. cum inferat quod generatio est motus. concedo contra in ipsum contra per modo exposito in corpore quoniam. et ibidem dictum est ad id quod allegabat de philosopho b^o. et in quinto philosophico. **Et** bec de vndecimo metaphisice. **Postea** quod quicumque ex univoco sit suba: nam et que natura sunt sube: et alia et c.

Arca librum

duodecimū methaphy-
sice. Querit p. Utrū ois
pductio vel inductio cu
iuscūq; forme sit yniuoc-
ca. Uidet q; n. nā ois
pductio yniuoca regrit
silitudine forme iter p/
ducens 7 pductū. p. B. n.
distinguit ab equoica. s;
nō ois pductio forme ē
b; g. 7 c. minor. p; i pdu-
ctioe caloriz vel plante

facte a sole. Cōtra p h i l s r a . 7 idē hī septimo bui.

Rūdeo p pmitrā triplicē distinctōez. z. 7 cludā vnā
dclonē. C Quātū ad primū. cū ois pductio
yniuoca ne cōio regrat silitudine for? aliq? iter pducēs et
pductū sit ista p? distinctio. q; silitudo real? ē duplex. qdā
formalis. 7 qdā vtuāl? p r i a ē qñ agēs h; formā quā pdu-
cit formalr i se. vt hō gnāt boiez. equ? equū. z? ē qñ agēs
h; formā quā pduē i se vtuāl. nō formalr. vt cū sol gnāt
calore i medio. C z? distinctio sit h. silitudo formal? e du-
plex. qdā f; spēs. qdā f m aliqd cōi. exēplū p m i. hō gnāt
boiez. ex? scdi. cū equ? gnāt mulū qb? ē fortege? aliqd cōe
puta iumērū v l aliqd tale i q? uenit equ? 7 mulus. vt di-
cebat 7? b? C z? distīn? sit h. silitudo f m spēs spālissimā
est duplex. qdā i for? 7 mō eēndi forme. qdā i for? solū. 7
nō i mō eēndi forme. Ex? p m i. hō gnāt boiez. p; ex? scdi
artifex pducēs archā. nā l; for? arche sit i vtroq; tñ i ar-
tifice existit f m modū intētionālē. i archa at f m modū
realē. C Ex his pnt b r i q t t u o r grad? i silitudie 7 gnātōe
yniuoca. p m? est pfectissim?. qñ. f. ē silitudo iter gnāns 7
genitū i for?. 7 i mō eēndi forme. z? aliquātūlz deficit a
p. qñ. f. ē silitudo i for? nō at i mō eēndi. 3? qñ ē silitudo i
for? nō f m spēm spālissimā. sed f m aliqd cōius. 4? ē qñ
est nū silitudo vtuāl 7 nullo? formalis. talis yniuocatio
ē ipropriissime dca. 7 f; qd. C Ex his dcludo correlariū
q; aliq? pductio ē yniuoca f m vnū gradū. 7 tñ equoica f;
aliū gradū inqētū deficit ab alio. Cui? rō ē. qz qñ. iter duo
extrema ponūtur plā media. q̄to mediū recedit ab vno
extremo: tāto accedit ad altē. 7 c? nūc at yniuocatio 7
equoica stricte sūpra sūt qdā extrema iter q cadūt p d i
c i t i grad? yniuocatōis vt media. 7 iō q̄to aliq; grad? rece-
dit ab yniuocatōe stricte sūpra q ē f m p mū gradū: tanto
accedit ad equocationē q ē f m vltimū gradū. 7 iō gnātio
muli ex eq? pōt dici equoica si ppetur ad gnātionem boīs
ex boie. pōt etiā dici yniuoca si competur ad gnātiones
plante ex virtute solis.

Quātuz Ad z? sit ista d r i s i u a ad qōnē. q; ois pdu-
ctio cuiuscūq; forme ē yniuoca. accipiēdo
large yniuocatōez f m aliqūē gradū p d c o z . 7 sic itelligit
p h s . C Ad arg? in opp? . ccedo maiorē accipiēdo yniuo-
cationē stricte. Alr negāda est vt p; ex dictis.

Adouet autē vt amatū: inoto vero alia mo-
uet. 7 c. Textu cōmēti trigēsimiseptmi.

Meritur Utrū p mū celū moueatur
imediate a p p n . C Dicedū
scōz rei vītate. q; p? mobile h; duo mouen-
tia. vnū sepatū qd ē de? mouēs i rōne amati
7 desiderati. aliud pūctū. qd ē itelligētia z?
imediate a? deū. 7 q? imediate mouet i rōne
amātis. 7 mediāte illa de? celum mouet. 7 h ē exp̄ssa snia
A u i c . q . m e t h a . C S ; q d d e i n t e t i o e A z : d i c i t y n ? e x p o s i

tor q; snia sua ē q; celū mouet imediate a p p n? qd ē de?.
Rūdeo B non v r valere. qz supius dixit q; p? mouēs mouet
p? motū i rōne amati. o; g q; sit aliq; mouēs qd moueat
in rōne amātis. d q; dixit. s. q; ip; dicit maria delecta ex
B q; itellit 7 amat p? mouēs. 7 illd ē alia z? itelligētia q;
vocat aia celi n i rōne iformātis. s; irōe mouēt. vt oñsū ē
s? b? . 7 h ē exp̄ssa snia p m . s? p h i . vbi expōit p h s assignās
p celi duplex mouēs. vnū pūctū. 7 aliū sepatū. h ē vt ex-
p̄ssa snia Ari. i s? p h i . q; pō in f i n i pōt mouere corp? i tpe.
qz sic alia pō f i n i pōt mouere i eqūi tpe. eo q; augmē tata
v t u t e motiua minuit tps i q; mouet. f; h g h r q; deus nō
p t i m e d i a t e c ā r e motū p p e d e z q n e c i o e r i t i t p e . p o s u i t g
duo mouē? ordiata: q; p m mouz mediate: qz dat v t u t e z
7 qz p p e t n o d a t i s t ā v t u t e . i o ē c ā p p e t u a t i l i m o t u . f i n i t a s
ē t v t u t i r e c e p t e s i f i n i t . q n ē a l i d a n ā ā g e l i q ē z? mouēs
est cā successiōis i motu. qz illi v t u t i . s i pō f i n i pōt e s s e a l i q
r e s i s t e r i a i m o b i l i . q n p o s s z e v t u t i i f i n i t e . h v r i t e t i o A z .
i p e t n i v t r u q ; m o u e s v r a c c i p e p v n o . 7 i l l d p r e m i t t e r e i
p u t a t i o e s u b a z m ā l i u : q u a z n u m e r ? a c c i p i t f m n u m e
r u z m o b i l i u c e l e s t i u . v t p z i n f r a .

Utrū ē at 7 qz nō cōrigit habere hāc subaz
magnitudinez vllā: vey sine pte indiuisibilis:
mouet. n. p infinitū tps: 7 nō h; potētiā infini-
tā finitū 7 c. Textu cōmēti qdragesimi primū.

Meritur Utrū B; posuerit oēs i-
telligētiās v t u t i s i f i n i t e .
7 p m s q; s d a d e o s . C U r q; sic. nā supius
c? 4? repetit oñsū eē s? p h i . q; n i u e n i t p?
mouēs h f e m a g n i t u d i n e e x e o q; h; p o m
i f i n i t ā . 7 pō i f i n i p t e e i m a g n i t u d i n e f i n i t
i n f i . C U t e p? i l l d c a p t z s t a t i i p n . 5 . c a p .
q r i t v t z p o n e m s i t t n v n ā t a l e s u b a z e e . a u t p l e s . 7 d e t e r
m i a t q; p l e s f m n u e z l a t i o n u . g v r e e i t e t i o s u a p p a n d o
d c l o n e p c e d e t e a d d c l o n e s e q u e t e q; p l e s s u n t s u b e s i n e
m a g n i t u d i e . qz p l e s p o e i f i . C P . i e o d s? c a . p? p n? d i c .
q; t o t s u b a s e n e c e e e n ā s e p i t e r n a s 7 i m o b i l e s f; s e 7 s i n e
m a g n i t u d i e p p p d i c t ā c ā z . f . q d c ā f u i t i 4? c a . q ē h f e p o z
i f i n i t ā . qz i l l a n pōt e e i m a g n i t u d i n e f i n i t i f i . 7 h mō f u i t
l f a p r i e x p o s i t a . C P . i f i . b? . c . d . q; s i g s a c c i p i a t B s o l ū a
p m i s p h i s q; p r i a s s b a s d e o s e x i s t i m a u e r t . d i n e i t a q; d e z
e e p u t a b i t 7 f; v i f i l i r u d i n e . i q b? v b i s v r a p p r o b a r e i n i a z
i l l o z q; s u b a s s e p a t a s p o s u e r t d e o s e e . 7 p m s p o e i f i n i t e .
C P . 4? . qz . p . i . p l o g o . 7 6? b? v o c a t i s t ā l e i a z t h e o l o g i ā 7
d i n ā . q t e n ? ē d s u b y s s e p a t a m o t u 7 a m ā . n s o l ū f m d s i
d e r a t o e z . s; e t f; e e . qd n v a l e t n e c v r v a l e r e n i s i o e s i l l e
s u b e e e n t d y . p p i s t a s a u c t e s q d ā t n i t e n e r p r e a f f i r m a t i
u ā h? qōnis. C A d t r a . qz n u l l i a u c t o z i v r e e i p o n e d a f a l s a
s n i a n i s t e x p̄s s e b e a t e x d e i s s u i s v l e u i d e t e r s e q u r e x d i
c t i s s u i s . s; i t e l l i g e t i a s e u a g e l ū e e p o e i f i n i t e p r e e n i n f i
n i t ū 7 a s e 7 q d d ā n e c e e e s i n e d e ū . nō s o l ū ē f a l s ū s; v a l
d e a b s u r d ū . qz e i? o p p o m pōt d e m f a r i . v r p a t e b i t i f r a . n e c
i l l u d l e g t e x l f a p h i . g nō v r B s i b i rōn a b i t r i p o n e d ū .

Rūdeo scōndo doctrinā scoticā dclaro duas dclōes.
p r i a z? sit ista. itelligētiās alias a p n i e e
pōe i f i e v e z qd p t d e m f a r i . p b o h? . i p o l e e e e p l e s d o s . g
p l e s n ā s s i m p l r i f i n i t a s . a n s s u p p o i t p n e . qz i f e r i? i n f i n e
h? o p i s d z d e m f a r i p . 6 . v i a s . q d e d y n i t a t e p n c i p i s y n i u e r
s i . c n ā ē e u i d e s . qz q l z d e? s i e e n t p l e s h r e t s e m i n f i n i t ā
e e t q d d ā n e c e e e . C z? s? s i t i a . n ē e p l e s d o s s e m p l s b a s
pōe i f i n i t e e v e z e x i t e t o e p h i d e s s ū . D a c o n d o q d r u p l r
p e x i t e t o e e i? i B i z? m e t . n ā i f e r i? c a . v l t i . c c e d i t o i a e n t i a
h r e i t e r s e o r d i n e a d y n ū p r i m . s; i f i? i t e s i n e n pōt e e s u b /
o r d i n a t ū e e n t i a l r a l i c u i a l t e r i . n e c s i c a d f i n e . qz b o n ū i f i
n i t ū nō ē p p a l i d . s; b o n ū t o t i? y n i u e r s i v t r o q; mō s e b; . l .

in ordine entium iter se. et in ordine eorum ad optimum separatum. nec
 infinitum potest esse alteri subordinatum ut principatum. quia ipsa habet virtutem
 et infinitam. et tunc est Aristoteles in fine habet. id est. entia non volunt male dispo-
 ni. unde quod princeps. et per omnia non erunt plura infinita. quia non est ordinata
 dictio. **C**ontra. Aristoteles dicitur ordinem in entibus separatis. quia
 causa dependet a prioribus. sed non sit causa ab ea sic est in specie figurarum
 et numerorum. quia posterior species numeri et figure non est causa a prio-
 ri specie. sed dependeat ab ipsa. **C**ontra. quia nihil est dependens ab
 alio in eundo. quod non habet esse in alio genere cause. oppositum predicatum
 ferre oppositum sibi. et persistit in permanetia. nec ob illud dicitur numerus. quia
 numerus minor maior et posterior acceptus est per numerum maiorem. per autem
 habet rationem maiorem per se habet. et dicitur causa per totum ut ex quo causa sunt. et
 ibidem. hoc autem habet quod sunt. in maiore ut partes. numerus vero minor actualiter
 et formaliter acceptus non est per maiorem. nec ab ipso sic accepto dependet
 dicitur maior numerus in eundo. **C**ontra. superius causa. 4. dicitur per mouere
 te. quod mouet sic appetibile et intelligibile mouet non motus.
 sic autem mouet intelligens sibi proxima. quod causa intelligere illud. sed
 illud intelligere secundum Aristoteles. sequenti est idem cum suba intelligente. quod
 causa suba et intelligente. et per omnia intelligens est causa ab ipso quod
 non est deus nec potest esse infinitum. **C**ontra. dicitur quod illud mouere primum est
 metaphoricum. et non est proprie aliquid care. **C**ontra. omnes intel-
 lectio quod non est eadem obiectum causa ab obiecto. et ut effectus. per omnia.
 quod vult per balneum in mente mouet ut efficiens. **C**ontra. per autem idem
 ex intentione Aristoteles. 8. philosophus. ubi probat quod mouens potest infinite non
 potest immediate mouere. celum quod mouet immediate ab alio mo-
 uente infinito. illud est intelligens per motum. vult quod intelligens
 sit finita. et per omnia non deus. **C**ontra. ibidem 8. philosophus. vult quod mo-
 uens potest infinitum mouet celum motu infinito. et non immediate. ut dicitur
 est. quod mediate intelligens. et habet asserit per omnia. esse intentiones eius in
 philosophus. 1. quod mouens secundum mouet immediate. sunt quod illa duo moue-
 tia ordinata. tunc sic. quod quod sunt agens essentialiter ordinata. aut
 2. accipit esse a per. ex quo dicitur de celo et agens particulari corruptibili
 aut accipit aliquam influentiam a per. ex quo. baculum accipit motum a
 manu ut moueat lapidem. aut 3. abo agens attigit eundem effectum
 effectum immediate. ex quo dicitur per omnia respectu generationis plus.
 ut ostensum fuit 8. philosophus. quod quod istorum trium motuum sunt illa duo
 agens in mouendo celum. non 3. quod statim sequitur et in eodem tempore. imo in
 eodem moueret virtus finita et infinita. quod dicitur superius. **C**ontra. dicitur
 2. habet oppositum cum secundum Aristoteles. nihil recipiat in intelligens aliud
 ab eius natura. si deus primum per eundem hoc est. oppositum. per quod
 Aristoteles. sic intellexit illa agens sic ordinata quod 2. habet esse dependeat
 a per. et tunc primum mouet mediate quod dat esse et virtutes per omnia mo-
 uenti. et quod perpetuo dat esse illud et virtutem. id est causa perpetuitatis in
 motu. finitas autem virtutis recepte quod non est aliud a natura angelorum. est causa
 successio in motu. quia illi virtuti potest esse aliquid resistens in mo-
 bili quod non possit esse respectu virtutis infinite ut in superius dicitur fuit
 exponendo istas. **C**ontra. per autem idem per omnia. quod dicitur intentione Aristoteles. lo-
 ques in dicitur suba orbis. causa. 3. dicitur quod corpus celeste non indiget tunc
 virtute mouente in loco. sed est virtute largiente in se et in suba per ma-
 nentia eterna. et sequitur. dixerunt autem ipsi. Aristoteles. in dicere causas age-
 re totum. et celum. sed tunc causas mouente. et tunc illud. scilicet celum dixit esse
 formaliter necessarium ut per. 9. habet causa. 7. est autem nihil in potest separari
 non. quod ista potest stare cum intentione philosophus quod dicitur esse causa esse et sube
 ipsi intelligente sic secundum per omnia. fuit iterio eius dicitur de celo. **C**ontra. 4. per
 autem idem per Aristoteles. 9. met. ca. 4. quod vult ex intentione quod omnia intellige-
 tia creata est a per. sed habet quedam ordine. nam scilicet dicitur intelligentia
 esse causa a per et 3. a 2. et sic dicitur alius. et forte in habet non solum in dicitur
 philosophus. sed explicat illud dicitur modo et ordine productio quod Aristoteles. non expli-
 cat. ut si dicat Aristoteles. potuisse omnia intelligens esse immediate pro-
 ducta a per. tunc Aristoteles. dicit sibi quod tunc ad ordinem que potest. sed in per
 posito concordat. scilicet quod intelligens sit producta. et per omnia non est deus
 nec potest infinite. dicitur modo autem illi catonibus secundum intentionem Aristoteles. et Aristoteles.
 non est primum speculationis ingrediens. sufficiens. habet intentionem Aristoteles.
 quod tunc ad rationem dicitur quod quod. **C**ontra. prima autem quod allegatur
 dicitur quod virtus celo illi. 4. causa. non est illa. quod primum mouens est

sine magnitudine et potest infinite. sed post ista sequitur alia. quod. scilicet.
 suba imialis est impassibilis et inalterabilis. omnes. nam alius motus sunt
 posteriores eo quod est secundum locum. hic autem est maior et supplet minor
 quod illa suba non est mobilis secundum locum ut habet ex predictis. et sequitur de celo.
 quod non est mobilis aliquid motu posteriori et ita inalterabilis. et ita
 sequitur per. 5. c. **C**ontra. autem vna talis et. ita quod illa quod referenda est
 ad suba inalterabile dicitur immediate precessit secundum. et non ad illa
 suba quod est potest infinite dicitur quod fuit secundum per. tunc cedo suba in-
 alterabiles esse plures in virtutem nunciationem habet intentiones philosophus. **C**ontra.
 scilicet dicitur autem dicitur quod neg alium potest concludi de alio per
 quod per tunc media. quod primum esse causa in ipso repugnante ad affirma-
 tionem oppositam. quod si vnum sit causa ad quod repugnante illud erit
 medium ad quod tunc ad ostendendum tale negatio. ex quo. ad ostendendum
 quod hoc non est lapis potest sumi per medio. quia hoc est aial quod est risibilis.
 quod est rationale. et forte rationale quod est propria specifica hominis est habet ne-
 gatio et repugnante causa ad quod. **C**ontra. dicitur posuit dico quod in
 finitibus intentione est causa vna repugnante ad hanc magnitudinem.
 sed non ad quod. per. n. intellectualem non potest habere magnitudinem.
 quia fortis intellectualis non est extensibilis. sed si aliquid in intellectualem
 sit quod tunc. habet maius quod proficit a fortis intellectuali. et tunc recipit quod
 tunc non ratione intellectualitatis. sed ratione maius quam proficit forma
 intellectualis sic est in homine. omnia quod illa duo coniungit. sic intellectuali
 tate et immutabilitate ad hanc medium sufficiens. quod sit non sufficiens
 sola intellectualitas ut per in homine. sic nec sola immutabilitas ut per
 in celo quod non habet maius habet meretur Aristoteles. ut probatur est. 8. b. h. quod
 est. hanc infinita potest non habet magnitudinem. et habet est. intellectualem
 non habet maius non habet magnitudinem. ibi in virtutem finem. 4. c. probatur
 tunc non habet magnitudinem per habet potest infinita. sed illud non est medium
 ad quod tunc respectu predicatum per dicitur de 3. superius. et. c. 3. post per. de
 separatis subis habet quod omnia eas sine maius esse. separatas. nam esse omnia.
 si et aliquid aliud separatum actu in virtutem. et postea in per. 4. c. habet quod
 ille sube mouens sunt intellectuales nature. quia omnia a per moue-
 tur et appetentes et intelligentes. **C**ontra. istis quod duobus habet vnum me-
 dium ad remouendum magnitudinem quod est intellectualitas sine
 maius. et habet esse medium ad quod tunc respectu per predicatum quod non habet ma-
 gnitudinem. quod dicitur. ca. 5. quod omnia tot esse suba sine magnitudie
 per causas predictas. habet omnia intelligi dicitur illa causa ad quod quod est intelligibi-
 litas sine maius quod dicitur est in per. 3. et. 4. c. **C**ontra. per in ista littera aliter
 ponenda est quod exposita sit per in finiendo istas. scilicet quod non dicitur refer-
 tur ad illa primum quod tacta est in fine. 4. c. dicitur infinitate potest. quia habet
 potest infinita vel non est causa vel saltim non est ad quod. quia predicatum que-
 nit omnia intelligente. habet autem potest infinita soli deo uenit. **C**ontra.
 tertia autem dicitur dicitur quod illud non dicitur assertive. quia si quod inquit
 accipiat putabit dicitur esse deum. loquitur quod in ipse habet intentionem. sed
 quod alius aliter forte habet putabit dicitur esse deum. quia multi antiqui
 maxime vulgares ut ibidem inuit putauerunt quod ista homines sepa-
 tos deos esse. **C**ontra. dicitur quod dicitur quod ista scilicet dicitur diuina seu
 theologia. quia est subis separatis. non quod omnia sint quod dicitur per
 primum mouens nisi forte denotatiue quod tenet ille sube sunt per
 pingores deo in ordine entium. sed dicitur theologia et diuina proprie
 quod tenet de per mouente quod solus et vnus est deus.

Contra. Beinde palam quod aliud aliquid erit dignum quod intel-
 lectus. scilicet intellectus: et enim intelligere et intellige-
 tia erunt indignissimum intelligenti. que fugiendum hec
 eadem. et enim non videtur quod quod dignum quod videtur: ut si
 sit optimum intelligentia et c. **T**extu comenti quin-
 quagesimo primi.

Queritur. **C**ontra. intellectus primum moue-
 tis intelligat aliud a se. ut quod
 non per rationem philosophus in textu. quia si sic. quod aliquid aliud est
 nobiliter eo. omnia est falsum. quod tunc. falsitas omnia
 tis per quod ipsa est nobiliter quod quod. omnia probatur. quia
 omnia mouens ut sic est nobiliter et per motu. obiectum autem est mouens potest

Cō. pō hñs aliqd. p obo adeqto nō pōt i aliqd vltra. qz alr eet adeqtiū si pō excederet obz. s3 itellect' primi q est obz h3 eēntiā suā. p obo adeqto gñ itelligit aliō ab eēntia sua. **C**ōtra. sic se h3 itellect' artificiali ad artificialia. sic itellect' oīn' ad oīa creabilia. nā ob oīuz ē artifex oēs hñs vūte rē. s3 itellect' artificis itelligit artificialia oīa q ab ipō pducunt cū opet p cognē. g itellect' oīnus itellit oīa creabilia ab eo. **C**ō. si nō erit itellect' ifinit'. oīs ē falsū. vt pz ex ocīs. oīa pz. qz alr possz itelligi excedi ab aliq itellectu q oīa itelligit. r p oīs nō cēt itellect' ifinitus.

Rūdeo circa istā māz. 6. dclones declarabo. **C**ō. pī dclō sit ista. p mū mouēs ē formalr itelligēs. hāc oīdo sic. oē agēs p se agit pp finē ex z'. pbi. vbi p h3 pbat d nā d q mī' vī. s3 p' agēs p se agit aliogn n cēt p' qz oī cā p ac cñs ē pōr aliq cā p se. ex z' pbi. g agit pp finē. tūc sic. oē agēs pp finē vel cogscit finē vel ab alio determinat ad finē. s3 p mū agēs n pōt determinari ad finem ab aliq. qz illd determinās cēt pūs r nobilitus eo. g ipm ē formalr itelligēs. **C**ō. firmat. r ē. q. idē. qz p m' efficiēs dirigit effectū suū ad finē. g vī nāl'r dirigit n cogscēs vt ignis. vel cogscēdo finē. n p'. qz nō cogscēs nō dirigit nisi vī tute cogscētis. qz sapiētis ē alia ordinare. ex p b'. i. plogo. s3 p mū efficiēs i null' vī tute dirigit sic nec cāt. qz alr n cēt p' g dirigit cogscēs r itelligēs formalr ipz finē. **C**ō. dclō sit ista. p mū mouēs ē formalr volēs. hāc oīdo sic. p' mouēs agit pp finē. vt dcm ē. aut g finis mouet ipz vt amat' tñ nāl'r. aut vt amat' actu volūtatis. nō pōt dari p mū. qz p mū agēs n amat nāl'r finē aliū a se. sic graue dr appetere siue amare cēt p nāl'r. r mā formā. qz p mū agēs cēt isto' ad finē. qz icinat' ad istū finē q cēt ali' a se. qd ē ipossibile qz sic cēt iperfect' carēs aliq pfectōe ex se. nec amat tñ nāl'r finē q ē ipē. qz b' nihil aliud ē qz ipm cē ipz. nec b' vī saluare rōz cāc i ipo. g oīz vare p mū. s. qz finis mouet agēs p mū vt amat' actu volūtatis. r b' ppositū. **C**ō. aliqd cātur i reb' ptingēter. g p' ptingēter cāt. g volēs formalr cāt. aīns ē euidēs. p bō oīe p mē. qz cā z' cāt in qstuz mouet a p'. g si p' cā necō mouet. qz alia necō mouet. r q' libet necessario cāt. si igit aliq cā z' ptingēter mouet. seg tur q' p' cā ptingēter cāt. qz z' cā nō cāt nisi i vī tute p mē qz in qstū mouet ab ipa. p bō oīe z'. qz nullū ē p m' ptingenter opandi nisi volūtas vel aliqd dcomitās volūtate qz qd' aliō agit necitate nāc. si igit p' cā ptingēter cāt. seg tur q' volēs. **C**ō. dclō sit ista volitio p mī volentis respectu sui vt obi n ē aliō ab ei' eēntia. hāc oīdo sic. cālitas finis ē simplr p'. g cālitas p mī finis ē oīmp'r icābilis. aīns pz p. **A**ui. 6. metha. q dicit q' si de q' cāc ēēt scīa. illa q' cēt de cā finali cēt p'. oīa pz. qz si cēt cābilis ab aliq n cēt p' nec p mī finis. ē g penit' incābil' fm q' cūqz cātione i q'z gñe cāc. r c. cālitas p mī finis ē mouere p' efficiēs sicut p' amatū. s3 idē ē p' finē mouere p' efficiēs vt amatū ab ipo qd ē p mū efficiēs amare p mū finē. qz nihil aliō est obm amari a volūtate qz volūtate amare obz. g p mū efficiēs amare p mū finē ē penit' icābile. r p oīs ex se necesse ē. r ita erit idē p mē nāc. **C**ō. firmat qz si p m' amare ē aliud a nā p mī. segt q' illd ē cābile. r p oīs ē effectibile. g ab aliq p se efficiēte amate finē. r sican p mū amare cēt aliud amare. qd ē ipossibile. **C**ō. Ex b' ifero correlariū. q' volūtas p mī ē idē sue nāc r eēntie. p bō b'. **A**ū ga volitio p'supponit volūtate. qz velle n ē nisi volūtatis. g si volitio ē icābilis. multo mag' volūtas cui' ē ista volitio g erit necesse ē. r ita idē nāc p mē. g magis ipa volūtas q' p'intelligit vt ppingoz ipi nāc p mē. **C**ō. dclō sit ista. in tellectio p mī mouētis respectu sui vt sui obi nō ē aliud ab ei' eēntia. hāc oīdo sic. volitio p mī respectu sui ē idē eēntie sue. g itellectio. aīns pz ex z' dclōne. oīa pbat. quia

nihil amat nisi cognitū. g itellectio p mī itelligit vt ppingoz illi nāc qz volitio. g si amare se ē ex se necesse ē. r p oīs idē nāc p mē segt q' itelligere se ē necesse ē r idē illi nāc. **C**ō. p rōz pbi i textu. qz si n. g p mū nō ē optia suba. oīs ē falsū. g r aīns. oīa pbat. qz p itelligere ē venerabile r honorabile. r declarat sic. qz oīs entis i actu p'viri ma pfectio ē i actu z' quo dū g'it optio maxie si sit actiū r nō tñ factiū. s3 p mū mouēs ē nāc itellectual. r p oīs actiū. g vltia ei' pfectio ē i actu z'. si g ille act' nō sit eius suba. segt q' ei' suba n erit optia qz aliqd aliō ē suū opti'. **C**ō. Alia rō ē pbi qz si nō. g laboriosa ēēt p'nuatio itellectōis. hoc declarat sic. qz pō solū receptiua ē pō d'ictōis. ad p'tentia ar d'ictōis segt labor f3 ipz. **C**ō. s3 ista rō nō ē de mōstratiua. s3 tñ p'abilis. vt ipemer. p. dīc. r dcm ē i ex pōnēdo l'az. **C**ō. Ex hac 4' dclōne infero duplex correlariū. q' itellect' p mī ē idē sue eēntie. qd pbat sic p m' d' vo lūtate. qz p'intelligit vt ppingoz eēntie qz itellectio. qz i telligere n ē nisi ipi' itellect'. si g itellectio ē icābilis r idē eēntie p mī multo magis itellect'. **C**ō. z' ē q' rō itelligē di se ē idē nāc p mē. qd pz. qz si ipz itelligere ē ex se necesse ē r idē eēntie p mī. multo magis rō itelligēdi se. cū p m' itelligat ex nā rei ipi' actui itelligēdi vt itellectui ppingoz. **C**ō. dclō sit ista. nullū itelligere respectu cuiuscūqz obi pōt eē accñs eēntie seu nāc p mē. hāc oīdo sic. p mū mouēs ē p mū effectiū. g ex se h3 vñ possit cāre qd cūqz cābile circūscripto oī alio a se. saltē vt p' cā illi' cābil'. s3 circūscripta itellectōe i' li' n h3 vñ possit illud cābile cāre. g itellectio cuiuscūqz alteri' nō ē aliū a nā sua. p bō mioris qz nihil pōt cāre nisi ex amore finis velit illd aliogn non ageret pp finē. nec p oīs cēt p se agēs. s3 ipsi velle alicui' pp finē p'intelligit ipm itelligere. g segt q' oī p mū signū i q' itelligit cāre siue volēs p'intelligit necō itelligēs. r p oīs circūscripta itellectōe n possz illd cābile cāre. **C**ō. oēs itellectōes eiusdē itellect' hñt siles b'itudinē ad itellectū f3 idēritatē eēntialē. r accñtālē. sic pz d' oī itellectu creato r d' ei' itellectōib'. c' rō ē. qz vident' pfectōes eiusd' gñis. g si vna ē idē eēntialr. r oēs. r si vñ ē accñs. r oēs. s3 aliq itellectio n pōt eē accñtal' p. vt illa q' ē sui ipi' ex 4' dclōne. g nulla alia erit sibi accñs. **C**ō. dclō ē ista. itellect' p mī mouētis itelligit sp r necō oīa itelligibilia actu distincto r p m' nāl'r qz illa sint i se. h' ē directē ad qōnez. p' ps. s. q' itelligit qdēcūqz itelligibile. pbat sic. qz b' ē pfectōis i itellectu posse distincte r actu cogscere qdēcūqz itelligibile. s3 igit attribuēdū ē itellectui p. s3 itellect' p mī nullā pōt h're itellectionē nisi ead sibi. ex 4' dclōne. g cuiuscūqz itelligibilis h3 itelliget r actuale distinctū. r p oīs necō cū illd sit idē sibi. **C**ō. z' ps. s. q' p m' nāl'r qz illa sint i se. pbat sic. qz qd ē idē sibi est necē. r p oīs p m' nāl'r oī itelligibili alio a se. cū nullū tale sit necē esse. s3 itelligere respectu cuiuscūqz ē idē sibi. igit ē p m' nāl'r qz qdēcūqz aliō itelligibile sit i se. **C**ō. firmat tota 2' qz artifex distincte cogscit oē agendū aī qz fiat. alr n pfecte oparet. qz cogscit mensura iux quā opat. s3 d's est pfectissim' artifex oīum alioz a se. ergo omniū pducibiliū a se habet not tīā distinctā r actualem r priorē eis.

Ad primum in oppositū nego oīas. **A**d p bōnē dicēdū q' nullū aliō a deo h3 rōz motiui nec p'ficiētis respectu itellect' oīni. r b' mō itellect' p h3 q' itellect' p mī n itelligit aliō a se. qz tē vileferet. r tñ b' n obstāte itelligit oīa alia a se itelligēdo eēntiā suā i q' vtuāl'r r eminētissime p'ntētur r itellectui dīno clarissime r distinctissime p'ntant vt tactū ē i exponēdo l'ram. **C**ō. Ad scōz pcedo maiore sic itelligēdo q' sit aliqd qd sub subo ei' adeqto nec formalr nec vtuāl'r p'ntet. r tē minor est falsa: qz nec i eēntia oīa oē aliō a se r vtuāl'r r eminē

tissime dicitur. **¶** Notan. qd intellectus primi entis scilicet intellectus seipsum ut obiectum ad se. et intelligendo se intelligit quodcumque aliud non bilioz et modo quod debent esse in se. nam eentia dinavntua liter continet perfectioz et eentiaru cuiuscumque rei. vnde etiam res simpliciter loquendo nobilius esse habent in eentia dina quam seipsum. et ideo perfectissime et distinctissime participant intellectui dno in essentia ut in speculo perfectio: et ideo ipse res create lz forte terminent actum intellectus dno: non tamen mouent ipsum ad intelligendum. quia hoc argueret imperfectioz in ipso intellectu. quia omne mouens ut sic: est prius et dignius ipso moto.

¶ Entia vero nolunt male disponi: nec bonum plaritas principantium. vnde ergo princeps.

¶ Veritas si sit tunc vnde princeps: qui est deus benedictus. vnde quod non. et ar. sic. deus est. quod dicitur sunt. participatio dicitur. quia singulare et plale idem significat lz differat in modo significandi. et includit id significatum proportionaliter. sic singulare cludit singularitatem. ita plale pluralitatem. Si

ergo dicitur deo singulariter: conuenit duos plales. **¶** oem ens participatioz reducitur ad aliqd tale participatio. lz id idua cuiuscumque spei create sunt entia participatioz: quia aliter non eent plale. ergo reducitur ad aliqd tale participatio. erit ergo aliqd bonum participatioz et non participatioz. lz quod dicitur est participatio et non participatioz est deus. quod sunt plures dicitur. **¶** quod sunt meliora sunt ponenda in vniuerso. sed plures deos esse est melius quam paucos. quia plura bona sunt meliora paucioribus bonis. ergo plures dicitur sunt ponendi in vniuerso. **¶** Contra philosophus hic in libro et superius vbi probat vnitatem prime cause ex vnitatem primi mobilis.

¶ Rudeo in ista questione dicitur affirmatiua est certa et fides multipliciter supponitur. vnde ad probandum ista dicitur non permittitur. **¶** Quatuor ad primum primum supponitur est quod deus est intellectus infinitus et infinitum intelligibile. ut patere potest ex precedentiibus. **¶** et supponitur quod deus est voluntas infinita et infinitum diligibile. **¶** appetit. quia est formaliter volens et est infinitum bonum. ut patet ex precedentiibus in libro. **¶** et supponitur quod deus est infinitum bonum. quia infinitum ens est perfectissimum. **¶** et supponitur quod deus est infinitum potest ut patet ex scriptura. **¶** et ex libro eodem. **¶** et supponitur quod deus est necesse esse. **¶** ostensum fuit et probatum supra. **¶** et supponitur quod deus est omnipotens: ut patet ex scriptura sacra. **¶** iste autem sex suppositiones sunt que sunt vie ad probandum dicitur non quod non ut patebit.

¶ Quantum ad secundum ex primum via arguitur sic. si non est tunc vnde ad contra oppositum. sunt duo. sunt a. et b. tunc arguitur sic. duo sunt dicitur. ergo intellectus infinitus non intelligit oem intelligibile quod tunc in intelligibile est. dicitur est falsum. ergo etiam falsitas dicitur patet. quia intellectus infinitus cognoscit quodcumque perfectissime quod tunc in se intelligibile est. aliter non est intellectus perfectus et infinitus. probatur dicitur. ipse a. intelligit b. ergo participatio ista b. vnde non. si non. ergo cum b. sit intelligibile participatio. ipse a. non cognoscit perfectissime ipse b. quod tunc est cognoscibile. nihil. non intelligibile participatio perfectissime cognoscit nisi cognoscit participatio vel paliquid perfectius in qua sua eentia includat perfectioz quod ipse a. sit in se. eentia autem ipse b. in nullo includit perfectioz quod b. alioquin non erit deus. si autem cognoscit. b. per eentia ipse b. ergo actus intelligendi ipse a. erit posterior nalter eentia ipse b. quia actus cognoscendi quod non est id. obo est posterior obo. non. n. est posterior nisi non cum tali obo. quia tunc posset actus intelligi sine obo sic ecountero. sequitur ergo ipse a. non est deus. quia cum suus actus intelligendi sit idem simpliciter ipse a. si ille actus est posterior b. et ipse a. est posterior. et patet dicitur non est deus. **¶** Dices quod intellectus ipse b. participatio ista a. quod si sit in se. aut quod a. intelligit ipse b. in ratione spei cuius ipse a. et b. **¶** Contra. quia cognoscit alicuius siue in singulis tamen siue in vniuerso. non est cognoscit perfectissima. quia non est intuitiua ipse rei in se. et ita. a. non cognosceret b. intuitiue nec perfectissime. neutra ergo ratio salu

nat quod a. intelligit perfectissime ipse b. et b. oppositum. **¶** Ex eadem via arguitur et sic. duo sunt dicitur. ergo vnde actus intelligendi sunt duo obo ad eandem. dicitur est falsum. ergo etiam falsitas dicitur patet. quia tunc actus ad eandem refertur alicui obo sub aliquo ratione quod substracta non minus ad eandem refertur ad huc remaneret aliud obiectum ad eandem. probatur dicitur. quia a. est obiectum ad eandem suo intellectui cum sit in infinitum intelligibile. et b. est obiectum ad eandem eide. si a. posset simpliciter intelligere ipse b. impossibile est ergo quod intelligat vnicuique intellectioe fil. a. et b. perfectio.

¶ Dices quod a. b. intellectioes duas realiter distinctas. ita quod alia intellectioe intelligit se. et alia intelligit ipse b. **¶** Contra. quia tunc a. non est deus. impossibile est. n. dare in deo duas intellectioes distinctas realiter. quia b. non stat cum summa simplicitate. **¶** Ar. et via ar. sic. duo sunt dicitur. ergo voluntas infinita non diligit oem diligibile quod tunc diligibile est. dicitur est falsum. ergo etiam falsitas dicitur patet. quia voluntas infinita est recta. ergo diligit quodlibet diligibile quod tunc diligibile est. probatur dicitur. si a. est vnde et b. est aliter dicitur. ergo b. est diligendum in infinitum cum sit obiectum in infinitum a voluntate potest diligere infinitum quod sit est voluntas ipse a. lz b. est impossibile. quia a. nalter plus diligit se quam b. probatur dicitur. quia vnde quod nalter plus diligit esse suum quam esse alteri cuius non est potest vel effectus. ratione primi dicitur quod plus diligit se totum quam seipsum. nam pro salute ipse a. potest cuius non est potest exponit se piculo. ratione secundi creatura plus dicitur et nalter diligere deum quam seipsum. lz a. nihil est ipse b. nec potest nec effectus. ergo plus diligit se quam ipse b. lz voluntas libera quam est recta conformatur voluntati naturali. alioquin voluntas naturalis non est sepe recta. ergo si b. voluntate libera recta plus diligit se actu elicitio quam ipse b. ergo non diligit b. ista. et patet dicitur. quod tunc diligibile est. **¶** Ex eadem via ar. sic. si duo sunt dicitur. lz a. et b. aut a. frui b. aut vti. si vti: ergo voluntas inordinata quia vti fruedo. si frui ergo a. est brutus tamen in b. ut in obo quod a. et ita est brutus in duobus obiectis quod neuter ab altero dependet. lz b. dicitur est falsum et impossibile. quia nihil potest esse actu beatum in duobus obiectis beatificis totalibus. quia vtroque eorum destructo nihilominus est beatum. ergo in neutro beatificat. vnde et nec cessariu quod totaliter getatum in vno obo ad eandem non possit totaliter in alio obo getari. **¶** Ar. et via arguitur sic. duo sunt dicitur. ergo bonum in infinitum non potest getare perfecte voluntate nostram. dicitur est falsum quia b. est dicitur bonum infinitum quod non sit getatiuum cuiuscumque voluntatis. probatur dicitur. quia voluntas ordinata potest appetere maius bonum. lz plura bona infinita si sunt possibilialia plus includit bonitatem quam vnde in infinitum. ergo voluntas posset ordinate plus amare plura bona infinita quam vnde bonum infinitum et patet dicitur vnde bonum infinitum non posset eam getare. **¶** Ar. et via ar. sic. duo sunt dicitur. ergo eiusdem effectus sunt due cause totales in eodem ordine cause. dicitur est falsum. ergo etiam falsitas dicitur patet. quia tunc aliqd posset esse sepe causa alicuius quod non sepe dependeret. nihil. n. eentia refertur dependet ab aliquo quod non exiite nihilominus erit. si ergo. c. b. duas totales causas. lz a. et b. in eodem ordine et ordine. tunc destructo a. nihilominus erit ipse c. ab ipso b. et si destructo b. ipse c. erit ab ipso a. ex quo vtriusque ponitur causa totalis eius. probatur dicitur. quia potest in infinitum est totalis causa respectu cuiuscumque effectus. si ergo a. et b. sunt duo glibet est potest infinita. et patet dicitur causa totalis cuiuscumque effectus. et patet dicitur erunt due prime cause totales in eodem ordine cause. **¶** Ar. et via ar. sic. duo sunt dicitur. ergo necessitate sunt infiniti numero. dicitur est euidenter falsum. ergo etiam falsitas dicitur patet. quia spes multiplicabiles siue plificabiles in indiuiduis non determinantur ex se ad certum numerum indiuiduorum. lz quod tunc est ex se non repugnat sibi esse in infinitis indiuiduis sic patet dicitur ipse humana et dicitur alius oib. corruptibilibus speibus. ergo si ratio ipse deitatis sit plificabilis in indiuiduis non determinat se ad certum terminum. lz quod tunc est ex se participat secum infinitatem. sed si ponitur esse in infinitum necesse est: participatio sunt in infinitum. aliter non eent necesse esse: lz possibilialia esse. ergo erunt infiniti dicitur quod quod lz est necesse esse. **¶** Ex eadem via ar. sic. si sunt plures dicitur. et patet dicitur plura necesse esse: quod aliqd perfectioz realibus distinguatur. sunt a. et b. tunc sic. aut illi duo dicitur distincti p. a. et b. sunt formaliter necesse esse p. a. et b. aut non. si non. ergo a. et b. non sunt formaliter rationes eentia necio. ergo

¶ *¶* nec d's icludēs. a. ē nece eē. p' bō. q' includit aliq' entitate q' formalr: nō est entitas necessitas eēndi: nec necessaria ex se. s. i' p' a. s. i' r. ē de deo icludēte b. ¶ *¶* Si vō illi duo dy distincti sūt formalr necesse eē p. a. r. b. r. v'ltra b' vtrūq; ē nece eē p' illd i q' uenit vñū cū alio. q' ex quo ābo sūt dy i aliq' uenitū r i aliq' d'nt. g' vterq; d's b'z in se duas rōnes q' v'traq; ē nece eē. s'z b' ē iposibile q' neutra istaz icludit alterā. g' v'traq; circūscripta: d's ille eēt nece eē p' reliq;. r sic aliqd eēt forāl'r nece eē p' aliq' rōz q' circū scripta nihilomin' eēt nece eē. qd ē ipolē. ¶ *¶* Ex 6^a via ar. sic. oipotēs ē q' suo velle pōt qd cūq; possibile facere eē v' nō eē. ita q' suo velle pōt p'ducere oē possibile. r suo velle pōt i'pedire oē possibile vel destruere oē possibile si iā h'z eē f'm s'ntiaz. ¶ *¶* Rich. 2° de tri. ca. vltio. tūc sic. duo sūt dy. g' null' istoz ē oipotēs. nō ē euidenter falsū. p' bō nō. q' a. pōt suo velle p'ducere oia i eē ex q' ponit oipotēs. s'z nō ē nece q' b. velit oia illa eē q' velit a. q'z volūtas ipi' b. cōtingere se h'z ad illa: sic volūtas ipi' a. ex q' d's est. g' b. pōt nolle illa eē. r p' nō s'ntiaz istoz erit. g' si duo sūt oipotētes v'traq; faceret aliū nullipotētem p'hibedo. s. p' suū velle q'qd ali' v'ellet eē. ¶ *¶* Dices q' ābo p'cordant i volūtare sua. s'z nō de necessitate. s'z q' si fecerūt pactū vt q'qd velit vñ' v'ellit ali'. ¶ *¶* S'z 3°. Tu p' q' illd pactū nō ē necessariū. q' p' nō s'ntiaz p' se alr' h're. vt. s. d'istrūpat pactū. r t'c idē qd p'us. Tu 2° q' esto ad huc seq' q' neuter eoz eēt oipotēs. nā si a. est oipotens pōt p'ducere suo velle oē possibile. r. b. s' i' r. qd ē iposibile. nā iposibile ē duas cās totales eē eiisdē effect'. vt p'osū ē. g' seq' q' b. nō ē oipotēs. r sic ad qōnes.

Ad primum

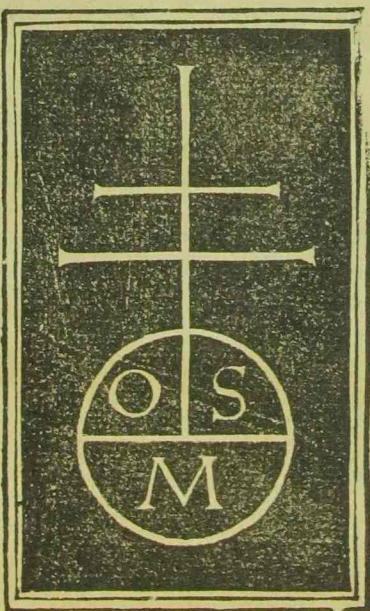
lis modus significādi q'les sunt aly modi grāmaticales. nā aly d'nt p'cise modū d'cipi absq; aliq' reali corrdente tali mō d'cipiēdi. s'z nūer' v' ē icludit rē substratā. vñ seq' boies sūt. g' realiter p'les boies sūt. g' plā a'alia rōnabilia sūt. sed nō seq'ur. d's ē g'nis masculini. g' d's realr ē masculin'. q'z ad masculinitatē sufficit aliqd in rē q' ille modus possit accipi. puta acritas. dico g' plale f'm q' includit illa duo icludit rōz q' si i se falsaz. r dico q' illd solū ex pte sub i qd d' dy: icludit d' dictionē. vt p'batū ē p' p'les rōnes; r iō modus d'cipiēdi repugnat ei qd d'cipi sub mō. cuz g' p'bat' nōa. q'z idē significat plale r singlarē. r idē icludit. dico q' nō ē s'ile. q'z singlarē icludit d'ceptū: r modū d'cipiēdi sine repugnātia: r iō singlarē icludit q' si i se rōnes v'era. put icludit d'ceptū r modū d'cipiēdi: plale āt put icludit illa duo icludit q' si i se rōnē falsā. cui' p'pres r'pugnāt r iō nō seq' q' plale sit v'ez de plāli sicut singlarē de singlarī. q'z de subo cui' rō de se ē falsa n'bil v' pōt p'dicari ista. n. ē falsa. hō irrōnalis insensibilis currūt: r sic de aly s'ilib'. ¶ *¶* Ad 2^m d'icēdū cū d' q' oē ens p' p'icipationē r' d'ucit r'c. d'icēdū q' illa p'pō maior nō ē p'. sed r' d'ucit ad istā. oē ens ip'fectū r' d'ucit ad p'fectū. s'z q'z oē ens p' p'ricationē ē ip'fectū. r t' n' illd ens ē p'fectū qd ē ens p' eēntiā. iō seq' illa maior q' oē ens p' p'ricationē r'c. illa autē p'pō. oē ip'fectū r' d'ucit ad p'fectū. sic itelligēda ē. nāz aliqd ē ip'fectū dupl'r. vno mō h'z p'fectionē simpl'r q'. s. nō ne'cio h'z imp'fectionē ānexā. q'z nō icludit i se limitatōne: vt b' bonū: r b' vñū: b' ens. b' sapiēs. r s'ilia. alio mō est aliqd ip'fectū nō f'm p'fectionē simpl'r. sed f'm p'fectionē q'. s. de rōne sui icludit limitatōne vt b'ic hō. h' bos b'ic a'f'n' r'c. r iō ne'cio h'z ānexā ip'fectionē. ip'fectū p' r' d'ucit ad p'fectū eiisdē rōnis. puta ad bonū: ad vñū: ad ens: ad sapiēs: q' ip'ortat p'fectionē simpl'r. r ista pōt dici r' d'uctio vniuoca. s'z ip'fectū 2° nō r' d'ucit ad p'fectū p' eēntiā eiisdē rōnis. puta ad rōz specificā. q'z ipa aliqd in clu dit ip'fectionis q'z limitatōne. r iō f'm illā nō pōt eē

aliqd p'fectū simpl'r p' limitationē. sed r' d'ucit ad p'fctū primū qd ē p'fectū simpl'r: equoce t' n' r' eminēter icludēs illā p'fectionē. r ista ponit r' d'uctio equoca. bonū g' imp'fectū r' d'ucit ad bonū p'fctū. s'z h' hō q' ē ip'fect' r' s' i' r' h' bos nō r' d'ucit ad hōlez v' l' bouē simpl'r p'fctū. s'z ad sūmū ēs r sūmū bonū qd ē d's q' illā p'fctōz v'ualr icludit. nō g' ē dare boiez nec bouē p' eēntiā q' dy p'nt appellari. ¶ *¶* Ad 3° q' d' q' q' cūq; sūt melioza sūt ponēda i vniuerso. dico q' v'ez ē si illa positio sit possibilis r nō icōpossibil'. sed eē p'les deos ē icōpossibile r icludēs repugnātiā vt oīsū est multipl'r. r iō nō ē meli' eē p'les deos. qd. n. nō ē meli' nisi ex pōne icōpossibiliū nō ē meli'. imo nec bonū simpl'r. sic illud qd nō ē nisi ex pōne iposibili r repugnātiā icludēte est oio. s'z nō iposibile ē ip'z eē vel ponī i eē. ¶ *¶* Bū g' d'cludit p'hs qd nō ē bonū i vniuerso plālitaz p'ncipatuū. vñ' g' est p'nceps toti' vniuersi q' ē De' b'ndict' vniēs r regnās sup vniuersaz creaturā a seculo v'q; i s'clm. Amen.

¶ *¶* Explicunt qōnes subtilissime sup. iz. libris meth. Arif. excellētissimi artium r sacre theologie doctoris Antony Andree ordinis minoz. accuratissime emēdate p' doctis/ simū sacre theologie bachalariū formatū frat'rē Lucā d' subereto eiisdē ordinis r puinice thuscis. Impresse Uenety. arte. M. Boneti locatelli b'gomēsis: ip'fctis. d. Octauiani Scoti modoctiēsis. i. 491. sexto idus Augusti.

Registrum

a	vacat	c	R'ndetur	semine	
	Altissimi	d	f'm quid	g	Ad argumēta
	deum esse		quid sit		nō distinguē
	conceptum		causas		ralem. ¶
b	demonstrabilis	e	Similr etiā	b	dicit totam
	nō p'nebūt		pater dicitur		Ad primum
	practica		Queritur		vocatur
c	rationales nec	f	diffinitionis		totaliter
	nō necessariū		virtute actiua		Finis

UB WIEN

+AM411104606

